

"Usta işi bir kitap." NEW YORK TIMES

CONNIE WILLIS

Tarihin en karanlık günlerine bir zaman yolculuğu...

KIYAMET KİTABI

Connie Willis
KIYAMET KİTABI

Çeviren:
Özlem Yüksel

Kıyamet Kitabı
Connie Willis

Orijinal Adı: *Doomsday Book*

İthaki Yayınları - 845

Yayına Hazırlayan: *Eylül Duru*
Kapak Tasarım: *Şükrü Karakoç*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *İthaki*
3. Baskı, Nisan 2014, İstanbul

ISBN: 978-605-375-275-2

Sertifika No: 11407

Türkçe Çeviri © Özlem Yüksel, 2012

© İthaki, 2013

© Connie Willis, 1992

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok. Ersoy Apt. A Blok No: 16/15 Kadıköy - İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34

ithaki@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Kivrin'lerim, Laura ve Cordelia'ya...

TEŞEKKÜRLER

Baş kütüphaneci Jamie LaRue ile Greeley Halk Kütüphanesi'nin diğer çalışanlarına sonsuz ve paha biçilmez yardımları için bilhassa teşekkür ederim.

Sevdiğim dostlarım Sheila, Kelly, Franzier ve Cee'ye, özellikle de Martha'ya sonsuz minnetlerimle...

“Hatırlanması gerekenler zamanla yok olmasın ve bizden sonra geleceklerin hafızalarından silinmesin diye, pek çok kötülükleri ve bütün dünyayı gördüğümünden ve dolayısıyla Şeytan’ın pençesine düştüğümünden, ölülerin arasında ölümü beklediğimden, şahit olduğum her şeyi yazıya dökmek mecburiyetindeyim.

Ve yazılanlar yazarıyla birlikte kaybolmasın ve iş işçisiyle birlikte ölmesin diye, devam edilmesi için parşömenleri bırakıyorum, bir ihtimal belki biri sağ kalır, Adem neslinden biri bu kırandan kurtulur ve başladığım işi sürdürür... ”

PEDER JOHN CLYN

1349

BİRİNCİ KİTAP

---

*Bir zangocun en çok ihtiyaç duyduğu şey kuvvet değil,
zaman tutma kabiliyetidir...*

*Bu iki şeyi zihninizde bir araya getirmek ve
ebediyen rahat bırakmak zorundasınız
-çanları ve zamanı, çanları ve zamanı.*

RONALD BLYTHE

Akenfield

Bay Dunworthy laboratuvarın kapısını açınca gözlüğü buğulanıverdi.

Gözlüğünü çekip çıkarırken, gözlerini kısarak Mary'ye baktı. "Çok mu geciktim?"

"Kapıyı kapa," dedi Mary. "Şu feci Noel şarkılarından sesini duyamıyorum."

Dunworthy kapıyı kapadı ama bu, avludan gelen *O Come, All Ye Faithful* şarkısını tamamen dışarıda bırakmaya yetmedi. Bir daha sordu. "Çok mu geciktim?"

Mary başını iki yana salladı. "Yalnızca Gilchrist'in konuşmasını kaçırdın." Dunworthy'nin daracık gözlem yerine geçmesi için sandalyesinde arkasına yaslandı. Paltosuyla yün şapkasını çıkarmış, paketlerle dolu büyük alışveriş poşetiyle birlikte odadaki boş olan tek sandalyenin üstüne koymuştu. Kır saçları şapkasını çıkardıktan sonra kabartmaya uğraşmış gibi karmakarışık. "Ortaçağ'a, zamanda yapılacak ilk yolculuğa ve Brasenose akademisinin haklı yerini tarihin tacındaki mücevher olarak alacağına dair çok uzun bir konuşma," dedi. "Yağmur hâlâ yağıyor mu?"

Dunworthy gözlüğünü atkısıyla silerken, "Evet," dedi. Tel çerçeveyi kulaklarına geçirip ağa bakmak için ince camlı bölmeye gitti. Laboratuvarın ortasında etrafı ters çevrilmiş sandıklar ve tahta kutularla çevrili çarpılıp çurpulmuş bir at arabası duruyordu. Üzerlerinde de ağın koruma kalkanları ince bir paraşüt gibi asılıydı.

Kivrin'in her zamankinden daha yaşlı ve çok daha halsiz görünen hocası Latimer sandıklardan birinin yanında duruyordu. Montoya da üstünde blucin ve terörist ceketiyle konsolun başında durmuş, sabırsızlıkla bileğindeki dijital saate bakıyordu. Badri konsolun önünde oturmuş bir şeyler tuşluyor, çatik kaşlarıyla gösterge ekranlarına bakıyordu.

Dunworthy sordu: "Kivrin nerede?"

"Görmedim," dedi Mary. "Gel, otur. İniş öğlene kadar yapılmayacak, onu o saate kadar indireceklerinden de şüpheliyim. Hele Gilchrist bir konuşma daha yaparsa."

Paltosunu kendi sandalyesinin arkasına asıp yerde duran paket dolu alışveriş torbasını da ayaklarının yanına koydu. "Umarım bütün gün sürmez. Saat üçte kardeşimin torunu Colin'i metro istasyonundan almam gerek."

Alışveriş torbasını karıştırdı. "Yeğenim Deirdre, tatil için Kent'e gitti, benden ona göz kulak olmamı istedi. Colin buradayken sürekli yağmur yağmaz diye umuyorum." Hâlâ torbanın içini karıştırıyordu. "On iki yaşında, tatlı bir çocuk, kelime dağarcığı çok berbat halde olsa da çok zeki. Her şey ya yıkılıyor ya da bayıyor. Üstelik Deirdre fazla tatlı yemesine izin veriyor."

Torbanın içindekilere bakmaya devam etti. "Ona Noel için bunu aldım." Kırmızı yeşil çizgili dar bir kutu çıkardı. "Buraya gelmeden önce alışverişimin geri kalanını bitirmeyi ummuştum ama şakır şakır yağmur yağıyordu; ana caddedeki o berbat dijital çan seslerine ancak kısa süre tahammül edebiliyorum."

Kutuyu açıp, kâğıdını kaldırdı. "On iki yaşındaki oğlan çocukları bugünlerde neler giyiyor hiçbir fikrim yok ama atkının modası hiç geçmez, sen ne dersin James? James?"

Dunworthy dalıp gittiği ekranlardan dönüp baktı. "Ne dedin?"

"Atkı oğlan çocukları için her zaman uygun bir Noel hediyesidir, değil mi, diyordum."

Dunworthy incelemesi için uzattığı atkıya baktı. Ekose desenli koyu gri yündendi. Çocuk olsa bu atkıyı hayatta takmazdı ve üstelik bu atkı elli sene öncede kalmıştı. "Evet," dedi ve tekrar cama

döndü.

“Ne var, James? Bir terslik mi var?”

Latimer pirinç kafesli küçük bir kutu alıp bununla ne yapacağını unutmuş gibi dalgınca ötesine berisine baktı. Montoya sabırsızca saatine göz attı.

Dunworthy, “Gilchrist nerede?” diye sordu.

Mary “Şuraya girdi,” deyip ağın diğer tarafındaki kapıyı işaret etti. “Ortaçağ’ın tarihteki yeri üzerine nutuk çekti, Kivrin’le biraz konuştu. Teknisyen bazı testler yaptı, sonra da Gilchrist ile Kivrin o kapıdan içeri girdiler. Hâlâ içeride onunla birlikte olduğunu sanıyorum, kızı hazırlıyordur”

Dunworthy mırıldandı. “Hazırlıyordur”

Atkıyı kutusuna koyup alışveriş torbasına tıkarken, “James gel otur da bana ne olduğunu anlat,” dedi. “Hem neredeydin sen? Geldiğimde burada olmanı bekliyordum. Ne de olsa Kivrin senin en gözde öğrencin.”

Dunworthy ekranlara bakarak, “Tarih fakültesinin dekanına ulaşmaya çalışıyordum,” dedi.

“Basingame’e mi? Ben Noel tatili için bir yerlere gitti zannediyordum.”

“Gitti. Gilchrist da onun yokluğunda vekaleten yerine bakabilmek için manevralar yaptı ki Ortaçağ’ı zaman yolculuğuna açtırabilsin. Onluk tasnifi ve her yüzyıla rastgele ayrılan tasnifleri iptal etmiş. 1300’lere ne ayırmış biliyor musun? Altı. Altı! Basingame burada olsaydı, buna asla izin vermezdi. Ama adamı koydunsa bul.” Ümit dolu gözlerle Mary’ye baktı. “Nerede olduğunu bilmiyorsun, değil mi?”

Mary “Hayır,” dedi. “Sanırım, İskoçya’da bir yerde.”

“İskoçya’da bir yerde,” dedi Dunworthy acı acı. “Ha, bu arada, Gilchrist Kivrin’i onuncu dereceden bir yüzyıla gönderiyor, sıracayla vebanın kol gezdiği ve Jean d’Arc’ın yakılarak öldürüldüğü yüzyıla.”

Dunworthy, konsolun kulaklığından konuşan Badri’ye baktı. “Badri testler yaptı dedin. Ne testleriymiş onlar? Koordinat kontrolü mü? Alan koruması mı?”

“Bilmiyorum.” Mary elini rakam sütunlarının durmadan değiştiği ekranlara doğru salladı. “Teknisyeni tanıdığımı sanıyordum. Balliol Koleji’nden değil mi?”

Dunworthy evet der gibi başını salladı. “Balliol’ün en iyi teknisyeni,” dedi. Gözlerini değişen değerlerden ayırmadan konsolun tuşlarına birer birer basan Badri’ye baktı. “New College’ın teknisyenlerinin hepsi tatilde. Gilchrist tek bir insanlı iniş bile idare etmemiş, acemi, bir yıllık bir stajyer kullanmayı planlıyordu. Böyle uzak bir deneme için bir yıllık bir stajyer! Onu Badri’yi kullanmaya ikna ettim. Bu inişi durduramazsam, hiç olmazsa başında yetkin bir teknisyen bulunmasını sağlayabilirim.”

Badri çatık kaşlarıyla ekrana baktı, cebinden bir metre çıkarıp at arabasına doğru gitmeye başladı.

Dunworthy seslendi: “Badri!”

Badri duyduğuna dair hiçbir belirti göstermedi. Elindeki metreye bakarak kutularla sandıkların etrafından dolaştı. Kutulardan birini birazcık sola itti.

Mary, “Seni duyamaz,” dedi.

Dunworthy, “Badri!” diye bağırdı. “Seninle konuşmam gerek.”

Mary ayağa kalkmıştı. “Seni duyamaz, James. Cam bölme ses geçirmez.”

Badri hâlâ elinde pirinç kafesli sandığı tutan Latimer’e bir şeyler söyledi. Latimer’in yüzünde şaşkın bir ifade belirdi. Badri sandığı elinden alıp tebeşirle çizilmiş işaretin üstüne koydu.

Dunworthy etrafta bir mikrofon aradı. Göremedi. “Gilchrist’in konuşmasını nasıl duydu sen?” diye sordu.

“Gilchrist içeride bir yerde bir tuşa basıyordu.” Ağın yanındaki duvarda bir paneli işaret etti.

Badri tekrar konsolun önüne geçip oturmuş, kulaklığa bir şeyler söylüyordu. Ağ kalkanları alçalmaya başladı. Badri bir şey daha söyleyince eski konumlarına döndüler.

Dunworthy, “Badri’ye her şeyi tekrar kontrol etmesini söyledim, ağı, stajyerin hesaplamalarını, her şeyi,” dedi. “Ve Gilchrist ne derse desin, bir hata bulacak olursa inişi derhal durdurmasını da tembihledim.”

Mary, “Ama Gilchrist Kivrin’in güvenliğini asla tehlikeye atmaz,” dedi. “Bana her türlü tedbiri...”

“Her türlü tedbirmiş! O keşif testleriyle parametre kontrollerini yapmadı. Birini göndermeden önce, iki sene yirminci yüzyıla insansız iniş denemeleri yaptık. O bir tane bile yapmadı. Badri en azından bir tane yapıncaya kadar inişi ertelemesini söyledi, ama Gilchrist bunu yapacak yerde inişi iki gün erkene aldı. Adam tam bir beceriksiz!”

“Ama konuşmasında inişin neden bugün yapılması gerektiğini açıkladı,” dedi Mary; “1300’lerde yaşayanların ekim ve hasat dönemleri ile dini bayramlar haricinde tarihlere önem vermediklerini söyledi. Dini bayramların en çok Noel yakınında yoğunlaştığını ve bu yüzden Kivrin’i şimdi göndermeye karar verdiğini söyledi. Zamandaki konumunu belirlemek ve aralık ayının yirmi sekizinde iniş yerinde olmasını garantilemek için İsa’nın gelişiyle ilgili kutsal günleri kullanabilecek.”

Dunworthy Badri’ye bakarak, “Onu şimdi göndermesinin kutsal günlerle hiçbir ilgisi yok,” dedi. Badri yine kaşlarını çatmış teker teker tuşlara basıyordu. “Kivrin’i gelecek hafta gönderebilir, randevu tarihi olarak da Epifani Yortusu’nu kullanabilirdi. Altı ay insansız deneme yapabilir, sonra da kızı yine o zamana gönderebilirdi. Gilchrist bunu şimdi yapıyor, çünkü Basingame tatile gitti ve onu durduramaz.”

“Aman,” dedi Mary, “acele ettirdiğini ben de düşündüm. Ona Kivrin’i revirde ne kadar süre tutmam gerektiğini söylediğim zaman beni vazgeçirmeye çalıştı. Aşılarının etkisini göstermesi için zaman gerektiğini izah etmeye uğraştım.”

Dunworthy acı acı, “Yirmi sekiz aralıkta randevu,” dedi. “Hangi kutsal gün, farkında mısın? Masum Çocuklar Günü. Ve bu inişin yapılış tarzına tam da uyuyor.”

“Neden durduruyorsun?” dedi Mary. “Kivrin’i gitmekten men edebilirsin, değil mi? Sen onun özel öğretmenisin.”

“Hayır,” dedi, “değilim. Kivrin Brasenose’un öğrencisi. Onun hocası Latimer.” Elini pirinç kafesli sandığı yeniden eline alıp dalgın dalgın içine bakan Latimer’e doğru salladı. “Kız Balliol’a geldi ve gayri resmi olarak ders vermeme istedi.”

Dönüp boş gözlerle ince cama baktı. “Ona gidemeyeceğini ta o zaman söyledim.”

Kivrin birinci sınıf öğrencisiyken onu görmeye gelmişti. “Ortaçağ’a gitmek istiyorum,” demişti. Boyu bir elli bile yoktu, sarı saçları örgülüydü. Daha sokakta tek başına karşıdan karşıya geçemeyecek kadar küçük görünüyordu.

Dunworthy, “Gidemezsin,” demişti, bu ilk yanlışıydı. Onu Ortaçağ bölümüne geri göndermeli, konuyu hocasıyla halletmesini söylemeliydi. “Ortaçağ kapalıdır. On yıllık tasnif geçerlidir.”

“Kapsamlı on,” dedi Kivrin, “Bay Gilchrist hak etmediklerini söylüyor ama. O tasnif asla yıllık analizi kaldırmaz diyor. Dönem insanların büyük ölçüde kötü beslenme ve tıbbi desteksizlik

nedenli ölüm oranlarına dayanıyor. Bu tasnif hastalığa karşı aşılanmış bir tarihçi için hiç de yüksek olmazdı. Bay Gilchrist Tarih Fakültesi'nden tasniflerin yeniden değerlendirilmesini ve on dördüncü yüzyılın kısmen açılmasını istemeyi tasarlıyor.”

“Tarih bölümünün yalnızca veba ve kolera değil, Yüzyıl Savaşları'nın da yaşandığı bir asrı açacağını düşünemem bile.”

“Açabilirler ama ve eğer açarlarsa, gitmek isterim.”

“İmkânsız” dedi Dunworthy. “Açılsa bile, Ortaçağ bölümü bir kadın göndermez. On dördüncü yüzyılda refakatçisiz bir kadın duyulmamış şey. Ancak en alt sınıfa mensup kadınlar yalnız dolaşırlardı ve karşılıklarına çıkan her erkek ya da her hayvan için kolay bir av olurlardı. Soylu kadınlar ve hatta yeni gelişen orta sınıf kadınlarının yanında daima babaları, eşleri veya hizmetkarları bulunurdu, genellikle üçü birden olurdu. Erkek olsaydın bile, henüz lisans öğrencisi olduğundan gidemezdin. On dördüncü yüzyıl, Ortaçağ bölümünün bir lisans öğrencisi göndermeyi düşünemeyeceği kadar tehlikelidir. Gönderseler, tecrübeli bir tarihçi gönderirlerdi.”

Kivrin, “Yirminci yüzyıldan daha tehlikeli değil,” dedi. “Hardal gazı, trafik kazaları ve milimetrik bombalamalar. Hiç olmazsa kimse üstüme bomba atmayacak. Tecrübeli Ortaçağ uzmanı olan kim var ki? Kimsenin saha deneyimi yok, hem sizin burada, Balliol'deki yirminci yüzyıl tarihçileri de Ortaçağ hakkında hiçbir şey bilmiyorlar. Kimse bir şey bilmiyor. Papazlık ve vergi kayıtlarının haricinde neredeyse hiç kayıt yok, nasıl yaşadıklarını bilen yok. Yaşantılarını, neye benzediklerini öğrenmek istiyorum. Bana yardım etmeyecek misiniz?”

Dunworthy sonunda, “Korkarım bu konuyu Ortaçağ bölümüyle konuşmak zorundasın,” dedi, “ama artık çok geç.”

“Onlarla çoktan konuştum bile,” dedi Kivrin. “Onlar da Ortaçağ hakkında hiçbir şey bilmiyorlar. Yani pratikte bir şey bilmiyorlar. Bay Latimer bana Ortaçağ İngilizcesi öğretiyor, o da yalnızca zamir çekimleriyle sesli değişmelerinden ibaret. Bana hiçbir şey söylemeyi öğretmedi daha.”

Kivrin, Dunworthy'nin masasına yaslanıp, “Dili ve âdetleri bilmem gerekiyor,” dedi, “parayı, sofrada adabını ve diğer şeyleri. Tabak kullanmadıklarını biliyor muydunuz? *Mançet* denen ekmeğin somunları kullanırlarmış tabak yerine, etlerini yiyip bitirdikten sonra da ekmeği kırıp yerlermiş. Bana bu tür şeyleri öğretecek birine ihtiyacım var ki yanlış yapmayayım.”

“Ben Ortaçağ uzmanı değil, yirminci yüzyıl tarihçisiyim. Ortaçağ üstünde çalışmayalı kırk yıl oldu.”

“Ama siz öğrenmem gereken şeyleri biliyorsunuz. Siz bana yalnızca ne olduklarını söyleyin, ben araştırıp öğrenirim.”

Dunworthy, adamı kendini beğenmiş bir sersem olarak görse de sordu: “Peki ya Gilchrist?”

“Yeniden tasnifleme üzerinde çalışıyor ve hiç vakti yok.”

Gönderecek hiç tarihçisi yokken, yeniden tasnifleme ne gerek var, diye düşündü Dunworthy. “Amerikalı profesör Montoya'yı ziyaret etsen? Witney yakınlarında bir kazıda çalışıyor, değil mi? Örf ve âdetler konusunda bilgisi olmalı.”

“Bayan Montoya'nın da hiç zamanı yok, Skendgate kazısında çalışacak eleman almaya çalışmakla meşgul. Anlamıyor musunuz? Hiçbirinin bana faydası yok. Bana yardım edebilecek tek kişi sizsiniz.”

Dunworthy şöyle demeliydi: “Yine de onlar Brasenose'un öğretim üyeleri, ama ben değilim.” Ama bunu söyleyecek yerde, bu insanlar hakkında öteden beri düşündüklerini kızın ağzından büyük bir zevkle dinlemişti. Latimer titrek bir ihtiyardı, Montoya hüsrana uğramış bir arkeologtu, Gilchrist da tarihçileri eğitmekten acizdi. Ortaçağ bölümüne bu işin nasıl yapılacağını göstermek için bu kızı

kullanmaya can atmıştı.

“Seni bir tercümanla takviye edeceğiz,” demişti. “Ayrıca kilise Latincesi, Norman Fransızcası ve eski Germen dilini de öğrenmeni istiyorum.” Kız hemen cebinden bir not defteriyle bir kalem çıkarıp liste yapmaya koyulmuştu.

Parmaklarıyla sayarak, “Çiftlik işlerinde pratik yapman gerekecek; inek sağmak, yumurta toplamak, sebze yetiştirmek,” demişti. “Saçın yeterince uzun değil. Cortixidil alman gerekecek. Yün eğirmeyi de öğreneceksin, çırıkla değil, kirmenle. Çırık henüz icat edilmemişti. Ata binmeyi de öğreneceksin.”

Nihayet aklı başına gelmiş ve susmuştu. Ciddiyetle listesinin üstüne eğilmiş, örgüleri omuzlarının üstünden sallanan kıza bakarak “Ne öğrenmen gerek biliyor musun?” demişti. “Açık ve iltihaplı yaraların nasıl tedavi edildiğini, çocuk cesetlerinin defin için nasıl hazırlandığını ve mezar kazmayı. Gilchrist bir biçimde tasnifleri değiştirtmeyi başarsa bile ölüm oranı yine de onluk tasnife layık. 1300’lerde ortalama yaşam süresi 38 yıldır. Oraya gitmek senin üstüne vazife değil.”

Kivrin başını kaldırıp bakmıştı, kalemi kâğıdın üstünde havada kalmıştı. Ciddi bir tavırla, “Cesetlere bakmak için nereye gideyim?” demişti. “Morga mı? Yoksa revirdeki Dr. Ahrens’e mi sorayım?”

“Ona gidemezsin demiştim,” dedi Dunworthy, hâlâ görmeyen gözlerle cama bakıyordu. “Ama beni dinlemezdi.”

“Biliyorum,” dedi Mary. “Beni de dinlemezdi.”

Dunworthy kaskatı, kadının yanına oturdu. Yağmurla Basingame’in peşinden koşmak artritini azdırmıştı. Paltosu hâlâ üzerindeydi. Güçbela çıkardı, boynundaki atkıyı çözdü.

Mary, “Burnunu koterize etmek istedim,” dedi. “On dördüncü yüzyılın kokularının bizi kıpırdıyamaz hale getireceğini, dışkı, bozuk et ve çürük kokusuna alışık olmadığımızı söyledim. Bulantının hareket kabiliyetini önemli ölçüde etkileyeceğini anlattım.”

“Ama dinlemedi,” dedi Dunworthy.

“Dinlemedi.”

“Ortaçağ’ın tehlikeli olduğunu, Gilchrist’in yeterli tedbirleri almadığını anlatmaya çalıştım, ama o bana boş yere endişeleniyorsun dedi.”

“Belki de boş yere endişeleniyorduzdur,” dedi Mary. “Neticede inişi idare edecek olan Badri, Gilchrist değil. Hem bir sorun çıkarsa durduracağını kendin söyledin.”

Dunworthy camın arkasından Badri’yi izleyerek, “Evet,” dedi. Yine gözleri ekranda birer birer tuşlara basıyordu. Badri yalnızca Balliol’deki değil, üniversitedeki en iyi teknisyendi. Ve onlarca iniş yönetmişti.

Mary, “Üstelik Kivrin çok iyi hazırlandı,” dedi. “Onu sen yetiştirdin, ben de son bir ayı revirde onu fiziksel olarak hazırlayarak geçirdim. Kolera, tifo ve 1320’de hâlâ etkin olan her türlü hastalığa karşı dirençli, -ki o çok endişelendiğin veba o zamanlar mevcut değildi. 1348’de Kara Ölüm ulaşınca dek İngiltere’de tek bir vaka bile görülmedi. Apandisitini aldım ve bağışıklık sistemini güçlendirdim. Geniş spektrumlu antiviral ilaçlar verdim ve Ortaçağ ilaçları hakkında kısa bir kursa tabi tuttum. Tek başına hatırı sayılır bir çalışma yaptı. Revirde şifalı otları da inceledi.”

“Biliyorum,” dedi Dunworthy. Geçen Noel tatilini Latince ayınlar ezberleyerek, dikiş nakış öğrenerek geçirmişti. Dunworthy de ona aklına gelen her şeyi öğretmişti. Ama bütün bunlar onu attan düşmekten ya da Haçlı Seferi’nden evine dönmekte olan sarhoş bir şövalyenin tecavüzünden korumaya yeter miydi? 1320’de hâlâ insanları kazıklara bağlayıp yakıyorlardı. Kivrin’i bunlardan da,

zamanına geçiverdiğini görüp de cadı olduğuna karar verecek birinden de koruyacak bir aşı yoktu.

Cam bölmenin ötesine baktı. Latimer sandığı üçüncü kez eline alıp tekrar yerine bıraktı. Montoya yine saatine baktı. Teknisyen tuşlara basıp kaşlarını çatı.

“Ona ders vermeyi kabul etmemeliydim,” dedi. “Bunu sırf Gilchrist’in yetersizliğini ortaya çıkarmak için yapmıştım.”

Mary, “Saçma,” dedi. “Kabul ettin, çünkü o Kivrin. Tıpatıp sen -zeki, becerikli ve kararlı.”

“Ben bu kadar gözü kara değildim.”

“Tabii ki öyleydin. Hatırlıyorum da bir keresinde Londra bombardımanını görmeye gitmek ve o bombalara maruz kalmak için can atmıştın. Hatta Bodleian Kütüphanesi’yle ilgili bir hadise daha hatırlıyor gibiyim.”

Hazırlık odasının kapısı açılıverdi ve Kivrin ile Gilchrist içeri girdi. Kivrin etrafa saçılmış kutuların üstünden atlarken uzun eteğini yukarı kaldırdı. Üzerinde dün gelip Dunworthy’ye gösterdiği içi tavşan kürkü kaplı pelerinle, açık mavi fistan vardı. Pelerinin el dokuması olduğunu söylemişti. Biri omuzlarına eski bir yün battaniye örtmüş gibi görünüyordu, fistanın kolları da fazla uzundu. Neredeyse ellerini örtüyordu. Uzun sarı saçları bir file içinde toplanmış, gevşekçe omuzlarına düşmüştü. Yine de karşıdan karşıya tek başına geçemeyecek kadar küçük görünüyordu.

Dunworthy ayağa kalktı, Kivrin o tarafa bakar bakmaz cama vurmaya hazırды, ama Kivrin dağınıklığın ortasında durup yerdeki işaretlere baktı, birazcık öne gitti ve sarkan eteklerini düzeltti.

Gilchrist, Badri’nin yanına gidip bir şey söyledikten sonra konsolun üzerinde duran not panosunu eline alıp ışıklı kalemle listedeki maddeleri işaretlemeye başladı.

Kivrin ona bir şey söyleyip pirinç kafesli sandığı işaret etti. Badri’nin omzuna yaslanmış duran Montoya sabırsızca doğruldu ve başını iki yana sallayarak Kivrin’in yanına gitti. Kivrin daha sertçe bir şey daha söyleyince, Montoya diz çöküp sandığı arabanın yanına itti.

Gilchrist listedeki bir maddeyi daha kontrol etti. Latimer’e bir şey söyledi. Latimer gidip düz madeni bir kutu getirdi ve Gilchrist’e verdi. Gilchrist Kivrin’e bir şey söyledi. Kız açtığı ellerini göğsünde birleştirdi, başını ellerine doğru eğip konuşmaya başladı.

Dunworthy, “Kıza dua pratiği mi yaptırıyor?” dedi. “Bu inişte ona sadece Tanrı’nın yardımı ulaşabileceğinden, faydalı olabilir.”

“İmplantı test ediyorlar,” dedi Mary.

“Ne implantı?”

“Saha çalışmasını kaydedebilmesi için özel bir çip. Dönem halkının çoğunun okuma yazması olmadığından bir bileğine bir mikrofonla analog dijital çevirici, öbür bileğine de hafıza çipi yerleştirdim. Avuçları birleştirerek çalıştıracak. Mikrofonta konuştuğu zaman, dua ediyor gibi görünecek. Çiplerin 2.5 gigabayt kapasitesi var, yani gözlemlerini iki buçuk hafta boyunca kaydedebilecek.”

“Yardım isteyebilmesi için bir de konum belirleyici çip yerleştirmeliydin.”

Gilchrist düz madeni kutuyla uğraşıyordu. Başını iki yana salladıktan sonra Kivrin’in kıvrılmış ellerini biraz yukarı kaldırdı. Fistanının fazla uzun kolları geriye düştü. Kivrin’in eli kesilmişti. Kesikte ince kahverengi bir kurumuş kan çizgisi vardı.

Dunworthy, “Bir terslik var,” deyip Mary’ye döndü. “Eli kesilmiş.”

Kivrin yine avuçlarının içine konuşuyordu. Gilchrist başını öne doğru salladı. Kivrin ona bakarken Dunworthy’yi gördü ve sevinçli bir gülümseme gönderdi. Şakağında da kan vardı. Filenin içindeki saçları kandan keçeleşmişti. Gilchrist başını kaldırdı ve Dunworthy’yi gördü, aceleyle cam

bölmeye doğru geldi, sinirli görünüyordu.

“Kız daha gitmeden yaralanmasına göz yummuşlar!” Dunworthy yumruğunu cama indirdi.

Gilchrist duvardaki panele gidip bir tuşa bastıktan sonra gelip Dunworthy'nin karşısında durdu. “Bay Dunworthy,” dedi. Başıyla Mary'ye selam verdi. “Dr. Ahrens, gelip Kivrin'in gidişini görmeye karar verdiğinizde çok memnun oldum.” Son cümlesini belli belirsiz vurgulayınca, kelimeler kulaklarına tehdit gibi geldi.

Dunworthy sordu: “Kivrin'e ne oldu?”

“Ne mi oldu?” Gilchrist şaşırmış gibiydi. “Ne demek istediğinizi anlamadım.”

Kivrin kanlı eliyle eteklerini kaldırıp cam bölmeye doğru gelmeye başladı. Yanağında da kırmızımsı bir çürük vardı.

“Onunla konuşmak istiyorum,” dedi Dunworthy.

Gilchrist, “Maalesef zaman yok,” dedi. “Uymamız gereken bir program var.”

“Onunla konuşmak istiyorum.”

Gilchrist dudaklarını büzdü, burnunun iki yanında iki beyaz çizgi belirdi. Soğuk bir sesle, “Bunun Balliol'ün değil, Brasenose'un inişi olduğunu hatırlatmak isterim. Bize teknisyen vermekle yaptığınız yardımı takdir ediyorum ve tarihçi olarak engin tecrübelerinize de saygı duyuyorum, ama sizi temin ederim her şey kontrol altında.”

“Öyleyse tarihçiniz neden daha gitmeden yaralandı?”

Kivrin camın önüne geldi. “Ah, Bay Dunworthy, gelmenize çok sevindim,” dedi. “Size hoşça kal diyemeyeceğimden korkuyordum. Çok heyecanlı, değil mi?”

Heyecanlı... “Kanıyorsun,” dedi. “Ne terslik oldu?”

“Hiç.” Kivrin dikkatle şakağına dokunduktan sonra parmaklarının ucuna baktı. “Kostümün bir parçası.” Bakışları Mary'ye kaydı. “Ah Dr. Ahrens siz de gelmişsiniz. Çok sevindim.”

Mary ayağa kalkmıştı, alışveriş torbası hâlâ elindeydi. “Anti-viral aşısının yerini görmek istiyorum,” dedi. “Şişmenin haricinde başka tepkiler oldu mu? Kaşıntı falan?”

“Her şey yolunda Dr. Ahrens,” dedi Kivrin. Fistanın kolunu sıyırdı ve Mary kolunun iç kısmına iyice bakamadan tekrar indiriverdi. Kolunun üst kısmında kırmızımsı bir çürük daha vardı, şimdiden kararırıp mavileşmeye başlamıştı.

Dunworthy, “Neden kan içinde olduğunu sorsan daha yerinde olurdu,” dedi.

“Söyledim ya, kostümün bir parçası. Ben Isabel de Beauvriier'im ve seyahat ederken haydutların yolunu kesmiş olması gerekiyor.” Dönüp parçalanmış arabayla kutuları işaret etti. Eşyalarını çaldılar, beni de ölüme terk ettiler.” Sitemkar bir tavırla ekledi. “Bu fikri sizden almıştım, Bay Dunworthy.”

“Ben kesinlikle yola kan revan içinde çıkmak diye bir fikir ileri sürmedim,” dedi Dunworthy.

Gilchrist, “Sahte kan kullanışsızdı,” dedi. “Yaralarına kimsenin pansuman yapmayacağına dair istatistiksel olarak anlamlı bir olasılık göremedik.”

Dunworthy öfkeyle, “Gerçekçi bir yara efekti yapmak da mı gelmedi aklınıza? Onun yerine kızın kafasını mı yardımız?” dedi.

“Bay Dunworthy size hatırlatmak isterim ki...”

“Bu Balliol'ün değil, Brasenose'un projesi mi diyeceksiniz? Haklısınız, değil. Olsaydı, biz bir tarihçiyi yaralanmaktan korumaya çalışırdık, kendi elimizle hırpalamazdık. Badri ile konuşmak istiyorum. Stajyerin hesaplarını ikinci kez kontrol ettiğini öğrenmek istiyorum.”

Gilchrist dudaklarını büzdü. “Bay Dunworthy, Bay Çadhuri sizin ağ teknisyeniniz olabilir, ama bu

benim inişim. Sizi temin ederim ki bütün olası aksamaları hesaba kattık. ..”

“Sadece bir sıyrık,” dedi Kivrin. “Acımadı bile. Gerçekten iyiyim ben. Lütfen sinirlenmeyin, Bay Dunworthy. Yaralanmak benim fikrimdi. Ortaçağ’da kadınların savunmasızlıkları hakkında anlattıklarınız aklıma geldi, ben de olduğumdan daha savunmasız görünmek iyi bir fikir olur diye düşündüm.”

Dunworthy içinden, zaten öylesin, daha savunmasız görünmen imkânsız, diye geçirdi.

“Bayılmış numarası yaparsam, insanların hakkımda neler konuştuklarını duyabilirim, hem kimliğim konusunda da fazla soru soramazlar, çünkü gayet açık. ..”

Gilchrist tehditkar bir tavırla duvardaki panele giderken, “Pozisyonunu almanın zamanı geldi,” dedi.

Kivrin yerinden kımıldamadan, “Geliyorum,” dedi.

“Ağı kurmaya hazırız.”

“Biliyorum” dedi sertçe. “Bay Dunworthy ile Dr. Ahrens’e veda eder etmez oradayım.”

Gilchrist tersçe başını öne doğru salladıktan sonra, enkazın arasına girdi. Latimer bir şey sorunca tersleyiverdi.

Dunworthy, “Pozisyonun neyi gerektiriyor?” diye sordu. “Olasılıklar istatistiksel olarak gerçekten baygın olduğuna inanmayacakları ihtimalini verdiği için kafana bir cop mu indirecekler?”

Kivrin sırtarak, “Yere uzanıp gözlerimi kapamamı,” dedi. “Merak etmeyin.”

“Yarına kadar beklememen, hiç olmazsa bir parametre kontrolü yapması için Badri’ye zaman tanımaman için hiçbir neden yok.”

Mary de, “Aşını görmek istiyorum,” diye ekledi.

“Kendinizi yiyip bitirmeyi bırakın lütfen,” dedi Kivrin. “Aşı yerim kaşınmıyor, kesik de acımıyor. Badri de bütün sabahı kontroller yaparak geçirdi. Benim için endişelendiğinizi biliyorum, ama lütfen üzülmeyin. İniş Oxford-Bath yoluna yapılacak, Skendgate’e sadece üç kilometre mesafede. Kimse gelmezse yürüyerek köye gider, haydutların saldırısına uğradığımı söylerim. Yerimi belirledikten sonra iniş yerini bulabilirim.” Elini cama koydu. “Yaptıklarınız için ikinize de teşekkür ederim. Ortaçağ’a gitmeyi her şeyden çok istiyordum, şimdi sahiden gidiyorum.”

Mary, “İnişten sonra baş ağrısı ve bitkinlik hissedebilirsin,” dedi. “Zamanda yolculuğun normal yan etkisidir.”

Gilchrist yeniden cam bölmenin önüne geldi. “Pozisyonunu alma vakti,” dedi.

Kivrin ağır eteklerini kaldırdı. “Gitmem gerek. İkinize de çok teşekkür ederim. Sizin yardımlarınız olmasaydı, gidemezdim.”

“Hoşça kal,” dedi Mary.

Dunworthy “Dikkatli ol,” dedi.

“Olurum. “Ama Gilchrist duvardaki panele çoktan bastığından Dunworthy kızın söylediğini duyamadı. Kivrin gülümsedi, el salladı ve at arabasının yanına gitti.

Mary tekrar yerine oturup alışveriş torbasının içinde mendil aramaya başladı. Gilchrist not panosundaki listeden maddeler okuyordu. Kivrin başını sallayarak onayladıkça, Gilchrist listeye işaret koyuyordu.

Dunworthy camın önünden ayrılmamıştı. “Ya o şakağındaki kesik yüzünden kan zehirlenmesi geçirirse?”

“Kan zehirlenmesi falan geçirmeyecek,” dedi Mary. “Bağışıklık sistemini kuvvetlendirdim.” Burnunu çekti.

Kivrin bir konuda Gilchrist ile tartışıyordu. Adamın burnunun kenarındaki beyaz çizgiler iyice belirginleşmişti. Kivrin başını iki yana salladı ve bir dakika sonra Gilchrist sert, kızgın bir hareketle bir sonraki maddeyi de işaretledi.

Gilchrist ile Ortaçağ bölümünün geri kalan üyeleri yetersiz olabilirlerdi, ama Kivrin değildi. Ortaçağ İngilizcesi, kilise Latincesi ve Anglosakson dili öğrenmişti. Latince ayinleri ezberlemiş, nakış işlemeyi, süt sağmayı öğrenmişti. Oxford ile Batlı arasındaki yolda bir başına bulunması için gerekçelerle bir kimlik oluşturmuştu ve yanında tercüman aygıtı ile takviye edilmiş kök hücreleri vardı, apandisiti de alınmıştı.

Dunworthy, “Tereyağından kıl çeker gibi halleder,” dedi, “bu da yalnızca Gilchrist’in metotlarının baştan savma ve tehlikeli olmadığını ispatlamaya yarayacak.”

Gilchrist konsolun başına gidip elindeki not panosunu Badri’ye verdi. Kivrin yine ellerini büktü, bu kez yüzüne iyice, ağzına degecek kadar yaklaştırdı ve avuçlarının içine konuşmaya başladı.

Mary yaklaşıp mendilini elinde sıkı sıkı tutarak Dunworthy’nin yanında durdu. “Ben on dokuz yaşındayken, -yani aman Tanrım kırk yıl önce, hiç o kadar uzun zaman geçmiş gibi gelmiyor, kız kardeşimle Mısır’ı baştan başa dolaştık,” dedi. “Salgın zamanıydı. Karantinalar başlamıştı ve İsraililer gördükleri yerde Amerikalıları vuruyorlardı, ama biz umursamadık. Galiba tehlikede olabileceğimiz, hastalığa yakalanabileceğimiz, ya da bizi Amerikalı zannedecekleri aklımızın ucundan bile geçmedi. Biz sadece piramitleri görmek istiyorduk.”

Kivrin duasını bitirmişti. Badri konsolun başından kalkıp kızın durduğu yere gitti. Yüzündeki çatkın ifade hiç değişmeden birkaç dakika onunla konuştu. Kivrin dizlerinin üstüne çöktükten sonra yan dönüp arabanın yanına uzandı. Sırtüstü dönüp bir kolunu başının üstüne koydu, etekleri bacaklarına dolandı. Teknisyen eteklerini düzeltti, ışıkölçeri çıkardı ve kızın etrafını adımladı, tekrar konsolun başına dönüp kulaklığına konuştu. Kivrin kımıldamadan yatıyordu, ışığın altında alnındaki kan neredeyse siyah görünüyordu.

“Ah Tanrım, öyle genç görünüyor ki,” dedi Mary.

Badri kulaklığına bir şeyler söyledi, ekrandaki sonuçlara baktıktan sonra Kivrin’in başına döndü. Üzerinden atladı, bacaklarını ayırıp, fistanının kollarını düzeltmek için üzerine eğildi. Dikkatle baktı, kolunu saldırganların darbesini savuşturmak istermiş gibi yüzünün üstüne gelecek şekilde düzeltti, tekrar baktı.

Dunworthy sordu: “Piramitleri gördünüz mü bari?”

“Ne?”

“Mısır’dayken. Ortadoğu’da tehlikelerden habersiz gezip tozarken. Piramitleri görebildiniz mi?”

“Hayır. Vardığımız gün Kahire karantinaya alındı.” Yerde yatan Kivrin’e baktı. “Ama Krallar Vadisi’ni gördük.”

Badri Kivrin’in kolunu bir iki santim itti, ayağa kalkıp kaşlarını çatarak kıza baktı, sonra tekrar konsola gitti. Gilchrist ile Latimer de onu takip ettiler. Montoya ekranın başında onlara yer açmak için kenara çekildi. Badri konsolun mikrofonuna konuştu ve yarı şeffaf kalkanlar alçalmaya başlayıp Kivrin’i bir perde gibi örttü.

Mary, “Gittiğimize memnunduk,” dedi. “Burnumuz bile kanamadan eve döndük.”

Kalkanlar yere değdi, Kivrin’in uzun etekleri gibi biraz kıvrıldı, durdu.

Dunworthy, “Dikkatli ol,” diye fısıldadı. Mary onun elini tuttu.

Latimer ile Gilchrist ekranın önünde toplanıp rakamların aniden patlamasını izlediler. Montoya dijital saatine baktı. Badri öne eğilip ağı açtı. Kalkanların içindeki hava ani yoğunlaşmayla parıldadı.

Dunworthy, "Gitme," dedi.

İlk kayıt. 22 Aralık 2054. Oxford. Bu İngiltere Oxfordshire’da, 13 Aralık 1320 ile 28 Aralık 1320 (eski takvim) tarihleri arasındaki yaşama dair tarihsel gözlemlerimin kayıdır.

(Ara)

Bay Dunworthy, buna Kıyamet Kitabı^[1] adını verdim, çünkü başta niyeti tebaasının yükümlü oldukları tüm vergileri ve altınları ödediklerinden emin olmak için tasarlanmış bir yöntem olmasına rağmen, Fatih William’ın araştırmasının dönüştüğü gibi bir yaşam kaydı olması gerekiyor.

Buna Kıyamet Kitabı dememin bir nedeni de, sizin de bu adı vermek isteyeceğinizi düşünmemdir, çünkü başıma korkunç bir şey geleceğine inanıyorsunuz. Şu anda gözlem alanında, zavallı Dr. Ahrens’e 1300’lerin dehşet verici tehlikelerini anlatmanızı izliyorum. Zahmet etmeyin. Beni zamanda yolculuğun yaratacağı rahatsızlıklar konusunda uyardı, hepsine karşı bağışık olmama rağmen, Ortaçağ’a has hastalıkların ürkütücü ayrıntılarını bir bir anlattı. Ayrıca 1300’lerde çok sık rastlanan tecavüzler konusunda da uyardı. Bana hiçbir şey olmayacak dediğimde de beni dinlemedi. Başıma hiçbir şey gelmeyecek, Bay Dunworthy.

Elbette siz bunu dinlediğinizde bunu da, sağ salim ve belirlenmiş zamanda geri döndüğümü çoktan öğrenmiş olacaksınız;

O yüzden de size birazcık takılmama aldırılmazsınız. Yalnızca benim için endişe ediyorsunuz biliyorum. Ve sizin yardımlarınız ve hazırlamanız olmasaydı sağ salim geri dönemeyeceğimi de çok iyi biliyorum.

Bu sebeple Kıyamet Kitabı’nı size ithaf ediyorum, Bay Dunworthy. Siz olmasaydınız, üstümde bu fistan ve bu pelerinle burada durup, Badri ile Bay Gilchrist’in bitmek bilmez hesaplamalarını bitirmelerini beklerken ve bir an önce bitirsinler de gideyim diye dua ederken, bu kaydediciye konuşamazdım.

(Ara)

Geldim.

Mary uzun bir nefes koyuverdikten sonra, “Evet,” dedi, “bir kadeh bir şey içsem hiç fena olmaz.”

Dunworthy az önce Kivrin’in yattığı yere bakıyordu hala. “Ben gidip kardeşinin torununu alman gerek sanıyordum.” Kalkanların iç kısmında hava buz zerrecikleriyle parıldıyordu. Zeminine yakın yerlerde ince camın iç tarafı buzlanmıştı.

Ortaçağ bölümünün şer üçlüsü, düz bir varış çizgisinin haricinde bir şey göstermemesine rağmen, hâlâ ekranlara bakmaktaydı. “Colin’i üçe kadar almam gerekmiyor,” dedi. “Kendini biraz toparlamaya ihtiyacın varmış gibi bir halin var, Lamb and Cross hemen sokağın ilerisinde.”

Dunworthy teknisyenden gözlerini ayırmadan, “Yer tespitini yapıncaya kadar beklemek istiyorum,” dedi.

Ekranlarda hâlâ veri yoktu. Badri’nin kaşları çatılmıştı. Montoya saatine bakıp Gilchrist’e bir şey söyledi. Gilchrist başını sallayınca Montoya konsolun altında duran çantayı çıkarıp Latimer’e el salladıktan sonra yan kapıdan dışarı çıktı.

Dunworthy, “Montoya’nın aksine, Kivrin’in sorunsuz vardığından emin oluncaya kadar beklemek istiyorum; kadın belli ki kazısının başına dönmek için sabırsızlanıyor,” dedi.

Mary bir yandan mantosunu giymeye uğraşırken, “Sana Balliol’e geri dönmeni önermiyorum,” dedi, “ama sonuç almak en az bir saat sürer, senin burada dikilip durman da çabuklaştırmaz. Başında beklemekle su kaynamaz. Pub hemen yolun karşısında. Küçük, şirin bir yer, hem Noel süslemeleri yok, o yapay çan müziğini de çalmıyorlar.” Dunworthy’nin paltosunu tuttu. “Bir kadeh içki içer, bir şeyler yeriz, sonra buraya dönüp, sonuç gelinceye kadar yeri aşındırabilirsin.”

“Burada beklemek istiyorum,” dedi Dunworthy, hâlâ boş ağa bakıyordu. “Basingame neden bileğine bir konum belirleyici yerleştirmede ki sanki? Tarih fakültesinin başındaki kişi tatile gider de, ulaşılabilir bir telefon numarası dahi bırakmaz mı?”

Gilchrist hâlâ sabit duran ekranın başından doğruldu ve Badri’nin omuzlarına vurdu. Latimer nerede olduğundan emin değilmiş gibi gözlerini kırıştırdı. Gilchrist başını iki yana sallayıp ağzı kulaklarında gülümsedi. Cam bölmenin önüne doğru gelmeye başladı, kendinden pek memnun görünüyordu.

Dunworthy, Mary’nin elinden paltosunu kapıp “Gidelim,” dedi ve kapıyı açtı. Yüksek perdeden çalınan “Geceleri Çobanlar Sürülerini Beklerken” ilahisi adeta yüzlerine çarptı. Mary kaçarcasına kendini kapıdan dışarı attı, Dunworthy de kapıyı çekti, Mary’nin peşinden avluyu geçip Brasenose’un kapısından çıktı.

Acı bir soğuk vardı dışarıda, ama yağmur yağmıyordu. Ama her an başlayabilirmiş gibi görünüyordu ve Brasenose’un önündeki kaldırımdaki alışverişçi kalabalığı da belli ki yağacağına karar vermişti. Çoğu şemsiyesini çoktan açmıştı. Kocaman kırmızı şemsiyeli, eli kolu paketlerle dolu bir kadın Dunworthy’ye çarptı. Kadın, “Önüne baksana,” dedikten sonra aceleyle yürümeye devam etti.

Mary bir eliyle mantosunun önünü iliklerken, “Noel ruhu,” dedi, öbür eliyle de alışveriş torbasını tutuyordu. Başıyla sokağın karşı tarafını işaret edip, “Pab şuracıkta, eczanenin hemen ilerisinde,” dedi. “Şu feci çan seslerinden olacak, herkesin moralini bozuyor.”

Şemsiye labirentinin arasından yürümeye başladı. Dunworthy paltosunu giymeyi düşündüyse de

bu kadar kısa mesafe için uğraşmaya değmeyeceğine karar verdi.Ölümcül şemsiyelerden sakınmaya, bir yandan da şimdi hangi Noel şarkısının katledildiğini anlamaya çalışarak Mary'nin peşinden kalabalığın arasına daldı. Askere alma çağrısıyla cenaze ayini arasında bir şeye benziyordu, ama büyük olasılıkla Jingle Bells'ti çalınan.

Mary eczanenin karşısındaki kaldırımda durmuş yine alışveriş torbasını karıştırıyordu. Katlanır bir şemsiye çıkarıp, "Şu korkunç zimbirtı da ne ola ki?" dedi. Little Town of Bethlehem mi yoksa?"

Dunworthy, "Jingle Bells" dedikten sonra kaldırımdan sokağa indi.

"James!" Mary onu kolundan yakaladı.

Bisikletin ön tekeri birkaç santim farkla Dunworthy'yi sıyırdı ve onun tarafındaki pedal bacağına çarptı. Bisikletli yalpalayıp bağırdı. "Yoldan nasıl geçilir bilmiyor musun be?"

Dunworthy geri çekilince elinde pelüş bir Noel Baba tutan altı yaşında bir çocuğa çarptı. Annesi kötü kötü baktı.

"Dikkat et,James."

Mary'nin yardımıyla yolun karşısına geçtiler. Yarı yolda yağmur başladı. Mary eczanenin tentesinin altına koşup şemsiyesini açmaya çalıştı. Eczanenin vitrini yeşil ve altın renkli bir tülle kaplanmıştı, parfümlerin arasına dikilmiş levhada "Marston Parish Kilisesi'nin çanlarını kurtarın. Onarım için bağış yapın," yazıyordu.

Çanlar *Jingle Bells*'i ya da *Little Town of Bethlehem*'i katletmeyi bitirmiş, ardından *We Three Kings of Orient Are* ilahisine girişmişti. Dunworthy minör melodiyi tanıdı.

Mary hâlâ şemsiyeyi açamamıştı. Tekrar torbanın içine sokup kaldırımda yürümeye başladı. Dunworthy etrafındakilere çarpmamaya çalışarak peşinden gitti, kırmızı yeşil yanıp sönen ışıklarla bezeli bir tütüncüyle bir kırtasiyenin önünden geçip Mary'nin tuttuğu kapıdan içeri girdi.

Gözlüğü buğulanıverdi. Çıkarıp paltosunun yakasına sildi. Mary kapıyı kapadı ve onu kahverengi ve mutluluk dolu bir sessizlik bulanıklığının içine daldırdı.

"Oh çok şükür," dedi Mary, "sana Noel süsleri takmayan bir yer olduğunu söylemiştim."

Dunworthy gözlüğünü taktı. Barın arkasındaki raflarda soluk yeşil, pembe ve silik mavi ışıklar yanıp sönyordu. Barın köşesinde de döner bir tabla üstünde büyük bir suni çam ağacı duruyordu.

Dar pub'da barın arkasında duran iriyarı bir adamdan başka kimse yoktu. Mary iki boş masanın arasından güçbela köşeye geçti.

Torbasını yanına koydu, "Hiç olmazsa burada o berbat çanları duymayız," dedi. "Hayır, içkileri ben alacağım. Sen otur. O bisikletli neredeyse seni yere serecekti."

Alışveriş torbasından buruşuk birkaç pound çıkarıp bara gitti. "İki büyük bira," dedi barmene. Dunworthy'ye döndü. "Yiyecek bir şey ister misin? Sandviçle peynirli dürüm var."

"Gilchrist konsola bakıp nasıl kedi gibi sırtıyordu, gördün mü? Kivrin gitti mi yoksa orada yarı ölü halde hâlâ yatıyor mu diye dönüp bakmadı bile."

"Şunu iki bira ile bir de sek viski yapalım," dedi Mary."

Dunworthy oturdu. Masanın üstünde küçük plastik bir koyunla yemlikte yatan yarı çıplak bir bebekten oluşan eksiksiz bir doğum tablosu vardı. "Gilchrist onu kazıdan göndermeliydi," dedi. "Böyle uzak gönderimlerin hesaplamaları yerinde gönderimlerinkinden üstel olarak daha karmaşıktır. Herhalde kızı zaman sapmalı göndermediği için ona minnet duymalıyım. Acemi bir stajyer bu hesaplamaları yapamazdı. Bu yüzden Badri'ye borçlu olduğumu bilse, Gilchrist Kivrin'i gerçek zamanlı göndermeye karar verirdi herhalde."

Plastik koyunlardan birini çobana doğru itti. "Arada bir fark olduğunun farkındaysa tabii," dedi.

“En az bir tane insansız deneme yapmalısın dediğim zaman, bana ne dedi, biliyor musun? ‘Talihsiz bir durum olursa, zamanda geri gidip Bayan Engle’yi olay gerçekleşmeden önce alabiliriz, değil mi?’ Adamın ağın çalışmasına dair hiçbir fikri yok, ne paradoksları kavırıyor, ne Kivrin’in orada olduğunu, ne de başına gelecek her şeyin gerçek ve geri dönülmez olduğunu kavırıyor.”

Mary bir elinde viski, öbür elinde de iki birayı tutarak, masaların arasından beceriksizce geçti. Viskiye Dunworthy’nin önüne koydu. “Bu benim bisiklet kazazedeleri ve aşırı korumacı babalar için standart reçetemdir,” dedi. “Bacağına kıstırdı mı?”

“Yok,” dedi Dunworthy.

“Geçen hafta bir bisiklet kazası gördüm. Sizin yirminci yüzyılcılardan biri. 1. Dünya Savaşı’ndan yeni dönmüş. Belleau Ormanı’nda iki hafta kalıp burnu bile kanamadan dönmüş, sonra da yüksek tekerlekli bir bisiklete çarpmış.” Peynirli dürümleri almak için tekrar bara gitti.

Dunworthy, “İbret öykülerinden nefret ederim,” dedi. Plastik Meryem’i eline aldı. Meryem’in üstünde mavi bir elbiseyle beyaz bir pelerin vardı. “Kızı zaman sapmalı gönderseydi, hiç olmazsa donarak ölme tehlikesi geçirmezdi. Sirtında içi kürklü pelerinden daha kalın bir şey olmalıydı, yoksa 1320 yılının Küçük Buz Devri’nin başladığı yıl olduğu Gilchrist’in aklına gelmemiş mi?”

Mary tabağıyla peçetesini masaya koyarken, “Bana kimi hatırlattığını buldum,” dedi. “William Gaddson’ın annesini hatırlatıyorsun.”

Sahiden de haksız bir sözdü bu. William Gaddson, Dunworthy’nin birinci sınıf öğrencilerindendi. Bu sömestr annesi tam altı kez okula gelmişti, ilk seferinde William’a peluş kulaklık getirmişti.

Dunworthy’ye, “Takmazsa soğuk alır,” demişti. “Willy öteden beri soğuğa karşı hassastır, şimdi evden çok uzakta. Hocası da defalarca söylememe rağmen, onunla yeterince ilgilenmiyor.”

Willy yaklaşık meşe ağacı boyundaydı ve soğuğa karşı da bir meşe kadar hassas görünüyordu. Dunworthy kadına, “Kendine bakabileceğinden eminim,” demişti ki bu bir hataydı. Kadın Dunworthy’yi anında Willy ile doğru düzgün ilgilenmeyenlerin listesine eklemişti, ama bu iki haftada bir elinde vitaminlerle gelip, kendini aşırı yorduğu için Dunworthy’den ısrarla oğlunun kürek takımından çıkarılmasını istemesini engelleyememişti.

“Kivrin için duyduğum endişeyi Bayan Gaddson’ın aşırı titizliği ile aynı kefeye koyamam,” dedi Dunworthy. “1300’ler caniler ve hırsızlarla doludur. Ve daha da beterleriyle.”

Mary yumuşak bir sesle, “Bayan Gaddson da Oxford için aynen böyle söyledi,” dedi, birasından bir yudum içti. “Ona Willy’i hayattan koruyamayacağını söyledim. Sen de Kivrin’i koruyamazsın. Sen evinde sakince oturmakla tarihçi olmadın. Tehlikeli olsa da, kızı serbest bırakmak zorundasın. Her yüzyıl onluktur, James.”

“Bu yüzyılda Kara Ölüm yok.”

“Ama altmış beş milyon kişiyi öldüren pandemi vardı. Ve 1320’de İngiltere’de Kara Ölüm yoktu. 1348 yılına kadar hastalık İngiltere’ye ulaşmadı.” Bira kupasını masaya bırakınca Meryem biblosu devrildi. “Ama olsaydı bile, Kivrin yakalanmazdı. Hıyarcıklı vebaya karşı aşıladım onu.” Üzgün gözlerle Dunworthy’ye bakıp gülümsedi. “Bayan Gaddsonitis hastalığından ben de nasibimi aldım. Hem ikimiz de endişeleniyoruz diye vebaya yakalanacak değil ya. İnsanın başına korktuğu gelmez. Hiç aklına gelmeyen gelir.”

“Aman çok rahatladım.” Mavi beyaz Meryem’i Yusuf’un yanına koydu. Meryem devriliverdi. Dunworthy dikkatle düzeltti.

Mary sertçe, “Ama rahatlamalısın, James,” dedi. “Belli ki Kivrin’in başına gelebilecek olası her felaketi düşünmüşsün. Bu demektir ki kız sapasağlam. Herhalde şimdi bir şatoda oturmuş öğle

yemeğinde tavus kuşu etli börek yiyordur ama sanmam ki orada da saat bizimkiyle aynı olsun.”

Dunworthy başını iki yana salladı. “Zaman kayması olacaktır -parametre kontrollerini Gilchrist yaptığı için ne kadar olacağını Tanrı bilir. Badri birkaç gün fark olacağını düşünüyordu.”

İçinden, ya da birkaç hafta, diye geçirdi. Ocak ayının ortasında olsa, Kivrin’in tarihi belirleyebileceği hiçbir kutsal gün olmazdı. Birkaç saatlik bir fark bile kızın Oxford-Bath yoluna gece yarısı gitmesine sebep olabilirdi.

“Umarım bu zaman kayması, kızcağızın Noel’i kaçırmasına sebep olmaz,” dedi Mary. “Ortaçağ’da Noel ayını görmeye can atıyordu.”

Dunworthy. “Orada Noel’e daha iki hafta var” dedi. “Hâlâ Jülyen takvimi kullanıyorlar. Gregoryen takvimi 1752’de benimsendi.”

“Biliyorum. Bay Gilchrist konuşmasında Jülyen takvimi konusunda bir nutuk çekti. Takvim reformunun tarihçesi ile Eski Usul ile Gregoryen takvimi arasındaki farklardan da uzun uzadıya söz etti. Bir an geldi ki şema çizecek sandım. Şimdi orada hangi gündeler?”

“On üç Aralık.”

“Belki de tam zamanı bilmememiz daha iyi. Deirdre ile Colin bir yıldır Birleşik Devletler’deydiler, saat farkı yüzünden merakımdan ölecektim. Ben Colin okula giderken araba altında kaldı diye üzülürken, orada aslında gece yarısıydı. İnsan felaketleri hava durumuyla, saat de dahil bütün ayrıntılarıyla gözünde canlandıramıyorsa, kendini yiyip bitirmek bir işe yaramıyor. Bir süre, neden endişe edeceğimi bilememekten üzüldüm, sonra da endişeden hepten vazgeçtim. Belki Kivrin için de böyle olacak.”

Doğruydu. Kivrin’i son gördüğü haliyle, şakakları kan içinde kaza yerinin ortasında yatar vaziyette hayal edip duruyordu, ama muhtemelen tamamen yanlıştı bu. Neredeyse bir saat önce gitmişti Kivrin. Henüz yoldan bir yolcu gelmediyse bile, yol soğuyacaktı ve Dunworthy Kızın Ortaçağ’da gözleri kapalı halde uslu uslu öylece yatmasını düşünemiyordu.

Dunworthy, geçmişe ilk geçişi, yer tayini için ayarlamalar yapıldığı sırada gidiş gelişler şeklinde olmuştu. Onu gecenin bir yarısında avlunun ortasına yollamışlardı, hesaplamalar yapılırken o noktada durması gerekiyordu, ardından onu geri alacaklardı. Ama 1956 yılının Oxford’undaydı ve ayarlama en az on dakika sürecekti. Bodleian’ın eski halini görmek için koşarak dört sokak gitmişti. Ağı açıp da onu bulamayan teknisyen neredeyse kalp krizi geçirecekti.

Ortaçağ önünde açılmışken Kivrin hâlâ gözleri kapalı yatıyor olamazdı. Birden o gülünç beyaz peleriniyle durmuş, her an kendini yere atmaya hazır halde Oxford-Bath yolunda gafil yolcular arayan, bu esnada etrafındaki her şeye bakarken ellerini birleştirmiş sabırsızlıkla dua eden Kivrin gözlerinin önünde canlandı, biraz içi rahatladı.

Kivrin’e hiçbir şey olmayacaktı. İki hafta içinde, beyaz pelerini inanılmayacak kadar kirlenmiş halde, yürek parçalayan maceraların ve kıl payı kaçışların hikâyeleriyle, kan donduran ve hiç kuşkusuz dinledikten haftalar sonra bile Dunworthy’ye kâbuslar gördürecek masallarla yüklü halde ağdan geri gelecekti.

Mary kaşlarını çatıp yüzüne baktı. “Ona bir şey olmayacak, James,” dedi.

“Biliyorum.” Dunworthy kalkıp birer bira daha getirdi. “Kardeşinin torunu ne zaman geliyor demiştin?”

“Saat üçte. Colin bir hafta kalacak, ama onunla ne yapacağıma dair en ufak bir fikrim bile yok. Endişelenmek dışında tabii. Belki onu Ashmolean Müzesi’ne götürebilirim. Çocuklar müzeleri severler, değil mi ya? Pocahontas’ın elbisesini falan?”

Dunworthy Pocahontas'ın elbisesinin, Colin'e alınmış atkıya çok benzeyen grimsi sert bir malzemedan yapılmış, ilgi çekici hiçbir tarafı olmayan bir paçavra olduğunu hatırladı. "Ben Doğa Tarihi Müzesi'ni öneririm."

Noel süsü şingirtısıyla, Ding Dong, Merrily on High ilahisinin ezgisi duyulunca Dunworthy endişeyle kapıya baktı. Sekreteri eşikte durmuş, gözlerini kısarak pub'ın içine bakıyordu.

Mary, "Belki de Colin'i çan takımını tahrip etsin diye Carfax Kulesi'ne göndermeliyim," dedi.

"Bu Finch." Dunworthy onları görebilmesi için elini kaldırdı, ama Finch masalarına doğru gelmeye başlamıştı bile. "Her yerde sizi arıyordum, efendim," dedi. "Bir terslik oldu."

"Yer tespitiyle ilgili mi?"

Sekreteri boş boş baktı. "Yer tespiti mi? Hayır efendim. Amerikalılar. Erken geldiler."

"Hangi Amerikalılar?"

"Çan çalanlar. Kolorado'dan gelmişler. Batı Eyaletleri Kadın Bozuk Para ve Çıngırak Topluluğu."

"Sakın bana biraz daha çan ithal ettim deme," dedi Mary.

Dunworthy Finch'e, "Ben onların ayın yirmi ikisinde geleceğini zannediyordum," dedi.

Finch, "Bugün ayın yirmi ikisi," dedi. "Öğleden sonra gelmeleri gerekiyordu, ama Exeter'deki konserleri iptal edilince erkenden gelmişler. Ortaçağ bölümünü aradım, Bay Gilchrist kutlamak için dışarı çıktığımızı söyledi." Dunworthy'nin boş kupasına baktı.

"Kutladığım falan yok," dedi. "Lisans öğrencilerimden birinin yerinin tespit edilmesini bekliyorum." Saatine baktı. "En az bir saat daha sürer."

"Bölgedeki çanları göstermek için tura çıkaracağınızı vaat etmişsiniz, efendim."

"Burada durmana gerek yok ki," dedi Mary. "Sonuç gelir gelmez seni Balliol'den arayabilirler."

Dunworthy Mary'ye ters ters bakarak Finch'e "Sonucu alınca gelirim," dedi. "Sen onlara koleji gezdir, öğle yemeği yedir. Bir saat alır."

Finch memnun olmamış gibiydi. "Saat dörde kadar buradalar. Bu gece Ely'de konserleri varmış ve Christ Kilisesi'nin çanını görmeye de can atıyorlar."

"Öyleyse onları kiliseye götür. Büyük Tom'u göster. St. Martin kulesine çıkar. Veya New College'ı gezdir. Ben en kısa zamanda gelirim yanınıza."

Finch bir şey daha sormak istiyormuş gibi baktıysa da fikrini değiştirdi. "Bir saat içinde geleceğinizi söyleyeceğim, efendim," dedi ve kapıya yöneldi. Yarı yolda durdu, geri döndü. "Neredeyse unuttuyordum, efendim. Papaz arayıp ortak ayinde Noel Arifesi kısmını okuyup okuyamayacağınızı sordu. Ayın bu yıl St. Mary'de yapılacaktı."

Dunworthy bozuk para topluluğundan vazgeçmesine şükran duyarak, "Ona evet dediğimi söyle," dedi. "Bir de bu Amerikalılara çanları gösterebilmem için çan kulesine girmemiz gerektiğini söyle."

"Peki, efendim. Ya Iffley? Acaba onları Iffley'e de götürmeli miyim? Çok hoş bir on birinci yüzyıl çanları var."

"Tabii ki," dedi Dunworthy. "Iffley'e götür onları. *Ben en kısa zamanda gelirim.*"

Finch ağzını açıp, tekrar kapadı. "Peki, efendim," dedi ve The Holly and the Ivy şarkısı eşliğinde kapıya yürüdü.

Mary, "Çocuğu biraz hırpalamadın mı?" dedi. "Neticede Amerikalılar biraz korkutucu olabiliyorlar."

"Beş dakika sonra geri gelip bana önce Christ Kilisesi'ne götüreyim mi diye soracak. Bu çocuk hiç inisiyatif kullanamıyor."

Mary alaycı bir tavırla, “Gençlerin bu yanına hayranlık duyduğunu sanıyordum,” dedi. “Ne olursa olsun Ortaçağ’a kaçmayacaktır.”

Kapı açıldı ve şarkı yeniden başladı. “Bu yine Finch’tir, kadınlara öğle yemeğinde ne yedireyim diye soracaktır.”

“Haşlama etle fazla pişmiş sebze,” dedi Mary. “Amerikalılar berbat yemeklerimiz hakkında hikâyeler anlatmaya bayılırlar. Ah, aman Tanrım.”

Dunworthy kapıya baktı. Gilchrist ile Latimer arkalarından gelen gri ışığın halesi içinde eşikte duruyorlardı. Gilchrist’in ağız kulaklarındaydı ve çan seslerini bastırarak bir şeyler söylemeye çalışıyordu. Latimer de kocaman siyah bir şemsiyeyi kapamaya çabalıyordu.

Mary, “Bence medeni davranıp onları masamıza davet etmeliyiz,” dedi.

Dunworthy paltosuna uzandı. “Sen istersen medeni ol. Benim o ikisinin tecrübesiz küçücük bir kızı tehlikenin içine gönderdik diye birbirlerini tebrik etmelerini dinlemeye hiç niyetim yok.”

“Yine adı lazım değil, gibi konuşmaya başladın,” dedi Mary. “Bir terslik olsaydı, buraya gelmezlerdi. Badri sonucu almış olacak.”

Dunworthy, “Bunun için daha çok erken,” dedi ama tekrar arkasına yaslandı. “Büyük olasılıkla işine gücüne bakabilmek için bunları sepetlemiştir.”

Dunworthy ayağa kalkarken Gilchrist belli ki onları görmüştü. Dışarı çıkmak için dönecek olduysa da Latimer çoktan masaya yaklaşmıştı bile. Gilchrist da peşinden gitti, artık gülümsemiyordu.

Dunworthy sordu. “Sonuç geldi mi?”

Gilchrist anlamamış gibi, “Sonuç mu?” dedi.

“Sonuç,” dedi Dunworthy “Kivrin’in nereden ve ne zaman geri alınacağını tespiti.”

Gilchrist resmi bir tavırla, “Teknisyeniniz koordinatların belirlenmesinin en az bir saat süreceğini söyledi,” dedi. “Hep böyle ağır mı çalışır? İş tamamlandığı zaman gelip haber vereceğini söyledi, ama ön incelemeler inişin mükemmel gittiğini ve kaymanın asgari düzeyde olduğunu gösterdi.”

“Ne güzel haber!” Mary rahatlamış gibiydi. Şemsiyesini katlamış, bağcığını tutturmuş Latimer’e, “Gelip otursanıza. Biz de sonucu beklerken bira içiyorduk. Bir şey içer misiniz?” diye sordu.

Latimer, “Şey, içerim tabii,” dedi. “Ne de olsa büyük bir gün. Bir kadeh brendi içerim. *Şarap sertti, her konunun hoşuna gitti.*^[2] Şemsiyenin şeridiyle oynarken, tellerine dolaştırdı. “Sonunda sıfat çekimlerini ve tekil isimlerin yalın hallerine olan değişimi birinci elden gözlemleme fırsatına kavuştuk.”

Dunworthy içinden, büyük gün, diye geçirdi, ama kendine rağmen rahatlamıştı. En büyük endişesi kaymaydı. Parametre kontrollerine rağmen, inişin en öngörülmez kısmıydı bu.

Teori şöyleydi: Ağın kendi güvenliği ve durdurma mekanizmasını, zamanın kendini sürem paradokslarından koruma şekli oluşturuyordu. Zamanda ileri gitmenin, tarihçiyi Hitler’i vurabileceği ya da boğulan bir çocuğu kurtarabileceği kritik bir andan sorunsuzca kaydırarak tarihi etkileyecek çakışmaları, karşılaşmaları ya da eylemleri engellemesi gerekirdi.

Ama ağ teorisi, hiçbir zaman o kritik anların ne olduğunu ya da herhangi bir inişin ne miktarda kayma üreteceğini belirleyememişti. Parametre kontrolleri olasılıklar veriyordu, ama Gilchrist hiç kontrol yaptırmamıştı. Kivrin’in inişi iki hafta veya bir ay ileri gitmiş olabilirdi. Gilchrist’in bildiği kadarıyla, Kivrin içi kürklü pelerini ve kışlık fıstıyla nisan ayında geri dönebilirdi.

Ama Badri asgari kayma demişti. Bu da Kivrin’in ancak birkaç gün ileride olduğu anlamına geliyordu, yani tarihi belirlemek ve randevular saptamak için bol bol zamanı vardı.

Mary, “Bay Gilchrist,” diyordu, “size bir brendi getireyim mi?”

“Hayır, teşekkürler.”

Mary çantasından buruşuk bir banknot daha çıkarıp, bara gitti.

Gilchrist, Dunworthy’ye dönüp, “Teknisyeniniz kabul edilebilir seviyede bir iş çıkardı,” dedi.

“Ortaçağ bölümü bir sonraki iniş için yine onu almayı istiyor. Bayan Engle’yi Kara Ölüm’ün etkilerini gözlemlemesi için 1355’e göndereceğiz. Döneme ait kayıtlar kesinlikle güvenilir değil, özellikle de ölüm oranları konusunda. Geçerli kabul edilmiş elli milyon ölüm sayısının doğru olmadığı aşikâr; vebanın Avrupa nüfusunun yarısı ile üçte birini öldürdüğü hesapları da bariz bir abartı. Bayan Engle’ye hedefe yönelik gözlemler yaptırmak niyetindeyim.”

“Erken kararlar vermiyor musunuz?” dedi Dunworthy. “Belki de Kivrin’in bu inişten sağ kurtulmayı başarıp başaramayacağını ya da en azından 1320’ye sağ salim vardığını görünceye kadar bekleseniz iyi olur.”

Gilchrist’in yüzünde yine o sıkıntılı ifade belirdi. “Bana öyle geliyor ki durmadan Ortaçağ bölümünün başarılı bir iniş gerçekleştiremeyeceğini ima etmekle haksızlık ediyorsunuz. Emin olun, inişi her yönüyle büyük bir dikkatle ele aldık. Kivrin’in varış yöntemi tüm ayrıntılarıyla araştırıldı.”

“Olasılık Oxford-Bath yolu üstündeki yolcu sıklığını 1.6 saatte bir olarak veriyor ve saldırıya uğrama hikâyesine inanılma şansını da, bu tür saldırılar çok sık meydana geldiğinden yüzde 92 olarak gösteriyor. Oxfordshire’daki bir yaya yolcunun saldırıya uğrama olasılığı kış mevsiminde yüzde 42,5, yaz mevsiminde de yüzde 58,6 idi. Ortalama tabii. Otmoor ve Wychwood ile daha küçük yollarda olasılık çok daha fazlaydı.”

Dunworthy olasılık hesaplarıyla bu rakamlara nasıl ulaştıklarını merak etti. Domesday Book zaman zaman nüfus bilgilerinden daha fazlasını toplayan kraliyet nüfus sayım memurları müstesna, hırsızların dökümünü içermiyordu. Dönemin haydutları elbette soydukları ve öldürdükleri insanların kayıtlarını tutmazlar, vukuatlarının yerlerini haritada işaretlemezlerdi. Ev dışındaki gerçekleşen ölüm belgeleri tamamıyla gerçeği yansıtıyordu: şahıs evine dönmemişti. Ormanda yatan, bulunmamış, gömülmemiş kim bilir kaç ceset vardı.

“Sizi temin ederim, Kivrin’i korumak için mümkün olan her türlü tedbiri aldık,” dedi Gilchrist.

Dunworthy, “Parametre kontrolleri gibi mi?” dedi. “İnsansız testler ve simetri testleri gibi mi?”

Mary masaya döndü. Adamın önüne bir kadeh brendi koyup, “Buyrun, Bay Latimer,” dedi. Islak şemsiyeyi, sıranın arkasına asıp, Latimer’in yanına oturdu.

Gilchrist, “Ben de Bay Dunworthy’ye bu inişin bütün yönlerinin etraflıca araştırıldığını anlatıyordum,” dedi. Yıldızlı sandık taşıyan bilge heykelciğini eline aldı. “Teçhizatının arasındaki pirinç kafesli sandık Ashmolean’daki mücevher sandığının birebir kopyası.” Heykelciği masaya bıraktı. “Kivrin’in kullanacağı isim bile titizlikle araştırıldı. Isabel, 1295’ten 1320’ye kadar mahkeme kayıtlarında en sık rastlanan kadın ismi.

Latimer konferans verirmiş gibi, “Aslında Elizabeth’in bozulmuş hali,” dedi. “On ikinci yüzyıldan itibaren İngiltere’de yaygın kullanılmasının sebebinin Kral John’un karısı, Angouleme’li Isavel’e kadar uzanıyor.”

“Kivrin bana gerçek bir kişilik benimsediğini, Isabel de Beauvriier’in Yorkshire’lı bir asilin kızlarından biri olduğunu söylemişti.”

“Öyle,” dedi Gilchrist. “Gilbert de Beauvriier’nin uygun yaş aralığında dört kızı vardı, ama vaftiz isimleri kayıtlarda geçmiyordu. Bu yaygın bir uygulamaydı. Kadınlar genellikle yalnızca soy isimleri ve akrabalıklarıyla kaydedilirlerdi, hatta kilise kayıtlarıyla mezar taşlarında bile durum böyleydi.”

Mary elini mani olmak ister gibi Dunworthy’nin koluna koydu. Çabucak “Neden Yorkshire’ı

seçtiniz?” diye sordu. “Eviden epeyce uzakta olmuyor mu?”

Dunworthy, evinden yedi yüzyıl uzakta, diye düşündü, kadınlara öldükleri zaman bile isimlerini kaydetmeye gerek görülmeyecek kadar değer verilmeyen bir asırda.

Gilchrist, “Bunu öneren Bayan Engle’di,” dedi. “Mülkünün uzakta olması yüzünden kimsenin ailesiyle irtibat kurmaya kalkışmayacağını düşündü.”

Yada onu arabaya bindirip ailesinin yanına, iniş yerinden kilometrelerce uzağa göndermeye. Bunu Kivrin önermişti. Herhalde her şeyi, kendi yaşında sarayla bağlantısı bulunmayan bir kızları olan ve kar ile geçit vermez yolların ulak gönderilmesini ve kayıp kızlarının bulunduğunu haber verilmesi imkânsızlaştıracak kadar uzakta yaşayan bir aile bulmak için sicil ve kilise kayıtlarının araştırılmasını Kivrin önermişti.

Gilchrist, “Ortaçağ bölümü bu inişin tüm ayrıntılarına aynı özeni gösterdi,” dedi. “Yolculuğunun sebebi olan kardeşinin hastalığına bile. Dikkatli araştırmalarımız sayesinde, 1319’da Gloucestershire’in o kesiminde bir grip salgını yaşandığını öğrendik, ama o çağda hastalıktan bol bir şey yoktu, kardeşi kolera veya kan zehirlenmesine yakalanmış da olabilirdi pekala.”

Mary uyarırcasına, “James,” dedi.

“Bayan Engle’nin kostümü elle dikildi. Elbisesinin mavi kumaşı o dönemde kullanılan terkip kullanılarak çivitle boyandı. Bayan Montoya da Kivrin’in iki hafta geçireceği Skendgate köyünü enine boyuna araştırdı.”

Dunworthy, “Oraya ulaşabilirse,” dedi.

Mary yine, “James,” dedi.

“Yoldan her 1,6 saatte bir geçiverecek dost canlısı bir yolcunun Kivrin’i Godstow’daki manastıra ya da Londra’da bir geneleve götürmemesi ya da yoktan var olduğunu görünce cadı olduğuna kanaat getirmemesi için ne gibi tedbirler aldınız? Bu dost canlısı yolcunun yoldan gelip geçenlerin yüzde 42,5’ini oluşturan haydutlardan değil de, gerçekten iyi niyetli biri çıkması için ne tedbir aldınız?”

“Olasılık hesapları gösterdi ki iniş sırasında o mevkide birinin bulunma ihtimalki binde dörtten fazla değil.”

Mary ayağa kalkıp Gilchrist ile Dunworthy’nin arasına girerken, “Ah, bakın, Badri de gelmiş zaten,” dedi. “Hızlı bir iş çıkardın, Badri. Sonucu aldın mı?”

Badri paltosunu giymeden dışarı çıkmıştı. Laboratuvar önlüğü ıslaktı, yüzü de soğuktan büzülmüştü. “Donmuşsun,” dedi Mary. “Gel, otur.” Latimer’in yanındaki boş yeri işaret etti. “Sana bir brendi getireyim.”

Dunworthy sordu, “Yer tespitini yaptın mı?”

Badri ıslanmamıştı, sırılsıklamdı. “Evet,” dedi ve dişleri takırdamaya başladı.

“Aferin.” Gilchrist ayağa kalkıp omuzlarına vurdu hafifçe. “Bir saat sürer demiştin. Buna kadeh kaldırmak gerekir.” Barmene seslendi. “Şampanyanız var mı?” Yeniden Badri’nin omuzlarına vurdu ve bara gitti.

“Kesin yer tespitini yaptın mı?” diye sordu Dunworthy.

Badri Gilchrist’in ardından bakarak, “Evet,” dedi.

Mary elinde brendi kadehiyle masaya geldi. “Bu seni biraz ısıtır.” Kadehi Badri’ye verdi. “Al, iç bakalım. Doktorun emri.”

Badri içinde ne olduğunu bilmiyormuş gibi kadehe baktı. Dişleri hâlâ takırdıyordu.

Dunworthy, “Ne var?” dedi. “Kivrin iyi, değil mi?”

Gözlerini kadehten ayırmadan, “Kivrin,” dedi sonra birden kendine gelmiş gibi oldu. Kadehi

masaya bıraktı. “Gelmeniz gerek,” dedi ve masaların arasından geçip kapıya gitti.

Dunworthy ayağa kalktı. “Ne oldu?” Masadaki heykelcikler devrildi, koyunlardan biri yuvarlanıp yere düştü.

Badri kapıyı açınca Noel şarkıları çalan çan sesleri içeri doldu.

“Badri dur, kadeh kaldıracamız.” Gilchrist elinde bir şişe ve kadehlerle masaya doğru gidiyordu.

Dunworthy paltosuna uzandı.

Mary alışveriş torbasına uzanırken, “Ne var?” diye sordu. “Yeri tespit edememiş mi?”

Dunworthy cevap vermedi. Paltosunu kapıp Badri’nin peşinden koştu. Teknisyen Noel alışveriş yapanları sanki orada değillermiş gibi itip kakarak, sokağın yarısını aşmıştı bile. Şakır şakır yağmur yağıyordu, ama Badri bunun farkında değil gibiydi. Dunworthy paltosunu yarım yamalak giyip kalabalığın arasına daldı.

Bir terslik olmuştu. Ya bir kayma olmuş, ya da stajyer hesaplamalarda bir hata yapmıştı. Belki de ağın kendisinde bir aksama olmuştu. Ama ağın güvenlik, durdurma mekanizmaları ve katmanları vardı. Ağda bir aksaklık olduysa, Kivrin o zamana geçmiş olamazdı. Ama Badri yer tespiti yaptığını söylemişti.

Muhakkak kayma olmuştu. İniş gerçekleşmişken, ters gidebilecek tek şey buydu.

Badri ileriden karşıya geçti, neredeyse bir bisiklete çarpıyordu. Dunworthy güçbela ellerinde Mary’ninkinden bile büyük alışveriş torbaları taşıyan iki kadının arasından geçip tasmalı beyaz bir teriyerin üstünden atladı ve iki bina ileride Badri’yi yeniden gördü.

“Badri!” Teknisyen döner gibi oldu ve kocaman çiçekli şemsiyeli orta yaşlı bir kadına tosladı.

Kadın yağmura karşı eğilmiş, şemsiyesini de önünde tutuyordu ve belli ki o da Badri’yi görmemişti. Eflatun menekşelerle kaplı şemsiye adeta yukarıya doğru patladıktan sonra, tepesi üstü kaldırıma düştü. Hâlâ kör gibi öne atılan Badri şemsiyeye takılıp düşecek gibi oldu.

Kadın şemsiyeyi kenarından tutup, öfkeyle, “Gittiğin yere baksana,” dedi. “Koşacak yer mi burası?”

Badri tıpkı bardaki dalgın bakışlarıyla önce kadına, sonra da şemsiyesine baktı “Affedersiniz.” Şemsiyeyi almak için yere eğildi. Bir an için kadınla bir menekşe tarlasının üstünde güreşiyormuş gibi göründüler, sonra Badri şemsiyenin sapını tutup kaldırdı. Şişman suratı hiddetten ya da soğuk yağmurdan veya her ikisinden birden kıpkırmızı kesilmiş kadının eline tutuşturdu.

Kadın şemsiyeyi, Badri’nin başına indirecekmiş gibi kaldırıp, “Affedersiniz mi?” dedi. “Bütün diyeceğin bu mu?”

Badri elini kararsızca alnına kaldırdı, sonra tıpkı bardaki gibi nerede olduğunu hatırlamış gibi oldu ve koşmaya başladı. Brasenose’un kapısından içeri daldı. Dunworthy de peşinden avluyu geçti ve bir yan kapıdan girip, laboratuvarla bir koridordan geçip ağ alanına girdi. Badri çoktan konsolun başına geçmiş kaşlarını çatarak ekrana bakıyordu.

Dunworthy ekranın anlamsız verilerle kaplı olmasından ya da daha beteri bomboş olmasından korkmuştu, ama düzgün rakam sütunlarıyla, yer tespitinin matrisleri görünüyordu.

Nefes nefese, “Yer tespitini aldın mı?” dedi.

“Evet.” Dönüp Dunworthy’ye baktı. Artık kaşları çatık değildi, ama yüzünde dikkatini toplamaya çabalıyormuş gibi garip, dalgın bir ifade vardı.

“Ne zamandı. ..” dedi ve titremeye başladı. Ne diyeceğini unutmuş gibi sesi alçalıp kesildi.

Cam kapı küt diye açıldı, Gilchrist ile Mary hemen peşlerinde şemsiyesiyle uğraşan Latimer ile içeri girdiler. “Ne var? Ne oldu?” dedi Mary.

Dunworthy, “Ne ne zamandı, Badri?” diye sordu.

“Sonucu aldım,” dedi Badri. Dönüp ekrana baktı.

Gilchrist omzunun üstünden ekrana baktı. “Bu mu? Bütün bu semboller ne anlama geliyor? Bize tercüme etmen gerek bunları.”

Dunworthy bir daha sordu. “Ne ne zamandı?”

Badri elini alınına koydu. “Bir terslik var.”

Dunworthy bağırdı. “Ne? Kayma mı? Kayma mı oldu?”

“Kayma mı?” Badri öyle şiddetli titriyordu ki, dediği zor anlaşıldı.

Mary, “Badri,” dedi, “İyi misin sen?”

Badri’nin yüzünde, cevabı düşünüyormuş gibi yine o tuhaf dalgın bakış belirdi.

“Hayır,” dedi ve konsolun üstüne devriliverdi.

Kivrin diğerk tarafa geçerken çanın sesini duydu. Tıpkı Noel zamanı çalınan o dijital müzikler gibi tiz ve teneke gibi bir sestti. Kontrol odası sözde ses geçirmezdi, ama ne zaman biri kapıyı dışarıdan açacak olsa Noel şarkılarının o cılız berbat sesi duyuluyordu.

nce Dr. Ahrens gelmişti, ardından da Bay Dunworthy ve her iki seferde de ona gitmiyorsun diyeceklerini zannetmişti. Virüs aşısının yeri kocaman kırmızı bir şişliğe dönüşünce Dr.Ahrens neredeyse inişi iptal edecekti. “Bu şişlik ininceye kadar hiçbir yere gitmiyorsun,” demişti ve onu hastaneden taburcu etmemişti. Kivrin’in kolu hâlâ kaşınıyordu, ama bunu Dr. Ahrens’e söyleyecek değildi. Gideceğini öğrendiğinden beri dehşete kapılmış gibi davranan Bay Dunworthy’ye haber verebilirdi.

İçinden, gitmek istediğimi ona iki sene önce söylemiştim, diye geçirdi. İki sene önce ve dn kostümünü göstermeye gittiğinde Bay Dunworthy hâlâ beni vazgeçirmeye çalışıyordu.

“Bu inişi Ortaçağ bölümünün yapması hiç hoşuma gitmiyor,” demişti. “Gerekli nlemleri alsalar bile, ge bir kadının tek başına Ortaçağ’da ne işi var?”

“Her şey halledildi,” demişti Kivrin. “Ben East Riding’te 1276 ile 1332 yılları arasında yaşamış Gilbert de Beauvrier adında bir soylunun kızı Isabel de Beauvrier’yim.”

“Peki Yorkshire’lı bir asilin kızının Oxford-Bath yolunda yalnız başına ne işi var?”

“Yalnız değilim. Yanımda hizmetkarlarımla Evesham’daki manastırda hasta yatan erkek kardeşimi almaya gidiyorum ve yolumuzu haydutlar kesiyor.”

Dunworthy gzliğnn arkasından gözlerini kırpıştırarak Kivrin’e bakıp, “Haydutlar,” demişti.

“Bu fikri sizden aldım. Siz ge kadınların o dönemde tek başlarına hiçbir yere gitmediklerini, yanlarında mutlaka refakatçiler olduğunu söylemiştiniz. Benim de var, ama saldırıya uğradığımızda hizmetkarlarım kaçıyorlar, haydutlar atlarla bütün eşyalarımı alıyorlar. Bay Gilchrist akla yatkın bir hikye olduğunu düşünüyor. Diyor ki olasılıklar... ”

“Ortaçağ boğazkesenler ve hırsızlarla dolu olduğundan akla yatkın bir hikye.”

Kivrin sabırsızca, “Biliyorum,” dedi, “ve hastalık taşıyıcılarıyla, yağmacı şövalyelerle ve başka tehlikeli tiplerle dolu.Ortaçağ’da hiç iyi insan yok muydu?”

“Hepsi cadıları kazığa bağlayıp yakmakla meşguldü.”

Konuyu değiştirmenin daha iyi olacağına karar vermişti Kivrin. Mavi fistanıyla içi kürklü pelerininini görmesi için yavaşca dönerek, “Size kostmm göstermeye geldim,” demişti. “İnişte salarım açık olacak.”

“Ortaçağ’da beyaz giymenin bir lemi var mı?” demişti Dunworthy. “Hemen kirlenir.”

Bu sabah da farklı değildi. Daracık gözlem alanında doğum bekleyen bir baba adayı gibi volta atmıştı.Kivrin bütün sabah, onun ansızın inişi durdurmaya kalkışmasından korkmuştu.

Gecikmeler ve arkasından başka gecikmeler olmuştu. Bay Gilchrist ona sanki birinci sınıf ğrencisiymiş gibi defalarca kaydedicinin nasıl çalıştığını anlatmak zorunda kalmıştı.Belki Badri hariç, hiçbirinin ona inancı yoktu ve Badri bile insanı çıldırtacak kadar dikkatli davranıyor, ağ alanında tekrar tekrar ölçüm yapıyor, bütün koordinatları silip yeni baştan giriyordu.

Pozisyon alma zamanının asla gelmeyeceğini düşünmüştü; geldikten sonra da gözleri kapalı neler olacağını merak ederek yatmaksada daha da beterdı. Latimer Gilchrist’e seçtikleri Isabel isminin

yazılışından endişe ettiğini söyledi; sanki o zamanlar bırakın yazmayı, nasıl söylendiğini bile bilen varmış gibi. Montoya gelip tepesinde durdu ve Skendgate'i kilisesindeki mahşer günü fresklerinden nasıl tanıyabileceğini anlattı. Bunu daha önce Kivrin'e en az on kez anlatmıştı halbuki.

Biri eğilip kolunu hafifçe gövdesine doğru itti ve fistanının eteğini çekiştirdi. Kivrin onun Badri olduğunu düşündü, çünkü ona talimat vermeyen tek kişi oydu. Zemin sertti ve yan tarafına, kaburgalarının hemen altına bir şey batıyordu. Bay Gilchrist bir şey söyledi ve çan sesleri tekrar başladı.

Kivrin içinden lütfen, dedi, lütfen. Yoksa Dr.Ahrens ansızın Kivrin'in yeni bir aşuya ihtiyacı olduğuna mı karar vermişti, yoksa Dunworthy bir koşu Tarih Fakültesi'ne gidip tasnifi mi değiştirtiyordu?

Kapıdaki her kimse açık tutuyordu -müziği hâlâ duyuyordu, ama ezgiyi çıkaramıyordu. Bir şarkı değildi bu. Durakladıktan sonra tekrar devam eden ağır düzenli bir çan sesiydi. Kivrin, geçtim diye düşündü.

Sol tarafı üstünde yatıyordu, bacakları sanki saldırıya uğramış da onu yere sermişler gibi biçimsizce yayılmıştı; kolları yanağını kan içinde bırakan darbeyi savuşturmak ister gibi yüzünün üstüne atılmıştı. Kolunun duruşu dışarıdan fark edilmeden gözlerini açmasına imkân verecekti. Ama henüz açmamıştı gözlerini. Hâlâ kıvılcımdan yatmış, dinlemeye çalışıyordu.

Çan dışında etrafta hiç ses yoktu. On dördüncü yüzyılda bir yol kenarında yatıyorsa eğer, hiç olmazsa kuş ve sincap sesleri duyulmalıydı. Herhalde aniden belirivermesinden ya da ağın havada birkaç dakika pırıltılı, buza benzeyen zerrecikler bırakan halesinden korkup susmuş olacaktı.

Ağır geçen bir dakika sonra, bir kuş cıvıladı, sonra bir tane daha. Yakında bir yerde bir şey hışırdadı, durdu, sonra bir daha hışırdadı. On dördüncü yüzyılda yaşayan bir sincap ya da bir orman faresi. Daha zayıf bir hışırtı daha vardı, muhtemelen ağaç dallarının arasından esen rüzgarın sesiydi, ama yüzünde bir esinti hissetmiyordu. Ve bu sesin üstünde, çok uzaktan çan sesi geliyordu.

Neden çaldığını merak etti. Akşam duası için çalınıyor olabilirdi. Ya da sabah ayini için. Badri ne kadar kayma olacağını bilmediğini söylemişti. Bir dizi kontrol yaparken, inişi ertelemek istemişti ama Bay Gilchrist olasılığın altı saat kırk dakikalık ortalama bir kayma öngördüğünü söylemişti.

Kivrin saat kaçta geçtiğini bilmiyordu. Hazırlık odasından çıktığında saat on bire çeyrek vardı. Bayan Montoya'nın saatine baktığını görmüş, kadına saati sormuştu, ama ondan sonra ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordu. Ona saatler sürmüş gibi gelmişti.

İnişin öğlen yapılması planlanmıştı. Vaktinde geçtiyse ve olasılık kayma konusunda haklı çıktıysa saat akşamın altısı olmalıydı ki akşam duası için çok geçti. Eğer bu çan akşam duası içinse, neden hâlâ çalmaya devam ediyordu?

Ayin için çalınıyor olabilirdi, belki de bir cenaze ya da düğün vardı. Ortaçağ'da çanlar istila ya da yangın ikazı yapmak, kaybolmuş bir çocuğun evinin yolunu bulmasına yardımcı olmak, hatta fırtınaları uzaklaştırmak için neredeyse durmadan çalınırdı. Sebebi her şey olabilirdi.

Bay Dunworthy burada olsaydı, mutlaka cenaze olduğunu düşünürdü. Ortaçağ'a gitmek istediğini ona ilk söylediğinde, "1300'lerde ortalama ömür otuz sekiz yıldır," demişti, "o da kolera, çiçek ve kan zehirlenmesinden sağ kalabilirsen, bozuk et yemezsen, kirli su içmezsen ya da bir atın ayakları altında ezilmezsen. Ya da cadılıktan yakılmazsan."

Kivrin içinden, ya da donarak ölmezsem, dedi. Kısa bir süredir yerde yatmasına rağmen, soğuktan tutulmaya başladığını hissediyordu. Yan tarafındaki şey her neyse, göğüs kafesini delip ciğerine batıyormuş gibi canını acıtıyordu. Bay Gilchrist orada birkaç dakika yattıktan sonra, ayılmış gibi

sendeleyerek ayağa kalkmasını söylemişti. Kivrin yoldan geçen insan sayısı hesaplamalarını düşünerek birkaç dakikanın yeterli olmadığına karar vermişti. Bir yolcunun ortaya çıkması için birkaç dakikadan fazla zaman geçmesi gerekecekti ve Kivrin de baygınlık görüntüsünün sağlayacağı avantajdan vazgeçmek niyetinde değildi.

Bay Dunworthy'nin İngiltere'nin yarısının baygın bir kadına tecavüz etmek için toplandıkları, diğer yarısının da onu yakmak için topladıkları odunların yanında bekledikleri görüşüne rağmen, bu bir avantajdı. Bilinci yerindeyse kurtarıcıları ona sorular sorarlardı. Baygınsa, yanında durup tartışarlardı. Onu nereye götüreceklerini konuşurlar, kim olduğuna ve nereden geldiğine dair fikir yürütürlerdi.

Ama şimdi Bay Gilchrist'in önerdiği şeyi yapmak, ayağa kalkıp etrafa bakmak için şiddetli bir dürtü hissediyordu. Yer soğuktu, yan tarafı acıyordu ve başı da çalan çanla uyum içinde zonklamaya başlamıştı. Dr. Ahrens bunun olacağını söylemişti. Zamanda bu kadar geriye gitmek, baş ağrısı, uykusuzluk ve günlük ritimde uyumsuzluklara yol açacaktı. Çok üşüyordu. Bu zamanda yolculuğun yan etkilerinden miydi, yoksa yattığı toprak içi kürklü pelerininin içeri bu kadar çabuk işleyecek kadar soğuk muydu? Yoksa kayma teknisyenin düşündüğünden daha mı büyüktü ve vakit gece yarısı mıydı?

Yoksa yolun ortasında mı yatıyordu? Öyleyse, burada kalmamalıydı kesinlikle. Hızlı giden bir at ya da tekerlek izlerini takip eden bir araba karanlıkta üzerinden geçebilirdi.

İçinden, çanlar gece yarısı çalmaz, dedi. Hem gözkapaklarının arasından gece için çok fazla ışık giriyordu. Fakat duyduğu çan akşam duası içinse, akşam oluyor demektir ve karanlık basmadan kalkıp etrafa göz atmalıydı.

Tekrar kulak kesilip kuşları, dalların arasından esen rüzgarı, o düzgün hışırtıyı dinledi. Çan sesi kesildi, şimdi havadaki yankısı ile nefes alma sesi ya da yumuşak toprağa sürtünen bir ayak sesi vardı, hem de çok yakınında.

Kivrin gerildi, bu istemsiz hareketinin pelerininin üstünden fark edilmediğini umarak bekledi, ama ne ayak ne de insan sesi duyuluyordu. Kuşlar da ötmüyordu. Başında duran biri ya da bir şey vardı. Bundan emindi. Nefes alıp verişini duyuyor, soluğunu üstünde hissediyordu. O şey ya da kişi hiç kıvılcıktan epeyce durdu. Sonsuzluk kadar uzun gelen bir süre sonra, kendi nefesini de tuttuğunu fark etti ve yavaşça bıraktı. Dinledi, ama şimdi kendi nabzının haricinde hiçbir şey duyamıyordu. İç çeker gibi derin bir nefes aldı ve inledi.

Hiçbir şey olmadı. O şey her ne ise ne kıvılcıktı, ne de bir ses çıkardı. Bay Dunworthy haklıydı, baygın numarası yapmak olacak bir iş değildi, hâlâ ormanlarda kurtların gezindiği bir çağda. Ve de ayıların. Kuşlar ansızın tekrar ötmeye başladı; ya başında duran kurt değildi ya da çekilip gitmişti. Kivrin dinleme ritüelini yeni baştan yerine getirdikten sonra, gözlerini açtı.

Burnuna dayanmış elbisesinin kolundan başka bir şey göremedi, ama gözlerini açmak baş ağrısını şiddetlendirdi. Gözlerini kapadı, inleyerek dönerken kolunu da gözlerinin önünden etrafını görecektik kadar çekti. Bir daha inleyip gözkapaklarını araladı.

Başında duran kimse yoktu ve gece de değildi. Tepesinde birbirine girmiş dalların arasından görünen gökyüzü soluk grimsi maviydi. Doğrulup oturdu ve etrafına baktı.

Ortaçağ'a gitmek istediğini söylediği zaman, Bay Dunworthy'nin söylediği ilk şey şu olmuştu: "Pis ve hastalıklı zamanlardı, tarihin pislik çukuru. O dönem hakkındaki peri masalı fikirlerinden ne kadar çabuk kurtulursan, o kadar iyi olur."

Ve haklıydı. Elbette haklıydı. At arabası ve diğer her şeyle birlikte açıklık denemeyecek kadar küçük ve loş bir yere gelmişti. Sık, uzun ağaçlar kemer gibi üzerini örtüyordu.

Bir meşe ağacının altında yatıyordu. Yüksekte çıplak dalların üstünde birkaç tane yaprak gördü. Meşenin üstü kuş yuvalarıyla doluydu ama kuşlar yine hareket etmesinden ürküp ötmeyi kesmişlerdi. Toprak kuru yapraklar ve ölü otlardan kalın bir halı halini almıştı, yumuşak olmalıydı ama değildi. Üstünde yattığı sert cisimse, bir palamudun şapkasıydı. Meşenin boğum boğum köklerinin yakınında öbek öbek kırmızı benekli beyaz mantarlar bitmişti. Küçük açıklıktaki diğer her şey, ağaç gövdeleri, araba, sarmaşıklar, yoğunlaşan halenin buzuyla ışıldıyordu.

Buraya kimsenin gelmediği, kimsenin ayak basmadığı belliydi, ama burasının Oxford-Bath yolu olmadığı ve her 1,6 saatte bir yolcunun geçmeyeceği de aşıkardı. Ya da bugüne dek kimsenin geçmediği. İniş yerini belirledikleri eski haritaların Bay Dunworthy'nin dediği gibi yanlış olduğu meydana çıkmıştı. Yolun haritaların gösterdiğinden daha kuzeyde, Kivrin'in ise daha güneyde kaldığı açıktı, yani burası Wychwood ormanıydı.

“Derhal kesin zaman ve mekân konumunu tespit et,” demişti Bay Gilchrist. Nasıl yapacaktı bunu acaba, kuşlara mı soracaktı? Ne cins olduklarını bile göremeyeceği kadar yüksekteydi kuşlar, kitlesel nesil tükenmeleri de 1970'lere kadar başlamamıştı. Posta güvercini veya dodo kuşu değillerse, zaten yer ve zamana dair bir ipucu vermezlerdi.

Doğrulunca kuşlar aniden korkuyla kanat çırpırmaya başladılar. Gürültü kesilinceye kadar bekledikten sonra dizlerinin üstüne kalktı. Kanat çırpma yeniden başladı, ellerini kavuşturup avuçlarını birbirine bastırdı, ormandan geçen biri onu görececek olursa dua ettiğini zannedecekti.

“Geldim,” dedi ve sustu. Oxford-Bath yolu yerine bir ormanın ortasına indiğini bildirmesi, Bay Dunworthy'nin düşündüklerini, yani Bay Gilchrist'in ne yaptığını bilmediğini ve kendisinin de başının çaresine bakamayacağını doğrulamaktan başka bir işe yaramazdı. Ardından zaten bir şey fark etmeyeceğini hatırladı. Sağ salim geri dönene dek Bay Dunworthy raporunu duyamayacaktı.

Sağ salim dönerse *eğer*, ki gece bastırıldığında hâlâ bu ormanda olursa dönemeyecekti. Ayağa kalkıp etrafına baktı. Vakit ya akşamüstüydü, ya da sabahın çok erken bir saatiydi, ormandayken bu anlaşılmıyordu ve göğü görebileceği bir yere varınca da güneşin konumundan saatin kaç olduğunu anlayamayacaktı. Bay Dunworthy bazen insanların geçmişte kaldıkları süre boyunca çaresizce dönüp dolaştıklarını anlatmıştı. Gölgeleleri kullanarak yönünü bulmayı öğretmişti, ama bunu yapmak için saatin kaç olduğunu bilmesi gerekiyordu ve ne tarafın hangi yön olduğunu merak ederek geçirilecek zaman yoktu. Buradan çıkmanın yolunu bulmak zorundaydı. Orman neredeyse tamamen gölgeler içindeydi.

Görünürde bir yol, hatta patika bile yoktu. Kivrin arabayla sandıkların etrafını dolaşıp ağaçların arasında bir açıklık aradı. Batı olduğunu tahmin ettiği yönde ağaçlar daha seyrek gibiydi, ama birkaç adımda bir, arabanın yırtık pırtık mavi tentesini hâlâ gördüğünden emin olmak için arkasına bakarak o tarafa doğru gidince, beyaz gövdeleri açıklık gibi görünüp gözünü aldatan bir grup huş ağacı olduğunu gördü. Arabanın yanına geri dönüp, o yöndeki ağaçlar daha karanlık görünmesine rağmen aksi istikamete doğru yürüdü.

Yol yüz metre mesafedeydi. Kivrin devrilmiş bir kütüğün üstünden aşırıp eğilmiş sık söğüt dallarının arasından geçti ve yola baktı. Olasılık hesapları bir anayol olacağını söylemişti. Ama anayola benzemiyordu. Hatta yola bile benzemiyordu. Daha çok patika gibiydi. Ya da keçi yolu. Demek on dördüncü yüzyıl İngilteresi'nin harikulade anayolları, ticarete açılan ve ufukları genişleten yolları böyleydi.

Yol bir atlı arabanın zar zor geçebileceği genişlikteydi.

Ama arabaların geçtiği de belliydi, en azından bir tanesinin. Yolda derin tekerlek izleri vardı;

oyukların içine yapraklar sürüklenmişti. Yol kenarıyla, izlerin bazı yerlerinde kapkara bir su vardı ve gölcüklerin bazılarının üzeri buz tutmuştu.

Kivrin bir çukurun dibinde duruyordu. Yol her iki yönde dikleşerek uzanıyordu ve kuzey olduğunu zannettiği yönde tepenin yarı yolunda ağaçlar yolu kapatmıştı. Dönüp arkasına baktı. Buradan arabayı görmek -küçük bir mavilik- mümkündü, ama kimse göremezdi. Yol burada her iki tarafta ormana giriyor ve daralıyordu ve haydutlarla hırsızların pusu kurmaları için mükemmel bir yer oluşturuyordu.

Tam da hikâyesine inandırıcılık kazandıracak bir yerdi burası, ama yolun daralan yerinden hızla geçerken onu kimse görmezdi, gözlerine arabanın zar zor görünen maviliği ilişse bile, atlarını çalmak için pusu kurulduğunu düşünürlerdi.

Birden aklına o sık ağaçlığın arasında durarak, az önce başına sopa yemiş masum bir bakireden çok o haydutlar gibi görüldüğü geldi.

Yola çıkıp elini şakağına koydu. “*Of, imdat eyleyin, fena korkarım!*” diye bağırdı.

Çevirmenin söylediklerini eski İngilizceye otomatik olarak tercüme etmesi gerekiyordu, ama Bay Dunworthy ilk söyleyeceklerini ezberlemesinde ısrar etmişti. Bay Latimer’le dün bütün bir öğleden sonrayı telaffuz üstünde çalışarak geçirmişlerdi.

“İmdat eyleyin, gattar hırkıslar soytular beni,” dedi.

Kendini yola atmayı düşündüyse de artık açığa çıktığı için vaktin tahmin ettiğinden de geç olduğunu, güneşin neredeyse batmak üzere olduğunu gördü; tepenin üzerinde ne olduğunu görecekse, bunu hemen yapsa iyi olacaktı. Ama önce buluşma yerine bir tür işaret koyması gerekiyordu.

Yol kenarındaki söğütlerin diğerlerinden ayracağı hiçbir özelliği yoktu. Arabayı görebildiği noktaya koyacak bir taş aradı, ama yolun kenarındaki yabani otların arasında taş bulamadı. Sonunda saçlarıyla pelerini söğüt dallarına takılarak yeniden ağaçların arasına girip Ashmolean Müzesi’ndekilerden birinin birebir kopyası olan pirinç kafesli sandığı aldı ve tekrar yolun kenarına getirdi.

Kusursuz değildi, yolculuk eden birinin taşıyabileceği kadar küçüktü, ama o sadece tepenin başına kadar gidecekti. En yakın köye kadar yürümeye karar verirse, geri dönüp daha kalıcı bir işaret koyacaktı. Hem yakın zamanda yoldan geçen olmayacaktı. Tekerlek izlerinin dik kenarları takır takır donmuştu, yapraklar olduğu gibi duruyordu ve su birikintilerinin üstündeki buz da kırılmamıştı. Gün boyu bu yoldan kimse geçmemişti. Belki de bir haftadır.

Sandığın etrafındaki otları dikleştirdikten sonra tepeye tırmanmaya başladı. Donmuş çukurların haricinde yol Kivrin’in beklediğinden daha düzgündü ve ezilip dümdüz olmuştu, yani boş görünmesine rağmen demek ki buradan epeyce at gelip geçiyordu.

Yol fazla dik değildi, ama Kivrin birkaç adım attıktan sonra hemen yoruldu ve şakakları yine zonklamaya başladı. Yan etkilerin daha da kötüleşmemesini umdu, her nereye gidecekse önünde uzun bir yol olduğu belliydi. Belki de bu sadece bir hayaldi. Hâlâ zaman ve mekân tespitini yapmamıştı ve bu patikanın, bu ormanın 1320 yılında olduğunu gösteren hiçbir özelliği yoktu.

Tek medeniyet izi, şu tekerlek izleriydi; demek oluyor ki tekerleğin icadından ve kaplanmış yolların yapılmasından sonraki herhangi bir zamanda olabilirdi, ama o bile belli değildi. Oxford’un on kilometre dışında bile, National Trust’ın Japon ve Amerikalı turistler için eski haliyle muhafaza ettiği böyle yollar vardı hala.

Hiçbir yere gitmemiş olabilir, şu tepenin ardında M-1 otobanını, Bayan Montoya’nın kazısını ya da SDI tesislerini görebilirdi. Zaman ve mekân tespitini bir bisikletin ya da bir otomobilin çarpmasıyla yapmak istemiyorum, diye düşündü ve yolun kenarına geçti. Ama hiçbir yere

gitmediysem eğer, neden başım feci ağrıyor ve neden bir adım daha atamayacak kadar halsizim.

Tepeye varınca nefes nefese durdu. Yolun kenarına geçmesine gerek yoktu. Buradan tek bir otomobil bile geçmemişti. At ya da fayton da. Ve her yerin uzağındayım, diye düşündü. Burada fazla ağaç yoktu, kilometrelerce ötesini görebiliyordu. Arabasının olduğu orman, tepenin yarısına kadar gelip sonra uzun bir mesafe boyunca güneye ve batıya doğru düzensiz biçimde yayılmıştı. Ormanın daha derinine inmiş olsaydı, kaybolurdu.

Doğuda da gözüne arada bir gümüşü-mavi parıltısının iliştigi nehir -Thames mi? Cherwell mi?- boyunca ağaçlar vardı. Ve aralarındaki arazide küçük kümeler, sıralar halinde ağaçlar vardı, İngiltere’de olduğunu düşündüğünden daha fazla ağaç vardı. *Domesday Book*’ta 1086’da toprağın ancak yüzde 15’inin ağaçlı arazi olduğu bildirilmişti ve olasılık hesaplarına göre bu oran tarla ve yerleşim alanı için kesilen ağaçlarla 1300’lerde yüzde 12’ye düşmüştü. Ya onlar ya da *Domesday Book*’u yazanlar, çok düşük bir tahminde bulunmuşlardı. Her yer ağaçla kaplıydı.

Kivrin hiç köy göremiyordu. Ağaçlar çıplak, dalları akşamüstü aydınlığında grimsi siyah görünüyordu. Ağaçların arasında kilise ya da malikane görmesi gerekirdi, ama yerleşim yerine benzeyen hiçbir şey göremiyordu.

Ama yerleşim yeri olmak zorundaydı, çünkü tarlalar vardı ve kesinlikle Ortaçağ’a has dar şerit şeklinde tarlalardı bunlar. Bir tarlada koyunlar vardı, bu da Ortaçağ’a has bir şeydi, ama güden kimse göremedi. Doğu tarafında epey uzakta, Oxford’un olması gereken yerde gri belirsiz bir şekil vardı. Gözlerini kısınca surları ve Carfax Kulesi’nin güdük şeklini görür gibi oldu, ama azalan aydınlıkta St. Frideswide’in kulelerini de Osney’i de göremiyordu.

Hava kesinlikle kararıyordu. Burada gökyüzü soluk mavimsi lavanta rengindeydi, batıda ufuk hafifçe pembeydi. Kivrin geri dönmedi, çünkü orada dururken bile hava daha da kararmıştı.

İstavroz çıkarıp ellerini dua eder gibi birleştirdi ve parmaklarını yüzüne yaklaştırdı. “Evet, Bay Dunworthy. İşte buradayım. Aşağı yukarı doğru yerdeyim. Tam olarak Oxford-Bath yolu üstünde değilim. Yaklaşık beş yüz metre güneyinde bir tali yoldayım. Oxford’u görebiliyorum. Aşağı yukarı on beş kilometre mesafede gibi görünüyor.”

Mevsim ve saat tahminlerini söyledi ve görebildiklerini tarif etti, sonra durup ellerini yüzüne bastırdı. Kıyamet Kitabı’na ne yapmak niyetinde olduğunu söylemeliydi, fakat ne yapacağını bilmiyordu. Oxford’un batısındaki ovada en az on köy olmalıydı. Bu köylere ait ekili arazilerle yol burada olmasına rağmen köylerden hiçbirini göremiyordu.

Yolda kimse yoktu. Kıvrılarak tepenin diğer tarafına iniyor ve sık bir ağaçlığın arasında gözden kayboluyordu, ama sekiz yüz metre kadar ileride, inmesi gereken anayol vardı. Geniş ve düzdü, soluk yeşildi ve belli ki bu yol oraya çıkıyordu. Görebildiği kadarıyla anayolda da kimseler yoktu.

Sol tarafında, Oxford’a doğru uzanan ovanın ortasında gözüne bir hareketlilik çarptı, ama bu sadece muhtemelen bir köyü gözden gizleyen ağaç kümesine doğru giden bir inek sürüsüydü. Orası Bayan Montoya’nın aramasını istediği yer değildi, Skendgate anayolun güneyindeydi.

Tabii tamamen yanlış bir yerde değilse. Ama değildi. O doğudaki yer kesinlikle Oxford’du ve Thames nehrinin güneyinden,Londra olması gereken kahverengi-gri pusa doğru kıvrılarak gidiyordu, ama bunların hiçbiri köyün nerede olduğunu söylemiyordu. Durduğu yerle, yol arasında göremediği bir yerde olabilirdi, arkada diğer tarafta olabilirdi, ya da başka bir tali yolun veya patikanın üstünde de olabilirdi. Gidip bakacak zaman yoktu.

Karanlık hızla çöküyordu. Yarım saat içinde yolunu bulabileceği ışıklar görünecekti, ama beklemeyi göze alamazdı. Batıdaki pembelik eflatuna dönmüş, başının üstündeki mavilik de

neredeysse mor olmuştu. Hava soğuyordu. Rüzgar şiddetleniyordu. Pelerini arkasında dalgalanıyordu, tutup iyice sarındı. Bir Aralık gecesini ormanda, çatlayacak kadar ağrıyan başıyla ve kurt sürüleriyle geçirmek istemiyordu, ama buz gibi bir anayolda birinin geçmesini bekleyerek geçirmek de istemiyordu.

Oxford'a doğru yürümeye başlayabilirdi, ama karanlık bastırmadan varmasına imkân yoktu. Bir köy, herhangi bir köy görebilse, geceyi orada geçirebilir, Bayan Montoya'nın köyünü daha sonra arayabilirdi. Arkasına dönüp geldiği yola baktı, bir ışık veya dumanı tüten bir ateş görmeye çalıştı fakat hiçbir şey yoktu. Dişleri takırdamaya başladı.

Ve çanlar yeniden duyuldu. Önce Carfax'ın çanı; 1300'den beri en az üç defa yeni baştan dökülmüş olmasına rağmen, sesi her zamanki gibi çıkıyordu. Sonra ilk vuruşun çınlaması dinmeden, Oxford'dan işaret bekliyormuş gibi diğerleri çalmaya başladı. Akşam duası çanlarıydı bunlar, tarlalarda çalışan insanları ibadete çağırıyordu.

Ve Kivrin'e köylerin yerlerini de söylüyordu. Çanlar neredeyse aynı anda çalmıyordu ama yine de teker teker her birini duyabiliyordu; bazıları öyle uzaktaydı ki ancak en son boğuk yankısı kulaklarına ulaşabiliyordu. İneklerin gittikleri köy o alçak bayırın hemen arkasındaydı. Çan sesleriyle birlikte inekler de hızlanmıştı.

Burnunun dibinde aslında iki köy vardı -biri anayolun hemen diğer tarafında, diğeri de birkaç tarla ileride, kenarı ağaçlı küçük derenin yanında. Bayan Montoya'nın köyü Skendgate düşündüğü yerdeydi, geldiği yolun gerisinde, donmuş tekerlek izlerinin ötesinde, alçak tepenin üç kilometre kadar aşağısında.

Kivrin ellerini birleştirdi. "Köyün nerede olduğunu şimdi anladım," dedi. Acaba çan sesleri de kayda giriyor mu, diye düşündü. "Bu tali yolun üzerinde. Arabayı getirip, yola çıkaracağım, sonra da hava kararmadan, sendeleye sendeleye köye girip birinin kapısında bayılacağım."

Çanlardan biri, güneybatı tarafında epey uzaktaydı ve sesi öyle silikti ki, zar zor duyuluyordu. Bu ilk geldiğimde duyduğum çan mı, diye düşündü. O zaman neden çalmıştı? Belki Dunworthy haklıydı, bir cenaze vardı. Avuçlarının içine, "Ben gayet iyiyim, Bay Dunworthy," dedi. "Beni merak etmeyin. Bir saatten fazladır buradayım ve şimdiye kadar başıma kötü bir şey gelmedi."

Çan sesleri yavaş yavaş kesildi, başı yine Oxford'daki çan çekti, sesi diğerlerinden daha uzun kalıyordu havada. Gökyüzü menekşe mavisine dönüştü ve güneydoğuda bir yıldız belirdi. Kivrin'in elleri hâlâ dua eder gibi birleşmiş haldeydi. "Burası çok güzel."

Evet, Bay Dunworthy, işte buradayım. Aşağı yukarı doğru yerdeyim. Tam olarak Oxford-Bath yolu üstünde değilim. Yaklaşık beş yüz metre güneyinde bir tali yoldayım. Oxford'u görebiliyorum. Aşağı yukarı on beş kilometre mesafede gibi görünüyor.

Tam olarak ne zaman geçtim bilmiyorum ama, iniş planlandığı gibi saat on ikide gerçekleştiyse, yaklaşık dört saatlik bir kayma olmuş. Yılın doğru dönemindeyim. Ağaçlardaki yapraklar tamamen dökülmüş, ama yerdekiler aşağı yukarı hâlâ çürümemiş, tarlaların da yalnızca üçte biri sürülmüş. Köye ulaşınca ve birine hangi günde olduğumuzu soruncaya kadar, zamandaki konumumu tam olarak söyleyemeyeceğim. Muhtemelen siz nerede ve hangi zamanda olduğumu benden daha iyi biliyorsunuzdur, en azından yer ve zaman tespiti yapılırca öğreneceksiniz.

Ama doğru yüzyılda olduğumu biliyorum. Üstünde durduğum alçak tepeden tarlaları görebiliyorum. Öküzlerin döndüğü yerde yuvarlanan uçlarıyla şerit biçiminde klasik Ortaçağ tarlaları. Otlaklar çitlerle çevrili ve üçte biri Sakson tarzı kesilmiş dallardan yapılmış çitlerden oluşuyor, geri kalanı da Norman tarzı alıç çitler. Olasılık hesapları oranın yüzde 25'e, yüzde 75 olacağını göstermişti, ama hesaplamalar daha doğuda kalan Suffolk temel alınarak yapılmıştı.

Güney ve batı, tamamı yaprak döken ağaçlardan oluşan ormanla kaplı. Wychwood ormanı belki de. Doğuda Thames'ı görebiliyorum. İmkansız olduğunu bilsem de, neredeyse Londra'yı bile görebiliyorum. 1320'de ancak seksen kilometre uzaktaydı, değil mi? Bence yine de görebiliyorum. Oxford surlarıyla Carfax Kulesi'ni kesinlikle görüyorum.

Burası çok güzel. Hiç sizden yedi yüzyıl uzaktaymışım gibi gelmiyor. Oxford hemen şuracıkta, yürüme mesafesinde ve şu tepeden inip şehre girersem hepinizi Brasenose'da, laboratuvarında sonucu almak için bekler halde bulacağım düşüncesini aklımdan çıkaramıyorum. Badri çatık kaşlarıyla konsolun başında, Bayan Montoya kazısının başına dönmek için yanıp tutuşuyor ve siz Bay Dunworthy, anaç bir tavuk gibi gıdaklıyorsunuz. Çok uzakta olsam da hiç sizden ayrılmış gibi hissetmiyorum kendimi.

Yere düşerken Badri'nin eli alnından çekildi, dirseği konsola çarpıp düşüşünü bir anlığına duraklattı. Dunworthy tuşlardan birine dokunup ekrandaki görüntüyü bozmuş olmasından korkarak telaşla ekrana baktı. Badri yere yığıldı.

Latimer ile Gilchrist da onu tutmaya yeltenmediler. Latimer bir terslik olduğunu bile fark etmemiş gibiydi. Mary hemen Badri'yi yakalamak için atıldıysa da diğerlerinin arkasında durduğundan ancak önlüğünün kolunu tutabildi. Hemen başında diz çöküp doğrulttu ve kulaklığı kulağına sıkıştırdı.

Alışveriş torbasını karıştırıp çağrı cihazını çıkardı ve beş saniye çağrı düğmesine bastı. Yüksek sesle “Badri?” dedi ve Dunworthy ancak o zaman içerinin ne kadar sessiz olduğunu fark etti. Gilchrist Badri düştüğü zaman durduğu yerde duruyordu. Öfkeli görünüyordu. *Sizi temin ederim ki bütün olası aksamaları hesaba kattık.* Belli ki bunu katmamıştı hesaba.

Mary tuşa basmayı bıraktı ve Badri'yi omuzlarından tutup nazikçe sarstı. Tepki vermiyordu. Badri'nin başını iyice arkaya yasladı, üstüne eğildi, başını göğsünü görmek için yana çevirip, kulağını açık ağzına götürdü. Nefes alıp veriyordu. Dunworthy göğsünün inip kalktığını görüyordu. Mary de görmüş olacaktı ki, hemen başını kaldırıp iki parmağını Badri'nin boynuna koydu ve uzunca bir süre tuttuktan sonra çağrı cihazını dudaklarına götürdü.

Cihaza, “Brasenose'dayız. Tarih laboratuvarında,” dedi. “Beş-iki. Şuur kaybı. Senkop. Kriz bulgusu yok.” Parmağını çağrı tuşundan çekip Badri'nin gözkapaklarını kaldırdı.

Gilchrist, “Senkop mu?” dedi. “O da ne? Ne oldu?”

Sinirli bir ifadeyle Gilchrist'e baktı. “Bayıldı,” dedi. Dunworthy'ye döndü. “Alet çantamı ver bana,” dedi. “Alışveriş torbamın içinde.”

Çağrı cihazını bulmak için torbayı devirmişti. Yan duruyordu yerde. Dunworthy kutularla paketleri karıştırıp sert plastik bir kutu buldu ve kapağını açtı. İçi kırmızı ve yeşil parlak kâğıda sarılı Noel krakerleriyle doluydu. Kutuyu tekrar torbanın içine attı.

Mary Badri'nin önlüğünün düğmelerini açarken, “Haydi,” dedi “Bütün gün bekleyemem.”

Dunworthy, “Bulamıyorum ki...” derken sustu.

Mary torbayı elinden kapıp ters çevirdi. Krakerler yere düşüp etrafa saçıldı. İçinde atkı olan paketin ağzı açıldı, atkı yere düştü. Mary el çantasını bulup fermuarını açtı ve içinden büyük yassı bir kutu çıkardı. Kutuyu açıp eline kopçalı bir bileklik aldı ve Badri'nin bileğine taktı. Kan basıncını görmek için kutunun ekranına bakmaya başladı.

Dalga formu Dunworthy için hiçbir şey ifade etmiyordu, Mary'nin tepkilerinden ne anlama geldiğini anlayamıyordu. Badri hâlâ nefes alıyordu, kalbi de durmamıştı ve görebildiği kadarıyla da bir yeri kanamıyordu. Belki de sadece bayılmıştı. Ama insanlar kitaplar ve filmlerin haricinde öylece düşüp kalmazlardı. Yaralanmış ya da hastalanmış olmalıydı. Pub'a geldiği zaman sanki şokta gibiydi. Acaba tıpkı Dunworthy gibi Badri'ye de bir bisiklet çarpmış da, sıcağı sıcağına yaralandığını fark etmemiş miydi? Bu kopuk davranışlarını ve garip telaşını açıklardı.

Ama paltosunu giymeden gelip de “Gelmeniz gerek,” demesini izah etmiyordu bu durum. “Bir terslik var,” demişti.

Dunworthy dönüp konsolun ekranına baktı. Hâlâ teknisyenin yere düştüğü zamanki matrisler vardı ekranda. Bunları okuyamıyordu, ama normal bir iniş gibi görünüyordu, Badri de Kivrin'in sorunsuzca

geçiş yaptığını söylemişti. Bir terslik var.

Mary ellerini açıp Badri'nin kollarına, göğsünün yan kısımlarına, bacaklarının alt kısmına vurmaya başladı. Badri'nin gözkapakları titreşti, sonra tekrar kapandı.

“Badri'nin bir sağlık sorunu var mıydı?”

Gilchrist suçlar gibi, “Bay Dunworthy'nin teknisyeni o,” dedi. Bundan Dunworthy sorumluymuş, teknisyenin bayılmasını projeyi sabote etmek için düzenlemiş gibi ekledi. “Balliol'den. Bize geçici olarak gelmişti.”

“Bildiğim bir sağlık sorunu yok,” dedi Dunworthy. “Sömestr başında tam taramadan geçmiş, mevsimlik kontrollerini yaptırmıştı.”

Mary tatmin olmuş gibi görünmüyordu. Stetoskobunu takıp Badri'nin kalbini dinledi, ekrandan tansiyonunun sonucuna bir daha baktı ve yeniden nabzını saydı “Geçmişinde epilepsi öyküsü var mıydı? Şeker?”

Dunworthy, “Hayır,” dedi.

“Hiç uyuşturucu ya da yasadışı endorfin kullanmış mı?” Cevap vermesini beklemedi. Tekrar cihazının düğmesine bastı. “Ahrens konuşuyor. Nabız 110. Tansiyon 100'e 60. Kan taraması yapacağım.” Bir gazlı bez poşeti yırtıp açtı ve tansiyon aleti takılı olmayan kolunu silip başka bir paket yırttı.

Uyuşturucular, yasadışı endorfinler. Bu telaşlı halini, tutarsız konuşmalarını açıklardı. Ama kullandıysa eğer, sömestr başındaki taramaya gelmezdi. Hâlâ kullanıyorsa ağır karmaşık hesaplamalarını yapamazdı.

Mary kolunu tekrar silip derinin altına bir kanül batırdı. Badri gözkapaklarını kırıştırdı.

“Badri,” dedi, “beni duyabiliyor musun?” Elini ceketinin cebine sokup parlak kırmızı bir kapsül çıkardı. “Ateşini ölçmem gerekiyor.” Kapsülü dudaklarına götürdü, ama Badri duyduğuna dair bir tepki vermedi.

Mary kapsülü tekrar cebine koyup alet kutusunun içini karıştırdı. Dunworthy'ye “Kanülde sonuç çıkınca bana haber ver,” dedi. Çantasındaki her şeyi boşaltıp yeniden içine yerleştirdi. Ardından el çantasının içini aramaya başladı. “Yanımda deriden ateş ölçen derece var sanıyordum.”

“Sonuç çıktı,” dedi Dunworthy.

Mary çağrı cihazını eline alıp sonuçları okumaya başladı.

Badri gözlerini açtı. “Hemen...” dedi ve gözlerini kapadı. “Çok soğuk,” diye mırıldandı.

Dunworthy paltosunu çıkardı, ama çok ıslak olduğu için üstüne örtemedi. Çaresizce etrafa bakınıp üstüne örtecek bir şey aradı. Bu olay Kivrin gitmeden önce olsaydı, üstündeki kürklü pelerini kullanabilirlerdi. Badri'nin ceketi konsolun altına sıkıştırılmıştı. Dunworthy ceketi alıp yanlamasına üzerine örttü.

Badri, “Donuyorum,” dedi ve titremeye başladı.

Hâlâ cihaza tahlil sonuçlarını okuyan Mary başını sertçe ona doğru çevirdi. “Ne dedi?”

Badri bir şeyler daha mırıldandıktan sonra anlaşılır biçimde, “Başım ağrıyor,” dedi.

“Baş ağrısı. Bulantın da var mı?”

Badri yok der gibi başını yana çevirdi. “Ne zaman...” deyip Mary'nin kolunu yakaladı.

“Ateşi var,” dedi Mary.

“Bir terslik var,” dedi ve gözlerini kapadı. Mary'nin kolunu bıraktı, eli tekrar yere düştü.

Mary kolunu tutup kaldırdı, tahlil sonuçlarına baktı ve elini Badri'nin alınına koydu. “Nerede şu lanet olası derece?” deyip yeniden çantasını karıştırmaya başladı.

Çağrı cihazı çaldı. “Geldiler,” dedi. “Biri gidip yolu gösterebilirsin.” Hafifçe Badri’nin göğsüne vurdu. “Sen kılmıdamadan yat.”

Dunworthy açtığı anda kapının önüne gelmişlerdi bile. Revirden iki sağlık teknisyeni ellerinde buhar kazanı boyunda malzeme çantalarıyla içeri daldılar.

Mary adamların çantalarını açmalarına fırsat bırakmadan, “Hemen götürün,” dedi. Ayağa kalktı. “Sedyeyi getirin. Bana bir dereceyle, sakaroz pipeti verin.”

Gilchrist, “Ben Yirminci Yüzyıl personelinin madde taramasından geçirildiğini sanıyordum,” dedi.

Sağlık teknisyenlerinden biri elinde bir besleme pompasıyla Gilchrist’e çarpıp geçti.

“Ortaçağ’da böyle şeylere izin verilmez...” Diğerinin sedyeyle geldiğini görünce kenara çekildi.

Erkek teknisyen Gilchrist’e bakıp, “Uyuşturucu vakası mı?” diye sordu.

Mary, “Hayır,” dedi. “Dereceyi getirdin mi?”

Teknisyen serum poşetini takarken, “Bizde derece yok,” dedi. “Yalnızca termistör var. Onu revire götürüncüye kadar beklemek zorundayız.” Motor pompası çalışıncaya kadar serum poşetini başının hizasında tuttuktan sonra Badri’nin göğsüne bantla tutturdu.

Kadın teknisyen Badri’nin ceketini alıp üstüne gri bir battaniye örttü. Badri, “Soğuk,” dedi. “Şey yapmalısınız...”

Dunworthy sordu. “Ne yapmalıyız?”

“Tespit...”

Teknisyenler, “Bir, iki,” dediler ve Badri’yi yuvarlayıp sedyeye aldılar.

“James, Bay Gilchrist, benimle hastaneye gelip yatış formlarını doldurmanız gerek,” dedi Mary. “Badri’nin tıbbi geçmişini öğrenmem gerekiyor. Biriniz ambulansla gelsin. Diğer de arkadan gelir.”

Dunworthy hangisinin ambulansa bineceği konusunda Gilchrist’le tartışmak için beklemedi. Hemen ambulansa binip, sedyede taşınmak çok güç sarf ettirmiş gibi nefes nefese kalmış Badri’nin yanına geçti.

“Badri,” dedi telaşla, “bir terslik var demiştin. Yer tespitinde mi bir aksama oldu?”

Badri kaşlarını çatı. “Tespiti yaptım.”

Erkek sağlık teknisyeni, sinirli bir tavırla Badri’yi bir alay ürkütücü cihaza bağladı.

“Stajyer koordinatları yanlış mı almış? Çok önemli, Badri. Koordinatlarda bir hata mı yapmış?”

Mary ambulansa bindi. Dunworthy Gilchrist’in, “Yönetici vekili olarak ambulansla hastaya benim refakat etmem gerekir,” dediğini duydu.

Mary, “Bizimle acil serviste buluşursun,” dedi ve ambulansın kapılarını çekti. “Hâlâ ateş ölçemediniz mi?” diye sordu.

“Ölçtük. 39,5. Tansiyon 90’a 55. Nabız da 115.”

Dunworthy sordu. “Koordinatlarda bir hata mı vardı?”

Sürücü interkomdan, “Hazır mısınız?” diye sordu.

“Evet,” dedi Mary. “Kod I.”

“Puhalski bölgesel koordinatlarda bir yanlışlık mı yaptı?”

“Hayır,” dedi Badri. Dunworthy’nin paltosunun yakasına yapıştı.

“Kayma mı oldu peki?”

“Şey yapmış olmalıyım...” dedi. “Çok endişeliydim.”

Sirenler çalmaya başladı, sözlerinin geri kalanını boğdu. Dunworthy alçalıp yükselen siren sesini bastırmak için bağırды. “Ne yapmışsın...?”

“Bir terslik var,” dedi ve tekrar kendinden geçti.

Bir terslik. Kayma olmalıydı. Koordinatlar dışında yanda durdurulmayan bir inişte ters gidebilecek tek şey buydu ve koordinatların doğru olduğunu söylemişti. Peki, ne kadar kayma olmuştu? Badri iki hafta kadar olabileceğini söylemişti, ama daha büyük bir kayma olmasaydı, sağanak yağmurda paltosunu giymeden koşa koşa pub’a kadar gelmezdi. Ne kadar büyük bir kayma? Bir aylık mı? Üç ay mı? Ama Gilchrist’e kaymanın asgari düzeyde olduğunu söylememiş miydi?

Mary dirseğiyle iterek yanından geçti ve elini Badri’nin alınına koydu. Seruma sodyum tiosalisilat ekle,” dedi. “Beyaz kan sayımı yap. James yoldan çekil.”

Dunworthy Mary’nin yanından geçip ambulansın arka tarafındaki sıraya oturdu. İletişim cihazını tekrar eline aldı. “Tam kan sayımı ve serotipleme için hazır bekleyin.”

Teknisyen değişen rakamlara bakarak. “Pyelonefrit mi?” dedi. Tansiyon 96’ya 60, nabız 120, ateş de 39,5’ti.

“Sanmıyorum. Bariz bir karın ağrısı yok, ama yüksek ateş olduğuna göre belli ki bir tür enfeksiyon.”

Sirenler birden sustu. Teknisyenler telleri cihazlardan sökmeye başladılar.

Mary yine göğsünü pırpırlayıp, “Geldik, Badri,” dedi. “Yakında iyileşeceksin.”

Badri duyduğunu gösteren hiçbir hareket yapmadı. Mary battaniyeyi boynuna kadar çekti ve sarkan telleri toplayıp battaniyenin üstüne yerleştirdi. Sürücü ambulansın arka kapısını açtı, sedyeyi kaydırıp aşağı indirdiler. Mary aşağı atlayıp kapıyı tuttu. “Tam kan sayımı istiyorum,” dedi. CF, HI ve antijen tarama testi istiyorum.” Dunworthy de peşinden indi ve acil servise girdi.

Kayıt görevlisine, ‘Tıbbi geçmiş,’ diyordu. “Badri. .. soyadı neydi James?”

“Çadhuri.”

Kayıt görevlisi sordu: “Ulusal sağlık sistemi numarası?”

Dunworthy, “Bilmiyorum,” dedi. “Balliol’de çalışıyor.”

“Soyadını kodlayabilir misiniz, lütfen?”

Dunworthy kodlarken Mary acil servisin içine girip gözden kayboldu. Dunworthy de arkasından seyirtti.

Görevli masasından fırlayıp önünü kesti. “Affedersiniz, efendim. Otursanız...”

“Şimdi yatırdığımız hastayla konuşmam gerek.”

“Akrabası mısınız?”

“Hayır,” dedi, “amiriyim. Çok önemli.”

Kız, “Şu anda muayene odasında,” dedi, “Muayene biter bitmez doktorlardan görüşmeniz için izin isterim.” En ufak bir hareketinde yeniden ayağa fırlamaya hazır halde tekrar masasına geçip oturdu.

Dunworthy muayene odasına dalıvermeyi düşündüyse de hastaneden çıkarılmayı göze alamadı. Badri konuşacak durumda değildi. Ambulanstan indirilirken bilincinin kapalı olduğu belliydi. Bilinci kapalıydı, ateşi de 39,5 derecedeydi. Ters giden bir şey vardı.

Kayıt görevlisi kuşkuyla ona bakıyordu. “Bana şu ismi tekrar kodlayabilir misiniz lütfen?”

Kızın istediğini yaptıktan sonra nereden telefon edebileceğini sordu.

“Koridorun hemen sonunda. Yaşı?”

“Bilmiyorum,” dedi. “Yirmi beş herhalde. Dört yıldır Balliol’de.”

Soruların geri kalanını da elinden geldiği kadar yanıtladıktan sonra Gilchrist geliyor mu diye kapıdan dışarı baktı. Koridorun sonuna gidip Brasenose’u aradı. Lojman girişindeki suni çam ağacını süsleyen kapıcıyı buldu.

“Puhalski ile konuşmam gerek.” Stajyer teknisyenin adını doğru hatırladığını umdu.

Kapıcı boştaki eliyle gümüş renkli bir çelengi bir dalın üstüne asarak, “Burada yok,” dedi.

“Lütfen döner dönmez onunla konuşmam gerektiğini söyle. Çok önemli. Benim için bir tespiti okuması gerekiyor. Ben...” Dunworthy manalı manalı kapıcının çelengi yerleştirip telefon kulübesinin numarasını bir Noel süsü kutusunun kapağına yazmasını bekledi. Bana bu numaradan ulaşamazsa, hastanenin acil servisini arasın. Ne zaman döner, biliyor musunuz?”

Kapıcı bir meleğin sarılı olduğu kağıdı açarken, “Belli olmaz,” dedi. “Bazıları birkaç gün erken gelirler, ama çoğu dönemin ilk gününe kadar ortalarda görünmezler.”

“Ne demek istiyorsunuz? Kolejde kalmıyor mu yani?”

“Kalıyordu. Ortaçağ bölümü için ağı çalıştıracaktı, ama ona ihtiyaç kalmadığını öğrenince evine gitti.”

“Öyleyse ev adresiyle telefon numarasını alayım.”

“Galler’de bir yerde oturuyor galiba, ama kolej sekreteriyle konuşmalısınız. Sekreter de şu anda burada değil.”

“Ne zaman dönecek?”

“Bilemem, efendim. Noel alışverişi için Londra’ya gitti.”

Kapıcı meleğin kanatlarını düzeltirken, Dunworthy bir mesaj daha bırakıp telefonu kapadı ve Oxford’da Noel zamanı başka teknisyen olup olmadığını düşünmeye çalıştı. Anlaşılan yoktu, yoksa Gilchrist birinci sınıftan bir stajyer kullanmazdı.

Yine de Magdalen’i bağlattı, ama telefona cevap veren olmadı. Durup bir dakika düşündü, sonra Balliol’ü aradı. Orada da telefonu açan olmadı. Finch Amerikalılara çanları gösteriyor olacaktı. Saatine baktı. Daha iki buçuktu. Ona daha geç olmuş gibi geliyordu. İnsanlar yemeğe çıkmış olabilirlerdi.

Balliol’ün girişindeki telefonu bağlattı, ama yine cevap yoktu. Gilchrist’in geldiğini düşünüp, bekleme alanına gitti. Gelmemiştii, ama iki sağlık teknisyeni bir hemşireyle konuşuyorlardı. Herhalde Gilchrist bir sonraki ve ondan sonraki inişini tertiplemek için Brasenose’a dönmüştü. Belki de Kivrin’i üçüncü seferde doğrudan gözlem yapması için doğruca Kara Ölüm’ün içine gönderirdi.

Hemşire, “İşte buradasınız,” dedi. “Gittiniz sandım. Benimle gelin lütfen.”

Dunworthy kadının kendisiyle konuştuğunu zannetti, ama teknisyenler kadının peşinden kapıdan çıkıp koridorda ilerlediler.

Hemşire geçmeleri için bir kapıyı tutarak, “İşte burası,” dedi. Teknisyenler içeri girdiler. “Servis masasında çay var, tuvalet de hemen şurada.”

Kadın kapıyı kapamadan Dunworthy sordu: “Badri Çadhuri’yi ne zaman görebilirim?”

Kadın, “Sizinle Dr.Ahrens görüşecek,” dedi ve kapıyı yüzüne kapayıverdi.

Kadın teknisyen kendini çoktan bir sandalyeye bırakmıştı, elleri ceplerindeydi. Diğer de servis arabasının başında elektrikli ısıtıcının fişini takıyordu.İkisi de koridordan geçerken kayıt görevlisine bir şey sormamışlardı, demek ki olağan bir şeydi bu ama Dunworthy neden Badri’yi görmek istediklerini bilemiyordu. Yoksa neden ikisini de buraya getireceklerdi ki?

Bu bekleme odası acil servisten ayrı bir kanattaydı. Burada da acil servisteki sırt ağrıtan sandalyelerden, üzerlerine ilham verici broşürler yayılmış aynı masalardan vardı. Servis arabasının üstüne plastik çobanpüskülüyle tutturulmuş aynı gümüşü süslerden asılıydı. Burası insanların kötü haber almayı bekledikleri türden özel ve müstakil bir odaydı.

Dunworthy birden kendini yorgun hissederek oturdu. Kötü haber. Bir tür enfeksiyon. Kan basıncı

96, nabız 120, ateş 39,5. Diğer tek teknisyen de Galler'e gitmişti, Basingame'in sekreteri de Noel alışverişindeydi. Kivrin de 1320'de bir yerdeydi, olması gereken yerden günler ya da haftalarca uzakta. Belki de aylarca.

Erkek teknisyen suyun ısınmasını beklerken bir fincana sütle şeker koyup karıştırdı. Kadın teknisyen uykuya dalmış gibiydi.

Dunworthy gözlerini ona dikip kaymayı düşündü. Badri ön hesaplamaların asgari düzeyde kayma gösterdiğini söylemişti ama bunlar sadece ön hesaplamalardı. Badri iki haftalık bir kaymanın olası olduğunu da söylemişti ve bu akla uygundu.

Tarihçi ne kadar geçmişe gönderilirse, kayma da o kadar büyük olurdu. Yirminci Yüzyıla inişlerde genellikle yalnızca birkaç dakikalık kaymalar yaşanırdı. On sekizinci yüzyılda da birkaç saatlik. Rönesans'a halen insansız inişler gerçekleştiren Magdalen'de üç ila altı günlük kaymalar oluyordu.

Ama bunlar ortalama kaymalardı. Kaymalar kişiden kişiye değişiklik gösteriyordu ve bir inişin kaymasını tahmin etmenin imkanı yoktu. On dokuzuncu yüzyılın bir inişinde kırk sekiz günlük bir kayma olmuştu ve ıssız arazilerde genellikle hiç kayma olmuyordu.

Genelde kaymanın miktarı nedensiz ve değişken gibi görünüyordu. Yirminci Yüzyıl için yirmili yıllarda ilk kayma kontrollerinin yapıldığı zaman, Dunworthy Balliol'un boş avlusunda durmuş ve 1956 senesinin 14 Eylül gününe sabaha karşı saat ikiye yalnızca üç dakikalık kayma ile gönderilmişti. Fakat saat 02.05'e ikinci kez gönderdiklerinde neredeyse iki saatlik bir kayma olmuş ve geceyi dışarıda geçirmiş gizlice okula dönen bir grup öğrencinin neredeyse tepesine inmişti.

Kivrin olması gereken zamandan altı ay uzakta olabilir ve randevu zamanı hakkında hiçbir fikri olmayabilirdi. Badri de koşa koşa pub'a onu çekip almaları gerektiğini söylemek için gelmişti.

Mary içeri girdi, mantosu hâlâ üstündeydi. Dunworthy ayağa kalktı. Alacağı cevaptan korkarak, "Badri?" diye sordu.

"Hâlâ acil serviste," dedi Mary. "Sağlık sistemi numarasını bulmamız gerekiyor, ama Balliol'un dosyalarında kaydını bulamadık."

Mary'nin kır saçları yine dağılmıştı, ama saçları düzgün olduğu zaman da Dunworthy'nin öğrencilerini tartışırken olduğu gibi profesyonel görünürdü.

Dunworthy rahatlayarak, "Kolej mensubu değil," dedi. "Teknisyenler kolejlerde görevlendirilirler, ama resmen üniversitenin elemanıdır."

"Öyleyse dosyası öğrenci işlerindedir. İyi. Son aylarda İngiltere dışına çıktı mı, biliyor musun?"

"İki hafta önce On Dokuzuncu Yüzyıl bölümü için Macaristan'da bir araştırma yapmıştı. İki haftadır İngiltere'de."

"Hiç Pakistanlı ziyaretçisi oldu mu?"

"Olmadı. Badri üçüncü kuşaktan. Nesi var, bulabildiniz mi?"

Mary dinlemiyordu. "Gilchrist ile Montoya nerede?"

"Gilchrist'e burada buluşalım demiştin, ama beni, buraya getirdiklerinde daha gelmemişti."

"Ya Montoya?"

"İniş tamamlanır tamamlanmaz gitti o."

"Nereye gittiğini biliyor musun?"

Dunworthy içinden, sen ne kadar biliyorsan ben de o kadar biliyorum, dedi. Gittiğini sen de gördün. "Herhalde Witney'e kazısının başına dönmüştür. Vaktinin çoğunu orada geçiriyor."

Mary ilk defa duyuyormuş gibi, "Kazısı mı?" diye sordu.

Dunworthy bu da nesi, diye düşündü, neler oluyor? “Witney’de,” dedi. “National Trust arazisinde. Bir Ortaçağ köyünü kazıyorlar.”

“Witney mi dedin?” Mary’nin canı sıkılmış gibiydi. “Hemen geri gelmesi gerek.”

Dunworthy, “Arayıp söyleyeyim mi?” diyecek oldu, ama Mary çoktan servis arabasının başında duran teknisyenin yanına gitmişti.

“Witney’e gidip birini getirmeni istiyorum,” dedi. Teknisyen fincanı arabaya bırakıp montunu giydi. “National Trust’ın sit alanından. Lupe Montoya.” Odadan teknisyenle birlikte çıktı.

Dunworthy, teknisyene talimatlarını verdikten sonra geri gelmesini bekledi. Mary geri gelmeyince, peşinden gitmeye karar verdi. Koridorda yoktu. Teknisyen de gitmişti. Ama acil servis hemşiresi oradaydı.

Kayıt görevlisinin yaptığı gibi önünü kesti. “Özür dilerim, efendim,” dedi. “Dr.Ahrens kendisini burada beklemenizi söyledi.”

“Binadan çıkacak değilim. Sadece sekreterini aramam gerekiyor.”

Kadın kararlı bir tavırla, “Ben size telefon getiririm,” dedi. Dönüp koridorun ucuna baktı.

Gilchrist ile Latimer geliyordu. “...Umarım Bayan Engle bir ölüm gözlemlene fırsatı bulmuştur,” diyordu Gilchrist. “1300’lerde ölüme karşı takınılan tutum bizimkinden çok farklıydı.Ölüm hayatın kabul edilmiş ve sık rastlanan bir parçasıydı, dönem insanı da yas tutmaz, keder hissetmezdi.”

Hemşire kolundan çekip, “Bay Dunworthy,” dedi, “içeride beklerseniz, size bir telefon getiririm.”

Kadın dönüp Gilchrist ile Latimer’i karşılamak için yürüdü. “Lütfen benimle gelin,” dedi ve onları bekleme odasına soktu.

Gilchrist ters ters Dunworthy’ye bakarak, “Ben Tarih Fakültesi’nin başkan vekiliyim,” dedi. “Badri Çadhuri benim sorumluluğumda.”

Hemşire, “Evet efendim,” dedi, kapıyı kaparken ekledi: “Dr. Ahrens sizinle kendisi görüşecek.”

Latimer şemsiyesini sandalyelerden birinin üstüne koydu, Mary’nin alışveriş torbasını da yanındaki sandalyeye yerleştirdi. Mary’nin yere attığı bütün paketleri toplamıştı. Dunworthy torbanın ağzından çıkan atkı kutusuyla kraker paketini görebiliyordu. Nefes nefese, “Taksi bulamadık,” dedi. Eşyaların yanına oturdu. “Metroya binmek zorunda kaldık.”

Dunworthy, “İnişte kullanacağınız stajyer teknisyen nerde, şu Puhalski denen çocuk?” diye sordu. “Onunla konuşmam gerek.”

“Hangi konuda, sorabilir miyim acaba? Yoksa benim yokluğumda Ortaçağ bölümünün yetkisini siz mi aldınız?”

“Birinin sonuçları okuması ve her şeyin yolunda olduğunu kontrol etmesi gerekiyor.”

“Bir terslik olsa çok sevinirdiniz, değil mi? Başından beri bu inişi engellemeye çalıştınız.”

Dunworthy inanamıyormuş gibi, “Bir terslik olsa mı?” dedi. “Çoktan oldu zaten. Badri kendinden geçmiş halde acil serviste yatıyor. Bizim de Kivrin’in nerede ya da hangi zamanda olduğundan haberimiz bile yok. Badri’nin söylediğini duyduunuz. Sonuçta bir terslik olduğunu söyledi. Ne olduğunu bulmak için bir teknisyen getirtmeliyiz.”

“İlaç, madde ya da aldığı şey her ne ise onun etkisi altında söylenmiş bir söze itibar etmem,” dedi Gilchrist. “Ayrıca size bu inişte yaşanan yegane aksamada Yirminci Yüzyıl’ın payı olduğunu da hatırlatırım. Bay Puhalski işini yeterli ölçüde yapıyordu. Ancak, sizin ısrarınızla, yerine sizin teknisyeninizin geçmesine izin verdim. Ama belli ki vermemeliymişim.”

Kapı açılınca hepsi birden dönüp baktılar. Hemşire bir telefon getirip, Dunworthy’ye verdi ve tekrar dışarı çıktı.

Gilchrist, “Brasenose’u arayıp nerede olduğumu haber vermem gerek,” dedi.

Dunworthy ona aldırmadı, telefonun ekranını açıp Jesus Koleji’ni aradı. Müdür sekreteri ekranda görününce, “Teknisyenlerinizin isimlerine ve ev telefonlarına ihtiyacım var,” dedi. “Tatil sebebiyle hiçbiri burada değil, öyle mi?”

Hiçbiri orada değildi. Broşürlerden birinin üstüne isimlerle numaraları yazdı, teşekkür etti, telefonu kapadı ve sırayla listedeki numaraları aramaya başladı.

Tuşladığı ilk numara meşguldü. Diğerleri de daha şehir kodlarını tuşlamayı bitirmeden meşgul sinyali verdi ve son numarada bir bilgisayar kaydı araya girip aradığı yönde bütün hatların dolu olduğunu ve daha sonra tekrar denemesini söyledi.

Balliol’ü aradı, hem okul binasının, hem kendi odasının numarasını çevirdi. Yanıt veren olmadı. Finch herhalde Amerikalıları Big Ben’i dinlemeye götürmüştü.

Gilchrist yanında durmuş telefon etmek için bekliyordu. Latimer de servis arabasının başına gitmiş ısıtıcının fişini takmaya uğraşıyordu. Teknisyen daldığı uykudan uyanıp ona yardım etti. Gilchrist tersçe: “Telefonla işiniz bitti mi?”

“Hayır.” Tekrar Finch’i aradı, yine cevap yoktu.

Telefonu kapadı. “Teknisyeninizi Oxford’a çağırıp, Kivrin’i çıkarmanızı istiyorum. Hemen.İniş sahasından çıkmadan önce.”

“İstiyor musunuz?” dedi Gilchrist. “Bunun sizin değil, Ortaçağ’ın inişi olduğunu hatırlatabilir miyim?”

Dunworthy sınırlarına hakim olmaya çalışarak, “Kimin olduğu önemli değil,” dedi. “Herhangi bir sorun olduğunda inişi sonlandırmak üniversitenin prensibidir.”

“Aynca size bu inişte karşılaştığımız tek sorunun teknisyeninizi madde taramasından geçirmeyi ihmal etmeniz olduğunu da hatırlatırım.” Telefona uzandı. “Bu inişin ne zaman sonlandırılacağına veya sonlandırılıp sonlandırılmayacağına da ben karar veririm.”

Telefon çaldı.

“Ben Gilchrist. Bir dakika lütfen.” Telefonu Dunworthy’ye verdi.

Finch, “Bay Dunworthy,” dedi, sıkıntılı bir hali vardı. “Tanrıya şükür, ben de her yerde sizi arıyordum. Çektiğim sıkıntılara inanamayacaksınız.”

Finch karşılaştığı zorlukları saymaya başlayamadan Dunworthy, “Beni alıkoydular,” dedi. “Şimdi beni dikkatle dinle. Şimdi saymanlığa gidip Badri Çadhuri’nin dosyasını getirmeni istiyorum. Dr. Ahrens’in o dosyaya ihtiyacı var. Onu ara, burada revirde. Şahsen görüşmek istediğini söyle. O sana dosyadan hangi bilgileri istediğini söyler.”

Finch bir not defteriyle kalem alıp hızlı hızlı not tutmaya başladı. “Peki efendim,” dedi.

“Bu işi bitirir bitirmez, doğruca New College’a gidip başkan vekilini görmeni istiyorum. Söyle ona acil görüşmem gerekiyor, bu numarayı ver. Çok acil Basingame’i bulmamız gerektiğini söyle. Derhal Oxford’a dönmesi gerekiyor.”

“Sizce dönebilecek mi, efendim?”

“Ne demek istiyorsun? Basingame’den mesaj mı geldi? Başına bir şey mi gelmiş?”

“Bildiğim kadarıyla hayır, efendim.”

“İyi öyleyse, tabii ki dönecektir. Balık tutmaya gitti sadece. Burada olması gerekmiyor sanki. Başkan vekiliyle konuştuktan sonra, bulabildiğin bütün personele ve öğrenciye sor. Belki Basingame’in yerini bilen vardır. Oraya gitmişken, Oxford’da hiç teknisyenleri olup olmadığını da öğreniver.”

“Peki efendim,” dedi Finch. “Peki Amerikalıları ne yapayım?”

“Onlarla görüşemediğim için özür dilediğimi, ama elimde olmayan sebeplerden ötürü alıkonduğumu söylersin. Zaten saat dörtte Ely’e gitmeyecekler mi?”

“Öyleydi, ama...”

“Aması ne?”

“Şey efendim, onları Great Tom ve Eski Marston Kilisesi’ni görmeye götürdüm, ama Iffley’e götürmeye çalıştığım zaman bizi durdurdular.

“Durdurdular mı?” dedi Dunworthy. “Kimler?”

“Polis efendim. Barikat kurmuşlar. İşin kötüsü, Amerikalılar konserleri için çok üzülüyorlar.”

“Barikat mı?”

“Evet, efendim. A4158’de. Amerikalıları Salvin’de mi misafir edelim? William Gadson ile Tom Gailey kuzey merdiveni üstünde, ama Basevi de boyanıyor.”

“Anlamıyorum,” dedi Dunworthy. “Sizi neden durdurdular.”

Finch şaşırılmıştı, “Karantina,” dedi. “Onları Fishers’a da yerleştirebilirim. Tatil nedeniyle kalorifer çalışmıyor, ama şömineleri kullanabilirler.”

KIYAMET KİTABI DEŞİFRESİNDEN
(000618-000735)

Tekrar iniş mahallindeyim. Yoldan biraz uzakta. Biri tarafından görülme olasılığı artsın diye arabayı yola çıkaracağım, ama yarım saat boyunca yoldan kimse geçmezse, akşam duası çanları sayesinde yerini tespit ettiğim Skendgate'e kadar yürümek niyetindeyim.

Zaman yolculuğunun yan etkilerini oldukça hissediyorum. Başım çok ağrıyor, sürekli titreme geliyor. Semptomlarım Badri ile Dr. Ahrens'in anlattıklarından daha kötü. Özellikle de baş ağrısı. Köyün fazla uzak olmadığına seviniyorum.

Karantina. Dunworthy içinden, elbette ya, dedi. Montoya'yı almaya adam göndermeleri, Mary'nin Pakistan hakkında soru sorması ve hepsini bu bağımsız odaya kapayıp kapılarına da bir hemşire dikmeleri. Tabii ya.

Finch, "Amerikalıları Salvin'e götürsem olur mu?" diye soruyordu.

"Polis karantinanın ne..." sustu. Gilchrist ona bakıyordu, ama Dunworthy durduğu yerden ekranı görebildiğini zannetmiyordu. Latimer servis arabasını karıştırıyor, bir şeker paketi yırtıyordu. Kadın teknisyen yine uykuya dalmıştı.

"Hayır efendim. Yalnızca Oxford ile civar bölgeler, bilgi için sağlık bakanlığına başvurun dediler."

"Ulaşabildin mi?"

"Hayır efendim. Denedim, ama ulaşamıyorum. Bütün hatlar dolu. Amerikalılar da konserlerini iptal etmek için Ely'e ulaşmaya çalıştılar, ama hatlar dolu."

Oxford ve civarı. Demek ki yolları kapadıkları gibi, metroyu da, Londra'ya giden hızlı treni de durdurmuşlardı. Telefon hatlarının dolu olduğuna şaşmamalıydı. "Ne zaman oldu bu? Iffley'e gideceğiniz zaman mı?"

"Saat üçü biraz geçmişti efendim. O saatten beri size ulaşmaya çalışıyordum, sonra herhalde çoktan haberi olmuştur, diye düşündüm. Reviri aradım, ardından sırayla hastaneleri aramaya başlayacaktım."

Haberim yoktu, diye düşündü. Karantina uygulamak için gereken şartları hatırlamaya çalıştı. Yönetmeliklere göre her "tanımlanmamış hastalık ya da bulaşma şüphesi" durumunda karantina öngörülüyordu, ama bunlar büyük salgından sonraki ilk isteride yürürlüğe girmişti ve birkaç senede bir bu yönetmelikler değiştirilmiş ve yumuşatılmıştı. Dunworthy'nin şu andaki kuralların ne olduklarına dair hiçbir fikri yoktu.

Birkaç yıl önce "tehlikeli bulaşıcı hastalığın kesin tanımlanmasının söz konusu olduğunu biliyordu, çünkü Lassa sıtması İspanya'nın bir şehrini üç hafta boyunca kontrol altına alınamadan kasıp kavurduğunda gazeteler büyük bir yaygara koparmıştı. Bölgedeki doktorlar virüs tiplemesi yapmamışlardı ve bütün bu kargaşa yaptırımların artması için baskılarla sonuçlanmıştı, ama Dunworthy yeni yasaların geçip geçmediğini bilmiyordu.

Finch bir daha sordu. "Salvin'deki odalara yerleştireyim mi, efendim?"

"Evet. Hayır. Onları şimdilik öğrenci salonuna götür. Provalarını falan yapsınlar. Badri'nin dosyasını bulup telefonla bildir. Hatlar dolu olursa, bu numarayı ara. Dr. Ahrens olmasa bile ben burada olacağım. Sonra Basingame'in yerini öğren. Onu bulmamız hepsinden daha önemli. Amerikalıları odalara sonra yerleştirirsin."

"Çok kızgınlar, efendim."

Dunworthy içinden, ben de diye geçirdi. "Amerikalılara bir hal çaresi bulup seni arayacağımı söylersin." Ekranın kararmasını izledi.

Gilchrist, "Basingame'e Ortaçağ'ın size başarısız olduğunu haber vermek için sabırsızlanıyorsunuz, değil mi?" dedi. "Bu inişi uyuşturucu kullanarak tehlikeye atan sizin teknisyeniniz olmasına rağmen. Ama döndüğü zaman benim de Basingame'e bunu haber

vereciğinden şüphemiz olmasın.”

Dunworthy yine dijital saatine baktı. Dört buçuk olmuştu. Finch polisin onları üçü biraz geçe durdurduğunu söylemişti. Bir buçuk saat. Son yıllarda Oxford’da yalnızca iki geçici karantina yaşamışlardı. Birinin bir enjeksiyon yüzünden ortaya çıkan bir alerjik reaksiyon olduğu anlaşılmıştı, diğerinin de bir öğrencinin muzipliği olduğu ortaya çıkmıştı. Kan tahlillerinin sonucu alınır alınmaz iki karantinaya da son vermişlerdi ve çeyrek saat bile sürmemişti. Mary ambulansla kan örneği almıştı. Dunworthy sağlık teknisyeninin acil servise girdikleri zaman tüpleri asistana verdiğini görmüştü. Sonuçları almak için bol bol zaman geçmişti.

“Bay Basingame’in teknisyeninizi taramadan geçirmediğiniz için bu inişi tehlikeye düşürdüğünüzü büyük bir ilgiyle dinleyeceğinden eminim ben.”

Dunworthy enfeksiyon belirtilerini tanımalıydı: Badri’nin düşük tansiyonu, zorlanarak nefes alıp vermesi, yüksek ateş. Mary daha ambulansla yatacağına bakarak bunun bir tür enfeksiyon olduğunu söylemişti ama Dunworthy stafilokok ya da apandisit gibi lokalize bir enfeksiyondan bahsettiğini sanmıştı. Peki hangi hastalık olabilirdi bu? Çiçek ve tifonun yirminci yüzyılda, çocuk felcinin de bu yüzyılda kökü kazınmıştı. Bakterilerin antikör tanımlaması karşısında şansı yoktu, antiviraller de o kadar işe yarıyordu ki artık kimse soğuk algınlığı bile geçirmiyordu.

“Ortaçağ’ın aldığı önlemler için bunca endişelendikten sonra teknisyeninizi uyuşturucu taramasından geçirmek gibi bariz bir tedbiri ihmal etmeniz de ayrıca garip,” dedi Gilchrist.

Üçüncü dünya hastalıklarından biri olmalı. Mary, Badri’nin ülke dışına çıkıp çıkmadığını, Pakistanlı akrabalarını sormuştu. Ama Pakistan üçüncü dünya ülkesi değildi, Badri de gerekli aşılardan tamamını yaptırmadan ülke dışına çıkamazdı. Avrupa Birliği’nin dışında bir yere de gitmemişti. Macaristan’daki görevi haricinde, dönem boyunca İngiltere’deydi.

Gilchrist, “Telefonu kullanmak istiyorum,” diyordu. “Basingame’in idareyi ele alması gerektiği konusunda sizinle aynı fikirdeyim.”

Telefon hâlâ Dunworthy’nin elindeydi. Gözlerini kırıştırıp şaşkın şaşkın Gilchrist’e baktı.

“Niyetiniz Basingame’e telefon etmemi engellemek mi?” diye sordu Gilchrist.

Latimer ayağa kalktı. Dunworthy’nin üzerlerine atılacağını zannetmiş gibi, kollarını uzattı. “Ne oluyor? Ne var?”

Dunworthy Gilchrist’e, “Badri uyuşturucu kullanmıyor,” dedi. “Hasta.”

Gilchrist gözlerini telefona dikip, “Tarama yaptırmadan bunu nasıl ileri sürebiliyorsunuz bilmiyorum,” dedi.

“Karantina altındayız,” dedi Dunworthy. “Bir tür bulaşıcı hastalık.”

Mary kapıdan, “Bir virüs,” dedi. “Henüz saptayamadık ama ön sonuçlar bunun viral bir enfeksiyon olduğunu gösteriyor.”

Mantosunun önünü açmıştı, telaşla odaya girerken Kivrin’in pelerini gibi etekleri havalandı. Elinde bir laboratuvar tablası tutuyordu. Tabla malzeme ve kağıt paketlerle doluydu.

Tablayı sehpalardan birinin üstüne bıraktı. “Testler muhtemelen bir mikrovirüs olduğunu gösteriyor. Badri’nin semptomları da bununla uyum gösteriyor. Yüksek ateş, bilinç kaybı, baş ağrısı. Retrovirüs ya da pikornavirüs değil ki, bu iyi haber. Ama tam tanımlayabilmemiz için biraz daha zamana ihtiyacımız var.”

Masanın başına iki sandalye çekip birine oturdu. “Londra’daki Dünya Grip Merkezi’ne bilgi verdik ve örnek gönderdik. Pozitif bir teşhis elde edinceye kadar, sağlık bakanlığının olası salgın koşulları durumlarındaki mevzuatı gereği geçici karantina uygulanıyor.” Eline lastik eldivenler

geçirdi.

Gilchrist, “Salgın!” dedi ve Dunworthy’ye bu karantinayı Ortaçağ’ın itibarını sarsmak için bizzat o düzenlemiş gibi suçlarcasına bir bakış attı.

Mary bir yandan kağıt paketleri yırtıp açarken, “Olası salgın koşulları,” diye düzeltti. “Henüz bir salgın yok ortada. Şu ana kadar Badri görülen tek vaka. Ülke genelini kapsayan bir bilgisayar taraması yaptık, Badri’nin profiline uyan başka bir vakaya rastlamadık. Bu iyi bir haber.”

Gilchrist, “Nasıl kapmış virüsü?” diye sordu, hâlâ kötü kötü bakıyordu Dunworthy’ye. “Herhalde Bay Dunworthy bunu da kontrol etme zahmetine girmemiştir.”

Mary, “Badri üniversitenin elemanı,” dedi. “Sömestr başında fiziksel muayeneden geçip aşılarını yaptırmış olmalıydı.”

“Bilmiyor musunuz yani?” dedi Gilchrist.

“Öğrenci işleri bürosu, Noel tatili için kapalı. Büro müdürüne de ulaşamadım. USS numarası olmadan dosyasına ulaşamıyorum.”

Dunworthy, “Sekreterimi üniversite dosyalarının basılı kopyaları olup olmadığını öğrenmesi için saymanlığa gönderdim,” dedi. “Hiç olmazsa oradan numarasına ulaşabiliriz.”

“Güzel,” dedi Mary. “Badri’nin hangi virüs aşılarını ne zaman yaptırdığını öğrenince karşımızdaki virüsün türü hakkında daha çok şey söyleyebiliriz. Olağandışı reaksiyonlar göstermiş, mevsimsel aşılardan birini atlamış olabilir. Hangi dine mensup, biliyor musunuz Bay Dunworthy? Yeni Hindu dininden mi?”

Dunworthy Mary’nin ne kastettiğini anladığı için başını iki yana salladı. “İngiltere Kilisesi’ne bağlı,” dedi. Yeni Hindular virüsler de dahil bütün yaşam türlerinin kutsal olduğuna inanıyorlardı. Her türlü aşı yaptırmaya karşıydılar. Üniversite bunlara dinleri sebebiyle muafiyet sağlıyor, ama kolej içinde kalmalarına da izin vermiyordu. “Badri dönem başında temiz kağıdını almıştı. O belge olmasa ağda çalışmasına asla izin verilmezdi.”

Mary bu sonuca çoktan varmış gibi başını salladı. “Dediğim gibi, bu büyük olasılıkla bir anomali.”

Gilchrist bir şey söyleyecek oldu ama kapı açılınca durdu. Kapıda bekleyen hemşire yüzünde maske ve ellerinde eldivenlerle içeri girip kurşun kalemlerle bir deste kağıt getirdi.

“Tedbir olarak hastayla temas eden herkese antikor testi yapmamız gerekiyor. Sizden kan alacağız. Ayrıca hem Bay Çadhuri’nin hem de sizin temas ettiğiniz kişileri de yazmanızı istiyoruz.”

Hemşire Dunworthy’nin eline birkaç kağıtla bir kalem tutuşturdu. En üstteki hastane kabul formuydu. Altındaki kağıdın başında “Birinci Derecede Temas Edilenler” yazıyordu ve sayfa “isim, yer ve zaman” başlıkları altında sütunlara ayrılmıştı. En alttaki kağıt da hemen hemen aynıydı, ama başında “İkinci Derecede Temas Edilenler” yazıyordu.

Mary, “Badri tek vakamız olduğu için,” dedi, “onu ilk olgu olarak kabul ediyoruz. Henüz pozitif bir bulaşma yolu saptayamadık, o yüzden isterse bir saniyelik olsun, Badri ile temas eden herkesi yazmalısınız. Onunla konuşan, dokunan herkesi.”

Dunworthy’nin gözünde bir an için Badri’nin Kivrin’in üstüne eğilip kolunu itmesi belirdi.

“Virüse maruz kalma olasılığı olan herkesi,” dedi Mary.

Teknisyen, “Biz de dahil,” dedi.

“Evet.”

Dunworthy, “Ve de Kivrin,” dedi.

Mary bir an Kivrin’in kim olduğunu bilmiyormuş gibi baktı.

Gilchrist, “Bayan Engle geniş kapsamlı virüs aşıları oldu, t-hücreleri takviye edildi,” dedi. “Tehlikede olmayacak, değil mi?”

Dr. Ahrens bir an durakladı. “Hayır. Bu sabahtan önce Badri ile bir teması olmadı, değil mi?”

Gilchrist hemşirenin elindeki kâğıtlarla kalemi neredeyse yırtarcasına aldı. “Bay Dunworthy teknisyenlerini kullanmamızı daha iki gün önce önermişti,” dedi. “Tabii ben de Bay Dunworthy’nin Ortaçağ bölümünde alınan tedbirleri almış olduğunu varsaydım. Ancak almadığı ortaya çıktı. Basingame’e bu ihmalkarlığınızı bildireceğimden şüphenez olmasın, Bay Dunworthy.”

“Badri ile ilk teması bu sabah olduysa, Kivrin tamamen koruma altındaydı,” dedi Mary. “Bay Gilchrist, lütfen.” Sandalyeyi işaret etti. Gilchrist gelip oturdu.

Mary hemşirenin elindeki kâğıtlardan birtakım alıp “Birinci Derecede Temas Edilenler” başlıklı olanını havaya kaldırdı. “Badri’nin temas ettiği herkes birinci derecede temas edilendir. Sizin temas ettikleriniz de ikinci derecedendir. Bu kâğıda geçtiğimiz üç gün boyunca Badri Çadhuri ile temas eden kişileri yazmanızı istiyorum. Bu kâğıda da...” başlığı “ikinci Derecede Temas Edilenler” olan kâğıdı kaldırdı, “bu süre zarfında sizin temas ettiğiniz kişileri yazın. Bugünden başlayıp geriye doğru gidin.”

Gilchrist’in ağzına bir termometre sokuverdi, portatif bir monitörün kâğıt paketini yırtıp bileğine yapıştırdı. Hemşire kâğıtları teknisyenle Latimer’e de verdi. Dunworthy oturup formları doldurmaya başladı.

Revir formunda adı, USS numarası ve USS numarasının hiç kuşkusuz kendisinin hatırlayabildiğinden daha ayrıntılı bir dökümünü sağlayacağı sağlık geçmişi soruluyordu. Hastalıklar, geçirdiği ameliyatlar, aşılar. Mary’nin Badri’nin USS numarasını hâlâ bilmemesi, teknisyenin bilincinin hâlâ kapalı olduğu anlamına gelirdi.

Dunworthy sömestr başında yaptırdığı aşılardan tarihini bilmiyordu. Bu maddelerin yanına soru işareti koydu. Diğer kâğıda geçti ve sütunun başına adını yazdı. Latimer, Gilchrist, iki sağlık teknisyeni. İsimlerini bilmiyordu, kadın teknisyen de yine uyuklamaya başlamıştı. Kâğıtları bir elinde kırıştırıp tutmuştu, kollarını da göğsünde kavuşturmuştu. Acaba buraya geldiği zaman Badri ile ilgilenen doktorlarla hemşireleri de yazması gerekiyor muydu? “Acil servis personeli” yazıp sonuna bir soru işareti koydu.

Ve Mary’ye göre tamamen koruma altında olan Kivrin. Badri, “Bir terslik var,” demişti. Acaba yer ve zaman tespitini yaparken hastalanmaya başladığını mı anlamıştı da koşarak pub’a gelip Kivrin’e de bulaştırdığını mı söyleyecekti?

Pab. Barmen haricinde kimse yoktu. Ve Finch, Badri gelmeden önce pub’dan ayrılmıştı. Dunworthy kâğıdı kaldırıp Finch’in adını ikinci derecede olanların formuna yazdıktan sonra tekrar birinci forma döndü. Yazmaya devam etti: barmen, Lamb and Cross’ta çalışıyor. Pub’da kimse yoktu, ama sokaklar kalabalıktı. Badri’nin eflatun çiçekli şemsiyeli kadına çarpması, beyaz teriyer köpeği olan küçük çocukla yaşlı bir adamı dirseğiyle itip geçmesi gözlerinin önünde canlandı. Mary, “Temas ettiği herkes,” demişti.

Gilchrist’in bileğini tutmuş, bir tabloya dikkatle rakamlar yazan Mary’ye baktı. Listede geçen herkesin ateşini ölçüp kan örneği almayı deneyecek miydi? imkansızdı bu. Badri Brasenose’a başı önünde koşarken onlarca kişiye dokunmuş, sürtünmüş ve nefesi yüzlerine vurmuştu. Badri de, Dunworthy de o insanları bir daha görseler tanımazlardı. Pub’a gelirken de bir o kadar insana dokunduğuna kuşku yoktu, o insanlar da kalabalık mağazalarda kim bilir kaç kişiye dokunmuşlardı?

Kâğıda yazdı: “Çok sayıda yaya ve alışverişe çıkan insan, ana cadde (?)”. Bir çizgi çekip

Badri'yi başka nerelerde gördüğünü hatırlamaya çalıştı. Ondan ağı çalıştırmasını yalnızca iki gün önce Kivrin'den, Gilchrist'in birinci sınıf öğrencisi bir stajyer kullanmaya niyetli olduğunu öğrendiği zaman istemişti.

Dunworthy telefon ettiğinde Badri Londra'dan yeni dönmüştü. O gün son muayene için Kivrin hastanedeydi neyse ki. Öyleyse o sırada Badri ile bir teması olamazdı, ondan önce de Badri Londra'daydı.

Badri salı günü stajyer öğrencinin koordinatlarını kontrol ettiğini ve tam sistem kontrolü yaptığını söylemek için Dunworthy'ye gelmişti. Dunworthy yerinde olmadığı için not bırakmıştı. Kivrin de salı günü kostümünü göstermek için Balliol'e gelmişti, ama bu olay sabah meydana gelmişti. Badri notunda bütün sabahı ağda geçirdiğini yazmıştı. Kivrin de öğleden sonra Latimer'i görmeye Bodleian'a gideceğini söylemişti. Ama ondan sonra ağa dönmüş olabilirdi. Kostümünü göstermek için Dunworthy'nin yanına oradan gelmiş de olabilirdi.

Kapı açıldı, hemşire Montoya'yı içeri soktu. Kadının terörist ceketıyla kot pantolonu ıslaktı. Demek hâlâ yağmur yağıyordu. Gilchrist'in kan tüpüne etiket yapıştıran Mary'ye "Ne oluyor?" dedi.

Gilchrist koluna bir parça pamuk bastırarak ayağa kalktı. "Anlaşıldığı kadarıyla," dedi, "Bay Dunworthy teknisyenini ağın başına geçirmeden önce aşuları doğru düzgün kontrol etmemiş. Adam şimdi 39,5 derece ateşle hastanede yatıyor. Görünüşe göre dışarıdan gelen bir virüse yakalanmış."

"Virüs mü?" Montoya şaşkına dönmüştü. "39,5 biraz düşük değil mi?"

Mary tüpü tablasına koydu. "Fahrenheit karşılığı 103 derece" dedi. "Badri'nin enfeksiyonu muhtemelen bulaşıcı. Bazı tahliller yapmam gerekiyor. Senin de Badri'nin de temas ettiğiniz kişilerin isimlerini yazmalısın."

"Tamam," dedi Montoya. Gilchrist'in kalktığı sandalyeye oturup ceketini çıkarttı. Mary kolunun iç kısmını alkollü pamukla sildi, yeni bir tüp çıkarıp tek kullanımlık bir zımbaya taktı. "Haydi, yapalım da bitsin bu iş. Kazımın başına dönmem lazım."

Gilchrist, "Dönemezsin," dedi. "Duymadın mı? Bay Dunworthy'nin dikkatsizliği sayesinde karantinadayız."

"Karantina mı?" Montoya silkinince iğne kolunu sıyırdı. Yakalanma ihtimali olan hastalık değil, onu karantina etkilemişti. Mary'ye, "Geri dönmek zorundayım," dedi. "Burada kalmak zorundasın mı diyorsunuz yani?"

Mary kolunda girecek damar ararken, "Kan tahlillerinin sonucunu alıncaya kadar," dedi.

Mary'nin tuttuğu kolundaki saate bakmaya çalışarak, "Ne kadar sürer?" dedi. "Beni buraya getiren adam kazı alanının üstünü örtmeye, hatta ısıtıcıları bile kapamama fırsat bırakmadı, üstelik orada şakır şakır yağmur yağıyor. Geri dönmezsem havuza dönmüş bir kazı alanım olacak."

"Hepinizden kan örneği alıp antikor sayımı yapıncaya kadar," dedi Mary. Montoya mesajı almış olacaktı ki kolunu düzleştirip kımıldatmadan durdu. Mary tüpü doldurdu, ağzına bir termometre soktu ve bileklik taktı. Dunworthy onu izlerken gerçeği söyleyip söylemediğini merak etti. Tahlil sonuçlarından sonra Montoya'nın gidebileceğini söylememişti, sadece sonuçlar çıkıncaya kadar burada kalacaklarını söylemişti. Sonra ne olacaktı? Hep birlikte ya da ayrı ayrı tecrit odalarına mı konacaklardı? İlaç vermeye mi başlayacaklardı? Başka tahliller mi yapacaklardı?

Mary Montoya'nın bilekliğini çıkarıp kalan son form takımını eline tutuşturdu. "Bay Latimer, sıra sizde."

Latimer elinde kâğıtlarla ayağa kalktı. Sersem sersem yüzlerine baktı, kâğıtları sandalyesine bırakıp Mary'ye doğru yürüdü. Yarı yolda dönüp Mary'nin alışveriş torbasını aldı. Mary'ye uzatıp,

“Bunu Brasenose’da bırakmışsınız,” dedi.

“Ah, teşekkür ederim. Masanın yanına koyun, olmaz mı? Bu eldivenler steril de.”

Latimer torbayı yere hafifçe yan koydu. Atkının ucu yere değiyordu. Düzgünce paketinin içine itti.

Mary ona bakarken, “Orada bıraktığımı tamamen unutmuşum,” dedi. “O heyecan içinde...”

Eldivenli elini ağzına bastırdı. “Aman Tanrım! Colin! Onu da unuttum. Saat kaç?”

Montoya bileğine bakmadan, “Dördü sekiz geçiyor,” dedi.

“Saat üçte gelecekti.” Mary kan tüplerini şingırdatarak ayağa kalktı.

“Belki de seni göremeyince dairene gitmiştir,” dedi. Dunworthy.

Mary başını iki yana salladı. “Oxford’a ilk gelişi bu. O yüzden onu almaya gidecektim.” Kendi kendine konuşur gibi, “Şu ana kadar aklımın ucundan bile geçmedi çocuk,” dedi.

Dunworthy, “Öyleyse hâlâ metro istasyonundadır,” dedi. “Gidip alayım mı?”

“Hayır. Sen virüse maruz kaldın.”

“O zaman istasyonu arayayım. Taksiye binip buraya gelsin. Nerede inecekti? Cornmarket istasyonunda mı?”

“Evet, Cornmarket.”

Dunworthy numara sorgulama servisini aradı ve üçüncü denemesinde ulaştı, ekrandan numarayı alıp istasyonu aradı. Hat meşguldü. Bağlantıyı kesme tuşuna basıp, numarayı tekrar tuşladı.

Montoya, “Colin torunun mu?” diye sordu. Kâğıtlarını bir kenara koymuştu. Diğerleri bu son gelişmeye ilgi göstermiyor gibiydiler. Gilchrist bu ihmalkarlığın ve yetersizliğin bir başka örneğiymiş gibi ters ters bakarak formlarını dolduruyordu. Latimer kolunu sıvamış, sabırla servis arabasının yanında oturuyordu. Teknisyen hâlâ uyuyordu.

“Colin, kardeşimin torunu,” dedi. “Noel’i geçirmek için yanıma geliyordu. Karantina saat kaçta kondu?”

“Üçü on geçe.”

Dunworthy telefonun açıldığını göstermek için elini kaldırdı. “Commarket metro istasyonu mu?” dedi. Öyleydi. Sinirli tavırlı istasyon şefinin arkasındaki kapılarla insan kalabalığını görebiliyordu. “Saat üçte metroyla gelen bir oğlan çocuğunu soracaktım. On iki yaşında. Londra’dan gelecekti.” Dunworthy eliyle ahizeyi kapatıp Mary’ye döndü. “Çocuğu tarif etsene.”

“Sarışın, mavi gözlü. Yaşına göre boylu.”

Dunworthy kalabalığın sesini bastırmak için yüksek sesle, “Uzun boylu,” dedi. “İsmi Colin.”

“Templer,” dedi Mary. “Deirdre saat birde Marble Arch’tan bineceğini söylemişti.”

“Colin Templer. Gördünüz mü çocuğu?”

İstasyon şefi, “Ne demek gördünüz mü?” diye bağırdı. “Bu istasyonda beş yüz kişi var ve siz bana küçük bir çocuk gördün mü diye soruyorsunuz. Şu kargaşaya bakın.”

Ekran istasyonda dolanıp duran insan kalabalığını gösterdi. Dunworthy aralarında uzunca boylu, mavi gözlü, sarışın bir oğlan aradı. Ekranda yine istasyon şefi belirdi.

Gittikçe yükselen bir ses tonuyla, “Bu yalnızca geçici bir karantina,” diye bağırdı. “Trenlerin neden durduğunu ve neden bir şey yapmadığımı sorup duran bir istasyon dolusu insanla uğraşıyorum. Burayı başıma yıkmamaları için elimden geleni yapıyorum, bir çocukla uğraşamayacağım.”

“Adı Colin Templer,” diye bağırdı Dunworthy. “Büyük teyzesi onu karşılayacaktı.”

“Neden karşılamaya gelmedi de başımdaki dertlerden birini eksiltmedi? Burası karantinanın ne kadar süreceğini ve neden bir şey yapmadığımı öğrenmek isteyen kızgın insanlarla dolu...” Birden telefon kapandı. Dunworthy acaba telefonu kapadı mı, yoksa kızgın bir yolcu ahizeyi elinden mi kaptı,

merak etti.

“İstasyon şefi Colin’i görmüş mü?” diye sordu.

“Hayır. Çocuğu aldırmaq için birini göndermen gerekecek.”

“Peki. Personelden birini gönderirim.” Mary dışarı çıktı.

Montoya, “Karantina üçü on geçe başladı, çocuk saat üçte inecekti,” dedi. “Belki de gecikmiştir.”

Bu Dunworthy’nin aklına gelmemiştir. Karantina çocuğun treni Oxford’a gelmeden başladıysa, tren en yakın istasyonda durdurulur, yolcular da ya başka yöne ya da Londra’ya geri gönderilirdi.

Dunworthy telefonu Montoya’nın eline tutuşturup, “İstasyonu ara bir daha,” dedi. “Birde Marble Arch’ya kalkan trene bindiğini söyle. Mary’ye yeğenini arattıracağım. Belki de Colin çoktan geri döndü.”

Hemşireden Mary’yi çağırmasını istemek için koridora çıktı, ama kadın koridorda değildi. Mary kadını istasyona göndermiş olmalıydı.

Koridorda kimse yoktu. Daha önce kullandığı telefon kulübesine baktıktan sonra, hızla oraya gitti ve Balliol’un numarasını tuşladı. Zayıf bir ihtimal de olsa, Colin Mary’nin dairesine gitmiş olabilir. Finch’i oraya gönderecek, çocuk gelmemişse, istasyona gitmesini söyleyecekti. Bu kargaşada çocuğu bulabilmek için birden fazla kişi gerekirdi.

Bir kadın sesi, “Alo,” dedi.

Dunworthy kaşlarını çatıp numaraya baktı, ama yanlış tuşlamamıştı. “Balliol Koleji’nden Bay Finch’i aramıştım.”

“Şu anda burada yok,” dedi. Amerikalı olduğu belliydi. “Ben Bayan Taylor. Mesajınız var mı?”

Şu çan çalan kadınlardan biri olacaktı. Beklediğinden daha gençti, otuzlarındaydı ve çan çalamayacak kadar narin görünüyordu. “Döner dönmez revirden Bay Dunworthy’yi aramasını söyler misiniz?”

Kadın, “Bay Dunworthy,” diye not aldıktan sonra başını hızla kaldırdı. Tamamen farklı bir ses tonuyla, “Bay Dunworthy, dedi, “burada hapis tutulmamızdan sorumlu olan kişi misiniz siz?”

Buna verilecek güzel bir cevap yoktu. Öğrenci salonunu aramamalıydı. Finch’i saymanlığa göndermemiş miydi?

“Sağlık bakanlığı teşhis edilemeyen hastalık vakaları olduğu zaman geçici karantina uyguluyor. Tedbir olarak. Bu sebeple yaşadığınız sıkıntılar için özür dilerim. Sekreterime sizi rahat ettirmesini söyledim, sizin için yapabileceğim başka bir şey...”

“Yapabileceğiniz mi? Bizi Ely’e götürebilirsiniz, yapabileceğiniz şey bu. Elemanlarımın saat sekizde katedralde bir çan konseri vermeleri gerekiyordu. Yarın da Norwich’te olmamız gerekiyor. Noel gecesi çan çalacağız.”

Yarın Norwich’e falan gidemeyeceklerini söyleyen kişi olmaya niyeti yoktu. “Eminim, Ely’dekiler durumdan çoktan haberdardılar, ama ben seve seve katedrale telefon edip durumu izah...”

“İzah mı? Belki bana da izah edersiniz. Özgürlüğümün bu şekilde elimden alınmasına alışık değilim. Amerika’da nereye gidip, nereye gidemeyeceğinizi buyurmayı kimse aklından bile geçiremez.”

Dunworthy içinden, işte bu zihniyet yüzünden büyük salgın sırasında Amerika’da otuz milyondan fazla insan öldü, diye geçirdi. “Sizi temin ederim hanımefendi, karantina sırf sizin emniyetiniz için uygulanıyor, konserlerinizin tarihlerini de yeniden ayarlayacaklardır. Balliol sizi memnuniyetle misafir edecektir. Sizinle şahsen tanışmayı da çok isterim. Ününüz gittiğiniz yerlere sizden önce

ulaşıyor.”

Bu doğru olsaydı, diye düşündü, Oxford’u siz gelmek için izin istediğiniz zaman karantinaya alırlardı.

“Noel gecesinin programını yeniden planlamak mümkün değil. Norwich’tekiler de yarın için bize bel bağlamış durumdadır. Bizim niyetimiz de...”

Dunworthy tuşa basıp bağlantıyı kesti. Finch herhalde saymanlıkta, Badri’nin dosyasını arıyordu, ama Dunworthy bir çancıyla daha konuşma riskini göze alacak değildi. Bölge Ulaşım Bürosu’nun numarasını bulup tuşladı.

Koridorun sonundaki kapı açıldı ve Mary koridora çıktı.

Dunworthy, “Bölge Ulaşım’ı arıyorum,” dedikten sonra numaranın geri kalanını da tuşlayıp telefonu Mary’ye uzattı.

Mary gülümseyip elini kaldırdı. “Her şey yolunda. Az önce Deirdre ile konuştum. Colin’in trenini Barton’da durdurmuşlar. Yolcuları da metroyla Londra’ya geri göndermişler. Gidip çocuğu Marble Arch’ta karşılayacak. Noel’i yeni hayat arkadaşının ailesiyle geçirecekti. Herhalde çocuğun ayak altında olmasını istemedi ama elden bir şey gelmez. Çocuğun bu kargaşadan kurtulduğuna sevindim.”

Dunworthy kadının sesinden rahatladığını anladı. Telefonu kapadı. “O kadar kötü mü?”

“Ön sonuçları az önce aldık. A tipi bir virüs olduğu kesinleşti. Grip virüsü.”

Dunworthy daha kötü bir şey, üçüncü dünya sıtması ya da bir retrovirüs bekliyordu. Aşı olmadan önce grip geçirmişti. Kendini berbat hissetmişti, birkaç gün burnu tıkanmış, ateşi yükselmiş, her yeri ağrıyordu, sonra istirahat ve bolca sıvı alarak kendiliğinden iyileşmişti.

“Karantinayı kaldırıyorlar o zaman.”

“Badri’nin tıbbi kayıtlarını bulmadan olmaz,” dedi Mary. “Son grip aşılarını atladığını umuyorum. Atlamadıysa, kaynağını buluncaya kadar beklemek zorunda kalırız.”

“Ama sadece grip bu.”

“Eğer küçük bir antijen değişikliği varsa, sadece griptir,” diye düzeltti. “Büyük bir kayma varsa, enflenzadır, bu da tamamen başka bir şeydir. 1918’deki İspanyol gribi bir miksovirüstü. Yirmi milyon insanın ölümüne neden oldu. Virüsler birkaç ayda bir mutasyon geçirirler. Yüzeyindeki antijenler değiştiği için bağışıklık sistemi bunları tanıyamaz. Mevsimsel grip aşıları bu yüzden gereklidir. Ama aşı büyük kaymalarda koruma sağlamaz.”

“Peki, bu da öyle mi?”

“Kuşkuluyum. Büyük mutasyonlar ancak on yolda bir falan olur. Bence büyük olasılıkla Badri aşı olmayı ihmal etti. Sömestr başında hiç yerinde incelemede bulundu mu, biliyor musun?”

“Hayır, ama olabilir.”

“Eğer öyleyse, aşılarını yaptırmayı unutmuş olabilir ki bu durumda basit bir grip geçiriyor demektir.”

“Peki ya Kivrin? O mevsimsel grip aşılarını yaptırdı mı?”

“Evet, ayrıca geniş kapsamlı virüs aşıları oldu, t-hücreleri de takviye edildi. Her şeye karşı koruma altında.”

“Bu enfluenza olsa bile mi?”

Mary bir anlık bir tereddüt geçirdi. “Bu sabah Badri’den virüs almış olsa bile, koruma altında.”

“Ya Badri’yi daha önce gördüyse?”

“Sana bunu söylersem sadece endişeleneceksin. Hiç gerek yok buna.” Derin bir nefes aldı. “Takviye edici maddeler ve antivirüsler, bağışıklığı ancak inişin başlangıcında azami seviyeye

çıkacak şekilde verildi.”

Dunworthy acı acı, “Ve Gilchrist inişi iki gün öne aldı,” dedi.

“Her şeyin yolunda olduğunu düşünmeseydim, Kivrin’in gitmesine izin vermezdim.”

“Ama henüz gitmeden önce bir grip virüsüne maruz kalacağını hesaba katmamıştım.”

“Hayır katmamıştım, ama bu hiçbir şeyi değiştirmez. Kısmi bağışıklığı var ve biz virüse maruz kaldığını kesin olarak bilmiyoruz. Badri kızın yanına hemen hiç yaklaşmadı.”

“Ya daha önceden virüse maruz kaldıysa?”

“Sana söylemem gerektiğini biliyordum,” dedi Mary. İçini çekti. “Çoğu miksoviruslerin kuluçka süresi on iki ila kırk sekiz saattir. Kivrin iki gün önce virüsü almış olsaydı bile, virüsün önemsiz belirtilere sebep olacak kadar çoğalmasını bile engelleyecek bağışıklığı vardı. Ama bu enfluenza değil.” Dunworthy’nin koluna hafifçe vurdu. “Hem paradoksları unutuyorsun. Virüs almış olsaydı, virüs saçıyor olurdu ve ağ onun geçmesine asla izin vermezdi.”

Mary haklıydı. Dönem halkının yakalanma olasılığı mevcutsa, hastalıklar ağdan geçemezdi. Paradokslar buna izin vermezdi. Ağ açılmazdı.

“1320’lerdeki halkın bağışık olma olasılığı nedir?”

“Günümüzdeki virüslerden birine mi? Neredeyse sıfır. Olası bin sekiz yüz mutasyon geçirmiştir. Dönem halkının tam olarak o virüsü almış olmaları gerekir, aksi takdirde korunmasız olurlar.”

Korunmasız. Dunworthy, “Badri’yi görmek istiyorum, dedi. “Paha geldiği zaman, bir terslik olduğunu söyledi. Ambulansta hastaneye gelinceye kadar aynı şeyi tekrarlayıp durdu.”

“Bir terslik var,” dedi Mary. “Çok ciddi bir viral enfeksiyonu var.”

“Ya da Kivrin’e bulaştırdığını biliyordu. Ya da yer ve zaman tespiti yapamadı.”

“Yaptığını söyledi.” Anlayışla Dunworthy’nin yüzüne baktı. Anlaşılan sana Kivrin’i merak etme demenin bir faydası yok. Az önce Calin için nasıl telaşlandığımı gördün. Ama ikisinin de buradan uzakta daha güvende olduklarını söylerken samimiydim. Kivrin, senin ısrarla hayal ettiğin o haydutlarla yol kesenlerin arasındayken bile, orada çok daha iyi durumda. En azından karantina yönetmelikleriyle uğraşmak zorunda kalmayacak.”

Dunworthy gülümsedi. “Ya da Amerikalı çan korosuyla. Amerika henüz keşfedilmemişti bile.” Elini kapının koluna uzattı.

Koridorun sonundaki kapı çat diye açılıverdi ve elinde valiz olan iriyarı bir kadın içeri daldı. Koridorun ucundan, “İşte buradasınız, Bay Dunworthy,” diye bağırdı. “Ben de her yerde sizi arıyordum.”

Mary dönüp kadına baktı. “Şu senin Amerikalı çancılarından biri mi?”

“Daha beteri,” dedi Dunworthy. “Bayan Gaddson bu.”

Tepenin eteğinde, ağaçların altında hava kararıyordu. Kivrin'in başı, daha donmuş tekerlek izlerine varmadan, yükseklik ya da ışıktaki mikroskobik değişimlerle bir ilgisi varmış gibi zonklamaya başladı.

Küçük sandığın tam önünde durmasına karşın, arabayı göremedi, gözlerini kısıp ağaçların arasından karanlığın içine bakmak baş ağrısını daha da şiddetlendirdi. Bu zaman yolculuğunun önemsiz yan etkilerinden biriye, kim bilir daha büyük etkileri nasıl olurdu.

Ağaçların arasından yolunu bulmaya çabalarken içinden, geri dönünce bu konuda Dr. Ahrens'e bir çift sözüm olacak, bence bu önemsiz belirtilerin tarihçinin üzerindeki insanı dermansız bırakan etkilerini hafife alıyorlar, diye geçirdi. Yokuş aşağı inmek onu çıkmaktan daha nefessiz bırakmıştı ve çok üşüyordu.

Peleriniyle saçları söğüt dallarına takıldı, bir dalın kolunda bıraktığı uzun çizik de anında sızlamaya başladı. Ayağı bir şeye takıldı, neredeyse yüzüstü yere kapaklanıyordu. Bu sarsıntının etkisiyle baş ağrısı bir an kesildi ve iki misli şiddetle geri geldi.

Açıklık neredeyse tamamen karanlıkta kalmıştı, ama görebildikleri az da olsa gayet netti, renkler siyah-yeşil, siyah-kahverengi ve siyah-griye doğru kararsa da hâlâ seçiliyordu. Kuşlar geceyi geçirmek üzere dallara yerleşmişlerdi. Anlaşılan varlığına alışmışlardı. Uyku öncesi cıvıldaşmalarına ve yerleşme hazırlıklarına pek ara vermediler.

Kivrin hızlı hızlı etrafa dağılmış sandıklarla parçalanmış fiçileri toplayıp, yan yatmış arabanın içine attı. Arabanın koşum çubuğunu tutup yola doğru çekmeye başladı. Araba yirmi otuz santim sürtündükten sonra, yaprakların üstünde kolayca kaydı ve saplanıp kaldı. Kivrin ayağından kuvvet alıp bir daha asıldı. Araba biraz daha sürtündü ve daha da yana yattı. Sandıklardan biri yere düştü.

Kivrin sandığı alıp yerine koyduktan sonra nereden takıldığını görmek için arabanın etrafını dolaştı. Sağ tekerlek bir ağaç köküne takılmıştı, bir manivelası olsa kaldırıp kökün üstünden aşırılabirdi. Ama bu tarafta yapamazdı -Ortaçağ bölümündekiler, araba devrildiğinde ezilip çarpılmış görünsün diye yan tarafına bir balta indirmiş ve güzel bir iş çıkarmışlardı. Hafifçe kıymıklanmıştı, o kadar. Bay Gilchrist'e eldiven takmama izin vermesi gerektiğini söylemişim, diye düşündü.

Arabanın diğer tarafına dolaştı, tekerleği sıkıca tutup itti. Yerinden bile oynamadı. Eteklerini sıvadı, pelerini arkaya atıp omzuyla yüklenilmek için tekerleğin yanında diz çöktü.

Tekerleğin ön tarafında, sıyrılan yaprakların altından görünen toprakta bir ayak izi vardı. Yapraklar iki yanda meşelerin köklerine doğru uçmuştu. Kararan havada yaprakların üstünde başka bir iz göremedi, ama toprağın üstündeki iz çok belirgindi.

Ayak izi olamaz, diye düşündü. Toprak donmuştu. Gölgelelerin ya da sönük aydınlığın bir oyunu olduğunu düşünerek elini girintiye uzattı. Yoldaki donup taşlaşmış tekerlek izlerinde ayak izi kalmazdı, ama buradaki elini bastıracağı toprak yumuşaktı ve ayak izi de hissedebileceği kadar derindi.

Yumuşak tabanlı, topuksuz bir ayakkabı iziydi ve bunu bırakan ayak kendisinininkinden büyüktü. Bir erkek ayağı, ama 1300'lerde yaşamış erkekler daha ufak yapılı ve kısa boyluydular, ayakları da Kivrin'inkilerden daha küçüktü. Bu bir devin ayağıydı.

Çılgın gibi, belki de eski bir ayak izidir, diye düşündü. Belki de bir ormancının veya kaybolmuş koyununu arayan bir köylünün ayak izidir. Belki burası kralın arazisidir, ava çıktıklarında buradan geçmişlerdir. Ama bu geyik kovalayan birinin izi değildi. Burada uzun süre durup onu seyretmiş birinin iziydi. İçinden, onu işittim, dedi ve paniğin küçük bir çırpıntısı boğazına doğru yükseldi. Burada dururken çıkardığı sesi duydum.

Dengesini korumak için tekerleğe tutunmuş halde hâlâ çömeliyordu. Her kimse bu adam, ki muhakkak bir erkekti ve dev gibiydi, hâlâ bu açıklıkta onu izliyordu. Ayak izini gördüğünü görmüş olmalıydı. Ayağa kalktı. “Hey!” diye seslendi ve yine kuşları ölesiye ürküttü. Ormanın sessizliğinde ötüşüp kanat çırpıtlar. “Orada biri mi var?”

Kulak kesilip bekledi, sessizlikte o soluk alıp verme sesini yine duyar gibi oldu. “*Gonuşun,*” dedi. “*Sıkantıdayım, hismedçilerim kaçtı.*”

Daha söylerken içinden, çok güzel, diye geçirdi. Çaresiz- ve tek başına olduğunu söylediğin iyi oldu.

Bir daha seslendi. “Heey!” Temkinli adımlarla bir daire çizip ağaçların arasına bakmaya başladı. Adam hâlâ orada duruyorsa bile, etraf onu göremeyeceği kadar karanlıktı. Açıklığın kıyısından dolaşırken hiçbir şey seçemedi. Hatta yolun hangi yönde olduğunu bile bilemiyordu. Biraz daha bekleyecek olursa, ortalık zifiri karanlık kesilecek ve arabayı yola asla çıkaramayacaktı.

Ama arabayı yerinden kımlıdatamıyordu ki. İki ağacın arasında durmuş onu izleyen her kimse arabanın burada olduğunu biliyordu. Belki de adam bir simyacının marifetiymiş gibi ışıltılar saçarak aniden beliriverdiğini görmüştü. Öyleyse eğer, herhalde koşa koşa Dunworthy’nin dediği gibi ahalinin el altında bulundurduğu kazıkları almaya gitmiş olacaktı. Ama öyle olsaydı, bir ses çıkarır, en azından “Amanın!” ya da “Göklerdeki Babamız!” falan gibi bir şey söylerdi. Kivrin de çalılıarın arasından kaçarken çıkardığı gürültüyü duyardı.

Ama adam kaçmamıştı, bu da inişi görmediği anlamına geliyordu. Daha sonra, ormanın orta yerinde, yan yatmış bir arabanın yanında yatarken çıkagelmiş ve kim bilir ne düşünmüştü. Yolda saldırıya uğradığını ve iz bırakmamak için onu buraya sürüklediklerini mi?

Peki, neden yardım etmeye kalkışmamıştı? Neden orada meşe gibi sessizce, toprakta derin bir ayak izi bırakacak kadar uzun süre durduktan sonra çekip gitmişti? Belki de onu ölü zannetmişti. Günahı çıkarılmamış cesedinden korkmuştu. On beşinci yüzyıla kadar insanlar usulünce defnedilmemiş her cesedi kötü ruhların zapt ettiklerine inanırlardı.

Belki de adam Kivrin’in çan seslerini duyduğu o köylerin birinden, hatta belki de Skendgate’ten yardım çağırmaya gitmişti ve şimdi bütün ahali ellerinde fenerlerle buraya doğru geliyordu.

Vaziyet böyleyse, olduğu yerde kalıp adamın geri gelmesini beklemeliydi. Tekrar yerine yatmalıydı. Ahali geldiği zaman hakkında fikir yürütüp onu köye taşıyabilirlerdi, ona ta başından planlandığı gibi dillerinden örnekler verirlerdi. Peki ya adam yalnız başına ya da yardım etmeye hiç niyeti olmayan arkadaşlarıyla birlikte dönerse?

Düşünemiyordu. Baş ağrısı şakaklarından gözlerinin arka tarafına yayılmıştı. Alnını ovarken, zonklamaya başladı. Üstelik çok üşüyordu! İçi tavşan kürkületle kaplı olmasına rağmen şu pelerin de hiç ısıtmıyordu. İnsanlar küçük buz çağını böyle pelerinlerle nasıl atlatmışlardı? Peki, tavşanların nesli nasıl tükenmemişti?

Hiç olmazsa soğuk konusunda bir şeyler yapabilirdi. Biraz çalı çırpı toplayıp ateş yakabilirdi, ayak izinin sahibi kötü niyetlerle geri dönerse, yanan bir odunla adamı uzak tutabilirdi. Hem adam yardım çağırmaya gittiyse ve karanlıkta yolunu bulamıyorsa, ateş ona yol da gösterirdi.

Açıklığı bir daha dolaşır odun aradı. Dunworthy kav ya da çakmaktaşı kullanmadan ateş yakmayı öğrenmesinde ısrar etmişti. Çileden çıkıp “Gilchrist Ortaçağ’da kara kışın ortasında ateş yakmayı bilmeden dolaşmanı mı bekliyor yani?” demişti. Kivrin, Gilchrist’i savunmuş, açık havada fazla zaman geçirmesini ummadıklarını söylemişti. Ama havanın ne kadar soğuk olacağını tahmin etmeliydiler.

Topladığı çalı çırpı ellerini üşüttü, hem yere her eğilişinde başı daha da ağrıyordu. Sonunda eğilip kalkmayı bıraktı, başını dik tutarak çömeldi ve kırık dalları topladı. Biraz iyi geldi, ama fazla değil. Belki de çok üşüdüğü için böyle hissediyordu. Belki de baş ağrısının, nefes darlığının sebebi soğuktu. Ateşi bir an önce yakmalıydı.

Odonlar buz gibi soğuk ve ıslaktı. Tutuşması imkânsızdı. Yapraklar da kav olarak kullanılmayacak kadar yaştı. Ateşi yakmak için kuru çırayla sivri bir çubuğu olması şarttı. Topladıklarını başını eğmemeye dikkat ederek, bir ağacın köklerinin kenarına küçük bir yığın halinde yerleştirdi ve tekrar arabanın yanına döndü.

Arabanın parçalanmış tarafında çıra olarak kullanabileceği birkaç kırık parça vardı. Parçaları koparamadan eline iki kıymık battı, ama en azından bu tahtalar kuruydu ama aynı zamanda da soğuktu da. Tekerleğin hemen üstünde kocaman keskin bir çıkıntı vardı. Tutmak için eğilince neredeyse düşüyordu, midesini bulandıran ani baş dönmesiyle nefesi kesildi.

Yüksek sesle, “Uzansan iyi olacak,” dedi.

Arabanın kenarındaki çıkıntıya tutunup oturdu. Nefes nefese, “Dr. Ahrens,” dedi, “şu yan etkileri önlemek için bir şey bulmanız gerek. Berbat bir şey bu.”

Birazcık uzanabilse, belki de bulantı kesilir, sonra da ateşi yakabilirdi. Ama bu işi eğilmeden yapamazdı, sırf düşüncesi bile bulantıyı tekrar başlatmaya yetti.

Kapüşonunu başına çekip gözlerini kapadı, bu bile canını yaktı, sanki başının içindeki ağrıyı kesifletirdi. Bir terslik vardı. Vücudunun zaman yolculuğuna verdiği bir tepki olamazdı bu. Yan etkilerin daha da kötüleşmesi değil, inişten sonraki bir bilemedin iki saat içinde geçecek önemsiz belirtiler olması gerekiyordu. Dr. Ahrens hafif baş ağrısı ve biraz yorgunluk, demişti. Mide bulantısından, üşümekten, kıvranmaktan hiç söz etmemişti.

Öyle üşüyordu ki. Pelerinin eteklerini etrafına battaniye gibi sardı, ama bu hareket onu daha da üşüttü sanki. Tepeye tırmandığında olduğu gibi, dişleri takırdamaya ve omuzları şiddetli sarsılmalarla titremeye başladı.

Donarak öleceğim diye düşündü. Ama bunun bir faydası olmaz. Ayağa kalkıp ateş yakamıyorum. Kalkamıyorum. Çok üşüyorum. Dönem halkı konusunda yanılmış olmanız ne fena, Bay Dunworthy. Düşünmek bile başımı döndürüyordu. Kazıklara bağlanıp yakılmak ne hoş bir düşünceydi.

Soğuk toprağın üstünde büzülüp uyuyakalabileceğine hayatta inanmazdı. Yayılan bir sıcaklık hissetmemişti. Hissetseydi, hipotermisinin ilerleyen uyuşması olduğundan korkar ve mücadele etmeye çalışırdı. Ama uyumuş olacaktı ki gözlerini açtığı zaman, açıklığa gece bastırmıştı. Yerde yatmış, tepesindeki ağ gibi dalların arasından görünen buzlu yıldızlara bakıyordu.

Uyurken kaymıştı, başının tepesi tekerleğe dayanmıştı. Hâlâ soğuktan ürpertiler geçiriyordu, ama dişlerinin takırdaması durmuştu. Başı çalınan bir çan gibi zonklamaya başlamıştı ve bütün vücudu ağrıyordu, en çok da yakacak toplarken odun parçasını bastırıldığı göğsü.

Bir terslik var, diye düşündü ve bu kez bu düşüncenin içinde gerçek panik vardı. Belki de zaman yolculuğuna karşı bir tür alerjik tepkime geçiriyordu. Böyle bir şey var mıydı acaba? Dunworthy tecavüze, koleraya, tifoya ve vebaya, akla gelen her şeye karşı onu uyarmış, ama alerjik

reaksiyonlardan hiç söz etmemiştir.

Pelerinini, altında elini kıvrıp kolunun altındaki aşı yerini yokladı. Şişlik hâlâ duruyordu, ama dokununca acı mıyordu artık, kaşıntısı da kesilmişti. İçinden, belki de bu kötüye işarettir, diye geçirdi. Belki de artık kaşınmaması aşının işe yaramadığını gösteriyordu.

Başını kaldırmaya çalıştı. Baş dönmesi anında geri geldi. Başını tekrar indirip ellerini dikkatle ve ağır ağır pelerinin altından çıkardı ve birleştirip yüzüne bastırdı. “Bay Dunworthy,” dedi. “Sanırım gelip beni alsanız iyi olacak.”

Yine uykuya daldı, uyandığı zaman o ahenksiz Noel müziğini duyabiliyordu. Oh neyse, dedi içinden. Ağrı açmışlar ve onu tekerleğe yaslanmış oturduğu yerden çekmeye çalışıyorlardı.

Bulantıyı bastırmaya çabalayarak, “Ah, Bay Dunworthy, geldiğinize öyle sevindim ki,” dedi. “Mesajımı almadığınızdan korktum.”

O madeni ses yükseldi, şimdi sallanan bir ışık görüyordu. Kendini biraz daha yukarıya çekti. “Ateşi yakmışsınız,” dedi. “Üşüme konusunda haklıymışsınız.” Arabanın tekerleği pelerinin üstünden buz gibi değiyordu sırtına. Dişleri yine takırdamaya başladı. “Dr. Ahrens haklıymış. Şişlik inene kadar beklemeliydim. Reaksiyonların bu kadar kötü olacağını bilmiyordum.”

Bu ateş falan değildi. Fenerdi bu. Ona doğru gelirken Dunworthy elinde fener tutuyordu. “Bir virüs almamışsındır, değil mi? Ya da veba?” Kelimeler ağzından güçlkle çıkıyor, dişleri şiddetle birbirine çarpıyordu. “Ortaçağ’da vebaya yakalanmak ne müthiş olurdu, değil mi? En azından ortama uyum sağlardım.”

Güldü, tiz neredeyse isterik kahkahası herhalde Bay Dunworthy’yi korkutmuştu. “Bir şey yok,” dedi ve söylediklerini kendi bile anlamadı. “Biliyorum, endişelendiniz, ama bir şeyim kalmayacak. Ben sadece...”

Gelip karşısında durdu, fenerin ışığı yerde sallantılı bir daire çizdi. Dunworthy’nin ayaklarını gördü. Ayaklarına biçimsiz deri ayakkabılar giymişti, hani şu ayak izini bırakan türden. Ayakkabılar hakkında bir şey demeye, bu otantik Ortaçağ kıyafetini onu gelip alması için Bay Gilchrist’in mi giydirdiğini sormaya çabaladı, ama ışığın hareketi yine başının dönmesine sebep oldu.

Gözlerini kapadı, yeniden açtığında karşısında diz çökmüştü. Feneri yere koymuştu, ışığı pelerininin kapüşonuyla, kavuşturduğu ellerini aydınlatıyordu.

“Bir şey yok,” dedi Kivrin. “Endişelendiniz biliyorum, ama bir şeyim yok. Gerçekten. Sadece biraz hasta hissediyorum kendimi.”

Adam başını kaldırdı. “Helbet, derlostuh bir gün oltu, unutmak için topunu gepertmek herek,” dedi.

Sert hatlı, çizgilerle dolu bir yüzü vardı, zalim bir yüzdü bu, bir caninin yüzü. Yerde yatarken onu izlemiş, sonra çekip gitmiş, havanın kararmasını beklemişti ve şimdi geri gelmişti.

Kivrin adamı uzak tutmak için elini kaldırmaya çalıştı ama elleri her nasılsa pelerinine takılmıştı. “Git buradan,” demeye çabaladı, ama dişleri birbirine öyle çarpıyordu ki kelimeler ağzından bir türlü çıkmadı. “Git buradan.”

Adam bu kez yükselen bir ses tonuyla başka bir şey söyledi. Ne dediğini anlayamadı. Eski İngilizce diye düşündü. Üç yıl üstünde çalıştım, Bay Latimer de sıfat çekimleriyle ilgili her şeyi öğretti bana. Dediklerini anlamam lazım. Ateştendir, diye düşündü. Bu yüzden ne dediğini anlayamıyorum.

Adam sorusunu tekrarladı ya da başka bir şey sordu, o kadarını bile ayırt edemiyordu. Hasta olduğum için, diye düşündü. Adamı hasta olduğum için anlayamıyorum. “Nazik bey,” dedi

ama gerisini getiremedi. “Yardım edin,” dedi, bunun eski dilde nasıl söylendiğini hatırlamaya çalıştı ama aklına kilise Latincesinden başka bir şey gelmiyordu. “*Domine ad adjuvandum mefestina.*”

Adam başını ellerine doğru eğip duyamayacağı kadar alçak sesle bir şeyler mırıldanmaya başladı, ardından Kivrin kendinden geçmiş olacaktı. Adam onu yerden kaldırmış, kucağında taşıyordu şimdi. Hâlâ açık ağdan gelen müzik sesini duyabiliyordu. Hangi yönden geldiğini bulmaya çalıştıysa da dişlerinin takırtısından duyamadı.

Adam onu kır bir ata bindirirken, “Hastayım,” dedi.Öne doğru devrildi, düşmemek için atın yelesine tutundu. “Nasıl oldu bilmiyorum. Bütün aşılarımı yaptırmıştım.”

Adam eşeği ağır ağır yürüttü. Dizginindeki çingiraklar tiz sesler çıkararak şingirdadı.

KIYAMET KİTABI DEŞİFRESİNDEN
(000740-000751)

Bay Dunworthy, sanırım gelip beni alsanız iyi olacak.

“Bayan Gaddson hışımla koridorda onlara doğru yürürken, “Biliyordum,” dedi. “Korkunç bir hastalığa yakalandı, değil mi? Hep o kürek çekme yüzünden.”

Mary öne çıktı. “Buraya giremezsiniz. Burası karantina altında.”

Bayan Gaddson gelmeye devam etti. Valizini bir silah gibi savurarak yürürken mantosunun üstüne attığı şeffaf paçodan etrafına iri damlalar saçılıyordu. “Beni böyle atlatamazsınız. Ben onun annesiyim. Onu görmek istiyorum.”

Mary elini polis gibi havaya kaldırdı ve bir başhemşire edasıyla, “Durun,” dedi.

Ne gariptir ki Bayan Gaddson durdu. “Bir annenin oğlunu görmeye hakkı vardır,” dedi. Yüzündeki ifade yumuşadı. “Çok mu hasta?”

“Oğlunuz William’ı kastediyorsanız, sapasağlam,” dedi Mary, “en azından bildiğim kadarıyla.” Tekrar elini kaldırdı. “Lütfen daha fazla yaklaşmayın. William’ın hastalandığını da nereden çıkardınız?”

“Karantinayı duyduğum anda anladım. İstasyon şefi, ‘geçici karantina’ der demez, içime bir sancı girdi.” Sancının girdiği yeri göstermek için valizini yere bıraktı. “Vitaminlerini almadığı için başına geldi bu.” Gilchrist’in rakiplerinden olan Dunworthy’ye bir bakış atarak, “Kolejden vitaminlerini aldığını kontrol etmelerini istemiştin,” dedi, “ama başının çaresine bakar dediler. Eh, anlaşılan yanılmışlar.”

“Geçici karantinanın sebebi William değil. Üniversite teknisyenlerinden biri bir virüs enfeksiyonu geçiriyor.”

Dunworthy Mary’nin Balliol teknisyeni demediğini minnetle fark etti.

“Teknisyen şu ana dek görülen tek vaka ve başka hastalar olacağını gösteren de bir bulgu yok,” dedi Mary. “Sizi temin ederim, karantina yalnızca bir önlem.”

Bayan Gaddson ikna olmuşa benzemiyordu. “Willy’ciğim öteden beri hastalıklı bir çocuktur. Kendine hiç bakamaz.” Dunworthy’ye yine kötü bir bakış fırlatarak, “Cereyanlı odasında canı çıkana kadar ders çalışıyor. Daha önce enfeksiyona yakalanmadığına şaşıyorum.”

Mary elini indirip çağrı cihazının durduğu cebine soktu. Dunworthy içinden, Tanrım umarım yardım çağırıyordur, diye geçirdi.

Bayan Gaddson, “Balliol’de geçirdiği birinci dönemin sonunda Willy’nin sağlığı tamamıyla bozuldu. Sonra da hocası Noel’de geceleri uyutmayı ona Petrarch okutturdu,” dedi. “İşte bu yüzden çıkıp geldim. Onun Noel’i bu korkunç yerde bir başına geçirdiğini düşünmeyi anne yüreği kaldırmıyor. Kim bilir neler yiyor, sağlığını bozacak her türlü şeyi yapıyor.”

“Geçici karantina,” deyince sancıyan yerini gösterdi. “Anlaşılan tam vaktinde yetişmişim. Neredeyse treni kaçıyordum, valizim de çok ağırdı. Kendi kendime bir tren daha vardır dedim ama Willy’ciğime bir an önce kavuşmayı istediğimden, kapıları tutun diye bağurdım. Cornmarket’e tam inmişim ki, istasyon şefi ‘geçici karantina, tren seferleri bir süreliğine ertelendi’ dedi. Bir düşünün, o treni kaçırıp bir sonrakine binmiş olsaydım, karantinaya takılıp kalacaktım.”

Bir düşünün. Dunworthy gidip oğlunu bulacağı ümidiyle, “Eminim William sizi görünce çok şaşırarak,” dedi.

Kadın bütün nemrutluğuyla, “Evet,” dedi. “Herhalde atkısını bile takmamış öyle oturuyordur. Şu

virüse yakalanacak, adım gibi biliyorum. Her şeye yakalanır zaten. Küçükken hep kurdeşen olurdu. Yatağa düşmek onun kaderinde var. Neyse ki anneciği ona bakmaya geldi.”

Kapı ardına kadar açıldı ve yüzleri maskeli, elleri eldivenli, ayakları kağıt galoşlu iki kişi hızla içeri daldı. Yerde yatan kimseyi göremeyince yavaşlayıp yürümeye başladılar.

Mary, “Bu alanın kordon altına alınmasını ve karantina alanı uyarısı asılmasını istiyorum,” dedi. Bayan Gaddson’a döndü. “Maalesef siz de virüse maruz kalmış olabilirsiniz. Henüz ne şekilde bulaştığını kesin olarak bilmiyoruz ve hava yoluyla bulaşma olasılığını göz ardı edemeyiz.” Dunworthy bir an için korkuyla Mary’nin Bayan Gaddson’u onlarla birlikte bekleme odasında tutacağını zannetti.

Maskeli eldivenli adamlardan birine, “Bayan Gaddson’a tecrit kabinine kadar eşlik eder misiniz?” dedi. “Kan tahlilleri yapmamız ve temas ettiğiniz kişilerin listesini almamız gerekiyor. Bay Dunworthy, siz benimle gelin,” diyerek onu bekleme odasına soktu ve Bayan Gaddson itiraz etme fırsatı bulamadan kapıyı kapayıverdi. “Kadını birkaç saat tutsunlar da, zavallı Willy birkaç saat daha özgürlüğün tadını çıkarısın.”

“O kadın herkese kurdeşen döktürür.”

İçeri girdikleri zaman, teknisyen hariç herkes başını kaldırıp baktı. Latimer kollarını sıvamış, sabırla servis masasının başında oturuyordu. Montoya hâlâ telefonun başındaydı.

Mary, “Colin’in treni geri dönmüş,” dedi. “Herhalde sağ salim evine varmıştır.”

“Oh, çok iyi.” Montoya telefonu kapayınca Gilchrist hemen eline aldı.

“Bay Latimer, beklediğim için kusura bakmayın,” dedi Mary. Yeni bir eldiven pakedi açıp ellerine geçirdi ve kan almaya koyuldu.

“Ben Gilchrist. Müdür vekiliyle görüşmek istiyorum. Evet. Bay Basingame’e ulaşmaya çalışıyorum. Peki, bekliyorum.”

Dunworthy, müdür vekili de, sekreteri de Basingame’in nerede olduğunu bilmiyor diye düşündü. Onlarla inişi durdurmaya çalıştığı sırada konuşmuştu. Sekreteri adamın İskoçya’da olup olmadığını bile bilmiyordu.

Montoya saatine bakıp, “Çocuğu bulduklarına sevindim,” dedi. “Sizce bizi burada daha ne kadar tutacaklar? Bataklığa dönmeden önce kazımın başına dönmek istiyorum. Şu anda Skendgate’in kilise mezarlığını kazıyoruz. Çoğu mezarın üzerindeki tarihler 1400’lerden başlıyor, ama birkaçı Kara Ölüm zamanından kalma, bir ikisi de Fatih William’dan önceki dönemden. Geçen hafta bir kral lahdi bulduk. Mükemmel durumda. Acaba Kivrin oraya ulaşmış mıdır?”

Dunworthy kadının mezarlığı değil, köyü kastettiğini umdu. “Umarım ulaşmıştır,” dedi.

“Skendgate gözlemlerini hemen kaydetmeye başlamasını söyledim. Köyü ve kiliseyi, özellikle de kral lahdini. Kitabenin ve oymaların bir kısmı aşınmış. Ama tarih okunuyor: 1318.”

Gilchrist, “Bu acil bir durum,” dedi. Burnundan soluyarak uzunca bir süre sustu. “İskoçya’da balık tutmaya gittiğini biliyorum. Ben nerede olduğunu öğrenmek istiyorum.”

Mary Latimer’in koluna bir yara bandı yapıştırıp, Gilchrist’i çağırdı. Adam Mary’ye bakıp başını iki yana salladı. Bu kez teknisyenin yanına gitti, sarsıp uyandırdı. Kız uyku mahmurluğuyla gözlerini kırpıştırarak peşinden gitti.

Montoya, “Doğrudan gözlemin bize anlatacağı çok şey var,” dedi. “Kivrin’e her ayrıntıyı kaydetmesini söyledim. Umarım kayıt cihazında yeterince yer vardır. O kadar küçük ki.” Yine saatine baktı. “Tabii ki olmalı. Derisinin altına yerleştirilmeden önce cihazı gördünüz mü? Tıpkı bir kemik çıkıntısına benziyor.”

Dunworthy teknisyenin tüpe kanını doldurmasına bakarak, “Kemik çıkıntısına mı?” dedi.

“Fark edilirse anakronizme sebep olmasın diye. Skafoid kemiğin avuç içi tarafına tam uyuyor.”

Başparmağının yukarısındaki bilek kemiğini ovaladı.

Mary Dunworthy’yi çağırdı, teknisyen de ayağa kalkıp gömleğinin kolunu aşağı indirdi. Dunworthy sandalyeye oturdu. Mary bir monitörün ambalajını sıyırıp, Dunworthy’nin bileğinin iç tarafına yapıştırdı ve yutması için ağzına bir termometre verdi.

Gilchrist, “Döner dönmez bu numaradan arasın beni sayman,” deyip telefonu kapadı.

Montoya hemen telefonu kapıp bir numara tuşladı. “Selam. Bana karantina sınırlarını söyleyebilir misin? Witney de karantina dahilinde mi merak ediyorum. Kazım orada.” Karşısındaki kişi her kimse hayır demiş olacaktı. “Peki, sınırlarını değişmesi için kiminle konuşabilirim? Acil bir durum.”

Dunworthy, herkes kendi acil durumu için endişe ediyor, diye düşündü, Kivrin kimsenin aklına bile gelmiyordu. Endişe edecek daha önemli başka ne vardı ki? Dönem halkı kazığa bağlayıp yakmadan önce ellerini kesmeye karar verirlerse, tarihte bir hataya yol açmaması için kızın kayıt cihazını kemik çıkıntısına benzetmişlerdi.

Mary tansiyonunu ölçtüktan sonra kanını aldı. Yara bandı yapıştırıp Montoya’nın yanında duran ve sabırsız görünen Gilchrist’i el edip çağırırken, “Telefonu eline geçirebilirsen,” dedi, “William Gaddson’ı arayıp annesinin geldiğini haber ver bari.”

Montoya telefona, “Evet,” dedi. “National Trust’ın numarası.” Telefonu kapayıp broşürlerden birinin üstüne numarayı not etti.

Telefon titreşti. Mary’nin yanına gelmekte olan Gilchrist üstüne atılıp Montoya yetişemedi. “Hayır,” dedikten sonra isteksizce Dunworthy’ye uzattı.

Arayan Finch’ti. Saymanın bürosundaydı. “Badri’nin sağlık kayıtlarına ulaşabildin mi?”

“Evet efendim. Polis burada, efendim. Oxford’da oturmeyen alıkonmuş insanları yerleştirecek yer arıyorlar.”

“Ve onları Balliol’e yerleştirmemizi istiyorlar,” dedi. Dunworthy.

“Evet efendim. Kaç kişi alabiliriz diyeyim?”

Mary elinde Gilchrist’in kan tüpüyle ayağa kalkmış, Dunworthy’ye işaret ediyordu.

“Bir dakika bekle lütfen.” Eliyle ahizeyi kapadı.

Mary sordu: “Alıkonanlara yer vermenizi mi istiyorlar?”

“Evet.”

“Sakın bütün odalarınızı vermeyin. Hasta koyacak yere ihtiyacımız olabilir.”

Dunworthy ahizeden elini çekti. “Onları Fisher ile Savin’de boş kalan yerlere yerleştirebileceğimizi söyle. Çancıları henüz odalara yerleştirmediyse, ikişer ikişer kalsınlar. Polise okul revirinin Bulkeley-Johnson’ı acil servis olarak kullanmak istediğini söyle. Badri’nin kayıtlarını buldum mu demiştin?”

“Evet efendim. Çok zor buldum. Adını Badri virgül Çadhuri diye kaydetmişler, Amerikalılar da...”

“USS numarasını buldun mu?”

“Evet efendim.”

Finch Amerikalıların maceralarına başlayamadan, “Dr. Ahrens’e veriyorum,” dedi. Mary’yi çağırdı. “Bilgileri ona ver.”

Mary Gilchrist’in koluna bant yapıştırdı.

Finch, “Ely’i aradım efendim,” dedi. “Çan konserinin iptal olduğunu haber verdim, çok memnun

oldular ama Amerikalılar hâlâ çok mutsuz.”

Mary Latimer’in işini bitirip eldivenlerini çıkardı, yanına gelip telefonu elinden aldı.

“Finch, ben Dr. Ahrens. Badri’nin USS numarasını okur musun bana?”

Dunworthy kendi “İkinci Derecede Temas Edilenler” formuyla bir de kurşunkalem verdi. Mary numarayı yazdıktan sonra Badri’nin aşı kaydını sordu ve Dunworthy’nin anlayamadığı birkaç işaret karaladı.

“Alerjisi var mı?” Biraz durakladıktan sonra, “Pekala, hayır. Gerisini bilgisayardan bakarım. Başka bilgiye ihtiyacım olursa seni ararım,” dedi. Telefonu Dunworthy’ye verdi. “Seninle konuşmak istiyor.” Kağıdı alıp odadan çıktı.

Finch, “Burada tutulmaktan son derece rahatsızlar,” diyordu. “Bayan Taylor sözleşmeye uyulmadığı için dava açmakla tehdit ediyor.”

“Badri en son ne zaman aşı yaptırmış?”

Finch epeyce bir süre kağıtları karıştırdı. “İşte burada. 14 Eylül, efendim.”

“Bütün aşılarını tamamlamış mı?”

“Evet efendim. Reseptör analogları, MPA ve mevsimsel grip aşıları.”

“Hiçbir antivirüs aşısına reaksiyon göstermiş mi?”

“Hayır efendim. Geçmişinde alerji başlığı altında hiçbir şey yok. Dr. Ahrens’e de söyledim zaten.”

Badri bütün aşılarını yaptırmıştı. Alerji öyküsü de yoktu.

“Daha New College’a gitmedin mi?” diye sordu Dunworthy.

“Hayır efendim, yoldayım. Malzeme konusunda ne yapayım efendim? Yeteri kadar sabunumuz var ama tuvalet kağıdımız çok azaldı.”

Kapı açıldı ama gelen Mary değildi. Montoya’yı almaya gönderilen sağlık teknisyeniydi. Hemen servis arabasının başına gidip su ısıtıcısını çalıştırdı.

Finch, “Acaba tuvalet kâğıtlarını pay mı edeyim yoksa her yere uyarılar asıp idareli kullanmalarını mı isteyeyim?”

Dunworthy, “Bildiğin gibi yap,” deyip telefonu kapadı.

Yağmur hâlâ yağıyor olmalıydı. Sağlık teknisyeninin üniforması ıslanmıştı. Isıtıcıdaki su kaynayınca neredeyse donmuş ellerini üstüne uzatıp ısıtmaya çalıştı.

Gilehrist, “Telefonla işiniz bitti mi?” diye sordu.

Dunworthy telefonu adama uzattı. Acaba Kivrin’in olduğu yerde hava nasıldı ve Gilchrist kızın yağmurda iniş yapması olasılığını bilgisayara hesaplatmış mıydı? Pelerini su geçirmez gibi görünmüyordu ve her 1,6 saatte bir yoldan geçeceğini düşündükleri iyiliksever yolcu, yollar geçilecek kadar kuruyana dek bir hana ya da samanlığa sığınmış olabilirdi.

Dunworthy Kivrin’e ateş yakmayı öğretmişti, ama soğuktan uyuşmuş ellerle ve ıslak çırayla bunu zor başarırdı. 1300’lerde kış mevsimleri soğuk geçmişti. Hatta kar bile yağıyor olabilirdi. Küçük Buz Çağı 1320’de yeni başlamıştı, hava sonunda öyle soğumuşt ki Thames nehrinin üstü buz tutmuştu. Düşük ısı ve değişken hava şartları ekinlere öyle büyük zarar vermişti ki, bazı tarihçiler Kara Ölüm’ün dehşeti için köylülerin gıdasız kalmasını sebep gösteriyorlardı. Hava gerçekten de çok kötü gitmişti. 1348 sonbaharında Michealmas yortusu ile Noel arasında Oxfordshire’ın bir kesimine her gün yağmur yağmıştı. Kivrin herhalde vücut ısısı düştüğü için ıslak yolda yarı ölü halde yatıyordu.

Ve üstüne fazla titreyen, aşırı endişelenen hocası yüzünden kurdeşen de döküyor olmalıydı. Mary haklıydı. Bayan Gaddson’a benzemeye başlıyordu. Bundan başka bir ağın kapılarını Bayan Gaddson

gibi açıp 1320 yılına dalmadığı kalmıştı. Kivrin de onu gördüğüne William'ın annesini gördüğü kadar sevinirdi. Ve onun da William kadar yardıma ihtiyacı vardı.

Kivrin gelmiş geçmiş en zeki ve en becerikli öğrencisiydi. Yağmurdan nasıl korunacağını biliyordu elbette. Bildiği kadarıyla kız son tatilini Eskimolarla birlikte iglo yapmayı öğrenerek geçirmişti. Kivrin tırnaklarına kadar her ayrıntıyı düşünmüştü. Kostümünü göstermeye geldiğinde, uzatıp ellerini de göstermişti. Tırnakları kırıktı, tırnak etleri de kirliydi. “Soylu sınıftan geliyorum ama taşra soylularındanım. Gergef işlerken, birçok çiftlik işi de yapıyorum, East Riding’li hanımların 1600’lü yıllara kadar makasları olmadığından, ellerimin bu hale gelmesi için pazar günleri öğleden sonra saatlerini Montoya’nın kazı alanında çalışarak geçirdim.” Tırnakları berbat görünüyordu ve son derece gerçekçiydi. Kar gibi küçük bir ayrıntı için meraklanmaya hiç sebep yoktu.

Ama elinde değildi. Badri ile konuşabilse, ona “bir terslik var” demekle ne kastettiğini sorabilse, inişin sorunsuz tamamlandığından, fazla kayma olmadığından emin olabilse, endişelenmekten vazgeçebilirdi. Fakat Finch telefon edene kadar Mary, Badri’nin USS numarasını bile bulamamıştı. Acaba Badri hâlâ baygın mıydı? Yoksa daha mı kötüydü durumu?

Kalkıp servis arabasının yanına gitti, kendine bir fincan çay yaptı. Gilchrist yine telefonda idi, anlaşıldığı kadarıyla kapıcıyla konuşuyordu. O da Basingame’in nerede olduğunu bilmiyordu. Dunworthy kapıcıyla konuştuğu zaman adam, Basingame’in Balkillan diye bir gölden bahsettiğini söylemişti, ama böyle bir yerin olmadığı anlaşılmıştı.

Dunworthy çayını içti. Daha önce kapıda bekleyen hemşire gelip kan tahlillerini tamamladı. Erkek sağlık teknisyeni broşürlerden birini alıp okumaya başladı.

Montoya kabul formlarıyla temas ettiklerinin listesini doldurdu. Dunworthy’ye “Ne yapmam gerekiyor?” diye sordu. “Bugün görüştüğüm kişileri mi yazacağım?”

“Son üç gün içinde görüştüklerin.”

Beklemeye devam ettiler. Dunworthy bir fincan çay daha içti, Montoya sağlık müdürlüğüne telefon edip, kazısının başına dönebilmesi için kendisine bir muafiyet tanımlarını istedi. Kadın teknisyen tekrar uykuya daldı.

Hemşire servis arabasıyla akşam yemeği getirdi. Latimer ilk defa ağzını açtı: “Ev sahibimiz büyük iğram yapmış, yemeğe goyulalım heman.”

Yemeklerini yerken Gilchrist Latimer’e, Kivrin’i veba sonrası döneme gönderme planından bahsetti. Bifteğini keserken, “Kabul gören tarihsel görüş Ortaçağ toplumunu tamamen yok ettiği yönünde,” dedi, “ama benim araştırmalarım yıkıcıdan çok temizleyici bir etkisi olduğunu gösteriyor.”

Dunworthy içinden kimin bakış açısına göre, diye geçirdi. Acaba bu daha ne kadar sürecek? Gerçekten kanlarını tahlil ediyorlar mıydı, yoksa kuluçka süresini görmek için servis arabasının üstüne düşmelerini mi bekliyorlardı?

Gilchrist yine New College’a telefon edip Basingame’in sekreterini istedi.

Dunworthy, “Burada değil,” dedi. “Noel için kızıyla birlikte Devonshire’a gitti.”

Gilchrist aldırmadı. “Evet. Bir mesaj iletmem gerekiyor. Bay Basingame’e ulaşmaya çalışıyorum. Acil bir durum. 1300’lere bir tarihçi gönderdik de. Balliol ağı idare eden teknisyenini tam taramadan geçirmemiş. Sonuç olarak, bulaşıcı bir virüse yakalandı.” Telefonu elinden bıraktı. Bay Çadhuri gerekli aşılardan birini bile yaptırmadıysa, sizi şahsen sorumlu tutacağım bilmiş olun, Bay Dunworthy.”

“Eylülde tamamını yaptırmış,” dedi Dunworthy.

“Elinizde kanıt var mı?”

Sağlık teknisyeni, “Öbür taraftan mı geçti?” diye sordu.

Hepsi, Latimer bile şaşkınlıkla dönüp kadına baktılar. Konuşana dek derin uykuda gibi görünüyordu, hatta başı göğsüne düşmüştü, formları kıvırdığı kollarının arasında duruyordu.

Saldırganca bir tavırla, “Birini Ortaçağ’a gönderdiğinizizi söylemediniz mi?” dedi. “Oradan mı geçti?”

Gilchrist, “Affedersiniz ne kastet. ...” diyecek oldu.

“Virüs,” dedi kadın. “Zaman makinesinden geçmiş olabilir mi?”

Gilchrist sinirle Dunworthy’ye baktı. “Bu imkansız, öyle değil mi?”

“Hayır,” dedi Dunworthy. Belli ki Gilchrist süreklilik paradoksları ya da sicim teorisi hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Bu adamın bölüm başkan vekilliğiyle işi yoktu. Kivrin’i kaygısızca gönderdiği ağın nasıl çalıştığından bile habersizdi. “Virüs ağdan geçmiş olamaz.”

Kadın, “Dr. Ahrens Hintlinin tek vaka olduğunu söyledi,” dedi. “Ve siz de,” Dunworthy’yi işaret etti, “bütün aşılarını yaptırdığımı söylediniz. Eğer antivirüs aşılarını tamamladıysa, başka bir yerden gelen bir virüs olmadıkça, hastalanamazdı. Ortaçağ da hastalıklarla doluydu, değil mi? Çiçek ve veba.”

Gilchrist, “Ortaçağ bölümünün bu olasılığa karşı önlemler aldığından eminim ben...”

Dunworthy öfkeyle, “Virüsün ağdan geçme olasılığı yok,” dedi. “Zaman-mekan sürekliliği buna izin vermez.”

Kadın ısrarlı bir tavırla, “Ama siz insanları geçirdiniz,” dedi, “ve virüs insandan çok daha küçüktür.”

Dunworthy bu tezi, ağların teorisinin ancak kısmen kavranabildiği erken dönemlerinden beri duymamıştı.

“Her türlü tedbiri aldık biz kesinlikle,” dedi Gilchrist.

Gilchrist’e ters ters bakarak açıkladı. “Tarihin akışını etkileyecek hiçbir şey ağdan geçemez.” Bu adam önlemler ve olasılıklardan söz ederek kızı açıkça teşvik ediyordu. “Radyasyon, toksinler, mikroplar bugüne değin ağdan asla geçmedi. Eğer bunlar mevcutsa, ağ açılmaz.”

Teknisyen kadın ikna olmuş gibi görünmüyordu.

Gilchrist, “Sizi temin ederim...” diye başladı ve Mary içeri girdi.

Elinde değişik renklerde kağıtlar vardı. Gilchrist ayağa fırladı. “Dr. Ahrens, Bay Çadhuri’nin yakalandığı viral enfeksiyon ağdan geçmiş olabilir mi?”

Mary, fikir bütünüyle saçmaymış gibi kaşlarını çatarak, “Elbette olamaz,” dedi. “Öncelikle, hastalıklar ağdan geçemezler. Bu paradokslara uymaz. İkinci olarak, geçseydi, ki geçemez, Badri geçtikten sonra bir saatten az bir sürede virüse yakalanırdı, yani bu virüsün kuluçka süresi bir saat demek olurdu. Kesinlikle imkansız. Ama geçseydi, ki geçemez, hepimiz çoktan hastalanırdınız.” Kol saatine baktı. “Virüse üç saatten uzun bir süre önce maruz kaldınız.” Temas edilenler listelerini toplamaya başladı.

Gilchrist sinirlenmiş görünüyordu. “Tarih fakültesinin dekan vekili olarak ilgilenmem gereken sorumluluklarım var,” dedi. “Bizi burada daha ne kadar tutmak niyetindesiniz?”

Mary, “Temas ettiğiniz kişilerin listesini alıncaya dek,” dedi. “Ve size açıklamalar yapıncaya dek. Herhalde beş dakika sürer.”

Latimer’in listesini elinden aldı. Montoya sehpanın üstünden kendi formlarını kapıp telaşla yazmaya koyuldu.

Netten geçen virüs hakkında sorular soran sağlık teknisyeni, “Beş dakika mı?” diye sordu.

“Gitmekte özgür müyüz yani?”

“Tıbbi takipte olacaksınız,” dedi Mary. Listeleri elindeki kağıtların altına koyup, üstteki cart pembe renkli olanları dağıtmaya başladı. Reviri her türlü sorumluluktan kurtaran bir tür tahliye belgesine benziyordu.

“Kan tahlillerinizi tamamladık,” diye devam etti, “ve hiçbirinde artan düzeyde antikora rastlamadık.”

Dunworthy’ye sağlık bakanlığını her türlü sorumluluktan muaf tutan ve otuz gün dahilinde sağlık hizmetleri kapsamına girmeyen tüm masrafların karşılanacağını teyit eden mavi bir kağıt uzattı.

“Halk sağlığı kurumuyla irtibattayım, onlar da kontrollü gözlem ve on iki saat aralıklarla ateş ölçümü ve kan tahlillerinin takibini öneriyorlar.”

Şimdi dağıttığı kağıtlar yeşildi ve başında “Birinci Derecede Temas Edenler İçin Talimatlar” yazıyordu. Birinci madde: “Başkalarıyla temastan kaçının.”

Dunworthy’nin aklına Finch ve Balliol’ün kapısında bekleyen çancılarla burası ve orası arasındaki Noel alışverişine çıkmış ve karantinaya alınmış onca insan geldi.

Sarı kağıtları dağıtırken, “Yarım saatte bir ateşinizi ölçüp buraya yazın,” dedi. “Eğer monitörünüzde ...” kendi bileğindeki monitöre vurdu, “önemli bir yükselme görürseniz, derhal buraya gelin. Bazı dalgalanmalar normaldir. 36-37,4 arası vücut ısısı normaldir. Ateşiniz 37,4’ü aşarsa ya da aniden yükselirse ya da baş ağrısı, boyun sertliği, baş dönmesi ya da zihin bulanıklığı gibi bir belirti hissetmeye başlarsanız hemen gelin.”

Herkes bileğindeki monitöre baktı ve hiç kuşkusuz baş ağrısının kendini belli etmeye başladığını hissetti. Dunworthy’nin bütün bir öğleden sonra başı ağrıyordu.

“Başkalarıyla temastan mümkün mertebe kaçının. Karşılaştığımız kişileri dikkatle kaydedin. Bulaşma yolundan hâlâ emin değiliz, ama çoğu miksovirus öksürük ve aksırıkla, doğrudan temasla bulaşır. Ellerinizi sık sık sabunla yıkayın.”

Dunworthy’ye pembe bir kâğıt daha verdi. Artık renkler tükeniyordu. Bu seferki bir tabloydu. Başlığı “Temas Edilenler”di, altında da “İsim, Adres, Temas Türü, Zaman” yazıyordu.

Badri’nin virüsünün sağlık bakanlığıyla, halk sağlığı kurumuyla, hastalık kontrol ve önleme merkeziyle uğraşmak zorunda olmaması büyük talihsizlikti. Kapıdan asla dışarı çıkamazdı.

“Yarın sabah yedide buraya rapor vermek zorundasınız. Bu arada iyi bir akşam yemeğinden sonra yatmanızı öneririm. İstirahat her türlü virüse karşı en iyi savunmadır.” Sağlık teknisyenlerine baktı. “Geçici karantina süresince iznlisiniz.” Gökkuşağı renklerinde birkaç kâğıt daha dağıttıktan sonra neşeli bir tavırla, “Sorusu olan?” dedi.

Dunworthy kadın teknisyene bakıp çiçek hastalığının da ağdan geçip geçmediğini sormasını bekledi, ama kadın kayıtsızca elindeki formlara bakıyordu.

Montoya sordu. “Kazıma dönebilir miyim?”

“Karantina sınırları dahilinde değilse, hayır.”

Montoya kağıtları öfkeyle montunun cebine soktu. “Harika. Ben burada kapanıp kalırken, bütün köyü seller götüreceksin.” Sert adımlarla çıkıp gitti.

Mary soğukkanlı bir tavırla, “Başka sorusu olan?” dedi. “Pekala öyleyse, sabah yedide görüşürüz.”

Sağlık teknisyenleri ağır adımlarla çıktılar. Virüs hakkında sorular soran, yeni bir şekerlemeye hazırlanır gibi esneyip gerindi. Latimer hâlâ oturmuş kolundaki monitöre bakıyordu. Gilchrist aksi bir tavırla ona bir şey söyleyince ayağa kalkıp paltosunu giydi, şemsiyesiyle formlarını aldı.

Gilchrist, “Her türlü gelişmeden haberdar etmenizi bekliyorum,” dedi. Basingame’le görüşüp derhal dönmesini ve bu olayın sorumluluğunu üstlenmesini söyleyeceğim.” Hışımla kapıdan çıkarken, Latimer’in yere düşürdüğü kâğıtlarını toplamasını beklemek zorunda kaldı.

Mary listelere bakarak, “Latimer’i sabah gelip alın, olmaz mı?” dedi. Saat yedide gelmeyi mutlaka unuttur.”

“Ben Badri’yi görmeye gidiyorum,” dedi Dunworthy.

Mary elindeki kâğıdı okudu. “Laboratuvar, Barsenose. Dekanlık, Brasenose. Laboratuvar, Barsenose. Badri’yi ağın dışında gören olmadı mı?”

“Buraya gelirken ambulansa bir terslik olduğunu söyledi,” dedi Dunworthy. “Kayma olabilir. Bir haftadan fazlaysa, Kivrin buluşma yerini asla bilemez.”

Mary cevap vermedi. Kaşlarını çatarak kâğıtları karıştırmaya devam etti.

Dunworthy ısrarcı bir sesle, “Yer ve zaman tespitinde sorun olmadığından emin olmalıyım,” dedi.

Mary başını kaldırdı. “Pekala” dedi. “Bu listeler işe yaramaz. Son üç günde Badri’nin bulunduğu yerler arasında boşluklar var. Nerelere gittiğini ve kimlerle görüştüğünü bize ancak kendisi söyleyebilir.” Koridorda beraber yürüdüler. “Yanında bir hemşire ona sorular soruyor, ama zihni çok bulanık, kadından da korktu. Ama senden korkmaz.”

Asansöre gelince Mary mikrofona, “Zemin kat, lütfen,” dedi. “Badri aralıklarla birkaç dakika kendine geliyor. Gece boyunca böyle sürebilir.”

“Önemli değil,” dedi Dunworthy. “Kivrin sağ salim dönene dek yatıp dinlenemeyeceğim zaten.”

Asansörle iki kat yukarı çıkıp bir koridoru geçtikten sonra kapısında “GİRİLMEZ, KARANTİNA KOĞUŞU” yazan bir kapıdan içeri girdiler. Suratsız koğuş hemşiresi masanın başında oturmuş monitörü gözlüyordu.

Mary, “Bay Dunworthy’yi Bay Çadhuri’nin yanına götürüyorum,” dedi. “Hasta nasıl?”

“Ateşi yine yükseldi, 39,8.” Hemşire ellerine selofan poşet içinde arkadan bağlanan kağıt önlükler, boneler, bonelerin üzerinden takması imkansız maskeler, galoşa benzeyen kılıflar ve eldivenler verdi. Dunworthy önce eldivenleri giyme hatasına düşüp uzunca bir süre önlüğü açmak ve maskesini takmakla uğraştı.

“Ona çok belirli sorular sorman gerekiyor,” dedi Mary. “Bu sabah kaçta kalkmış, geceyi biriyle geçirmiş mi, kahvaltısını nerede yapmış, orada kimler varmış, bu tür şeyler sor. Yüksek ateş, zihninin bulanık olacağı anlamına gelir. Soruları birkaç defa tekrarlamak zorunda kalabilirsin.” Odanın kapısını açtı.

Aslında burası bir oda sayılmazdı. Yalnızca yatak ile dar bir katlanır iskemle alacak büyüklükteydi, sandalye bile yoktu. Yatağın arkasındaki duvar göstergeler ve cihazlarla kaplıydı. Karşıdaki duvarda perdeli bir pencereyle başka malzemeler vardı. Mary Badri’ye şöyle bir baktıktan sonra, ekranları incelemeye başladı.

Dunworthy de ekranlara baktı. En yakınındaki rakamlar ve harflerle doluydu. Alt satırda “ICU 1432069122-12-54 1803 200/RPT 1800CRS IMJPCLN 200MG/q6h USS40-211-7 MAHRENS” yazıyordu. Herhalde bunlar doktorun talimatlarıydı.

Diğer ekranlarda inişli çıkışlı çizgilerle sayı sütunları vardı. Sağdan ikinci sırada küçük ekranın ortasındaki rakamın haricinde hiçbiri bir anlam ifade etmiyordu. Ekranında “Ateş 39,9” yazıyordu. Aman Tanrım.

Badri’ye baktı, kolları örtünün dışında yatıyordu. İki koluna da askıya takılı tüpler bağlıydı. Kollarından birindeki tüpü en az beş poşet besliyordu. Gözleri kapalıydı, yüzü sabahtan beri kilo

kaybetmiş gibi, zayıf ve bitkindi. Esmer derisi garip morumsu bir renk almıştı.

Mary üzerine eğildi. “Badri, bizi duyabiliyor musun?”

Gözleri açıp tanımayan gözlerle yüzlerine baktı, sebebi muhtemelen virüs değil, tepeden tırnağa kağıtla kaplı olmalarıydı.

Mary yardımcı olmak için, “Bu Bay Dunworthy,” dedi. “Seni görmeye geldi.” Çağrı cihazı çaldı.

Badri boğuk bir sesle, “Bay Dunworthy,” dedi ve doğrulmaya çalıştı.

Mary onu nazikçe yastığına doğru itti. “Bay Dunworthy’nin sana soracakları var.” Tıpkı Brasenose’da laboratuvarında yaptığı gibi, hafifçe göğsüne vurduktan sonra, doğrulup duvardaki ekranlara bakmaya başladı. “Kımıldamadan yat. Benim gitmem gerek, ama Bay Dunworthy yanında kalacak. Dinlen ve cevap vermeye çalış.” Çıkıp gitti.

Badri kelimelere anlam vermeye çalışır gibi bir daha, “Bay Dunworthy,” dedi.

“Evet.” Katlanır iskemleye oturdu. “Nasıl hissediyorsun kendini?”

“Ne zaman dönmesini bekliyorsunuz?” Badri’nin sesi zayıf ve güçlkle çıkıyordu ağzından. Tekrar doğrulmaya çabaladı. Dunworthy elini uzatıp engel oldu.

“Onu bulmak zorundasınız,” dedi. “Bir terslik var.”

Yakıyorlardı onu. Alevleri hissedebiliyordu. Hatırlayamıyordu ama, onu kazığa bağlamış olmalıydılar. Ateşi yaktıklarını hatırlıyordu. Kır atın üstünden düşmüş, haydut da yerden kaldırıp atın üstüne yerleştirmişti.

“İniş yerine dönmek zorundayız,” demişti adama.

Adam üzerine eğilmişti, titreşen alevlerin ışığında zalim yüzünü görmüştü.

“Bay Dunworthy bir terslik olduğunu anlar anlamaz ağı açacaktır,” demişti. Adama bunu söylememeliydi. İşte onun cadı olduğunu zannetmiş ve yakılması için buraya getirmişti.

“Ben cadı değilim,” der demez birden bir el beliriverdi ve serinliğiyle alnına yerleşti.

“Şşş,” dedi biri.

“Ben cadı değilim.” Anlayabilmeleri için ağır ağır konuşuyordu. Haydut anlamamıştı. İniş yerinden ayrılmamaları gerektiğini anlatmaya çalışmıştı ama adam ona hiç aldırmamıştı. Onu kır atına bindirip açıklıktan çıkarmış, beyaz gövdeli ağaçların arasından ormanın en sık kısmına doğru götürmüştü.

Dönüş yolunu bulabilmek için hangi yöne gittiklerine dikkat etmeye çabaladıysa da, adamın sallanan feneri ancak ayaklarının birkaç santim ötesini aydınlatıyordu, üstelik ışık gözlerini acıtıyordu. Gözlerini yumması bir hataydı, çünkü atın yürüyüşü başını döndürmüş, yere düşmüştü.

“Ben cadı değilim,” dedi. “Tarihçiyim ben.”

Kadının sesi uzaktan geldi. “*Pukün puludun mu heç gimseyi?*” Ateşe çalı çırpı atmak için öne çıkmış, sonra da tekrar geri çekilip sıcaktan uzaklaşmış olacaktı.

Bir erkek sesi, “*Enwodes fillenun gleydung sore destrayste,*” dedi. Ses tıpkı Bay Dunworthy’ye benziyordu. “*Ayeen mynarmehs hoor aile op hider ybar.*”

Kadın, “*Swaltes shay dumorte blauen?*” diye sordu.

Kivrin kollarını uzatıp, “Bay Dunworthy,” dedi. “Haydutların arasına düştüm!” Ama tüten dumandan onu göremedi.

“Şşş” dedi kadın ve Kivrin aradan zaman geçtiğini ve imkânsız biçimde uyumuş olduğunu anladı. Acaba yanmak ne kadar sürerdi? Ateş öyle sıcaktı ki şimdiye kadar kül olması gerekirdi, ama elini kaldırıp baktığında eli hiç zarar görmemiş görünüyordu, parmaklarının kenarlarında alevler titreşiyordu. Alevlerin aydınlığı gözlerini acıttı. Sımsıkı yumdu.

İçinden, bir daha attan düşmesem bari, diye geçirdi. Kollarını atın boynuna dolamış sıkıca yapışmıştı, ama hayvanın düzensiz yürüyüşü baş ağrısını daha da kötüleştiriyordu. Atın yelesini bırakmamıştı, Bay Dunworthy’nin ısrarla ata binmeyi öğrenmesini istemesine ve Woodstock yakınındaki çiftlikte binicilik dersleri ayarlamasına rağmen yine de düşmüştü. Bay Dunworthy bunun olacağını söylemişti. Onu yakacaklarını söylemişti.

Kadın dudaklarına bir kupa dayadı. İçinden herhalde şehitlere verdikleri sirkedir diye düşündü. İçebilmesi için kadın başını kaldırınca Kivrin o zaman yattığını anladı.

Bay Dunworthy’ye insanları uzanmış halde yaktıklarını söylemeliyim, diye düşündü. Kayıt cihazını çalıştırmak için ellerini dua eder gibi birleştirip dudaklarına götürmeye çalıştı, ama elleri alevlerin ağırlığıyla aşağı düştü.

İçinden, hastayım, diye geçirdi ve sıcak içeceğin bir çeşit iyileştirici iksir olduğunu ve ateşini

biraz olsun düşürdüğünü anladı. Toprağın üzerinde değil, loş bir odada bir yatakta yatıyordu ve onu susturup iksiri içiren kadın da yanındaydı. Kadının nefes alıp verişini duyuyordu. Kadını görmek için başını çevirmeye çalıştı, ama harcadığı çabadan baş ağrısı yine şiddetlendi. Kadın uykuya dalmış olacaktı. Solukları düzenli ve adeta horlar gibi yüksekti. Dinlemek bile başını acıtıyordu.

Herhalde bir köydeyim, diye düşündü. Beni buraya kızıl saçlı adam getirmiş olmalı.

Attan düşmüştü, o haydut onu tekrar ata bindirmişti, ama yüzüne bakınca hiç de hayduta benzemiyordu. Kızıl saçlı, nazik ifadeli genç biriydi. Arabanın tekerleğine yaslanmış, oturduğu yere eğilmiş, sonra yanında diz çökmüş ve “Kimsin?” demişti.

Kivrin ne dediğini gayet güzel anlamıştı.

Kadın, “*Şarrabe iççacak misen?*” dedi ve acı sıvıdan içmesi için tekrar başını kaldırdı. Kivrin güçbela yutkunabildi. Boğazı ateş gibi yanıyordu. Küçük turuncu alevleri hissediyordu ama sıvı alevleri söndürmeliydi. Acaba onu konuştukları dillerin tercümana yüklenmediği yabancı bir ülkeye, İspanya’ya ya da Yunanistan’a mı götürmüşlerdi?

Kızıl saçlı adamı gayet güzel anlamıştı. “Kimsin?” diye sormuştu ve Kivrin de diğer adamın Haçlı Seferi’nden dönüşte yanında getirdiği bir köle olduğunu düşünmüştü. Türkçe ya da Arapça konuşan bir köle. O yüzden dediklerini anlayamıyordu.

“Tarihçiyim ben,” demişti, ama başını kaldırıp bakınca karşısında o nazik yüzlü adam yoktu. O haydut vardı.

Deli gibi etrafına bakınıp kızıl saçlıyı aradı, ama yoktu adam. Haydut çalı çırpı toplayıp ateş yakmak için dizdiği taşların üstüne yerleştirdi.

Çaresizce haykırdı. “Bay Dunworthy!” Haydut gelip karşısında diz çöktü, fenerinin ışığı yüzünde titreşti.

“Korkma,” dedi. “Yakında dönecek.”

“Bay Dunworthy,” diye bağırdı ve kızıl saçlı gelip karşısında diz çöktü.

Haydutun yüzüne dönüşmesin diye gözlerini adamın yüzünden ayırmadan, “İniş yerinden ayrılmamalıydım,” dedi. “İnişte bir terslik yaşanmış olmalı. Beni oraya geri götürmelisiniz.”

Adam sırtındaki pelerinin bağını çözüp çıkardı ve Kivrin’in üzerine örttü. Kivrin söylediklerini anladığını fark etti.

Adam üzerine eğilirken, “Eve dönmeliyim,” dedi. Adamın feneri elindeydi, nazik yüzünü aydınlattı, kızıl saçlarında alevler gibi oynaştı.

“Petter” diye seslendi. Kivrin, demek kölenin adı bu, diye düşündü: Petter. Köleye beni nerede bulduğunu soracak, sonra da beni alıp iniş yerine götürecekti. Ama Bay Dunworthy. Bay Dunworthy ağı açıp da onu göremeyince deliye dönerdi. İçinden, her şey yolunda Bay Dunworthy, dedi, geliyorum.

Kızıl saçlı, “*Ürrkmeyesen, navmaydde,*” dedikten sonra onu kucaklayıp kaldırmıştı. “*Galwinnath ahir gelleceh.*”

Kivrin kadına, “Hastayım,” dedi, “dediklerinizi anlayamıyorum.” Ama bu sefer onu susturmak için karanlığın içinde eğilen olmadı. Belki de yanışını seyretmekten sıkılıp gitmişlerdi. Ateş giderek sıcaklaşıyor gibi görünse de, yanmak kesinlikle uzun sürüyordu.

Kızıl saçlı adam onu atın sırtında önüne oturtmuş ve hayvanı ormanın içine sürmüştü. Onu iniş yerine götürdüğünü sanmıştı. At şimdi eyerliydi ve giderek çingirakları ezgiyle çalıyordu. *O Come, Ali Ye Faithful* ilahisi çalıyordu ve her mısradaki çingirakların sesi yükselip sonunda St. Mary Kilisesi’nin çanına kadar şiddetlenmişti.

At sırtında uzun bir süre gittiler. Şimdiye dek çoktan iniş yerine varmalıydık, diye düşündü.

Kızıl saçlı adama, “İniş yeri ne kadar uzakta?” diye sordu. “Bay Dunworthy çok meraklanacak.”

Ama adam cevap vermedi. Ormandan çıkıp bir tepeden aşağı indiler. Ay yükselmişti, ağaçların çıplak dallarının arasından parlıyor, donuk ışığı tepenin eteğindeki kilisenin üstüne vuruyordu.

“Burası iniş yeri değil,” dedi. Geldikleri yöne döndürmek için atın dizginlerine asıldı, ama düşme korkusuyla kollarını kızıl saçlı adamın boynundan çekmeye cesaret edemedi. Şimdi bir kapının önündeydiler, kapı açıldı, bir daha açıldı. İçerde ateş, ışık ve çingirak sesleri vardı. Onu çoktan iniş yerine getirdiklerini düşündü.

“*Marraslanmuş bu gıs,*” dedi kadın. Kivrin’in derisinde gezinen elleri buruşuk ve pürüzlüydü. Üstünü sıkıca örttü. Kivrin yüzünde yumuşak bir kürkün gezindiğini hissetti, belki de kadının saçlarıydı.

“Beni nereye getirdiniz?” diye sordu. Kadın duyamıyormuş gibi hafifçe eğildi ve Kivrin kadının muhtemelen İngilizce konuştuğunu anladı. Tercümanı çalışmıyordu. Zihninde düşündükleri ağızından eski İngilizce olarak çıkmalıydı. Belki de onları tercümanı çalışmadığı için anlayamıyordu.

Eski İngilizce’de nasıl dendiğini bulmaya çalıştı. Cümle yapısı yanlıştı. “Burası neresi?” diye sormalıydı, ama eski dilde nasıl dendiğini bir türlü hatırlayamadı.

“Burası neresi?” dese anlamayacaklardı. Bir köydeydi. Kızıl saçlı adam onu bir köye getirmişti. Kilisenin önünden geçip büyük bir eve doğru gitmişlerdi. Köyün adını sormalıydı.

Yer kelimesinin karşılığını hatırladı, ama cümle yapısı hâlâ yanlıştı. Bu insanlar Fransızca cümle yapısı kullanmıyorlar mıydı?

“*Quelle demeure avez vous m’apporte?*” dedi yüksek sesle. Ama kadın gitmişti ve bu da doğru değildi. İki yüzyıldır Fransız değildi bu insanlar. Soruyu İngilizce sormalıydı. “Beni getirdiğiniz köy nerede?” Ama eski dilde köy ne deniyordu?

Bay Dunworthy tercümana bağımlı kalmaması, telaffuz farklılıklarını dengelemek için Ortaçağ İngilizcesi, Norman Fransızcası ve Cermence dersleri de alması gerektiğini söylemişti. Chaucer’dan sayfalar ezberletmişti. “*Soun ye nought but eyr ybroken.*” Hayır, hayır. “Beni getirdiğiniz köy neresi?” Köy nasıl deniyordu?

Adam onu bir köye getirmiş, bir kapıyı çalmıştı. İriyarı bir adam elinde baltayla kapıya çıkmıştı. Ateş için odun kesecekti tabii. İriyarı bir adam, sonra da bir kadın. İkisinin de dilini anlamıyordu. Kapı kapanmıştı ve dışarıda karanlıkta kalmışlardı.

“Bay Dunworthy! Dr. Ahrens!” diye bağırdı ve göğsü çok acıdı. “İnişi kapamalarına izin vermemelisiniz,” demişti kızıl saçlıya, ama o yine bir hayduta, bir hırsıza dönüşmüştü.

“Yoh,” demişti. “Hasta değil, yaralı.” Sonra kapı tekrar açılmış ve yakmaları için onu içeri taşımıştı.

Yanıyordu.

Kadın, “*Thawmot goonawt plersoun roshundt prayenum comth ithrel,*” dedi ve Kivrin içmek için başını kaldırdı ama kadının elinde kupa yoktu. Kivrin’in yüzünün yakınında bir mum tutuyordu. Çok yakınında hem de. Neredeyse saçı tutuşacaktı.

“*Der maydemot nedes dya,*” dedi kadın.

Mum alevi titreşip yanağına doğru eğildi. Saçı yanıyordu. Turuncu ve kırmızı alevler saçlarının kenarlarını yakarak ilerliyor, kül ediyordu.

Kadın “Şşş,” dedi ve Kivrin’in elini yakalamaya çalıştı, ama Kivrin kadına direnir ellerini kurtardı. Saçlarına vurup söndürmeye çalıştı. Elleri alev aldı.

Kadın yine, “Şşş,” deyip ellerini hareketsiz tuttu. Kadın değildi bu. Elleri fazla kuvvetliydi. Kivrin başını iki yana savurup alevlerden kaçmaya çalıştı, ama ellerini sımsıkı tutuyorlardı. Saçları bir alev bulutuna döndü.

Uyandığında oda dumanlıydı. Uyurken ateş sönmüş olmalıydı. Olanlar yakılan kurbanlardan birinin başına gelmişti. Alevler ona ulaşmadan dumandan ölsün diye arkadaşları ateşin üstüne yaş çalı çırpılar atmışlardı, ama yeşil çalılar tütecek yerde ateşi neredeyse söndürmüştü ve adam saatlerce için için yanmıştı.

Kadın üzerine eğildi. Öyle çok duman vardı ki, Kivrin kadının yaşlı mı yoksa genç mi olduğunu seçemedi. Kızıl saçlı adam ateşi söndürmüştü olmalıydı. Pelerinini üstüne örttükten sonra ateşin başına gidip çizmeleriyle dağıtarak söndürmüştü. Duman yayılıp Kivrin’i körleştirmişti.

Kadın üstüne su akıttı, damlalar derisine düşüp cızırdadı. “*Haukkaym ançi towoem densvile?*” dedi kadın.

“Ben Isabel de Beauvriert,” dedi Kivrin. “Kardeşim Evesham’da hasta yatıyor.” Aklına hiçbir kelime gelmiyordu. *Quelle demeure.* “Neredeyim?” diye sordu.

Yüzüne bir surat eğildi. “Assil gişşi tove?” dedi. Bu o efsunlu ormandaki haydutun suratıydı. Kivrin korkuyla geri çekildi.

“Uzak dur!” dedi. “Ne istiyorsun benden?”

“*In nomine Patris, et Fiili, et Spiritus sancti,*” dedi adam.

Çok şükür Latinceydi bu. Burada bir papaz vardı herhalde. Başını kaldırıp haydutun arkasından papazı görmeye çalıştı ama göremedi. Oda çok dumanlıydı. Latince konuşabilirim diye düşündü. Bay Dunworthy ders aldirmişti bana.

Latince, “Bu adamı dışarı atın!” dedi. “O haydutun teki.” Boğazı yandı, kelimeler ağzından fısıldar gibi çıkmıştı, ama haydutun şaşkınlıkla geri çekilmesinden sesini duyduklarını anladı.

Papaz, “Korkmayın,” dedi ve Kivrin denileni gayet açık anladı. “Evinize döneceksiniz.”

“İniş yerine mi?” dedi Kivrin. “Beni iniş yerine mi götüreceksiniz?”

“*Asperges me, Domine, hyssope et mundabor,*” dedi. Bana zufaotu serp, Rabbim, ki temizleneyim. Kivrin gayet iyi anlayabiliyordu.

Latince, “Bana yardım edin,” dedi. “Geldiğim yere dönmem gerek.”

“...*nominus*...” Papaz öyle alçak sesle konuştu ki Kivrin ne dediğini duyamadı. İsim. İsmiyle ilgili bir şey. Başını kaldırdı. Başı saçları tamamen yanmış gibi, çok hafiflemişti.

“Adım mı?”

Adam Latince, “Adınızı söyleyebilir misiniz?” dedi.

Ona East Riding’i, Gilbert de Beauvriert’in kızı Isabel de Beauvriert olduğunu söylemesi gerekiyordu ama boğazı öyle yanıyordu ki konuşabileceğini sanmıyordu.

“Geri dönmeliyim,” dedi. “Nereye gittiğimi bilemezler.”

Papaz çok uzaktan, “*Confiteor deo omnipotenti,*” dedi. Adamı göremiyordu. Haydutun arka tarafına bakmaya çalışınca sadece alevleri görebildi. Demek ateşi tekrar yakmışlardı. “*Beatae Mariae semper Virgini...*”

Kivrin içinden, günah çıkarma duasını okuyor, diye geçirdi. Haydutun yanlarında olmaması gerekirdi. Günah çıkarma esnasında yanlarında başka kimse olmamalıydı.

Sıra ondaydı. Ellerini dua etmek için kavuşturmak istedi, yapamadı, ama papaz ona yardım etti. Duayı hatırlayamayınca da onunla birlikte okudu. “Bağışla beni, Peder, günah işledim. Yüce Tanrı’ya

ve sana itiraf ederim ki düşünceyle, amellerimle, eksikliklerim ve kusurlarımla günah işledim.”

Fısıltıyla, “*Mea culpa,*” dedi, “*mea culpa, mea maxima culpa.*” Yanlışım yüzünden, en büyük yanlışım yüzünden, ama hayır yanlıştı bu, söylemesi gereken bu değildi ki.

Papaz sordu: “Nasıl günah işledin?”

Şaşkınlıkla, “Günah mı?” dedi.

Papaz nazikçe, “Evet,” dedi. Öyle eğilmişti ki neredeyse kulağına fısıldıyordu. “Günahlarını itiraf et, Tanrı’nın affına nail ol ki ebedi krallığa giresin.”

Kivrin yutkundu, boğazı alev alev yandı. “Günah işlemedim ki ben.”

Papaz geriye çekildi. Kivrin, itiraf etmediği için adamın kızıp gittiğini sandı.

“Bay Dunworthy’yi dinlemeliydim. İniş yerinden ayrılmamalıyım.”

“*In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Amen.*” Papazın sesi yumuşak ve huzur vericiydi. Alnında serin elinin dokunuşunu hissetti.

Papaz, “*Quid quid deliquisti,*” diye mırıldandı. “Bu kutsal yağla ve O’nun büyük merhametiyle...” Gözlerine, kulaklarına, burun deliklerine neredeyse hissedilmeyecek kadar hafif hareketlerle dokundu. Kivrin sadece yağın serinliğini hissetti.

İçinden, bu günah çıkarma ayininin bir parçası değil, dedi. Bu ölüm döşeğindekiyle yapılan dua. Papaz duanın son sözlerini okuyordu.

“Yapmayın,” dedi.

“Korkma,” dedi papaz. “Rab yürüyerek işlediğin bütün günahları affetsin.” Ve Kivrin’in tabanlarını yakan ateşi söndürdü.

“Neden bana bu duayı okuyorsunuz?” diye sordu Kivrin. Sonra yakıldığını hatırladı. Burada öleceğim, diye düşündü. Ve Bay Dunworthy başıma gelenleri hiç bilemeyecek.

“Benim adım Kivrin,” dedi. “Bay Dunworthy’ye söyleyin...”

Papaz, “Mesih’ini yüz yüze göresin,” dedi, ama konuşan yine o hayduttu. “Ve O’nun huzurunda dururken, hakikatin açığa çıkardığı mübarek gözlerle bakasın.”

“Ölüyorum, değil mi?”

“Korkacak bir şey yok,” dedi ve elini tuttu.

Kivrin eli sıkıca tuttu. “Beni bırakmayın.”

“Bırakmayacağım.” Dumandan papazın yüzünü göremiyordu. “Her şeye kadir olan Tanrı sana merhamet etsin ve günahlarınızı affetsin, seni ebedi hayata kavuştursun.”

“Lütfen gelip beni alın, Bay Dunworthy,” dedi ve ateş aralarında harlayıverdi.

KIYAMET KİTABI DEŞİFRESİNDEN
(000806-000882)

Domine, mittere digneris sanctum Angelum tuum de caelis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo.

(Ara)

Exaudi orationim meam et clamor meus ad te veniat. *

*Tercümesi: Tanrım, lütfedip bu evde toplanan bütün kullarını korumaları, gözetmeleri, merhametini iletmeleri, ziyaret etmeleri ve müdafaa etmeleri için cennetten kutsal meleklerini gönder.

(Ara)

Duamı duy, yakarımın sana ulaşmasına izin ver.

“Nedir Badri? Sorun ne?” diye sordu Dunworthy.

Badri, “Soğuk,” dedi. Dunworthy eğilip çarşafla battaniyeyi omuzlarına örttü. Üstündeki battaniye insanın içini acıtacak kadar inceydi, kağıt gibiydi. Üşümesine şaşmamalıydı.

“Teşekkür ederim,” diye mırıldandı. Elini örtünün altından çıkarıp Dunworthy’nin elini tuttu. Gözlerini kapadı.

Dunworthy endişeyle ekranlara göz attı ama eskisi gibi anlaşılmazdı gösterdikleri. Ateşi hâlâ 39,9’du. Badri’nin eli eldivenin üstünden bile çok sıcak geldi, tırnakları da bir tuhaftı, neredeyse koyu mavi bir renk almıştı. Cildi de daha koyulaşmış gibiydi. Yüzü hastaneye geldiğinden daha incelmış görünüyordu.

Kâğıt önlüğün içinde vücudu Bayan Gaddson gibi rahatsız görünen koğuş hemşiresi içeri girdi, aksi bir tavırla, “Birinci Derecede Temas Edilenler listesi tabloda,” dedi. Badri’nin kadından korkmakta hakkı vardı. Soldan ilk ekranın altındaki klavyeyi işaret edip, “TI” dedi.

Tablo ekranda yirmi dört saati kapsayan sütunlara bölünmüştü. Mary’nin, hemşirenin isimleriyle kendi adı tablonun üst sırasındaydı, yanlarında parantez içindeki SPG harfleri herhalde yanına girerken giydikleri koruyucu giysileri gösteriyordu.

Dunworthy, “Kaydır,” deyince tablo ekranda kaydı, hastaneye girişleri, sağlık teknisyenleri, ağ, son iki günün kayıtları göründü. Badri Jesus College için düzenlediği incelemeden yani pazartesi sabahından beri Londra’daydı. Oxford’a öğleyin metroyla gelmişti.

Saat iki buçukta Dunworthy’yi görmeye gelmiş, saat dörde kadar da yanında kalmıştı. Dunworthy tabloya saatleri girdi. Badri pazar günü Londra’ya gittiğini söylemişti, ama hangi saatte hatırlayamadı. “Londra, geliş saati için Jesus aransın,” dedi.

Hemşire, “Bilinci sık sık kapanıp açılıyor,” dedi. “Ateş yüzünden.” Serumları kontrol etti, çarşafları düzeltti ve dışarı çıktı.

Kapının kapanması Badri’yi uyandırdı. Gözlerini kırptırıp açtı.

“Sana bazı şeyler sormam gerek, Badri. Gördüğün ve konuştuğun kişileri öğrenmeliyiz. Onların da hastalanmasını istemiyoruz, bize kimlerle görüştüğünü söyle.”

“Kivrin,” dedi. Sesi alçak, adeta fısıldar gibi çıktı, ama sıkı sıkı tutuyordu Dunworthy’nin elini. “Laboratuvarda.”

“Bu sabah mı? Kivrin’i bu sabahtan önce de gördün mü? Dün gördün mü onu?”

“Hayır.”

“Dün ne yaptın?”

“Ağ kontrol ettim,” dedi bitkince, Dunworthy’nin elini bırakmadı.

“Bütün gün orada mıydın?”

Başını iki yana salladı, harcadığı çaba ekranlarda biyemelere ve çıkışlara neden oldu. “Sizi görmeye geldim.”

Dunworthy evet der gibi başını salladı. “Bana not bıraktın. Ondan sonra? Kivrin’i gördün mü?”

“Kivrin,” dedi. “Puhalski’nin koordinatlarını kontrol ettim.”

“Doğru muydu koordinatlar?”

Kaşlarını çattı. “Evet.”

“Emin misin?”

“Evet. İki kere sağlamasını yaptım.” Nefes almak için sustu. “Dahili kontrol ve karşılaştırma denetimi yaptım.

Dunworthy büyük bir rahatlama hissetti. Koordinatlarda hata yoktu. “Ya kayma? Ne kadar kayma vardı?”

“Başım ağrıyor,” diye mırıldandı. “Bu sabah. Dansta içkiyi fazla kaçırmışım.”

“Ne dansı?”

“Çok yorgunum.”

“Ne dansına gittin?” Dunworthy kendini engizisyon sorgucusu gibi hissetti. “Ne zamandı? Pazartesi mi?”

“Salı,” dedi Badri. “Çok içtim.” Başını yastıkta çevirdi. “Dinlen şimdi,” dedi Dunworthy. Elini nazikçe elinden çekti. “Biraz uyumaya çalış.”

“Gelmenize sevindim.” Elini bir daha uzattı.

Dunworthy elini tuttu, o uyurken, bir Badri’ye bir ekranlara bakıyordu. Yağmur yağıyordu. Kapalı perdelerin arkasından camdaki pıtırtiları duyabiliyordu.

Badri’nin ne kadar hasta olduğunu fark etmemişti. Kivrin için öyle endişeleniyordu ki, Badri’yi düşünmemişti bile. Belki de Montoya ile diğerlerine bu kadar kızmamalıydı. Onların da kendi meşgaleleri vardı, hiçbiri sebep olduğu güçlükler ve sıkıntılar haricinde durup Badri’nin hastalığının ne anlama geldiğini düşünmemişlerdi. Bulkeley-Johnson’da bir revire ihtiyaç olduğundan ve salgın olasılığından söz eden Mary bile Badri’nin hastalığının ne demek olduğunu anlamamıştı. Badri aşılarını yaptırmıştı ama yine de 39,9 derece ateşle yatıyordu karşısında.

Akşam gelip geçti. Dunworthy yağmuru, St. Hilda’nın çeyrek saatte bir çalan çanını ve daha uzaktan gelen Christ Kilisesi’nin çan sesini dinledi. Koğuş hemşiresi asık suratla nöbetinin bittiğini haber verdi, daha ufak tefek, daha neşeli, öğrenci rozetli sarışın bir hemşire gelip serumları kontrol edip ekranlara baktı.

Badri gayretle gözlerini açıp, tekrar kendinden geçiyordu. Kendini zorlayıp her kendine geldiğinde daha bitkin görünüyor ve Dunworthy’nin sorularına giderek daha az karşılık verebiliyordu.

Dunworthy sorular sormaya acımasızca devam etti. Noel dansı Headington’da yapılmıştı. Badri danstan sonra bir pub’a gitmişti, ama adını hatırlayamıyordu. Pazartesi gecesi laboratuvarında tek başına çalışmış, Puhalski’nin koordinatlarını kontrol etmişti. Londra’dan öğle vaktinde dönmüştü. Metroyla. Olacak iş değildi. Metrodaki yolcular, partidekiler, Londra’da karşılaştığı bütün o insanlar. Badri kim olduklarını söyleyebilse bile, hepsinin izini sürüp kan tahlili yapmak mümkün değildi.

Badri gözünü yeniden açınca, “Bu sabah Brasenose’a nasıl geldin?” diye sordu.

“Sabah mı?” Badri zaten sabah olduğunu zannediyormuş gibi perdesi çekili pencereye baktı. “Ne kadardır uyuyorum?”

Dunworthy ne diyeceğini bilemedi. Saatine bakıp, “Saat on,” dedi. “Seni hastaneye bir buçukta getirdik. Bu sabah ağrı çalıştırdın. Kivrin’i gönderdin. Kendini ne zaman kötü hissetmeye başladığını hatırlıyor musun?”

Badri ansızın, “Hangi gündeyiz?” diye sordu.

“Yirmi iki Aralık. Buraya geleli daha bir gün bile olmadı.”

Badri doğrulup oturmaya çabaladı. “Yıl,” dedi. “Hangi yıldayız?”

Dunworthy endişeyle ekranlara baktı. Ateşi neredeyse 40 derecedeydi. Yatıştırmak için Badri'ye doğru eğilip, "2054 yılındayız," dedi. "Yirmi iki Aralık."

"Yedek" dedi.

Dunworthy doğrulup yataktan bir adım uzaklaştı.

"Yedek," dedi tekrar. Yatakta biraz daha doğrulup etrafına bakındı. "Bay Dunworthy nerede? Onunla konuşmam gerek."

"Buradayım, Badri." Yatağa doğru bir adım attıktan sonra onu kızdırmaktan korkarak durdu. "Bana ne söylemek istiyordun?"

"Nerede olabilir, biliyor musunuz? Bu notu ona verir misiniz?"

Hayali bir kağıt uzatınca, Dunworthy salı günü öğleden sonra Balliol'e geldiği anı yeniden yaşadığını anladı.

"Ağa dönmeliyim." Kolunda olmayan saate baktı. "Laboratuvar açık mı?"

"Bay Dunworthy ile ne konuşacaktın?" diye sordu Dunworthy. "Kaymayı mı söyleyecektin?"

"Hayır. Geri çekil! "Düşüreceksin. Kapak!" Ateşten yanan gözleriyle Dunworthy'nin gözlerinin içine baktı. "Ne bekliyorsunuz? Gidip getirin onu."

Hemşire içeri girdi.

Dunworthy, "Sayıklıyor," dedi.

Kız Badri'ye şöyle bir baktıktan sonra gözlerini ekranlara çevirdi. Çılgınca akan rakamlar, üç boyutlu zikzaklı çizgileri Dunworthy hiç hayra yormuyordu, ama hemşire telaşlanmış görünmüyordu. Sırayla bütün ekranlara baktıktan sonra, sakin bir tavırla serumların akışını ayarladı.

Badri'nin yüzüne bakmadan, "Şimdi uzanalım, olmaz mı?" dedi ve Badri Dunworthy'yi şaşırtarak kızın sözünü dinledi.

Başını yastığa koyarken hemşireye, "Gittin sandım," dedi. "Tanrı'ya şükür buradasın." Ve yeniden kendinden geçti.

Stajyer hemşire fark etmemişti. Hâlâ serumları ayarlıyordu.

Dunworthy, "Bayıldı," dedi.

Kız başını öne doğru sallayıp ekranlardaki sonuçlara baktı. Esmer derisi ceset gibi solgun olan Badri'ye bakmadı bile.

Dunworthy, "Acaba bir doktor mu çağırsak?" diye sorduğu sırada kapı açıldı ve steril giysili uzun boylu bir kadın içeri girdi.

O da Badri'ye bakmadı. Teker teker ekranlara baktıktan sonra hemşireye döndü. "Plevra tutulumu belirtisi var mı?"

"Siyanoz ve üşüme," dedi hemşire.

"Ne veriyorsunuz?"

"Myxabravine."

Doktor duvardaki stetoskobu aldı. "Hemoptizi var mı?"

Hemşire başını iki yana salladı.

"Üşüyorum," dedi Badri. İki kadın hiç aldırmadılar. Badri titremeye başladı. "Sakın düşürmeyin. Porselendi, değil mi?"

"50 cc penisilin ile bir aspirin istiyorum," dedi doktor.

Eskisinden daha şiddetli titreyen Badri'yi yatakta doğrultup kağıt önlüğünün cırt cırtlı bantlarını açtı. Stetoskobun diyaframını Badri'ni sırtına bastırdı. Bu Dunworthy'ye zalim ve alışılmadık bir ceza yöntemi gibi geldi.

Esrarlı bir tavırla, “Derin nefes al,” dedi. Badridişleri takırdayarak nefes alırken kadın gözlerini ekrandan ayırmadı.

“Sol altta minör plevral kalınlaşma,” dedikten sonra stetoskobun diyaframını bir santim kaydırdı. “Bir daha al.” Doktor birkaç yeri daha dinledikten sonra sordu. “Virüs tanımlaması yapılmadı mı daha?”

Hemşire bir şırıngayı doldururken, “Miksovirus,” dedi. “Tip A.”

“Sekanslama?”

“Henüz gelmedi.” Kız şırıngayı kanüle takıp sıvıyı boşalttı. Dışarıda bir yerde telefon çaldı.

Doktor Badri’nin önlüğünün bantlarını birleştirdi, yatağa yatırdı ve çarşafı dikkatsizce bacaklarına örtüverdi.

“Bir gram boyama ver,” dedi ve odadan çıktı. Telefon hâlâ çalıyordu.

Dunworthy battaniyeyi Badri’nin üstüne örtmek istedi, ama stajyer hemşire askıya yeni bir serum takıyordu. Kızın işini bitirip odadan çıkmasını bekledikten sonra çarşafı düzeltti ve battaniyeyi omuzlarına kadar çekip yatağın kenarlarına sıkıştırdı.

“Böyle daha iyi, değil mi?” Ama Badri’nin titremesi kesilmiş, çoktan dalmıştı. Dunworthy ekranlara baktı. Ateşi 39,2’ye düşmüştü ve çılgınca inip çıkan çizgiler şimdi düzenli ve istikrarlıydı.

Duvarın arkasından hemşirenin sesi geldi, “Bay Dunworthy, size telefon var. Bay Finch arıyor.”

Dunworthy kapıyı açtı. Hemşire steril giysilerini çıkarmıştı, ona da önlüğünü çıkarmasını işaret etti. Dunworthy üstündekini çıkarıp kızın gösterdiği büyük kapaklı sepete attı. “Gözlüğünüz, lütfen.” Gözlüğünü çıkarıp kıza verdi. Hemşire üstüne dezenfektan sıkmaya başladı. Telefonu alıp gözlerini kısarak ekranına baktı.

“Bay Dunworthy, her yerde sizi arıyordum,” dedi Finch. “Korkunç bir şey oldu.”

“Ne oldu?” Saatine baktı. On olmuştu. Kuluçka süresi on iki saatse eğer, birinin hastalanması için daha çok erkendi. “Biri mi hastalandı?”

“Hayır, efendim. Daha kötü. Bayan Gaddson. Oxford’da. Her nasılsa karantinayı aşmış girmiş.”

“Biliyorum. Son trenle gelmiş. Kapıları tutturmuş.”

“Evet, hastaneden telefon etti. Balliol’de kalmakta ısrar ediyor ve beni William’la ilgilenmemekle suçluyor. Hocaların görev dağılımlarını ben yazmıştım da, anlaşılan hocası tatil boyunca gece geç saatlere kadar ona Petrarch okutmuş.”

“Kadına boş odamız olmadığını söyle. Yatakhaneler ilaçlanmadı de.”

“Söyledim efendim, ama öyleyse Willim’la beraber kalırım dedi. Çocuğa bunu yapmak istemiyorum, efendim.”

“Olmaz,” dedi Dunworthy. “Salgın olsa bile, insanın katlanması gereken bazı şeyler vardır. William’a annesinin geldiğini haber verdin mi?”

“Hayır, efendim. Denedim, ama okulda değildi. Tom Gailey bana William Gaddson’ın Shrewsbury’de genç bir hanımı ziyarete gittiğini söyledi, ben de orayı aradım ama telefona cevap veren olmadı.”

“Herhalde dışarıda bir yerlerde Petrarch okuyorlardır.” Dunworthy, Bayan Gaddson yolda her şeyden habersiz çifte rastlarsa neler olacağını düşündü.

“Neden Petrarch okuyor anlayamadım, efendim.” Finch’in sesi sıkıntılıydı. “Hocası çocuğa neden Petrarch okutturuyor ki?”

“Neyse, Bayan Gaddson gelince onu Warren’a yerleştir.” Hemşire sert bir hareketle başını sildiği gözlükten kaldırdı. “Nasılsa orası bahçenin karşı tarafında. Kadına dışarıya bakan, en iyisi hiçbir

yere bakmayan bir oda ver. Bir de kaşıntı merhemi stoklarını kontrol et.”

“Peki efendim. New College’ın saymanıyla görüştüm. Basingame okuldan ayrılmadan önce dikkatini bir şeyin dağıtmasını istemediğini söylemiş.Ama kadın gittiği yeri birisine söylediğini sanıyormuş. Hatlar açılır açılmaz Basingame’in karısını arayacakmış.”

“Teknisyenlerini sordun mu?”

“Evet efendim. Hepsi tatil için evlerine gitmişler.”

“Oxford’a en yakın oturanlar kimler?”

Finch biraz düşündü. “Andrews. Reading’te oturuyor. Numarasını vereyim mi?”

“Evet. Bir de diğerlerinin numaralarıyla adreslerini de liste yap.”

Finch ezberden Andrews’un numarasını söyledi. “Tuvalet kağıdı meselesinin çaresine bakmak için bir şeyler yaptım. “israf ihtiyaca Yol Açır” yazılı uyarılar astım.”

“Harikulade,” dedi Dunworthy. Telefonu kapayıp Andrews’un numarasını çevirdi. Hat meşguldü.

Stajyer hemşire gözlüğünü ve yeni bir steril giysi poşetini uzattı. Dunworthy önlüğü giydi, bu sefer maskesini boneden önce taktı ve eldivenleri en sona bıraktı. Yine de giyinip kuşanmak epeyce zamanını aldı.İçinden, Badri yardım zilini çalarsa umarım hemşire benden daha hızlı hareket eder, diye geçirdi.

İçeri girdi. Badri huzursuz bir uyku uyuyordu. Ekranı göz attı. Ateşi 39,4’tü.

Başı ağrıdı. Gözlüğünü çıkarıp gözlerinin arasını ovuşturdu. Sonra iskemleye oturup şimdiye kadar birleştirebildiği kişi listesine baktı. Buna tablo denemezdi, çünkü aralarda çok boşluk vardı. Badri’nin danstan sonra gittiği pub’ın adı. Badri’nin pazartesi akşamı bulunduğu yer. Pazartesi öğleden sonra gittiği yer.Öğleyin metroyla gelmişti. Saat iki buçukta ağı çalıştırması için Badri’ye telefon etmişti. O iki buçuk saat boyunca neredeydi?

Salı öğleden sonra, Balliol’e gelip sistem kontrolü yapacağını bildiren notu bırakmasının ardından nereye gitmişti. Laboratuvara mı dönmüştü? Başka bir pub’a mı gitmişti? Acaba Balliol’de biri onunla konuşmuş muydu? Finch Amerikalılar ile tuvalet kağıdı sorunuyla ilgili son gelişmeleri bildirmek için telefon ettiği zaman, okuldaki herkese Badri’yi görüp görmediklerini sormasını isteyecekti.

Kapı açıldı ve içeri steril giysilerle stajyer hemşire girdi. Dunworthy alışkanlıkla ekranlara baktı, ama belirgin bir değişiklik göremedi. Badri hâlâ uyuyordu. Hemşire ekrana bazı rakamlar girdi, serumları kontrol etti ve battaniyenin ucunu sıkıştırdı. Perdeyi açtıktan sonra kordonunu elinde eğip bükerek durdu.

“Telefon konuşmanıza kulak misafiri oldum,” dedi. “Bayan Gaddson diye birinden söz ettiniz. Sormak büyük kabalık, biliyorum ama bahsettiğiniz kişi William Gaddson’ın annesi olabilir mi acaba?”

Şaşkınlıkla, “Evet,” dedi. “William Balliol’de lisans öğrencisidir. Tanıyor musunuz?”

“Arkadaşımdır,” dedi ve maskenin arkasından fark edilecek kadar kızardı.

Dunworthy William’ın Petrarch okumaya ne zaman vakit bulduğunu merak ederek, “Ah,” dedi. KIZI uyarmak ihtiyacını hissetti. “Annesi burada, hastanede. Noel için oğlunu görmeye gelmiş olacak.”

“Burada mı?” Hemşire’nin yüzü biraz daha pembeleşti. “Karantina altındayız sanıyordum.”

Dunworthy efkarlı bir sesle, “Londra’dan gelen son trendeymiş,” dedi.

“William’ın haberi var mı?”

Shrewsbury’deki hanım kızdan hiç bahsetmedi. “Sekreterin ona haber vermeye çalışacak.”

“William Bodleian’da,” dedi, “Petrarch okuyor. Perdenin kordonunu parmaklarından çözdü ve dışarı çıktı. Hiç şüphesiz Bodleian’a telefon edecekti.

Badri yatakta dönüp Dunworthy’nin anlayamadığı bir şeyler mırıldandı. Yüzü kızarmıştı, daha zor nefes alıyor gibiydi.

“Badri?”

Gözlerini açtı. “Neredeyim?”

Dunworthy ekranlara göz attı. Ateşi yarım derece düşmüştü ve öncekinden daha uyanık görünüyordu.

“Revirdesin,” dedi. “Brasenose’daki laboratuvarında, ağı çalıştırırken bayıldın. Hatırlıyor musun?”

“Bir garip hissettiğimi hatırlıyorum,” dedi. “Üşüyordum. Size sonucu aldığımı haber vermek için pub’a geldim...” Yüzünde tuhaf, korkulu bir ifade belirdi.

“Bir terslik var dedin bana. Neydi o? Kayma mıydı?”

“Bir terslik var,” dedi. Dirseklerinden güç alıp doğrulmaya çabaladı. “Neyim var benim?”

“Hastasın. Grip oldun.”

“Hasta mıyım? Hiç hastalanmam ki ben.” Oturmaya çalıştı. “Öldüler, değil mi?”

“Kim öldü?”

“Hepsini öldürdü.”

“Birini mi gördün, Badri? Çok önemli. Başkasında da virüs var mıydı?”

“Virüs mü?” Badri’nin sesinden rahatladığı belliydi. “Bende virüs mü var?”

“Evet. A tipi grip virüsü. Ölümcül değil. Sana antimikrobiyal ilaçlar veriyorlar. Bir analog da yolda. Hemen iyileşeceksin. Kimden kaptın, biliyor musun? Başkasında da virüs var mıydı?”

“Hayır.” Kendini yastığa bıraktı. “Sandım ki... Ah!” Telaşla Dunworthy’nin yüzüne baktı. Çaresiz bir sesle. “Bir terslik var,” dedi.

“Ne var?” Yardım ziline uzandı. “Ne oldu?”

Badri’nin gözleri can acısıyla irileşti. “Acıyor!”

Dunworthy zile bastı. Hemşireyle bir de asistan doktor hemen geldiler. Olağan işlerini tekrarladılar, buz gibi steteskopla dinlediler.

Dunworthy, “Üşüdüğünü söylüyor,” dedi. “Bir yeri de acıyormuş.”

Asistan ekranlara bakarak, “Neresi acıyor?” diye sordu.

“Burası,” dedi Badri. Elini göğsünün sağ tarafına bastırdı. Yine titremeye başladı.

Asistan, “Sağ alt kısımda plörezi,” dedi.

Badri takırdayan dişlerinin arasından, “Nefes alırken acıyor,” dedi. “Bir terslik var.”

Bir terslik. Yer ve zaman tespitinden bahsetmiyordu. Kendisinde bir sorun olduğunu söylemeye çalışmıştı. Kaç yaşındaydı? Kivrin’le mi yaşıtı? Rinovirüs aşılarını rutin olarak yirmi yıl önce yapmaya başlamışlardı. Hiç hastalanmaması mümkün değildi. Hiç bu kadar üşümediğini söylemek istemişti herhalde.

Hemşire sordu. “Oksijen?”

“Daha değil.” Asistan kapıdan çıkarken, “İki yüz ünite kloramfenikol başla.”

Hemşire Badri’yi yatırdı, damarındaki tüpe bir ilaç daha ekledikten sonra bir dakika boyunca ateşinin düşmesini gözledi ve odadan çıktı.

Dunworthy pencereden yağmurlu geceye baktı. “Bir garip hissettiğimi hatırlıyorum,” demişti. Hasta değil, bir garip. Hiç soğuk almamış biri ateşin ve titremenin nasıl bir şey olduğunu bilemezdi. Ancak bir terslik olduğunu düşünüp ağın başından ayrılır ve birine haber vermek için telaşla pub’a

giderdi. Dunworthy'ye bir terslik olduğunu söylemek için.

Gözlüğünü çıkarıp gözlerini ovuşturdu. Dezenfektan gözlerini yakmıştı. Kendini çok bitkin hissetti. Kivrin'in iyi olduğunu öğreninceye kadar dinlenemem demişti. Badri uykuya dalmıştı. Nefes alıp verişindeki zorlanma doktorların sihriyle düzelmmişti. Kivrin de uyuyordu, yedi asır uzakta pireli bir yatakta. Belki de uyanıktı, sofrada adabıyla ve kirli tırnaklarıyla insanları etkiliyordu. Belki de pis taş bir zeminde diz çökmüş, avuçlarının içine maceralarını anlatıyordu.

Dalmış olacaktı. Rüyasında bir telefonun çaldığını duydu. Arayan Finch'ti. Amerikalıların tuvalet kâğıdı olmadığı için dava açmakla tehdit ettiklerini ve papazın İncil'le seslendiğini söylüyordu. "Matta 2:11," diyordu. "İsraf isteğe götürür." Ve o anda hemşire kapıyı açıp Mary'nin acil servise gelmesini istediğini haber verdi.

Dunworthy saatine baktı. Dördü yirmi geçiyordu. Badri hâlâ uyuyordu, huzurlu gibi görünüyordu. Hemşire onu kapının dışında dezenfektan şişesiyle karşıladı ve asansöre binmesini söyledi.

Gözlüğünden gelen dezenfektan kokusu uykusunu açtı. Zemin kata indiğinde iyice kendine gelmişti. Mary yüzünde maske ve üzerinde kâğıt önlükle onu bekliyordu. "Bir vakamız daha var," deyip eline steril giysi poşeti tutuşturdu. Karantinada alıkonanlardan. Sokaktaki alışveriş kalabalığından biri olabilir. Bakalım tanıyabilecek misin?"

Steril giysileri ilk seferki kadar beceriksizce giydi, cırt cırtlı bantları açmaya çalışırken neredeyse kâğıt önlüğü yırtıyordu. Eldivenleri eline geçirirken, "Ana caddede onlarca insan vardı," dedi. "Benim gözüm de Badri'deydi. O sokaktaki birini tanıyacağımdan şüpheliyim."

"Biliyorum." Mary önüne düşüp onu koridordan geçirdi ve acil servise soktu. Buraya geleli sanki yıllar olmuştu.

Bir araya toplanmış steril giysili insan kalabalığının önünde tekerlekli bir sedye içeri giriyordu. Steril giysili ve maskeli asistan doktor ıslak yağmurluklu ve ıslak şapkalı zayıf, korku içinde bir kadından bilgi alıyordu.

Kadın zayıf bir sesle, "Adı Beverly Breen," dedi. "Adresi 226 Plover Way, Surbiton. Bir sorun olduğunu anlamıştım. Metroyla Northampton'a gitmemiz gerek deyip duruyordu."

Kadının elinde bir şemsiyeyle büyük bir çanta vardı ve asistan hastanın USS numarasını sorunca şemsiyesini hasta kabul masasına yasladı, çantayı açıp karıştırmaya başladı.

Mary: "Az önce baş ağrısı ve üşüme şikayetiyle metro istasyonundan getirdiler. Konaklama sırasında bekliyormuş."

Sağlık teknisyenlerine sedyeyi durdurmalarını işaret etti. Dunworthy'nin daha iyi görebilmesi için battaniyeyi kadının boynundan çekti, ama buna gerek yoktu.

Islak yağmurluklu kadın kartı bulmuştu. Asistana verdi, şemsiyesini, çantayı ve renkli form kâğıtlarını alıp sedyenin yanına geldi. Büyük bir şemsiyeydi elindeki. Üstü eflatun çiçeklerle kaplıydı.

Dunworthy, "Badri laboratuvara dönerken bu kadına çarpmıştı," dedi.

"Emin misin?"

Dunworthy oturmuş formları dolduran kadını işaret etti. "Şemsiyeyi tanıdım."

"Saat kaçtı?"

"Bilemiyorum. Bir buçuk olabilir."

"Ne tür bir temas oldu? Kadına dokundu mu?"

Dunworthy sahneyi hatırlamaya çalıştı. "Doğruca çarptı kadına," dedi. "Şemsiyeyi de yere düşürdü. Kadından özür diledi, kadın da biraz bağırıp çağırdı. Badri şemsiyeyi yerden alıp kadına

verdi.”

“Öksürdü mü ya da aksırdı mı?”

“Hatırlamıyorum.”

Sedyeyi acil servise soktular. Mary, “Kadını karantina odasına alacağım,” deyip arkasından yürüdü.

Kadının arkadaşı formlardan birini yere düşürüp diğerlerini göğsüne bastırarak ayağa kalktı. Korkuyla sordu. “Karantina mı? Nesi var?”

Mary kadına, “Benimle gelin, lütfen,” deyip kanının alınması için alıp götürdü. Dunworthy arkadaşının beklemesini isteyip istemediğini sorma fırsatı bulamadan şemsiyeye dezenfektan sıkışlardı bile. Kayıt görevlisine sorduktan sonra bitkinlikle duvarın önündeki koltuklardan birine oturdu. Yanındaki yerin üstünde o broşürlerden biri duruyordu. “İyi Bir Gece Uykusunun Önemi.”

İskemlenin üstünde uyumaktan boynu tutulmuştu ve gözleri yeniden batmaya başlamıştı. Badri’nin odasına dönmesi gerektiğini düşündüyse de yeni bir steril takım giyecek gücü olduğundan emin değildi. Badri’yi uyandırıp başka kimin 39,5 derece ateşle acil servise gireceğini sormaya katlanabileceğini de sanmıyordu.

Her halükarda Kivrin olamazdı. Saat dört buçuk olmuştu. Badri eflatun çiçekli şemsiyeli kadına saat bir buçukta çarpmıştı. Demek ki kuluçka süresi on beş saattir ve on beş saat önce Kivrin’in tam bağışıklığı vardı.

Mary geri döndü, bonesini çıkarmıştı, maskesi de boynundan aşağı sarkmıştı. Saçları darmadağınktı ve Dunworthy’nin hissettiği kadar bitkin görünüyordu.

Kayıt görevlisine, “Bayan Gaddson’ı taburcu ediyorum,” dedi. “Saat yedide kan tahlili için gelmesi gerekiyor.” Dunworthy’nin yanına geldi. Gülümseyerek, “O kadını tamamen unutmuşum,” dedi. “Çok kızgın. Beni haksız yere alıkoymaktan dava etmekle tehdit etti.”

“Benim çancılarla çok iyi anlaşır. Onlar da gayri iradi sözleşme ihlali için dava açma tehditleri savuruyorlar.”

Mary parmaklarını dağınık saçlarının arasından geçirdi. “Dünya Grip Merkezi’nden sonucu aldık,” dedi. Birden enerjisi yenilenmiş gibi ayağa kalktı. “Bir fincan çay iyi gelecek. Haydi gel.”

Dunworthy dikkatle onlara bakan kayıt görevlisine göz attı ve zahmetle ayağa kalktı.

Mary görevliye “Ben cerrahi bekleme odasındayım,” dedi.

“Peki doktor hanım,” dedi. Tereddütle ekledi. “İstmeden konuşmanıza kulak misafiri oldum...”

Mary’nin vücudu gerildi.

“Bayan Gaddson’ı taburcu ettiğinizi söylediniz, sonra William diye birinden bahsettiğinizi işittim. Acaba bu Bayan Gaddson William Gaddson’ın annesi olabilir mi?”

Mary şaşkınlıkla, “Evet,” dedi.

Dunworthy kızın sarışın hemşire gibi kızarmasına hayret etti. “Arkadaşı mısınız?”

Kız William’ın arkadaşıydı. “Bu tatilde samimi olduk. Sabahlara kadar Petrarch okuyor.”

Dunworthy, “Başka şeylerden vakit buldukça,” dedi ve Mary ile birlikte kıpkırmızı kesilen kızın yanından geçip GİRİLMEZ, KARANTİNA ALANI yazılı kapıdan içeri girdi.

Mary, “Neydi bu yahu?” dedi.

“Bizim marazlı William kendini sandığımızdan çok daha iyi idare ediyor.” Bekleme odasının kapısını açtı.

Mary elektrik düğmesine basıp servis arabasının başına gitti. Isıtıcıyı kaldırıp salladıktan sonra doldurmak için tuvalete girdi. Dunworthy oturdu. Biri kan tahlili malzemelerinin durduğu tepsiyi

almış, sehpayı yerine çekmişti, ama Mary'nin alışveriş torbası hâlâ odanın ortasında duruyordu. Eğilip torbayı sandalyenin kenarına çekti.

Mary elinde su ısıtıcısıyla içeri girdi. Çalıştırdı. "Badri'nin temas ettiği kişileri öğrenebildin mi?"

"Öğrendim denemez. Dün gece Headington'da bir dansa gitmiş. Metroyla gidip dönmüş. Ne kadar kötü dersin?"

Mary iki çay paketini açıp poşetleri fincanların içine koydu. "Maalesef sadece süttozu var. Son zamanlarda Amerikalı biriyle teması olmuş mu?"

"Hayır. Neden?"

"Şeker ister misin?"

"Durum ne kadar kötü?"

Mary fincanlara süttozu koydu. "Kötü haber, Badri çok hasta." Fincana şeker koydu. "Mevsimsel aşılırlarını üniversitede yaptırmış, bu da sağlık bakanlığınınkinden daha geniş kapsamlı bir aşılama demektir. Beş puanlık kaymalı bir virüse karşı tam bağışıklığı olmalı. On puanlığa ise kısmen bağışıklıdır. Ama şimdi gribin bütün belirtilerini gösteriyor, bu da büyük bir mutasyon anlamına gelir."

Su ısıtıcısı ötmeye başladı. "Yani bu da salgın demektir."

"Evet."

"Pandemi mi?"

"Muhtemelen. Dünya Grip Merkezi virüsü hızlı sekanslama yapamazsa ya da personel kaçarsa. Veya karantina delinirse." Fincanlara sıcak su doldurdu. "İyi habere gelince, DGM bunun Güney Carolina'dan çıkan bir grip olduğu kanaatinde." Fincanı Dunworthy'ye verdi. "Yani çoktan sekanslama yapılmış ve aşısı üretilmiştir. Antiviral ilaçlara ve semptomatik tedaviye güzel yanıt verir. Ölümcül de değildir."

"Kuluçka devresi ne kadar?"

"On iki ila kırk sekiz saat." Servis arabasına yaslanıp çayından bir yudum aldı. "DGM kan örneklerini eşleştirme için Atlanta'daki Hastalık Önleme Merkezi'ne gönderiyor. Onlar da bir tedavi önerecekler."

"Kivrin aşılırlarını yaptırmak için revire saat kaçta geldi?"

"Üçte. Ertesi sabah dokuzaya kadar buradaydı. İyi bir uyku çekmesi için gece onu burada tuttum."

"Badri dün onu görmediğini söyledi," dedi Dunworthy. "Ama pazartesi revire gelmesinden önce Kivrin'le görüşmüş olabilir."

"Kivrin'in tehlikede olması için aşılırları yapılmadan önce virüse maruz kalması gerekirdi. Virüsün de kontrolsüz olarak kendini kopyalama şansı bulması gerekirdi, James. Badri'yi pazartesi veya salı günü gördüyse bile, senden daha az tehlike altında." Fincanının üzerinden ciddi bir ifadeyle Dunworthy'ye baktı. "Sonuç için hâlâ endişe ediyorsun, değil mi?"

Dunworthy hafifçe başını iki yana salladı. "Badri stajyerin koordinatlarını kontrol ettiğini, hepsinin doğru olduğunu söyledi. Gilchrist'e da kaymanın asgari düzeyde olduğunu bildirmiş zaten." İçinden keşke kaymayı sorduğum zaman Badri bana cevap verseydi, diye geçirdi.

Mary sordu. "Başka ne terslik olabilir?"

"Bilmem. Hiç. Ortaçağ'da bir başına olmasından başka hiç."

Mary fincanını servis arabasına bıraktı. "Orada daha güvende olabilir. Epeyce hastamız olacak. Grip kontrol altına alınmamış yangın gibi yayılır. Karantina ancak durumu daha kökleştirecektir. İlk maruz kalan da her zaman tıbbi personel olur. Hastalanırlarsa ya da ilaç stoku tükenirse, bu yüzyıl

onluk asırlardan biri olabilir.”

Elini bitkince dağınık saçlarının üstünden geçirdi. “Kusura bakma, yorgunluktan böyle konuşuyorum. Neticede Ortaçağ’da değiliz. Metabolizörlerimiz, destek tedavilerimiz var, hem bu Güney Carolina virüsüyse, aşısı var demektir. Ama Colin ile Kivrin’in burada olmadıklarına seviniyorum.”

“Burada değil, ama Ortaçağ’da,” dedi Dunworthy.

Mary gülümsedi. “Haydutlar arasında.”

Kapı aniden ardına kadar açıldı. Koca ayaklı, uzunca boylu, ragbi giysili sarışın bir oğlan içeri girdi. Üstünden sular damlıyordu.

“Colin!”

“Demek buradasın,” dedi Colin. “Her yerde seni aradım.”

KIYAMET KİTABI DEŞİFRESİNDEN
(000893-000898)

Bay Dunworthy, *ad adjuvandum mefestina*.*

*Tercümesi: Bana yardım etmek için acele edin.

İKİNCİ KİTAP

---

*Kasıp kavuran karakışta
Donduran rüzgar inletti
Toprak demir kesti,
Su da taş;
Kar düştü kar üstüne,
Kar üstüne kat;
Kasıp kavuran karakışta
Çok zaman önce*

CHRISTINA ROSSETTI

Ateş sönmüştü. Kivrin odadaki duman kokusunu hâlâ alıyordu, ama bir yerdeki ocakta yanan ateşten geldiğini de biliyordu. İngiltere’de baca on dördüncü yüzyılın sonlarına kadar yaygınlaşmadığından, diye düşündü. Ve daha 1320’deydiler. Bu düşünce zihninde belirir belirmez de gerisi geldi: 1320 yılındayım ve hastalandım. Ateşim çıktı.

Bir süre bundan başka bir şey düşünmedi. Öylece yatıp dinlenmek huzur veriyordu. Bütün gücünü tüketen müthiş sınavdan çıkmış gibi bitkindi. Beni kazıkta yakmaya çalıştıklarını zannettim, diye düşündü. Onlara karşı mücadele ettiğini, alevlerin üzerine sıçradığını, ellerini yaladığını, saçlarını yaktığını hatırladı.

Saçımı kesmek zorunda kaldılar, diye düşündü. Acaba bu gerçekten de olmuş muydu, yoksa hayal mi etmişti? Elini kaldırıp yoklayamayacak kadar, hatta zihnini zorlayıp hatırlamaya çalışamayacak kadar bitkindi. Çok hastalandım, diye düşündü. Başımda ölüm duası okudular. Adam, “Korkacak bir şey yok,” demişti. “Evine döneceksin.” Huzur içinde yatsın. Ve uyudu.

Tekrar uyandığı zaman oda karanlıktı ve çok uzaktan çan sesi geliyordu. Epeydir çaldığının farkındaydı, tıpkı bu zamana geçtiği zamanki gibi, ama biri çaldıktan bir dakika sonra bir diğeri çaldı. Sesi öyle yakından geldi ki sanki pencerenin hemen önünde çalınmıştı, çınlaması diğerlerinin sesini bastırdı. Akşam duası çanları, diye düşündü. Bu çalışma daha önceden hatırlar gibiydi, kaba, kalbinin atışları gibi ahenksiz bir çan sesi, ama imkânsızdı bu.

Rüyasında duymuş olmalıydı. Kazıkta yakıldığını rüyada görmüştü. Rüyasında saçlarını kesmişlerdi. Anlamadığı bir dilde konuşmuşlardı.

En yakındaki çan sustu, diğerleri sesini duyurma fırsatı bulduğuna sevinmiş gibi bir süre daha çalmaya devam etti ve Kivrin bunu da hatırladı. Ne zamandır buradaydı? Bir gece gibi geliyordu ona ama şimdi üzerine eğilen yüzleri hatırlıyordu. Kadın ona kupa getirdiğinde, papaz içeri girdiğinde ve haydut da yanında geldiğinde titrek mum ışığı olmadan yüzlerini açıkça görmüştü. Bu geliş gidişlerin arasındaki karanlığı ve içinde mum yanan lambaların dumanlı ışığını, çanların çalışmasının duruşunu ve yeniden çalışmasını hatırladı.

Birden paniğe kapıldı. Ne kadardır burada yatıyordu. Ya haftalardır hasta yattıysa ve randevuyu kaçırdıysa? Ama olamazdı. İnsanlar, tifo olsalar bile haftalarca ateşten sayıklamazlardı. Hem tifo olması da imkânsızdı. Aşı olmuştu.

Odanın içi ateş geceden sönmüş gibi soğuktu. Elini yatak örtüsüne attı, o anda karanlığın içinden bir el çıktı ve yumuşak bir şeyi omuzlarına çekti.

“Teşekkür ederim,” dedi ve uykuya daldı.

Soğuk onu yeniden uyandırdı ve sadece birkaç dakikalığına içi geçtiği hissine kapıldı ama şimdi odanın içi biraz aydınlanmıştı. Aydınlık taş duvara oyulmuş dar bir pencereden giriyordu. Pencerenin kepenkleri açılmıştı ve soğuk da buradan geliyordu.

Pencerenin altındaki taş sıranın üstünde bir kadın parmak ucunda durmuş, üstüne bir bez geriyordu. Üstünde siyah bir elbise, başında da bone ile beyaz bir rahibe örtüsü vardı. Kivrin aklından bir manastırdayım, diye geçirdi, sonra 1300’lerde kadınların evlendikten sonra saçlarını örttüklerini hatırladı. Yalnızca bekar kızlar saçlarını örtmez ve açık bırakırlardı.

Kadın evlenecek ya da rahibe olacak kadar büyük görünmüyordu. Hasta yatarken odada bir kadın vardı ama o çok daha yaşlıydı. Kivrin ateşten dalıp gittiği sırada ellerini tuttuğunda, pürüzlü ve sert gelmişti. Hem kadının sesi de yaşlılıktan boğuktu, ama belki de ateşten ona öyle gelmişti.

Kadın pencereden gelen ışığın içine eğildi. Beyaz örtüsü sarardı, üstündeki elbise değildi, Kivrin'inki gibi bir fistanla üzerine de koyu yeşil kolsuz bir cübbe giymişti. Çok kötü boyanmıştı, çuvaldan yapılmış gibi görünüyordu ve öyle gevşek dokunmuştu ki Kivrin loş ışıktaki bile rahatça görebiliyordu. Öyleyse hizmetçiydi, ama hizmetçiler keten örtüler örtmez, bu kadın gibi bellerindeki kemere anahtar destesi takmazlardı. Önemli biri olmalıydı, belki de kahya kadını.

Burası da önemli bir yerdi. Muhtemelen şato değildi, çünkü yatağın dayandığı duvar taş değildi. İşlenmemiş tahtadandı, ama büyük ihtimalle bir malikane ya da en azından birinci dereceden soylu bir ailenin, küçük bir baronun ya da daha yüksek makamda birinin eviydi. Yattığı yatak yükseltilmiş çerçeveli gerçek bir yataktı, sert keten çarşaflydı. Ottan bir şilte değildi, örtüleri de kürktü. Pencerenin altındaki taş sıranın üstünde nakışlı minderler vardı.

Kadın bezi dar pencerenin iki tarafındaki küçük çıkıntılara bağladı, taş sıranın üstünden indi ve bir şey almak için eğildi. Kivrin yatağın cebinliğinden ne aldığını göremedi. Cebinlik kalındı, adeta halı gibiydi, ipe benzeyen bir şeyle geriye çekilip bağlanmıştı.

Kadın elinde tahta bir tasla doğrulduktan sonra boştaki eliyle eteklerini toplayıp pencerenin rafına çıktı ve beze kıvamlı bir şey sürmeye başladı. Kivrin yağ olduğunu tahmin etti. Hayır, balmumu. Pencereelerde cam yerine keten bezler kullanılıyordu. Camın on dördüncü yüzyıl malikanelerinde yaygınlaşmış olması gerekirdi. Soylu sınıf evden eve yolculuk ederken eşyalarıyla birlikte pencere camlarını da yanlarında taşırlardı.

Bazı malikanelerde cam pencere bulunmadığını kaydetmeliyim, diye düşündü. Ellerini kaldırıp birleştirdi, ama ellerini yukarıda tutmak çok yorucuydu. Tekrar yatak örtüsünün üstüne bıraktı.

Kadın yatağa doğru göz attıktan sonra, uzun kayıtsız darbelerle bezi yağlamaya devam etti. Kivrin içinden, iyileşiyorum herhalde, dedi. Hastalığı boyunca bu yataktan çıkmamıştı. Yine ne kadar zamandır yattığını düşündü. İçinden öğrenmek zorundayım ve sonra da iniş yerini bulmalıyım, diye geçirdi.

Fazla uzakta olamazdı. Eğer burası gitmeye niyetlendiği köyse, iniş yeri en fazla bir buçuk kilometre mesafede demektir. Köye gelmelerinin ne kadar sürdüğünü hatırlamaya çalıştı. Çok uzun sürmüş gibi gelmişti. Haydut onu koşumları çingiraklı kır bir ata bindirmişti. Ama adam haydut değildi. Kızıl saçlı nazik tavırlı bir gençti.

Getirildiği köyün ismini sorması gerekiyordu. Umarım Skendgate'tir diye düşündü. Ama değilse bile adından iniş yerinin hangi yönünde olduğunu anlardı. Ve tabii biraz güç kazanır kazanmaz, ona yerini gösterebilirlerdi.

Beni getirdiğiniz köyün adı nedir? Dün gece kelimeleri hatırlayamıyordu, ama sebebi yüksek ateşi elbette. Şimdi hiçbir sıkıntısı yoktu. Bay Latimer telaffuzu üzerinde aylar harcamıştı. “*Hankie muntıkadayam?*” ya da hatta “*Nerese bura?*” Yerel ağızlarda farklılıklar olsa bile tercüman otomatik olarak düzeltirdi.

Kivrin, “*Hankie yere gettirtinis beni?*” dedi.

Kadın irkildi, ona doğru döndü. Bir elinde tas, öbür elinde de fırçayla pencereden aşağı indi. Yatağa yaklaşınca Kivrin elindeki fırça olmadığını gördü. Neredeyse düz hazneli kare şeklinde tahta bir kaşıktı bu.

Kadın kaşıkla tası önünde tutup “*Gottebae tar tleve*” dedi. “*Beth yoh agast.*”

Tercümanın söylenenleri hemen çevirmesi gerekiyordu. Belki Kivrin'in telaffuzu tamamen yanlıştı, öyle yanlıştı ki kadın yabancı bir dil konuştuğunu zannetmiş ve kötü Fransızca ya da Cermencesiyle cevap vermeye çalışmıştı.

Tercümana söylediklerini çevirmesi için zaman tanıyarak ağır ağır, "*Hankie yere gettirtinis beni?*" diye sordu.

"Wick londebay yae comen lawdayke awtreen godelae deynorm andoar sic straunguwlonde. Spekefaw eek waenoot awfthy taloorbrede."

Bir ses, "Lavyes sharess loostee?" dedi.

Kadın dönüp, Kivrin'in yattığı yerden göremediği kapıya baktı. İçeri bir başka kadın girdi. Bu daha yaşlıydı, örtünün altındaki yüzü kırışmıştı ve elleri de Kivrin'in ateş dalgınlığında gördüğü pürüzlü ve yaşlı ellerdi. Kadın gümüş bir zincir takmıştı, elinde küçük deri bir sandık vardı. Kivrin'in getirdiği sandığa benziyordu, ama bu daha küçüktü, kafesi de pirinçten değil, demirdendi. Kadın sandığı pencerenin önündeki sıraya bıraktı.

"Auf specheryit darmayt?"

Kivrin, boğuk, adeta kızgın çıkan bu sesi de hatırladı. Kivrin'in yatağının yanında duran kadınla hizmetçiymiş gibi konuşuyordu. Eh, belki de öyleydi ve bu kadın da evin hanımıydı. Ama ne giysisi daha güzel, ne de örtüsü daha beyazdı. Belinde de anahtar yoktu. Kivrin anahtarları kahyanın değil, evin hanımının taşıdığını o zaman hatırladı.

Evin hanımının üstünde sararmış keten ve kötü boyanmış çuval bezinden giysiler vardı, demek ki Kivrin baştan aşağı yanlış giyinmişti. Latimer'in öğrettiği telaffuz kadar, Dr.Ahrens'in Ortaçağ'a has hiçbir hastalığa yakalanmama sözü kadar yanlıştı giyimi.

"Aşılarımı olmuşum," diye mırıldanınca iki kadın da dönüp ona baktı.

Yaşlı kadın sertçe, "Ellavih swot wardesdoorfeenden iss?" diye sordu. Genç kadının annesi miydi, kayınvalidesi miydi, yoksa dadısı mı? Bilemedi. Söylediklerinde ne bir isim, ne bir hitap sözcüğü çalınmadı kulağına.

Genç olanı, "*Maetinkerr woun dahest wexe hoordoumbe,*" dedi. Yaşlı kadın karşılık verdi. "Baukovlar da yoh."

Hiçbir şey anlamıyordu. Kısa cümlelerin tercümesi daha kolay olmalıydı, ama Kivrin daha tek bir kelime mi yoksa birkaç tane birden mi söylediklerini bile anlayamıyordu.

Genç kadının sıkı örtüyle başlı çenesi öfkeyle yukarı kalktı. "*Mouhaggak shrrevawomn ourman nadae seyvus.*"

Acaba benimle ne yapacaklarını mı tartışıyorlar, diye düşündü. Güçsüz elleriyle üstündeki örtüyü itince, genç kadın hemen elindekileri bırakıp yanına geldi.

"*Spaegun yovor tongawn glayis?*" dedi. Bu "Günaydın" demek de olabilirdi, "Daha iyisin ya?" veya "Seni şafakla beraber yakacağız" demek de. Belki de hastalığı tercümanın çalışmasına engel oluyordu. Herhalde ateşi düşünce söyledikleri her şeyi anlayabilecekti.

Yaşlı kadın kavuşturduğu ellerinin arasında zincirinin ucundaki küçük gümüş kutuyu tutarak yatağın yanına diz çöküp dua etmeye başladı. Genç olanı alnına bakmak için eğildikten sonra başını arka tarafına uzatıp Kivrin'in saçını çekiştirecek bir şey yaptı. Ve Kivrin başındaki yarayı sarmış olduklarını anladı. Sargıya dokunduktan sonra dolaşık buklelerini yoklamak için elini boynuna götürdü, ama orada hiçbir şey yoktu. Saçları kulaklarının hemen bitiminde eğri büğrü kesilmişti.

Genç kadın endişeyle, "*Vae motten tiyez thynt*" dedi, "*Thotyiwort, yara iççin.*" Kivrin'e bir tür açıklama yapıyordu ama Kivrin anlayamıyordu. Ama anlıyordu aslında: Çok hastalanmıştı, öyle ki

saçlarının yandığını zannetmişti. Birinin -yaşlı kadın mı?- ellerini yakalayıp deli gibi alevleri dövdüğünü hatırladı. Başka seçenekleri yoktu.

Ve Kivrin uğraşması zor saçlarından ve bitmek bilmez firçalanmasından nefret etmiş, dönem kadınlarının saçlarına verdikleri biçimler için edişe etmişti.Örüyorlar mıydı, örmüyorlarmıydı? İki hafta saçını yıkamadan nasıl duracaktı? Kestiklerine memnun olmalıydı, ama tek düşünebildiği kısacık saçlı Jean d'Arc'tı. Onu da yakmışlardı.

Genç kadın ellerini sargıdan çekmiş, korkmuş görünen Kivrin'e bakıyordu. Kivrin kadına bitkince gülümseyince gülümseyerek karşılık verdi. Sağ tarafında iki dişi eksikti ve boşluğun yanındaki dişi de kahverengiydi, ama gülümseyince birinci sınıf öğrencisi kadar küçük göründü.

Sargıyı çözüp örtünün üstüne bıraktı. Sargı başındaki örtüyle aynı kumaşandı, ama şeritler halinde yırtılmıştı, üstünde de kahverengi kan lekeleri vardı. Kivrin'in beklediğinden daha fazla kan vardı sargıda. Bay Gilchrist'in açtığı yara tekrar kanamış olacaktı.

Kadın ne yapacağından emin değilmiş gibi tereddütle Kivrin'in şakağına dokundu. "Acıkkan?" dedi ve bir elini Kivrin'in ensesine koyup başını kaldırmasına yardım etti.

Başını fena halde hafiflemiş gibiydi. Saçlarını yüzünden, diye düşündü.

Yaşlı kadın gence tahta bir çanak verdi. Genç kadın kaseyi Kivrin'in ağzına getirdi. Balmumu kasesi olduğunu düşündüğünden dikkatle yudumladı. Değildi, üstelik daha önce içirdikleri şey de değildi. Bu sulu, taneli bir çorbaydı. Dün gece içtiği içecek kadar acımsı değildi ama yine de ağzında yağlı bir tat bıraktı.

"Thasholde nayive gros vitaille towayte," dedi, sesi sabırsız bir tenkitle aksi çıktı.

Kivrin içinden, mutlaka kaynanası, diye geçirdi.

Genç kadın uysalca, "Shimote lese hoor fource," diye karşılık verdi.

Çorbanın tadı güzeldi. Kivrin hepsini içmeye çalıştı ama birkaç yudumdan sonra gücü tükendi.

Kadın çanağı yaşlı kadına verdi. Kadın da yatağın yanına gelmişti, Kivrin'in başını tekrar yastığa yerleştirdi. Kanlı sargı bezini aldı, tekrar başına sarmak için münakaşa edecekmiş gibi şakağına dokundu, sonra bezi genç kadına verdi. O da yatağın ayakucunda duran sandığın üstündeki kasenin içine koydu.

Genç kadın dişlerindeki boşlukları göstere göstere gülümsedi. "Lo liggethsteallouw." Dediklerini anlayamasa da ses tonu yanıltmıyordu. Kadın ona uyumasını söylüyordu. Gözlerini kapadı.

Yaşlı kadın, "Ortavaktı shodlausbrekkeynow," dedi ve birlikte odadan çıktılar, ağır kapıyı arkalarından kapadılar.

Kivrin sözcükleri içinden ağır ağır tekrarlayıp tanıdık bir söz yakalamaya çalıştı. Tercümanın sadece eski İngilizce kelimelerini içermesi değil, ses birimlerini ayırma ve söz dizimi kalıplarını tanıma becerisini güçlendirmesi de gerekiyordu. Ama Sırpça da konuşuyor olabilirlerdi.

Belki de oradayım, diye düşündü. Kim bilir beni nereye getirdiler. Ateşten kendimden geçmiştim. Belki de o haydut beni bir gemiye bindirip Avrupa'ya geçirdi. Kivrin bunun mümkün olmadığını biliyordu. Kopuk kopuk ve hayal gibi olsa da o geceki yolculuğun çoğunu hatırlıyordu. Attan düştüm, diye düşündü. Ve kızıl saçlı adam beni yerden kaldırdı. Bir kilisenin önünden geçtik.

Kaşlarını çatıp gittikleri yönü hatırlamaya çalıştı. Ormana girip açıklıktan uzaklaşmışlardı. Sonra bir yola çıkmışlardı, yol ikiye ayrılmış, attan da orada düşmüştü. O yolun çatallandığı yeri bulabilirse, oradan iniş yerini çıkarabilirdi. O çatal, kulenin biraz uzağındaydı.

Fakat iniş yeri o kadar yakındaysa, Skendgate'teydi ve kadınlar da eski İngilizce konuşuyorlardı. Peki, öyleyse neden konuşmalarını anlayamıyordu.

Belki de attan düşünce başımı vurdum ve tercüman hasar gördü, diye düşündü, ama başını çarpmamıştı ki. Elleri gevşemiş, yere düşünceye kadar attan aşağı kaymıştı. Sebep ateş, dedi kendi kendine. Her nedense tercümanın sözcükleri tanımasını engelliyor.

Ama Latinceyi tanıdı, dedi içinden. Ve korkudan bir düğüm göğsünden yukarı çıkmaya başladı. Latinceyi tanıdı, o zaman hasta olamam. Aşılarımı yaptırmıştım. Birden aşı yerinin şişip kaşındığını hatırladı. Ama Dr. Ahrens aşı yerini kontrol etmişti ve her şeyin yolunda olduğunu söylemişti. Veba hariç diğer aşı yerleri kaşınmamıştı. Veba kapmış olamam, diye düşündü. Hiçbir belirtisi yok bende.

Veba kurbanlarının koltukaltlarında ve kasıklarında büyük şişlikler olurdu. Kan kusarlardı ve cilt altında kan damarları parçalanır ve kararır. Demek veba değildi, ama neydi ve nasıl bulaşmıştı? 1320’de var olan her türlü hastalığa karşı aşılanmıştı, hem hiçbir hastalığa maruz da kalmamıştı. Hastalık belirtileri bu zamana geçer geçmez, henüz kimseyle karşılaşmadan başlamıştı. Mikroplar iniş yerinin yakınında durup da birinin geçmesini beklemezdi ya. Temasla, hapşırma ya da pireyle yayılırdı. Vebayı yayan pirelerdi.

Kesin bir tavırla, veba değil, dedi. Veba olan insan acaba veba mı oldum diye düşünmezdi. Ölmekle meşgul olduğu için düşünemezdi.

Veba değildi. Hastalığı yayan pireler ormanın ortasında değil, farelerde ve insanlarda bulunurdu, hem Kara Ölüm 1348 yılına kadar İngiltere’ye ulaşmamıştı. Bu Dr. Ahrens’in bilmediği bir Ortaçağ hastalığı olmalıydı. Bu dönemde, sıraca, St. Vitus dansı ve isimsiz hummalar gibi her türden tuhaf hastalık mevcuttu. Bu da onlardan biri olmalıydı. Ne olduğunu anlayıp savaşmaya başlayıncaya kadar güçlendirilmiş bağışıklık sistemini ele geçirmişti. Ama artık savaş bitmiş, ateşi düşmüştü ve tercüman da çalışmaya başlayacaktı. Tek yapması gereken dinlenmek, beklemek ve iyileşmekti. Bu düşünceyle rahatladı ve gözlerini kapayıp uykuya daldı.

Biri dokunuyordu ona. Gözlerini açtı. Kaynanaydı, Kivrin’in ellerini tutmuş, evire çevire inceliyor, pütürlü işaret parmağını ellerinin üstüne sürüyor, gözlerini kısıp tırnaklarına bakıyordu. Kivrin’in gözlerinin açık olduğunu fark edince tiksiniş gibi ellerini bırakıverdi ve “*Sheavost ahvheigh parage attelest, baht hoore der wikkonasshae haswfolletwe?*” dedi.

Hiçbir şey anlayamıyordu. Uyurken bir biçimde tercümanın yükselticilerinin sorunu çözeceğini ve duyduğu her şeyi deşifre edeceğini ummuştu. Uyandığında tercümanı çalışır halde bulacaktı. Ama söylenenler hâlâ anlaşılmazdı.

Yaşlı kadın “Hastow naydepesse?” dedi.

Bu bir soruya benziyordu, ama Fransızca bir soruya.

Kadın kaba eliyle Kivrin’in kolunu tutup yataktan kaldırmak ister gibi kolunu Kivrin’in vücuduna sardı. Kalkamayacak kadar hastayım, diye düşündü. Neden kaldırıyor bu kadın beni? Sorguya çekmek için mi? Yakmak için mi?

Genç kadın elinde ayaklı bir kupayla odaya girdi. Kupayı pencerenin rafına koyup yanlarına geldi ve Kivrin’in diğer kolunu tuttu. Eksik dişlerini göstererek gülümsedi. “*Böünyen tontee?*” dedi. Herhalde beni tuvalete götürecekler diye düşündü. Gayretle doğrulup oturdu, bacaklarını yatağın kenarından aşağı sarkıttı.

Anında başı dönmeye başladı. Ayaklarını yatağın kenarından sallandırıp geçmesini bekledi. Üstünde keten iç gömleğinden başka bir şey yoktu. Acaba giysileri neredeydi? Hiç olmazsa iç gömleğini çıkarmamışlardı. Ortaçağ’da insanlar genelde yatarken bir şey giymezlerdi.

Ortaçağ’da evlerin içinde tesisat da olmaz, diye düşündü ve tuvalet için evin dışına çıkmak zorunda kalmayacağını umdu. Bazı şatolarda helalar ya da dibi temizlenen kuyuların bulunduğu

köşeler bulunurdu, ama burası şato değildi.

Genç kadın Kivrin'in omuzlarına ince katlanmış bir battaniyeyi şal gibi örttü. İki kadın yataktan kalkmasına yardım ettiler. Tahta kaplamalı zemin buz gibiydi. Birkaç adım atınca başı tekrar dönmeye başladı. Dışarı çıkmak için onca yolu gidemem, diye geçirdi içinden.

Yaşlı kadın sertçe "*Wotan shay wootes nawdaor youse der jordane?*" dedi ve Kivrin Fransızca bahçe demek olan jardin kelimesini tanıdığını sandı, ama neden bahçe yüzünden tartışıyorlardı şimdi?

Genç kadın, "*Thanway maunhollp anhour,*" deyip kolunu Kivrin'in vücuduna sardı, Kivrin'in kolunu da kendi omzuna yerleştirdi. Yaşlı kadın iki eliyle diğer kolundan tuttu. Boyu Kivrin'in ancak omzuna yetişiyordu, genç olanı da kırk kilodan fazla çekmezdi ama Kivrin'i aralarına alıp yatağın ayakucuna kadar yürüttüler.

Her adımda başı daha fazla dönüyordu. Dışarı kadar yürüyemeyeceğim, diye düşünürken, ayakucuna gelince durdular. Burada bir sandık vardı, üstüne kaba bir kuş ya da muhtemelen bir melek resmi oyulmuş alçak tahta bir kutuydu bu. Üstünde su dolu tahtadan bir leğen, Kivrin'in başına sardıkları kanlı sargı ile daha küçükçe boş bir tas duruyordu. Bütün dikkatini yere düşmemeye veren Kivrin, yaşlı kadın "*Swoune nawmaydar oupondre yorresette,*" derken bir yandan da ağır eteklerini yukarı kaldırıp üstüne oturmasını işaret edinceye kadar ne olduğunu anlamadı.

İçinden minnetle, oturak bu, diye geçirdi. Bay Dunworthy, oturma 1320'de köy evlerinde hâlâ kullanılıyormuş. Anladığını göstermek için başını öne doğru salladı. Kadınlar oturağa oturturken başı öyle döndü ki, düşmemek için yatağın kalın perdelerine tutunmak zorunda kaldı. Üstelik kalkmaya çalışırken göğsünün acısından iki büklüm oldu.

Yaşlı kadın kapıya doğru dönüp, "*Maisry!*" diye seslendi. "*Maisry, com undtvaе holpoon!*" Belli ki gelip yardım etmesi için adı Marjorie veya Mary olan birine sesleniyordu, ama gelen olmadı. Demek bunu da anlayamamıştı.

Genç kadın, "*Slaeponpon donu paw daton,*" dedi. Herhalde, "dinlen" ya da "uyu" gibi bir şey söylüyor olacaktı, ama hâlâ çözemiyordu. Tercüman bozulmuş, diye düşündü, içinde göğsünün acısından beter küçük bir panik başladı.

Kendi kendine, bozulmuş olamaz, dedi. Makine değil mi bu. Kimyasal bir sözdizimi ve hafıza pekiştirici sadece. Ama ancak kendi hafızasındaki sözcüklerle çalışabilirdi ve belli ki Bay Latimer'in öğrettiği eski İngilizce işe yaramıyordu. Bay Latimer'in telaffuzu öyle farklıydı ki tercüman aynı sözcükler bile olsa işittiklerini tanıyamıyordu, ama bu bozulduğu anlamına gelmezdi. Yeni veriler toplaması gerekiyordu ve şimdiye dek duyduğu birkaç cümle yeterli değildi.

Latinceyi tanımişti, diye düşündü ve panik yeniden yüreğine saplandı ama paniğe direndi. Ölüm döşeğindeki okunan dua değişmeyen sözcüklerden oluştuğu için Latinceyi tanıyabilmişti. Kivrin hangi sözcüklerin söyleneceğini biliyordu zaten. Kadının söyledikleri böyle olmasa da yine de çözülebilirdi. Özel isimler, hitap şekilleri, isimler, fiiller ve edat öbekleri tekrarlanan belirli kalıplar halinde ortaya çıkardı. Hızla ayırt edecekti ve tercüman bunları şifrenin geri kalanını çözerken anahtar olarak kullanabilecekti. Şimdi yapması gereken veri toplamak, söylenenleri anlamaya bile çalışmadan dinlemek ve tercümanın işini yapmasını beklemektir.

Genç kadın sordu: "*Thin keowre hoorwoun desmoortale*"

"*Got tallon wottes,*" dedi yaşlısı.

Uzakta bir çan çalmaya başladı. Kivrin gözlerini açtı. İki kadın da örtüden dışarıyı görmeseler de dönmüş pencereye bakıyorlardı.

"*Bere wichebay gansanon,*" dedi genç kadın.

Yaşlı kadın karşılık vermedi. Sertleşmiş ketenin arkasını görebiliyormuş gibi gözlerini pencereden ayırmadı, ellerini dua eder gibi önünde birleştirmişti.

Genç kadın, “*Aydreddit ister fayve riblaun,*” deyince Kivrin verdiği karara rağmen bunu “Akşam duası zamanı” ya da “Akşam çanları çalınıyor” cümlelerine benzetmeye çalıştı, ama çalan akşam duası çanı değildi. Çan sesi devam etti, ama başka kiliselerin çanları ona katılmadı. Acaba bu daha önceden duyduğu akşamüstü tek başına çalan çan mıydı?

Yaşlı kadın birden pencereye arkasını döndü. “*Nay, Elwiss, itbahn diwolffin.*” Sandığın üstünden oturağı aldı. “*Gawynha thesspyd...*”

Kapının dışında bir patırtı oldu, merdivenlerden yukarı çıkan patır patır ayak sesleri duyuldu ve bir çocuk sesi bağırdı: “*Modder! Eysmertemay!*”

Küçük bir kız çocuğu sarı örgüleriyle bonesinin bağcıklarını savurarak içeri daldı ve oturağı tutan yaşlı kadına çarptı. Çocuğun ablak yüzü kıpkırmızıydı, gözyaşlarıyla ıslanmıştı.

Yaşlı kadın tehlikeli tası uzanamayacağı kadar kaldırıp kıza homordanarak, “*Wol yadothoos forshame ahnyous!*” dedi. “*Yowe maun naroonso inhus.*”

Kız kadına hiç aldırış etmedi. Hıçkırarak doğruca genç kadına koştu. “*Rawzamun hattmay smerte, Modder!*”

Kivrin nefesini tuttu. Modder. Bu anne demek olacaktı.

Küçük kız kollarını kaldırdı ve annesi, ah evet kesinlikle annesi, kızı kucağına aldı. Kız kollarını annesinin boynuna dolayıp yaygarayı bastı.

“*Şşş, Ahnyous, şşş,*” dedi annesi. Gırtlaksı bir G, diye düşündü Kivrin. Kaba bir Cermen G’si. Şşş, Agnes.

Anne kızına sarılarak pencerenin önündeki sıraya oturdu. Örtüsünün ucuyla kızın yüzündeki yaşları sildi. “*Spekenaw dothass bifel, Agnes.*”

Evet kesinlikle, Agnes’ti kızın adı. Anlat diyordu kadın, ne oldu anlat.

Agnes şimdi odaya giren çocuğu parmağıyla gösterip, “*Shayoss mayswerte!*” dedi. Diğer kız çocuğu ondan epeyce büyüktü, dokuz-on yaşında vardı. Sirtına inen uzun kahverengi saçları koyu mavi bir eşarpla bağlanmıştı.

“*Itgan naso, ahnyous,*” dedi. “*Tha pighte rennin gawn derstayres.*” Bu şefkat ve küçümseme karışımı ifadeye anlaşılmayacak bir şey yoktu. Bu kız sarışın olana benzemiyordu, ama Kivrin koyu renk saçlı kızın küçüğün ablası olduğuna yemin edebilirdi. “*Shay pighte renninge ahndist eyres, Modder.*”

Yine anne sözcüğü geçmişti, kızın düştüğünü söylüyor olacaktı. Fransızcaya benziyordu ama telaffuzlar ve yapılar Cermen’di. Kivrin adeta tık diye yerine oturduğunu hissetti.

“*Na comfritte horr thusselwys,*” dedi yaşlı kadın. “*She hathnau woundes. Hoor teres beenfomaught mais gain thy pitye.*”

Genç kadın da “*Hoor nay ganful bloody,*” dedi, ama Kivrin söylediğini duyamadı. O şimdi tercümanın tercümesini duyuyordu, hâlâ biraz bozuk ve birazcık da gecikmeliydi, ama yine de tercümeydi.

“Şunu şımartma, Eliwys. Yaralanmamış. İlgi çekmek için ağlıyor.”

Ve ismi Eliwys olan anne, “Dizi kanıyor,” demişti.

Yatağın ayakucunu işaret edip, “*Rossmunt, brangund oorwars-tedfrommecofre,*” dedi ve tercüman

hemen ardından çevirdi: “Rosemund, bana sandığın üstündeki bezi getir.” On yaşındaki kız hemen yatağın ayakucunda duran sandığa gitti.

Büyük olan kızın adı Rosemund’du, küçüğün adı da Agnes. Bu inanılmayacak kadar genç, başı örtülü anne de Eliwys’ti.

Rosemund Kivrin’in başından çıkan yıpranmış bezi uzattı.

Agnes haykırdı. “Dokunma! Dokunma!” Kivrin bunu anlamak için tercümana bile ihtiyaç duymadı. Ama hâlâ birkaç saniye geriden geliyordu.

Eliwys, “Kanı durdurmak için bez bağlayacaktım,” deyip bezi Rosemund’un elinden aldı. Agnes bezi itmeye çalıştı. “Bez...” Tercüman bir kelimeyi bilmiyormuş gibi bir boşluk oldu, “...ki, Agnes.” O kelime belli ki acıtmak olacaktı. Acaba o kelime hafızasında mı yoktu, neden bağlamdan anlamını çıkarıp yakın bir kelime kullanmamıştı?

Agnes “ ... penaunce yapacak” diye bağırdı ve tercüman aynı şekilde. “ ... yapacak” diye boş bırakarak çevirdi. Herhalde asıl kelimeyi duyup anlamını kendisi tahmin etsin diye böyle oluyordu. Kötü bir fikir değildi, ama tercüman geriden geldiği için Kivrin istediği kelimeyi duyamadı. Bunu her tanımadığı bir sözcük geçtiğinde yapacaksa, Kivrin’in başı ciddi biçimde dertte demektir.

Agnes aynı şeyi tekrarlayarak annesinin elini dizinden itti. Tercüman, “Acı yapacak,” diye fısıldadı. “Acı” bir fiil olmasa da Kivrin tercüman bir karşılık bulmayı başardığı için rahatladı.

Eliwys çocuğun dikkatini dağıtmak için, “Nasıl düştün?” diye sordu.

Rosemund, “Koşarak merdivenden çıkıyordu,” dedi. “Sana ... geldiği haberini vermek için koşuyordu.”

Tercüman yine boşluk bırakmıştı, ama Kivrin bu kez sözcüğü yakaladı. Muhtemelen özel isim olan Gawyn. Tercüman da aynı sonuca varmış olacaktı ki Agnes, “Anneme Gawyn geldi diyecektim,” diye ciyaklayınca, tercüman ismi aynen kullandı.

“Diyecektim.” Agnes şimdi ağlıyordu. Yüzünü annesinin göğsüne gömünce, kadın fırsattan istifade ederek sargıyı kızın dizine bağladı.

“Şimdi söyleyebilirsin bana,” dedi.

Agnes başını kaldırmadan iki yana salladı.

Yaşlı kadın. “Sargıyı çok gevşek bağladın, gelin,” dedi. “Düşecek.”

Sargı Kivrin’in gözüne yeterince sıkı göründü. Hem yarayı daha sıkı bağlamak çocuğa yeniden çığlıklar attıracaktı. Yaşlı kadın iki eliyle tuttuğu oturağı bırakmamıştı. Kivrin, acaba neden gidip boşaltmıyor, diye düşündü.

Eliwys kızı hafifçe sallayıp sırtını pırpırlayarak, “Hişş, hişş” dedi. “Haber verdiğine memnun oldum.”

Yaşlı kadın, “Gurur insanı kör eder,” dedi. Belli ki Agnes’i yeniden ağlatmaya kararlıydı. “Düşüğün için kabahat sende. Merdivenlerden koşarak çıkılmaz.”

Eliwys sordu: “Gawyn kır kısırakla mı geldi?”

Kır kısırak. Gawyn onu atına bindirip buraya getiren kişi olabilir miydi?

Agnes, annesi şaka yapmış gibi “Yok,” dedi. “Kendi yağız aygırıyla geldi, Gringolet’le. Atını yanıma sürüp, ‘Lady Agnes, annenizle konuşmak istiyorum’ dedi.”

“Rosemund, kardeşin senin dikkatsizliğin yüzünden yaralandı.” Agnes’i kızdırmayı başaramayınca, başka bir kurbanın peşine düşmüştü. “Neden meşgul olmadın kardeşinle?”

Rosemund, “Nakışımı işliyordum.” Destek almak için annesine baktı. “Maisry ona göz kulak olacaktı.”

Agnes annesinin kucağında doğruldu. “Maisry Gawyn’i görmeye gitti,” dedi.

“Ve de seyis çocukla oynaşmaya,” dedi yaşlı kadın. Kapıya gidip bağırdı. “Maisry!”

Maisry. Yaşlı kadının daha önce seslendiği kişi buydu ve tercüman şimdi özel isimler geldiği zaman bile boşluk bırakmıyordu. Kivrin Maisry’nin kim olduğunu bilmiyordu, herhalde hizmetçiydi, ama işler böyle giderse, Maisry’nin başı büyük dertteydi. Yaşlı kadın bir kurban bulmakta kararlıydı ve ortadan kaybolan Maisry mükemmel bir aday gibi görünüyordu.

Kadın bir daha bağırdı. “Maisry!” Sesi yankılandı.

Rosemund bunu fırsat bilip, gidip annesinin yanına oturdu. “Gawyn gelip benimle konuşsun dedi.”

Eliwys, “Aşağıda mı bekliyor?” diye sordu.

“Yok.Önce Peder Rock’la hanımı konuşmak için kiliseye gitti.”

Gurur insanı kör eder. Tercüman anlaşılan giderek kendinden fazla emin hale geliyordu. Herhalde aslı, Peder Rolfe olacaktı, ya da Peder Peter. Peder Rock olacak değildi ya.

Yaşlı kadın tekrar odaya girdi. “Neden gitti Peder Rock’un yanına?”

Kivrin tercümanın insanı deli eden fısıltısının üstünden asıl söylenen adı duymaya çabaladı. Roche. Kelimenin Fransızcası buydu. Peder Roche.

Elywis Kivrin’e göz atıp, “Herhalde hanımla ilgili bir şey buldu,” dedi. Kivrin’in de orada olduğunu hatırladıklarını gösteren ilk belirtiydi bu. Rahatça konuşmaları için uyduğunu zannetsinler diye hemen gözlerini yumdu.

Eliwys, “Gawyn bugün atla eşkıyaları aramaya çıktı,” dedi. Kivrin gözlerini azıcık araladı, ama kadın artık ona bakmıyordu. “Belki bulmuştur adamları.” Eğilip Agnes’in bonesinin sarkan bağcıklarını bağladı. “Agnes, Rosemund’la kiliseye gidin, Gawyn’e salonda konuşacağımızı söyleyin. Hanım uyuyor. Rahatsız etmeyelim.”

Agnes yerinden fırladı, “Ona ben söyleyeceğim Rosemund,” diye bağırarak kapıya koştu.

Eliwys arkalarından, “Rosemund bırak kardeşin söylesin,” diye seslendi. “Agnes, koşma.”

Kızlar odadan çıktılar, görünmeyen merdivenlerden koşarak aşağı indiler.

Yaşlı kadın, “Rosemund büyüdü sayılır,” dedi. “Kocanın adamlarının peşinden koşmak ona göre değil. Kızlarına ilgi göstermemenin sonu hayırlı gelmez. Oxenford’tan hemşire getirtseydin akıllılık ederdin.”

Eliwys Kivrin’in hiç beklemediği kadar kararlı bir sesle, “Hayır,” dedi, “Maisry onlara göz kulak olabilir.”

“Maisry koyun bile güdemez. Bath’tan gelmek için bu kadar acele etmemeliydik. Mutlaka ...e kadar bekleyebilirdik.”

Tercüman yine bir boşluk bırakmıştı. Kivrin bu ifadeyi tanıyamadı, ama önemli kısımlarını yakalamıştı. Bu insanlar Bath’tan gelmişlerdi. Oxford’un yakınlarındaydılar.

“Bırak Gawyn bir hemşire çağırсын. Hanımı iyileştirmesi için de sülükçü kadın.”

“Kimseyi çağırılmayacağız.”

“...mak için,” Yine tercüman çeviremediği bir boşluk bıraktı “Lady Yvolde yara iyileştirmekle nam salmıştır. Hizmetçilerinden birini hemşirelik etsin diye seve seve gönderir.”

“Hayır,” dedi Eliwys. “Hanıma kendimiz bakacağız. Peder Roche...”

Yaşlı kadın küçümseyerek, “Peder Roche,” dedi. “O hekimlikten anlamaz.”

Kivrin içinden, ama ben söylediği her şeyi anladım, diye geçirdi. Duanın son sözlerini okuyan alçak sesini, şakaklarına, avuçlarına, tabanlarına nazikçe dokunuşunu hatırladı. Korkmamasını söylemiş, adını sormuştu. Ve elini tutmuştu.

Yaşlı kadın, “Hanım soylu bir ailedense,” dedi, “kendisine cahil köy papazının bakmasına göz yumar mıydın? Lady Yvolde...”

Eliwys “Kimseyi çağırmayacağız,” dedi ve Kivrin ilk kez onun korktuğunu fark etti. “Kocam dönene kadar onu burada tutmamızı söyledi.”

“Bizimle gelmeyi tercih ederdi o da.”

“Gelemezdi, biliyorsun,” dedi Eliwys. “Ne zaman gelebilirse, o zaman gelecek. Gidip Gawyn ile konuşmalıyım.” Kadının yanından geçip kapıya doğru gitti. “Gawyn saldıranlardan bir iz bulabilmek için hanımı ilk bulduğu yeri arayacağını söylemişti. Belki neyin nesi olduğunu anlayabileceğimiz bir şey bulmuştur.”

Hanımı ilk bulduğu yer. Gawyn onu bulan adamdı, kızıl saçlı, nazik yüzlü, onu atına bindirip buraya getiren adam. En azından bu kadarını hayal etmemiştii, ama kır atı hayal etmiş olmalıydı. Onu buraya Gawyn getirmişti ve iniş yerini biliyordu.

“Dur,” dedi Kivrin. Doğrulup yastığa yaslandı. “Dur, lütfen. Gawyn’le konuşmak istiyorum.”

Kadın durdu. Eliwys yatağın yanına geldi, telaşlanmış görünüyordu.

Kivrin tercüme beklediği için her kelimedede duraklayarak dikkatle konuştu. “Gawyn denen adamla konuşmak istiyorum,” dedi. Sonunda bu süreç kendiliğinden yürüyecekti, ama şimdilik önce sözcüğü düşünüyor, tercümanın çevirmesini bekliyor ve yüksek sesle tekrarlıyordu. “Beni bulduğu yere gitmem gerek.”

Eliwys elini uzatıp Kivrin’in alınına koydu. Kivrin sabırsızlıkla itti eli.

“Gawyn ile konuşmak istiyorum.”

Yaşlı kadına, “Ateşi yok, Imeyne,” dedi. “Onu anlayamadığımızı biliyor ama yine de konuşmaya çalışıyor.”

Imeyne kabahatmiş gibi, “Yabancı bir lisan konuşuyor,” dedi, “Belki de Fransız casusudur.”

Kivrin, “Fransızca konuşmuyorum,” dedi. “Ortaçağ İngilizcesi konuşuyorum.”

“Belki de Latince” dedi Eliwys. “Peder Roche günah çıkarırken, Latince konuştuğunu söylemişti.”

“Peder Roche Patemoster demeyi bile beceremez,” dedi Lady Imeyne. “Onu ... göndermeliyiz.” Yine bilinmedik bir isim geçti. Kersey mi? Courcy mi?

Kivrin bu sefer Latince, “Gawyn ile konuşmak istiyorum,” dedi.

“Hayır,” dedi Eliwys. “Kocamı bekleyeceğiz.”

Yaşlı kadın hiddetle dönerken oturağın içindekini ellerine sıçrattı. Ellerini eteğine sildi, kapıyı çarparak odadan çıktı. Eliwys peşinden atıldı.

Kivrin kadını ellerinden yakaladı. “Beni neden anlamıyorsunuz?” dedi. “Ben sizi anlıyorum. Gawyn’le konuşmam gerek. Bana iniş yerini söylemek zorunda.”

Eliwys Kivrin’in ellerinden kurtuldu. “Haydi, bağırmmamalısın,” dedi nazikçe. “Uyumaya çalış. Dinlenmelisin ki evine dönebilesin.”

Başım büyük dertte, Bay Dunworthy. Nerede olduğumu bilmiyorum, üstelik dillerini de konuşamıyorum. Tercümanda bir bozukluk var. İnsanların söyledikleri bazı şeyleri anlayamıyorum, ama onlar benim hiçbir dediğimi anlamıyorlar. Ama daha beteri var.

Bir hastalığa yakalandım. Ne olduğunu bilmiyorum. Veba değil, çünkü veba belirtileri yok, hem iyileşiyorum da. Zaten veba için aşı olmuştum. Bütün aşılarımı yaptırmıştım, bağışıklığımı güçlendirmişlerdi, her şey tamamdı. Ama ya aşılardan biri işe yaramadı, ya da bu elimizde aşısı olmayan başka bir Ortaçağ hastalığı.

Belirtileri baş ağrısı, ateş ve baş dönmesi. Hareket etmeye çalıştığım zaman da göğsüm ağrıyor. Bir süre ateşten sayıklayıp hayaller gördüm, o yüzden nerede olduğumu bilmiyorum. Gawyn adında biri beni atıyla buraya getirdi, ama yolculuğa dair pek bir şey hatırlamıyorum. Yalnızca hava karanlıktı ve bana saatlerce sürmüş gibi geldi. Umarım yanlıyorumdur da ateş yüzünden bana uzun gelmiştir. Ve umarım Bayan Montoya'nın köyündeyimdir.

Burası Skendgate olabilir. Bir kilise hatırlıyorum ve sanırım bir malikanedeyim. Bir yatak odasında ya da çatı katındayım. Tavanarası olamaz çünkü merdiveni var, demek oluyor ki burası en azından küçük bir baronun evi. Bir pencere var, başımın dönmesi geçer geçmez kilise görünüyor mu, bakacağım. Kilisenin bir çanı var, şimdilik akşam dualarında çalınıyor. Bayan Montoya'nın köyündekinin çan kulesi yoktu. Korkarım doğru yerde değilim. Oxford'un epeyce yakınında olduğumu biliyorum, çünkü buradakilerden biri oradan bir doktor getirtmekten söz etti. Ayrıca Bayan Montoya'nın ezberlediğim haritasında yer almayan Kersey ya da Courcy adında bir köye de yakınız. Ama bu toprak sahibinin adı da olabilir.

Kendimde olmadığım için zaman konumumu da bilemiyorum. Hatırlamaya çalışıyorum. Sanırım iki gündür hastayım, ama daha fazla da olabilir. Beni anlamadıkları için hangi günde olduğumuzu soramıyorum da. Yere düşmeden yataktan kalkamıyorum. Bilmem neden saçlarımı da kestiler. Ne yapacağımı bilmiyorum. Ne oldu? Tercüman neden çalışmıyor? Hani t- hücrelerim takviye edilmişti?

(Ara)

Yatağımın altında bir sıçan var. Karanlıkta eşelendiğini duyuyorum.

Onu anlayamıyorlardı. Kivrin anlamasını sağlamak için Eliwys ile iletişim kurmaya çalışmıştı, ama kadın dediklerini anlamadan kibarca gülümsemekle yetinmiş ve dinlenmesini söylemişti.

Eliwys kapıya doğru giderken, Kivrin, “Lütfen,” demişti. “Gitme. Çok önemli. Gawyn iniş yerini bilen tek insan.”

Eliwys, “Uyu,” dedi. “Ben biraz sonra gelirim.”

“Onu görmeme izin vermeniz gerek,” dedi çaresizce.

Ama Eliwys kapıya varmıştı bile. “İniş yerini bilmiyorum.”

Merdivenlerde bir patırtı oldu. Eliwys kapıyı açtı. “Agnes, sana gidip...”

Cümlesini yarım bırakıp geriledi. Korkmuş ya da kızmış değildi, ama pervazdaki elini sanki kapıyı çarpıp kapayacakmış gibi çekti. Kivrin’in kalbi küt küt atmaya başladı. Çılgın gibi, buraya kadar, dedi içinden. Beni almaya geldiler, götürüp yakacaklar.

Bir erkek sesi, “Günaydın hanımım,” dedi. Kızınız Rosemund sizi salonda bulacağımı söyledi, ama yoktunuz.”

Odaya girdi. Kivrin yüzünü göremiyordu. Yatağın ayakucunda duruyor, yatağın perdeleri yüzünü kapatıyordu. Görebilmek için başını oynatmaya çalıştı, ama bu hareketle başı şiddetle dönmeye başladı. Tekrar başını yastığa bıraktı.

“Yaralı hanımın yanında olacağınızı düşündüm.” Keçe takviyeli bir yelekle deri bir tozluk giymişti. Kılıç da takmıştı. Öne doğru adım atınca tıngırtısını duydu. “Nasıl?”

Eliwys, “Bugün daha iyi,” dedi. “Kocamın annesi yaraları için civanperçemi kaynattı.”

Eliwys elini kapıdan çekmişti, “Kızınız Rosemund” sözünden de bu adamın Kivrin’e saldıranların peşinden gönderdikleri Gawyn olduğu anlaşılıyordu. Ama adam konuşurken, Eliwys birkaç adım gerilemişti. Yüzünde de temkinli, sakıngan bir ifade belirmişti. Kivrin’in zihninde yine tehlike düşüncesi titreşti. Acaba Bay Dunworthy’nin haydutu hayalden ibaret olmayabilir miydi? Zalim yüzlü o adam Gaywn olabilir miydi?

“Bize hanımın kimliğini gösteren hiçbir şey bulamadın mı?”

“Hayır,” dedi Gawyn. “Eşyalarının hepsi çalınmış, atları da götürmüşler. Ben de hanımın saldıranlara dair bir şeyler anlatmasını umuyordum. Kaç kişilermiş? Ne taraftan saldırmışlar?”

Eliwys, “Maalesef sana bir şey anlatamaz,” dedi.

“Dilsiz mi yani?” Gawyn biraz daha ilerleyince Kivrin yüzünü görebildi.

Kivrin’in hatırladığı kadar uzun boylu değildi ve saçları da gün ışığında kızıldan çok sarıya çalıyordu ama yüzü tıpkı onu atına bindirdiği zamanki kadar nazikti. Yağız atı Gringolet’e.

O haydut bu adam değildi. Haydutu hayal etmişti; zihni yüksek ateş ve Bay Dunworthy’nin korkutmaları yüzünden kır at ve Noel şarkılarıyla birlikte canlandırmıştı. Eliwys’in tepkilerini de, tıpkı oturağa oturtmak istediklerindeki gibi yanlış anlamıştı.

“Dilsiz değil, ama bilmediğimiz garip bir lisan konuşuyor,” dedi. “Yaralarının aklını bozduğundan korkuyorum” Eliwys yatağın yanına geldi, Gawyn de onu takip etti.

Gawyn, “İyi günler, hanım,” dedi. Kivrin sağırmış gibi tane tane ve ağır ağır konuşuyordu.

Eliwys, “Seni ormanda o buldu,” dedi.

Kivrin umutsuzca içinden, ormanın neresinde, dedi.

Gawyn her bir sözcüğün üstüne basa basa, “Yaralarınızın iyileşmesine sevindim” dedi. “Size saldıran adamları tarif edebilir misiniz?”

Kivrin, sana bir şey anlatabilir miyim bilmiyorum, diye düşündü. Adamın da dediklerini anlamayacağından korkarak sustu. Bu adamın onu anlaması gerekiyordu. İniş yerini o biliyordu.

“Kaç kişiydiler?” diye sordu. “Atlı mıydılar?”

Kivrin de onun yaptığı gibi sözcüklerin üstünde dura dura, içinden beni nerede buldun, diye geçirdi. Tercümanın cümleyi çevirmesini bekledi, tonlamaları dikkatle dinleyip Bay Dunworthy’nin öğrettikleriyle karşılaştırdı.

Gawyn ile Eliwys dikkatle yüzüne bakarak beklediler. Kivrin derin bir nefes aldı. “Beni nerede buldunuz?”

Kadınla adam bir an için bakıştılar. Gawyn’in gözlerinde şaşkınlık vardı. Eliwys de gözleriyle, “Gördün mü?” der gibiydi.

Gawyn, “O gece de böyle konuşuyordu,” dedi. “Yaralandığı için böyle konuşuyor zannettim.”

“Ben de,” dedi Eliwys. “Kocamın annesi Fransa’dan geldiğini düşünüyor.”

Gawyn başını iki yana salladı. “Konuştuğu dil Fransızca değil.” Tekrar Kivrin’e döndü. Neredeyse bağırarak, “Hanım,” dedi. “Başka memleketten mi geldiniz?”

Kivrin, içinden, evet dedi başka memleketten ve tek dönüş yolu da iniş yeri. Yerini bir tek sen biliyorsun.

Bir daha, “Beni nerede buldunuz?” dedi.

“Eşyalarının hepsini almışlar,” dedi Gawyn, “ama araba zengin işi, epeyce sandığı varmış.”

Eliwys başını salladı. “Asıl biri olduğunu sanıyorum, herhalde ailesi onu arıyordur.”

Kivrin sesini yükseltti. “Beni ormanın hangi mıntıkasında buldunuz?”

Eliwys, “Onu sinirlendiriyoruz,” dedi. Kivrin’in üstüne eğilip elini pırpıpladı. “Şşş.İstirahat et.” Peşinde Gawyn’le yataktan uzaklaştı.

Gawyn yine perdelerin ardında gözden kayboldu. “Bath’a Lord Guillaume’a gideyim mi?”

Eliwys ondan korkuyormuş gibi yine geri çekildi. Ama yatağın yanındayken yan yana durmuşlardı, neredeyse elleri birbirine değiyordu. Eski dostlar gibi konuşuyorlardı. Bu ihtiyatın sebebi başka bir şeydi.

“Kocanızı getireyim mi?”

“Hayır.” Eliwys başını eğdi. “Lordun yeterince derdi var, zaten mahkeme bitene dek oradan ayrılamaz. Hem sana yanımızda kalıp bizi korumanı söyledi.”

“Öyleyse müsaadenizle hanıma saldırdıkları yere dönüp biraz daha arama yapayım.”

Eliwys yüzüne bakmadan, “Pekala,” dedi. “O patırtıda yakınlarda bir yere bize hanımın kimliğini gösterecek bir şey düşürmüş olabilirler.”

Kivrin sessizce, hanıma saldırdıkları yer, diye tekrarladı. Tercümanın sesinin altından Gawyn’in ağzından çıkan sözleri duymaya ve ezberlemeye çalıştı. Saldırdıkları yer.

“O zaman izniniz isteyip yola koyulayım,” dedi Gawyn.

Eliwys başını kaldırıp yüzüne baktı. “Şimdi mi? Hava kararıyor.”

Kivrin, “Bana saldırdıkları yeri göster,” dedi.

Gawyn, “Ben karanlıktan korkmam, Lady Eliwys,” dedi ve kılıcını tangırdatarak yürüyüp gitti.

Kivrin, “Beni de götür,” dedi, ama faydası yoktu. Çoktan gitmişlerdi, tercüman da işe yaramıyordu. Çalıştığını düşünerek kendini kandırmıştı. Tercümanın değil, Bay Dunworthy’nin verdiği dersler sayesinde konuşulanları anlıyordu. Belki de anladığını düşünerek kendini

kandırıyordu.

Belki de kimliği hakkındaki konuşmanın konusu tamamen başka bir şeydi. Mesela, kayıp bir koyundan söz ediyorlardı ya da onu yargılamaktan.

Dışarı çıkarken Lady Eliwys kapıyı kapamıştı, Kivrin hiçbir şey duyamıyordu. Çan sesi bile kesilmişti. Keten bezinden giren ışık mavimsiydi. Hava kararıyordu.

Gawyn atla iniş yerine gideceğini söylemişti. Pencere avluya bakıyorsa, en azından hangi yöne gittiğini görebilirdi. Fazla uzakta olmadığını söylemişti Gawyn. Eğer adamın gittiği yönü görebilirse iniş yerini kendi başına da bulabilirdi.

Kendini yukarı itip doğrulmaya çalıştı. Bu kadarcık çaba bile göğsüne sancının saplanmasına yetti. Ayaklarını yatağın kenarından aşağı indirince başı dönmeye başladı. Yeniden uzanıp gözlerini kapadı.

Baş dönmesi, göğüs ağrısı ve ateş. Bunlar hangi hastalığın belirtisiydi? Suçiçeği ateş ve üşümeyle başlar, döküntüler ikinci veya üçüncü güne değin görünmezdi. Döküntünün başlayıp başlamadığını görmek için kolunu kaldırdı. Kaç gündür hasta olduğunu bilmiyordu. Ama kuluçka süresi on ila on iki gün olduğundan, suçiçeği olması imkânsızdı. On gün önce, suçiçeği virüsünün neredeyse yüz yıldır görülmediği Oxford'daki hastanedeydi.

Hastanede suçiçeği, tifo, kolera gibi her türlü hastalığa karşı aşılanmıştı. Bunlardan biri nasıl olabilirdi ki? Bunlardan biri değilse, neydi o zaman? St.Vitus mu? Bu aşılanmadığı bir hastalıktı, ama her türlü hastalığa karşı savaşması için bağışıklığını güçlendirmişlerdi.

Merdivenlerde bir koşuşma oldu. "Modder!" Agnes'in sesini tanıdı. "Rosemund beni beklemedi!"

Odaya önceki gibi paldır küldür dalmadı bu sefer, çünkü ağır kapı kapalı olduğundan itip açması gerekmişti, ama aralıktan içeri süzülür süzülmez ağlayıp bağırarak pencerenin önündeki sıraya koştu.

İçini çekerek, "Anne! Gawyn'e ben söyleyecektim," dedi ve annesinin içeride olmadığını görünce sustu. Kivrin gözyaşlarının da durduğunu fark etti.

Agnes pencerenin yanında, bu sahneyi başka bir sefere kullanıp kullanmamayı düşünür gibi bir dakika durduktan sonra kapıya koştu. Yarı yolda Kivrin'i fark etti ve durdu.

Yatağın yanına geldi. "Kim olduğunu biliyorum," dedi. Boyu ancak yatağın kenarına kadar geliyordu. Bonesinin bağcıkları yine çözülmüştü. "Sen Gawyn'in ormanda bulduğu hanımsın."

Kivrin besbelli tercümanın çarpıttığı cevabının kızı korkutmasından endişe etti. Kendini yastığında birazcık yukarıya doğru itip, başıyla evetledi.

Agnes, "Saçına ne oldu?" diye sordu. "Hırsızlar mı çaldı?"

Kivrin bu tuhaf fikir karşısında gülümseyerek başını iki yana salladı.

"Maisry dilini hırsızlar çalmış diyor," dedi. Parmağıyla Kivrin'in alnını işaret etti. "Başını mı acıttılar?"

Kivrin başını öne doğru salladı.

"Ben de dizimi acıttım," deyip, Kivrin kirli sargıyı görsün diye iki eliyle dizini havaya kaldırmaya çalıştı. Yaşlı kadın haklıydı. Sargı çoktan kaymaya başlamıştı. Altındaki yara görünüyordu. Kivrin kızın dizinin yalnızca sıyrıldığını sanmıştı, ama yara epeyce derine benziyordu.

Agnes sendeleyip dizini bıraktı ve tekrar yatağa yaslandı. "Ölecek misin?"

Kivrin göğsündeki ağrıyı düşünüp içinden, bilmem diye geçirdi. 1320'de suçiçeğinden ölüm oranı yüzde yetmiş beşti ve güçlendirilmiş bağışıklık sistemi çalışmıyordu.

Agnes bilgiç bir tavırla, "Hubard birader öldü," dedi. "Gilbert da. Attan düştü. Gördüm onu.

Kafası kıpkırmızıydı. Rosemund dedi ki, Hubard birader mavi hastalıktan ölmüş.”

Acaba mavi hastalık neydi? Herhalde boğulma ya da beyin kanaması olacaktı. Hubard da Eliwys’in kaynanasının değiştirmeye can attığı papaz olacaktı herhalde. Soylu ailelerin kendi din adamlarıyla seyahat etmeleri olağandı. Belli ki Peder Roche bölge papazıydı, büyük olasılıkla eğitimsizdi, muhtemelen okuma yazması da yoktu, ama adamın Latincesini gayet güzel anlamıştı. Üstelik de nazikti. Elini tutup korkmamasını söylemişti.İçinden, Ortaçağ’da da iyi insanlar var, Bay Dunworthy, diye geçirdi. Peder Roche, Eliwys, Agnes.

“Babam bana Bath’tan sana saksagan getirecek,” dedi Agnes. Adeliza’nın şahini var. Ara sıra tutmama izin veriyor.” Gamzeli elini yumruk yaptı, zırlı eldivenin üstünde hayali bir kuş tünemiş gibi kolunu dirseğinden büküp uzattı. “Benim av köpeğim var.”

Kivrin sordu. “Köpeğinin adı ne?”

Agnes, “Ben ona Blackie diyorum,” dedi, ama Kivrin ismin tercümanının yorumu olduğundan emindi. Büyük olasılıkla kız Blackamon ya da Blakkin demişti. “Kapkara bir köpek. Senin köpeğin var mı?”

Kivrin cevap veremeyecek kadar şaşırılmıştı. Konuşmuş ve anlaşılmıştı. Telaffuzu Agnes’a garip gelmemişti. Tercümanı düşünmeden, çevirmesini beklemeden konuşmuştu, belki de işin sırrı buydu.

Az önce yaptığını taklit etmeye çalışarak, “Hayır, benim köpeğim yok,” dedi.

“Ben saksaganıma konuşmayı öğreteceğim. Ona günaydın Agnes, demeyi öğreteceğim.”

Kivrin tekrar aynı yöntemi deneyerek, “Köpeğin nerede?” diye sordu. Kelimeler kulağına tuhaf, daha hafif, kadınların konuşmalarında duyduğu Fransızca konusu taşıyan o mırıltıyı taşıyor gibi geldi.

“Blackie’yi görmek ister misin? Ahırda şimdi,” dedi Agnes. Sorusuna karşılık vermiş gibiydi, ama Agnes’in konuşma tarzından anlamak güçtü. Yalnızca laf olsun diye de söylemiş olabilirdi. Kivrin emin olmak için konunun tamamen haricinde ve tek bir cevabı olan bir soru sormalıydı.

Agnes yatak perdesinin yumuşak kürkünü okşarken, alçak sesle bir şarkı tutturmuştu.

Tercümanın sözlerini kontrol etmesine fırsat vermeye çalışarak “Adın ne senin?” diye sordu. Tercüman modern dildeki cümlesini doğruluğundan emin olamadığı bir şeye çevirdi, ama Agnes hiç tereddüt etmedi.

Hemen, “Agnes,” dedi. “Babam, şahinin bir kısrağa binecek kadar büyüdüğü zaman olur diyor. Benim midillim var şimdi.” Kürkü okşamayı bıraktı, dirseklerini yatağın kenarına dayayıp çenesini küçücük ellerinin üzerine yerleştirdi. Kendinden pek memnun bir tavırla, “Ben senin adını biliyorum” dedi. “Katherine.”

Kivrin şaşkınlıkla sordu. “Ne?” Katherine mi? Katherine’i de nereden çıkarmışlardı? Adının Isabel olması gerekiyordu. Kim olduğunu bilmeleri mümkün müydü?

“Rosemund dedi ki kimse senin adını bilmiyormuş,” diye devam etti. “Ama Peder Roche’u Gawyn’e adının Katherine olduğunu söylerken duydum. Rosemund konuşamadığını söylemişti, ama bak konuşabiliyorsun.”

Kivrin’in gözünün önüne birden papazın üzerine eğilmiş alevlerin bulanıklaştırdığı yüzü geldi. Latince, “Adını söyle ki günahını çıkarayım,” diyordu.

Ve kendi de konuşamayacak kadar kurumuş ağzıyla karşılık vermeye çalışmıştı, öleceğinden ve başına gelenleri asla öğrenemeyeceklerinden korkuyordu.

Agnes, “Senin adın Katherine mi?” diye soruyordu. Ve tercümanın altından kızın sesini gayet iyi duyabiliyordu. Tercümanın sesi tıpkı Kivrin’inkine benziyordu.

“Evet,” dedi ve içinden ağlamak geldi.

“Blackie’nin ... var.” Tercüman sözcüğü anlayamadı. Havuç mu demişti, Yavru mu? “Kırmızı. Görmek ister misin?” Ve Kivrin dur diyemeden, koşarak aralık kapıdan dışarı çıktı.

Kivrin kızın geri dönmesini ve dediği şeyin canlı olmamasını umarak bekledi. Keşke nerede olduğunu ve ne kadar zamandır yattığını sorsaydı, ama herhalde Agnes bunlara cevap veremeyecek kadar küçüktü. Üç yaşından büyük görünmüyordu, ama elbette modern zamanlardaki çocuklardan daha küçük görünecekti. Öyleyse, beş-altı yaşlarındaydı. Kıza yaşını sormalıyım diye düşünürken, kızın bunu da bilemeyeceğini hatırladı. Mahkemesi görülürken Jean d’Arc da yaşını söyleyememişti.

İçinden, en azından soru sorabiliyor, diye düşündü. Demek tercüman bozuk değildi. Yabancı telaffuzlar yüzünden geçici olarak çalışmamış ya da yüksek ateşten etkilenmişti, ama şimdi düzgünce çalışıyordu ve Gawyn iniş yerini biliyordu. Ona gösterebilirdi.

Kapıyı görebilmek için yastıkların arasında doğruldu. Harcadığı güçten göğsü acıdı, baş dönmesi ve baş ağrısı geri geldi. Elini korkuyla alınına sonra da yanaklarına götürdü. Yüzü sıcaktı, ama elleri soğuk olduğu için ona öyle de geliyor olabilirdi. Odanın içi buz gibiydi, oturağa giderken ortalıkta ne bir mangal ne de bir yatak ısıtıcısı görmüştü.

Yatak ısıtıcısı icat edilmiş miydi? Herhalde. Yoksa insanlar Küçük Buz Çağı’nı nasıl atlattırlardı? Hava çok soğuktu.

Titremeye başladı. Ateşi yeniden yükselmeye başlıyor olacaktı. Geri gelecekler miydi? Tıp tarihinde ateş düşürme yöntemlerini okumuştı, düştükten sonra hasta yorgun düşerdi, ama ateş tekrar yükselmezdi, değil mi? Pekala yükselirdi. Sıtmaya ne demeli? Titreme, baş ağrısı, terleme, tekrarlayan ateş. Elbette yükselirdi.

Eh, bunun sıtma olmadığı belliydi. Sıtma İngiltere’de hiç salgın halini almamıştı. Kış ortasında Oxford’da sivrisinek yaşamazdı, hiç yaşamamıştı, üstelik belirtiler de tutmuyordu. Hiç terlememişti, titremesinin nedeni de ateşti.

Tifüs baş ağrısı ve yüksek ateşe yol açardı, Ortaçağ’da İngiltere’de çok yaygın olan bit ve pire yoluyla bulaşır. Büyük olasılıkla şu anda yattığı yatakta da vardı, ama kuluçka süresi çok uzundu, neredeyse iki haftaydı.

Tifonun kuluçka süresi yalnızca birkaç gündü. Baş ağrısına, kollarda bacaklarda ağrıya ve yüksek ateşe yol açardı. Kivrin bunun tekrarlayan bir ateş olduğunu sanmıyordu ama geceleri yükselip gündüz düştüğüne göre, akşam tekrar yükselirdi.

Saat kaç olduğunu merak etti. Eliwys, “Hava kararıyor,” demişti ve bez gerili pencereden içeri giren ışık mavimsiydi, ama aralık ayında günler kısa olurdu. Vakit henüz öğleden sonra olabilirdi. Uykusu vardı, ama bu bir belirti olmayabilirdi. Bütün gün uykuya dalıp, uyanmıştı.

Uyuklama tifonun belirtilerindendi. Dr Ahrens’in Ortaçağ hekimliği üzerine verdiği kısa dersi hatırlamaya çalıştı. Burun akıntısı, paslı dil, pembe döküntüler. Döküntü yedinci ya da sekizinci güne dek görülmezdi. İç gömleğini kaldırıp karnına ve göğsüne baktı. Döküntü yoktu.

Demek ki tifo olamazdı. Suçiçeği de. Suçiçeğinde döküntüler ikinci ya da üçüncü gün görünmeye başlardı.

Acaba Agnes’a ne olmuştu? Herhalde gecikmeli de olsa biri sağduyu gösterip kızın hasta odasına girmesini yasaklamıştı ya da o güvenilmez Maisry gerçekten de kızla ilgilenmeye başlamıştı. Kızın ahırda köpek yavrusunu görüp Kivrin’e yavruyu göstereceğini unutmış olması daha olasıydı.

Veba baş ağrısı ve ateşle başlardı. Veba olması mümkün değil, diye düşündü. Sende belirtilerin hiçbiri yok. Portakal kadar büyüyen lenf bezleri, ağzı dolduracak kadar şişen dil, tüm vücudu kapkara yapan kanamalar. Sende veba yok.

Bir tür grip olmalıydı. Ansızın başlayan tek hastalık gripti ve aşılar on beş güne kadar tam etkisini göstermediğinden Dr. Ahrens Bay Gilchrist'in tarihi erkene almasına sinirlenmişti. Mutlaka gripti. Gribin tedavisi neydi? Antiviral ilaçlar, istirahat, bol sıvı.

İyi öyleyse dinleneyim, dedi kendi kendine ve gözlerini kapadı.

Daldığını hatırlamıyordu ama dalmış olacaktı ki iki kadın yine odada konuşuyorlardı. Kivrin geldiklerini hiç hatırlamıyordu.

Yaşlı kadın, "Gawyn ne dedi?" diye sordu. Kaşığı elindeki tasın kenarına bastırarak bir şey eziyordu. Demir kafesli sandık kadının yanında açık duruyordu. Kadın sandığa uzanıp içinden küçük bez bir kese çıkardı. Kesenin içindekileri tasın içine serptikten sonra karıştırdı.

"Eşyalarının arasında hanımın geldiği yeri gösteren bir şey bulamamış. Her şeyini çalmışlar. Sandıklarını kırıp açmışlar, kim olduğunu gösterebilecek her şeyi almışlar. Ama Gawyn araba zengin işi diyor. Herhalde iyi bir aileden.

"Herhalde ailesi onu arıyordur," dedi yaşlı kadın. Tası bırakmış, şimdi cayırtyla elindeki bezi yırtıyordu. "Oxford'a haber gönderip yanımızda güvende olduğunu söylememiz lazım."

"Hayır," dedi Eliwys. Kivrin sesindeki direnci fark etti. "Oxford'a değil."

"Ne duydun ki?"

"Bir şey duymadım," dedi Eliwys, "ama lordum onu burada tutmamızı söyledi. Her şey yolunda giderse, bir hafta içinde dönmüş olur."

"Her şey yolunda gitseydi, çoktan dönmüş olurdu."

"Mahkeme daha başlamamıştı. Belki de dönüş yolundadır şimdi."

"Belki de... Yine o tercüme edilemez isimlerden biri geçti. Torquil mi? "Asılmayı bekliyor, oğlum da onun yanında. Böyle bir meseleye burnunu sokmamalıydı."

"Onun dostu, hem de masum."

"Serseminki benim oğlum da, ona şahitlik yaptığı için ondan daha sersem. Dost olan kişi Bath'tan ayrılmamasını söylerdi." Kaşığı yine tasın kenarına bastırarak ezmeye başladı. "Buna hardal koymak lazım," deyip kapıya doğru gitti. "Maisry!" diye seslendikten sonra yeniden bez yırtmaya koyuldu. "Gawyn hanımın refakatçilerinden kimseyi bulamamış mı?"

Eliwys pencerenin önüne oturdu. "Hayır, ne onların atlarını ne de hanıminkileri bulabilmiş."

Çopur yüzlü, yağlı saçlı bir kız içeri girdi. İşlerine bakacak yerde seyis çocukla cilveleşen Maisry bu kız olamazdı. Tökezler gibi diz kırıp reverans yaptıktan sonra, "Wotwardstu Lawttymayeen?" dedi.

Of, olamaz, dedi Kivrin içinden. Tercümanın yine nesi var?

Yaşlı kadın, "Bana mutfaktan hardal kabını getir, oyalanmadan gel," dedi. Kız kapıya yöneldi. "Agnes ile Rosemund nerede? Sen neden yanlarında değilsin?"

Kız somurarak, "*Shiyrouthamay*," dedi.

Eliwys ayağa kalktı. "Açık söyle," dedi.

"Benden (bir şey) saklıyorlar."

Sorun tercüman değildi. Bu soyluların konuştuğu farklı bir Norman İngilizcesi ile köylülerin konuştuğu Sakson'a çalan lehçeydi ve ikisi de Bay Latimer'in gamsızca öğrettiği Ortaçağ İngilizcesi'ne hiç benzemiyordu.

Maisry, "Lady Imeyne seslendiğinde ben de onları arıyordum hanımım," dedi ve tercüman hepsini anladı ama tercüme etmesi birkaç saniye sürdü. Bu gecikme Maisry'nin konuşmasına kıza has ahmakça bir ağırlık veriyordu.

Eliwys, “Nerede aradın? Ahırda mı?” dedi. Ellerini kızın başının iki yanına getirip zil çalar gibi vurdu. Maisry bağıırıp kirli elini kulağına götürdü. Kivrin yastığında büzüldü.

“Git, Lady Imeyne’ye hardal getir, sonra da Agnes’i bul.”

Maisry başını salladı, pek de korkmuş benzemiyordu ama hâlâ kulağını tutuyordu. Yine sendeler gibi reverans yapıp geldiği gibi acele etmeden çıktı. Bu ani şiddetten Kivrin kadar etkilenmemiş gibiydi. Kivrin Lady Imeyne’nin hardalını ne zaman alacağını merak etti.

Kivrin’i şaşkırtan bu şiddetin çabukluğu ve sakinliğiydi. Eliwys kızgın bile görünmüyordu ve Maisry gider gitmez pencerenin önündeki yerine döndü, oturdu ve sakin bir sesle konuştu. “Hanım hareket edemez ama ailesi gelir. Kocam dönünceye kadar yanımızda kalabilir. Noel’de mutlaka dönmüş olur.”

Merdivenlerde gürültü oldu. Kivrin, herhalde yanıldım, diye düşündü, kulak tokadı işe yaramıştı. Agnes göğsüne bir şey bastırmış halde rüzgar gibi içeri daldı.

Eliwys, “Agnes,” dedi, “Ne işin var burada?”

“... getirdim.” Tercüman kelimeyi hâlâ çözememişti. “Hanıma göstereceğim.”

“Sen ne kötü çocuksun, Maisry’den saklanıyorsun, sonra buraya gelip hanımı rahatsız ediyorsun,” dedi Imeyne. “Yaraları yüzünden çok sıkıntısı var.”

“Ama bana görmek istiyorum dedi.” Elindekini uzattı. Bu yaldız ve kırmızıya boyanmış iki tekerlekli oyuncak bir at arabasıydı.

Lady Imeyne kızı hoyratça tutup, “Tanrı yalancıları bitmez işkenceyle cezalandırır,” dedi. “Hanım konuşamıyor. Bunu çok iyi biliyorsun.”

Agnes azimle karşılık verdi. “Ama benimle konuştu.”

Kivrin içinden, aferin sana, dedi. Bitmez işkence. Çocuk korkutmak için ne korkunç şey bu böyle. Ama Ortaçağ’dı burası, papazlar sürekli kıyameti ve cehennem azabını anlatırlardı.

Agnes, “Ama arabamı görmek istediğini söyledi,” dedi. “Köpeği yokmuş, onu da söyledi.”

“Masal uyduruyorsun,” dedi Eliwys. “Hanım konuşamıyor.” Kivrin, buna bir son vermek zorundayım, diye düşündü. Yoksa kız da kulaklarına şamarı yiyecek.

Dirseklerinin üzerinde doğruldu. Harcadığı çabadan nefes nefese kaldı. İçinden tercümanın vazifesini yapması için dua ederek, “Agnes ile konuştum,” dedi. Tekrar çalışmazlık ederse ve Agnes’in dayak yemesine sebep olursa, bu bardağı taşıran son damla olacaktı. “Arabayı getirmesini ben söyledim.”

İki kadın da dönüp ona baktılar. Eliwys’in gözleri irileşti. Yaşlı kadın önce şaşkırmış, sonra da Kivrin onları kandırmış gibi kızgın göründü.

Agnes, “Size demiştim,” dedi ve arabasıyla yatağın yanına yürüdü.

Kivrin’in gücü tükendi, kendini yastığa bıraktı. “Burası neresi?” diye sordu.

Eliwys’in kendini toplaması bir saniye sürdü. “Lordumun ve kocam... evinde güvendesin.” Tercüman yine isimle sorun yaşadı. Guillaume D’Iverie ya da Devereaux gibi bir şeydi.

Eliwys endişeyle ona bakıyordu. “Kocamın adamı seni ormanda bulmuş, buraya getirdi. Haydutların saldırısına uğramışsın ve kötü yaralanmışsın. Sana kim saldırdı?”

“Bilmiyorum,” dedi Kivrin.

“Bana Eliwys derler, bu da kocamın annesi, Lady Imeyne. Senin adın nedir?”

İşte dikkatle kurgulanmış öyküsünü anlatmanın zamanı gelmişti. Papaza adının Katherine olduğunu söylemişti, ama Lady Imeyne papazın söylediği hiçbir şeyi ciddiye almadığını açıkça söylemişti. Hatta adamın Latince bildiğine bile inanmıyordu. Kivrin adamın adını yanlış anladığını, asıl adının

Isabel de Beauvriier olduğunu söyleyebilirdi. Onlara ateşi çıktığı için annesinin ya da kız kardeşinin adını sayıkladığını söyleyebilirdi. Hatta St. Catherine'den yardım istediğini bile söyleyebilirdi.

Lady Imeyne, "Hangi ailedensin?" diye sordu.

Çok güzel bir öyküydü. Kimliğini ve toplum içindeki yerini ortaya koyacak, onu ailesinin yanına göndermemelerini de garantileyecekti. Yorkshire çok uzaktı ve kuzeye giden yol da kışın geçit vermezdi.

Eliwys, "Nereye gidiyordun?" diye sordu.

Ortaçağ bölümündekiler hava ve yol durumunu araştırmışlardı. Aralık ayında iki hafta boyunca her gün yağmur yağmıştı ve ocak ayının sonlarına kadar çamuru donduran sert bir ayaz yaşanmıştı. Ama Kivrin Oxford yolunu görmüştü. Kuru ve açıktı. Ortaçağ bölümü elbisesinin rengini de, üst sınıf arasında cam pencerelerin yaygınlığını da araştırmıştı. Dil de derinlemesine araştırılmıştı.

"Hatırlamıyorum," dedi.

"Hiç mi?" Eliwys Lady Imeyne'ye döndü. "Hiçbir şey hatırlamıyor."

"Hiç," dediğini zannettiler, diye düşündü.

Eliwys, "Yarasından," dedi. "Hafızasını sarsmış."

Kivrin, "Hayır. .. yok..." dedi. Hafızasını kaybetmiş numarası yapmaması gerekiyordu. Onun East Riding'li Isabel de Beauvriier olması gerekiyordu. Sırf buradaki yolların çamuru kuru diye, daha kuzeydeki yolların açık olması şart değildi. Eliwys onun hakkında haber alması ya da kocasını alıp getirmesi için Gawyn'in bile atla Oxford'a gitmesine izin vermemişti. Herhalde onu East Riding'e göndermezdi.

Lady Imeyne sabırsızlıkla, "Kendi adını bile hatırlayamıyor musun?" diye sordu. Kivrin'in üstüne o kadar eğilmişti ki, kadının nefesinin kokusunu alabiliyordu. Ağzından çok pis bir çürüme kokusu geliyordu. Herhalde çürük dişleri vardı.

"Adın nedir?"

Bay Latimer Isabel'in 1300'lerde en yaygın kadın ismi olduğunu söylemişti. Katherine ne kadar yaygındı acaba? Ve Ortaçağ bölümü kızların isimlerini bilmiyordu. Ya Yorkshire yeterince uzakta değilse ve Lady Imeyne ailesini tanıyorsa? Bunu Kivrin'in casus olduğunu gösteren bir diğer delil sayacaktı. En iyisi Isabel de Beauvriier isminde kalmaktı.

Yaşlı kadın papazın ismini yanlış anladığına inanmaktan ancak memnun olurdu. Adamın cehaletinin, yetersizliğinin yeni bir göstergesi sayılacak, Bath'a yeni bir papaz gönderilmesi için yeni bir sebep oluşturacaktı. Ama adamcağız elini tutmuş, korkmamasını söylemişti.

"Adım Katherine," dedi.

Başı dertte olan bir ben değilim, Bay Dunworthy. Sanırım beni evlerine alanlar da öyleler.

Malikanenin sahibi, Lord Guillaume burada değil. Bir arkadaşının mahkemesinde şahitlik yapmak üzere Bath'a gitmiş. Anlaşılan bu tehlikeli bir iş. Annesi Lady Imeyne bu meseleye karıştığı için oğluna sersem diyor. Karısı Lady Eliwys de endişeli ve gergin görünüyor.

Buraya hizmetkarları olmadan aceleyle gelmişler. On dördüncü yüzyılın soylu kadınlarının yanlarında en az bir nedimleri olurdu ama ne Eliwys'in ne de Imeyne'nin nedimesi var. Üstelik çocukların (Guillaume'un iki küçük kızı buradalar) dadısını da geride bırakmışlar. Lady Imeyne yeni bir dadı ile bir de papaz getirtmek istiyordu, fakat Lady Eliwys buna izin vermeyecektir.

Bence Lord Guillaume sorunlar çıkmasını bekliyor ve güvende olmaları için kadınları gizlice buraya kaçırdı. Ya da sıkıntılar çoktan baş göstermişti. Kızların küçüğü Agnes bana papazın ve "başı kıpkırmızı" olan Gilbert adında birinin öldüğünden bahsetti. Belki de kan döküldü ve kadınlar buraya kaçtılar. Lord Guillaume'un adamlarından biri de onlarla birlikte gelmiş ve adam silahlı.

1320'de Oxfordshire'da Kral II.Edward'a karşı büyük bir ayaklanma olmamıştı, ama kimse kraldan ve gözdesi Hugh Despenser'dan memnun değildi. Her yerde entrikalar ve küçük çatışmalar yaşanmaktaydı.İki baron, Lancaster ve Mortimer, o sene, yani bu sene Despenser'den altmış üç malikane aldılar. Lord Guillaume ya da arkadaşı bu entrikalardan birine karışmış olabilirler.

Tamamen başka bir mesele, bir arazi anlaşmazlığı falan da olabilir tabii. 1300'lerde insanlar mahkemelerde yirminci yüzyılın insanları kadar çok zaman harcıyorlardı. Ama sanmıyorum. Lady Eliwys her seste yerinden sıçırıyor, hem Lady Imeyne'nin komşulara burada olduklarını söylemesini de yasaklamış.

Sanırım bu bir bakıma iyi bir şey. Kimseye burada olduklarını söylemiyorlarsa, benden de bahsetmeyecekler ya da kim olduğumu anlamak için haberciler göndermeyeceklerdir.Öte yandan silahlı adamların kapıya dayanmaları da an meselesi. Veya iniş yerini bilen tek kişi olan Gawyn'in evi savunurken ölmesi mümkün.

(Ara)

15 Aralık 1320 (eski takvim). Artık tercüman iyi kötü çalışıyor ve dönem insanları dediklerini anlıyor görünüyorlar. Ben de onları anlıyorum ama Ortaçağ İngilizcesi'nin Bay Latimer'in öğrettikleriyle hiçbir ilgisi yok. Bay Latimer burada olsa tek kelime anlamazdı.

Tercüman söylenenleri söz dizimiyle tercüme ediyor, bazı sözcüklere ise hiç dokunmuyor. Başta "Evet", "Hayır" ve "Nereliyim hatırlamıyorum" diyerek söylediklerimi aynı yolla ifade etmeye çalıştım, fakat bunu düşünmek çok sıkıntılı. Tercümanın bir sonuç bulması çok uzun sürüyor ve ben de telaffuzlarla boğuşup kekeleyorum. Ben de sadece modern dil konuşup ağızından çıkanların doğruya yakın olmasını ve tercümanın deyimleri ve ekleri katletmediğini ummakla yetiniyorum. Nasıl konuştuğumu Tanrı bilir. Herhalde bir Fransız casusu gibidir.

Tek sorun dil değil. Kıyafetim de tamamen yanlış, dokuması fazla iyi. Mavisi de çivitle boyansa da fazla canlı. Burada hiç canlı renk görmedim. Boyum fazla uzun, dişlerim fazla sağlıklı, kazıda çamurla uğraşmama rağmen ellerim de hiç uygun değil. Hem daha kirli olmalıydı, hem de şiş ve kızarık. Herkesin, hatta çocukların bile elleri çatlak ve kanyor. Ne de olsa aralık ayındayız.

Aralık'ın onbeşi. Lady Imeyne ile Eliwys'in arasında yeni bir papaz getirtmek konusunda bir tartışmaya şahit oldum. Imeyne, "Papaz getirtmek için bol bol vaktimiz var. Noel yortusuna daha on gün var," dedi. Bay Gilchrist'e hiç olmazsa zaman konumumu saptadığımı söyleyin. Ama iniş yerinin ne kadar uzağındayım bilmiyorum. Gawyn'in beni buraya nasıl getirdiğini hatırlamaya çabaladım ama ne yazık ki o gece tamamen bulanık ve hatırladıklarım da hiç yaşanmamış. Koşumuna çingirakları asılmış kır bir at hatırlıyorum, bir de Noel ilahileri çalan çanlar.

Aralık'ın on beşi, demek ki orada Noel gecesi. Herhalde bir şeri partisi verir, sonra da ayin için yürüyerek kiliseye gidersiniz. Yedi asırdan fazla bir zaman uzakta olmanızı insanın aklı almıyor. Durmadan, şu yataktan kalkacak (ki baş dönmesinden kalkamıyorum, herhalde ateşim yine yükseldi) ve kapıyı açacak olsam, karşımda bir Ortaçağ holü yerine Brasenose'un laboratuvarında sizleri, Badri'yi, Dr. Ahrens'i ve sizi bulacağımı düşünüyorum, Bay Dunworthy. Siz gözlüğünüzü siliyor ve bana "Dememiş miydiniz?" diyorsunuz. Keşke deseniz.

Lady Imeyne, Kivrin'in hafıza kaybetme hikâyesine inanmadı. Agnes koca patili küçük siyah bir yavru olduğu meydana çıkan köpeğini getirdiği zaman, "İşte köpeğim bu, Lady Kivrin," dedi. Köpeği gövdesinin ortasından sıkıca tutup uzattı. "Sevebilirsin. Nasıl sevilir hatırlıyor musun?"

Kivrin, "Evet," deyip yavruyu Agnes'in sımsıkı tutan ellerinden alıp bebek yumuşaklığındaki tüylerini okşadı. "Senin dikişinin başında olman gerekmiyor mu?"

Agnes yavruyu elinden aldı. "Büyükannem kahyayı paylamaya gitti. Maisry de ahıra." Yavruyu çevirip öptü. "Ben de seninle konuşmaya geldim. Büyükannem çok kızgın. Biz buraya geldiğimiz zaman kahyalar maaile salona yerleşmişlerdi." Yavruyu bir daha öptü. "Büyükannem diyor ki adamı günaha teşvik eden karısıymış."

Büyükanne. Agnes büyükanneye benzer bir şey söylememişti. On sekizinci yüzyıla kadar böyle bir kelime yoktu, ama tercüman Agnes'in yanlış telaffuzlarını düzeltmemesine ve anlamın bağlamdan anlaşılması gereken yerlerde boşluklar bırakmasına rağmen, artık dev ve kaygı verici sıçramalar yapıyordu. Kivrin bilinçaltının ne yaptığını bildiğini ümit ediyordu.

Agnes, "Sen *daltriss* misin, Lady Kivrin?" dedi.

Bilinçaltı ne yaptığını bilmiyor olacaktı ki, "Ne?" diye sordu.

"Daltriss," dedi Agnes. Yavru kıvranıp Agnes'in ellerinden kurtulmaya çabalıyordu. "Büyükannem öyle olduğunu söylüyor. Diyor ki aşığına kaçan bir kadın tabii ki bir şey hatırlamaz."

Bir zinacı. Eh, en azından Fransız casucu olmaktan iyiydi. Belki de Lady Imeyne hem kocasından kaçtığını hem de casus olduğunu düşünüyordu.

Agnes yine köpeğini öptü. "Büyükannem, bir hanım kış günü ormanda başka neden yolculuk etsin ki, diyor."

Lady Imeyne'nin hakkı vardı. Bay Dunworthy'nin de. Sabah şakağındaki yaraya pansuman yapmaya gelen Lady Eliwys'e Gawyn ile konuşmak istediğini söylediye de hâlâ iniş yerini öğrenememişti.

Eliwys şakağına sarmısak gibi kokan ve fena halde yakan bir merhem sürerken, "Seni soyan haydutları aramaya çıktı," demişti. "Onları hatırlıyor musun?"

Kivrin hafızasını kaybetme numarasının garip bir köylünün asılmasıyla sonuçlanmamasını ümit ederek başını iki yana sallamıştı.

Belki de onlara hiçbir şey hatırlamadığını söylememeliydi. De Beauvriyer ailesini tanımaları çok düşük bir olasılıktı ve açıklama yapamamasının Lady Imeyne'yi daha da şüphelendirdiği belliydi.

Agnes bonesini köpeğe takmaya uğraşıyordu. "Ormanda kurtlar var," dedi. "Gawyn baltasıyla bir tane öldürdü."

"Agnes, Gawyn beni nerede bulduğunu söyledi mi?"

Kız bonenin bağcığını hayvanı boğacak kadar sıkı sıkı bağladı. "Evet. Blackie bonemi takmaya bayılıyor."

"Hiç de öyle görünmüyor," dedi Kivrin. "Gawyn beni nerede bulmuş?"

"Ormanda." Yavru kıvranıp boneden kurtulmaya çabalarken neredeyse yataktan aşağı düşüyordu. Kız köpeği yatağın ortasına koyup, ön patilerinden tutup kaldırdı. "Blackie dans edebiliyor."

Kivrin zavallı hayvanı kurtarmak için, "Haydi, bırak ben tutayım," dedi. "Gawyn beni ormanın

neresinde bulmuş?”

Agnes yavruyu görmek için parmak ucunda durdu. “Blackie uyuyor,” diye fısıldadı.

Köpek yavrusu Agnes’in ilgisinden bitkin düşmüş, uyuyakalmıştı. Kivrin hayvanı kürk yatak örtüsünün üstüne yanına yatırdı. “Beni buldukları yer uzak mıymış?”

“Evet,” dedi Agnes, ama Kivrin kızın en ufak bir fikrinin bile olmadığını anladı.

Bunun yararı yoktu. Belli ki Agnes bir şey bilmiyordu. Gawyn ile konuşması gerekecekti. “Gawyn döndü mü?”

Agnes uyuyan yavruyu okşayarak, “Evet,” dedi. “Onunla konuşmak ister misin?”

“Evet,” dedi Kivrin.

“Sen daltriss misin?”

Agnes’in konuşmasındaki atlamaları takip etmek zor işti. “Hayır,” dedikten sonra hiçbir şey hatırlamıyor olması gerektiğini hatırladı. “Kimim, hiç hatırlamıyorum.”

Agnes yavruyu okşadı. “Büyükanmem, ancak bir daltriss böyle küstahça Gawyn ile konuşmak istediğini söyler diyor.”

Kapı açıldı, içeri Rosemund girdi. Ellerini beline koyup, “Her yerde seni arıyorlar, kalın kafalı,” dedi.

Agnes, Blackie’nin samur kürkün tüyleri arasında neredeyse gözden kaybolmuş halde yattığı yere endişeyle göz atıp, “Lady Kivrin ile konuşuyordum,” dedi. Anlaşılan köpeklerin eve girmesi yasaktı. Kivrin ablası görmesin diye kaba çarşafı yavrunun üzerine çekti.

“Annem, yaralarının iyileşmesi için hanımın dinlenmesi şart dedi. Gel. Büyükanneme seni bulduğumu haber vermem gerek.”

Küçük kızı önüne katıp odadan çıkardı.

Kivrin arkalarından bakarken, Agnes’in Lady Imeyne’ye yine Gawyn ile konuşmak istediğini söylememesi için dua etti. Gawyn ile konuşma isteği için iyi bir sebebi olduğunu, eşyalarına ve kendisine saldıranlara ne olduğunu öğrenmek istemesini anlayışla karşılayacaklarını sanmıştı. Ancak 1300’lerde evlenmemiş soylu kadınların genç erkeklerle “küstahça konuşmak istemeleri” yakışsız görülüyordu.

Kocasını evde olmadığı için evin reisi ve işvereni sıfatıyla Eliwys ya da efendisinin annesi sıfatıyla Lady Imeyne konuşabilirdi Gawyn ile. Fakat Kivrin Gawyn kendisiyle konuşuncaya dek beklemeli ve bir bakireye yakışan haya ile ona cevap vermeliydi. İçinden, ama onunla konuşmak zorundayım, diye geçirdi. İniş yerini bilen tek kişi o.

Agnes yıldırım gibi odaya dalıp uyuyan yavruyu kaptı. “Büyükanmem çok kızdı. Kuyuya düştüm sanmış,” dedi ve geldiği gibi gitti.

Hiç kuşkusuz büyükanne bu yüzden Maisry’nin kulaklarına vurmıştır, diye düşündü. Maisry’nin başı bugün Kivrin’e Lady Imeyne’nin gümüş zincirini göstermeye gelen Agnes’i kaybetmekten dolayı bir kez derde girmişti. Kız zincirin ucundaki küçük kutuda Aziz Stephen’in kefeninden bir parça olduğunu söylemişti. Imeyne Agnes’in hasta odasına girmesine izin verdiği için değilse de, kutsal emanet sandığını almasına izin verdiği ve kıza sahip olmadığı için Maisry’nin çöpür yanaklarını tokatlamıştı.

Kimse küçük kızların Kivrin’in yanına yaklaşmasından endişeleniyor gibi görünmüyordu. Onun hastalığına yakalanabileceklerinin de farkında değillerdi. Onlar hastalığın bir günahın akıbeti, salgınların da Tanrı’nın cezalandırması olduğuna inanırlardı, ama bulaşıcılık hakkında bilgileri vardı. Kara Ölüm’ün sloganı “hemen kaç, uzağa git, oyalanma” idi. Ondan önce de karantinalar vardı.

Kivrin, ama burada yok, diye düşündü. Ya kızlar da, Peder Roche da bu hastalığa yakalanırlarsa?

Ateşi çıktığında peder hep yanındaydı, ona dokunmuş, adını sormuştu. Kaşlarını çatıp o geceyi hatırlamaya çalıştı. Attan düşmüştü, sonra yangın vardı. Hayır, alevler hayaldi. Bir de kır at. Gawyn'in atı yağızdı.

Atla bir ormanın içinde ilerlemişler, bir tepeden inmişler, bir kilisenin önünden geçmişlerdi ve haydut da... Faydası yoktu. O gece korkutucu suratlardan, alevlerden ve çanlardan oluşan bulanık bir rüyaydı. İniş yeri bile puslu ve belirsizdi. Bir meşe ağacıyla söğütler vardı, başı döndüğü için oturup arabanın tekerleğine yaslanmıştı ve haydut da... Hayır, haydutu hayal etmişti. Kır atı da. Belki de kilise hayaldi. Gawyn'e iniş yerini sorması gerekecekti, ama zinacı olduğunu düşünen Lady Imeyne'nin önünde olmazdı. İyileşmek, yataktan çıkacak, holü geçecek, ahıra gidip Gawyn'i bulacak ve onunla yalnız konuşacak kadar güçlenmek zorundaydı. İyileşmek zorundaydı.

Biraz daha güçlüydü şimdi, ama yardımsız oturağa yürüyemeyecek kadar da zayıftı. Baş dönmesi kesilmişti, ateşi de düşmüştü, ama nefes darlığı ısrarla devam ediyordu. Onların da iyiye gittiğini düşündükleri belliydi. Neredeyse bütün sabah onu yalnız bırakmışlardı. Eliwys de ancak o pis kokulu merhemi sürecektir kadar kalmıştı yanında.

Agnes'in söylediklerini ve aşılardan neden işe yaramadığını ya da iniş yerinin ne kadar uzakta olduğunu düşünüp endişelenmemeye ve gücünü geri kazanmaya odaklanmaya çalıştı. Öğleden sonra da yanına gelen olmayınca yatakta oturup ayaklarını aşağı sarkıtma alıştırmaları yaptı. Maisry mumla onu oturağa kaldırmaya geldiği zaman, yatağına tek başına yürüyebildi.

Gece hava soğudu. Sabah Agnes onu görmeye geldiğinde, üstünde kırmızı bir pelerin, çok kalın yünden bir kukuleta vardı. Eline beyaz kürkten eldiven takmıştı. "Gümüş tokamı görmek ister misin? Sir Bloet verdi. Yarın getiririm. Bugün gelemem çünkü Noel kütüğünü kesmeye gidiyoruz."

Kivrin telaşlandı. "Noel kütüğü mü?" Tören kütüğü geleneksel olarak ayın yirmi dördünde kesilirdi ve bugün ayın ancak on yedisi olabilirdi. Lady Imeyne'yi yanlış mı anlamıştı?

"Evet," dedi Agnes. "Evdeyken Noel gününe kadar gitmezdik, ama fırtına çıkacağına benziyor. Büyükanem de hava iyiyken gidip getirmemizi söyledi."

Fırtına çıkacağına benziyor, diye düşündü. Kar yağarsa iniş yerini nasıl tanıyacaktı? Arabayla sandıkları hâlâ oradaydı, ama epeyce kar yağarsa, yolu asla çıkaramazdı.

"Noel kütüğünü getirmeye herkes gidiyor mu?" diye sordu.

"Yok. Roche hasta bir köylüye bakması için annemi çağırdı."

Bu Imeyne'nin neden zorbalığa soyunduğunu, Maisry ile kahyayı hırpaladığını ve Kivrin'i zinayla suçladığını açıklıyordu. "Büyükanem de geliyor mu sizinle?"

"Evet," dedi kız. "Ben midillime bineceğim."

"Rosemund da geliyor mu?"

"Evet."

"Ya kahya?"

"Geliyor," dedi sabırsızca. "Bütün köy geliyor."

"Gawyn?"

Apaçık ortadaymış gibi, "Yok," dedi. "Ahıra gidip Blackie'ye veda etmem gerek." Koşarak gitti.

Lady Imeyne ile kahya gidiyordu. Lady Eliwys de bir yerlerde hasta bir köylüyle ilgileniyordu. Agnes için gün gibi açık bir nedenden dolayı Gawyn gitmiyordu. Belki de Eliwys'le birlikte gitmişti. Ama gitmediyse, evi korumak için burada kaldıysa, onunla yalnız konuşabilirdi.

Herhalde Maisry de gidecekti. Kivrin'in kahvaltısını getirdiğinde üstünde kaba kahverengi bir

panço vardı. Bacaklarına da eski püskü bezden şeritler sarmıştı. Kivrin'in oturağa kadar gitmesine yardım ettikten sonra oturağı dışarı çıkardı, kor kömür dolu bir mangal getirdi. Kivrin'in daha önce görmediği kadar hızlı ve kendinden emin hareket ediyordu.

Kivrin, Maisry gittikten sonra, herkesin gittiğinden emin oluncaya kadar bir saat bekledi. Yataktan kalkıp pencereye gitti ve gerili bezi çekti. Ağaç dallarından ve koyu gri gökyüzünden başka bir şey göremiyordu, ama hava odanın içinden daha soğuktu. Pencerenin önündeki sıranın üstüne çıktı.

Pencere avluya bakıyordu. Avlu boştu, büyük ahşap kapısı da açıktı. Avlunun taşlarıyla, etrafını çevreleyen saman çatılar ıslak görünüyordu. Karın başlamış olmasından korkarak elini dışarı uzattı, ama bir ıslaklık hissedemedi. Buz gibi taşlara tutunarak ve mangala değmemeye çalışarak sıradan aşağı indi.

Mangal neredeyse hiç ısı vermiyordu. Kollarıyla göğsünü sarıp incecik iç gömleğinin içinde ürperdi. Acaba giysilerini ne yapmışlardı? Ortaçağ'da giysiler yatağın yanındaki direklere asılıydı ama bu odada direk de yoktu, kanca da.

Giysileri düzgünce katlanmış, yatağın ayakucundaki sandığa yerleştirilmişti. Sandıktan çıkardı, çizmelerinin de orada olduğuna sevindi. Nefesinin düzelmesi için uzunca bir süre sandığın üstünde oturdu.

Gawyn ile bu sabah konuşmak zorundayım diye düşünüp, yeterince güç bulmak için dua etti. Evden herkesin gittiği tek zamandı bu. Ve kar yağacaktı.

Mümkün olduğunca oturarak giyindi, çorabını ve çizmelerini giyebilmek için yatağın direklerine yaslandı, sonra tekrar yatağa gitti. Biraz dinleneyim, diye düşündü, sadece biraz ısınmıncaya kadar. Ve anında daldı.

Çan sesiyle uyandı. Bu zamana geçtiğinde duyduğu güneybatıdan gelen çandı bu. Dün bütün gün çalmış, sonra da durmuştu. Eliwys pencerenin önüne gidip neler olduğunu görmeye çalışır gibi bir süre durmuştu. Pencereden gelen ışık biraz daha sönüktü, ama bulutlar daha yoğunlaşıp alçaldığı için öyle görünüyordu sadece. Pelerinini sırtına geçirip kapıyı açtı. Salonun taş duvarına bitişik merdivenler dikti, trabzan da yoktu. Agnes yalnızca dizini sıyırdığı için şanslıydı. Alttaki zemine baş aşağı düşebilirdi. Elini duvardan ayırmadan inmeye başladı, yarısında durup dinlendi.

Sahiden buradayım, diye düşündü. Gerçekten 1320 yılındayım. Odanın ortasındaki ocağın içine yığılı kömürlerden donuk kızıl bir aydınlık yayılıyordu, yukarısındaki bacayla yüksek dar pencerelerden az bir ışık geliyordu, ama salonun büyük bölümü loştu.

Olduğu yerde durup dumanlı loşlukta birinin olup olmadığını görmeye çalıştı. Sırtı ve kolları oymalı yüksek koltuk duvara dayanmıştı, hemen yanında da Lady Eliwys'in biraz daha alçak ve biraz daha mütevazı görünümlü koltuğu duruyordu. Arkalarındaki duvarda halılar asılıydı. Duvarın ucunda da muhtemelen tavanarasına çıkılan bir merdiven yaslanmıştı. Diğer duvarlarda geniş peykelerin yukarısına ağır tahta masalar asılıydı. Basamakların hemen altındaki duvarın önüne daha dar bir bank yerleştirilmişti. Dilenci bankı. Yaslandığı duvarda paravanlar vardı.

Kivrin kalan basamakları indi ve parmaklarının ucuna basarak paravanları geçti. Ayakları, yere saçılmış kuru samanların üstünde yüksek çıtırtılar çıkardı. Paravanlar aslında bir bölme, kapıdan gelen cereyanı kesen bir iç duvardı.

Kimi zaman paravanlar iki tarafına birer yataklı kabin konularak ayrı bir oda oluştururdu, ama bu paravanların arkasında yalnızca pelerin asmak için eksik kancalar bulunan dar bir geçit vardı. Şimdi asılı hiç pelerin yoktu. Kivrin içinden güzel, dedi, hepsi gitmiş.

Kapı açıktı. Kapının yanında yerde bir çift kaba çizme, tahta bir kova ile Agnes'in oyuncak

arabası duruyordu. Kivrin kesilen nefesinin düzelmesi için küçük antrede durdu, içinden keşke bir dakika oturabilsem diye geçirdikten sonra dikkatle kapıdan dışarı baktı ve çıktı.

Kimselerin olmadığı avlu yassıca sarı taş döşeliydi, ama ortasında oyulmuş bir tomruktan yapılmış su yalağının olduğu yerde derin bir çamur tabakası vardı. Yalağın dört bir yanı ayak ve toynak izleriyle kaplıydı, kahverengi suyla dolu birkaç tane de gölcük oluşmuştu. Zayıf, uyuz görünümlü bir tavuk korkusuzca gölcüklerin birinden su içiyordu. Tavuk yalnızca yumurtası için yetiştirilirdi. 1300'lerde eti yenen başlıca kümes hayvanları güvercinle kumruyd.

Avlu kapısının yanında bir güvercinlik vardı, bitişiğindeki saman çatılı bina da mutfak olmalıydı, daha küçükçe olan diğer binalar da ambar. Geniş kapılı ahır karşı taraftaydı, yanında dar bir geçit, sonra büyük taş bir samanlık.

Önce şansını ahırda denedi. Agnes'in köpeği, neşeyle viyaklayarak sarsak patileriyle hopluya zıplaya onu karşılamaya çıktı. Kivrin yavruyu aceleyle içeri itip ağır tahta kapıyı üzerine kapamak zorunda kaldı. Belli ki Gawyn burada değildi. Samanlıkta da yoktu, mutfakta da, en büyüğünün bir imalathanesi olduğunu gördüğü diğer binalarda da. Agnes bariz bir gerçekmiş gibi, Gawyn'in kütük kesmeye gelmeyeceğini söylemişti. Kivrin de adamın evi korumak için burada kalmak zorunda olduğunu düşünmüştü, ama şimdi Eliwys'le birlikte hasta köylüyü ziyarete gidip gitmediğini merak ediyordu.

Eğer gittiyse, diye düşündü, iniş yerini gidip kendi başıma bulmam gerekecek. Yeniden ahıra yöneldi, ama yarı yolda durdu. Bu güçsüzlükle, ata tek başına binemezdi. Bir şekilde binmeyi becerse bile, başı üstünde duramayacak kadar dönüyordu. At sırtında iniş yerini arayamayacak kadar dengesizdi. Ama mecburum, diye düşündü. Hepsi gittiler, üstelik de kar yağacak.

Ne tarafa gideceğini bilemeden, avlu kapısına, sonra da ahırla samanlığın arasındaki geçide baktı. Bir tepeden aşağı inmişler, bir kilisenin önünden geçmişlerdi. Çan sesi duyduğunu hatırlıyordu. Ne kapı, ne de avlu hatırlamıyordu, ama büyük ihtimalle oradan gelmişlerdi.

Tavukları çılgınca gıdaklatıp kuyunun siperliğinin üstüne kaçırarak döşeme taşlarının üzerinden yürüdü, kapıdan dışarı, yola baktı. Yol kütük bir köprüyle küçük bir derenin üstünden geçiyor, güneye kıvrılarak ağaçların arasına giriyordu. Ama görünürde ne tepe, ne kilise, ne köy, ne de inişe giden yönü tanımasını sağlayacak bir iz vardı.

Bir kilise olmalıydı. Yatakta yatarken çanını duymuştu. Tekrar avluya dönüp çamurlu yolu geçti. Yol içinde iki pis domuz olan çitle çevrili bir ağılın ve kokusundan hemen tanınan ayak yolunun etrafından dolanıyordu. Kivrin yolun yalnızca müştemilata çıkmasından korktuysa da, yol ayak yolunun etrafından dolaşıp çimenlik bir meydana açıldı.

İşte köy buradaydı. Kilise, tıpkı hatırladığı gibi meydanın karşı tarafında duruyordu ve ötesinde de geldikleri tepe görünüyordu.

Çimenlik, çimenliğe benzemiyordu. Burası bir tarafında kulübeler, diğer tarafında da kenarına söğütler sıralanmış bir derenin aktığı biçimsiz bir meydandı, ama çimenlerden geriye kalanların üstünde bir inek otluyordu, yapraklarını dökmüş büyük bir meşe ağacına da bir keçi bağlanmıştı. Saman ve gübre yığınları arasına sıralanmış kulübeler vardı ve malikaneden uzaklaştıkça daha da şekilsizleşiyordu. Fakat malikanenin en yanındaki muhtemelen kahyanın oturduğu kulübe bile bir kümeden farksızdı. Tarihi belgesellerdeki resimlerden çok daha küçük, pis ve virandı. Yalnızca kilise olması gerektiği gibi görünüyordu.

Çan kulesi kiliseden ayrıydı, kiliseyle çimenlik arasında duruyordu. Kilisenin yuvarlak Norman kemerli pencerelerinden ve grilleşmiş taşlarından, kulenin sonradan yapıldığı belliydi. Kule yüksek ve

yuvarlak hatlıydı, taşları da sarımsı, adeta altın rengindeydi.

İniş yerinin yakınındaki yoldan daha geniş olmayan bir patika, kilisenin ve çan kulesinin önünden geçip tepeye, ormana doğru çıkıyordu.

Kivrin içinden, işte geldiğimiz yol bu, deyip adımını çimenliğe attı ama samanlığın sundurmasının altından çıkar çıkmaz rüzgar bedenine çarptı. Sanki üstünde bir şey yokmuş gibi pelerinin içine işledi ve göğsünü süngülemeye başladı. Pelerini sıkıca boynuna sardı, eliyle göğsüne bastırdı ve yürümeye devam etti.

Güneydoğudaki çan yine çalmaya başladı. Acaba ne anlama geliyordu? Eliwys ile Imeyne çandan bahsetmişlerdi, ama bu konuşma, dediklerini anlamaya başlamasından önceydi. Çan dün tekrar çalmaya başladığı zaman, Eliwys hiç oralı olmamıştı. Belki de Noel öncesi Advent ile ilgili bir şeydi. Noel gecesini alacakaranlığa kadar, sonra da geceyarısından önce bir saat boyunca çanların çalındığını biliyordu. Herhalde Noel'e kadarki dört hafta boyunca başka zamanlarda da çalınıyordu.

Patika çamurluydu ve tekerlek izleri vardı. Göğsü ağrımaya başladı. Elini göğsüne daha da bastırıp acele etmeye çalışarak yürümeye devam etti. Tarlaların ilerisinde bir hareket görüyordu. Noel kütüğüyle köye dönen ya da hayvanları toplayan köylüler olacaktı. Kivrin kim olduklarını seçemiyordu. Orada kar başlamış gibi görünüyordu. Acele etmeliydi.

Rüzgar pelerininini havalandırdı, kuru yaprakları etrafında döndürdü. İnek başını öne eğerek meydandan çıkıp rüzgardan korunmak için kulübelere doğru gitti. Ama kulübelerde sığınacak yer yoktu. Neredeyse Kivrin ile aynı boyda görünüyorlardı, birbirine bağlanmış dallardan yapılmış ve yere oturtulmuş gibiydiler. Rüzgarı kesmiyorlardı, hem de hiç.

Çan, ağır düzgün vuruşlarla çalmaya devam etti ve Kivrin adımlarını çana uydurarak yavaşlamış olduğunu fark etti. Çabuk olmalıydı. Kar her an başlayabilirdi. Ama hızlanınca göğsüne öyle bir sancı saplandı ki öksürmeye başladı. Durdu, iki büklüm eğilip öksürdü.

Gidemeyecekti. Kendi kendine, aptallık etme, dedi, iniş yerini bulmak zorundasın. Hastasın. Eve dönmelisin. Kiliseye kadar gidip, içeride biraz dinlenebilirsin.

Öksürmemek için dua ederek yeniden yürümeye başladı, ama faydasızdı. Nefes alamıyordu. Kiliseye kadar bile gidemeyecekti. Sancıyı bastırıp kendi kendine, gitmek zorundasın, diye bağırdı. Kendini zorlayıp gitmek zorundasın.

Acıdan iki büklüm olup tekrar durdu. Kulübelerin birinden bir köylünün çıkmasından endişelenmişti, ama şimdi içinden keşke biri çıksa da beni eve geri götürse diye geçiriyordu. Ama kimse çıkmazdı. Bu dondurucu rüzgarda hepsi de Noel kütüğü getirmeye ve hayvanlarını toplamaya çıkmışlardı. Tarlalara doğru baktı. Uzakta gördüğü köylüler de gitmişlerdi.

Son kulübenin karşısında duruyordu. Kulübenin ötesinde kimsenin yaşamadığını umduğu ve muhtemelen de kimsenin oturmadığı dağınık nizamda köhne barakalar vardı. Bunlar herhalde ahır ve ambarlardı. Bunların da ilerisinde kilise vardı. Belki yavaş yürürsem, diye düşünüp yeniden kiliseye doğru gitmeye başladı. Her adımda göğsü sarsılıyordu. Durdu, hafifçe sallanarak düşündü. Bayılmamalıyım. Nerede olduğumu kimse bilmiyor.

Arkasına dönüp malikaneye baktı. Salona kadar bile gidecek durumda değildi. Oturmam gerek diye düşündü, fakat çamurlu yolda oturacak yer yoktu. Lady Eliwsy hasta köylüyle ilgileniyordu. Lady Imeyne ile kızlar bütün köy halkıyla birlikte, Noel kütüğü kesiyorlardı. Nerede olduğumu kimse bilmiyor.

Rüzgar hızlanmıştı, şimdi sert darbeler halinde esiyordu, ama tarlalarda düz, kararlı çizgiler çiziyordu. Eve dönmeliyim, diye düşündü. Ama dönemiyordu. Burada durmak bile büyük çaba

harcamayı gerektiriyordu. Oturacak bir yer bulsa oturacaktı, ama kulübelerin arasındaki boşluklar taçitlerine kadar çamurla kaplıydı. Şu kulübeye gitmek zorundaydı.

Kulübenin etrafı yıkıldı yıkılacak halde, direklerin arasından yeşil dallar geçirilerek örölmüş bir çitle çevriliydi. Ancak diz hizasına kadar çıkıyordu. Bırakın bir ineği ya da koyunu, bir kediyi bile engelleyemez gibi görünüyordu. Yalnızca bel hizasındaki kapısının destekleri vardı. Kivrin minnetle desteklerden birine yaslandı. Rüzgarın içine doğru, “Hey,” diye bağırdı. “Kimse yok mu?”

Kulübenin kapısıyla çit arasında birkaç adım mesafe vardı, üstelik de ev ses geçirmez sayılmazdı. Rüzgara bile dayanamıyordu. Duvar da samanla karışık sıvanmış kilin çatlayıp döküldüğü ve altından birbirine dolanmış dalların görüldüğü bir delik gördü. Sesini pekala duyabilirlerdi. Çit kapısını kapalı tutan kayış ilmiği kaldırıp içeri girdi. Alçak, tahta kapıya vurdu.

Açan olmadı. Zaten Kivrin de açılmasını beklemiyordu. Bir daha bağırdı. “Evde biri var mı?” Tercümanın nasıl çevirdiğini dinleme zahmetine bile girmedi ve kapının üstündeki tahta kolu kaldırmaya çalıştı. Çok ağırdı. Çıkıntılı pervazın çentiklerinin dışına kaydırmaya çalıştı, ama kaydıramadı. Kulübe rüzgarda her an uçacakmış gibi görünüyordu, ama kapısını açamıyordu. Bay Dunworthy’ye Ortaçağ kulübelerinin görüldüğü kadar dayanıksız olmadığını söylemeliydi. Göğsünü tutarak kapıya yaslandı.

Arkasında bir şey bir ses çıkardı. “Kusura bakmayın, bahçenize girdim,” diyerek döndü. Sesi çıkaran inekti, çite dayanmış, kahverengi yaprakları burunluyor, ama hiçbirine uzanamıyordu.

Malikaneye geri dönmeliydi. Çitin kapısından destek olarak arkasından kapadı, deri ilmiği yerine taktı. Arkasından çitin çubuğuna, sonra da ineğin kemikli sırtına tutundu. İnek, Kivrin sanki sütünü sağmaya götürüyormuş gibi birkaç adım peşinden geldikten sonra yeniden bahçeye döndü.

Kimsenin oturmadığını düşündüğü o barakalardan birinin kapısı açıldı, yalınayak bir oğlan çocuğu dışarı çıktı ve durdu. Korkmuş gibi bir hali vardı.

Kivrin doğrulmaya çalıştı. Kelimelerin arasında güçlkle nefes alarak, “Lütfen, evinizde biraz dinlenebilir miyim?” dedi.

Oğlan bel bel yüzüne baktı, ağzı bir karış açıldı. Kuru denecek kadar zayıftı, kollarıyla bacakları çitteki çubuklardan daha kalın değildi.

“Lütfen, koş birine haber ver. Hasta olduğumu söyle.”

Bunu der demez içinden, bunun da benim gibi koşacak hali yok, diye geçirdi. Oğlanın ayakları soğuktan morarmıştı. Ağzında yara vardı, yanaklarıyla üst dudağına burnundan akan kurumuş kan bulaşmıştı. Kivrin, çocukta iskorbüt var, diye düşündü, benden daha beter durumda. “Malikaneye koş, gelmelerini söyle.”

Oğlan çatlamaş, kuru eliyle istavroz çıkardı. Geri geri kulübeye girerken, “Bighaull emeurdroud ooghattund enblastbardey,” dedi.

Kivrin ümitsizlik içinde, of hayır, dedi içinden. Çocuk ne dediğimi anlamıyor, benim de anlatacak gücüm yok. “Lütfen yardım et,” dedi. Bu kez oğlan anlamış gibi baktı. Kivrin’e doğru bir adım attı ve ok gibi kiliseye doğru koştu.

Kivrin arkasından, “Dur,” diye seslendi.

Oğlan hızla ineğin yanından geçti, çitin etrafından dolaştı ve kulübenin arkasında gözden kayboldu. Kivrin barakaya baktı. Buna baraka bile denmezdi. Daha çok bir ot yığına benziyordu. Direkler arasındaki boşluklara ot ve saz tikiştirilmişti, ama kapısı kara bir ipele birbirine bağlanmış değneklerden yapılmıştı. Üfleseniz uçacak türden bir şeydi ve çocuk kapıyı açık bırakmıştı. Kivrin yüksek eşiğin üstünden geçip içeri girdi.

İçerisi karanlık ve öyle dumanlıydı ki hiçbir şey göremedi. Berbat kokuyordu. Ahır gibi. Ahırdan da beterdi. Gübre kokusuna, duman, küf ve sıçanların iğrenç kokusu karışmıştı. Kapıdan geçmek için iki büklüm eğilmek zorunda kalmıştı. Doğrulunca başını kiriş görevi gören çubuklara çarptı.

Kulübenin içinde, eğer buna kulübe denirse, oturacak yer yoktu. Zemin gerçekten ahırmış gibi çuvallar ve aletlerle kaplıydı. Ayakları düzensiz açılarla yanlara doğru genişleyen dengesiz bir masanın haricinde eşya yoktu. Üstünde tahta bir çanak, içinde de bir ekmek somununun ucu duruyordu. Kulübenin orta yerinde, tek boş yerde toprağa kazılmış sığ bir çukurun içinde ateş yanıyordu.

Tavanda ateşin üzerine denk gelen yerdeki deliğe rağmen içerideki dumanın kaynağı bu ateşti. Birkaç dalın yandığı küçük bir ateşti bu, ama duvarda düzensizce tıkanmış deliklerle çatı da dumanı çekiyordu ve her yerden içeri dolan rüzgar kulübeyi dövüyordu. Kivrin öksürmeye başladı, ama bu korkunç bir hataydı. Her kasılmada göğsü yırtılıp açılacak gibi acıyordu.

Öksürmemek için dişlerini sıkarak kendini bir soğan çuvalının üstüne bıraktı, çuvala dayanmış bir bele sonra da kırılacak gibi duran duvara tutundu. Oturur oturmaz kendini daha iyi hissetti. Soğuktan nefesi görünüyordu. Acaba yazın burası nasıl kokuyordur, diye düşündü. Pelerinine sarınıp, eteğini battaniye gibi dizlerine örttü.

Yerde soğuk bir hava akımı vardı. Pelerini ayaklarının üstüne indirip sıkıştırdı, çuvalın yanında duran budama bıçağını alıp cılız ateşi karıştırdı. Ateş gönülsüzce parladı, kulübenin içini aydınlatıp iyice ahıra benzetti. Kulübenin bir kenarına alçak bir ardiye yapılmıştı muhtemelen ahır olarak kullanılıyordu, çünkü diğer kulübeninkinden bile alçak bir çitle ayrılmıştı. Ateş Kivrin'in ardiyenin köşesini göremeyeceği kadar sönüktü, ama o taraftan sürtünme sesleri geliyordu.

Köylülerin domuzlarının şimdiye dek kesilmesi gerekirdi, ama belki de bir domuzdu bu, ya da bir keçi. Köşeye aydınlık vurması için ateşi tekrar karıştırdı.

Ses o acınası çitin önünden, büyük, kubbe biçimli bir kafesten geliyordu. Düzgün eğimli madeni şeritleriyle, karmaşık kapısıyla, şık koluyla bu pis köşeye aykırı düşüyordu. Kafesin içinde gözleri Kivrin'in karıştırdığı ateşle parıldayan bir sıçan vardı.

Poposunun üstüne oturmuştu, insan eline benzeyen pençeleriyle hapsolmasına sebep olan peynir parçasını tutmuş Kivrin'e bakıyordu. Kivrin içinden, kulübede bile bu kadar yiyecek olmadığını geçirerek soğan çuvalının üstünde kımıldamadan oturdu. İnsan ev sahiplerinin fareden korumaya değer bir şeyleri olduğunu sanmazdı.

Elbette daha önce birinci sınıfta fobilerini test ettikleri zaman sıçan görmüştü, ama bu cinsi değil. Bu cinsi en azından İngiltere'de elli yıldır gören olmamıştı. Aslında ipeksi siyah kürküyle çok sevimli bir şeydi. Okuldaki beyaz laboratuvar farelerinden daha iri değildi. Korkusunu denedikleri kahverengi sıçan kadar bir şeydi.

Hem o kahverengi sıçandan çok daha temiz görünüyordu. O sıçan lağımlardan, kanalizasyon borularından gelmiş gibiydi. Hiç kuşkusuz keçeleşmiş kahverengi tüyleriyle, uzun, tiksindirici çıplak kuyruğuyla bir lağım faresiydi. Ortaçağ'ı ilk araştırmaya başladığında, o zamanın insanların bu iğrenç mahluğun bırakın evlerinin içinde, ahırlarında bile barınmasına nasıl katlandıklarını anlayamamıştı. Yatağının yanındaki duvarın içinde bir tanesinin gezinmesi düşüncesi içini tiksintiyle doldurmuştu. Ama bu sıçan, kara gözleri ve parlak kürküyle sahiden de temiz görünüyordu. Maisry'den kesinlikle daha temizdi. Ve de daha zeki. Zararsız bir hali vardı.

Hayvan bu düşüncesini doğrular gibi, peynirden lezzetli bir ısırık daha aldı.

Kivrin, "Ama zararsız değilsin," dedi. "Sen Ortaçağ'ın başına bela olan musibetsin."

Sıçan pençesindeki peynir parçasını bırakıp, bıyıklarını titreterek öne doğru bir adım attı. Pembe pençeleriyle parmaklıkları kavrayıp arasından sevimli sevimli Kivrin'e baktı.

“Seni dışarı çıkaramam, biliyorsun,” dedi Kivrin. Farenin kulakları dediğini anlamış gibi dikildi. “Değerli tahılları yersin, gıda maddelerine mikrop bulaştırırsın ve pire taşırsın. Sen ve ahbabların bir yirmi sekiz yıl daha Avrupa'nın yarısını silip süpüreceksiniz. Lady Imeyne Fransız casuslarıyla cahil papazlar için değil, senin için endişe etmeli.” Sıçan yüzüne baktı. “Seni oradan çıkarmak isterdim, ama yapamam. Kara Ölüm yeterince kötüydü. Avrupa halkının yarısını öldürdü. Seni dışarı çıkarırsam, senin neslinden gelecekler durumu daha kötüleştirebilir.”

Hayvan parmaklıkları bıraktı ve kafesin içinde koşmaya başladı. Çılgınca daireler çiziyor, kendini parmaklıklara çarpıyordu.

Kivrin, “Elimden gelse, seni çıkarırdım,” dedi. Ateş neredeyse sönmüştü. Kivrin bir daha karıştırdı, ama geride sadece kül kalmıştı. Oğlan birini getirir diye ümit ederek aralık bıraktığı kapı çarpıp kapandı ve kulübe karanlığa gömüldü.

Kivrin, beni nerede arayacaklarına dair hiçbir fikirleri yok, diye düşündü. Daha aramaya bile başlamadıklarını biliyordu. Hepsi üst katta uyduğunu zannediyorlardı. Lady Imeyne akşam yemeğini götürünceye kadar odasını kontrol bile etmezdi. Akşam dualarına kadar onu aramaya başlamazlardı, o zaman da hava kararmış olurdu.

Kulübenin içi çok sessizdi. Rüzgar dinmiş olmalıydı. Sıçanın sesi de çıkmıyordu. Ateşte bir dal çıtırdadı ve kirli zemine kıvılcımlar saçıldı.

Kendi kendine, kimse nerede olduğumu bilmiyor, dedi. Bıçaklanmış gibi elini göğsüne götürdü. Kimse nerede olduğumu bilmiyor. Bay Dunworthy bile.

Ama doğru değildi bu tabii. Lady Eliwys eve gelmiş ve merhem sürmek için yukarı çıkmış olabilirdi ya da Imeyne Maisry'i eve göndermiş olabilirdi. Belki de oğlan birilerini çağırarak için tarlalara koşmuştu. Kapı kapalı olsa da her an birileri gelebilirdi. Akşam duasının bitimine kadar yokluğunu fark etmeseler bile, meşaleleri, fenerleri vardı. İskorbütlü çocuğun annesi babası akşam yemeğini pişirmek için eve dönüp onu gördükleri zaman, gidip malikaneden birini getirirlerdi. Ne olursa olsun, dedi içinden, yapayalnız değilsin. Bu düşünceyle biraz avundu.

Çünkü yapayalnızdı. Olmadığına, ağın ekranlarındaki verilerin Gilchrist ile Montoya'ya bir şeylerin ters gittiğini haber verdiğine kendini inandırmaya çabalamıştı. Bay Dunworthy Badri'ye her şeyi yeni baştan kontrol ettirirdi. Bir şekilde olanları anlarlar ve inişi açık tutarlardı. Fakat Agnes ile Eliwys gibi onlar da yerini bilmiyorlardı. Sağ salim Skendgate'e vardığını, Ortaçağ'ı incelediğini, iniş yerini çok iyi bildiğini ve kayıt cihazının garip adetlere dair gözlemleriyle şimdiden yarı yarıya dolduğunu zannediyorlardı. İki hafta sonra iniş yerini açtıkları zaman gittiğini bile fark etmemiş olacaktı.

“Ve o zamana kadar hava kararmış olacak,” dedi.

Kımıldamadan oturup gözlerini ateşe dikti. Neredeyse sönmüştü ve etrafta görebildiği kadarıyla hiç dal parçası yoktu. Acaba çocuk çalı çırpı toplamak için mi gitmişti evden.

Yalnızdı, ateş sönyordu ve Avrupa'nın yarısını öldürecek sıçandan başka burada olduğunu bilen kimse yoktu. Ayağa kalktı, yine başını vurdu, kapıyı itip açtı ve dışarı çıktı.

Tarlalarda yine görünürde kimseler yoktu. Rüzgar dinmişti ve güneybatıdan gelen çan seslerini gayet berrak duyabiliyordu. Gri gökyüzünden kar taneleri süzülüyordu. Kilisenin bulunduğu küçük tepe kardan görünmüyordu. Kivrin kiliseye doğru yürümeye başladı.

Bir çan daha çalmaya başladı. Bu daha güneyden ve daha yakından geliyordu, ama tiz madeni

sesinden küçük bir çan olduğu belliydi. Düzenli olarak çalıyordu, ilk çandan biraz sonra vurduğundan ilkinin yankısı gibi geliyordu kulağa.

“Kivrin! Lady Kivrin!” Agnes sesleniyordu. “Neredeydin?” Koşup yanına geldi. Küçük yuvarlak yüzü soğuktan ya da koşmaktan kıpkırmızı kesilmişti. Belki de heyecandan. “Her yerde sizi aradık.” Ok gibi geldiği yöne atılıp, “Buldum onu! Buldum onu!” diye bağırarak koşmaya başladı.

Rosemund, “Hayır, sen bulmadın,” dedi. “Hepimiz gördük onu.” Lady Imeyne ile omuzlarına eski püskü pançosunu sarmış olan Maisry’nin önüne geçti. Kulakları kızarmıştı. Yüzü asıktı, herhalde Kivrin’in ortadan kaybolmasından onu sorumlu tutmuşlardı. Belki de sadece üşümüştü ya da sorumlu tutacaklarından korktuğu için asılmıştı suratı. Lady Imeyne öfkeden köpürüyor gibiydi.

Agnes, “Kivrin olduğunu bilmiyordun ki,” diye bağırıp koşarak Kivrin’in yanına geldi. “Kivrin olduğundan emin değilim dedin. Onu ben buldum.”

Rosemund kardeşine aldırmadı. Kivrin’i kolundan tuttu. Endişeyle, “Ne oldu? Neden yatağından çıktın?” diye sordu. “Gawyn seninle konuşmaya gelmiş, ama seni yatağında bulamamış.”

Kivrin bitkince, Gawyn gelmiş, diye düşündü. Bana iniş yerini tam olarak söyleyecek adam gelmiş ve ben yoktum.

“Evet, saldıranlardan bir iz bulamadığını söylemeye gelmiş...”

Lady Imeyne yanlarına vardı. “Nerelere gittin?” Sorudan çok bir suçlamaya benziyordu.

Kivrin köyde gezinmesine bir açıklama bulmaya çalışırken, “Dönüş yolunu bulamadım,” dedi.

Lady Imeyne, “Biriyle buluşmaya mı gittin?” diye sordu ve bu kesinlikle bir suçlamaydı.

Rosemund, “Biriyle buluşmaya nasıl gitsin?” dedi. “Burada kimseyi tanımıyor, zaten bir şey de hatırlamıyor.”

Kivrin Rosemund’a yaslanmamaya çabalayarak, “Beni buldukları yeri aramaya çıktım,” dedi. “Düşündüm ki belki eşyalarımı görürsem bir...”

“...şeyler hatırlarsın,” dedi Rosemund. “Ama...”

“Bunun için sağlığını tehlikeye atmana lüzum yoktu,” dedi Lady Imeyne. “Gawyn bugün getirdi eşyalarını.”

“Her şeyi mi?”

“Evet,” dedi Rosemund. “Arabayı da, bütün sandıklarımı da.”

İkinci çan sustu, birincisi ağır ağır çalmaya devam etti, anlaşılan bir cenaze vardı. Tıpkı umudun ölmesi gibi geliyordu kulağa. Gawyn her şeyi malikaneye getirmişti.

Rosemund tıpkı annesi gibi, “Lady Katherine’i bu soğukta konuşturmayalım,” dedi. “Zaten hasta. Bir an önce eve sokalım, yoksa üşütecek.”

Kivrin içinden, ben çoktan üşüttüm, diye geçirdi. Gawyn her şeyi eve getirmiş, iniş yerinin bütün izleri silinmişti. Araba bile.

Lady Imeyne Kivrin’in kolundan tutması için kızı iterek, “Bütün kabahat sende, Maisry,” dedi. “Onu yalnız bırakmamalıydın.”

Kivrin irkilip pis kokan Maisry’den uzaklaşmaya çalıştı.

Şimdiden Kivrin’in ağırlığı altında ezilen Rosemund, “Yürüyebilecek misin?” dedi. “Kısrağı getirelim mi?”

“Yok,” dedi Kivrin. Nedense rahatsız bir atın sırtında ele geçirilmiş bir mahkum gibi geri götürülmek fikrine tahammül edememişti. “Yok, yürürüm ben.”

Bütün ağırlığıyla Rosemund’un ve Maisry’nin kirli koluna yaslanmak zorunda kaldı. Ağır ağır yürüyorlardı, ama Kivrin ayakta durabildi. Kulübelerin, kahyanın evinin ve meraklı domuzların

önünden geçip avluya girdiler. Samanlığın önünde avlunun taşlarının üstünde büyük bir dişbudak gövdesi duruyordu, kıvrımlı kökleri kar tanelerini tutuyordu.

Lady Imeyne Maisry'e ağır kapıyı işaret edip, "Yaptıkları yüzünden ölecek," dedi. "Hastalığı nüksederse şaşmam."

Lapa lapa kar yağmaya başladı. Maisry kapıyı açtı. Sıçanın kafesindeki gibi mandalı vardı. Musibet ya da değil, hayvanı serbest bırakmalıydım, diye düşündü.

Lady Imeyne eliyle Maisry'e işaret etti, kız gelip Kivrin'in koluna girdi. Kivrin, "Hayır," deyip Maisry ile Rosemund'un ellerinden kurtuldu ve tek başına kapıdan geçip içerideki karanlığa girdi.

18 Aralık 1320 (eski takvim). Sanırım zatürre oldum. İniş yerini aramaya gitmeye kalkıştım, ama başaramadım. Ve hastalığım nüksetti. Her nefes alışımında ve öksürdüğümde kaburgalarımın altına bıçak saplanır gibi oluyor. Zaten sürekli öksürüyorum, sanki içim parçalanıyor. Biraz önce doğrulup oturmaya çalıştım ama ter içinde kaldım. Galiba ateşim yeniden yükseldi. Bütün bunlar Dr. Ahrens'in anlattığı zatürre belirtilerine uyuyor.

Lady Eliwys henüz dönmedi. Lady Imeyne göğsüme berbat kokan bir lapa koydu, sonra da kahyanın karısını çağırttı. Kadını malikaneye el koyduğu için azarlayacağını sanmıştım, ama kahyanın karısı kucağında altı aylık bebeğiyle gelince Imeyne kadına, "Yara ciğerlerinde yangı yaptı," dedi. Kadın da şakağıma baktıktan sonra odadan çıktı. Bu sefer bebeği olmadan, elinde acı bir çay dolu kaseyle geri geldi. İçinde söğüt kabuğu falan olmalı ki ateşim düştü, artık göğüs kafesim de o kadar acımıyor.

Kahyanın karısı, ince, ufak tefek, keskin yüzlü, saman sarısı saçlı bir kadın. Bence Lady Imeyne bu kadını kahyayı günaha teşvik etmekle suçlarken haklıydı. Kadın sırtında kenarları kürklü bir fistanla geldi, kolları da o kadar uzundu ki neredeyse yere değiyordu. Bebeğini de ince dokunmuş yün bir battaniyeye sarmıştı. Üstelik de ağzını yuvarlayarak eski bir aksanla konuşuyor, bence Lady Imeyne'nin konuşmasını taklit etmeye çalışıyor.

Bay Latimer olsa, "Orta sınıfın ilk safhası," derdi. Türediler fırsat kolluyorlar, otuz yıl sonra Kara Ölüm vurduğunda bu fırsata kavuşacaklar ve asillerin üçte biri ortadan kalkacak.

Kadın içeri girdiği zaman Lady Imeyne'ye, "Ormanda bulunan hanım bu mu?" diye sordu. Tavırlarında hiç "göstermelik bir tevazu" yoktu. Eski ahbablarmış gibi Lady Imeyne'ye gülümseyip yatağın başına geldi.

Lady Imeyne sabırsızlığını, küçümsemesini ve nefretini tek bir kelimedede toplayarak, "Evet," dedi. Kahyanın karısı farkında değildi. Yatağın yanına geldi, sonra geri çekildi. Bulaştırabileceğimi düşündüğünü gösteren bir tepki veren ilk kişiydi. "...Ateşi mi var?" Tercüman kelimeyi anlayamadı, garip aksanı yüzünden ben de anlayamadım. "Flouronen mi yoksa Florentine mi, öyle bir şey.

Imeyne tersçe, "Başında yarası var," dedi. "Ciğerlerinde yangı yaptı." Kahyanın karısı başını öne doğru salladı. "Peder Roche, Gawyn ile onu ormanda nasıl bulduklarını anlattı."

Imeyne Gawyn'in adı geçince kasıldı. Kahyanın karısı bu kez bunu kaçırmadı ve aceleyle söğüt kabuğu haşlamaya gitti. Hatta odadan ikinci çıkışında Lady Imeyne'yi başını eğerek selamlamayı ihmal etmedi.

Imeyne gittikten sonra, Rosemund gelip yanımda oturdu. (Sanırım kızı bir daha kaçmamam için yanıma göndermişlerdi.) Beni buldukları zaman Gawyn'in yanında Peder Roche'un olup olmadığını sordum.

"Yok," dedi. "Gawyn seni buraya getirirken, Peder'le yolda karşılaşmış. Saldırganların peşine düşmek için seni ona emanet etmiş, ama hiçbirini bulamamış. Seni Peder Roche'la birlikte getirdiler. Merak etmene gerek yok. Gawyn kalan eşyalarımı getirdi."

Hasta odasının haricinde Peder Roche'un buraya geldiğini hatırlamıyorum, ama bu doğruysa ve Gawyn onunla iniş yerinin yakınında karşılaştıysa, belki Peder yerini biliyordur.

(Ara)

Lady Imeyne'nin dediğini düşünüyordum. "Başındaki yara ciğerlerinde yangı yaptı," demişti. Buradaki kimsenin hasta olduğumu anladığını sanmıyorum. Kızların her zaman hasta odasına girmesine izin veriyorlar. Kahyanın karısı hariç hiçbirisinde en ufak bir korkma belirtisi yok. Lady Imeyne ciğerlerimde yangı olduğunu söyler söylemez, kadın hiç tereddüt etmeden yanıma yaklaştı.

Ama hastalığımın bulaşıcı olmasından korktuğu belliydi. Rosemund'a neden annesiyle birlikte hasta köylüyü ziyarete gitmediğini sorduğum zaman, bariz bir gerçekmiş gibi, "Gitmeme izin vermedi. Köylü hastaymış," dedi.

Bir hastalığım olduğunu bildiklerini sanmıyorum. Frengi ya da kurdeşen gibi görünür bir belirti göstermedim. Ateşi ve sayıklamalarımı da yaralarımaya verdiler. O zamanlarda yaralar sık sık mikrop kapardı, kan zehirlenmesi vakaları da sık görülürdü. Bu yüzden de küçük kızları yaralı birinden uzak tutmaya sebep yoktu.

Üstelik hiçbiri benim hastalığıma yakalanmadı. Tam beş gün oldu, bu bir virüs olsaydı, kuluçka süresi ancak on iki ila kırk sekiz saat sürerdi. Dr. Ahrens en bulaşıcı dönemin belirtilerin başlamasından önce olduğunu söylemişti. Belki de kızlar odaya gelip gitmeye başladıkları zaman virüs bulaştırmıyordum. Belki bu çoktan aldıkları ve bağışık oldukları bir şeydir. Kahyanın karısı Florentine mi, Flahntin mi, ateşi mi var diye sordu. Bay Gilchrist da 1320'de bir grip salgını olduğunu düşünüyor. Belki de o gribe yakalandım.

Öğleden sonra. Rosemund pencerenin önünde oturmuş koyu kırmızı yünle bir keten parçası işliyor. Blackie de yanımda uyuyor. Ne kadar haklı olduğunuzu düşünüp duruyorum, Bay Dunworthy. Hiç mi hiç hazırlıklı değilmişim. Her şey düşündüğümünden öyle farklı çıktı ki. Ama peri masalı gibi olmayacağı konusunda yanılmışsınız.

Nereye baksam peri masallarından şeyler görüyorum. Agnes'in kırmızı kukuletalı pelerini, sıçan kafesi, yulaf ezmesi dolu kaseler, bir kurdun kolayca yıkabileceği saz kulübeler.

Çan kulesi Rapunzel'in kapatıldığı kuleye benziyor. Siyah saçlarına geçirdiği beyaz bonesiyle, kırmızı yanaklarıyla nakışının üstüne eğilmiş duran Rosemund tıpkı Pamuk Prenses'i andırıyor.

(Ara)

Galiba ateşim yine yükseldi. Odada duman kokusu alıyorum. Lady Imeyne yatağın yanında diz çökmüş, elinde dua kitabıyla dua ediyor. Rosemund kahyanın karısını yeniden çağırttıklarını söyledi. Lady Imeyne kadını küçümsüyor. Imeyne onu çağırttığına göre gerçekten hastayım demektir. Acaba papazı da çağırttılar mı? Çağırttılsa, Gawyn'in beni bulduğu yeri bilip bilmediğini sormalıyım. Of, burası ne kadar da sıcak. Bu tarafı hiç masala benzemiyor. Papazları ancak biri ölürken çağırıyorlar, ama olasılıklar 1300'lerde zatürreden ölme şansının yüzde yetmiş iki olduğunu söylüyor. Umarım peder hemen gelir de, bana iniş yerini söyler ve elimi tutar.

Mary, Colin'i karantina sınırından içeri nasıl girdiği konusunda sorguya çektiği sırada iki vaka daha geldi, ikisi de öğrenciydi.

Colin içerlemiş bir tavırla, "Kolay oldu," dedi. "İnsanların dışarı çıkmasını engellemeye çalışıyorlardı, içeri girmelerini değil." Tam ayrıntılara geçmek üzereyken içeri sayman girdi.

Mary yeni gelenleri teşhis etmesi için Dunworthy'den acil servise birlikte gitmelerini istemişti. Colin'e, "Burada kal," dedi. "Bir gece için yeterince dert açtın başıma."

Dunworthy yeni vakaların hiçbirini tanımıyordu, ama önemi yoktu. Öğrencilerin bilinçleri yerindeydi ve Mary ile Dunworthy geldikleri zaman asistan doktora temas ettikleri kişilerin isimlerini vermişlerdi. Dunworthy ikisine de iyice baktıktan sonra başını iki yana salladı. "Sokaktaki kalabalığın arasında olabilirler, ama bilemiyorum," dedi.

Mary, "Mesele değil," dedi. "İstersen evine gidebilirsin."

"Bekleyip kan tahlillerimin sonucunu görürüm diye düşünmüştüm."

"Öyle mi, ama sonuçlar daha çıkmaz..." Saatine baktı. "Aman Tanrım, saat altıyı geçmiş."

"Ben gidip Badri'ye bir bakayım," dedi Dunworthy. "Sonra bekleme odasına giderim."

Hemşire Badri'nin uyuduğunu söyledi. "Uyandırmayalım isterseniz."

Dunworthy, "Tabii, uyandırmayalım," dedi ve bekleme odasına döndü.

Colin odanın ortasında bacaklarını çaprazlamış oturuyor, spor çantasını karıştırıyordu. "Büyük teyzem nerede?" diye sordu. "Çıkıp gelmeme biraz kızdı, değil mi?"

"Sağ salim Londra'ya döndüğünü zannediyordu. Annen treninin Barton'da durdurulduğunu söylemişti."

"Öyleydi. Herkesi trenden indirdiler, Londra'ya giden başka bir trene bindirdiler."

"Aktarmada yolunu mu kaybettin?"

"Hayır. İnsanların karantinadan söz ettiklerini duydum. Hastalığın ne kadar kötü olduğundan, herkesin öleceğinden falan konuşuyorlardı. ..." Çantasını karıştırmak için sustu. İçinden bir alay şey çıkardı, cep televizyonu, görüntülü telefon, bir çift eski, kirli koşu ayakkabısı. Mary'nin akrabası olduğu belliydi. "Eric ile kalıp bütün heyecanı kaçırmak istemedim."

"Eric mi?"

"Annemin birlikte yaşadığı adam." Çantasından kocaman kırmızı bir şekerleme çıkardı, birkaç tel kopardı ve ağzına attı. "Dünyadaki en bayıcı adamdır." Ağzı şekerle dolu halde devam etti. "Dairesi Kent'te ve yapacak hiçbir şey yok."

"Demek Barton'da trenden indin. Sonra ne yaptın peki? Oxford'a kadar yürüdün mü?"

Colin şekeri ağzından çıkardı, artık kırmızı değildi. Mavi yeşil ebruli bir renk almıştı. Colin şekeri evirip çevirerek dikkatle inceledikten sonra tekrar ağzına attı. "Tabii ki yürümedim. Barton, Oxford'a epey uzak. Taksiye bindim."

"Tabii ya," dedi Dunworthy.

"Şoföre ev ödevim için karantinayı yazdığımı, barikatların görüntüsünü çekmek istediğimi söyledim. Görüntülü telefonum yanımdaydı, o yüzden de mantıklı göründü." Cihazı gösterdikten sonra yeniden çantaya attı ve çantayı karıştırmaya devam etti.

"Sana inandı mı?"

“Bence inandı. Hangi okula gittiğimi sordu, ben de alınmış gibi, ‘Sence hangi okula gidiyorum?’ dedim. Adam, ‘St Edward’s,’ dedi. ‘Herhalde yani,’ dedim. Bana inandı ki, barikalara kadar götürdü.”

Dunworthy içinden, ben de yoldan iyi yürekli biri geçmezse Kivrin ne yapar diye endişe edip duruyordum, diye geçirdi. “Sonra ne yaptın, polise de aynı masalı mı anlattın?”

Colin yeşil yün bir kazak çıkardı, katlayıp çantanın üstüne yerleştirdi. “Hayır. Düşündüm ve hikayemin eksik yönlerinin çok olduğuna karar verdim. Yani ortada çekilecek ne görüntü vardı ki? Yangın gibi bir şey değil ki bu. Karantinayla ilgili bir şey soracaktım gibi nöbetçinin yanına gittim ve son anda yan tarafa koşup barikatın altından geçiverdim.”

“Peşinden koşmadılar mı?”

“Koştular tabii. Ama sadece birkaç sokak kovaladılar. Onlar insanların içeri girmesini engellemeye çalışıyorlardı, içeri girenleri değil.”

Muhtemelen bütün bunlar olurken bardaktan boşanırcasına yağmur yağmıştı ama Colin bundan hiç bahsetmedi. Çantasından çıkardıklarının arasında da katlanır bir şemsiye yoktu.

“Zor kısmı Mary Teyze’yi bulmak oldu,” dedi. Başını çantasına dayayıp yere uzandı. “Evine gittim, ama yoktu. Belki hâlâ istasyonda beni bekliyordur diye düşündüm, ama istasyon kapanmıştı.” Doğruldu, kazağı düzeltip tekrar uzandı. “Sonra teyzem doktor, diye düşündüm. Mutlaka hastanededir.”

Yine doğruldu, çantayı yumruklayıp şekil verdikten sonra yatıp gözlerini kapadı. Dunworthy çocuğa gıpta ederek rahatsız sandalyenin üstünde arkasına yaslandı. Colin, yaşadığı maceradan hiç korku ve rahatsızlık duymadan çoktan uykuya dalmıştı. Gecenin bir yarısı, buz gibi yağmurlu havada Oxford’u baştan başa yürümüş, belki bir taksiye binmiş ya da çantasından portatif bir bisiklet çıkarmıştı. Ve hiç moralini bozmamıştı.

Kivrin’in bir şeyi yoktu. Eğer köy olması gereken yerde değilse bulana kadar yürür, olmadı bir taksiye biner ya da pelerini başının altına koyup bir yerde uzanır ve gençliğin o kaygısız uykusuna dalardı.

Mary geldi. “Dün gece ikisi de Headington’da bir dansa gitmişler,” dedi. Colin’i görünce sesini alçalttı.

Dunworthy fısıltıyla karşılık verdi. “Badri de oradaymış.”

“Biliyorum. Çocuklardan biri onunla dans etmiş. Saat dokuzdan ikiye kadar orada kalmışlar. Eğer hastalığı onlara Badri geçirdiyse, yirmi beş ila otuz saat geçmiş demektir ki, kuluçka süresine uyuyor.

“Badri’nin geçirdiğini düşünmüyor musun?”

“Bence virüsü aynı kişiden, büyük olasılıkla Badri’nin sabah erken saatte gördüğü, diğerlerinin daha sonra karşılaştıkları birinden almış olmaları daha mümkün.”

“Bir taşıyıcıdan mı yani?”

Mary başını iki yana salladı. “İnsanlar genelde mikrovirüsleri kendileri hastalanmadan taşıyamazlar, ama bu kişi hafif belirtiler göstermiş ya da semptomları görmezden gelmiş olabilir.”

Dunworthy Badri’nin konsolun üstüne yığılmasını düşündü. Acaba insan semptomları nasıl görmezden gelebilirdi?

Mary, “Ve bu şahıs,” diye devam etti, “dört gün önce Güney Carolina’daysa...”

“Amerikan virüsüyle ilişkilendireceksin.”

“Sen de Kivrin için endişelenmeyi bırakabilirsin artık. Headington’daki dansa gitmedi,” dedi. “Elbette bağlantının birkaç halka uzakta olması da oldukça mümkün.”

Mary kaşlarını çattı ve Dunworthy düşündü, hastaneye başvurmamış, hatta bir doktoru bile aramamış birkaç halka. Kendindeki belirtilere aldırmayan birkaç halka.

Belli ki Mary de aynı şeyi düşünüyordu. “Şu senin çancılar, İngiltere’ye ne zaman varmışlar?”

“Bilmem. Ama Oxford’a bugün öğleden sonra, Badri ağa girdikten sonra geldiler.”

“Eh, sen yine de bir sor. Uçaktan inince nereye gitmişler, içlerinde hasta olan var mıymış? Belki birinin Oxford’da bir yakını vardır ve gruptan daha önce gelmiştir. Kolejde hiç Amerikalı öğrencin yok, değil mi?”

“Hayır, ama Montoya Amerikalı.”

“Bak bu hiç aklıma gelmemişti,” dedi. “Ne kadar zamandır burada?”

“Dönem başından beri. Ama Amerika’dan gelen biriyle temas etmiş olabilir.”

“Kan tahlilleri için geldiği zaman sorarım,” dedi Mary. “Badri’ye hiç Amerikalı tanıdığı olup olmadığını sormanı istiyorum Ya da değişim programıyla Amerika’ya giden öğrenci tanıdıkları var mı?”

“Uyuyor.”

“Senin de uyuyor olman lazımdı,” dedi Mary. “Şimdi demek istemedim.” Kolunu okşadı. “Saat yediye kadar beklemenin bir gereği yok. Kan örneği alması için birini gönderirim, evine gidip yatabilirsin.” Dunworthy’nin bileğini tutup küçük ekrandan ateşine baktı. “Üşüme var mı?”

“Yok.”

“Baş ağrısı?”

“Evet.”

“Yorgunluktandır.” Bileğini bıraktı. “Hemen birini göndereceğim.”

Yerde yatan Colin’e baktı. “Colin’e de tahlil yapmamız gerek, en azından öksürük ve aksırmayla bulaştığından emin oluncaya kadar.”

Colin ağzı açık uyuyordu, ama şeker hâlâ yanağının iç kısmında duruyordu. Dunworthy çocuğun boğazına kaçmasından endişe etti. “Ya yeğenin?” dedi. “Onu da Balliol’e götürmemi ister misin?”

Mary minnetle yüzüne baktı. “Götürür müsün? Sana yük etmek istemem, ama bu iş kontrol altına alınıncaya kadar eve gidebileceğimden kuşkuluyum.” İçini çekti. “Zavallı çocuk. Umarım Noel’i berbat geçmez.”

“Ben olsam bunun için fazla üzülmezdim,” dedi.

Mary, “Sana çok teşekkür ederim,” dedi. “Tahlillerle de hemen ilgileneceğim.”

Odadan çıktı. Colin hemen kalkıp oturdu.

“Ne tür tahlillermiş bunlar?” diye sordu. “Yani ben de virüsü kapmış olabilir miyim?”

Dunworthy Badri’nin kıpkırmızı yüzünü, zorlanarak nefes alıp verişini düşünerek, “Umarım kapmamışsındır,” dedi.

“Ama kapmış da olabilirim.”

“Çok düşük bir olasılıkla,” dedi Dunworthy “Yerinde olsam, bunun için endişelenmezdim.”

“Endişelendiğim yok,” dedi. Kolunu uzattı. “Galiba, bende döküntü var.” Hevesle kolundaki çili gösterdi.

Dunworthy, “Bu virüsün belirtisi değil” dedi. “Eşyalarını topla. Tahlillerden sonra seni eve götüreceğim.” Sandalyeden atkısıyla paltosunu aldı.

“Nedir peki belirtileri?”

“Ateş, nefes almada güçlük.” Mary’nin alışveriş torbası Latimer’in sandalyesinin yanında yerde duruyordu. Onu da yanına almaya karar verdi.

Hemşire elinde malzeme tepsiyle içeri girdi.

Colin, “Sıcakladım,” dedi. Dramatik bir tavırla elini boğazına götürdü. “Nefes alamıyorum.”

Hemşire irkildi, tepsiyi tıngırdatarak geri çekildi.

Dunworthy çocuğun kolunu tuttu. Hemşireye, “Telaşlanmayın,” dedi. “Sadece bir şekerleme zehirlenmesi vakası.”

Colin sırtarak korkusuzca kan alınması için kolunu sıvadıktan sonra kazağını çantaya tıktı. Dunworthy’nin kanı alınırken, hâlâ ıslak olan ceketini sırtına geçirdi.

Hemşire, “Dr. Ahrens sonuçları beklemenize gerek olmadığını söyledi,” dedi.

Dunworthy paltosunu giydi, Mary’nin torbasını alıp Colin’i koridora çıkardı. Acil servisten geçtiler. Mary’yi göremedi, ama beklemelerine gerek olmadığını söylemişti. Birden kendini öyle bitkin hissetti ki, ayakta duracak hali kalmamıştı.

Dışarı çıktılar. Hava aydınlanmaya başlamıştı ve hâlâ yağmur yağıyordu. Dunworthy hastanenin saçağının altında durakladı. Acaba bir taksi çağırrsa daha mı iyi olurdu? Ama burada beklerken tahlil sonuçlarını almaya gelen Gilchrist ile karşılaşmak ve adamın Kivrin’i veba salgınıyla Agincourt Savaşı’na gönderme planlarını dinlemek istemiyordu. Mary’nin torbasından katlanır şemsiyesini çıkarıp açtı.

Montoya bisikletiyle sular sıçratarak gelip önlerinde durdu. “Tanrı’ya şükür hâlâ buradasınız,” dedi. “Basingame’i bulmam gerek.”

Dunworthy içinden, hepimiz aynı durumdayız, dedi. Acaba bu kadın onca telefon görüşmesini yaparken nerelerdeydi?

Montoya bisikletten inip parmaklığa doğru itti ve kilidini taktı. “Sekreteri nerede olduğunu kimsenin bilmediğini söyledi. İnanabiliyor musunuz?”

“Evet,” dedi Dunworthy. “Günün büyük bölümünü -yani dünün- ona ulaşmaya çalışmakla geçirdim. İskoçya’da bir yerde tatildeymiş. Kimse tam olarak nerede olduğunu bilmiyor. Karısı balığa çıktı diyor.”

“Yılın bu zamanında mı? Aralık ayında kim İskoçya’da balığa çıkar? Karısı mutlaka yerini biliyordur, ya da ona ulaşabileceği bir telefon numarası vardır.”

Dunworthy başını iki yana salladı.

“Çok saçma! Ulusal Sağlık Kurulu’ndan kazıma giriş izni almak için onca zahmet çekiyorum, ama Basingame tatil yapıyor!” Elini yağmurluğunun içine sokup bir tomar renkli kâğıt çıkardı. “Tarih bölümü başkanının kazının üniversite için zaruri ve önemli bir proje olduğuna dair resmi bir belge vermesi durumunda bana geçiş izni vermeyi kabul ettiler. Kimseye haber vermeden nasıl böyle çekip gidebilir?” Kâğıtları bacağına vurdu, etrafı yağmur damlaları saçıldı. “Kazı yeri tamamen sular altında kalmadan bunu imzalatmak zorundayım. Gilchrist nerede?”

“Kan tahlilleri için biraz sonra gelir,” dedi Dunworthy. “Basingame’i bulmayı başarırsanız, hemen dönmesi gerektiğini söyleyin. Burada karantina olduğunu, bir tarihçimizin yerini bilmediğimizi ve teknisyenin de bize yerini söyleyemeyecek kadar hasta olduğunu anlatın.”

Montoya acil servise yöneldi. Tiksintiyle, “Balığa çıkmış,” dedi. “Kazım mahvolursa, cevaplaması gereken çok şey olacak.”

Dunworthy Colin’e, “Haydi gel,” dedi. Başka kimse gelmeden hemen gitmek istiyordu. Şemsiyeyi çocuğu da koruyacak şekilde tuttu, sonra vazgeçti. Colin önüne çıkan her su birikintisine basmayı başararak önden yürüdü, sonra da vitrinlere bakmak için geride kaldı.

Ya karantinadan ya da vaktin erken olmasından dolayı sokaklarda kimseler yoktu. Dunworthy,

belki de hepsi uyuyordur, diye düşündü, biz de sessizce içeri girip hemen yatarız.

Colin, “Daha çok olay olacağını sanmıştım,” dedi Sesi hayal kırıklığına uğramış gibiydi. “Sirenler falan.”

“Sokaklarda dolaşıp “Ölülerinizi dışarı çıkarın,” duyuruları yapan cenaze arabaları falan da,” dedi Dunworthy. “Kivrin’le birlikte gitmeliydin. Ortaçağ’daki karantinalar çok daha heyecanlıydı. Burada sadece dört vaka var, aşısı da Amerika’dan yola çıktı bile.”

“Kim bu Kivrin dediğin? Kızın mı?”

“Öğrencim. Kısa bir süre önce 1320’ye gitti.”

“Zaman yolculuğu mu yani? Süpermiş!”

Köşeyi dönüp ana caddeye çıktılar. Colin, “Ortaçağ,” dedi. “Napolyon zamanı, değil mi? Trafalgar falan.”

“O dediğin Yüzyıl Savaşları.” Colin boş boş yüzüne baktı. Dunworthy kendi kendine, okullarda bu çocuklara ne öğretiyorlar acaba, dedi. “Şövalyeler, şatolar falan.”

“Haçlı Seferleri mi?”

“Haçlı Seferleri biraz daha eskidir.”

“İşte ben o zaman, gitmek isterim. Haçlı Seferleri’ne.”

Balliol’ün kapısına gelmişlerdi. “Şimdi sessiz ol,” dedi. Herkes uyuyordur.”

Bekçi kapısında da, avlu kapısında da kimse yoktu. Salonun ışıkları yanıyordu, herhalde Amerikalı çan grubu kahvaltı ediyordu, ama diğer salonlarda ve Salvin’de ışık yoktu. Kimseye görünmeden, Colin aniden acıktım diye bağırmandan merdivenlerden çıkabilirlerse, kazasız belasız dairesine ulaşabilirlerdi.

Tedbirli olmak için arkasına dönüp Colin’e “Şşş,” dedi. Oğlan şekeri ağzından çıkarmak için durmuş, artık morumsu siyah bir renk almış olan şekeri inceliyordu. “Kimseyi uyandırmak istemeyiz,” dedi. Parmaklarını dudaklarına götürüp önüne döndüğü anda, kapı aralığında bir çiftle çarpıştı.

İkisi de yağmurluk giymişler ve hevesle birbirlerine sarılmışlardı. Genç delikanlı çarpışmayı fark etmemiş gibiydi, ama genç kadın korkmuş gibi geri çekildi. Kısa kızıl saçları vardı ve yağmurluğun altına stajyer hemşire üniforması giymişti. Delikanlı William Gaddson’dı.

Dunworthy sertçe, “Davranışınız yere de zamana da hiç uymuyor,” dedi. “Okulda aleni sevgi gösterileri kesinlikle yasaktır. Üstelik anneniz her an ortaya çıkabileceğinden son derece de akılsızca bir hareket bu.”

“Annem mi?” William Dunworthy’nin kadını elinde valiziyle koridorda gördüğü andaki kadar korkmuştu. “Annem burada mı? Oxford’da mı? Ne işi var burada? Karantina var sanıyordum.”

“Var ama anne sevgisi sınır tanımıyor. Sağlığınız için endişeleniyor, şu durumunuza bakarsak ben de öyle.” Kaşlarını çatıp William ile kıkırdayan genç kadına baktı. “Suç ortağınızı evine bırakmanızı, sonra da annenizin gelişine hazırlanmanızı tavsiye ederim.”

“Hazırlanmamı mı?” William felakete uğramış gibiydi. “Yani kalacak mı diyorsunuz?”

“Başka seçeneği yok, maalesef. Karantina devam ediyor.”

Merdivenlerin ışıkları yaniverdi ve Finch ortaya çıktı. “Tanrı’ya şükür geldiniz, Bay Dunworthy,” dedi.

Elindeki bir tomar renkli kağıdı Dunworthy’ye doğru salladı. “Ulusal Sağlık Kurumu alıkonmuş otuz kişi daha yolluyor. Hiç odamız yok dedim ama dinlemediler bile. Ne yapacağımı bilmiyorum. Bu kadar insana yetecek malzememiz yok.”

Dunworthy, “Tuvalet kağıdı,” dedi.

“Evet!” Finch yine kağıtları salladı. “Gıda stoğumuz da kalmadı. Sırf bu sabah yumurta ve pastırmanın yarısı tükendi.”

“Yumurta ve pastırma ha?” dedi Colin. “Hiç kalmadı mı?”

Finch soru sorar gibi çocuğa baktıktan sonra tekrar Dunworthy’ye döndü.

“Dr. Ahrens’in yeğeni.” Finch’in bir şey söylemesine fırsat bırakmadan ekledi. “Benim yanımda kalacak.”

“İyi, çünkü bir kişiye daha yer bulamam.”

“İkimiz de bütün gece ayaktaydık, Bay Finch. O yüzden şimdi. ..”

“Bu sabah itibariyle malzeme listesi.” Dunworthy’nin eline mavi nemli bir kağıt tutuşturdu. “Gördüğünüz gibi. ..”

“Bay Finch, malzeme konusundaki endişenizi anlıyorum ama bu iş bekleyemez mi. . .”

“Şu da sizi arayanların listesi, yanında yıldız olanları aramanız gerekiyor. Şu da randevularınızın listesi. Papaz yarın altı buçukta ayın provası için kilisede olmanızı istiyor.”

“Hepsine geri dönerim ama önce...”

“Dr. Ahrens iki kere aradı. Çan grubuyla ilgili bir şey öğrenebildiniz mi diye sordu.”

Dunworthy pes etti. “Yeni gönderilenleri Warren ile Basevi’ye yerleştir.Üç kişiye bir oda. Bodrumda fazladan yatak olacaktı.

Finch itiraz etmek için ağzını açtı.

“Boya kokusuna katlanmak zorunda kalacaklar, ne yapalım?”

Mary’nin alışveriş torbasıyla şemsiyesini Colin’in eline tutuşturdu. “Şuradaki ışıkları yanan bina yemekhanedir. Git, hademelere kahvaltı istediğini söyle. Sonra da biri seni daireme götürsün.”

Elleri hemşirenin yağmurluğunun altına girmiş olan William’a döndü. “Bay Gaddson, arkadaşınıza bir taksi bulun. Sonra tatilde okulda kalan öğrencileri bulup içlerinde geçen hafta Amerika’ya giden ya da gitmiş birileriyle temas eden olup olmadığını öğrenin. Liste yapın. Son zamanlarda Amerika’ya gitmediniz, değil mi?”

William ellerini hemşireden çekip, “Hayır efendim,” dedi. “Tatilin başından beri buradaydım, Petrarch okudum.”

“Ah evet ya, Petrarch.Öğrencilere pazartesi gününden itibaren Badri Çadhuri’nin yaptıklarını sorun. Personeli de ihmal etmeyin. Nerelere gitmiş, kimlerle görüşmüş? Kivrin Engle için de aynı rapordan istiyorum. Titiz bir çalışma yapın. Ortalıkta başka sevgi gösterisi istemiyorum. Anneniz için de mümkün olduğunca uzak bir yerde bir oda ayarlatmaya çalışacağım.”

“Teşekkür ederim efendim. Benim için çok şey yapmış olursunuz.”

“Şimdi, Finch, Bayan Taylor’u nerede bulabilirim?”

Finch oda dağılımını gösteren birkaç kağıt daha verdi, ama arasında Bayan Taylor’ın ismi yoktu. Kadın çan grubuyla ve hâlâ bir yere yerleştirilmemiş konuklarla birlikte birinci sınıfların kantinindeydi.

Dunworthy içeri girince kürk mantolu, heybetli bir kadın koluna yapıştırdı. “Buradan siz mi sorumlusunuz?”

Dunworthy içinden anlaşılan değilim, diye geçirdi. “Evet.”

“Bize yatacak bir yer verilmesi konusunda ne yapmayı düşünüyorsunuz? Bütün gece uyumadık.”

Dunworthy bu kadının Bayan Taylor olmasından korkarak, “Ben de hanımefendi,” dedi. Kadın telefonda daha zayıf ve daha zararsız görünüyordu, ama görüntü aldatıcı olabiliyordu.Üstelik bu tavır ve aksanı karıştırmak da mümkün değildi. “Siz Bayan Taylor musunuz acaba?”

Berjer koltuklarda oturan kadınlardan biri, “Bayan Taylor benim,” dedi. Ayağa kalktı. Telefondaki görüntüsünden daha zayıftı ve o zamanki kadar kızgın görünmüyordu. “Sizinle telefonda konuşmuştum,” dedi. Konuşma tarzına bakan, çan çalmanın incelikleri hakkında hoş bir sohbet yaptıklarını zannedebilirdi. Kürk mantolu kadını işaret edip, “Bu sopranomuz Bayan Piantini,” dedi.

Bayan Piantini bir çekişte Büyük Tom’u zincirlerinden koparabilecek gibi duruyordu. Son zamanlarda virüs kapmadığı da belliydi.

“Sizinle bir dakika özel görüşebilir miyim, Bayan Taylor?” Kadını koridora çıkardı. “Ely’deki konserinizi iptal edebildiniz mi?”

“Evet,” dedi kadın. “Norwich’tekini de. Çok anlayışlı davrandılar.” Kadın endişeyle öne doğru eğildi. “Kolera olduğu doğru mu?”

Dunworthy şaşkınlıkla sordu. “Kolera mı?”

“İstasyondaki kadınlardan biri kolera olduğunu söyledi. Biri Hindistan’dan getirmiş, insanlar sinek gibi düşüp ölüyormuş.”

Kadın gece uyuyamamıştı, ama tutumundaki değişikliğin sebebi korkuydu. Yalnızca dört vaka olduğunu söylese, büyük olasılıkla derhal Ely’e götürölmelerini talep edecekti.

Dunworthy dikkatle, “Hastalık anlaşıldığı kadarıyla bir miksovirus,” dedi. “Grubunuz İngiltere’ye ne zaman geldi?”

Kadının gözleri irileşti. “Bizim getirdiğimizi mi düşünüyorsunuz? Biz Hindistan’a hiç gitmedik ki.”

“Bir ihtimal bu, Güney Carolina’da bildirilenle aynı miksovirus olabilir. İcinizden Güney Carolina’lı var mı?”

“Hayır. Bayan Piantini hariç hepimiz Colorado’luyuz. O da Wyoming’lidir. Hem hiçbirimiz hastalanmadık.”

“Ne kadar zamandır İngiltere’desiniz?”

“Üç haftadır. Geleneksel konsül gruplarını ziyaret ettik ve zil konserleri verdik. St. Katherine’de Boston Treble Bob çaldık. Bury St. Edmund grubundan üç kişiyle Post Office Caters çaldık ama tabii hiçbiri yeni değildi. Chicago Surprise Minor. ..”

“Hepiniz Oxford’a dün sabah mı vardınız?”

“Evet.”

“Grubunuzdan şehri gezmek ya da bir arkadaşımı görmek için daha erken gelen olmadı mı?”

“Hayır.” Sesi şoke olmuş gibi çıktı. “Turnedeyiz, Bay Dunworthy, tatilde değiliz.”

“Ve hiçbiriniz hastalanmadınız, öyle mi?”

Kadın başını iki yana salladı. “Hastalanmayı göze alamayız. Yalnızca altı kişiyiz.”

Dunworth, “Yardımanız için teşekkür ederim,” dedikten sonra kadını içeri gönderdi.

Mary’ye telefon etti, ama doktoru bulamadılar. Mesaj bırakıp Finch’in yıldız işaretli listesini ele aldı. Andrews’u, Jesus College’ı, Bay Basingame’in sekreterini ve St. Mary’yi aradı, ama kimseye ulaşamadı. Beş dakika bekleyip tekrar denedi. Beş dakikalık aralardan birinde Mary aradı.

“Sen neden yatmadın hala?” diye sordu. “Bitkin gibisin.”

“Çancıları sorguya çektim,” dedi. “Üç haftadır İngiltere’delermiş. Hepsi de dün sabah gelmişler Oxford’a ve hiçbiri hastalanmamış. Gelip Badri’yi de sorgulamamı ister misin?”

“Ne yazık ki bir işe yaramaz. Söyledikleri tutarlı değil.”

“Geleni gideni hakkında bildikleri bir şey var mı diye Jesus College’a ulaşmaya çalışıyorum.”

“İyi,” dedi Mary. “Ev sahibine de sor. Ve biraz yatıp uyu. Senin de hastalanmanı istemiyorum.”

Durakladı. “Altı vaka daha geldi.”

“Güney Carolina’lı olan var mı?”

“Yok,” dedi. “Hepsinin de Badri ile temas etme olasılığı var. Yani Badri hâlâ ilk olgu. Colin iyi mi?”

“Kahvaltı ediyor. İyi. Onu merak etme sen.”

Ama öğleden sonra bir buçuğa kadar yatağına giremedi. Finch’in listesindeki yıldızlı isimlerin hepsini aramak iki saatini aldı. Bir saat de Badri’nin nerede oturduğunu öğrenmek için harcadı. Ev sahibesi evinde yoktu. Geri döndüğünde de Finch malzeme listesinin üstünden bir daha geçmek istedi.

Dunworthy nihayet sağlık kurulunu arayıp tuvalet kâğıdı talep edeceğine söz vererek elinden kurtulabildi. Kendini pansiyondaki dairesine attı.

Colin pencere önündeki sedire kıvrılmıştı, başını çantasına dayamış, üstüne de tığ işi bir diz battaniyesi örtmüştü. Ayakları açıkta kalmıştı. Dunworthy yatağının ayakucundan bir battaniye alıp çocuğun üstüne örttü ve karşısındaki Chesterfield kanepeye oturup ayakkabılarını çıkardı.

Soyunamayacak kadar yorgundu, ama giysileriyle yatacak olursa, çok pişman olacağını da biliyordu. Burası genç ve artritsiz olanların sahasıydı. Colin batan düğmelere ve sıkı kollara rağmen zinde uyanacaktı. Kivrin incecik pelerinine sarınıp başını bir ağaç kütüğüne yaslayabilirdi, ama kendisi yastıksız ya da üzerinde gömleğiyle yatsa, kaskatı ve adaleleri tutulmuş halde uyanırdı. Burada elinde ayakkabılarıyla oturmaya devam ederse, yatağına hiç gidemeyecekti.

Elinde ayakkabılarıyla kendini zorlayarak kanepeden kalktı, ışığı söndürdü ve yatak odasına girdi.

Gözlüklerini çıkarırken, başım yastığa değmeden uyuyacağım, diye düşündü. Yatağa girdi, üstüne yorganı çekti. İçinden, daha ışığı kapamadan diye geçirdi, ışığı kapadı.

Pencereden neredeyse hiç ışık gelmiyordu, sadece birbirine dolaşmış koyu gri sarmaşıkların arasından donuk bir ışık giriyordu. Sert yapraklarına hafif hafif yağmur damlaları vuruyordu. Perdeleri çekmeliyim, dedi, ama kalkamayacak kadar yorgundu.

Hiç olmazsa Kivrin yağmurla uğraşmak zorunda kalmayacaktı. Küçük Buz Çağı’ndaydı. Yağacaksa kar yağardı. Birinin aklına baca ve şömine icat etmek gelinceye kadar, o zamanın insanları ateşin başında birbirlerine sokularak uyurlardı. Bacalı şömine Oxford’un köylerinde on beşinci yüzyılın ortalarına kadar yaygınlaşmamıştı. Ama Kivrin aldırılmazdı. Colin gibi bir yere kıvrılıp gençliğin o rahat ve kıymeti bilinmeyen uykusunu çekerdi.

Acaba yağmur durmuş muydu? Pencerede damlaların pıtırıtısını duymuyordu. Belki de hafiflemiş, ahmak ıslatana çevirmişti ya da tekrar bastırmak için bekliyordu. Hava kararmıştı. Elini yorganın altından çıkarıp dijital saatine baktı. Daha ikiydi. Kivrin’in olduğu yerde saat altıydı. Kalkınca tekrar Andrews’u aramalı ve sonucu tekrar okutturmalıydı ki, Kivrin’in nerede ve hangi zamanda olduğunu tam olarak bilebilsin.

Badri Gilchrist’e asgari düzeyde kayma olduğunu, birinci sınıf öğrencisinin koordinatlarını iki kere kontrol ettiğini ve hepsinin doğru olduğunu ama emin olmak istediğini söylemişti. Gilchrist hiç önlem almamıştı, alınsa bile işler ters gidebilirdi. Bugün bu ispatlanmıştı.

Badri tüm aşılarını eksiksiz yaptırmıştı. Colin’in annesi onu trene bindirmiş ve cebine fazladan para koymuştu. Dunworthy Londra’ya ilk gidişinde neredeyse geri dönemiyordu ve sayısız önlem alınmıştı.

Ağı yerinde test etmek için basit bir gidiş geliş yapılmıştı. Dunworthy Trafalgar Meydanı’na

gidecek, metroyla Charing Cross'tan Paddington'a geçecek ve 10.48 treniyle ana ağı açılacağı Oxford'a dönecekti. Bolca zaman vermişler, ağı tekrar tekrar kontrol etmişler, metro tarifelerini incelemişler, tarihi ve parayı iki kez kontrol etmişlerdi. Charing Cross'a vardığında metro istasyonu kapanmıştı. Bilet gişelerinin ışıkları söndürülmüş ve giriş demir kapıyla kapatılmıştı.

Battaniyeleri omzuna çekti. İnişte sayısız terslik çıkabilirdi, hem de kimsenin aklına gelmeyecek şeyler. Herhalde Colin'in treninin Barton'da durdurulacağı annesinin aklından bile geçmemişti. Badri'nin aniden konsolun üstüne yığılacağı kimsenin aklına gelmemişti.

Mary haklı, diye düşündü, Bayan Gaddson hastalığına yakalandın. Kivrin Ortaçağ'a gidebilmek için çok sayıda engeli aşmıştı. Bir şey ters gitse bile, üstesinden gelebilir. Colin karantina gibi küçük bir engelin onu durdurmasına izin vermemişti. Kendisi de sağ salim Londra'dan dönmüştü.

Demir kapıyı yumruklamış, sonra yanlış yöne geldiğini düşünerek koşarak yukarı çıkıp tabelaları okumuştur. Ama yanlış yönde değildi. Bir saat aramıştı. Belki de kontrollerin gösterdiğinden daha fazla kayma oldu ve metro da kapandı diye düşünmüştü. Ama girişin üstündeki saat dokuz elliyi gösteriyordu.

Pis kasketli serseri görünümlü bir adam, "Kaza oldu," demişti. "Aşağıyı temizleyene kadar metroyu kapadılar.

"A-ama Bakerloo hattına binmem gerek benim," dediyse de adam ayaklarını sürüyerek yanından uzaklaşmıştı.

Karanlık istasyona bakarak öylece durmuştu, ne yapması gerektiğini düşünemiyordu. Yanında taksiye binmeye yetecek kadar para yoktu ve Paddington Londra'nın bir uçundaydı. Saat 10.48'e asla yetişemeyecekti.

Siyah deri ceketli, horoz ibiği şekli verilmiş yeşil saçlı bir genç, "Nerye gidiyon?" diye sordu. Dunworthy ne dediğini zor anlayabildi. Pankçı herhalde, diye düşündü. Genç tehlikeli bir biçimde yanına yanaştı.

"Paddington." Sesi incecik çıkmıştı.

Pankçı elini ceketinin cebine soktu. Dunworthy oradan bir sustalı çıkacağından emindi. Ama delikanlı katlanmış bir metro tarifesi çıkarıp incelemeye başladı. "Rıhtımdan gidebilin. Craven Sokağı'ndan yürü, sola gir."

Pankçının çetesinin her an ensesinde bitip cebindeki o zamanın parasını alacağından emin, bütün yolu koşarak gitmişti. Rıhtıma vardığında bilet makinesini nasıl çalıştıracağını bilememişti.

Yanında iki küçük çocuğu olan bir kadın ona yardım etmiş, makineye gideceği yeri girmiş, parayı makineye vermiş ve biletini yuvaya nasıl yerleştireceğini göstermişti. Paddington'a vardığında bol bol vakti kalmıştı.

Kivrin, "Ortaçağ'da hiç iyi insan yok mudur?" diye sormuştu. Elbette vardı. Sustalı ve tren tarifesi taşıyan delikanlılar her çağda mevcuttu. Anneler, çocuklar, Bayan Gaddson'lar, Latimer'ler de mevcuttu. Gilchrist gibiler de.

Yan tarafına döndü. "Kivrin gayet iyi idare edecek," dedi. İçinden değil, ama Colin'i uyandırmayacak kadar alçak sesle söylemişti bunu. "Ortaçağlılar benim en iyi öğrencimin dengi değiller." Battaniyeyi iyice çekip gözlerini kapadı. Tarifenin üstüne eğilmiş yeşil ibikli delikanlıyı düşündü. Ama gözlerinin önünde turnikelerle arasında dikilen demir kapıyla, arkasındaki karanlık istasyon belirdi.

19 Aralık 1320 (eski takvim). Daha iyiyim.Öksürmeden üç dört kere dikkatli nefesler alıp verebiliyorum. Maisry'nin getirdiği yağlı yulaf lapasını canım çekmese de bu sabah gerçekten acıktım. Bir tabak pastırmalı yumurta için canımı bile veririm.

Ve de bir banyo için. Çok kirliyim. Buraya geldiğimden beri alnım hariç hiçbir yerim yıkanmadı ve son iki gün Lady Imeyne göğsüme, üstüne iğrenç kokulu bir macun sürülmüş bez şeritler yapıştırdı.Üstüne üstlük ara ara terliyorum, herhalde 1200'lü yıllardan beri hiç değiştirilmemiş bir yatakta yatıyorum, gerçekten de leş gibi, kokuyorum. Kısacık kesilmesine rağmen saçlarım bit kaynıyor. Ama buradaki en temiz insan yine de benim.

Dr. Ahrens burnumu koterize etmek istemekte haklıymış. Herkes, küçük kızlar bile berbat kokuyor.Üstelik kış ortasındayız ve burası buz gibi. Ağustos ayında durum nasıl oluyor, hayal bile edemiyorum. Her yerde pire var. Lady Imeyne ibadet ederken durup kaşınıyor. Agnes çorabını çekip bana dizini gösterdiği zaman, bacağına baştan başa kırmızı pire ısırıklarıyla kaplı olduğunu gördüm.

Eliwys, Imeyne ve Rosemund'un suratları biraz daha temizce, ama oturağı boşalttıktan sonra bile ellerini yıkamıyorlar. Bulaşık yıkama ya da şiltelerin içindeki yünleri değiştirme diye bir şeyi henüz keşfetmemişler. Aslında çoktan enfeksiyondan ölmeleri gerekirdi, ama iskorbüt ve bolca çürük diş haricinde herkes gayet sağlıklı görünüyor. Agnes'in dizi bile sorunsuzca iyileşiyor. Her gün gelip bana yaranın kabuğunu gösteriyor. Tabii, gümüş tokasını, tahta şövalyesini ve aşırı sevgiye maruz kalan zavallı Blackie'yi de.

Bu kız bir bilgi hazinesi gibi, çoğunu ben sormadan kendiliğinden anlatıyor. Rosemund “on üçüncü yılını yaşıyor”, yani bu on iki yaşında demek. Beni yatırdıkları oda aslında kızın odası. Yakında evlenme çağına gireceğini ve bu yüzden bir bakire odasına sahip olduğunu düşünmek zor, fakat kızlar 1300'lü yıllarda genellikle on dört-on beş yaşlarında evlendirilirdi. Eliwys herhalde evlendiğinde o yaşlardaydı. Agnes da bana üç ağabeyinin olduğunu ve hepsinin babalarıyla birlikte Bath'ta kaldıklarını söyledi.

Güneydoğudaki çan Swindone. Agnes bütün çanları seslerinden tanıyor. İlk çalan uzaktaki çan Büyük Tom'un atası olan Osney. Çifte çanlar Sir Bloet'nin yaşadığı yerde, Courcy'de. Yakındaki iki çan da Witenie ile Esthcote. Demek oluyor ki Skendgate'e yakın bir yerdeyim, burası da pekala Skendgate olabilir. Bu köyde de tam olması gereken boyda dişbudak ağaçları ve tam olması gereken yerde kilise var. Bayan Montoya belki de çan kulesini henüz bulamadı. Ne yazık ki Agnes'in tek bilmediği şey köyün adı.

Gawyn'in nerede olduğunu da bilmiyordu. Bana saldırganların peşine düştüğünü söylemişti. “Onları bulunca kılıcıyla kesecek. İşte böyle,” diyerek nasıl yapacağımı Blackie'nin üstünde gösterdi. Bana anlattıklarına her zaman güvenilir mi emin değilim. Bana Kral Edward'ın Fransa'da olduğunu, Peder Roche'un şeytanı gördüğünü de söyledi. Şeytan simsiyah giyiniyor ve kara bir aygıra biniyormuş.

Bu sonucusu doğru olabilir (yani Peder Roche'un şeytanı gördüğü değil, kıza bunu söylediği doğru olabilir). Ruhani alemle maddi alem arasındaki çizgi Rönesans'a kadar çizilmemişti. Dönemin insanları her zaman meleklerin, mahşer gününün ve Meryem Ana'nın görüntülerini görürlerdi.

Lady Imeyne durmadan Peder Roche'un ne kadar cahil ve yetersiz olduğundan yakınıp duruyor.

Hâlâ Eliwys'i bir papaz getirmesi için Gawyn'in Osney'e gönderilmesine ikna etmeye uğraşıyor. Lady Imeyne'den (bunu fazla cüretkar bulmayacağını düşünerek), birlikte dua etmemiz için pederi çağırmasını istediğim zaman, bana yarım saat akşam duasının açılış kısmını nasıl unuttuğunu, eliyle değil üfleyerek söndürdüğü için mumları israf ettiğini ve hizmetkarların kafalarını batıl gevezeliklerle (hiç kuşkusuz şeytanla atını kastediyordu) doldurduğunu anlatıp durdu.

1300'lerde köy papazlığını ayin belletilmiş, üstünkörü Latince öğrenmiş köylüler yaparlardı. Bana herkes aynı kokuyor, ama asiller kullarını tamamen başka bir tür olarak görüyorlar. Ve bir "göylüye" günah çıkartmak zorunda kalmanın, Lady Imeyne'nin aristokrat ruhunu rencide ettiğinden hiç şüphem yok.

Hiç kuşkusuz adamcağız Imeyne'nin iddia ettiği kadar batıl inançlı ve cahil. Ama yetersiz değil. Ölüm döşeğindeyken elimi tutmuştu. Bana korkmamamı söylemişti. Korkmamıştım.

(Ara)

Büyük bir hızla iyileşiyorum. Bugün öğleden sonra yarım saat kalkıp oturdum, gece de akşam yemeği için aşağı indim. Lady Eliwys bana kahverengi aba bir fistan, hardal renkli bir önlükle kırpılmış saçlarımı (bone ya da rahibe atkısı değil, demek ki her ne kadar Imeyne bana "zinacı" dese de, bakire olduğumu düşünüyor) örtmem için bir örtü getirdi. Giysilerim döneme aykırı ya da günlük kullanım için fazla güzel mi bilmem ama Eliwys bu konuda hiçbir şey söylemedi. Imeyne'yle birlikte giyinmeme yardım ettiler. Yeni giysilerimi giymeden önce yıkanabilir miyim diye sormak istediysen de Imeyne'yi daha fazla kuşkulandıracak bir şey yapmaktan çekiniyorum.

Giysilerimin ve ayakkabılarımın bağcıklarını bağlarken beni izledi, yemek boyunca da gözlerini üzerimden ayırmadı. Kızların arasında oturup onlarla aynı tahta çanağı paylaştım. Kahyayı masanın ucuna sürmüşlerdi, Maisry de ortada görünmedi. Bay Latimer'e göre, bölge papazları lordun masasında yemek yerlermiş, ama Lady Imeyne muhtemelen Peder Roche'un sofrâ âdetlerinden de pek hazzetmiyor.

Geyik olduğunu tahmin ettiğim bir etle ekmek yedik. Geyik etinin tadı tuzlu ve tarçınlıydı ve soğukta tutulmamıştı. Ekmek de taş gibi sertti, ama yine de yulaf lapasından iyiydi. Sofrada bir hata yapmadığımı sanıyorum.

Her zaman yanlışlar yaptığımdan eminim, Lady Imeyne de benden bu sebeple şüpheleniyor. Kıyafetim, ellerim, muhtemelen cümle kurma şeklim birazcık (belki de epeyce) ters düşüyor ve hepsi birleşince, onlara tuhaf ve yabancı, daha doğrusu şüpheli görünmeme neden oluyor.

Lady Eliwys kocasının davası için yaptığım yanlışları fark edemeyecek kadar endişe içinde. Kızlar da çok küçükler. Fakat Lady Imeyne hiçbir şeyi kaçırmıyor. Herhalde benim için de Peder Roche'un gibi bir liste yapıyordur. Tanrı'ya şükür ki ona adımın Isabel de Beauvrier olduğunu söylemedim. Foyamı meydana çıkarmak için herhalde bu kışta kıyamette Yorkshire'a kadar giderdi.

Yemekten sonra Gawyn geldi. Sonunda kıpkırmızı kulaklarıyla sessizce arz-ı endam eden Maisry arkalıkları sıraları ocağın karşısına çekip, ateşe birkaç kalın çam kütüğü atmıştı. Gawyn'e tahta bir kupayla bira getirdi. Kadınlar da ateşin sarı ışığında dikiş dikiyorlardı.

Gawyn paravanların önüne gelip durdu, belli ki zorlu bir at gezintisinden henüz dönmüştü. Bir dakika kadar onu kimse fark etmedi. Rosemund nakışının üstüne eğilmişti. Agnes tahta şövalyesini bindirdiği arabasını ileri geri yürütüyor, Eliwys Imeyne'ye ciddiyetle durumu pek de iyi olmayan hasta köylüyü anlatıyordu. Ateşin dumanı göğsümü ağrıttınca öksürmemeye çalışarak başımı ateşten

çevirdim ve orada durup Eliwys'e baktığını gördüm.

Bir saniye sonra Agnes arabasını Imeyne'nin ayağına çarpınca, kadın Şeytan'ın çocuğu olduğunu söyledi ve Gawyn salona girdi. Gözlerimi yere indirip benimle konuşması için dua ettim.

Konuştu da, oturduğum yerin önünde tek dizinin üstüne çöküp başını eğdi ve "Hanımefendi, iyileştiginizi gördüğüme sevindim," dedi.

Ne söylemek uygun düşer bilmiyordum. Başımı iyice öne eğdim.

Bir uşak gibi tek dizinin üstünde kaldı. "Size saldıranları tanımadığınızı söylediler bana, Lady Katherine.Öyle mi?"

"Evet," diye mırıldandım.

"Hizmetkarlarınız da mı tanımiyordu, nereye kaçmış olabilirler?"

Gözlerimi yerden kaldırmadan başımı iki yana salladım.

Eliwys'e döndü. "Kaçaklardan haberlerim var, Lady Eliwys. İzlerini buldum. Kalabalıklarım ve atları varmış."

Odon toplamaya çıkmış zavallı bir köylüyü yakalayıp astığını söylemesinden korktum.

Eliwys'e bakarak, "Peşlerime düşüp hanımın intikamını almak için izniniz istiyorum," dedi.

Eliwys, Gawyn'in daha önceki gelişindeki gibi tedirgin ve temkinli görünüyordu. "Kocam eve dönünceye kadar burayı korumamı tembihledi," dedi. "Senin de bizi korumak için yanımızda kalmanı söyledi. Olmaz."

Lady Imeyne konuyu kapatan bir sesle, "Yemek yememiştir," dedi.

Gawyn ayağa kalktı.

Hızlı hızlı, "Nezaketiniz için teşekkür ederim, efendim," dedim. "Beni ormanda bulan sizmişsiniz." Derin bir nefes alınca öksürdüm. "Rica ederim, beni bulduğunuz yer neresi, söyler misiniz?" Çok hızlı konuşmaya çalışmışım.Öksürmeye başladım, nefes almaya çalıştım ve acıdan iki büklüm oldum.

Öksürüğümü bastırmayı başardığımda, Imeyne masaya Gawyn için et ve peynir getirmiş, Eliwys dikişine dönmüştü, o yüzden hâlâ bir şey bilmiyorum.

Hayır, doğru değil bu. Gawyn geldiği zaman, Eliwys'in neden o kadar ihtiyatlı bir tavır takındığını, Gawyn'in neden kaçak çetesiyle ilgili bir masal uydurduğunu biliyorum. O "zinacı" meselesinin de nereden çıktığını öğrendim.

Gawyn'in eşikte durup Eliwys'e bakmasını izledim. Yüzündeki ifadeyi çözmek için tercümana gerek yoktu. Gawyn belli ki lordunun karısına âşık olmuş.

Dunworthy sabaha dek deliksiz uyudu.

“Sekreterin seni uyandırmak istedi, ama ben izin vermedim,” dedi Colin. “Bunları vermeme söyledi.” Karışık bir kâğıt destesi uzattı.

Dunworthy sertleşmiş adaleleriyle yatakta doğruldu. “Saat kaç?”

“Sekiz buçuk. Bütün çancılarla, diğerleri salonda kahvaltı yapıyorlar. Yulaf ezmesi.” Kıkırdadı. “Feciydi. Sekreter çocuk karantina yüzünden pastırma ve yumurtayı hisselerine bölmek gerek diyor.”

“Sabah sekiz buçuk mu?” Dunworthy gözlerini kırpıştırarak pencereye baktı. Dışarısı uykuya daldığı zamanki kadar karanlık ve kasvetliydi. “Yüce Tanrım, hastaneye gidip Badri’ye bir şeyler sormam gerekiyordu.”

Colin, “Biliyorum,” dedi. “Büyük teyzem Mary, bırak uyusun, dedi. Bir sürü tahlil yaptıkları için, zaten bir şey soramazmışsın.”

“Mary aradı mı?” El yordamıyla başucunda gözlüğünü aradı.

“Sabah yanına gittim. Kan tahlillerimi yaptırmak için. Büyük teyzem tahliller için sadece günde bir kere gelmeniz yeterli dedi.”

Gözlüğü kulaklarına geçirip Colin’e baktı.

“Virüsü tespit edebilmişler mi, onu da söyledi mi?”

Colin avurdundaki şekerle, “Hı-hu,” dedi. Dunworthy içinden bütün gece o şeker ağzında mıydı, diye geçirdi. Öyleyse neden hiç küçülmemişti? “Sana hastalık çizelgelerini gönderdi.” Kâğıtları verdi. “Hastanede gördüğümüz kadın da aradı. Hani bisikletli olan.”

“Montoya mı?”

“Evet. Bay Basingame’in karısına nasıl ulaşabileceğini biliyor musun diye sordu. Ben de onu arayacağını söyledim. Posta ne zaman geliyor, biliyor musun?”

Dunworthy kâğıtlara bakarken, “Posta mı?” diye sordu.

“Annem hediyelerimi zamanında alıp trene binerken veremedi,” dedi Colin. “Postayla gönderirim dedi. Karantina postanın gelişini geciktirmez değil mi?”

Colin’in verdiği kâğıtların bir kısmı, ağzındaki şekerle yaptığı düzenli yoklamalar yüzünden birbirine yapışmıştı ve çoğu çizelgeden çok Finch’ten gelen notlara benziyordu. Salvin’deki ısıtma menfezlerinden biri tıkanmıştı. Ulusal Sağlık Kurulu tüm Oxford ve civarı sakinlerine hastalık bulaşmış kişilerle temastan kaçınmalarını emreliyordu. Bayan Basingame Noel için Torquay’a gitmişti. Tuvalet kâğıdı da çok azalmıştı.

“Gecikmez, değil mi?” dedi Colin. “Sence gecikir mi?”

“Ne gecikir mi?”

Colin usançla “Posta!” dedi. “Karantina yüzünden gecikmez, değil mi? Saat kaçta gelmesi gerekiyor?”

“Onda,” dedi Dunworthy. Finch’in notlarını bir araya getirip büyük bir zarfı açtı. “Noel kolileri ve kartpostalları yüzünden genelde Noel zamanı biraz geç gelir.”

Zarfin içindeki zımbalı kâğıtlar da çizelge değildi. William Gaddson’ın Badri ile Kivrin’in gittikleri yerler hakkındaki, bilgisayarda düzgünce yazılmış, her gün için sabah, öğle ve akşam olmak üzere düzenlenmiş raporuydu. Teslim ettiği makale ödevlerinden çok daha düzgündü. Bir annenin

faydalı etkisinin nelere kadar olduğunu görmek inanılmazdı.

Colin, “Neden geciksin anlamıyorum,” dedi “Yani posta insan değildir, hastalık bulaştırmaz. Nereye geliyor, aşağıya mı?”

“Ne?”

“Posta!”

“Kapı görevlisinin kulübesine gelir.” Badri’nin raporunu okumaya devam etti. Salı günü öğleden sonra Balliol’e geldikten sonra ağın başına dönmüştü. Finch saat ikide onunla konuşmuştu. Saat üçten biraz önce de Finch’e notu vermişti. Saat iki ila üç arasında üçüncü sınıf öğrencilerinden John Yi onu laboratuvara gitmek için avludan geçerken görmüştü, görünüşe göre birini arıyordu.

Saat üçte Brasenose’un kapı görevlisi onun binaya girdiğini kaydetmişti. Saat yedi buçuğa kadar ağda çalıştıktan sonra dairesine gidip dansa gitmek için üstünü değiştirmişti.

Dunworthy Latimer’e telefon etti. “Salı günü öğleden sonra ağın neresindeydin?”

Latimer gözlerini kırıştırıp ekrandan şaşkın şaşkın baktı. “Salı mı?” Bir şeyin yerini unutmuş gibi etrafına bakındı. “Dün mü yani?”

“İnişten önceki gün,” dedi Dunworthy. “Öğleden sonra Bodleian’a gittin.”

Latimer evet der gibi başını salladı. “Haydutların saldırısına uğradım, yardım edin’ demeyi öğrenmek istemişti.”

Dunworthy Kivrin’den bahsettiğini anladı. “Kivrin’le Brasenose’da mı, yoksa Bodleian’da mı buluştunuz?” diye sordu.

Latimer elini çenesine koyup düşündü. “Akşam geç saate kadar çalışmak zorunda kaldık, zamir formları üstünde bir karara varmaya çalıştık,” dedi. “İsim eklerinin düşmesi 1300’lere kadar gelişme göstermiş, ama tamamlanmamıştı.”

“Kivrin seninle buluşmak için ağa mı geldi?”

“Ağa mı?”

“Brasenose’daki laboratuvara mı geldi?”

“Brasenose mu dedin? Noel ayını Brasenose’da yapılmayacak, değil mi?”

“Noel ayını mı?”

“Papaz benden bereket duasını okumamı istedi de,” dedi Latimer. “Ağın Brasenose’da mı yapılacak?”

“Hayır. Kivrin ile salı öğleden sonra konuşması üstünde çalışmak için buluştunuz ya? Nerede buluştunuz?”

“Haydut sözcüğünün tercümesi çok zordu. Eski İngilizcedeki şekli. ..”

Bu konuşma bir yere varmayacaktı. “Noel ayını St. Mary Kilisesi’nde saat yedide,” deyip telefonu kapadı.

Hâlâ Noel ağacını süslemekle uğraşan Brasenose’un kapı görevlisini arayıp kayıt defterinde Kivrin’in adını arattı. Kivrin salı günü oraya hiç gitmemişti.

Çizelgeleri konsola yükleyip William’ın raporundaki bilgileri ekledi. Kivrin salı günü Badri’yi görmemişti. Salı sabahı hastaneye gittikten sonra Dunworthy’nin yanına gelmişti. Öğleden sonra Latimer’le birlikteydi. Onlar Bodleian’dan çıkmadan önce, Badri Headington’daki dansa gitmişti. Pazartesi saat üçten itibaren hastanedeydi, ama hâlâ pazartesi günü saat on iki ila iki buçuk arasında dolduramadığı bir boşluk vardı ve Kivrin o arada Badri’yi görmüş olabilirdi.

Doldurdukları temas edilen kişilerin listelerini bir daha gözden geçirdi. Montoya’nın listesi ancak birkaç satır uzunluğundaydı. Yalnızca çarşamba günü görüşüklerini yazmıştı. Badri hakkında da hiç

bilgi vermemiştir. Acaba neden diye düşündükten sonra kadının Mary'nin formu nasıl dolduracaklarını anlatmasından sonra geldiğini hatırladı.

Belki Mantoya çarşambadan önce Badri'yi görmüştü ya da pazartesi günündeki boşluğu nerede geçirdiğini biliyordu.

“Bayan Mantoya ne zaman aradı? Numarasını bıraktı mı?” Calin cevap vermedi. Başını kaldırdı. “Calin?”

Çocuk odada yoktu. Oturma odasında da değildi, ama çantası duruyordu. İçindekiler halının üstüne saçılmıştı.

Dunworthy Brasenose'dan Montoya'nın numarasını aldı. Telefona cevap verilmeyeceğini düşünerek tuşladı. Kadın hâlâ Basingame'i arıyorsa, hâlâ kazısına gitme iznini alamamış demektir. Mutlaka ya Ulusal Sağlık Kurulu'nda ya da National Trust'ta, kazısını yeri doldurulmaz bir değer olduğunu ilan etmeleri için başlarının etini yiyordu.

Giyinip Colin'i aramaya çıktı. Hâlâ yağmur yağıyordu, gökyüzü kaldırım taşı gibi donuk bir gri renkteydi. İçinden umarım çancılarla alıkonanlar kahvaltılarını bitirip odalarına çekilmişlerdir, diye geçirdi. Ama ümitleri boşa çıktı. Daha avlunun yarısını geçmişken, salondan gelen kadın sesi gürültüsünü duydu.

Finch onu kapıda karşıladı. “Tanrı'ya şükür, buradasınız efendim,” dedi. “Az önce Ulusal Sağlık Kurulu'ndan aradılar. Yirmi kişi daha almamızı istiyorlar.”

Dunworthy kalabalığa bakarak, “Alamayız de,” dedi. “Hastalık bulaşmış kişilerle temastan kaçınma emrine uymak durumundayız. Dr. Ahrens'in yeğenini gördün mü?”

Finch kadınlara tepeden bakarak, “Az önce buradaydı,” dedi, ama Dunworthy çocuğu çoktan görmüştü. Çan grubunun oturduğu masanın ucunda oturmuş, kızarmış ekmeğine tereyağ sürüyordu.

Dunworthy yanına gitti. “Bayan Montoya ne zaman aradı? Ona nereden ulaşabileceğimi söyledi mi?”

Colin tereyağlı ekmeğinin üstüne marmelat sürüyordu. “Bisikletli kadın mı?”

“Evet.”

“Hayır, söylemedi.”

Finch, “Kahvaltı edecek misiniz efendim?” diye sordu. “Maalesef hiç yumurtamız kalmadı. Marmelatımız da çok azaldı.” Kötü kötü Colin'e baktı. “Ama yulaf ezmemiz var, bir de...”

Dunworthy, “Sadece çay,” dedi. “Nereden aradığımı da mı söylemedi?”

“Oturun,” dedi Bayan Taylor. “Ben de sizinle Chicago Surprise hakkında konuşmak istiyordum.”

Dunworthy Colin'e, “Bayan Montoya tam olarak ne dedi?” diye sordu.

“Kazısının mahvolmasına kimsenin aldırmadığını, geçmişle kurulan çok değerli bir bağın koptuğunu söyledi. Nasıl bir insan kış günü balığa çıkar ki, dedi.” Kasenin kenarında kalan marmelatı sıyırdı.

Finch Dunworthy'ye çok açık renkli bir çay koyarken, “Çayımız neredeyse bitti sayılır,” dedi.

Dunworthy masaya oturdu. “Biraz kakao ister misin, Colin? Ya da bir bardak süt?”

“Sütümüz de bitmek üzere,” dedi Colin.

“Hiçbir şey istemem, sağ olun,” dedi Colin. İki dilim ekmeği marmelatlı yüzlerinden birbirine yapıştırdı. “Bunları yanıma alıp kapıya postayı beklemeye gideceğim.”

Finch, “Papaz telefon etti,” dedi. “Saat altı buçuğa kadar gelmenize gerek olmadığını bildirdi.”

“Noel ayinini hâlâ yapacaklar mı? Bu şartlar altında kimsenin gideceğini sanmam.”

“Kiliseler arası komitenin ayinin ne olursa olsun yapılmasına karar verdiğini söyledi.” Finch

Dunworthy'nin açık çayına çeyrek kaşık süt katıp fincanı uzattı. "Morallerin yüksek tutulması için her zamanki gibi devam etmeyi düşündüklerini söyledi."

Bayan Taylor, "Biz de zille birkaç parça çalacağız," dedi. "Çanın yerini tutmaz elbette ama yine de hiç yoktan iyidir. Holy Re-Formed Kilisesi'nin papazı Veba Zamanı Ayini'nden parçalar okuyacak."

"Tabii," dedi Dunworthy, "morallerimizi yüksek tutmamıza çok yardımcı olur."

Colin, "Benim de gitmem şart mı?" diye sordu.

"Bu havada çocuğun dışarıda hiç işi yok." Bayan Gaddson tıpkı bir şahin gibi, elinde yulaf ezmesi dolu koca bir kaseyle ortaya çıkıverdi. Kaseyi Colin'in önüne koydu. "Cereyanlı bir kilisede mikrop kapmasının da hiç lüzumu yok. Ayın yapılırken burada benim yanımda kalır." Çocuğun arkasına bir sandalye çekti. "Otur, yulafını ye."

Colin yalvarırcasına Dunworthy'ye baktı.

"Colin, Bayan Montoya'nın numarasını yukarıda bırakmışım," dedi Dunworthy. "Gidip getirir misin?"

"Peki!" Colin sandalyeden ok gibi fırladı.

Bayan Gaddson, "Bu çocuk Hint gribine yakalanınca," dedi, "dilerim onu kötü beslenme alışkanlıklarına teşvik ettiğinizi hatırlarsınız. Bu salgına neyin sebep olduğunu çok iyi anladım. Yetersiz beslenme ve büyük bir disiplinsizlik. Bu okulun böyle idare edilmesi büyük rezalet. Oğlumla aynı odada kalmak istedim, ama beni başka bir binaya yerleştirdiler ve..."

Dunworthy, "Bu konuyu Finch ile konuşmalısınız," dedi. Ayağa kalktı, Colin'in ekmeklerini bir peçeteye sardı. "Beni revirden bekliyorlar," dedi ve Bayan Gaddson'un tekrar başlamasına fırsat vermeden oradan kaçtı.

Dairesine dönüp Andrews'u aradı. Numara meşguldü. Bir ihtimal Montoya karantina dışına çıkma iznini almış olabilir diye düşünerek kazıyı aradı, ama cevap veren olmadı. Tekrar Andrews'u aradı. Hayret, bu kez çalıyordu. Üç kere çaldıktan sonra mesaj servisine düştü.

"Ben, Dunworthy," dedi. Durakladıktan sonra dairesinin numarasını söyledi. "Seninle bir an önce görüşmem gerek. Çok önemli."

Telefonu kapadı, şemsiyesiyle Colin'in sandviçini aldı ve avluya çıktı.

Colin kapının sundurmasının altına sığınmış, gözlerini caddenin Carfax istikametine doğru dikmişti.

Dunworthy, "Teknisyenimle teyzeni görmeye hastaneye gidiyorum," dedi. Peçeteye sarılı sandviçini uzattı. "Benimle gelmek ister misin?"

"Hayır, teşekkürler," dedi Colin. "Postayı kaçırmak istemiyorum."

"Pekala, ama Tanrı aşkına gidip ceketini al da Bayan Gaddson dışarı çıkıp da sana nutuk çekmesin."

"Bayan Gudubet nutuk çekti bile," dedi Colin. "Bana kaşkol taktırmaya çalıştı. Kaşkol!" Caddeye endişeli bir bakış daha attı. "Aldırmadım."

Dunworthy, "Bu benim aklıma gelmemiştii," dedi. "Öğle yemeği için vaktinde dönmeliyim. Bir şeye ihtiyacın olursa, Finch'e söyle."

"Hımm." Colin'in dinlemediği belliydi. Dunworthy annesi bunca fedakarlığa degecek ne tür bir hediye gönderiyor olabilir, diye düşündü. Herhalde kaşkol olamazdı.

Kendi atkısını boynuna sarıp yağmur altında hastaneye doğru yürümeye başladı. Sokaklarda çok az insan vardı, herkes birbirinden uzak durmaya özen gösteriyordu. Bir kadın Dunworthy'nin

yanından geçmemek için kaldırımından aşağı bile indi.

Çanlar *It Came Upon the Midnight Clear*'i çalmasa, insan Noel arifesi olduğunu anlamazdı bile. Kimsenin elinde hediye paketleri yoktu. Sanki karantina insanların zihinlerinden Noel'in anısını tamamen silmiş gibiydi.

E, öyle de olmamış mıydı? Hediye ya da ağaç için alışverişe çıkmak aklına bile gelmemişti. Balliol'un kapısının önünde annesinin hediye göndermeyi unutmamış olmasını uman Colin'i düşündü. Dönerken bir yere uğrayıp çocuğa bir armağan alacaktı, bir oyuncak falan, kaşkol haricinde bir şey.

Hastanede onu hemen yeni vakaları sorgulaması için karantina kısmına götürdüler. Mary, "Amerika ile bir bağlantı kurabilmemiz çok önemli," dedi. "WIC halk sağlığı programında bir sorun çıktı. Tatil yüzünden sekanslamayı yapacak kimse yok. Elbette, sürekli çalışıyor olmaları gerekiyor, ama genelde gıda zehirlenmesi, virüslerin kendini aşırı alkole maskeleyesi gibi sorunlar Noel'den sonra yaşandığı için, biraz erken tatile çıkmışlar. Neyse ki Atlanta'daki Hastalık Koruma ve Önleme Merkezi aşı prototipini WIC'ye göndermeyi kabul etti, ama kesin bir bağlantı olmadan üretime başlayamıyorlar."

Dunworthy'yi kordonla kapatılmış bir koridora soktu. "Vakaların hepsi de Güney Carolina virüsünün profilini izliyor; yüksek ateş, vücut ağrısı, sekonder pulmoner komplikasyon... Ama ne yazık ki bu bir kanıt değil. Badri'nin Amerika ile bir bağlantısına rastlamadın, değil mi?"

"Hayır, ama hâlâ epeyce boşluk var. Ona da sormamı ister misin?"

Mary tereddüt etti.

Dunworthy, "Durumu kötüledi," dedi.

"Zatürreye çevirdi. Sana bir şey söyleyebilir mi, emin değilim. Ateşi hâlâ çok yüksek, bu da profile uyuyor. Ona Güney Carolina virüsünün yanıt verdiği antibiyotikler veriyor ve destek tedavi uyguluyoruz." Koğuşun kapısını açtı. "Çizelgede gelen bütün vakalar var. Hangi yatakta kimin yattığını nöbetçi hemşireye sorarsın." İlk yatağın başındaki konsola bir şeyler tuşladı. Ekranında avludaki kayın ağacına benzeyen dallara ayrılmış, karmaşık bir çizelge belirdi. "Colin'in bir gece daha yanında kalmasının bir mahsuru yoktur, umarım."

"Hiç yok."

"Ah, çok iyi. Büyük ihtimalle yarından önce eve gidemeyeceğim." Öfkeyle devam etti. "Evde yalnız kalmasını da istemiyorum. Ama burada endişelenen tek kişi benim galiba. Nihayet Deirdre'yi Kent'te bulabildim. Çocuğu hiç merak etmemiş. Bana, 'Ay, karantina hâlâ sürüyor mu?' dedi. 'Öyle telaşım vardı ki, haberlere bakacak zamanım bile olmadı.' Sonra sevgilisiyle planlarını anlattı. Colin'e ayıracak zamanı olmadığını, çocuğu başından attığına çok memnun olduğunu da açıkça ima etti. Bazen öz yeğenim olduğuna şaşıyorum."

"Colin'e Noel hediyesi göndermiş mi, biliyor musun? Çocuk postayla göndereceğini söyledi de."

"Bırak göndermeyi, telaşı yüzünden bir hediye bile aldığından şüpheliyim. Noel tatili için en son yanıma gelişinde, çocuğun hediyesi ancak Epifani yortusunda gelmişti. Bak hediye dedin de aklıma geldi, alışveriş torbama ne oldu, haberin var mı? İçinde Colin'e aldığım hediyeler vardı.

"Balliol'e götürdüm."

"Oh iyi. Alışverişimi bitiremedim, ama atkıyla diğerlerini paketsen, ağacın altına koyacak bir şeyleri olur." Ayağa kalktı. "Olası bir bağlantı bulursan, bana hemen haber ver. Gördüğün gibi, Badri'nin ikinci dereceden temas ettiklerini bulduk, ama bunlar yalnızca çapraz bağlantılar olabilir. Belki asıl bağlantı başka biridir."

Mary gidince Dunworthy eflatun şemsiyeli kadının yatağının yanına oturdu.

“Bayan Breen?” dedi. “Size birkaç soru sormak zorundayım.”

Kadının yüzü kırmızıydı, Badri gibi nefes alıyordu, ama sorularına bekletmeden ve net cevaplar verdi. Hayır, geçen ay Amerika’ya gitmemişti. Hayır, hiç Amerikalı ya da Amerika’ya gitmiş birini tanı mıyordu, ama alışveriş için metroyla Londra’ya gitmişti. Oxford’un her yerini dolaşıp alışveriş yaptıktan sonra da istasyona gitmişti. Mary’nin aradığı bağlantı olma olasılığı taşıyan en az beş yüz kişiyle temas etmişti.

Birinci derecede temas edilenler listesindeki kişileri tamamladığında saat ikiyi geçmişti. Hiçbirinin Amerika ile bir bağlantısı yoktu, ama içlerinden iki kişinin daha Headington’daki dansa gittiğini öğrenmişti.

Badri’nin konuşabileceğinden ümitli olmasa da tecrit koğuşuna gitti, ama Badri daha iyi görünüyordu. İçeri girdiğinde uyuyordu, fakat eline dokununca gözlerini açıp yüzüne odaklandı.

“Bay Dunworthy,” dedi. Sesi zayıf ve boğuk çıktı. “Burada ne işiniz var?”

Dunworthy oturdu. “Nasıl hissediyorsun kendini?”

“Gördüğüm rüyalar, tuhaf. Sandım ki. .. Başım çok ağrıyordu ...”

“Sana birkaç soru sormam gerekiyor, Badri. Headington’da gittiğin dansa kimleri gördüğünü hatırlıyor musun?”

“Çok kalabalıktı,” dedi ve boğazı acıyormuş gibi yutkundu. “Çoğunu tanı mıyordum.”

“Kimlerle dans ettiğini hatırlıyor musun?”

“Elizabeth...” dedi, sesi boğazından gıcırta gibi çıktı. “Sisu diye biriyle, soyadını bilmiyorum.” Fısıltıyla devam etti. “Ve Elizabeth Yakamoto’yla.”

Aksi suratlı hemşire içeri girdi. Badri’ye bakmadan, “Röntgen zamanı geldi,” dedi. “Çıkmanız gerekiyor Bay Dunworthy.”

“Birkaç dakika daha kalabilir miyim? Bu çok önemli,” dediye de hemşire konsolun tuşlarına basmaya başlamıştı bile.”

Dunworthy yatağın üstüne eğildi. “Badri, iniş sonucunu aldığın zaman ne kadar kayma vardı?”

Hemşire ısrarlı bir sesle, “Bay Dunworthy!” dedi.

Dunworthy aldırmadı. “Beklediğinden daha fazla mı vardı?”

Kısık sesle, “Hayır,” dedi. Elini boğazına götürdü.

“Ne kadar kayma vardı?”

Badri fısıltıyla, “Dört saat,” dedi. Dunworthy, hemşirenin dışarı çıkarmasına karşı koymadı.

Dört saat. Kivrin o zamana saat on iki buçukta geçmişti. Yani oraya saat dört buçukta, neredeyse gün batımına doğru geçmiş demektir, ama hâlâ nerede olduğunu anlayacak kadar aydınlık olurdu hava. Gerekirse Skendgate’e yürüyecek kadar zamanı kalmıştı.

Gidip Mary’yi buldu ve Badri’nin dans ettiği kızların isimlerini verdi. Mary bu isimlerin yeni gelenler listesinde olup olmadığını kontrol etti. İkisi de listede yoktu. Dunworthy’ye eve gitmesini söyledi. Tekrar gelmek zorunda kalmaması için kan örneği alıp ateşini kontrol etti. Dunworthy tam çıkmak üzereyken, Sisu Fairchild’ı getirdiler. Çay saatine kadar eve dönemedi.

Colin kapıda da, şeker ve tereyağın neredeyse hiç kalmadığı salonda da yoktu. Dunworthy, Finch’e çocuğun nerede olduğunu sordu.

Finch endişeyle şeker küplerini sayarken, “Bütün sabah kapının önünde bekledi,” dedi. “Posta ancak saat biri geçtikten sonra geldi. Sonra çocuk paketi oraya gönderilmiş mi diye bakmak için büyük teyzesinin evine gitti. Herhalde oraya da gönderilmemiş olacak ki döndüğünde çok moralsizdi. Sonra yaklaşık yarım saat önce gelip ‘Aklıma bir şey geldi’ dedi ve çıkıp gitti. Herhalde aklına

paketin gönderilmiş olabileceği başka bir yer geldi.”

Dunworthy, ama gönderilmedi, diye düşündü. “Bugün mağazalar saat kaçta kapanıyor?”

“Noel arifesinde mi? Ah, çoktan kapanmıştır, efendim. Arife günü hep erken kapatırlar, bazısı müşteri az diye öğlen kapanır. Çok sayıda mesaj da geldi, efendim..”

Dunworthy, “Beklesin,” deyip şemsiyesini aldı ve tekrar dışarı çıktı. Finch haklıydı. Bütün mağazalar kapalıydı. Mutlaka açıktır diye düşünerek Blackwell’s kitapçısına gitti, ama kapıları kilitlenmişti. Ama durumla ilgili düzenlemeler de yapmayı da ihmal etmemişlerdi. Vitrinde karla kaplı Viktoria dönemi evlerinden oluşan bir köyün ortasında, kişisel tedavi ve ilaç tarifleri kitapları ile canlı renkli karton kapaklı Kahkahayla Sağlık adında bir kitap yerleştirilmişti.

Sonunda ana caddenin epey ilerisinde açık bir postane buldu, ama içeride yalnızca sigara, ucuz tatlılar, kartpostallar vardı. On iki yaşında bir oğlan çocuğuna uygun bir hediye bulamadı. Bir şey almadan çıkıp geri döndü ve bir poundluk karamela, birkaç paket sabuna benzeyen şekerleme ve göktaş büyüklüğünde bir top şeker aldı. Pek bir şey sayılmazdı, ama Mary oğlana başka hediyeler aldığını söylemişti.

Başka hediyelerle kastettiğinin, atkıdan da sıkıcı bir çift gri yün çorap ile bir kelime dağarcığı geliştiren DVD olduğu anlaşıldı. En azından krakerler ve bolca paket kağıdı vardı, ama şekerleme ve çorapla Noel olmazdı. Çalışma odasında etrafına bakıp, ne yapabileceğini düşündü.

Ona Kivrin’in Ortaçağ’a gittiğini söylediği zaman, çocuk, “Süper!” demişti. Raftan Şövalyelik Çağı’ını aldı. Kitapta hologramlar yerine sadece resimler vardı, ama bu kısıtlı sürede elinden ancak bu kadarı geliyordu. Diğer hediyelerle birlikte kitabı da hızlı hızlı paketledi, üstünü değiştirdi ve sağanak altında, Bodleian’ın boş avlusundan geçip, oluklardan saçılan sulardan kaçmaya çalışarak telaşla kiliseye gitti.

Bu havada akli başında olan kimse sokağa çıkmazdı. Geçen sene hava yağmurlu olmamasına rağmen kilisenin ancak yarısı dolmuştu. Kivrin de onunla gelmişti. Tatil boyunca çalışan kızı Bodleian’da bulmuş, ısrarla şeri partisine ve ardından da kiliseye çağırılmıştı.

Kivrin kiliseye giderken, “Bunu yapmamam gerekiyor,” dedi. “Oturup araştırmamı yapmalıydım.”

“Kilisede de yapabilirsin. 1139’da inşa edilmiş ve ısıtma sistemi de dahil, tıpkı Ortaçağ’daki haliyle korunmuştur.”

“Ortak ayin de otantik, herhalde,” demişti.

“Özünde tüm Ortaçağ ayinleri kadar iyi niyetli ve budalaca olduğundan da hiç şüphem yok,” demişti Dunworthy.

Brasenose’un yanındaki dar yolu aceleyle yürüyüp St. Mary Kilisesi’nin kapısını açtı, yüzüne sıcak hava vurdu. Gözlüğünün camları buğulandı. Dış dehlizde durup atkısının ucuyla sildi, ama camlar yine buğulanıverdi.

“Papaz sizi arıyordu,” dedi Colin.Üzerine gömlekle ceket giymişti. Saçları da taralıydı. Dunworthy’ye elindeki büyük desteden ayin programı verdi.

“Evde kalacağımı sanıyordum,” dedi Dunworthy.

“Bayan Gaddson’la birlikte mi? Ne korkunç bir fikir! Kilise bile ondan iyidir, ben de Bayan Taylor’a çanlarını taşımalarına yardım edeceğimi söyledim.”

Dunworthy bir yandan hâlâ gözlüğünü silmeye uğraşırken, “Papaz da seni işe koştı,” dedi. “İş yaptın mı bari?”

“Şaka mı yapıyorsun? Kilise dolup taşıyor.”

Papaz kucağı ilahi kitaplarıyla dolu, telaşla yanlarına geldi. “Ah, şükür buradasınız,” dedi.

“Sıcak için kusura bakmayın. Kazan yüzünden. National Trust yeni füzyon ısıtıcısı koymamıza izin vermiyor, fosil yakıtlı sistem içinde yedek parça bulmak imkânsız. Şimdi de termostat bozuldu. Isıtma ya açılıyor ya kapanıyor. Ayar yapamıyoruz.” Cübbesinin cebini karıştırıp iki kâğıt parçası çıkardı. “Henüz Bay Latimer’i görmediniz değil mi? Bereket duasını okuyacaktı.”

Dunworthy, “Hayır,” dedi. “Ona saati hatırlatmıştım.”

“Evet, geçen sene işleri berbat etti, bir saat erken geldi.” Dunworthy’ye kâğıtlardan birini verdi. “İşte sizin yazınız. Bu sene Kral James’ten. Milenyum Kilisesi bunda ısrar etti, neyse hiç olmazsa geçen seneki gibi halk versiyonundan değil. Kral James eskidir, ama hiç olmazsa suçlu değildir.”

Dış kapı açıldı, içeri şemsiyelerini aşağı indiren, şapkalarını silkeleyen bir grup insan girdi. Colin’den program alıp nefe geçtiler.

Papaz, “Christ Kilisesi’ni kullanmalıydık,” dedi.

“Ne işleri var burada. Bir salgının tam ortasında olduğumuzu anlamıyorlar mı?”

“Hep böyledir zaten,” dedi papaz. “Büyük salgının başlangıcını hatırlıyorum. En kalabalık cemaat o zaman toplanmıştı. Sonra bunları evlerinden çıkaramazsınız, ama şimdilik teselli bulmak için birbirlerine sokuluyorlar.”

Holy Re-Formed Kilisesi’nin rahibi, “Üstelik de heyecanlı,” dedi. Üstünde siyah dikyakalı bir tunik, kırmızı ve yeşil ekoseli bir cübbe vardı. “Aynı durumu savaş zamanında da görürsünüz. İşin dramlı yanı için gelirler.”

“Ve enfeksiyonu da daha hızlı yayarlar, herhalde,” dedi Dunworthy. “Kimse bu insanlara virüsün bulaşıcı olduğunu söylemedi mi?”

Papaz, “Ben söylemek niyetindeyim,” dedi. Sizin sıranız hemen çan grubundan sonra. Program değişti. Yine Milenyum Kilisesi’nin işi. Luka 2:1-19.” İlahi kitaplarını dağıtmak için yanlarından uzaklaştı.

Rahip, “Öğrenciniz Kivrin Engle nerede?” diye sordu. “Öğleden sonra Latince ayinde göremedim.”

“1320 yılında, Skendgate köyünde. Orada yağmur yağmıyordur umarım.”

“Ah, ne güzel,” dedi rahip. “Gitmeyi çok istiyordu. Bütün bunları kaçırdığı için çok şanslı.”

“Evet. Sanırım şunu en azından bir kere okusam iyi olacak.”

Nefe girdi. Burası daha da sıcaktı ve fena halde ıslak yün ve taş kokuyordu. Mihrapta ve pencerelerde solgun lazerli mumlar titreşiyordu. Çan grubu mihrabın önünde iki büyük masa kuruyor, üstlerine kalın kırmızı yünlü örtüler örtüyorlardı. Dunworthy kürsüye çıkıp İncil’in Luka kısmını açtı.

“O günlerde Sezar Augustus bütün Roma dünyasına vergi konması için buyruk çıkardı,” diye okudu.

Kral James eskidir, diye düşündü. Ve Kivrin’in gittiği zamanda henüz yazılmamıştı.

Tekrar Colin’in yanına gitti. Cemaat akın akın gelmeye devam ediyordu. Holy Re-Formed Kilisesi’nin rahibiyle, Müslüman imam sandalye getirmek için Oriël’e geçtiler. Papaz kazanın termostatını kurcalıyordu.

Colin, “İkinci sıradan bize iki yer ayırdım,” dedi. “Bayan Gaddson çayda ne yaptı biliyor musun? Top şekerimi attı. Mikrop kaplı, dedi. İyi ki annem öyle değil.” Elindeki epeyce azalmış katlı programları düzelitti. “Bence annemin hediyesi karantina yüzünden gelemedi. Yani herhalde önce erzak falan göndermeleri gerekmiştir.” Düzgün kağıt yığını bir daha düzelitti.

“Büyük ihtimalle,” dedi Dunworthy. “Öbür hediyelerini ne zaman açmak istersin? Bu gece mi, yoksa sabah mı?”

Colin umursamaz görünmeye çalıştı. “Noel sabahı, lütfen.” Sarı yağmurluklu bir kadına göz kamaştırıcı bir gülümsemeyle birlikte bir de program verdi.

Kadın programı elinden sertçe çekti. “Neyse, ölümcül bir salgın olsa da, birinin hâlâ Noel ruhu taşıdığına sevindim,” dedi.

Dunworthy içeri girip yerine oturdu. Papazın kazana gösterdiği ilgi bir işe yaramamışa benziyordu. Atkısıyla paltosunu çıkarıp yanındaki sandalyeye koydu.

Geçen sene hava buz gibiydi. Kivrin, “Son derece otantik,” diye fısıldamıştı, “İncil’den okuduğunuz parça da öyle. Halk versiyonundan alıntı yapıp, ‘O sırada siyasetçiler vergi mükelleflerinin üstüne vergi zammı yüklediler’” demişti. Yüzüne bakıp sırtıtmıştı. “Ortaçağ’da İncil onların da anlamadıkları bir dildeydi.”

Colin gelip Dunworthy’nin paltosuyla atkısının üzerine oturdu. Holy Re-Formed Kilisesi’nin rahibi ayağa kalktı, mihrabın önünde çan grubunun masalarının arasına sıkışıp kendine bir yer buldu. “Dua edelim,” dedi.

Taş zemine dizler patırtıyla vuruldu, herkes diz çöktü.

“Bu hastalığı bize gönderen Tanrım, yok edici meleklerine buyur. Elini uzat, bu toprakların ıssız kalmasına ve bütün canlıların yok olmasına izin verme.”

Dunworthy, aman ne kadar moral verici, diye geçirdi içinden.

“Ve Tanrı’nın İsrail üstüne bir kıran gönderdiği o günlerde Dan’dan Beerşeba’ya kadar yedi bin kişi öldü, şimdi hastalığın ortasındayız ve gazabının musibetini inananların üstünden çekmen için sana yalvarıyoruz.”

Eski kazanın boruları tangırdamaya başladı, ama rahibi yıldırmadı. Beş dakika daha duaya devam edip Tanrı’nın günahkarları cezalandırdığı ve “aralarına kıran soktuğu” pek çok örnek verdi. Ardından herkesten ayağa kalkıp ilahiye eşlik etmesini istedi.

Montoya başını eğerek gelip Colin’in yanına oturdu. “Bütün günü ulusal sağlık kurulunda geçirdim,” diye fısıldadı. “Bir muafiyet almaya çalıştım. Galiba niyetimin etrafta koşturup virüs saçmak olduğunu zannediyorlar. Doğruca kazıma gideceğim, orada hastalık kapmış kimse yok dedim, ama dinleyen kim?”

Kadın Colin’e döndü. “Muafiyeti alırsam, bana yardım edecek gönüllülere ihtiyacım olacak. Toprakten ceset çıkarmak ister misin?”

Dunworthy, “Gelemez,” diye atıldı. “Büyük teyzesi izin vermez.” Colin’in üzerinden eğilip fısıldadı. “Badri Çadhuri’nin pazartesi günü öğle vaktinden saat ikiye kadar nerelere gittiğini bulmaya çalışıyoruz. Onu gördün mü?”

Colin’i azarlayan kadın, “Şşş,” dedi.

Montoya başını iki yana sallayıp fısıltıyla karşılık verdi. “Kivrin’le birlikteydim, haritanın ve Skendgate’in yerleşim planının üzerinden geçtik.”

“Nerede? Kazı yerinde mi?”

“Hayır, Brasenose’da.”

“Badri yok muydu?” diye sordu, fakat Badri’nin Brasenose’da olması için bir sebep yoktu. Badri’den iki buçukta buluşuncaya kadar inişi başlatmamasını istemişti.

Montoya, “Yoktu,” diye fısıldadı.

Kadın tekrar, “Şşş,” dedi.

“Kivrin’in yanında ne kadar kaldın?”

“Hastaneye gideceği zamana kadar. Yani üçe kadar, galiba.”

“Şşş!”

Montoya, “Yüce Ruh’a Dua’yı okuyacağım,” dedi, ayağa kalkıp sıraların arasından geçti.

Kızılderili ilahisini okumasından sonra çan grubu ellerinde beyaz eldivenler ve yüzlerinde azimli ifadelerle kulağa daha çok borulara vurulunca çıkan ses gibi gelen bir ilahi çaldılar.

Colin, “Çok feciler, değil mi?” diye fısıldadı.

“Bu yirminci yüzyıl yorumu,” diye fısıldadı Dunworthy “Berbat çalınması gerekiyor.”

Grup performansını bitirince, Dunworthy kürsüye çıktı ve İncil’den okumaya başladı. “O günlerde Sezar Avgustus bütün Roma dünyasına vergi konması için buyruk çıkardı. ..”

Montoya yerinden kalkıp yan yan ilerleyerek Colin’in önünden yan koridora geçtikten sonra, kapıdan çıkıp gitti. Kadına Badri’yi pazartesi ve salı günü görüp görmediğini, Badri’nin tanıdığı yahut görüştüğü bir Amerikalı olup olmadığını sormayı planlamıştı.

Yarın kan tahliline gittiği zaman sorabilirdi. En önemli şeyi öğrenmişti: Kivrin pazartesi öğleden sonra Badri’yi görmemişti. Montoya kızın saat ondan üçe kadar yanında olduğunu söylemişti. O saatte Badri kendisini görmek için Balliol’e gelmişti bile. Londra’dan da saat on ikide gelmişti. Demek ki Badri Kivrin’e virüs bulaştırmış olamazdı.

“Melek onlara, ‘Korkmayın!’ dedi. ‘Size, bütün halkı çok sevindirecek bir haber müjdeliyorum..’ ”

Kimse dinlemiyor gibiydi. Colin’i azarlayan kadın mantosunu çıkarmak için kıvranıp duruyordu. Cemaatin geri kalanı da gözyaşı dökme işini bitirmiş, ellerindeki programla yelpazeleniyorlardı.

Kivrin’in geçen yıl ayindeki hali aklına geldi. Taş zeminde diz çökmüş, Dunworthy okurken kendinden geçmiş halde dikkatle yüzüne bakıyordu. O da dinlemiyordu. O zihninde 1320 yılındaki ayini canlandırıyorlardı. İncil’in Latince okunduğu, pencerelerde gerçek mumların yandığı ayini.

Dunworthy acaba onun düşlediği gibi miydi gerçekten diye düşündü. Sonra orada bugünün Noel arifesi olmadığını hatırladı. Onlar iki hafta ilerideydiler. Tabii Kivrin sahiden oradaysa. İyiyse.

“...Meryem ise bütün bu sözleri derin derin düşünerek yüreğinde saklıyordu,” diyerek okumasını bitirdi ve yerine geçti.

İmam Noel ayınlarının bütün kiliselerdeki saatlerini duyurdu ve sağlık kurulunun duyurusunu okudu. Papaz vaazına başladı.

Holy Re-Formed Kilisesi’nin rahibine sertçe bakarak, “Hastalıkların Tanrı’nın bir cezası olduğunu düşünenler olsa da, İsa hayatını hastaları iyileştirmeye adanmıştı. Şimdi burada olsaydı, yürekten inanıyorum ki virüsten hastalananlara da tıpkı o cüzzamlıyı iyileştirdiği gibi şifa verirdi.” Ve gripten nasıl korunmak gerektiği hakkında on dakika nutuk çekti. Hastalığın belirtilerini sıralayıp bulaşma yollarını açıkladı.

Kürsüden ellerini uzatarak “Bol sıvı alın ve dinlenin,” dedi. “Ve bu belirtilerden birini görür görmez doktorunuzu arayın.”

Çan grubu yeniden beyaz eldivenlerini takıp çalınan ilahide orga eşlik ettiler. Bu kez ilahi kulağa tanıdık geliyordu.

Üniteryen Kilisesi’nin papazı kürsüye çıktı. “İki bin sene önce bu gece, Tanrı oğlunu, kıymetli çocuğunu dünyaya gönderdi. Bunu yapmak için ne kadar inanılmaz bir sevgi duymak gerekir, düşünebiliyor musunuz? O gece İsa cennetteki evini terk edip tehlikeler ve hastalıklarla dolu bir dünyaya indi. Karşılaşacağı kötülüklerden ve hainliklerden habersiz, bilgisiz ve çaresiz bir yavru olarak geldi. Tanrı tek oğlunu bunca tehlikenin içine nasıl gönderebildi? Bunun tek bir cevabı var: Sevgi.”

Dunworthy, “Veya beceriksizlik,” diye mırıldandı.

Colin başını incelediği top şekerinden kaldırıp yüzüne baktı.

Dunworthy ve onu gönderdikten sonra her an onu düşünüp endişelendi, diye düşündü. Acaba endişe etmeyi bırakmaya çalıştı mı?

“İsa’yı dünyaya gönderen, gelmeye razı eden, hayır, istek duyuran şey sevgiydi.”

Kivrin’in bir şeyi yok, diye düşündü. Koordinatlar doğruydular. Yalnızca dört saatlik kayma vardı. Grip de kapmadı. Sağ salim Skendgate’te şimdi, dönüş tarihi belli. Kayıt cihazı şimdiden gözlemleriyle yarı yarıya dolu. Sağlıklı, heyecanlı ve bütün bunlardan da habersiz neyse ki.

Papaz, “Dertlerimiz ve sıkıntılarımıza çare olmak için gönderildi,” dedi.

Kilisenin papazı Dunworthy’ye işaret ediyordu. Colin’in üzerinden eğilip baktı. Papaz, “Bay Latimer’in hastalandığını duydum az önce,” diye fısıldadı. Dunworthy’ye katlanmış bir kağıt verdi. “Kapanış duasını siz okur musunuz?”

“...Tanrı’nın ulaşı ve sevginin timsali.” Papaz vaazını bitirip yerine geçti.

Dunworthy tekrar kürsüye çıktı. “Lütfen dua için ayağa kalkalım,” deyip katlanmış kağıdı açtı. “Tanrım gazap dolu elini. ..” diye başlıyordu.

Kağıdı buruşturdu. “Merhametli Babamız,” dedi, “aramızda olmayanları koru ve onları sağ salim evlerine ulaştır.”

20 Kasım 1320 (eski takvim). Neredeyse tamamen iyileştim. Güçlendirilmiş t-hücrelerim mi, aşılarmı, yoksa başka bir şey mi bilmem, sonunda etkisini göstermiş olacak. Canım yanmadan nefes alabiliyorum, öksürüğüm geçti ve kendimi ta iniş yerine kadar yürüyebileceğim gibi hissediyorum. Bir de yerini bilsem.

Alnımdaki kesik de iyileşti. Lady Eliwys bu sabah gelip yarama baktıktan sonra incelemesi için Imeyne'yi çağırdı. Eliwys hoşnutlukla, "Bir mucize bu," dedi, ama Imeyne kuşkulu görünüyordu. Herhalde, bundan sonra benim cadı olduğumu düşünecek.

Ve artık benim hasta ve yaralı değil, bir sorun olduğum ortaya çıkıverdi. Imeyne'nin casusluk yaptığımı veya kaşıkları çalacağıma dair şüpheleri varken, bir de kim olduğum, seviyem ve nasıl muamele edilmem gerektiği meselesi gündeme geldi. Üstelik Eliwys'in bununla uğraşacak ne vakti ne de hali var.

Kadıncağızın başında yeterince dert var. Lord Guillaume hâlâ gelmedi, kocasının yoldaşı kadına âşık. Ve Noel yaklaşıyor. Köyün yarısını hizmetkar ve aşçı olarak işe aldı. Üstelik temel malzemelerden de epeyce eksikleri var. Imeyne tedarik edilmesi için Oxford'a ya da Courcy'e adam gönderilmesinde ısrar ediyor. Agnes da sürekli ayakaltında dolaşp, Maisry'den kaçarak tuz biber ekiyor.

Kızı samanlığın tavan arasında buldukları zaman, Imeyne, "Sir Bloet'ten bir dadı getirtmen şart," dedi. "Ve de şeker. Ne tatlı ne ikram için hiç şekerimiz kalmadı."

Eliwys bıkkınlıkla, "Kocam dedi ki. .." diyecek oldu.

Tercümanın "dadı" sözcüğünü doğru çevirmiş olmasını umarak, "Ben Agnes ile ilgilenirim," dedim. Çocukların dadılığını zaman zaman soylu kadınların yaptıklarını gösteren tarihsel görüntülerin doğru olduğunu ümit ettim. Anlaşılan öyleydi. Eliwys minnettar göründü. Imeyne de her zamankinden daha ters bakmadı suratıma. Şimdi Agnes'tan ben sorumluyum. Galiba Rosemund'dan da öyle, çünkü kız, sabah nakışına yardım etmemi istedi.

Dadıları olmamın bazı faydaları var. Babaları ve köy hakkında kızlara soru sorabilirim. Ahıra ve kiliseye gidip, papazla Gawyn'i görebilirim. Bu işin kötü yanı ise kızlardan pek çok şeyin saklı tutulması. Bir defasında Agnes ile salona girdiğimizde Eliwys Imeyne ile konuşmasını kesti. Rosemund'a neden buraya geldiklerini sorduğum zaman, kız, "Babam Ashencote'un havasının daha iyi olduğunu düşünüyor," dedi.

İlk kez biri köyün adını söyledi. Ne Domesday Book'ta ne de haritada Ashencote diye bir yer var. Burası bir başka "kayıp köy" olabilir. Kırk kişilik nüfusuyla, veba salgını sırasında pekala haritadan silinmiş ya da yakın kasabalardan birine katılmış olabilirse de, ben hâlâ burasının Skendgate olduğu kanaatindeyim.

Kızlara Skendgate diye bir köy bilip bilmediklerini sordum. Rosemund hiç duymadığını söyledi, fakat buralı olmadıkları için bu hiçbir şey ifade etmez. Ama Agnes Maisry'e sormuş, o da böyle bir yer duymamış. "Gate" kelimesinin (ki aslında bent anlamına gelir) geçtiği ilk yazılı kaynağın tarihi 1360. Hem Anglosakson'lara ait toprakların isimleri Normanlaştırıldı ya da buralara yeni sahiplerinin adı verildi. Bu da Guillaume D'Iverie için de, hâlâ bırakıp dönemediği mahkeme için de hiç iyi değil. Tabii burası başka bir köy değilse. O zaman da benim için hiç iyi olmaz.

Hizmetçilerle oynaşması, Gawyn'in Eliwys'e duyduğu asil sevgiyi belli ki etkilemiyor. Gawyn'i orada yakalama fırsatı doğar diye, Agnes'tan beni ahıra götürüp midillisini göstermesini istedim. Gawyn Maisry'le birlikte sandıklardan birinin içine girmiş, hiç de soylu olmayan homurtular çıkarıyordu. Maisry her zamankinden daha korkmuş görünmedi. Elleri kulakları yerine bu kez, belinin üstüne çıkmış eteklerini tutuyordu, demek ki bu bir tecavüz değildi. Ama saray aşkı da sayılmazdı.

Agnes'in dikkatini başka tarafa çekmek ve kızı ahırdan çıkarmak için çan kulesini görmek istediğimi söylemek zorunda kaldım. Kuleye girip kalın urgana baktık.

Agnes, "Peder Roche biri ölünce çanı çalar," dedi. "Çalmazsa, şeytan gelip ruhlarını alır ve cennete giremezler." Herhalde bu da Lady Imeyne'yi kızdıran safsatalardan biri.

Agnes çanı çalmak istedi, ama ben kızı kilisenin içine girip Peder Roche'u görmeye ikna ettim.

Peder kilisede değildi. Agnes muhtemelen "ölmese de günah çıkarmış" hasta köylüyü ziyerete gittiğini söyledi. Haç perdesiyle mihraba bakarak, "Peder Roche ormanda dua etmeye alışkındır," dedi.

Burası koridoru orta kısımda yer alan, kumtaşından sütunları ve yassı taş döşeli zemini olan bir Norman kilisesi. Koyu renklere yapılmış vitray pencereleri daracık ve küçük. İçeri neredeyse hiç ışık girmiyor. Nefin ortasında tek bir lahit var. Belki de kazıda üstünde çalıştığım mezar budur. Üstünde göğsünde çaprazlanmış ellerinde zırh eldivenleri olan, kılıcı yanında duran bir şövalye heykeli var. Lahidin yan tarafına şunlar kazınmış: "Requiescat cum Sanctis tuis in aeternum." Ebediyen azizlerle birlikte uyusun. Kazıdaki lahitte de "Requiescat" sözcüğüyle başlayan bir yazı vardı, ben oradayken ancak bu kadarı ortaya çıkarılmıştı.

Agnes "uzun zaman önce" hummadan ölmüş büyükbabasının mezarı olduğunu söylediye de, mezar oldukça yeni görünüyor ve bu yüzden de kazıdaki lahitten çok farklı görünüyor. Üstünde kazıdaki bulunmayan çok sayıda süsleme var, ama tabii kırılmış ya da aşınmış da olabilir.

Lahit ile kaba heykelin dışında nef bomboş. Sıra bulunmadığından cemaat kilisede ayakta dururdu. 1500'lü yıllara kadar nef eserler ve abidelerle doldurma adeti de yoktu.

On ikinci yüzyıla ait oymalı ahşaptan haç perdesi, loş koro yerinin girintisiyle mihrabı neften ayırıyor. Perdenin yukarısında haçın iki yanında mahşer gününün iki kaba tasviri asılı. Biri inananların cennete girişlerini, diğeri de günahkarların cehenneme gönderilişini gösteriyor, ama ikisi de neredeyse tıpatıp birbirine benziyor. İki resim de kırmızı ve mavinin çiğ tonlarıyla boyanmış ve iki grup da eşit derecede korkmuş görünüyor.

Mihrap sade ve basit, üstüne beyaz keten bir örtü örtülmüş, iki ucunda birer gümüş şamdan duruyor. Kötü yontulmuş heykelin Meryem değil, İskenderiyeli Azize Catherine olduğunu sanıyorum. Rönesans öncesi döneme has küçük gövdeli ve büyük başlı bir heykel bu; hemen kulaklarında biten tuhaf köşeli bir saç modeli var. Bir kolunda oyuncak boyunda bir bebek var, diğeri eliyle de bir çark tutuyor. Yerde hemen önünde kısa sarımsı bir mumla, iki yağ kandili duruyor.

Dışarı çıkınca Agnes, "Lady Kivrin, Peder Roche senin azize olduğunu söylüyor," dedi.

Bu kez karışıklığın nereden çıktığını anlamak kolay oldu. Acaba çan ve kara atlı şeytan hakkında da konuşurken aynı şeyi mi yapmıştı, merak ettim.

"Bana İskenderiyeli Azize Catherine'in adını koymuşlar," dedim. "Tıpkı sana Azize Agnes'in adını koydukları gibi, ama biz azize değiliz." Agnes başını iki yana salladı. "Peder diyor ki, son zamanlarda Tanrı günahkar insana azizlerini yollarmış. Sen dua edince Tanrı'nın diliyle

ediyormuşsun.”

Kayıt cihazına konuşurken dikkatli olmaya, gözlemlerini yanımda kimse yokken kaydetmeye çalıştım, ama hastayken ne yaptığımı bilmiyorum. Sürekli pederden yardım istediğimi, gelip beni almanız için seslendiğimi hatırlıyorum. Peder Roche modern dilde konuştuğumu duyduysa, bilinmeyen bir lisanda konuştuğuma inanmış olabilir. En azından o cadı değil, azize olduğumu düşünüyor, ama odada Lady Imeyne de vardı. Daha dikkatli olmam gerekecek.

(Ara)

Maisry'nin mutfakta olduğundan emin olduktan sonra tekrar dışarı çıkıp ahıra gittim, ama Gawyn de yoktu, Gringolet de. Sandıklarımınla dağılmış arabamın parçaları buradaydı. Hepsini getirmek için Gawyn ormana en az on iki sefer yapmış olmalıydı. İyice aradım ama küçük sandığımı bulamadım. Umarım bulamamıştır da, hâlâ yolun kenarında bıraktığım yerde duruyordur. Duruyorsa, herhalde kar altında kalmıştır, ama bugün hava güneşli, biraz erimeye başladı.

Kivrin'in zatürreesinin iyileşmesi öyle hızlı oldu ki, sonunda bağışıklık sistemini bir şeyin harekete geçirdiğini düşündü. Göğsündeki acı birden kesildi ve alınıdaki kesik de sihir yapılmış gibi siliniverdi.

Imeyne kızın yaralanmış numarası yaptığında kuşkulanyormuş gibi alını şüpheyle inceledi. Kivrin sahte bir yara yapmadıkları için içinden şükretti. Beğenmez bir tavırla, "Bu Sebt gününde seni iyileştirdiği için Tanrı'ya şükretmelisin," dedi ve yatağın yanında diz çöktü.

Ayinden dönmüştü, gümüş zincirini takmıştı. Avuçlarının arasına aldı -Kivrin tıpkı kayıt cihazı gibi, diye düşündü- ve "Göklerdeki Babamız" duasını okudu. Ayağa kalktı.

"Keşke ben de sizinle ayine gelebilseydim."

Imeyne dudak büktü. "Çok hastasın sanıyordum," dedi. Hastasın kelimesini imalı bir tavırla vurgulamıştı. "Zayıf bir ayin oldu."

Peder Roche'un günahlarını sıralamaya başladı: İncil'i "Efendimiz, bize merhamet et," duasından önce okumuştü, cübbesi mum lekesi içindeydi, Confiteor Deo kısmını unutmuştu. Adamcağızın günahlarını sıralamak ona iyi geliyor gibiydi. Sayıp döktükten sonra Kivrin'in elini okşadı. "Tam olarak iyileşmedin daha. Bir gün daha yatakta kal."

Kivrin de öyle yaptı, bu zamanı gözlemlerini kaydederek, malikaneyi, köyü ve karşılaştığı herkesi tarif ederek değerlendirdi. Kahya elinde yine karısının acı çayıyla dolu bir kase getirdi. Yabanlık pazar yeleşinin ve aşırı süslü gümüş kemerinin içinde rahatsız görünen esmer, irikıyım bir adamdı. Sonra Rosemund'un akranı bir oğlan gelip Eliwys'e kısrağın ön ayağında bir "kusur" olduğunu haber verdi. Ama papaz bir daha gelmedi. Agnes, "Hasta köylünün günahını çıkarmaya gitti," dedi.

Agnes mükemmel bir bilgi kaynağı olmaya devam ediyordu; bir fikri olsun ya da olmasın, Kivrin'in bütün sorularını seve seve cevaplıyor, köy ve sakinleriyle ilgili her tür bilgiyi veriyordu. Rosemund daha sessizdi ve en büyük endişesi daha büyük görünmekti. "Agnes, böyle konuşmak ne kadar çocukça. Diline dikkat etmeyi öğrenmelisin," deyip duruyordu. Neyse ki bu yorumun Agnes'in üstünde hiç etkisi olmuyordu. Rosemund ağabeylerinden ve "Noel için mutlaka geleceğine söz verdi," dediği babasından bahsediyordu. Babasına taptığı ve çok özlediği belliydi. Agnes Kivrin'e Sir Bloet'nin verdiği gümüş parayı gösterirken, "Keşke oğlan olsaydım," dedi. "O zaman Bath'ta babamın yanında kalırdım."

Kızların arasında geçirdiği zaman, Eliwys ile Imeyne'nin konuşmalarından kaptıkları ve kendi gözlemleri sayesinde köy hakkında epeyce bilgi kırıntısı birleştirmeyi başardı. Olasılık hesaplarının tahminlerinden küçük bir köydü Skendgate, hatta bir Ortaçağ köyü için bile küçük bir yerdi. Kivrin, Lord Guillaume ile kahyanın ailesi de dahil olmak üzere, nüfusunun kırkı aşmadığını tahmin etti. Üstelik kahyanın bebek hariç beş çocuğu daha vardı.

İki çobanla birkaç çiftçi vardı ama Imeyne, yine Noel'i burada geçirmek zorunda kalmalarından yakınırken, "Guillaume ailesinin en yoksul arazisi," dedi. Kahyanın köyün sakinlerinden olan karısı yüksek sınıfa dahil olma peşindeydi. Maisry'nin ailesi de köyün işe yaramaz insanlarındandı. Kivrin fırsat buldukça ellerini birleştirip her şeyi, istatistikleri ve dedikoduları kaydetti.

Onu malikaneye geri getirdikleri gün başlayan kar o gece ve ertesi gün öğleden sonra saatlerine kadar devam etmişti, kar kalınlığı neredeyse otuz santime ulaştı. Kivrin'in ayağa kalktığı ilk gün

yağmur yağdı. Yağmurun karı eritmesini umdu, ama karın üstünde bir buz tabakası oluşturmaktan başka bir işe yaramadı.

Arabayla sandıklar kaldırıldıktan sonra iniş yerini tanıma ümidinin kalmamasından korkuyordu. Gawyn'in arabanın durduğu yeri göstermesini sağlamak zorundaydı, ama söylemesi kolaydı. Adam salona ya yemek yemek ya da Eliwys'e bir şey sormak için geliyordu ve Imeyne her zaman orada olduğu ve gözlerini ayırmadığı için Gawyn'e yaklaşmaya cesaret edemiyordu.

Kivrin Gawyn ile karşılaşma umuduyla, kızları avlunun çevresinde ve köye doğru küçük gezintilere çıkarmaya başladı, ama adam ne ahırda, ne de samanlıktaydı. Gringolet de ortada yoktu. Kivrin Eliwys'in emirlerine rağmen, saldıran haydutların peşinden gitmiş olabileceğini düşündüyse de Rosemund onun ava çıktığını söyledi. Agnes da "Noel ziyafeti için geyik avlıyor," dedi.

Küçük kızları nereye götürdüğüne ya da ne kadar zaman dışarıda kaldıklarına kimse aldırıyor gibiydi. Kivrin kızları ahıra götürmek için izin istediği zaman, Lady Eliwys dalgın dalgın başını öne doğru sallıyor, Lady Imeyne Agnes'a pelerinin bağcıklarını bağlamasını ya da eldivenlerini takmasını bile tembihlemiyordu. Sanki çocukları tamamıyla Kivrin'in ellerine teslim etmiş ve artık unutmış gibiydiler.

Noel hazırlıklarıyla meşgullerdi. Eliwys köyün bütün kadın ve kızlarını eve toplamış, pişirme kotarma işlerine koşmuştu. İki domuz kesilmiş, en az altı güvercin kesilip yolunmuştu. Avlu tüyle kaplı ve fırında pişen ekmeğin kokusuyla doluydu.

1300'lerde Noel ziyafet, oyunlar ve dansla dolu dolu geçen iki haftalık bir kutlamaydı, ama Kivrin Eliwys'in bu şartlar altında bütün bunları yapmasına şaşırıyordu. Lord Guillaume'un söz verdiği gibi Noel'e gerçekten de döneceğine yürekten inanmış olmalıydı.

Imeyne durmadan şartların yetersizliğinden ve doğru düzgün yardımcı bulamamaktan yakınarak salonun temizlenmesine nezaret etti. Bu sabah ağır masaları duvardan indirtip iki masa ayaklığının üstüne yerleştirmek için kahya ile bir adam daha çağırttı. Maisry ile boynunda parça parça beyaz sıracı izleri olan bir kadının tepesinde dikilip masayı koca fırçalar ve kumla ovdurttu.

Eliwys'e, "Hiç lavanta yok," dedi. "Yer için yeterince yeni hasır da yok."

"Öyleyse biz de elimizdekilerle idare ederiz," dedi Eliwys.

"Hiç şekerimizle tarçınımız da yok. Courcy'de bol bol veriyorlar. Bizi hoş karşılarlardı."

Kivrin Agnes'in çizmelerini giydiriyor, ahıra midillisini görmeye çıkarmak için kızı hazırlıyordu. Telaşla başını kaldırıp baktı.

"Sadece yarım günlük yol," dedi Imeyne. "Lady Yvolde'nin papazı ayın de yapar, hem..."

Agnes o sırada, "Midillimin adını Saracen..." dediği için Kivrin gerisini duyamadı.

"Hıı," deyip konuşmayı dinlemeye çalıştı. Noel, asil sınıfın sık sık birbirini ziyarete gittiği bir zamandı. Bunu daha önce akıl etmesi gerekirdi. Bütün ev halkını da yanlarında götürür, haftalarca kalırlardı. Courcy'e gidecek olurlarsa, randevu tarihinin epey sonrasına kadar kalabilirdi.

Agnes, "Peder, kafir bir kalbi olduğu için ona Saracen^[3] ismini verdi," dedi.

Imeyne, "Sir Bloet Noel zamanı bu kadar yakında olup da onu görmeye gitmediğimizi duyarsa üzüntüsünden hasta olur," dedi. "Nişanın bozulduğunu zanneder."

Rosemund, "Noel için Courcy'e gidemeyiz," dedi. Kivrin ile Agnes'in karşılarındaki sıraya oturmuş dikiş dikiyordu, ama şimdi ayaktaydı. "Babam Noel'de mutlaka dönmüş olacağına söz verdi. Gelip de bizi bulamazsa hiç memnun olmaz."

Imeyne dönüp kıza kötü kötü baktı. "Gelip de kızlarının canları istedikçe lafa karışıp üstlerine vazife olmayan mevzulara burunlarını soktuklarını gördüğü zaman da hiç memnun olmayacak." Tekrar

endişeli görünen Eliwys'e döndü. "Oğlum bizi Courcy'de aramayı akıl eder mutlaka."

"Kocam burada kalıp dönünceye kadar beklememizi söyledi," dedi. "Sözünü dinlediğimize memnun olacaktır." Ocağın başına gidip Rosemund'un işini eline aldı ve böylelikle konuşmaya bir son vermiş oldu.

Imeyne'ye bakan Kivrin içinden, ama sadece şimdilik diye geçirdi. Yaşlı kadın dudaklarını öfkeyle büzüp masanın üstündeki bir lekeyi işaret etti. Sıraca izli kadın silmek için hemen oraya seyirtti.

Imeyne bu işin peşini bırakmazdı. Konuyu tekrar açacak, şekerini, tarçını, hasırını ve de Noel ayını okuyabilecek eğitimli bir papazı olan Sir Bloet'ye neden gitmeleri gerektiği üzerine sebep üstüne sebep ileri sürecekti. Lady Imeyne Peder Roche'tan ayın dinlememeye kararlıydı. Eliwys sürekli endişe içindeydi. Ansızın yardım için Courcy'e gitmeye, hatta Bath'a dönmeye bile karar verebilirdi. Kivrin'in iniş yerini bulması şarttı.

Agnes'in bonesinin sallanan bağcıklarını bağladı, pelerininin kapüşonunu başına çekti.

Agnes, "Bath'tayken her gün Saracen'e binerdim," dedi. "Burada atla gezintiye çıkabiliriz sanmıştım. Köpeğimi de alırdım."

"Köpekler ata binmez," dedi Rosemund. "Yanında koşarlar."

Agnes inatçı bir tavırla dudağını büktü. "Blackie koşamaz, daha çok küçük."

Kivrin çıkacak kavganın önünü kesmek için, "Buradan neden çıkamıyorsunuz?" diye sordu.

"Bize eşlik edecek kimse yok," dedi Rosemund. "Bath'tayken dadımızla babamızın yoldaşlarından biri bizimle gelirdi."

Babamızın yoldaşlarından biri. Gawyn onlara eşlik edebilirdi. Kivrin gidip adama doğrudan iniş yerini soramıyordu, ama göstermesini sağlayabilirdi. Gawyn buradaydı. Bu sabah onu avluda görmüştü ve ahıra gitmeyi bu sebeple önermişti, ama at gezintisine yanlarında gelmesi çok daha iyiydi.

Imeyne Eliwys'in oturduğu yere geldi. "Burada kalacaksak, Noel tartı için geyik eti bulmamız gerek."

Lady Eliwys dikişini bir kenara bırakıp ayağa kalktı. Usulca, "Kahya ile büyük oğluna ava çıkmalarını söyleyeyim," dedi.

"O zaman sarmaşıkla çobanpüskülünü getirecek kimse olmayacak."

"Peder Roche bugün gidip toplar," dedi Lady Eliwys.

"Peder kilise için toplar," dedi Imeyne. "Salona hiç asmayacak mısın peki?"

Kivrin, "Biz toplarız," dedi.

Kadınların ikisi birden dönüp ona baktılar. Kivrin içinden, hata yaptın, dedi. Zihni Gawyn ile konuşmanın bir yolunu bulmakla öyle meşguldü ki, diğer her şey aklından çıkmış ve aklına esince lafa karışıp burnunu üstüne vazife olmayan bir mevzuya sokmuştu. Şimdi Imeyne Courcy'e gidip kızlara doğru düzgün bir dadı getirmelerinin şart olduğuna iyice inanacaktı.

Başını eğip, "Haddim olmadan konuştuysam özür dilerim," dedi "Yapılacak çok iş var ve yapacak çok az insan var. Agnes ve Rosemund'la birlikte atla ormana gidip toplayabiliriz."

Agnes hevesle. "Evet" dedi. "Ben Saracen'e binerim."

Eliwys bir şey söyleyecek oldu, ama Imeyne araya girdi. "Daha yaraların yeni iyileşti, ormana gitmekten hiç korkmuyor musun?"

Hata üstüne hata. Sözde saldırıya uğramış, ölüme terk edilmişti ve şimdi küçük kızı alıp ormana gitmeye gönüllü oluyordu.

Durumu daha da beter etmediğini umarak, “Yalnız gidelim demek istememiştim,” dedi. “Agnes bana yanında babasının adamlarıyla birlikte atla gezintiye çıktığını söylemişti de.”

Agnes lafa karıştı. “Evet. Gawyn bizimle gelebilir. Köpeğim Blackie de.”

Imeyne, “Gawyn burada değil ki” dedikten sonra hemen dönüp masayı ovan kadınlara baktı.

Eliwys yeterince sakın bir sesle, “Nereye gitti?” diye sordu, ama yanakları kıpkırmızı olmuştu.

“Imeyne Maisry’nin elindeki bezi kapıp masadaki bir lekeyi ovalamaya başladı. “Ona bir iş verdim,” dedi.

“Onu Courcy’e gönderdin.” Bu bir soru değildi.

Imeyne ona döndü. “Courcy’e bu kadar yakın olup da bir selam göndermemek bize yakışmaz. Sir Bloet ahbaplığımızı kestiğinizi düşünecek, hem bu zamanda, bu kadar kudretli bir adamı kızdırmayı kaldıramayız...”

Eliwys sözünü kesti. “Kocam burada olduğumuzu kimseye söylememizi tembihledi.”

“Oğlum, Sir Bloet’yi adam yerine koymayın, adamcağızın iyi niyetini sarsın demedi, hem de böyle fena halde ihtiyaç duyduğumuz bir zamanda.”

“Sir Bloet’e ne demesini söyledin?”

Imeyne bezi elinde bükerek, “Selam ve hürmetlerimizi iletmesini söyledim,” dedi. “Noel’de onları ağırlamaktan memnun olacağımızı söylemesini emrettim.” Çenesini meydan okurcasına kaldırdı. “iki aile yakın zamanda evlilik bağıyla bağlanacakken, başka ne yapacaktım? Noel ziyafeti için yiyecek ve hizmetkarlar getirir...”

Eliwys soğuk bir tavırla, “Lady Yvolde’nin papazı da Noel ayinini okur, değil mi?” dedi.

Rosemund, “Buraya mı geliyorlar?” diye sordu. Yine ayağa kalkmıştı, dikişi de kucağından yere düşmüştü.

Eliwys ile Imeyne içeride başka birinin de olduğunu unutmuşlar gibi, ifadesiz yüzlerle ona baktılar. Eliwys Kivrin’e döndü. “Lady Katherine” dedi, “çocukları ormanda süsleme için yeşillik toplamaya götürmeyecek miydiniz?”

Agnes, “Gawyn olmadan gidemeyiz ki,” dedi.

“Peder Roche sizinle birlikte gelebilir.”

Kivrin, “Evet, hanımefendi,” dedi. Salondan çıkarmak için Agnes’in elinden tuttu.

Rosemund bir daha sordu. “Buraya mı geliyorlar?” Onun da yanakları annesininki kadar kızarmıştı.

“Bilmiyorum,” dedi Eliwys. “Lady Katherine ve kardeşinle git.”

Agnes, “Saracen’e bineceğim,” dedikten sonra Kivrin’in elinden kurtulup koşarak dışarı çıktı.

Rosemund bir şey söyleyecekmiş gibi baktı, sonra paravanın arkasına geçip pelerinini aldı.

Eliwys, “Maisry,” dedi, “Masa yeterince temizlenmiş. Git tavanarasındaki sandıktan gümüş tabakla tuzluğu getir.”

Sıracalı kadın telaşla salondan çıktı, Maisry bile merdivenden çıkmakla oyalanmadı. Kivrin pelerinini sırtına alıp, Lady Imeyne’nin saldırıya uğramasıyla ilgili bir şey daha söylemesinden korkarak aceleyle bağladı. Ama iki kadın da bir şey söylemedi. Öylece durdular, Imeyne hâlâ ellerindeki bezi sıkıyor, belli ki Kivrin ile Rosemund’un gitmesini bekliyordu.

Rosemund, “Acaba ...” dedikten sonra, Agnes’in peşinden koşarak gitti.

Kivrin de hızla arkalarından gitti. Gawyn gitmişti, ama Kivrin ormana gitme izni almıştı. Üstelik papaz da onlarla birlikte gelecekti. Rosemund, Gawyn’in kendisini eve getirirken yolda papazla karşılaştığını söylemişti. Herhalde Gawyn adamı ormandaki açıklığa götürmüştü.

Son dakikada Eliwys'in seslenip fikrini değiştirdiğini, yeterince iyileşmediğini ve ormanın da tehlikeli olduğunu söylemesinden korkarak, avluyu koşarak geçip ahıra girdi.

Aynı Şeyler kızların da akıllarına gelmiş olacaktı ki, Agnes çoktan midillisine binmişti. Rosemund da eyerin kolanını sıkıyordu. Midilli, midilli falan değildi; Rosemund'un kısrağından kke, sağlam yapılı doru bir attı. Ve Agnes yüksek arkalıklı eyerin üstünde inanılmayacak kadar yüksekteydi. Eliwys'e kısrağın ayağından bahseden oğlan dizginlerini tutuyordu.

Rosemund oğlanı tersledi. "Aval aval bakmasana, Cob! Lady Katherine'e demir kır atı eyerlesene."

Oğlan itaatkarca dizginleri bıraktı. Agnes dizginleri yakalamak için eğildi.

"Annemin atını değil! Beygiri!"

Agnes, "Kiliseye gideceğiz, Saracen," dedi, "Peder Roche'a seninle birlikte geliyoruz diyeceğiz. Sonra da gezmeye gideceğiz. Saracen gezmeyi çok sever." Hayvanın kırpılmış yelesini okşamak için yine tehlikeli biçimde eğildi, Kivrin kıza doğru atılmamak için kendini g tuttu.

Kk kız herhalde ata çok iyi biniyordu -çünkü Rosemund da, Kivrin'in bineceği atı eyerleyen oğlan da kıza bakmamışlardı bile- ama bindiği eyerde kck görünüyor, yukarı çekilmiş zengilerdeki yumuşak tabanlı çizmeleriyle atını sürmek bir yana, ancak yavaş yavaş yryebilirmiş gibi duruyordu.

Cob beygiri eyerledi, dışarı çıkardı ve durup bekledi.

Rosemund kaba bir tavırla bağırdı. "Cob!" ocuk hemen yere eğildi ve birleştirdiği elleriyle bir basamak oluşturdu. Rosemund ocuğun ellerine basıp eyerin üstüne sıçradı. "Orada alık gibi durma. Lady Katherine'e yardım et."

Oğlan sarsak adımlarla hızlı hızlı Kivrin'in yanına geldi. Kivrin Rosemund'un neyi var diye düşünerek durakladı. Belli ki Gawyn'in Sir Bloet'in yanına gittiği haberine kızmıştı. Kız babasının davası hakkında bir Şey bilmiyor gibi görünmüştü, ama muhtemelen Kivrin'in, annesinin ve büyükannesinin zannettiğinden çok daha fazlasını biliyordu.

Imeyne, "Sir Bloet kadar kudretli bir adam," demişti, "iyi niyetine böyle ihtiyaç duyduğumuz bir zamanda." Belki de Imeyne'nin daveti göründüğü kadar çıkarlarına hizmet etmiyordu. Belki de bu Lord Guillaume'un başının Eliwys'in sandığından daha büyük bir dertte olduğu anlamına geliyordu ve sessizce oturup dikiş diken Rosemund bunu anlamıştı.

ocuk eğilmiş Kivrin'in binmesini bekliyordu ama, Rosemund, "Cob!" diye bağırdı. "Sallanman yüzünden Peder Roche'u kaçıracağız."

Kivrin moral vermek için çocuğa gülümseyip ellerini omuzlarına koydu. Bay Dunworthy'nin üstünde ısrarla durduğu ilk Şey binicilik dersleri olmuştu. Yan eyerleri 1390'lara kadar kullanılmaması bir ltuftu, Ortaçağ eyerlerinin n ve arka kaşları yüksekti. Bu eyerin arka kaşıysa at binmeyi öğrendiği eyerden çok daha yüksekti.

Midillisinin sırtında kendinden emin oturan kıza bakınca, ama muhtemelen attan düşecek kişi Agnes değil ben olacağım, diye düşündü. Kız tutunmuyordu bile, eğilmiş, arka tarafındaki eyer çantasıyla uğraşıyordu.

Rosemund sabırsızca, "Haydi, gidelim," dedi.

Agnes hâlâ eyer çantasını kurcalıyordu. "Sir Bloet Saracen için gümüş dizgin zinciri getirecek," dedi.

"Agnes! Oyalanmayı bırak da gidelim."

"Sir Bloet diyor ki, Paskalya'da getirecekmiş."

“Agnes!” dedi Rosemund. “Haydi! Yağmur yağacak gibi.”

Agnes kaygısızca, “Hayır, yağmayacak,” dedi. “Sir Bloet. ..”

Rosemund hiddetle kız kardeşine döndü. “Ya, artık havayı da mı düzeltebiliyorsun? Senin bebekten bir farkın yok. Mızımız bir bebeksin!”

Kivrin, “Rosemund!” dedi. “Kız kardeşinle böyle konuşma.” Rosemund’un kısırağına yaklaşır gevşekçe sarkan dizginlerini tuttu “Neyin var, Rosemund? Canını sıkıran bir şey mi var?”

Rosemund dizginleri sertçe çekip gerginleştirdi. “Şu bebek boş boş konuştuğu için burada oyalanıp duruyoruz.”

Kivrin kaşlarını çatıp dizginleri bıraktı. Atına binebilmesi için Cob’un ellerini birleştirip önünde eğilmesine sesini çıkarmadı. Rosemund’un böyle davrandığına daha önce hiç şahit olmamıştı.

Artık boş duran domuz ağılının önünden geçip avludan meydana çıktılar. Kapalı ve kasvetli bir gündü, kalın bulut tabakası yere iyice alçalmıştı ve hiç esinti yoktu. Rosemund, “Yağmur yağacak gibi,” demektedir haklıydı. Soğuk hava nemli ve puslu. Hızlanması için atını mahmuzladı.

Köy de Noel’e hazırlanıyordu. Her kulübeden duman tütüyor, meydanın karşı ucunda iki adam odun kesip kocaman yığına atıyorlardı Kahyanın evinin yanında şişe geçirilmiş kocaman kararmış bir et parçası -keçi eti mi?- kızarıyordu. Kahyanın karısı evin önünde Kivrin’in iniş yerini aramaya çıktığı gün yaslandığı ineği sağıyordu. Bay Dunworthy ile süt sağmayı öğrenip öğrenmemesi gerektiği konusunda tartışmışlardı. Kivrin 1300’lerde kış mevsiminde ineklerin sağılmadığını ve peynir için keçi sütü kullandıklarını ileri sürmüştü. Keçilerin etlerinin yenmediğini de söylemişti.

Rosemund hışımla, “Agnes!” dedi.

Kivrin başını kaldırıp baktı. Agnes durmuş, yine eyerinde arkasına doğru eğilmişti. Uysalca atını yürüttü, ama Rosemund, “Seni daha fazla beklemeyeceğim, budala,” deyip atını tırısaya kaldırdı, ürken tavuklar etrafa dağıldı, kucağında çalı çırpı taşıyan yalınayak bir kızcağıza çarpıp yere devirdi.

Kivrin, “Rosemund!” diye seslendi, ama kız çoktan sesini duyuramayacağı kadar uzaklaşmıştı bile. Kivrin de Agnes’i tek başına bırakmak istemediği için peşinden gitti.

“Ablan çobanpüskülü toplamaya gittiğimiz için mi kızgın?” diye sordu. Öyle olmadığını biliyordu, ama Agnes’in başka bir şeye razı olacağını ümit ediyordu.

“O hep böyle huysuzdur,” dedi. “Atını böyle çocukça sürmesine büyükannem çok kızacak.” Atını meydana yordamınca geçirirken, bir yandan da bir olgunluk timsali gibi, başıyla köylülere selam veriyordu.

Kivrin’in iniş yerini bulmaya çıktığı gün sığındığı kulübenin önünden geçtiler. Gawyn eşyalarını eve getirirken içine girip oturduğu kulübenin.

“Agnes, Noel kütüğünü kesmeye gittiğiniz zaman, Peder Roche da sizinle geldi mi?”

“Evet,” dedi kız. “Kütüğü takdis etmesi gerekiyordu.”

Kivrin hayal kırıklığıyla, “Ya,” dedi. Eşyalarını getirmeye Gawyn’le birlikte gittiğini ve iniş yerini bildiğini ummuştu. “Gawyn’in ormandan eşyalarını getirmesine kimse yardım etti mi?”

Agnes, “Hayır,” dedi. Kivrin kızın gerçekten bilip bilmediğini anlayamadı. “Gawyn çok kuvvetlidir. Kılıcıyla tam dört kurt öldürdü.”

Pek olacak iş değildi, ama ormanda bir kız kurtarması da öyle değil miydi? Üstelik Eliwys’in kalbini kazanacağını bilse, her şeyi yapar, hatta o arabayı eve tek eliyle çekerek bile getirirdi.

“Peder Roche kuvvetlidir,” dedi Agnes.

Rosemund, “Peder Roche gitmiş” dedi. Atından inmişti bile. Hayvanı kilisenin bahçe kapısına bağlamış, elleri belinde bahçede duruyordu.

Kivrin sordu. “Kilisenin içine baktın mı?”

Rosemund somurtarak, “Hayır,” dedi. “Ama bak hava nasıl soğudu. Peder Roche burada durup kar yağınca kadar beklemeyecek kadar akıllıdır herhalde.”

Kivrin, “Kilisenin içine bakalım,” deyip atından indi ve kollarını Agnes’a uzattı. “Haydi, gel Agnes.”

“Hayır.” Agnes da en az ablası kadar inatçı bir tavırla söylemişti bunu. “Ben burada Saracen’le birlikte beklerim.” Atının yelesine hafifçe vurdu.

“Saracen’e bir şey olmaz,” dedi Kivrin. Küçük kıza uzandı, tutup yere indirdi. “Gel, önce kilisenin içine bakalım.” Elini tutup bahçe kapısını açtı.

Agnes itiraz etmedi, ama endişeyle arkasına dönüp atına bakıp duruyordu. “Saracen yalnız kalmayı hiç sevmez.”

Rosemund kilise bahçesinin ortasında durdu, ellerini beline koyup arkasına döndü. “Ne saklıyorsun, seni kötü kız. Elma çalıp eyer çantana mı koydun?”

Agnes telaşlandı, “Hayır,” dediyse de Rosemund çoktan midilliye doğru gitmeye başlamıştı bile. “Uzak dur! O senin midillin değil bir kere,” diye bağırdı. “Benim o!”

Kivrin, gidip papazı aramamıza hiç gerek yok, diye düşündü. Buradaysa, bu gürültüyü duyup dışarı çıkar zaten.”

Rosemund çantanın kayışlarını açıyordu. “Bakın!” Agnes’in köpeğini ensesinden tutup kaldırdı.

Kivrin, “Of, Agnes,” dedi.

“Ne kötü bir kızsın sen,” dedi Rosemund. “Bunu nehre götürüp boğmalayım.” O tarafa doğru gitmeye başladı.

“Olmaz!” Agnes bağırarak bahçe kapısına atıldı. Rosemund hemen yavruyu kızın ulaşamayacağı mesafeye kaldırdı.

Kivrin, bu iş çok uzadı, diye düşündü. Yürüyüp yavru köpeği Rosemund’un elinden aldı. “Agnes, bağırmanı kes artık. Ablan köpeğine bir şey yapmayacak.”

Yavru Kivrin’in omzunu tırmalayıp yanağını yalamaya çalıştı “Agnes, köpekler at binemezler. Blackie eyer çantanın içinde nefes alamaz.”

Agnes, “Onu ben taşıyabilirim” dedi, ama sesi pek ümitli çıkmadı. “Midillime binmek istedi de.”

Kivrin kararlı bir tavırla, “Kiliseye kadar hoş bir gezinti yaptı,” dedi. “Şimdi de ahıra doğru bir gezinti daha yapacak. Rosemund, Blackie’yi ahıra götür.” Şimdi de kulağını ısırmasına uğraşıyordu. Yavruyu Rosemund’a uzattı, kız ensesinden tuttu. “Bu daha bir bebek, Agnes. Annesinin yanına dönüp uyuması gerekiyor.”

“Bebek olan sensin, Agnes!” Rosemund bunu öyle hiddetle söyledi ki, Kivrin kıza yavruyu emanet etmekle iyi bir şey yaptığından kuşkuya düştü. “Ata köpek bindirmek! Şimdi bir de bunu geri götürmekle zaman kaybedeceğiz! Bir büyüse de, bebeklerle uğraşmaktan kurtulsam.”

Hayvanı ensesinden tutarak atına bindi, ama eyere yerleşince, yavruyu şefkatle pelerinine sarıp göğsüne bastırdı. Boş eliyle dizginleri tutup atını çevirdi.Öfkeyle, “Peder Roche artık çoktan gitmiştir” dedi ve dörtnala eve doğru gitti.

Kivrin kızın haklı olmasından korkuyordu. Çıkardıkları patırtı, tahta mezartaşları altında yatan ölüleri bile uyandırmaya yeterdi, ama kiliseden kimse çıkmamıştı. Peder onlar gelmeden önce gitmiş ve epeyce uzaklaşmış olmalıydı, ama Kivrin yine de Agnes’in elinden tutup, kızını kiliseye doğru götürdü.

“Rosemund, çok kötü bir kız,” dedi Agnes.

Kivrin'in içinden kızı onaylamak geldiyse de, bunu söyleyemezdi, Rosemund'u savunmak da gelmiyordu içinden, o yüzden bir şey söylemedi.

“Ben de bebek değilim.” Onaylaması için başını kaldırıp Kivrin'e baktı, ama buna da verilecek bir cevap yoktu. Kivrin ağır kapıyı itip açtı ve orada durup içeriye baktı.

İçeride kimse yoktu. Neredeyse karanlık denecek kadar loştu. Dışarıdaki gri gün dar pencereleri aşırp içeriyi hiç aydınlatamıyordu, ama yarı açık kapıdan kilisenin boş olduğunu görmeye yetecek kadar ışık giriyordu.

Agnes, “Belki de mihrabın arka tarafındadır,” dedi. Kivrin'i sıkıştırarak geçip karanlık nefe girdi, diz çöküp haç çıkardıktan sonra sabırsızca arkasına dönüp Kivrin'e baktı.

Orada da kimse yoktu. Durduğu yerden mihrapta hiç mum yanmadığını görüyordu, ama Agnes bütün kiliseyi aramadan tatmin olmayacaktı. Kivrin de kızın yanında diz çöküp istavroz çıkardı. Karanlıkta haç perdesine doğru yürüdüler. Azize Catherine'in heykelinin önündeki mumlar söndürülmüştü. İç yağının ve dumanın keskin kokusunu alabiliyordu. Acaba Peder Roche çıkmadan önce mi söndürmüştü bunları? Taş bir kilisede bile yangın büyük bir sorundu ve mumların güvenli olarak yakılacağı adak yerleri yoktu.

Agnes doğruca haç perdesine gidip yüzünü delikli tahtaya bastırdı ve “Peder Roche,” diye seslendi. Ve hemen arkasına dönüp haber verdi. “Burada yok, Lady Kivrin. Belki de evindedir,” dedi ve papazın kapısına koştu.

Kivrin kızın bunu yapmaması gerektiğinden emindi, ama kızın peşinden kilise bahçesinden geçip hemen yandaki eve gitmekten başka çare yoktu.

Burası papaza ait olacaktı ki Agnes çoktan kapının önünde durmuş, “Peder Roche!” diye bağıriyordu. Elbette papaz evi kilisenin yanında olurdu, ama Kivrin yine de şaşırdı.

Burası da dinlendiği baraka gibi harap haldeydi ve ondan büyük sayılmazdı. Papazın herkesin ekininin ve canlı hayvanının onda birini alması gerekirdi, ama küçücük bahçesinde birkaç perişan tavuktan, ön tarafında da bir kucak odundan başka bir şey yoktu.

Agnes kulübe gibi dayanıksız görünen kapıya vurmaya başladı. Kivrin kızın kapıyı devirip içeri dalmasından korktu, ama yetişmeye fırsat bulamadan Agnes dönüp “Belki de çan kulesindedir,” dedi.

“Hayır, hiç sanmıyorum.” Tekrar kilisenin bahçesine koşmaması için elinden tuttu. Yeniden bahçe kapısına doğru yürümeye başladılar. “Peder Roche akşam duasına kadar çanı çalmaz.”

“Belki çalar.” Kız, çanlara kulak verir gibi, başını dikleştirdi.

Kivrin de kulak kabarttı, ama hiç ses gelmiyordu. Ansızın güneydoğudan gelen çan sesinin kesilmiş olduğunu fark etti. Zatürreden yatarken neredeyse hiç durmadan çalmıştı, Gawyn'i aramak için ahıra ikinci gidişinde de çaldığını duymuştu, ama o zamandan beri çalır çalmadığını hatırlamıyordu.

“Duydun mu, Lady Kivrin?” Kivrin'in elinden kurtulup, kilisenin kuzey tarafından dolaşarak çan kulesine doğru koştu. Çığlık çığlığa, “Gördün mü?” diye bağırip bulduğu şeyi gösterdi. “Gitmemiş işte.”

Uysalca durmuş, karların arasından baş vermiş otları yiyen papazın beyaz eşeğini gösteriyordu.İpten yuları vardı, sırtına da boş olduğu belli olan birkaç çuval atılmıştı. Herhalde sarmaşıkla çobanpüskülü konacaktı bunlara.

Agnes, “Bence çan kulesinde,” deyip ok gibi geldiği yöne koştu.

Kivrin de peşinden kilisenin etrafından dolaşırp bahçeye girdi ve çan kulesine giren Agnes'ın arkasından baktı. Başka nereye bakabileceklerini düşünerek bekledi. Belki de papaz kulübelerden

birindeki bir hastaya bakmaya gitmişti.

Gözüne kilisenin penceresinde titreşen bir ışık ilişti. Belki de eşeğe bakmaya gittiklerinde papaz geri dönmüştü. Papaz kapısını açıp içeri baktı. Azize Catherine heykelinin önüne yanan bir mum konmuştu. Zayıf ışığının heykelin ayaklarına vurduğunu görebiliyordu.

Alçak sesle, “Peder Roche,” diye seslendi. Cevap gelmedi. Adımını içeri attı, kapı arkasından kapandı. Heykele doğru yürüdü.

Mum heykelin kütüğe benzeyen ayaklarının arasına konmuştu. Azize’nin kaba hatlı yüzü ve saçları gölgede kalıyor, aslında küçük bir kız olması gereken ufak tefek yetişkin figürün üzerinde himaye edencesine yükseliyordu. Diz çöküp mumu aldı. Az önce yakılmıştı. Fitolin etrafındaki iç yağı daha erimemişti bile.

Kivrin dönüp nefe baktı. Elindeki mumla hiçbir şey göremedi. Mum, yeri ve azizenin taştan örtüsünü aydınlatıyordu, ama kilisenin geri kalanı karanlıktaydı.

Elinde mumla nefe doğru birkaç adım attı. “Peder Roche?”

Kilisenin içinde, tıpkı geldiği gün ormanda olduğu gibi çıt çıkmıyordu. Fazla sessizdi, sanki biri lahdin ya da sütunlardan birinin arkasına sinmiş de bekliyormuş gibi.

Daha duyulur bir sesle, “Peder Roche,” dedi. “Orada mısınız?”

O kesintisiz, beklenti dolu sessizlikten başka bir şey duyulmadı. Kendi kendine, ormanda kimse yoktu, dedi ve karanlığa doğru birkaç adım daha yürüdü. Lahdin yanında kimse yoktu. Imeyne’nin kocası kollarını göğsünde kavuşturmuş, yanında duran kılıcıyla huzur içinde ve sessizce yatıyordu. Kapının önünde de kimse yoktu. Mumun körleştiren ışığına rağmen artık görebiliyordu. Orada kimse yoktu.

Kalbinin tıpkı ormandaki gibi güm güm attığını hissetti. Sesi öyle yüksekti ki saklanmış bekleyen birinin ayak seslerini, nefeslerini bastırabilirdi. Hızla arkasına döndü, mumun alevi havada ateşten bir iz bıraktı.

Adam tam arkasındaydı. Mum sönecek gibi oldu. Alevi titreşerek eğildi, sonra düzeldi ve haydutun yüzünü aşağıdan tıpkı fenerin aydınlatığı gibi meydana çıkardı.

“Ne istiyorsun?” Nefesi kesilmişti, sesi neredeyse hiç çıkmadı. “Buraya nasıl girdin?”

Haydut karşılık vermedi. Ormandaki açıklıkta yaptığı gibi gözlerini yüzüne dikip bakmaya devam etti. Korkuya kapılarak içinden, bu adamı hayal etmemişim, diye geçirdi. Oradaydı. Niyeti neydi, onu soymak mı, yoksa tecavüz etmek mi? Her neyse, Gawyn bu adamı korkutup kaçırmıştı.

Geriye doğru bir adım attı. “Ne istiyorsun benden, dedim. Kimsin sen?”

Artık modern dilde konuşuyordu. Sesinin soğuk taşlarda kof yankılar çıkardığını duyuyordu. Of olamaz, tercüman şimdi bozulmasın, lütfen.

Kendini ağır ağır konuşmaya zorlayarak, “Ne yapıyorsun burada?” dedi ve “Ne istiyorsun benden?” diyen kendi sesini duydu.

Adam kırpılmış saçlarına dokunmak istermiş gibi kocaman elini uzattı, bir haydutun pis, kızarmış eliydi bu.

“Uzak dur.” Kivrin bir adım daha gerileyip lahde dayandı. Mum sönüverdi. “Kimsin, ne istiyorsun bilmiyorum ama gitsen iyi edersin.” Yine modern dilde konuşmuştu, ama adam onu soymak, tecavüz etmek isterken, ne fark ederdi ki? Hem bu papaz da neredeydi? Çaresizce, “Peder Roche!” diye bağırdı “Peder Roche!”

Kapıdan bir ses geldi. Önce bir vurma sesi, ardından da taşa sürtünen tahtanın sesi. Ve Agnes kapıyı itip açtı. Neşeyle, “İşte buradasınız,” dedi. “Her yerde sizi aradım.”

Haydut kapıya baktı.

Kivrin, “Agnes!” diye haykırdı. “Kaç.”

Küçük kız eli hâlâ kapıda, donup kaldı.

“Kaç buradan!” Ve dehşetle hâlâ modern dilde konuştuğunu fark etti. Kaçmak nasıl deniyordu?

Haydut Kivrin’e doğru bir adım daha yaklaştı. Lahde doğru gerileyip korkuyla büzüldü.

“Koş! Kaç, Agnes!” diye bağırdı. Kapı çarparak kapandı. Kivrin kapıya doğru atıldı, dışarı çıktı, mumu elinden atıp koşmaya başladı.

Agnes neredeyse bahçe kapısına varmıştı, ama Kivrin’in kapıdan dışarı çıktığını görünce durdu ve bu sefer ona doğru koşmaya başladı.

Kivrin ellerini sallayarak bağırdı: “Hayır! Kaç!”

Agnes fal taşı gibi açılmış gözlerle, “Kurt mu?” diye sordu.

Açıklama yapacak ya da kızı koşmaya ikna etmeye çalışacak zaman yoktu. Odun kesen adam da ortalarda yoktu. Agnes’i kucaklayıp atlara doğru koştu. Kızı midillisinin üstüne bindirirken, “Kilisede kötü bir adam var,” dedi.

Agnes Kivrin’in eline tutuşturmaya çalıştığı dizginleri görmezden geldi. “Kötü adam mı? Ormanda sana saldıranlardan mı?”

Kivrin yularları çözerken, “Evet,” dedi. “Atını son hızla eve sürmelisin. Hiçbir şey için durma sakın.”

“Ben onu görmedim ki.”

Herhalde görmemişti. Dışarıdan gelen biri kilisenin karanlığında hiçbir şey göremezdi.

“Eşyalarını çalıp, kafanı kıran adam mıydı?”

“Evet.” Uzayıp yuları çözmeye çalıştı.

“Kötü adam mezarın içinde mi saklanıyormuş?”

“Ne?” Kivrin sert deriden yuları bir türlü çözemiyordu. Korkuyla arkasına, kilisenin kapısına doğru baktı.

“Seni mezarın yanında Peder Roche’la gördüm. Kötü adam büyükbabamın mezarının içine mi saklanmış?”

Peder Roche.

Sert yular Kivrin'in elinde gevşeyiverdi. "Peder Roche mu dedin?"

"Çan kulesine gittim, ama orada yoktu. Kilisedeydi," dedi. Agnes. "Kötü adam neden büyükbabamın mezarına saklanmış, Lady Kivrin?"

Peder Roche. Ama olamazdı. Peder Roche başında dua etmişti. Şakaklarını, avuçlarını ovmuştu.

"Kötü adam Peder Roche'un canını yakar mı?"

O adam Peder Roche olamazdı. Peder Roche elini tutmuştu. Korkmamasını söylemişti. Papazın yüzünü gözlerinin önüne getirmeye çalıştı. Adam üzerine eğilip adını sormuştu, ama dumandan adamın yüzünü görememişti ki.

Son duasını ettirirken, Kivrin haydutu görmüş ve korkmuştu, çünkü adamı içeri almışlardı. Adamdan kaçmaya çalışmıştı. Ama o adam haydut falan değildi. Peder Roche'tu.

Agnes korkuyla kilisenin kapısına bakarak, "Kötü adam geliyor mu?" diye sordu.

Şimdi her şey anlaşılıyordu. Açıklıkta üzerine doğru eğilen, onu ata bindiren haydut. Yüksek ateşten hayal gördüğünü zannetmişti, ama gördüğü adam hayal değildi. Gawyn'in onu eve götürmesine yardım etmeye gelen Peder Roche'tu.

"Kötü adam gelmiyor," dedi. "Kötü adam yok burada."

"Hâlâ kilisede mi saklanıyor?"

"Hayır. Ben yanılmışım. Kötü adam falan yokmuş."

Agnes ikna olmamıştı "Ama bağırdın," dedi.

Kivrin kızın olanları büyükannesine nasıl anlatacağını hayal edebiliyordu. "Lady Katherine ile Peder Roche kilisede birlikteydiler, sonra Kivrin bağırdı." Lady Imeyne bunu da Peder Roche'un sayıp döktüğü günahlarının sonuna eklemekten zevk duyacaktı. Ve tabii Kivrin'in şüpheli hareketlerine de bir yenisi eklenecekti.

"Bağırdım, biliyorum," dedi. "Kilisenin içi karanlıktı. Peder Roche aniden yanıma gelince korktum."

Agnes ondan nasıl korktuğuna bir türlü akıl erdiremiyormuş gibi, "Ama o Peder Roche'tu," dedi.

"Saklambaç oynarken, Rosemund aniden üstüne atlayınca sen de bağırmıştın ama."

"Bir kere Rosemund çatı katına saklanmış, ben köpeğime bakarken aşağı atladı. Çok korktuğum için bağırdım. İşte böyle." Agnes insanın kanını donduran bir çılgılık attı. "Bir keresinde de salon karanlıktı, Gawyn paravanın akasından çıkıp, 'Böh!' dedi, ben de korkudan..."

"Doğru," dedi Kivrin, "kilisenin içi de karanlıktı."

"Peder Roche da karanlıktan çıkıp 'Böh!' mü dedi sana?"

Kivrin içinden evet, dedi. Üzerime geldi, ben de onu haydut sandım. "Hayır," dedi. "Bir şey yapmadı."

"Peder Roche'la çobanpüskülü toplamaya gidiyor muyuz?"

Kivrin içinden, adamcağızı korkutup kaçırmadıysam, diye geçirdi. Biz burada durmuş konuşurken, çekip gitmediyse.

Agnes'i kucaklayıp attan indirdi. "Haydi gel. Gidip onu bulmalıyız."

Adam gittiyse ne yapacağını bilemiyordu. Agnes'i eve geri götürüp Lady Imeyne'ye nasıl çılgılık

attığını anlatamazdı. Peder Roche'a bir açıklama yapmadan da buradan gidemezdi. Neyi açıklayacaktı? Adamı bir haydut, bir ırz düşmanı zannettiğini mi? Ateşliyken gördüğü kâbuslardan biri olduğunu düşündüğünü mü?

Agnes gönülsüzce, "Kiliseye bir daha girmek zorunda mıyız?" diye sordu.

"Bir şey olmaz. İçerde Peder Roche'tan başka kimse yok ki."

Kivrin'in ikna çabalarına rağmen Agnes tekrar kiliseye girmek istemedi. Kapıyı açınca başını Kivrin'in eteğinin kıvrımlarının arasına saklayıp bacağına yapıştı.

Kivrin kilisenin içine doğru bakarken, "Bir şey yok," dedi. Papaz lahdin yanında yoktu. Kapı arkasından kapandı, bacaklarına yapışmış Agnes'la birlikte orada durup gözlerinin karanlığa alışmasını bekledi. "Korkacak bir şey yok."

İçinden, o adam haydut değil, dedi. Korkacak bir şey yok. Sana son duanı ettirdi. Elini tuttu. Ama kalbi küt küt atıyordu.

Agnes başını dizine dayadığı yerden fısıltıyla sordu: "Kötü adam orada mı?"

"Kötü adam falan yok," dedi ve o anda onu gördü. Azize Catherine heykelinin önünde duruyordu. Elinde Kivrin'in düşürdüğü mum vardı, eğilip mumu heykelin önüne koydu ve tekrar doğruldu.

Kivrin belki de karanlıkla yüzüne aşağıdan vuran mumun titrek alevinin bir oyunudur, haydut falan değildir diye düşünmüştü, ama öyleydi. O gece başına bir kukuleta geçirdiği için adamın tıraşlı başını görememişti, ama şimdi tıpkı o gece üzerine eğildiği gibi eğilmişti. Nabızı yeniden hızlandı.

Agnes başını kaldırıp, "Peder Roche nerede?" diye sordu. "İşte orada," deyip adama doğru koştu.

"Hayır. .." Kivrin kızın arkasından atıldı. "Sakin. .."

Agnes, "Peder Roche!" diye bağırdı. "Peder Roche! Biz de sizi arıyorduk!" Kötü adamı tamamen unutmuştu. "Kiliseye baktık, eve baktık, ama yoktunuz."

Öne doğru eğilmiş koşuyordu. Peder döndü, eğildi ve tek bir hareketle Agnes'i kucağına alıverdi.

Agnes en ufak bir korku belirtisi göstermeden, "Sizi çan kulesinde aradım ama, orada da yoktunuz," dedi. "Rosemund, gitmiştir dedi."

Kivrin son sütunun yanında durup nabzının yavaşlamasını bekledi.

"Saklanıyor muydunuz?" Bir kolunu büyük bir güvenle adamın boynuna doladı. "Bir keresinde Rosemun samanlıkta saklanıp üstüme atlamıştı. Ben de çılgılığı basmıştım."

"Beni neden arıyordunuz, Agnes? Hasta mı var?"

Kızın adını Agnus diye söylemişti ve aksanı iskorbütlü çocuğunun aynısıydı. Tercüman adamın söylediklerini biraz takıldıktan sonra çevirdi ve Kivrin hayretle adamı anlayamadığını fark etti. Hasta odasında bütün söylediklerini anlamıştı.

Benimle Latince konuşmuş olmalı diye düşündü, çünkü adamın sesini tanıdı. Bu dua eden, korkmamasını söyleyen sestti. Ve artık korkmuyordu. Sesini duyunca kalbinin güm güm atması da kesilmişti.

"Yok, kimse hasta değil," dedi Agnes. "Sizinle birlikte salon için sarmaşıkla çobanpüskülü toplamaya gelecektik. Lady Kivrin, Rosemund, Saracen ve ben."

Kız "Lady Kivrin" deyince, papaz döndü ve sütunun yanında duran Kivrin'i gördü. Agnes'ı yere bıraktı.

Kivrin destek almak için ellerini sütuna dayadı. "Bağışlamanızı dilerim, Kutsal Peder," dedi. "Çılgılık atıp sizden kaçtığım için özür dilerim. Karanlıktı, sizi tanımadım. .."

Tercüman hâlâ bir adım geriden geliyordu.

Agnes, "Hiçbir şey bilmiyor" diye araya girdi. "Kötü adam başına vurmuş, adından başka bir şey

hatırlamıyor.”

Peder Roche, “Bunu duymuştum,” dedi. Hâlâ Kivrin’e bakıyordu. “Aramıza neden geldiğinizi hâlâ hatırlamadığınız doğru mu?”

Peder adını sorduğu zaman hissettiği o gerçeği söyleme arzusunu yine duydu. Ben tarihçiyim, demek istedi. Buraya sizi gözlemlemeye geldim ve hastalandım. İniş yerinin nerede olduğunu bilmiyorum.

Agnes, “Kim olduğunu hatırlamıyor,” dedi. “Nasıl konuşacağımı da hatırlayamadı. Ona öğretmek zorunda kaldım.”

Peder, “Kim olduğunuzu hatırlamıyor musunuz?” diye sordu.

“Hayır.”

“Buraya gelişinizi de mi?”

Hiç olmazsa bu soruya dürüst bir cevap verebilirdi. “Hayır,” dedi. “Gawyn’le birlikte beni eve getirmenizin dışında bir şey hatırlamıyorum.”

Agnes’in bu konuşmadan sıkıldığı belliydi. “Artık hep birlikte çobanpüskülü toplamaya gidebilir miyiz?”

Peder kızı duymazdan gelmedi. Kivrin’i kutsayacakmış gibi elini uzattı, ama alnına dokunmakla yetindi ve Kivrin lahdin yanında dururken de niyetinin bunu yapmak olduğunu anladı. “Yara falan kalmamış,” dedi.

“İyileşti.”

Agnes adamın kolunu çekiştirip, “Gidelim artık,” dedi.

Peder tekrar alnına dokunacakmış gibi elini kaldırdıktan sonra geri çekti. “Korkmamalısınız,” dedi. “Tanrı sizi aramıza iyi bir amaç için gönderdi.”

Kivrin içinden, hiç de değil, diye geçirdi. Beni buraya o göndermedi. Ortaçağ bölümü gönderdi. Ama kendini rahatlamış hissetti.

“Teşekkür ederim,” dedi.

Agnes bu kez de Kivrin’in kolunu çekti. “Artık gitmek istiyorum.” Peder Roche’a döndü, “Gidip eşeğinizi alın, biz de Rosemund’u getirelim.”

Küçük kız nefe doğru yürümeye başladı. Kivrin’in de koşmasına engel olmak için peşinden gitmekten başka seçeneği kalmadı. Onlar kapıya varmadan, kapı sertçe açıldı ve Rosemund gözlerini kırpıştırarak içeriye baktı.

“Yağmur yağıyor. Peder Roche’u buldunuz mu?”

Agnes sordu. “Blackie’yi ahıra götürdün mü?”

“Evet. Peder Roche gitmiş mi, çok geç kaldınız öyleyse.”

“Hayır. Peder burada, biz de onunla birlikte gideceğiz. Peder kilisede, Lady Kivrin...”

Kivrin kızın olanları sayıp dökmesine engel olmak için, “Eşegini getirmeye gitti,” dedi.

Agnes, “Tavan arasından atladığın zaman çok korkmuştum...” diyecek oldu ama Rosemund sert adımlarla atına doğru gitmeye başlamıştı bile.

Yağmur yağmıyordu, ama havada incecik bir sis perdesi vardı. Kivrin bahçe kapısını basamak olarak kullanarak Agnes’in eyerine yerleşmesine yardım etti. Peder eşeğiyle önlerine düştü, kilisenin önünden geçip ardındaki küçük ağaçlığa doğru çıkan ve arasından geçen yolda ilerlemeye başladılar, karla kaplı çayırın kenarından ilerleyip ormana doğru gittiler.

Agnes, “Bu ormanda kurtlar var,” dedi. “Gawyn bir tane öldürdü.”

Kivrin kızın dediğini duymadı bile. O şimdi eşeginin yanında yürüyen Peder Roche’u izliyor ve

onu malikaneye getirdiği geceyi hatırlamaya çalışıyordu. Rosemund Gawyn'in papazla yolda karşılaştığını, adamın yolun geri kalanında Gawyn'in onu taşımasına yardım ettiğini söylemişti, ama bu doğru olamazdı.

Arabanın tekerleğine yaslanmış otururken Peder Roche üzerine eğilmişti. Ateşin titrek ışığında adamın yüzünü görmüştü. Adam anlamadığı bir şey söylemiş, o da, "Bay Dunworthy'ye söyleyin gelip beni alsın," demişti.

Agnes ciddi bir tavırla, "Rosemund bir genç kıza yakışır biçimde ata binmiyor," dedi.

Rosemund atını eşeğin epey ilerisine sürmüştü, neredeyse görünmeyecek kadar uzakta, yolun kıvrıldığı yerde durmuş yetişmelerini bekliyordu.

Kivrin, "Rosemund!" diye seslendi. Rosemund hızla geri geldi, tam eşeğe çarpacakken atının dizginlerini çekti.

Etraflarında bir daire çizip tekrar öne geçerken, "Daha hızlı gidemez miyiz?" diye sordu. "Yağmur başlamadan işimizi bitiremeyeceğiz."

Şimdi sık ağaçların arasında ilerliyorlardı, yol ancak dar bir patika kadardı artık.

Kivrin ağaçlara bakıp burayı görüp görmediğini hatırlamaya çalıştı. Bir söğütlükten geçmişlerdi, ama o ağaçlar yolun epeyce gerisindeydi ve yanından da kenarları eriyen buzla kaplı bir dere akıyordu.

Yolun diğer tarafında küçük bir açıklıkta ökseotuyla sarılmış kocaman bir akçaağaç vardı.Ötesindeki bir sıra yabancı üvez öyle düzgün aralıklarla çıkmıştı ki, gören biri dikmiş zannederdi. Kivrin bunları da daha önce gördüğünü hatırlamıyordu.

Onu bu yoldan getirdikleri için bir şeylerin hafızasını tetiklemesini ummuştu, ama hiçbir şey ona tanıdık gelmiyordu. O akşam hava çok karanlıktı, üstelik de çok hastaydı.

Tek hatırlayabildiği iniş yeri idi, ama bu da malikaneye gidişi gibi bulanık ve gerçekdışıydı. Bir açıklık, bir meşe ağacı ve söğütlerden oluşan bir ağaçlık vardı. Bir de arabanın tekerleğine yaslanmış otururken üzerine eğilen Peder Roche'un yüzü.

Onu bulduğu zaman Gawyn'in yanında olmalıydı, ya da Gawyn onu iniş yerine geri taşımıştı. Ateşin aydınlığında papazın yüzünü açıkça görmüştü. Sonra da yolun çatallandığı yerde attan düşmüştü.

Henüz yolu ikiye ayrıldığı bir yerden geçmemişlerdi. Hiç patika da görmemişti, ama köyleri birbirine bağlayan, tarlalara ve Eliwys'in görmeye gittiği hastanın oturduğu kulübeye çıkan patikalar olması gerektiğini biliyordu.

Alçak bir tepeye tırmandılar, tepenin üstüne varınca Peder Roche peşinden geldiklerinden emin olmak için dönüp arkasına baktı. Kivrin içinden iniş yerini biliyor, dedi. Pederin nerede olduğuna dair bir fikri olmasını ummuştu. Ya Gawyn'in ona yerini tarif ettiğini, ya da hangi yol üstünde olduğunu söylediğini düşünmüştü. Ama buna gerek yoktu. Peder Roche zaten iniş yerini biliyordu. Oradaydı.

Agnes ile Kivrin de tepeye vardılar, ama Kivrin'in tek görebildiği ağaçlardı, aşağısında da başka ağaçlar. Wychwood Ormanı'nda olmalıydılar, ama oradalarsa eğer iniş yerinin bulunabileceği en az yüz metre karelik bir alan söz konusuydu. Tek başına asla bulamazdı. Ormanın içinde on metre ötesini zor görüyordu.

Tepeden aşağı inip ağaçların arasına girince ağaçların sıklığına hayret etti. Ağaçların arasında hiç patika kalmamıştı, boşluklar düşmüş dallar, birbirine dolaşmış çalılar ve karla kaplıydı.

Hiçbir yeri tanımadığı konusunda yanılıyordu. Ne de olsa bu ormanı biliyordu. Burası Pamuk

Prenses'in, Hansel ile Gretel'in ve bütün o masal prenslerinin kaybolduğu ormandı. İçinde kurtlar, ayılar yaşar, hatta cadıların kulübeleri bulunurdu. Bütün o hikâyelerin kaynağı Ortaçağ değil miydi zaten? Şaşılacak bir şey yoktu. Burada kim olsa yolunu kaybederdi.

Roche durdu, Rosemund'un atı eşkinle yanına gelinceye, diğerleri yetişinceye kadar eşeğinin yanında bekledi. Herkes yanına gelince, hiç beklemeden sık ağaçların arasına daldı ve yoldan görünmeyen daracık bir patikaya çıktı.

Rosemund Peder Roche ile eşeğini kenara itip yanlarından geçemedi, neredeyse eşeğin arka toynaklarına değerek ilerlerken, Kivrin yine kızın canını neyin sıkıldığını merak etti. Lady Imeyne, "Sir Bloet'nin güçlü dostları var," demişti. Kadın Sir Bloet'den müttefik diye bahsetmişti ama acaba gerçekten öyle miydi, yoksa Rosemund'un babası, adamın Ashencote'a gelmesi ihtimali karşısında annesinin endişelenmesine sebep olacak bir şey mi söylemişti.

Patikada kısa bir mesafe ilerlediler, iniş yerinin yanındaki söğütlere benzeyen bir ağaçlığın yanından geçtiler. Sonra patikadan çıkıp bir grup sık köknarın yanından geçip bir çobanpüskülü ağacının yanına çıktılar.

Kivrin Brasenose'un bahçesindeki gibi çobanpüskülü çalıları görmeyi bekliyordu, ama bu bir ağaçtı. Üzerlerinde kule gibi yükseliyor, etrafındaki çamların üzerlerine yayılıyordu, meyveleri parlak yaprak öbeklerinin üzerinde kıpkırmızı duruyordu.

Peder Roche eşeğinin sırtından torbalar çıkarmaya başladı, Agnes de ona yardım etmek için hamle yaptı. Rosemund kuşağından kısa enli bir bıçak çıkarıp keskin yapraklı alt dalları kesmeye koyuldu.

Kivrin karlara bata çıka ağacın öbür tarafına geçti. Gözüne huş ağaçları olabileceğini düşündüğü bir beyazlık ilişmişti. Ama gördüğü, yalnızca kırılıp iki ağaç arasına sıkışmış karla kaplı bir daldı.

Agnes ardında elinde tehlikeli görünümlü bir kama tutan Roche ile ortaya çıkıverdi. Kivrin adamın kim olduğunu bilmenin durumu değiştireceğini zannetmişti, ama Agnes'in arkasında heyula gibi duran adam hâlâ bir hayduta benziyordu.

Peder kaba heybelerden birini Agnes'a verdi. "Ağzını böyle açık tutacaksın," dedi. Eğilip heybenin kapağının nasıl arkaya katlandığını gösterdi. "Ben de dalları içine koyacağım." Dikenli yapraklara aldırılmadan dalları kesmeye girişti. Kivrin kestiği dalları dikkatle elinden alıp sert yaprakların kırılmaması için özenle heybenin içine yerleştirdi.

"Peder Roche," dedi, "hastalığım sırasındaki yardımlarınız için teşekkür ederim, bir de beni eve getirdiğiniz ..."

"Düşmenizden sonra." Roche inatçı bir dalı kesip kopardı.

Kivrin, "Haydutların saldırısına uğradıktan sonra," demek niyetinde olduğu için adamın sözü karşısında şaşırıldı. Attan düştüğünü hatırlıyordu, pederle yolda karşılaşmalarından sonra düşüp düşmediğini merak ediyordu. Öyle olduysa eğer, iniş yerinden epey uzaklaşmış olmaları gerekirdi ve peder iniş yerini bilemezdi. Ama adamı orada, iniş yerinde gördüğünü hatırlıyordu.

Tahmin yürütmenin bir faydası yoktu. "Gawyn beni nerede bulmuş biliyor musunuz?" diye sordu ve nefesini tuttu.

Kalın bir dalı keserken, "Evet" dedi.

Kivrin müthiş bir rahatlama hissetti. Bu adam iniş yerini biliyordu. "Buraya uzak mı?"

"Hayır," dedi ve dala asılıp kopardı.

"Beni oraya götürür müsünüz?"

"Neden oraya gidesin ki?" Agnes heybeyi açık tutmak için kollarını iki yana açmıştı. "Ya kötü

adamlar hâlâ oradaysa?”

Roche da aynı şeyi merak ediyormuş gibi yüzüne bakıyordu.

“Orayı görürsem kim olduğumu, nereden geldiğimi hatırlarım belki diye düşünmüştüm.”

Bıçağın eline batmamasına dikkat ederek dalı Kivrin’e verdi. “Sizi oraya götürürüm,” dedi.

“Teşekkür ederim,” dedi Kivrin. Teşekkür ederim. Dalı diğerlerinin yanına yerleştirdi, Roche da heybenin ağzını bağlayıp omzuna attı.

Rosemund da heybesini karların üstünde sürüyerek yanlarına geldi. “Daha bitmedi mi işiniz?”

Roche onun heybesini de alıp, eşeğinin sırtına bağladı. Kivrin Agnes’i midillisine yerleştirdi, Rosemund’un binmesine yardım etti. Peder Roche da Kivrin’in üzengiye yetişebilmesi için diz çöküp kocaman elleriyle bir basamak oluşturdu.

Attan düştüğünde, kır atın sırtına binmesine de yardım etmişti. Düştüğü zaman. O iri ellerinin onu eyere yerleştirdiğini hatırlıyordu. Ama o sırada iniş yerinden epeyce bir yol gelmişlerdi. Gawyn ile Roche onca yolu neden geri gitsinlerdi ki? Geri döndüklerini hatırlamıyordu, ama hava karanlık, zihni de çok bulanıktı. Ateş yüzünden yol ona olduğundan uzun gelmiş de olabilirdi.

Roche eşeğini tekrar köknarların arasından geçirip patıkaya çıktı. Geldikleri yöne doğru ilerlemeye başladılar. Rosemund papazın önden gitmesine izin verdi ve tıpkı Imeyne’ninkine benzeyen bir sesle, “Şimdi nereye gidiyor bu adam? Sarmaşıklar o tarafta değil ki,” dedi.

“Lady Katherine’e saldırdıkları yere gidiyoruz,” dedi Agnes.

Rosemund kuşkulu gözlerle kardeşine baktı. “Oraya neden gidesiniz ki? Eşyalarımız çoktan eve götürüldü.”

Agnes, “Orayı görürse, bir şeyler hatırlayacağını düşünüyor,” dedi. “Lady Kivrin, kim olduğunu hatırlarsan, evine mi dönmen gerekecek?”

Rosemund, “Tabii ki,” dedi. “Ailesinin yanına dönmesi gerekir. Sonsuza kadar bizimle kalamaz ki.” Bunu sırf Agnes’i kıskırtmak için söylüyordu ve işe de yaradı.

“Kalabilir! Bizim dadımız olacak o.”

“Senin gibi mızımız bir bebekle neden kalmak istesin?” Rosemund atını mahmuzlayıp tırısa kaldırdı.

Agnes arkasından, “Ben bebek değilim,” diye bağırdı. “Sensin bebek!” Atını Kivrin’in yanına sürdü. “Beni bırakmanı hiç istemiyorum.”

Kivrin, “Seni bırakmayacağım,” dedi. “Haydi gel, Peder Roche bizi bekliyor.”

Roche yola çıkmıştı, kızlar yanına gelince tekrar yürümeye başladı. Rosemund epey önlerindeydi, karla kaplı yolda etrafına kar püskürterek hızla gidiyordu.

Küçük bir dere den geçip bir yol ayrımına geldiler. Üzerinde buldukları yol ileride sağa doğru kıvrılıyor, diğeri ise yüz metre kadar düz devam ettikten sonra keskin bir dönemeçle sola sapıyordu. Rosemund yol ayrımında durdu, atı sabırsızlığını göstermek için eşinip silkindi.

Kivrin, yolun çatallandığı yerde kır bir attan düştüm, diye düşünüp ağaçları, yolu, küçük dereyi ve diğeri ayrıntıları hatırlamaya çalıştı. Wychwood Ormanı’nı kesen yollarda onlarca yol ayrımı vardı ve bu çatalın attan düştüğü yer olduğunu düşünmek için bir sebep yoktu, ama görünüşe göre burası orasıydı. Peder Roche yolun çatallandığı yerde sağa saptı, birkaç metre gittikten sonra eşeğini çekerek ağaçların arasına girdi.

Yoldan çıktığı yerde ne söğüt ağaçları vardı ne de bir tepe. Gawyn’in onu getirdiği yere dönüyor olmalıydı. Yol ayrımına gelmeden önce ağaçların arasından epeyce gittiklerini hatırladı.

Ormanın içinde peşinden gittiler. Rosemund gerideydi, ağaçların arasına girer girmez atından inip

yürümek zorunda kalmıştı. Kivrin'in görebildiği kadarıyla Roche'un izlediği bir patika yoktu. Yolunu karların üstünden buluyor, ensesine kar yağdıran alçak dalların altından eğilerek geçiyordu. Dikenli bir karaçalı kümesinin etrafından dolaştı.

Kivrin kendi başına geldiğinde yolunu bulabilmek için etrafındakileri hafızasına kaydetmeye çalıştı, ama nereye baksa insanı alt eden hep o aynı manzarayla karşılaşılıyordu. Kar yerden kalkmadığı sürece ayak ve toynak izlerini takip edebilirdi. Kar erimeden geri gelir, ağaçlara çentikler atıp, bez parçaları bağlayarak işaret bırakırdı. Ya da Hansel ile Gretel gibi ekmek kırıntılarında.

Pamuk Prenses'in ve diğerlerinin bu ormanda nasıl kaybolduklarını anlıyordu. Daha ancak birkaç yüz metre ilerlemelerine rağmen, Kivrin arkasına bakınca, yerde bıraktıkları ayak izlerine karşın yolun hangi yönde kaldığını kestiremiyordu. Hansel ile Gretel burada aylarca dolaşır, ne eve dönüş yolunu ne de cadının kulübesini bulabilirlerdi.

Peder Roche'un eşi durdu.

Kivrin, "Ne var?" diye sordu.

Roche eşeğini kenara çekip bir kızılağaca bağladı. "Burası," dedi.

Burası iniş yeri değildi. Buraya açıklık bile denemezdi, bir meşe ağacının dallarının yayıldığı ve başka ağaçların yetişmesini engellediği bir boşlukta sadece. Ağacın dalları adeta bir tente gibi yayılmıştı, altındaki toprakta toz gibi incecik bir kar tabakası vardı.

Agnes dalların altındaki kamp ateşinin kalıntılarının yanına gitti. "Ateş yakabilir miyiz?" Ateş yakılan yerin yanına bir kütük çekilmişti. Agnes üzerine oturdu, kararmış taşları ayağıyla iterek, "Üşüdüm," dedi.

Ateş uzun süre yanmamıştı. Dallar şöyle bir kararmıştı. Biri söndürmek için üstüne ayağıyla toprak atmıştı. Peder Roche Kivrin'in önünde çömelmiş, alevlerin titrek ışığı yüzüne vurmuştu.

Rosemund sabırsızlıkla sordu. "Ee, bir şey hatırlamıyor musun?"

Kivrin buraya gelmişti. Ateşi hatırlıyordu. Kendisini yakmak için ateş yaktıklarını zannetmişti. Ama olamazdı. Roche iniş yerine gelmişti. Arabanın tekerleğine yaslanmış otururken, adamın üzerine eğildiğini çok iyi hatırlıyordu.

"Gawyn'in beni burada bulduğundan emin misiniz?"

Adam kaşlarını çatarak, "Evet," dedi.

Agnes, "Kötü adamlar gelirse, kılıcımla savaşıyorum," dedi. Küllerin arasında yarı yarıya yanmış bir dal parçasını çekip havaya savurdu. Dalın kararmış ucu kopup düştü. Agnes çömelip bir dal aldıktan sonra yere oturup sırtını kütüğe dayadı ve dalları birbirine vurdu. Yanmış yerleri kopup etrafa dağıldı.

Kivrin Agnes'a baktı. Onlar ateş yakarken, kendisi kütüğe yaslanmıştı ve Gawyn üzerine eğilmişti. Saçları ateşin aydınlığında kızıl görünmüştü. Anlayamadığı bir şeyler söylemişti. Sonra ayağıyla dağıtarak ateşi söndürmüştü. Çıkan dumandan gözleri görmez olmuştu.

Agnes dal parçalarını tekrar taşların arasına iterken, "Kendini hatırladın mı?" diye sordu.

Roche hâlâ kaşlarını çatmış Kivrin'e bakıyordu. "Rahatsız mısınız, Lady Kivrin?"

Gülümsemeye çabalayarak, "Hayır," dedi. "Ben sadece ... ummuştum ki. .. saldırıya uğradığım yeri görürsem, bir şeyler hatırlayabilirim."

Roche bir an kilisedeki gibi ciddi bir ifadeyle yüzüne baktıktan sonra dönüp eşeğinin yanına gitti. "Gelin," dedi.

Agnes kürklü eldivenlerini birbirine vurarak bir daha sordu. "Hatırladın mı?" Eldivenleri isle kaplanmıştı.

“Agnes!” dedi Rosemund. “Bak eldivenlerini kirletmişsin.” Kızı sertçe çekip ayağa kaldırdı. “Kara oturup pelerinini de mahvetmişsin. Yaramaz kız seni!”

Kivrin kızların arasına girdi. “Rosemund, sen Agnes’in midillisini çöz,” dedi. “Gidip sarmaşık toplamanın vakti geldi.” Eliyle Agnes’in pelerindeki karları süpürüp, beyaz kürkteki isi silmeye çalıştı ama faydası olmadı.

Peder Roche, yüzünde o garip düşünceli ifadeyle eşeğinin yanında durmuş bekliyordu.

Kivrin telaşla, “Eldivenlerini eve gidince temizleriz,” dedi. “Haydi, Peder Roche’u bekletmeyelim.”

Kivrin kısraklı yularından tutup kızlarla Peder Roche’u takip etmeye başladı, geldikleri yoldan geriye doğru birkaç metre gittikten sonra başka bir yöne saptılar ve neredeyse hiç zaman geçmeden yola çıkıverdiler. Kivrin yolun çatallandığı yeri göremedi, yolun daha ilerisine mi yoksa tamamen başka bir yola mı çıktıklarını bilemedi. Her yer, söğütler, küçük açıklıklar ve meşe ağaçları birbirinin aynı görünüyordu.

Ne olduğu gayet açıktı. Gawyn onu malikaneye götürmeye çalışmıştı, ama çok hastaydı. Gawyn’in atından düşünce, Gawyn onu alıp ağaçların arasına götürmüş, bir ateş yakıp onu ateşin başında kütüğe yaslayıp bırakmış ve yardım istemeye gitmişti.

Veya niyeti bir ateş yakıp sabaha kadar orada beklemektir. Peder Roche da ateşi görüp yardıma gelmiş, ikisi birlikte onu malikaneye götürmüşlerdi. Peder Roche iniş yerini bilmiyordu. Gawyn’in Kivrin’i burada, meşe ağacının altında bulduğunu zannetmişti.

Arabanın tekerleğine yaslanmış otururken üzerine eğilmesi de ateş yüzünden gördüğü hayallerin bir parçasıydı. Bunu evde hasta yatağında yatarken hayal etmişti, tıpkı çan seslerini, cadı ateşini ve kır atı hayal ettiği gibi.

Rosemund huysuzca, “Şimdi nereye gidiyor bu adam?” deyince Kivrin’in içinden kızı tokatlamak geldi. “Evin yakınında da sarmaşık var. Bak şimdi de yağmur başladı.”

Kız haklıydı. Sis artık serpintiye dönüşüyordu.

“Bebek Agnes köpeğini getirmemiş olsaydı, şimdi çoktan işimizi bitirip eve dönmüştük!” Hızlanıp yine öne geçti. Kivrin kızı durdurmaya kalkışmadı.

“Rosemund, çok kaba,” dedi Agnes.

Kivrin “Evet” dedi. “Öyle. Canımı sıkan nedir, biliyor musun?”

“Sir Bloet yüzünden. Rosemund onunla evlenecek.”

“Ne?” Imeyne bir düğünden söz etmişti, ama Kivrin Sir Bloet’nin kızlarından birinin Lord Guillaume’un oğullarından biriyle evleneceğini sanmıştı. “Sir Bloet Rosemund ile nasıl evlenebilir? Lady Yvolde ile evli değil miydi o?”

“Hayır.” Agnes şaşırılmış gibiydi. “Lady Yvolde, Sir Bloet’nin kız kardeşidir.”

“Ama Rosemund daha evlenecek yaşta değil ki,” dedi ve kızın evlenme çağında olduğu aklına geldi. 1300’lerde kızlar genellikle daha yaşları gelmeden, kimi zaman doğduklarında sözlenirlerdi. Ortaçağ’da evlilik bir iş anlaşması, bir toprak birleştirme ve sosyal konumu güçlendirme aracıydı. Rosemund da hiç şüphesiz daha Agnes’in yaşından itibaren Sir Bloet gibi biriyle evlendirilmek üzere hazırlanmıştı. Aklına dişi dökülmüş, sefih ihtiyarlarla evlendirilen Ortaçağ bakirelerinin öyküleri geldi.

“Rosemund Sir Bloet’yi beğeniyor mu?” diye sordu. Elbette adamdan hoşlanmıyordu. Kız adamın geleceğini duyduğundan beri aksileşmiş, hırçınlaşmış, neredeyse sinir krizi geçirecek hale gelmişti.

Agnes, “Ben ondan hoşlanıyorum,” dedi. “Evlendikleri zaman bana gümüş zincir hediye edecek.”

Kivrin öne geçip yolun epeyce ilerisinde bekleyen Rosemund'a baktı. Sir Bloet hiç de yaşlı ve sefih bir adam olmayabilirdi. Bu konuda da Lady Yvolde'nin adamın karısı olduğunu düşündüğü gibi yanlış bir varsayımda bulunmuş olabilirdi. Genç bir erkek olabilirdi, belki de Rosemund'un aksiliği sırf sinirliliğindendi. Ya da adam hakkındaki fikrini düğünden önce değiştirirdi. Kızlar genellikle on dört, on beş yaşlarına gelmeden, olgunluk belirtileri göstermeye başlamadan evlendirilmezdi.

Agnes'a sordu. "Ne zaman evlenecekler?"

"Paskalya zamanında."

Başka bir yol ayırımına gelmişlerdi. Bu çok daha dardı, iki yol yüz metre kadar, Rosemund'un tırmandığı alçak yokuşa varmadan neredeyse paralel ilerliyordu.

On iki yaşındaydı ve üç ay sonra evlenecekti. Lady Eliwys'in burada olduklarını Sir Bloet'nin bilmesini istememesine şaşmamalıydı. Belki de kızının bu kadar küçük yaşta evlenmesini onaylamıyordu, bu evlilik yalnızca kocasının içinde bulunduğu zor durumdan kurtulması için ayarlanmıştı.

Rosemund atını tepenin yukarısına sürdükten sonra dörtlü Peder Roche'un yanına döndü. "Bizi nereye götürüyorsunuz?" diye sordu. "Biraz sonra açık araziye çıkacağız."

Peder Roche nazikçe, "Neredeyse geldik," dedi.

Rosemund atıyla etrafında bir daire çizdikten sonra tepeyi aşip gözden kayboldu. Sonra tekrar ortaya çıkıp Kivrin ile Agnes'in yakınına geldi, atını sertçe döndürdü ve tekrar ileriye sürdü. Kivrin, tıpkı kapana kısılmış bir fare gibi, diye düşündü, çılgınca bir çıkış yolu arıyor.

Çiseleme, yerini karla karışık yağmura bıraktı. Peder Roche kukuletasını tıraşlı başına çekti ve eşeğini tepenin üstüne çıkardı. Hayvan yavaş yavaş yokuşu çıktıktan sonra durdu. Peder Roche dizginlere asılınca, eşek geri çekildi.

Kivrin ile Agnes, onlara yetiştiler. Kivrin, "Ne oldu?" diye sordu.

"Haydi, Balaam." Peder Roche koca elleriyle dizginlerinden çekti, ama eşek yerinden kıpırdamadı. Arka toynaklarını toprağa geçirip arkaya doğru neredeyse oturacak kadar eğilip direndi.

Agnes, "Belki de yağmuru sevmiyordur," dedi.

"Yardım edebilir miyiz?" dedi Kivrin.

Peder, "Hayır," deyip, eliyle geçmelerini işaret etti. "Siz devam edin. Atlar etrafta olmazsa düzeler."

Dizginleri eline dolayıp, hayvanı itmek niyetindeymiş gibi arkasına geçti. Kivrin Agnes'la birlikte tepenin sırtını aştı, eşeğin aniden Roche'un başını çiftlemediğinden emin olmak için arkasına baktı. Tepenin diğer tarafına inmeye başladılar.

Aşağıdaki orman bir yağmur perdesi içindeydi. Yoldaki karı eritmeye başlamış, tepenin dibini bataklığa çevirmişti. Yolun iki yanında karla kaplı kalın çalılar vardı. Rosemund bir sonraki tepenin sırtında duruyordu. Yamaçları yarıya kadar ağaçlarla kaplıydı ve ağaçların yukarısında karla kaplı geniş bir alan vardı. Kivrin içinden, onun da ötesinde, diye geçirdi, açık bir düzlükle yol manzarası vardı. Ve de Oxford.

Agnes seslendi: "Nereye gidiyorsun, Kivrin? Dur, bekle!" Ama Kivrin çoktan tepeden aşağısına inmiş, atından aşağı atlamış, karla kaplı çalıları silkeleyerek söğüt olup olmadığını görmeye çalışıyordu. İşte söğütler oradaydı ve ötesinde büyük meşe ağacının tepesi görülüyordu. Beygirin dizginlerini kırmızımsı söğüt dallarının üstüne doğru atıp ağaçların arasına daldı. Kar söğüt dallarını dondurup birbirine yapıştırmıştı. Eliyle dallara vurdu, başından aşağı kar döküldü. Kuşlar çığlık çığlığa uçtular. Karlı dalların arasından güçbela geçip orada olması gereken açıklığa doğru yürüdü.

Oradaydı.

Meşe ağacı da oradaydı ve ilerisinde yola uzak tarafında, ona daha seyrek gibi görünmüş beyaz gövdeli huşlar vardı. Burası olmalıydı.

Ama pek de doğru görünmüyordu. Onun geldiği açıklık daha küçük değil miydi? Meşenin de üstünde daha çok yaprak, daha çok kuş yuvası vardı. Açıklığın bir yanında çakaleriği çalısı vardı, tehlikeli görünen dikenlerinin arasından morumsu siyah tomurcukları çıkmıştı. Çakaleriğinin orada olduğunu hatırlamıyordu. Olsa, mutlaka hatırlardı, değil mi?

Kar yüzünden, diye düşündü. Kar açıklığın daha büyükmüş gibi görünmesine neden oluyordu. Burada neredeyse yarım metre kalınlığında hiç dokunulmamış kar vardı. Kimse buraya gelmemiş gibiydi.

Rosemund dalları iterek aralarından geçerken, “Peder Roche’un sarmaşık toplamamız için bizi getirdiği yer burası mı?” diye sordu. Ellerini beline koyup etrafına baktı. “Burada hiç sarmaşık yok ki.”

Ama o zaman sarmaşık vardı burada, meşenin etrafını sarmıştı. Ve de mantarlar olmalıydı. Kar yüzünden, dedi içinden. Kar ayırt etmesini sağlayacak bütün işaretleri örtmüştü. Gawyn’in arabayla sandıkları sürüklerken bıraktığı izleri de silmişti.

Sandık... Gawyn demir kafesli sandığı eve getirmemişti. Gawyn onu görmemişti, çünkü Kivrin yolun kenarındaki otların arasına saklamıştı.

Rosemund’u itip dalların arasından geçti, başına yağın karlara bile aldırmadı. Sandık da kara gömülmüş olacaktı, ama kar tabakası yoldaki kadar kalın değildi ve sandık da neredeyse kırk santim yüksekliğindeydi.

Rosemund hemen ardından, “Lady Katherine,” diye seslendi. “*Şimdi* nereye gidiyorsun?” Agnes acıklı bir yankı gibi seslendi, “Kivrin!” Yolun ortasında duran midillisinden inmeye çalışmış ama ayağı üzengiye takılmıştı. “Lady Kivrin, buraya gel!”

Kivrin bir an boş gözlerle kıza baktıktan sonra tepeye göz attı.

Peder Roche hâlâ tepenin üstünde eşeğiyle mücadele ediyordu. O gelmeden sandığını bulmak zorundaydı. “Midillinin üstünde kal, Agnes,” dedi ve söğütlerin altındaki karı eşelemeye başladı.

“Ne arıyorsun?” dedi Rosemund. “Orada sarmaşık yok ki.”

Herhalde kar söğütleri yere eğmişti, sandık da daha altlarına doğru bir yerdeydi. İnce, kırılğan dallara tutunarak karı kenara süpürmeye çalıştı. Ama sandık orada yoktu. Daha başlar başlamaz olmadığını görmüştü. Söğütler otları ve altlarındaki toprağı korumuştü. Burada ancak birkaç santim kar vardı. Kivrin uyuşmuş gibi, ama sandığı koyduğum yer burasıysa, burada olmalı, diye düşündü. Eğer burasıysa.

Agnes, “Lady Kivrin!” diye bağırdı. Kivrin başını çevirip ona baktı. Kız atından inmeyi başarmış, ona doğru koşuyordu.

Kivrin, “Koşma,” diyemeden Agnes’in ayağı yoldaki tekerlek izlerine takıldı ve yere düştü.

Düşmenin şiddetinden kızın nefesi kesildi. Kız bağırmaya başlamadan Kivrin ile Rosemund yanına vardılar. Kivrin kızı kucağına aldı, doğrulup nefes alabilmesi için ellerini kızın karnına dayadı.

Agnes nefes almaya çabaladı, derin bir soluk aldı ve çığlığı bastı.

Kivrin, Rosemund’a, “Git, Peder Roche’u çağır,” dedi. “Tepenin sırtında. Eşeği inat etti.”

Rosemund, “Geliyor bile,” dedi. Kivrin başını çevirdi. Roche hantal adımlarla yokuştan iniyordu, eşeği yanında yoktu. Kivrin neredeyse ona da, “Koşma,” diye seslenecekti, ama Agnes’in

çığıllıklarından sesini duyamazdı zaten.

“Şşş,” dedi Kivrin. “Bir şeyin yok. Sadece nefesin kesildi.”

Peder Roche yanlarına yetişti ve Agnes hemen kendini adamın kollarına attı. Adam kızı bağına bastı. O avutucu harikulade sesiyle, “Tamam, Agnus,” dedi. “Geçti.” Kızın çığıllıkları kesilip yerini hıçkırıklara bıraktı.

Peder Roche elindeki kürk eldivenleri çıkarması için Agnes’ı kucağında döndürdü. Kızın elleri kıpkırmızıydı, ama sıyrılmamıştı.

Rosemund, “Bir şey olmamış,” dedi. “Bebek olduğu için bağıyor.”

Agnes öyle büyük bir kuvvetle, “Ben bebek değilim,” diye bağırdı ki neredeyse Peder Roche’un kollarından fırlayacaktı. “Dizimi yere çarptım.”

Kivrin, “Hangisini?” diye sordu. “Daha önce yaralanan dizini mi?”

Kivrin bacağına uzanınca, “Evet! Sakın bakma!” dedi.

“Tamam, bakmayacağım.” Dizi kabuk bağlamıştı. Herhalde düştüğü zaman kabuk yerinden kalkmış olacaktı. Deriden çorabını ıslatacak kadar kanamadığı sürece, karın ortasında kızı soyup üşütmenin bir anlamı yoktu. “Ama eve dönünce bakmama izin vereceksin.”

“Şimdi gidebilir miyiz?” diye sordu.

Kivrin çaresizce ağaçlara doğru göz attı. Burası olmalıydı. Söğütler, açıklık, sırtı çıplak olan tepe. Burası olmalıydı. Belki de sandığı düşündüğünden daha geriye itmişti, kar yağınca da...

Agnes, “Eve şimdi gideceğim,” dedi ve hıçkırarak ağlamaya başladı. “Üşüdüm!”

“Pekala.” Kivrin başını salladı. Agnes’in eldivenleri takılmayacak kadar ıslanmıştı. Kivrin emaneten aldığı eldivenlerini çıkarıp kıza verdi. Agnes kucakta yola çıktılar. Kivrin tam kızın dizini unuttuğunu düşünmeye başlamıştı, ama Peder Roche Agnes’ı midillisine bindirirken, kız yine ağlamaya başladı. “Ben de senin atına bineceğim.”

Kivrin yine peki der gibi başını salladı ve atına bindi. Peder Roche Agnes’ı kucasına verdi ve Agnes’in midillisini çekerek tepeye çıkardı. Eşek tepenin üstünde durmuş, yolun kenarında ince kar tabakasından çıkmış otları yiyordu.

Kivrin yağın yağmurda arkasına dönüp ağaçlara bakarak açıklığı görmeye çalıştı. İçinden, burası kesinlikle iniş yeri, dedi, ama emin değildi. Tepe bile buradan yabancı görünüyordu.

Peder Roche eşeğin dizginlerini eline alır almaz hayvan gerildi ve toynaklarını toprağa gömdü, ama Peder Roche hayvanın başını çevirip diğer elinde Agnes’in midillisiyle tepeden aşağı inmeye başlayınca uysalca yürümeye başladı.

Yağmur karı eritiyordu. Rosemund’un kısrağı yol ayrımına giden düzlükte koşarken karda biraz kaydı. Kız atı yavaşlatıp tırıs gitmeye başladı.

Bir sonraki yol ayrımında Roche soldaki yola saptı. Yolun kenarı meşe ve söğütlerle kaplıydı. Her tepenin bitiminde de çamurlu tekerlek izleri vardı.

Kucağında titreyen Agnes, “Eve mi gidiyoruz, Kivrin?” diye sordu.

“Evet.” Pelerinin eteğini kızın üstüne örttü. “Dizin hâlâ acıyor mu?”

“Yok. Hiç sarmaşık toplamadık.” Kız doğruldu ve dönüp Kivrin’in yüzüne baktı. “Orayı görünce hatırladın mı?”

“Hayır,” dedi Kivrin.

“İyi.” Tekrar göğsüne yerleşti. “Artık sonsuza kadar bizimle kalırsın.”

Andrews Dunworthy'yi ancak Noel günü akşamüstü aradı. Colin elbette küçük armağan yığını açmak için sabahın insafsız bir saatinde kalkmakta ısrar etmişti.

Dunworthy el yordamıyla gözlüğünü ararken, "Bütün gün yatakta mı kalacaksın?" demişti. "Saat neredeyse yedi oldu."

Aslında saat altıyı çeyrek geçiyordu, dışarısı zifiri karanlıktı, yağmurun yağıp yağmadığı bile görünmüyordu. Colin haddinden fazla uyumuştur. Kiliselerin ortak ayininden sonra Dunworthy Colin'i Baliol'e göndermiş, kendisi de Latimer hakkında bilgi almak için hastaneye gitmişti.

Mary, "Ateşi var, ama şu ana kadar ciğerlerinde bir şey gözlelemedik," demişti. "Saat beşte geldi hastaneye; saat bir civarında başının ağrıdığını ve zihninin bulandığını söyledi. Tamı tamına kırk sekiz saat. Virüsü kimden aldığı konusunda onu sorguya çekmenin bir anlamı yok. Sen nasıl hissediyorsun kendini?"

Kan tahlili yapmak için Dunworthy'yi alıkoymuş, ardından bir vaka daha gelmişti. Dunworthy de gelen kişiyi tanıyıp tanımadığını görmek için kalmıştı. Yatağına girdiğinde saat neredeyse bir olmuştu.

Colin Dunworthy'ye bir kraker verip ısrarla ısırmasını, sarı kağıttan bir taç takmasını istemiş, krakerin içinden çıkan espriyi okumuştur. "Noel Baba'nın geyikleri içeri ne zaman girer? Kapı açıkken."

Colin'in başında da kırmızı bir taç vardı. Yere oturup armağanlarını açtı. Sabun tabletleri büyük başarı kazandı. Colin dilini uzatıp, "Bak," dedi, "renkleri değişiyor." Değişiyordu gerçekten de, tabii dişleri ve dudaklarının kenarlarıyla birlikte.

Hologramlı olmasını yeğlediği belliye de, kitaba sevindi. Sayfalarını karıştırıp resimlerine baktı.

Kitabı hâlâ ayılmaya çalışan Dunworthy'ye uzattı. "Şuna bak."

Üstünde baştan başa zırhlı bir figür bulunan bir şövalye lahdiydi bu, heykel yüzü ve duruşuyla ebedi istirahat halindeydi, ama yan tarafında mezarın içine açılan bir pencereye benzeyen içerlek bir efrizden şövalyenin mezarından çıkmaya çabalayan cesedi tasvir edilmişti, lime lime olmuş etleri mumya sargısı gibi dökülüyordu. İskeleti kalmış elleri korkunç pençelere dönüşmüş; yüzü, göz yuvaları boş ürkütücü bir kuru kafadan ibaretti. Bacaklarının, kılıcının üstünde, altında solucanlar dolaşıyordu. Resmin altında, "Oxfordshire, 1350 civarı" yazılıydı. "Hıyarcıklı veba sonrası yaygın olan korkunç mezar süslemesi örneklerinden."

Colin keyifle, "Süper, değil mi?" dedi.

Atkıyı nezaketle karşıladı. Bir ucundan tutup, "Önemli olan düşünmektir, değil mi?" dedi. Bir dakika sonra da, "Belki de hastaları ziyarete giderken takabilirim. Onlar insanın ne giydiğine aldırılmazlar," dedi.

"Hangi hastaları?"

Colin yerden kalktı, çantasının yanına gidip karıştırmaya başladı. "Dün gece papaz benden birkaç şey yapmamı istedi. Birkaç kişiyi yoklayıp, ilaç falan götürceğim."

Çantadan bir kesekâğıdı çıkardı. "Bu da senin hediyen," deyip Dunworthy'ye verdi. Hiç gerekmemesine rağmen, "Paketlenmedi," diye ekledi. "Finch salgın için kâğıtları israf etmememiz

gerektiğini söyledi de.”

Dunworthy kesekâğıdını açıp içinden kırmızı bir defter çıkardı.

“Bu bir randevu defteri,” dedi Colin. “Böylece kızın dönünceye kadarki günleri işaretleyebilirsin.” İlk sayfayı açtı. “Bak Aralık ayıyla başlayanından aldım.”

“Teşekkür ederim.” Dunworthy defteri açtı. Noel. Masum Çocuklar Günü. Yılbaşı. Epifani. “Çok ince bir düşünce.”

“Bunun *I Heard the Bells of Christmas Day* ilahisini çalan modelinden almak istedim ama, yirmi poundtu.”

Telefon çalınca ikisi birden telefona koştular. Colin, “Bahse girerim, teyzemdir,” dedi.

Mary hastaneden telefon ediyordu. “Nasılsın?”

“Ayakta uyuyorum.”

Colin sırtıtarak ona baktı.

Dunworthy, “Latimer nasıl?” diye sordu.

“İyi.” Mary’nin üstünde hâlâ laboratuvar önlüğü vardı, ama saçlarını taramıştı ve daha neşeli görünüyordu. “Çok hafif bir vaka gibi görünüyor. Güney Carolina virüsüyle bir bağlantı tespit ettik.”

“Latimer Güney Carolina’ya mı gitmiş?”

“Hayır. Dün gece sorguladığın öğrencilerden biri... aman Tanrım, yani iki gece önce. Artık zaman kavramımı kaybettim. Hani, şu Headington’daki dansa gidenlerden. Başta yalan söylemiş, sevgilisini görmek için okuldan kaçıp yerine bir arkadaşını bırakmış.”

“Okuldan kaçıp Güney Carolina’ya mı gitmiş?”

“Hayır, Londra’ya. Ama kız Amerikalıymış. Teksas’tan uçağa binmiş, Charleston, Güney Carolina’da aktarma yapmış. Hastalık Kontrol Merkezi havaalanındaki vakaları tespit etmeye çalışıyor. Colin ile konuşabilir miyim? Ona mutlu Noeller dilemek istiyorum.”

Dunworthy telefonu Colin’e verdi. Çocuk aldığı hediyeleri sayıp döktükten sonra krakerinin içinden çıkan espriyi de eklemeyi ihmal etmedi. “Bay Dunworthy bana Ortaçağ ile ilgili bir kitap verdi.” Kitabı ekrana doğru tuttu. “O zamanlar hırsızlık yapanların kafalarını kestiklerini ve Londra Köprüsü’ne astıklarını biliyor muydun?”

Dunworthy, “Atkı için teşekkür et, papazın işlerini göreceğini de söyleme sakın,” diye fısıldadı, ama Colin ahizeyi ona uzattı. “Seninle konuşmak istiyorum.”

Mary, “Ona iyi baktığın belli,” dedi. “Sana minnettarım. Daha evime bile gidemedim, Noel’de yalnız kalsaydı, çok üzülürdüm. Annesinin söz verdiği hediyeler gelmedi daha, değil mi?”

Dunworthy kitabının resimlerine bakan Colin’e yan gözle bakıp, “Hayır,” dedi.

Mary bıkkın bir tavırla, “Herhalde telefon da etmemiştir,” dedi. “Bu kadının kanında annelikten eser yok. Colin pekala şu anda kırk derece ateşle hastanede yatıyor da olabilirdi.”

“Badri nasıl?”

“Ateşi bu sabah biraz düştü, ama ciğerlerinde hâlâ sorun var. Ona sintamisin tedavisi uyguluyoruz. Güney Carolina vakalarının hepsi bu ilaca çok iyi karşılık vermiş.” Noel yemeğine gelmeye çalışacağına söz verdi ve telefonu kapadı.

Colin başını kitabından kaldırdı. “Biliyor muydun, Ortaçağ’da insanları kazığa bağlayıp yakıyorlarmış?”

Mary ne geldi, ne de aradı. Andrews da öyle. Dunworthy Colin’i kahvaltıya gönderdikten sonra teknisyeni aramaya çalıştı, ama bütün hatlar doluydu. Bilgisayar kaydı, “tatil yoğunluğu sebebiyle” dedi, ama kaydın karantinadan önce yapıldığı ve yenilenmediği belliydi. Dunworthy’ye zaruri

olmayan aramalarını ertesi güne kadar ertelemesini tavsiye etti. Numarayı iki defa daha tuşladı, ama yine aynı kayıtle karşılaştı.

Finch elinde bir tepsiyle geldi. “İyi misiniz, efendim? Hasta değilsiniz ya?”

“Hasta değilim. Şehirlerarası bir telefon görüşmesi yapmaya çalışıyorum.”

“Oh, Tanrı’ya şükür. Siz kahvaltıya inmeyince, endişelendim.” Tepsinin yağmur damlalarıyla beneklenmiş örtüsünü kaldırdı. “Maalesef biraz zayıf bir Noel kahvaltısı, çünkü neredeyse hiç yumurtamız kalmadı. Bakalım Noel yemeğimiz nasıl olacak? Karantina sınırları dahilinde tek bir kaz bile kalmamış.”

Tepside Finch’in söylediğinin aksine, haşlanmış yumurta, çiroz ve marmelatlı muffinden oluşan gayet zengin bir kahvaltı vardı.

“Noel pudingi yaptırmaya da uğraşıyorum, efendim, ama brendi de neredeyse bitmiş.” Tepsinin altından plastik bir zarf çıkarıp Dunworthy’ye uzattı.

Dunworthy zarfı açtı. En üstte “Gribin Erken Dönem Belirtileri” başlıklı bir sağlık kurulu talimatı vardı: “1) Zihin bulanıklığı 2) Baş ağrısı 3) Adale ağrısı. Bulaşmadan kaçın. Devamlı olarak yönetmeliğe uygun maske takın.”

“Maske mi?”

“Bu sabah getirdiler,” dedi Finch. “Yıkanma meselesini nasıl halledeceğiz, bilmiyorum. Sabunumuz da tükenmek üzere.”

Zarfta benzer tarzda yazılmış dört talimatname ile William Gaddson’ın gönderdiği bir de rapor vardı. William, Badri’nin yirmi Aralık pazartesi günü yaptıklarını içeren bir listenin çıktısını da eklemişti. Anlaşılan Badri saat on iki ile iki arasındaki o boşluğu Noel alışverişi yaparak geçirmişti. Blackwell’s mağazasından karton kapaklı dört kitapla, Debenham’s mağazasından da kırmızı bir atkı ile Noel şarkıları çalan minyatür bir dijital cihaz almıştı. Harika. Demek oluyor ki onlarca kişiyle daha temas etmişti.

Colin elinde bir peçeteye doldurduğu minik keklerle içeri girdi. Başında hâlâ yağmurdan oldukça bozulmuş kâğıt tacı vardı.

Finch, “Telefon görüşmenizi yaptıktan sonra salona inmeniz herkesin içini rahatlatırdı, efendim,” dedi. Bayan Gaddson sizin virüs kaptığınıza inanmış durumda. Hastalığa yurtlardaki kötü havalandırma sistemi yüzünden yakalandığınızı düşünüyor.”

Dunworthy, “Bir gelip görünürüm,” dedi.

Finch kapıya gittikten sonra arkasına döndü. “Bayan Gaddson demişken, efendim. Bizi çok zorluyor, okulu eleştiriyor, durmadan oğlunun yanına yerleştirmemizi istiyor. Herkesin moralini bozuyor.”

Colin kekleri masaya koyarken, “Doğru,” dedi. “Bayan Gudubet sıcak ekmeğin bağışıklık sistemime zararlı olduğunu söyledi.”

Finch, “Bu kadına hastanede falan gönüllü olarak yapabileceği bir iş bulamaz mıyız?” diye sordu. “Okuldan uzak tutmak için.”

“Kadını zavallı ve çaresiz grip hastalarının başına saramayız. Ölümüne sebep olabilir. Papaza sormaya ne dersiniz? İşlerini gördürecek birini arıyordu.”

Colin, “Papaz mı?” dedi. “İnsaf, Bay Dunworthy. Ben çalışıyorum ya onun için.”

Dunworthy, “Holy Re-Formed Kilisesi’nin papazına soralım o zaman,” dedi. Moral için veba ayininden bölümler okumaya bayılıyor. Çok iyi anlaşılır bence.”

Finch, “Hemen arıyorum,” dedi ve gitti.

Dunworthy kahvaltısını etti, keklere Colin el koyduğu için yiyemedi. Colin'e teknisyen ararsa, hemen gelip haber vermesini tembihleyip boş tepsiyi salona götürdü. Hâlâ yağmur yağıyordu, kararmış yapraklardan sular damlıyordu, Noel ağacının ışıkları yağmurdan lekelenmişti.

Beyaz eldivenlerini giymiş, zillerini önlerindeki masaya koymuş bir kenarda oturan çan grubu haricinde herkes hâlâ masadaydı. Finch maskelerin iki yanındaki bantları sıyırıp kenarlarını yanaklarına yapıştırarak nasıl takılacağını gösteriyordu.

Bayan Gaddson, "Hiç iyi görünmüyorsunuz, Bay Dunworthy," dedi. "Bu okulun berbat koşullarını düşünürsek şaşırarak bir şey yok. Bana kalırsa daha önce bir salgın yaşanmaması bir mucize. Havalandırma zayıf, personelse hiç işbirliği yapmıyor. Şu sizin Bay Finch de oğlumun yanına taşınmak istediğimi söylediğim zaman bana çok kaba davrandı. Karantina sırasında Oxford'da bulunmanın benim tercihim olduğunu söyledi. Bana gösterilen yerde kalmak zorundaymışım."

Colin kayarak gelip yanlarında durdu. "Telefondan seni istiyorlar," dedi.

Dunworthy kadının yanından geçip gidecek oldu, ama Bayan Gaddson önüne geçip yolunu kesti. "Bay Finch'e, kendi oğlun tehlikede olsa belki evinde oturmaktan rahatsız olmazsın, ama ben olurum, dedim."

Dunworthy, "Affedersiniz, beni telefona çağırıyorlar," dedi.

"Gerçek bir anne, çocuğu uzakta, tek başına hasta yatarken, gitmezlik edemez, dedim."

"*Bay Dunworthy*," dedi Colin. "Haydi!"

"Anlaşılan neden bahsettiğim hakkında en ufak bir fikriniz bile yok. Şu çocuğun haline bakın!" Kadın Colin'i kolundan yakaladı. "Şakır şakır yağmurda sırtına bir şey giymeden dolaşıyor."

Dunworthy kadının yerinden oynamasından faydalanarak yürümeye başladı.

Bayan Gaddson, "Bakıyorum da çocuğun Hint gribi kapması hiç umrunuzda değil," dedi. Colin kolunu çekip kadının elinden kurtuldu. "Karnını kekle doldurmasına, iliklerine kadar ıslanmasına göz yumuyorsunuz."

Dunworthy hemen arkasından gelen Colin'le birlikte kendini bahçeye attı.

Bayan Gaddson arkalarından seslendi. "Bu virüsün bu okuldan çıktığı bulunursa hiç şaşırmam. Düpedüz ihmalkarlık var burada. Düpedüz ihmalkarlık!"

Dunworthy dairesine dalıp telefonun başına koştu. Ekranda görüntü yoktu. "Andrews?" diye bağırdı. "Sen misin? Göremiyorum seni."

"Telefon sistemi aşırı yüklenmiş durumda," dedi Montoya. "Görüntüyü kesmişler. Benim, Lupe Montoya. Basingame, somon mu, yoksa alabalık mı sever?"

"Ne?" Dunworthy kaşlarını çatarak karanlık ekrana baktı.

"Sabahtan beri İskoçya'daki balıkçı rehberlerini arıyorum. Tabii boş hat bulabildiğim zaman. Basingame'in tuttuğu balığa göre gittiği yer de değişmiş. Acaba somon mu avlıyor, alabalık mı? Üniversitede sorabileceğimiz, beraber balığa çıktığı biri var mı?"

"Bilmiyorum ki," dedi Dunworthy. "Bayan Montoya, bakın çok önemli bir telefon bek. .."

"Her yeri aradım, otelleri, pansiyonları, tekne kiralayan yerleri, hatta berberini bile. Karısını, Torquay'da buldum. Kocasını nereye gittiğini söylememiş. Umarım bir kadınla kaçamak falan yapmıyordur. Belki de İskoçya'da bile değildir."

"Bay Basingame öyle şeyler...."

"Peki, öyleyse neden gittiği yeri kimse bilmiyor? Bütün gazetelerde, televizyonlarda salgın haberleri verilirken, bu adam neden bir kere bile aramadı?"

"Bayan Montoya, ben..."

“Herhalde, hem alabalık, hem de somon rehberlerini aramam gerekecek. Basingame’i bulursam, size de haber veririm.”

Kadın sonunda telefonu kapadı. Dunworthy, bu arada Andrews’un aramasından endişelenerek ahizeyi yerine bıraktı.

Colin, “Ortaçağ’da çok salgın çıktığını söylememiş miydin?” dedi. Kitabı dizlerinde, pencerenin önüne oturmuş kek atıştırıyordu.

“Evet.”

“Ama bu kitapta bulamıyorum. Nasıl yazılıyordu?”

“Kara Ölüm diye ara bir de.”

Dunworthy endişeyle bir çeyrek saat daha bekledikten sonra tekrar Andrews’un numarasını çevirdi. Hatlar yine doluydu.

“Kara Ölüm Oxford’daymış, biliyor muydun?” dedi Colin. Kekleri silip süpürmüş, tekrar şekerlemelere dönmüştü. “Noel zamanında. Tıpkı bizim gibi.”

“Grip salgını vebayla mukayese edilmez,” dedi Dunworthy. Her an çalacakmış gibi gözlerini telefondan ayırmıyordu. “Kara Ölüm Avrupa nüfusunun neredeyse yüzde yirmisini yok etti.”

“Biliyorum. Hem veba çok daha ilginç bir hastalıkmiş. Sıçanlarla yayılıyormuş, insanda kocaman hıyarlar çıkıyormuş...”

“Hıyarcıklar.”

“Koltuğunun altında hıyarcıklar çıkıyormuş, kararıp, kocaman şişiyormuş, sonra da ölüyormuşsun! Gripde hiç öyle olmuyor.” Sanki hayal kırıklığına uğramış gibiydi.

“Hayır, olmuyor.”

“Hem grip sadece tek çeşit. Vebanın üç türü varmış. Hıyarcıklı veba, akciğer vebası. Ciğerlerine yerleşmiş, kan tükürürmüşsün. Bir de sep-ti-te-mik...”

“Septisemik.”

“Septisemik, kanına karışınca, üç saatte ölürmüşsün. Bütün vücudun kapkara kesilirmiş! Süper bir şey değil mi?”

“Evet,” dedi Dunworthy.

Saat on biri biraz geçte telefon çaldı. Dunworthy yerinden fırlayıp açtı. Ama arayan Mary’ydi. Akşam yemeğine geleliyordu. “Bu sabah beş yeni vaka geldi,” dedi.

“Şehirlerarası bir telefon bekliyorum, ardından hemen oraya geliriz. Teknisyenlerimden biri arayacak. Onu buraya çağırıp sonucu okutturacağım.”

Mary bitkin görünüyordu. “Bu konuyu Gilchrist’le konuştun mu?”

“Gilchrist! O Kivrin’i vebanın ortasına gönderme planlarıyla meşgul.”

“Bence yine de ona haber vermelisin. Şu anda yetkili olan kişi o, kendine düşman etmenin bir anlamı yok. Eğer bir şeyler ters gittiyse, Andrews’un inişi sonlandırması gerekecek. Sen de Gilchrist’in işbirliğine ihtiyaç duyacaksın.” Dunworthy ekrandan gülümsedi. “Geldiğinde konuşuruz bu konuyu. Zaten gelip aşı olmanı istiyorum.”

“Analogu beklediğini sanıyordum.”

“Öyleydi, ama hastaların Atlanta’nın önerdiği tedaviye verdikleri cevaplardan pek memnun değilim. Birkaçı çok az ilerleme gösteriyor, ama Badri’nin durumu daha kötü. Yüksek risk taşıyanların t-hücrelerinin takviye edilmesini istiyorum.”

Öğle vakti gelmiş, ama Andrews hâlâ aramamıştı. Dunworthy Colin’i hastaneye aşı olmaya gönderdi. Çocuk döndüğünde sıkıntılı görünüyordu.

Dunworthy sordu. “O kadar kötü mü?”

“Düşündüğünden de kötü.” Kendini pencerenin önündeki sedire attı. “Gelirken Bayan Gaddson’a yakalandım. Kolumu ovuşturduğumu görünce nereden geldiğimi sordu. Neden William değil de, ben aşılannmışım bilmek istiyormuş.” Sitemli gözlerle Dunworthy’ye baktı. “Yüksek risk altında olan biri varsa, o da zavallı William’miş. Onun yerine benim aşı olmam tam bir iktibasmış.”

“İltimas.”

“İltimasmış. Dilerim papaz bu kadına berbat bir iş verir.”

“Teyzen Mary nasıl?”

“Onu göremedim ki. İşleri başlarından aşkındı. Koridorlar bile yatak doluydu.”

Noel yemeği için dönüşümlü olarak salona indiler. Colin on beş dakika bile olmadan geri döndü. “Çançılar çalmaya başladılar,” dedi. “Bay Finch sana şekerle tereyağının bittiğini, kremanın da bitmek üzere olduğunu söylememi istedi.” Ceketinin cebinden jöleli bir tart çıkardı. “Brüksel lahanası neden hiç bitmez ki?”

Dunworthy, Andrews ararsa hemen haber vermesini tembihledikten sonra yemeğe gitti. Çan grubu büyük bir şevkle Mozart’ın bir parçasını çalıyordu.

Finch Dunworthy’ye büyük bölümü Brüksel lahanasıyla dolu bir tabak getirdi. “Korkarım, hindimiz neredeyse tükendi, efendim,” dedi. “Geldiğimize sevindim. Az sonra kraliçenin Noel mesajı başlayacak.”

Çan grubunun performansı coşkulu alkışlarla sona erdi. Bayan Taylor elinde beyaz eldivenleriyle yanına geldi. “Demek buradasınız, Bay Dunworthy. Kahvaltıda sizi kaçırdım. Bay Finch sizinle konuşmam gerektiğini söyledi. Bizim bir çalışma odasına ihtiyacımız var.”

Dunworthy’nin içinden, “Prova yaptığımızı bilmiyordum,” demek geldiye de, ağzına bir Brüksel lahanası atmakla yetindi.

“Çalışma odası mı?”

“Evet, Chicago Surprise Minor gösterimizin provaları için. Yılbaşı günü çalmak için Christ Kilisesi’nin papazıyla anlaştık da. Ama çalışmamız gerekiyor. Bay Finch’e Beard’teki büyük salonun uygun olduğunu söyledim...”

“Büyük sınıfların salonu.”

“Ama Bay Finch şu anda malzeme deposu olarak kullanıldığını söyledi.”

Dunworthy içinden, ne malzemesi, diye geçirdi. Finch’e bakılırsa, Brüksel lahanası hariç hiçbir şeyleri kalmamıştı.

“Sınıfların da revir olarak kullanılmak üzere ayrıldığını söyledi. Odaklanabilmek için sessiz bir yere ihtiyacımız var, çünkü çalacağımız parça çok karmaşık. İnişler, çıkışlar ve alterasyonlar tam bir konsantrasyon gerektiriyor tabii.”

“Tabii,” dedi Dunworthy.

“Odanın çok büyük olmasına gerek yok, ama sessiz sakin bir yerde olmalı. Burada, yemek salonunda çalışıyorduk, ama sürekli birileri girip çıkıyor, tenor da durmadan yerini şaşırtıyor.”

“Bir şeyler bulabileceğimizden eminim.”

“Tabii yedi zille üçlü kanon yapmalıydık, ama Kuzey Amerikan Konseyi geçen sene burada öyle çaldı ve çok uyduruk bir performans gerçekleştirdi. Tenor tam bir vuruş geride kaldı, vuruşları da berbattı. İyi bir çalışma odamızın olması bu yüzden de çok önemli. Vuruş çok önemli.”

“Tabii,” dedi Dunworthy.

Karşıdaki kapıda bütün hiddeti ve anaçlığıyla Bayan Gaddson belirdi. Dunworthy ayağa kalktı ve

Bayan Taylor Bayan Gaddson'ın görüşünü engellemiş oldu. "Şehir dışından çok önemli bir telefon bekliyorum da."

Bayan Taylor, başını iki yana sallayarak, "Şehir dışından mı?" diye sordu. "Siz İngilizler! Neden böyle konuşursunuz, hiç anlamıyorum. Çoğu zaman dediklerinizin yarısını bile anlamıyorum."

Dunworthy vuruşlarını mükemmelleştirmeleri için bir çalışma odası bulacağına söz verip kantin kapısından kaçtı ve dairesine çıktı. Andrews aramamıştı. Tek bir mesaj vardı, onu da Montoya bırakmıştı. Colin, "Sana 'merak etme' dememi söyledi," dedi.

"Bu kadar mı? Başka bir şey söylemedi mi?"

"Hayır. 'Bay Dunworthy'ye merak etmemesini söyle' dedi."

Acaba kadın Basingame'in yerini bulmuş ve imzasını almış mıydı? Kadını aramayı düşündü, ama hatların boşalmak için tam da o anı seçmesinden ve Andrews'un telefonunu kaçırmaktan korktu.

Andrews ancak saat dört gibi telefon etti. "Çok özür dilerim, daha erken arayamadım," dedi.

Ekranda hâlâ görüntü yoktu, ama Dunworthy geriden gelen müzik sesini duyabiliyordu. "Dün akşam döndüm, size ulaşmak için epey sıkıntı çektim," dedi. "Hatlar doluydu, bilirsiniz, tatil yoğunluğu yüzünden. Aklıma gelen bütün..."

Dunworthy sözünü kesti. "Oxford'a gelmen gerekiyor. Bir inişin sonucunu okumanı istiyorum."

"Tabii gelirim, efendim," dedi Andrews hemen. "Ne zaman?"

"Mümkün olan en kısa zamanda. Bu akşam olur mu?"

Andrews'un sesindeki heves silinmişti. "Ah," dedi. "Yarın olmaz mı? Sevgilim ancak bu gece gelebilecek. Noel'imizi yarın kutlamayı planlamıştık. Ama yarın öğleden sonra ya da akşam treniyle gelebilirim. Böyle yapsak olur mu, yoksa sonucun acilen alınması mı gerekiyor?"

"Sonuç çoktan alındı, ama teknisyen bir virüse yakalandı. Birine okutmam gerekiyor." Hattın diğer ucundan aniden bir kahkaha geldi. Dunworthy sesini yükseltti. "Ne zaman burada olabilirsin?"

"Bilemiyorum. Sizi yarın arayıp, kaç treniyle geleceğimi bildirsem, olmaz mı?"

"Olur, ama metroyla ancak Barton'a kadar gelebilirsin. Oradan karantina sınırına kadar taksiyle gelmen gerekecek. Seni içeri almalarını sağlarım. Anlaştık mı, Andrews?"

Andrews karşılık vermedi, ama Dunworthy hâlâ müzik sesini duyuyordu. "Orada mısınız?" Bir şey görememek insanı deli ediyordu.

Andrews temkinli bir sesle, "Evet efendim," dedi. "Ne yap demiştiniz?"

"Bir iniş sonucu okuyacaksınız. İniş çoktan yapıldı, ama teknisyeni. ..."

"Hayır, diğerini soruyorum. Barton'a kadar trenle gelmek hakkında söylediğinizi."

Dunworthy yüksek sesle, tane tane "Trenle Barton'a gel," dedi. "Zaten oraya kadar geliyor. Oradan da karantina sınırına kadar taksiye bin."

"Karantina mı?"

Dunworthy sinirle, "Evet," dedi. "Karantina sınırından içeri alınmanı sağlayacağım."

"Ne tür bir karantina bu?"

"Bir virüs. Duymadın mı?"

"Duymadım efendim. Floransa'da görevdeydim. Daha bugün, öğleden sonra döndüm. Ciddi bir şey mi?" Sesinde korku değil, yalnızca ilgi vardı.

"Şimdiye dek seksen bir vaka oldu."

Colin pencerenin önünden, "Seksen iki," dedi.

"Ama virüsü tespit ettiler. Aşısı yolda. Hiç ölen olmadı."

"Herhalde Noel'i evinde geçirmek isteyen, bir sürü mutsuz insan olmuştur," dedi. "Sabah, geliş"

saatim kesinleşir kesinleşmez ararım sizi öyleyse.”

Dunworthy gürültüden söylediğinin anlaşılması için bağıarak, “Peki,” dedi. “Orada olacağım.” Andrews, “Pekala” dedi. Yine bir kahkaha duyuldu ve Andrews telefonu kapadı.

“Geliyor mu?” diye sordu Colin.

“Evet. Yarın.” Gilchrist’in numarasını tuşladı.

Ekranda Gilchrist belirdi, masasının başındaydı ve kavgaya hazır bir hali vardı. “Bay Dunworthy, eğer Bayan Engle’i geri getirmek için ....”

Dunworthy içinden, elimden gelse yapardım, dedi. Acaba Gilchrist Kivrin’in iniş yerinden çoktan ayrılmış olduğunu ve ağ açıldığında orada olmayacağını gerçekten kavramış mıydı?

“Hayır,” dedi, “Gelip iniş sonucunu okuması için bir teknisyen buldum.”

“Bay Dunworthy, size hatırlatmak isterim ki ...”

Dunworthy sınırlarına hakim olmaya çalışarak, “Bu inişin yetkisinin sizde olduğunu çok iyi biliyorum,” dedi. “Ben yalnızca yardım etmeye çalışıyordum. Tatil döneminde teknisyen bulmanın ne kadar zor olduğunu bildiğimden, Reading’teki bir teknisyeni aradım. Yarın buraya gelecek.”

Gilchrist onaylamaz bir tavırla dudaklarını büzdü. “Teknisyeniniz hastalanmasaydı, bunlara hiç gerek kalmazdı. Ama hastalandığına göre, başka çare yok sanırım. Gelir gelmez bana rapor versin.”

Dunworthy medeni bir tavırla iyi günler dilemeyi başardı, ama ekran kararır kararmaz, ahizeyi çarparak kapattı. Tekrar kaldırıp bir numara daha tuşladı. Akşama kadar sürse de Basingame’i bulacaktı.

Ama karşısına ses kaydı çıktı ve bütün hatların dolu olduğunu bildirdi. Ahizeyi yerine bırakıp boş ekrana baktı.

“Bir telefon daha mı bekliyordun?” diye sordu Colin.

“Hayır.”

“Öyleyse hastaneye yürüyebilir miyiz? Teyzeme bir hediyem var da.”

Dunworthy içinden ben de bu arada Andrews’un karantina alanına girme meselesini halledebilirim, dedi. “Harika bir fikir. Sen de yeni atkını takabilirsin.”

Colin atkısını ceketinin cebine tıktı. Sırıtarak, “Oraya varınca takarım,” dedi. “Yolda kimse beni onunla görmesin.”

Onları görececek kimse yoktu sokaklarda. Ne bir bisikletli nede bir taksi vardı. Dunworthy papazın salgın yüzünden insanların evlerine kapandığından bahsettiğini hatırladı. Ya bu sebepten ya da hala, hem de daha yüksek perdeden çalmaya devam eden Carfax çanlarının boş sokaklarda yankılanan sesi yüzünden herkes evine kapanmıştı. Belki de Noel yemeğini fazla kaçırmış, şimdi şekerleme yapıyorlardı. Belki de bu yağmurda dışarı çıkmayacak kadar akıllıydılar.

Hastaneye varıncaya kadar kimseyle karşılaşmadılar. Acil servisin önünde elinde “Yabancı Hastalıklar Yasaklansın” yazan bir pankart tutan Burberry’li bir kadın duruyordu. Yüzü maskeli bir adam girmeleri için kapıyı açtı ve Dunworthy’nin eline ıslak bir broşür tutuşturdu.

Dunworthy danışmadan Mary’yi çağrılmalarını istedikten sonra broşürü okudu. Kalın harflerle, “GRİPLE SAVAŞIN. OYUNUZU AVRUPA. BİRLİĞİ’NDEN ÇEKİLME YÖNÜNDE KULLANIN” yazıyordu. Altında da bir paragraf vardı: “Bu Noel sevdiklerinizden neden ayrı düştünüz? Neden Oxford’da kalmaya zorlandınız? Neden hastalık ve ölüm tehlikesi altındasınız? Çünkü Avrupa Birliği hastalık taşıyan yabancıların İngiltere’ye girmesine izin veriyor ve İngiltere’nin bu konuda söz hakkı bulunmuyor.Ölümcül virüs taşıyan bir Hintli. ..”

Dunworthy gerisini okumadı. Arkasını çevirdi. “Avrupa Birliği’nden çekilme yönünde oy

vermek, sağlığa oy vermek demektir. Bağımsız Büyük Britanya Komitesi.”

Mary gelince, Colin atkısını çıkarıp hemen boynuna sardı. “Mutlu Noeller,” dedi. “Atkı için teşekkür ederim. Senin yerine krakerini ben açabilir miyim?”

“Evet, lütfen.” Mary bitkin görünüyordu.Üzerinde iki gün önce giydiği önlük vardı hala. Biri yakasına bir tutam çobanpüskülü iğnelemişti.

Colin krakeri kırdı.

Mavi kağıttan bir tacı açıp, “Şapkanı tak,” dedi.

Dunworthy sordu. “Biraz olsun dinlenebildin mi?”

“Birazcık.” Tacı dağınık kır saçlarının üstüne yerleştirdi. “Öğleden beri otuz yeni vaka daha geldi. Bütün gün WIC’dan sekanslamayı almak için uğraştım, ama hatlar doluydu.”

“Biliyorum. Badri’yi görebilir miyim?”

“Yalnızca bir iki dakika.” Mary kaşlarını çattı. “Sintamisine cevap vermiyor. Headington’daki dansa giden diğer iki öğrenci de öyle. Beverly Breen biraz daha iyi.” Tekrar kaşları çatıldı. “Bu beni endişelendiriyor. Sen aşı yaptırdın mı?”

“Daha yaptırmadım. Ama Colin yaptırdı.”

Colin, “Feci acıdı,” deyip krakerin kağıdını açtı. “Okuyayım mı?”

Mary başını salladı.

Dunworthy, “Kivrin’in iniş sonucunu okutmak için yarın karantina bölgesine bir teknisyen sokmam gerekiyor,” dedi. “Ne yapmam gerekiyor?”

“Bildiğim kadarıyla hiçbir şey,” dedi Mary. “İnsanların dışarı çıkmasını istemiyorlar, içeri girmelerini değil.”

Kayıt görevlisi Mary’yi bir kenara çekip alçak sesle heyecanlı heyecanlı bir şeyler söyledi.

Mary, “Gitmem gerekiyor,” dedi. “Aşını yaptırmadan gitmeni istemiyorum. Badri’yi gördükten sonra buraya dön. Colin, sen burada bekle.”

Dunworthy karantina koğuşuna çıktı. Masada kimse olmadığından, eldivenleri en son takmayı akıl ederek steril giysileri güçbela kendi başına giydi ve içeri girdi.

William’a büyük bir ilgi gösteren o güzel hemşire, gözleri ekranda, Badri’nin nabzını ölçüyordu. Dunworthy yatağın ayakucunda durdu.

Mary Badri’nin tedaviye cevap vermediğini söylemesine rağmen, Dunworthy yine de onu görünce sarsıldı. Yüzü ateşten kararmıştı yine, gözlerinin altı da sanki birinden yumruk yemiş gibi morarmıştı. Sağ koluna karmaşık bir kateter takılıydı. Dirseğinin iç tarafı da çürüyüp morumsu mavi bir renk almıştı.Öbür kolu ise daha kötüydü, bileğinden dirseğine kadar kapkara kesilmişti.

“Badri,” dedi. Hemşire başını iki yana salladı.

“Yalnızca bir dakika kalabilirsiniz.”

Dunworthy peki der gibi başını salladı.

Hemşire Badri’nin hiç direnç göstermeyen kolunu yatağa bıraktı, konsolun klavyesinde bir şeyler yazdıktan sonra dışarı çıktı.

Dunworthy yatağın yan tarafına oturup ekranlara baktı. Ekranlar yine aynı görünüyordu, anlaşılmasız grafiklerle, ne olduğu çözülmez rakamlarla doluydu. Bitmiş, perişan halde yatan Badri’ye baktı. Hafifçe koluna vurduktan sonra gitmek üzere ayağa kalktı.

Badri, “Sıçanlardı,” diye mırıldandı.

“Badri,” dedi usulca. “Benim, Dunworthy.”

“Bay Dunworthy...” Gözlerini açmadı. “Ölüyorum ben, değil mi?”

Dunworthy içinde korkunun sızısını duydu. “Tabii ki ölmüyorsun,” dedi. “Nereden kapıldın bu fikre?”

“Her zaman ölümcüldür.”

“Nedir ölümcül olan?”

Badri karşılık vermedi. Dunworthy hemşire gelinceye kadar yanında oturduysa da, Badri başka bir şey söylemedi.

Hemşire, “Bay Dunworthy,” dedi, “dinlenmesi gerek.”

“Biliyorum.” Kapıya gittikten sonra arkasına dönüp Badri’ye baktı. Kapıyı açtı.

“Hepsini öldürdü,” dedi Badri. “Avrupa’nın yarısını.”

Aşağı indiğinde Colin danışma masasının başında, görevli kıza Noel hediyelerini anlatıyordu. “Karantina yüzünden annemin hediyeleri gelmedi. Postacı geçiremezdi zaten.”

Dunworthy görevli kıza aşı olması gerektiğini söyleyince, kız başını salladı. “Bir dakika bekleyin, lütfen.”

Oturup beklediler. Dunworthy, hepsini öldürdü, diye düşündü. Avrupa’nın yarısını.

Colin “Krakerinin içinden çıkanı okuyamadım,” dedi. “Sana okuyayım ister misin?” Karşılık vermesini beklemedi. “Işıklar sönünce Noel Baba neredeydi?” Heyecanla bekledi.

Dunworthy başını iki yana salladı.

“Karanlıkta.”

Cebinden top şekerini çıkardı, kağıdını açtı ve ağzına attı. “Kızın için endişeleniyorsun değil mi?”

“Evet.”

Şekerin kağıdını katlayıp küçücük bir paket yaptı. “Benim anlamadığım şu, neden gidip onu almıyorsun?”

“Orada değil ki. Randevuyu beklemek zorundayım.”

“Hayır, ben neden onu gönderdiğin zamana gitmiyorsun demek istedim. Başına bir şey gelmeden. Yani istediğinde, o zamana gidebilirsin, öyle değil mi?”

“Hayır. Bir tarihçiyi herhangi bir zamana gönderebilirsin, ama bir kere oraya gittikten sonra, ağ ancak gerçek zamanda çalışabilir. Okulda paradoksları öğrendiniz mi?”

Colin, “Evet,” dedi, ama sesi pek kendinden emin çıkmadı. “Zaman yolculuğu kurallarına mı benzer?”

“Uzay-zaman süremi paradokslara izin vermez. Eğer Kivrin olmamış bir şey yapsaydı, ya da bir anakronizme sebep olsa, bu paradoks olurdu.”

Colin yüzüne hâlâ tereddütlü bakıyordu.

“Paradokslardan biri de şudur, kimse aynı anda iki yerde birden olamaz. Kivrin dört gündür geçmişte. Bunu değiştirmek için yapabileceğimiz bir şey yok. Bu çoktan gerçekleşti.”

“Peki, nasıl geri döner?”

“Geçmiş geçince, teknisyen yer ve zaman tespiti dediğimiz şeyi alır. Bu teknisyene tam olarak nerede olduğunu söyler ve... ee ...” Anlaşılır bir kelime bulmaya çalıştı. “Ve bir bağlama ipi görevi görür. İki zamanı birbirine bağlar ki ağ belirli bir zamanda tekrar açılabilir ve Kivrin’i getirebilirsin.”

“Seninle altı buçukta kilisede buluşacağımız gibi mi?”

“Aynen öyle. Buna randevu denir. Kivrin’inki iki hafta sonra, Aralık yirmi sekizde. O gün teknisyen ağı açacak ve Kivrin bu zamana geçecek.”

“Orada da aynı zamanda olduğunu söylememiş miydin? Nasıl oluyor da iki hafta sonrası, ayın yirmi sekizi oluyor?”

“Ortaçağ’da farklı bir takvim kullanılırdı. Şimdi orada Aralık ayının yedisi. Bizim randevu tarihimiz ocağın altısı.” Tabii Kivrin oradaysa. Ağı açtıracak bir teknisyen bulabilirsem.

Colin şekeri ağzından çıkarıp dalgın dalgın baktı. Şeker mavi beyaz ebruli bir renk almıştı ve ayın haritasına benziyordu. Tekrar ağzına attı.

“Yani yirmi altı Aralıkta 1320 senesine gitseydim, Noel’i iki kere yaşayabilirdim, öyle mi?”

“Evet, galiba öyle.”

“Süpermiş,” dedi. Şekerin kâğıdını bir daha katlayıp iyice küçülttü. “Galiba seni unuttular.”

“Öyle görünüyor,” dedi Dunworth. Asistan doktor önlerinden tekrar geçince, adamı durdurup aşçı olmak için beklediğini söyledi.

“Ya?” Asistan şaşırılmıştı. “Ben bir sorayım.” Acil servise girip gözden kayboldu.

Bir süre daha beklediler. Badri, “Sıçanlardı,” demişti. Ve ilk gece Dunworthy’ye, “Hangi yıldayız?” diye sormuştu. Ama kaymanın asgari düzeyde olduğunu da söylemişti. Stajyerin hesaplarında yanlış yoktu.

Colin şekerini birkaç kere ağzından çıkarıp renk değişimlerini kontrol etti. Şekerini incelerken, “Korkunç bir şey olsa, kuralları bozamaz mısınız?” dedi. “Kolu kopsa, ya da bir bomba onu havaya uçursa, falan?”

“Bunlar kural değil ki, Colin, bilimsel yasalar. Denesek bile bozamayız. Çoktan olmuş olayları geri almaya kalkışsak, ağ açılmaz.”

Colin top şekerini kâğıdının içine tükürdü ve kırışmış kâğıda dikkatle sardı. “Kızın iyi olduğuna eminim,” dedi.

Şekeri ceketinin cebine koyup bir paket çıkardı. “Büyük teyzemin hediyesini vermeyi unuttum.”

Yerinden fırladı ve Dunworthy dur bile diyemeden acil servise doğru gidip karşıdaki kapıyı açtı ve hemen geri döndü.

“Felaket! Gudubet burada!” dedi. “Bu tarafa geliyor.”

Dunworthy ayağa kalktı. “Bir bu eksikti.”

“Bu taraftan,” dedi Colin. “Buraya geldiğim gece girdiğim arka kapıya. Haydi!”

Dunworthy koşamadıysa da Colin’in yol gösterdiği labirenti andıran koridorlarda hızla yürüdü ve servis kapısından yan sokağa çıktı. Kapının önünde yağmur altında pankartlı bir adam duruyordu. Pankarttaki “Korktuğumuz başımıza geldi” yazısı durumlarına ne kadar da uyuyordu.

Colin, “Bizi görmediğinden emin olalım,” dedi ve binanın ön tarafına koştu.

Adam Dunworthy’ye bir el ilanı verdi. Kıpkırmızı harflerle “KIYAMET GÜNÜ YAKINDIR!” yazıyordu üstünde. “‘Tanrı’dan korkun. Hesap zamanı geldi.’ Vahiylere 14: 7.”

Colin köşeden el salladı. Nefes nefese, “Her şey yolunda,” dedi. “İçeride kayıt memuruna bağıriyor.”

Dunworthy ilanı adama geri verip Colin’in peşinden gitti. Yan sokaktan Woodstock Sokağına çıktılar. Dunworthy korkuyla acil servisin girişine doğru baktı ama kimseyi göremedi. Avrupa Birliği karşıtları bile gitmişlerdi.

Colin bir sokak daha koşuktan sonra yavaşlayıp yürümeye başladı. Cebinden sabun şeklindeki şekerlerini çıkarıp bir tane de Dunworthy’ye uzattı.

Ağzına pembe bir şeker atıp, “Bu geçirdiğim en harika Noel,” dedi.

Dunworthy bunu birkaç sokak boyunca düşündü. Çanlar *In the Bleak Midwinter* ilahisini

katlediyordu ki, bu da durumlarına çok uyuyordu. Sokaklar hâlâ boştu, ama ana caddeye çıktıklarında tanıdık biri yağmura karşı eğilerek onlara doğru geliyordu.

“Bu Bay Finch,” dedi Colin.

Dunworthy, “Yüce Tanrım,” dedi, “Şimdi neyiz bitti acaba?”

“İnşallah Brüksel lahanası bitmiştir.”

Finch seslerini duyunca başını kaldırdı. “Hah, buradasınız, Bay Dunworthy. Tanrıya şükür. Her yerde sizi arayıp durdum.

“Ne var? Bayan Taylor’a çalışma odası ayarlayacağız dedim ya.”

“Mesele o değil, efendim. Karantinada okula yerleştirilenler. İki hastalandı.”

21 Aralık 1320 (eski takvim). Peder Roche iniş yerini bilmiyor. Gawyn ile karşılaştığı yere götürdü beni, ama orada durmak bile hafızamı canlandırmadı. Anlaşılan Gawyn onunla iniş yerinden epey uzaklaştıktan sonra karşılaşmış, o sırada ben tamamen yüksek ateşin etkisindeydim.

Bugün anladım ki tek başıma iniş yerini bulamayacağım. Orman çok büyük, üstelik açıklıklarla, meşe ağaçları ve söğüt kümeleriyle dolu ve kar yağdığı için de hepsi birbirine benziyor. İniş yerini sandığın haricinde başka bir şeyle işaretlemeliydim.

Gawyn'in bana iniş yerini bulması gerekecek, ama henüz geri dönmedi. Rosemund Courcy'nin yarım günlük yol olduğunu söyledi, ama yağmur yüzünden herhalde geceyi orada geçirir.

Geri döndüğümüzden beri şiddetli bir yağmur yağıyor. Sanırım buna sevinmeliyim, çünkü karı eritiyor, ama dışarı çıkıp iniş yerini bulmamı da engelliyor. Üstelik evi de buz gibi soğutuyor. Herkes pelerinine sarılıp ateşin başına toplanıyor.

Ya köylüler ne yaparlar? Kulübeler rüzgarı bile engellemiyor, içine girdiğim kulübede battaniye bile yoktu. Kelimenin tam anlamıyla donuyorlardır. Rosemund dedi ki kahyanın söylediğine bakılırsa, Noel gecesine kadar yağmur devam edecekmiş.

Rosemund ormandaki aksi tavırları için benden özür diledi. "Kardeşıme kızmıştım," dedi.

Tavırlarının Agnes ile hiçbir ilgisi yoktu -onu kızdıran şey nişanlısını Noel için davet etmeleriydi. Rosemund ile baş başa kaldığımız zaman evliliği onu neden endişelendirdiğini sordum.

İğnesine iplik geçirirken, "Bunu babam ayarladı," dedi. "Martin Yortusu'nda nişanlandık. Paskalya'da da evleneceğiz."

"Senin rızanla mı oldu?" diye sordum.

"Uygun bir birleşme," dedi. "Sir Bloet yüksek bir mevkide. Arazileri de babaminkilerle yan yana."

"Onu beğeniyor musun?"

İğnesini gergefe gerili ketene batırdı. "Babam bana bir zarar gelmesine asla izin vermez," dedi ve ipliği çekti.

Başka bir şey anlatmadı. Agnes'in ağzından da sadece Sir Bloet'nin iyi biri olduğundan ve ona nişan hediyeleri dahilinde gümüş bir para verdiğinden başka bir laf alamadım.

Agnes'in aklı dizinde olduğu için bana başka bir şey anlatmadı. Dönüş yolunun yarısında dizinden yakınmayı bırakmıştı, ama attan iner inmez abartılı biçimde topallamaya başladı. Kızın ilgi çekmeye çalıştığını sandım, ama eski yarasının kabuğu tamamen kalkmış. Etrafı da kızarıp şişmiş.

Yarasını yıkadım, bulabildiğim temiz bir bezle sardım (korkarım Imeyne'nin başörtülerinden biri idi, yatağın ucundaki sandıkta buldum). Sonra kızcağızı ateşin karşısına oturttum. Ama endişeliyim. Yara mikrop kaparsa, durum ciddileşebilir. 1300'lerde hiç antibiyotik yok.

Eliwys de endişeli. Gawyn'in bu gece dönmesini bekledi, bütün gün paravanın yanında durup dışarıya baktı. Gawyn'e karşı ne hissettiğini çözemedim. Bazen, onu sevdiğini düşünüyorum ve ikisi için korkuyorum. Zina kilisenin gözünde büyük, genellikle de tehlikeli bir günah. Ama çoğu zaman Gawyn'in aşkının karşılıksız olduğuna, Eliwys'in kocası için endişe ettiğine inanıyorum.

Saf, ulaşılmaz kız saray aşk öykülerinin başkahramanıydı, ama Gawyn'in onun aşkından emin olmadığı belli. Beni ormanda bulup kurtardı ve uydurduğu haydut hikayesi de sırf Eliwys'i etkileme

girişimiydi (kılıçlı baltalı yirmi hain olsaydı, gerçekten de çok etkileyici olurdu). Eliwys'in kalbini kazanmak için her şeyi yapar. Ve Lady Imeyne de durumu biliyor. Bence onu bu yüzden Courcy'e gönderdi.

Balliol'e döndükleri zaman, iki kişi daha hastalanmıştı. Dunworthy Colin'i yatağa gönderdikten sonra Finch'in hastaları yatırmasına yardım etti ve hastaneyi aradı.

Kayıt görevlisi, "Bütün ambulanslarımız dışarıda," dedi. "En kısa zamanda bir tane göndeririz." Ambulans ancak geceyarısı geldi. Dunworthy geri dönüp yattığında saat biri geçmişti.

Colin Finch'in kurduğu portatif karyolada uyuyordu. Şövalyelik Çağı kitabı hemen başının yanında duruyordu. Dunworthy kitabı almayı düşündüyse de çocuğu uyandırmayı göze alamadı. Gidip yattı.

Kivrin veba salgınının orta yerinde olamazdı. Badri dört saatlik kayma olduğunu söylemişti ve veba İngiltere'yi 1348 yılında vurmuştu. Kivrin'i 1320'ye göndermişlerdi.

Yatakta dönüp azimle gözlerini yumdu. Kivrin veba zamanında olamazdı. Badri sayıklıyordu. Sıçanlardan bahsetmişti, ama kapaklardan kırılan porselenlerden de söz etmişti. Hiç birinin bir anlamı yoktu. Ateş yüzünden böyle konuşuyordu. Ona hayali notlar vermişti. Hiçbir anlamı yoktu bunların.

"Sıçanlardı," demişti. Dönem halkı, hastalığı sıçanların üstündeki pirelerin yaydığını bilmiyordu. Onlar herkesi, Yahudileri, cadıları ve delileri sorumlu tutmuşlardı. Zeka özürülleri öldürmüş, ihtiyar kadınları asmışlardı. Yabancıları kazıklara bağlayıp yakmışlardı.

Yataktan kalkıp sessizce oturma odasına gitti. Parmaklarının ucuna basarak Colin'in yatağının etrafından dolaştı ve kitabı çocuğun başının altından çekti. Colin döndü, ama uyanmadı.

Pencerenin önüne oturup kitaptaki Kara Ölüm bölümünü açtı. Hastalık 1333'te Çin'de baş göstermişti, ticaret gemileriyle Sicilya'nın Messina şehrine, oradan da Pisa'ya taşınmıştı. Manş Denizi'ni geçmeden önce bütün İtalya'ya ve Fransa'ya yayılmıştı -Siena'da sekiz bin, Floransa'da yüz bin, Roma'da da üç yüz bin kişi ölmüştü. İngiltere'ye 1348'de, "Vaftizci Yahya bayramından hemen önce" yirmi dört haziranda ulaşmıştı.

Bu yirmi sekiz yıllık bir kayma demektir. Badri aşırı kaymadan endişe etmişti, ama yıllardan değil, haftalardan söz ediyordu.

Karyolanın üzerinden kitaplığa uzandı ve Fitzwiller'in Salgınlar kitabını aldı.

Colin uyku sersemi, "Ne yapıyorsun?" diye sordu.

Dunworthy, "Kara Ölüm hakkında bir şeyler okuyorum," diye fısıldadı. "Uyu sen."

Colin ağzındaki top şekeriyle, "Ona öyle demiyorlardı," diye mırıldandı. Yatakta dönüp battaniyesine sarındı. "Mavi hastalık diyorlardı."

Dunworthy iki kitabı alıp yatağına döndü. Fitzwiller hastalığın İngiltere'ye geliş tarihini, 29 Haziran 1348, Aziz Petrus Günü olarak veriyordu. Oxford'a aralık ayında, Londra'ya 1349 Ekim'inde ulaşmıştı. Sonra kuzeye ilerlemiş, tekrar Manş Denizi'ni aşmış alçak ülkelere ve Norveç'e geçmişti. Bohemya ve karantina altına alınan Polonya ile ne gariptir, İskoçya'nın kimi bölgeleri hariç her yere erişmişti.

Gittiği yerde kırsal kesimleri Azrail gibi kasıp kavurmuş, köylerin tamamını mahfetmiş, ölümlerin arkasından dua edecek ve gömecek tek bir kişi bile sağ bırakmamıştı. Bir manastırda tek bir keşiş haricinde herkes ölmüştü.

Hastalığın tek kurtulanı John Clyn ardında bir kayıt bırakmıştı: "Hatırlanması gerekenler zamanla

yok olmasın ve bizden sonra geleceklerin hafızalarından silinmesin diye, pek çok kötülüğü ve bütün dünyayı gördüğümünden ve dolayısıyla Şeytan'ın pençesine düştüğümünden, ölümler arasında ölümü beklediğimden, şahit olduğum bütün her şeyi yazıya dökmek mecburiyetindeyim.”

Ve gerçek bir tarihçi gibi her şeyi yazıya dökmüştü, anlaşılan kendi de tek başına ölmüştü. Yazısı titrekleşip kesilmişti. Altına başka biri, “Burada, görünüşe göre yazar ölmüştür,” yazmıştı.

Biri kapısını çaldı. Finch sırtında bornozuyla kapıdaydı, uykuluydu ve çıldırmış gibiydi. “Karantina misafirlerinden bir kişi daha, efendim,” dedi.

Dunworthy parmağını dudaklarına götürüp onunla birlikte koridora çıktı. “Hastaneyi aradın mı?”

“Evet, ambulans göndermeleri birkaç saat sürermiş. Hastayı tecrit etmemizi, rimantadine ile portakal suyu vermemizi söylediler.”

Dunworthy sinirle, “Herhalde hiç kalmamıştır,” dedi.

“Evet efendim ama sorun o değil. O kadın işbirliğine yanaşmaz.”

Finch kapının önünde beklerken, Dunworthy giyindi ve maskesini buldu.İkisi birlikte Salvin'e geçtiler. Kapının önünde üzerlerinde her türden iç çamaşırı olan ve paltolarla battaniyelere sarınmış bir grup insan duruyordu. Sadece birkaçının yüzünde maske vardı. Dunworthy, yarından sonra hepsi takarlar, diye düşündü.

Karantina konuklarından biri, “Tanrı'ya şükür geldiniz,” dedi. “Bu kadınla baş edemiyoruz.”

Finch Dunworthy'yi yatağında dimdik oturan hastanın yanına götürdü. Seyrek beyaz saçlı, yaşlı bir kadındı ve ilk gece Badri'de gördüğü ateşten yanan gözlerle aynı çılgınca telaş bu kadında da vardı.

Finch'i görür görmez, “Git buradan!” dedi ve tokat atacak gibi elini savurdu. Yanan gözlerini Dunworthy'ye çevirdi. “Baba!” diye bağırdı ve alt dudağını sarkıttı. Çocukça bir sesle, “Çok yaramazlık yaptım,” dedi. “Doğum günü pastasının hepsini yiyip bitirdim, şimdi karnım ağrıyor.”

“Ne demek istediğimi anlıyor musunuz efendim?” dedi Finch.

“Kızılderililer mi geliyor, baba? Kızılderilileri sevmiyorum. Okları, yayları var.”

Kadını sınıfların birindeki portatif karyolaya yatırabildiklerinde sabah olmuştu. Dunworthy sonunda, “Baban uslu kızının artık yatmasını istiyor,” demek zorunda kaldı. Tam kadını yatırmayı başardıklarında da ambulans geldi. Ambulansın kapısı kapanırken, kadın “Baba!” diye bağırdı. “Beni burada bir başıma bırakma!”

Ambulans hareket edince Finch, “Of Tanrım,” dedi. “Kahvaltı zamanı geçmiş bile. Umarım bütün pastırmayı yiyip bitirmemişlerdir.”

Finch erzakı dağıtmaya gitti, Dunworthy de Andrews'un telefonunu beklemek için dairesine döndü. Merdivenlerde kızarmış ekmeğini yerken bir yandan da paltosunu giymeye uğraşan Colin ile karşılaştı. Dolu ağzıyla, “Papaz mahsur kalanlar için giysi toplanmasına yardım etmemi istedi,” dedi. “Teyzem telefon etti. Onu arayacakmışsın.”

“Andrews aramadı mı?”

“Hayır.”

“Telefonun görüntüsü düzelmiş mi?”

“Hayır.”

Arkasından seslendi. “Maskeni tak. Atkını da.”

Mary'yi aradı ve beş dakika sabırsızlıkla kadının telefona gelmesini bekledi. “James? Badri seni istiyor.”

“Daha iyi öyleyse.”

“Hayır. Ateşi hâlâ çok yüksek. Ve çok tedirgin. Sürekli seni çağırıyor, sana söyleyeceği bir şey varmış. Kendini perişan ediyor. Gelip konuşursan belki sakinleşir.”

Sana vebayla ilgili bir şey söyledi mi?”

“Veba mı?” Mary sinirlenmişti. “Lütfen bana etrafta dolaşan o saçma sapan dedikodulardan etkilendiğini söyleme, James. Yok koleraymış, yok dang hummasıymış, yok büyük salgının tekrarıymış...”

“Hayır. Badri söyledi. Dün gece, ‘Avrupa’nın yarısını öldürdü’ dedi. Bir de ‘Sıçanlardı.’”

“Sayıklıyor, James. Ateş yüzünden. Hiçbir anlamı yok.”

Dunworthy içinden, haklı, dedi. Hasta kadın da oklar ve yaylardan söz etmişti, senin Sioux savaşçılarına benzer yanın yok. Hastalanmasını doğum günü pastasına bağlamıştı, Badri de vebaya aklını takmıştı. Bunların hiçbir anlamı yoktu.

Yine de hemen geleceğini söyledi ve Finch’i bulmaya gitti. Andrews telefon edeceği saati belirtmemişti, ama telefonun başını boş bırakamazdı. Keşke Colin’i göndermeseydi.

Finch büyük ihtimalle salonda canı pahasına pastırmalar koruyor olmalıydı. Avluyu geçip salona gidinceye kadar meşgul çalması için telefonu açık bıraktı.

Kapıda Bayan Taylor ile karşılaştı. “Ben de sizi aramaya geliyordum” dedi kadın. “Dün gece hastalananlar olduğunu duydum.”

Dunworthy gözleriyle Finch’i arayarak, “Evet,” dedi.

“Aman Tanrım. Herhalde hepimiz virüse maruz kaldık.”

Finch’i hiçbir yerde göremiyordu.

Kadın sordu. “Kuluçka süresi ne kadar?”

“On iki saatle kırk sekiz saat arasında.” Kalabalık arasında Finch’i seçebilmek için boynunu dikleştirdi.

“Korkunç. Ya performansın ortasında içimizden biri hastalanırsa? Biz geleneksel çalıyoruz biliyorsunuz. Kurallar çok kesindir.”

Dunworthy, gelenekselin her ne demekse, grip olan grup üyelerinin değiştirilmemesiyle ilgili kurallarının ne olduğunu merak etti.

Bayan Taylor, “Kural üç,” dedi. “‘Her icracı kesintisiz olarak çanının başında kalmalıdır’ der. Biri aniden fenalaşıp düşerse, yerine başkasını koyamayız. Tempo bozulur.”

Dunworthy’nin gözlerinin önünde beyaz eldivenleriyle bayılıp düşen ve tempoyu bozmamaları için tekmelenerek kenara itilen çancılar belirdi.

Bayan Taylor, “Uyarıcı belirtileri yok mu bu virüsün?” diye sordu.

“Yok.”

“Sağlık bakanlığının gönderdiği yazıda, zihin bulanıklığı, ateş ve baş ağrısı yazıyordu, ama çan çalarken bizim başımız hep ağrır zaten.”

Dunworthy içinden, hiç şaşırmadım, derken bir yandan da telefonun başında beklemesi için William Gaddson’ı ya da öğrencilerinden birini görmeye çalıştı.

“Geleneksel çalmasaydık, hiç sorun olmazdı. Sağda ve solda yedek icracı bulunmasına izin verirler. York’taki Bob Maxims performansında on dokuz icracı vardı. Buna çan çalmak denir mi bilmem tabii.”

Salonda öğrencilerinden kimse yoktu. Herhalde Finch de kantinin önünde kendini siper etmiş olacaktı. Colin de çoktan gitmişti. “Hâlâ çalışma odasına ihtiyacınız var mı?” diye sordu.

“Evet, tabii içimizden biri hastalanmazsa. Stedman da çalabiliriz, ama aynı şey olmaz, değil mi?”

“Telefonlarıma bakar ve mesajları not ederseniz, oturma odamda çalışabilirsiniz. Şehir dışından çok önemli bir telefon bekliyorum da. Odada birinin bulunması çok mühim benim için.”

Kadını dairesine çıkardı.

Bayan Taylor, “Ah, pek de büyük değilmiş,” dedi. “Eşyaları kenara çekebilir miyiz?”

“Telefona baktığınız ve not aldığınız sürece istediğinizi yapabilirsiniz. Bay Andrews diye biri arayacak. Karantina bölgesine girmesi için izne gerek olmadığını söyleyin. Doğruca Brasenose’a gitsin. Ben onu orada bulurum.”

Bayan Taylor büyük bir iyilik yapıyormuş gibi, “Şey, olur herhalde,” dedi. “Cereyanlı kafeteryadan iyidir ne de olsa.”

Kadın eşyaları çekerken odadan çıktı. Bu işi bu kadına emanet etmenin pek de iyi bir fikir olmadığını düşünerek hızla Badri’yi görmeye gitti. Badri’nin ona söylemesi gereken bir şey vardı. Hepsini öldürdü. Avrupa’nın yarısını.

Yağmur iyice hafiflemiş, incecik bir serpintiye dönüşmüştü, AB karşıtları da hastanenin önüne toplanmışlardı. Aralarına Colin’in yaşıtı “Halkımı rahat bırak,” diye bağırarak bir alay siyah maskeli çocuk da katılmıştı.

İçlerinden biri Dunworthy’nin kolunu tuttu. Çizgili suratını Dunworthy’nin maskesine doğru sallayarak, “Hükümetin sizi burada alıkoymaya hakkı yok,” dedi.

“Aptallık etmeyin,” dedi Dunworthy. “Yeni bir pandemi mi çıkartmak istiyorsunuz.”

Çocuğun akli karışır gibi oldu, kolunu bıraktı. Dunworthy de kendini içeri attı.

İçerisi tekerlekli sedyeler ve hastalarla doluydu. Asansörün yanında da bir sedye vardı. Kocaman steril giysili, iriyarı bir hemşire sedyenin yanında durmuş, hastaya naylon kaplı bir kitaptan bir şeyler okuyordu.

“Masum olmaktan kim helak olur?” dedi ve Dunworthy can sıkıntısıyla kadının Bayan Gaddson olduğunu fark etti.

Kadın okumaya devam etti. “Dürüstler ne zaman katledilir?”

Kadın durdu ve başparmağıyla İncil’in sayfalarını çevirip başka bir iç açıcı bölüm aramaya başladı. Dunworthy başını önüne eğip yan koridora daldı ve maske verdiği için sağlık bakanlığına içinden dua ederek merdivenlere yöneldi.

Dunworthy kaçarken, kadının sesi koridoru çınlattı. “Veremle, sıtmayla, iltihapla, yakıcı sıcaklıkla, kuraklıkla, samyeliyle, küfle cezalandıracak. Siz yok oluncaya dek bunlar sizi kovalayacak.”

Dunworthy kendi kendine, ve moralinizi yükseltmek için İncil okutturarak sizi Bayan Gaddson’la cezalandıracak, dedi.

Merdivenlerden artık birinci katın tamamını kaplıyor gibi görünen karantina koğuşuna çıktı.

Hemşire onu görünce, “Nihayet geldiniz,” dedi. Yine o güzel sarışın hemşire nöbetteydi. Acaba kızı Bayan Gaddson’a karşı uyarsam mı, diye düşündü.

“Sabahtan beri sizi soruyor.” Dunworthy eline tutuşturduğu steril giysileri giyip hemşirenin ardından odaya girdi.

Kız fısıltıyla, “Yarım saat önce deli gibi sizi sordu,” dedi, “size söylemesi gereken bir şey varmış. Şimdi biraz daha iyi.”

Badri eskiye göre oldukça iyi görünüyordu. Yüzündeki o ürkütücü karalık gitmişti, esmer cildiyle bile hâlâ biraz solgun görünmesine rağmen, neredeyse eski haline dönmüştü. Yatakta yarı oturur vaziyette yastıklara yaslanmış, dizlerini dikmişti. Ellerini dizlerinin üstüne koymuştu, parmakları

kıvrılmıştı. Gözleri kapalıydı.

Hemşire eldivenli elini omzuna koyup, “Badri,” dedi ve üzerine doğru eğildi. “Bay Dunworthy geldi.”

Gözlerini açtı. “Bay Dunworthy mi?”

“Evet.” Kız başıyla Dunworthy’yi işaret etti. “Geleceğini söylemiştim sana.”

Badri doğrulup iyice yastıklara yaslandı ama Dunworthy’ye bakmadı. Doğruca ileriye bakıyordu.

Dunworthy görüş alanına girdi, “Buradayım, Badri,” dedi, “bana ne söylemek istiyordun?”

Badri ileriye bakmaya devam etti, elleri dizlerinin üstünde huzursuzca kıpırdadı. Dunworthy yan gözle hemşireye baktı.

“Hep böyle yapıyor. Sanki tuşlara basıyor.” Hemşire ekranlara göz attıktan sonra odadan çıktı.

Badri tuşlara basıyordu. Bileklerini dizlerine dayamıştı, parmakları battaniyenin üstünde karmaşık bir sekans tuşluyordu. Gözleri önündeki bir şeye -ekrana mı?- odaklandı ve bir saniye sonra kaşları çatıldı. “Bu doğru olamaz,” dedi ve hızla tuşlamaya devam etti.

“Ne var, Badri? Ters giden nedir?”

“Bir hata olmalı,” dedi Badri. Hafifçe yana eğildi. “TM’da satır satır göster.”

Dunworthy bunu konsolun mikrofonuna söylediğini anladı. Sonucu okuyordu. “Ne doğru olamaz, Badri?”

“Kayma,” dedi Badri. Gözlerini hayali ekrandan ayırmıyordu. Mikrofonu, “Okuma kontrolü,” dedi. “Bu doğru olamaz.”

Dunworthy, “Kaymada ne sorun var?” diye sordu. “Beklediğinden daha mı fazla?”

Badri karşılık vermedi. Bir saniye daha tuşladıktan sonra durup ekrana baktı ve ardından çığınca tuşlara basmaya başladı.

“Ne kadar kayma var, Badri?”

Tam bir dakika tuşladıktan sonra durdu ve Dunworthy’ye baktı. “Çok korkuyorum,” dedi.

“Neden korkuyorsun?”

Badri birden battaniyeyi üstünden atıp, yatağın parmaklıklarını kavradı. “Bay Dunworthy’yi bulmam gerek,” dedi. Kolundaki kateteri çekiştirdi, plasteri açmaya çalıştı.

Ardındaki ekranlarda çizgiler çığınca yükselip sivrileşti, makineler biplenmeye başladı. Dışarıda bir yerde bir siren çaldı.

Dunworthy onu durdurmak için yatağa uzandı. “Yapma!”

Badri bileğindeki bandı kopardı. “Dunworthy pub’da” dedi.

Ekranlardaki çizgiler dümdüz oluverdi. Bir bilgisayar sesi, “Bağlantı kesildi,” dedi.

Hemşire içeri daldı. “Of Tanrım, bunu ikinci kez yapıyor. Bay Çadhuri, bunu yapmamalısınız. Kateterinizi çıkaracaksınız.”

“Git, Bay Dunworthy’yi getir. Hemen. Bir terslik var.” Badri yatağa yattı, hemşirenin üstünü örtmesine izin verdi. “Neden gelmiyor?”

Hemşirenin kateteri tekrar bantlamasını, ekranlar resetlemesini beklerken, gözlerini Badri’den ayırmadı. Şimdi, yorgun, kayıtsız, adeta bıkkın görünüyordu. Kateterin üstünde yeni bir çürük belirmeye başlamıştı.

Hemşire, “Sanırım, en iyisi bir sakinleştirici yapmak,” deyip odadan çıktı.

Hemşire çıkar çıkmaz Dunworthy, “Badri, benim Dunworthy,” dedi. “Bana bir şey söylemek istiyordun. Bana bak, Badri. Ne oldu? Ne terslik var?”

Badri ilgisizce yüzüne baktı.

“Çok fazla kayma mı vardı, Badri? Kivrin veba dönemine mi gitti?”

Badri, “Vaktim yok,” dedi. “Cumartesi ve pazar oradaydım.” Tekrar tuşlamaya başladı, parmakları durmaksızın battaniyenin üstünde hareket ediyordu. “Olamaz bu.”

Hemşire elinde bir ilaç poşetiyle geri döndü. “Ah, iyi,” dedi Badri. Yüzündeki ifade üzerinden büyük bir yük kalkmış gibi gevşeyip yumuşadı. “Ne oldu bilmiyorum. Müthiş başım ağrıdı.”

Hemşire ilacı kateterine bağlamadan gözlerini kapadı ve hafifçe horlamaya başladı.

Hemşire Dunworthy’yi dışarı çıkardı. “Uyanıp da sizi tekrar isterse, nereden ulaşabiliriz?”

Kıza numarasını verdi. Üstündeki önlüğü çıkarırken, “Ben gelmeden önce tam olarak ne söyledi?” diye sordu.

“Sürekli adınızı söyledi. Sizi bulması gerekiyormuş. Söyleyeceği çok önemli bir şey varmış.”

“Sıçanlarla ilgili bir şey dedi mi?”

“Hayır. Bir kere, Karen ya da Katherine diye birini bulmak zorunda olduğunu söyledi.”

“Kivrin.”

Kız evet der gibi başını salladı. “Evet. ‘Kivrin’i bulmak zorundayım. Laboratuvar açık mı?” Sonra lambayla ilgi bir şey söyledi, ama sıçanlardan bahsetmedi. Zaten söylediklerinin çoğunu anlayamadım.”

Dunworthy eldivenleri çıkardı. “Söylediği her şeyi yazmanı rica ediyorum.” Kız itiraz edecekken, “Anlaşılmayanları değil,” diye ekledi. “Ama diğer her şeyi. Öğleden sonra tekrar geleceğim.”

“Çalışırım,” dedi hemşire. “Ama çoğunlukla saçmalıyor.”

Alt kata indi. Çoğu saçma sapan, bir anlamı olmayan sayıklamalardı, ama Dunworthy taksiye binmek için dışarı çıktı. Andrews ile konuşmak, sonucu okutmak için bir an önce Balliol’e gitmek istiyordu.

Badri, “Doğru olamaz,” demişti. Kaymayı kastediyor olmalıydı. Rakamları yanlış okumuş, sadece dört saatlik olduğunu sanmış olabilir miydi? Sonra ne fark etmişti? Kaymanın dört yıl olduğunu mu? Ya da yirmi sekiz yıl mı?

Biri, “Yürüyerek daha hızlı gidersiniz,” dedi. Yüzü maskeli oğlandı. “Taksi bekliyorsanız, daha çok beklersiniz. Kahrolası hükümet bütün taksilere el koydu.”

Acil servisin kapısına yanaşan taksiyi işaret etti. Aracın yan camında USK etiketi vardı.

Dunworthy çocuğa teşekkür edip Balliol’e doğru yürümeye başladı. Yağmur tekrar yağmaya başlamıştı. Andrews’un telefon etmiş olmasını, çoktan yola çıktığını umarak adımlarını sıklaştırdı. Badri, “Git Dunworthy’yi getir, hemen,” demişti. “Hemen. Bir terslik var.” Sonucu aldıktan sonra olanları tekrar yaşadığı belliydi. Sonra da onu bulmak için yağmur altında Lamb and Cross’a koşmuştu. “Doğru olamaz,” demişti.

Bahçeyi koşar adım geçip dairesine çıktı. Bayan Taylor’ın çan tangirtisi yüzünden telefonun sesini duymamasından korkuyordu. Ama kapısını açınca oturma odasının ortasında, yüzlerinde maskeleriyle daire şeklinde durduklarını gördü. Kollarını kaldırmış, ellerini dua eder gibi birleştirmişlerdi. Sonra ellerini indirip tam bir sessizlik içinde birer birer diz çöktüler.

Bayan Taylor, doğrulup eğilirken, “Bay Basingame’in hademesi aradı,” dedi. “Kuzey İskoçya’da bir yerlerdeymiş galiba. Bay Andrews da onu aramanızı istedi. Az önce telefon etti.”

Dunworthy büyük bir rahatlama hissederek şehirlerarası numarayı çevirdi. Andrews’un açmasını beklerken, bu garip dansı izleyip hareketlerini anlamaya çalıştı. Bayan Taylor düzenli olarak eğilip kalkıyordu ama diğerlerinin eğilmelerinde hiçbir tempo yoktu. En irileri, Bayan Piantini çatık kaşlarıyla konsantre olmuş, kendi kendine sayıyordu.

Andrews telefonu açar açmaz, “Karantina bölgesine giriş iznini ayarladım,” dedi. “Ne zaman geliyorsun?”

“Diyorum ki, efendim...” Görüntü vardı, ama yüzündeki ifadeyi seçemeyeceği kadar kumluydu. “Gelmem daha iyi olacak galiba. Karantina haberlerini izledim. Hint gribinin çok tehlikeli olduğunu söylüyorlar.”

“Hastalarla temas etmen gerekmiyor ki,” dedi Dunworthy. “Doğruca Brasenose’un laboratuvarına gitmeni ayarlayacağım. Güvende olacaksın. Gelmen çok önemli.”

“Evet efendim ama muhabirler üniversitenin ısıtma sisteminden kaynaklanmış olabileceğini söylüyorlar.”

“Isıtma sistemi mi? Üniversitenin ısıtma sistemi yok ki. Kolejlerdeki bağımsız ısıtma sistemleri de bırak hastalık bulaştırmayı, çalışmıyor bile.” Çancılar dönüp ona baktılar, ama tempolarını hiç bozmadılar. “Isıtmayla uzaktan yakından bir ilgisi yok. Hindistan’la da, Tanrı’nın gazabıyla da. Grip Güney Carolina’da başlamış. Aşısı yola çıktı bile. Hiçbir tehlike yok.”

Andrews inat etmişti. “Öyle bile olsa, gelmem pek akıllıca olmaz.”

Çancılar birden durdular. Bayan Piantini, “Kusura bakmayın,” dedi ve tekrar başladılar.

“Bu sonucun okunması şart. 1320’de bulunan bir tarihçemiz var ve ne kadarlık bir kayma olduğunu bilmiyoruz. Bu tehlikeli görev için sana ek ücret verilmesini sağlayacağım.” Dunworthy bunları der demez, söylememesi gereken şeyi söylediğini fark etti. “Senin tecrit edilmeni, steril giysiler giymeni de sağlarım ...”

Andrews, “Sonucu buradan da okuyabilirim,” dedi. “Giriş bağlantılarını kurabilecek bir arkadaşım var. Shrewsbury’de okuyor.” Durakladı. “Elimden ancak bu kadar gelir. Kusura bakmayın.”

Bayan Piantini yine, “Kusura bakmayın,” dedi.

“Hayır, hayır senin vuruşun ikinci kısımda,” dedi Bayan Taylor. Sen iki-üç yukarı aşağı ve üç-dört aşağı vuruşu atlıyorsun, sonra da tam vuruşları yapıyorsun. Gözlerini de diğerlerinden ayırma. Bir-ki-üç başla!” Tekrar başladılar.

“Bu tehlikeyi göze alamam,” dedi Andrews.

İkna olmayacağı belliydi. “Shrewsbury’deki arkadaşının adı ne?”

“Polly Wilson.” Andrews’un sesi rahatlamış gibi geliyordu. Dunworthy’ye numarayı verdi. “Ona uzaktan okuma, IA sorgulaması ve köprü aktarımı yaptırmak istediğinizi söyleyin. Ben bu numarada olacağım.” Telefonu kapatmaya davrandı.

“Dur!” Çan grubu azarlar bakışlarla ona baktı. “1320’ye yapılacak bir inişte azami kayma ne kadar olabilir?”

“Hiçbir fikrim yok. Kaymayı tahmin etmek güçtür. Çok sayıda etmen vardır.”

“Kaba bir tahminle,” dedi Dunworthy, “mesela yirmi sekiz yıl olabilir mi?”

“Yirmi sekiz yıl mı?” Andrews’un sesindeki hayret Dunworthy’nin içini rahatlattı. “Ah, hiç sanmıyorum. Genelde ne kadar geriye gidilirse, kayma da o kadar büyük olur, ama artış üssel olmaz. Parametre kontrolüyle öğrenirsiniz.”

“Ortaçağ bölümü hiç yapmadı.”

“Parametre kontrolü yapmadan geçmişe birini mi gönderdiler?” Andrews şoke olmuştu.

“Parametre kontrolü yapmadan, insansız deneme yapmadan,” dedi Dunworthy. “Bu yüzden bu iniş sonucunun okunması çok önemli. Benim için bir şey yapmanı istiyorum.”

Andrews itiraz edecek gibi kasıldı.

Dunworthy hemen, “Buraya gelmeden de yapabilirsin,” dedi. “Jesus’un Londra’da bir yerinde inceleme projesi var. Oraya gidip, 13 Aralık 1320’ye öğle saatinde yapılacak bir inişin parametre kontrollerini yapmanı istiyorum.”

“Yer koordinatları nedir?”

“Bilmiyorum. Brasenose’a gidince öğrenirim. Azami kaymayı saptar saptamaz beni ara. Bunu yapabilir misin?”

“Evet.” Ama Andrews yine kuşkulu görünüyordu.

“Güzel. Polly Wilson’ı arayacağım. Brasenose ile bağlantı kurar kurmaz seni ararım.”

Dunworthy, Andrews’un caymasına fırsat vermeden bağlantıyı kesti.

Elinde ahizeyle çancılara baktı. Her seferinde düzen değişiyordu, ama Bayan Piantini ölçüyü kaçırmıyordu artık.

Polly Wilson’a telefon edip Andrews’un söylediklerini aktardı. Acaba bu kız da salgın haberlerini izliyor ve Brasenose’un ısıtma sisteminden korkuyor muydu? Ama kız hiç tereddüt etmeden, “Bir giriş yeri bulmam gerekiyor,” dedi. “Üç çeyrek sonra orada buluşuruz.”

Dunworthy çan grubunu eğilip kalkar halde bırakıp Brasenose’a gitti. Yağmur hafiflemişti, sokaklarda daha çok insan vardı, ama mağazaların çoğu kapalıydı. Carfax’taki çan takımından her kim sorumluydu, ya gribe yakalanmış, ya da karantina yüzünden işini ihmal etmiş olacaktı. Hâlâ aynı ilahiyi çalıp duruyordu.

Hint marketinin önünde üç, Brasenose’un önünde de altı gösterici vardı. Brasenose’un önündekiler “ZAMAN YOLCULUĞU SAĞLIK TEHDİDİ” yazan büyük bir afiş açmışlardı. En sonda duranın ambulanstaki sağlık teknisyenlerinden biri olduğunu fark etti.

Isıtma sistemler, AB ve şimdi de zaman yolculuğu. Büyük salgın sırasında sorumlu Amerika’nın virüsle mücadele programı ve klimalardı. Ortaçağ’da şeytanı ve kuyruklu yıldızları suçlamışlardı. Hiç şüphesiz virüsün Güney Carolina’dan yayıldığı açıklanınca, suçlanan Konfederasyon ya da güney usulü kızarmış tavuk olacaktı.

Kapıdan geçip girişteki görevlinin masasına gitti. Masanın kenarında tepesine bir melek kondurulmuş bir Noel ağacı duruyordu. “Shrewsbury’den bir öğrenci iletişim ekipmanı kurmak üzere beni görmeye gelecek,” dedi. “Laboratuvara girmemiz gerekiyor.”

Görevli, “Laboratuvara giriş yasak, efendim,” dedi.

“Yasak mı?”

“Evet, kilitli. Kimsenin girmesine izin verilmiyor.”

“Neden? Ne oldu ki?”

“Salgın yüzünden, efendim.”

“Salgın mı?”

“Evet efendim. Bay Gilchrist ile konuşmalısınız.”

“Konuştum. Ona burada olduğumu, laboratuvara girmem gerektiğini söyle.”

“Maalesef burada değil.”

“Nerede?”

“Hastanede, sanırım...”

Dunworthy gerisini dinlemek için beklemedi. Hastanenin yolunu yarılamıştı ki aklına nereye gittiğini bilemeyeceği için Polly Wilson’ın beklemeden geri döneceği geldi. Hastaneye varınca Gilchrist’in gribe yakalandığı için buraya gelmiş olabileceğini düşündü.

İçinden iyi, dedi, layığı da buydu. Ama Gilchrist küçük bekleme odasıdaydı ve turp gibi

sağlamdı. Yüzüne maske takmış, hemşirenin elinde tuttuğu aşı için gömleğinin kolunu sıvamıştı.

Dunworthy hemşireyle aralarına girip, “Kapı görevliniz, laboratuvara girişin yasak olduğunu söyledi,” dedi. “İçeri girmem gerek. Uzaktan yer tespiti yapacak bir teknisyen ayarladım. Aktarım cihazlarını kurmamız gerekiyor.”

“Ne yazık ki imkânsız,” dedi Gilchrist. “Virüsün kaynağı belirlenene kadar laboratuvar karantinada.”

Dunworthy duyduklarına inanamadı. “Virüsün kaynağı mı? Virüsün çıktığı yer olarak Güney Carolina belirlendi ya.”

“Kesin tespit yapılmadan emin olamayız. O zamana kadar laboratuvara girişi yasaklayarak, üniversiteyi tehlikeye atacak bütün olası riskleri asgaride tutmanın en iyi yol olduğunu düşünüyorum. Şimdi izin verirseniz, bağışıklık sistemimi güçlendirecekler.”

Dunworthy onu durdurmak için kolunu uzattı. “Ne riski?”

“Kamuoyunda virüsün ağdan geçtiğine dair bir kaygı var.”

“Kamuoyu kaygı mı duyuyor? Kapınızın önündeki üç yarım akıllıyı mı söylüyorsunuz?” diye bağırdı.

Hemşire, “Burası bir hastane, Bay Dunworthy,” dedi. “Lütfen sesinizi alçaltın.”

Kadına aldırmadı. “Kamuoyu virüse asıl özgürlükçü göçmen yasalarının yol açtığını düşünüyor,” dedi. “AB’den de çekilmek niyetinde misiniz?”

Gilchrist’in çenesi yukarı kalktı, burnunun kenarlarında maskenin üstünden bile belli olan çizgiler belirdi. “Tarih Fakültesinin vekil yöneticisi olarak üniversitenin çıkarlarına göre davranmak benim sorumluluğum. Toplum içindeki konumumuz ki, bunun bilincinde olduğunuzdan eminim, şehir halkının iyi niyetini sürdürmeye bağlıdır. Ben laboratuvara sekanslama gelinceye kadar kapatarak, halkın korkularını yatıştırmanın önemli olduğu kanaatindeyim. Eğer sekanslama virüsün Güney Carolina’dan çıktığını doğrularsa, o zaman laboratuvar elbette derhal açılacaktır.”

“Peki bu arada, Kivrin’e ne olacak?”

Hemşire, “Sesinizi alçaltmazsanız, sizi Dr. Ahrens’e rapor etmek zorunda kalacağım,” dedi.

“Harika. Git çağır hemen,” dedi Dunworthy. “Ona Bay Gilchrist’in ne kadar saçmaladığını anlatmak istiyorum ben de. Virüsün ağdan geçmesi olanaksız.”

Hemşire ayaklarını yere vurarak çıkıp gitti.

“Protestocularınız fizik kurallarını anlamayacak kadar cahilse bile, bunun bir iniş olduğu gerçeğini herhalde kavrayabilirler. Ağ sadece 1320 senesine açıldı, 1320’den buraya açılmadı. Geçmişten buraya hiçbir şey geçemez.”

“Öyleyse, Bayan Engle de tehlikede değildir ve sekanslamayı beklemenin ona bir zararı olmaz.”

“Tehlikede değil midir? Daha nerede olduğundan bile haberiniz yok!”

“Sizin teknisyeniniz zaman ve yer tespiti yaptı ve inişin başarılı, kaymanın da asgari seviyede olduğunu bildirdi.” Gilchrist gömleğinin kolunu aşağı indirdi ve özenle düğmesini ilikledi. “Ben Bayan Engle’nin olması gereken yerde olduğundan eminim.”

“Eh, ben hiç değilim. Kivrin sağ salim dönüncüye kadar da olmayacağım.”

“Anlaşılan Bayan Engle’nin sizin değil benim sorumluluğumda olduğunu yeniden hatırlatmak zorundayım, Bay Dunworthy.” Paltosunu giydi. “Bence olması gereken neyse onu yapmalıyım.”

Dunworthy kinayeli bir tavırla, “Ve sizce olması gereken bir avuç kafasızı sakinleştirmek için laboratuvarı karantinaya almak öyle mi?” dedi. “Kamuoyunun önemli bir bölümü de virüsün Tanrı’nın cezası olduğuna inanıyor. O insanların iyi niyetlerini sürdürmeleri için ne yapmak

niyetindesiniz? İnsanları yine kazıklara bağlayıp yakma yöntemine mi döneceksiniz?”

“Bu sözlerinize içerliyorum. Sürekli sizi ilgilendirmeyen meselelere müdahale etmenize sinirleniyorum. Ta en başından beri, zaman yolculuğuna başlamasını engellemek için Ortaçağ’ı baltalamaya kararlıydınız. Şimdi de niyetiniz benim yetkimi baltalamak. Size Bay Basingame’in yokluğunda yetkinin bende olduğunu hatırlatabilir miyim acaba, hem...”

“Sen cahil, kibirli bir budaladan başka bir şey değilsin. Sana bırak Kivrin’in emniyeti, bölümün idaresi bile emanet edilmez!”

Gilchrist, “Bu konuşmaya devam etmenin bir yararı yok,” dedi. Laboratuvar karantinada. Sekanslama gelinceye kadar da öyle kalacak.” Odadan çıkıp gitti.

Dunworthy peşinden atıldığı anda neredeyse Mary ile çarpıştıyordu. Kadının üzerinde steril giysi vardı ve elindeki çizelgeye bakıyordu.

Dunworthy, “Gilchrist’in az önce yaptıklarına inanamazsın,” dedi. “Bir avuç protestocu onu virüsün ağdan geldiğine inandırmış. O da laboratuvarı kapattırılmış.”

Mary bir şey söylemedi, hatta başını çizelgeden bile kaldırmadı.

“Badri bu sabah, kayma süresinin doğru olmasının imkansız olduğunu söyledi. Hep bunu tekrarladı. Bir yanlışlık var bu işte.”

Mary dalgınca yüzüne baktıktan sonra, tekrar başını çizelgeye eğdi.

“Kivrin’in sonucunu okutturacak bir teknisyen buldum, ama Gilchrist kapıları kilitletti, dedi. “Onunla konuşmalısın. Ona kaynağının Güney Carolina olarak saptandığını söyle.”

“Orası değilmiş.”

“Ne demek, değilmiş? Sekanslama geldi mi?”

Mary başını iki yana salladı. “WIC teknisyenini buldu, ama kadın hâlâ üzerinde çalışıyor. Ancak ön değerlendirme Güney Carolina virüsü olmadığını gösterdi.” Başını tekrar çizelgeye eğdi. “Güney Carolina virüsü ölümcül değildir.”

“Ne demek istiyorsun? Badri’ye bir şey mi oldu?”

“Hayır.” Mary çizelgeyi göğsüne bastırdı. “Beverly Breen.”

Dunworthy çok ifadesiz gözlerle bakmış olacaktı. Mary’nin Latimer dediğini sanmıştı.

“Eflatun şemsiyeli kadın,” dedi Mary. Sesi öfkeliydi. “Az önce öldü.”

22 Aralık 1320 (eski takvim) Agnes'in dizi daha kötü. Kıpkırmızı ve acıyor (az bile söyledim, dokunmaya kalkıştığım da çığlıklar atıyor) ve çok zor yürüyor. Ne yapacağım bilmiyorum -Lady Imeyne'ye söylersem üstüne o lapalardan koyar ve yara daha da kötüleşir. Eliwys'in aklı başka yerde ve çok endişeli bir hali var.

Gawyn hâlâ dönmedi. Dün öğle vaktinde dönmüş olmalıydı. Akşam duası vaktinde de gelmeyince, Eliwys Imeyne'yi onu Oxford'a göndermekle suçladı.

Imeyne savunmaya geçip, "Dediğim gibi, onu Courcy'e gönderdim ben," dedi. "Mutlaka yağmur yüzünden gelememiştir."

Eliwys sinirle, "Sadece Courcy'e mi?" dedi. "Yoksa yeni bir papaz getirmesi için başka bir yere mi gönderdin?"

Imeyne dikleşti. "Sir Bloet'ler gelirse, Peder Roche'un Noel ayinini okuması hiç uygun olmaz. Rosemund'un nişanlısının önünde mahcup olmak mı istiyorsun?"

Eliwys bembeyaz kesildi. "Nereye gönderdin onu?"

"Acilen bir papaza ihtiyacımız olduğumu bildiren bir not yazıp piskoposa gönderdim."

"Bath'a mı?" Eliwys kadına vuracaktı gibi elini kaldırdı.

"Hayır. Cirencestre'ye. Başdiyakoz Noel için manastırda olacaktı. Gawyn'e notu ona vermesini söyledim. Rahiplerden biri başpiskoposa iletacaktır. Ama Bath'ta durum Gawyn'in başına bir şey gelmeden dönemeyeceği kadar kötü değildir, yoksa oğlum orada durmazdı. ..

"Senin oğlun sözünü dinlemediğinizi öğrenince çok kızacak. Kendisi dönünceye kadar Gawyn'in evden ayrılmamasını tembihlemiştir."

Sesi hâlâ çok öfkeli çıkıyordu. Elini aşağı indirirken, tıpkı Maisry'ye vurduğu gibi Imeyne'nin kulaklarına vurmaya yumruk yaptı. Ama Imeyne Cirencestre dediğinde yanaklarına biraz renk gelmişti. Bence biraz rahatladı.

Imeyne Bath'ta durumun o kadar kötü olmadığını, gitse bile Gawyn'in kazasız belasız döneceğini söylemişti. Ama Eliwys bundan emin değil. Acaba Gawyn'in atıyla bir kapana yakalanmasından mı korkuyor, yoksa Lord Guillaume'un düşmanlarını buraya çekmesinden mi? Bath'ta vaziyet Guillaume'un ayrılmasına engel olacak kadar kötü mü?

Herhalde üçü birden. Eliwys bu sabah belki on defa kapıya çıkıp dışarı baktı. Üstelik tıpkı Rosemund'un ormandaki hali gibi, çok sinirli. Az önce Imeyne'ye "Başdiyakozun Cirencestre'de olduğundan emin misin?" diye sordu. Herhalde orada olmamasından korkuyor. Adam orada değilse, Gawyn mesajı Bath'a kendi götürmeye kalkacaktır.

Onun korkusu herkese bulaştı. Lady Imeyne dua etme bahanesiyle ortadan kayboldu, Agnes sızlanıp duruyor, Rosemund da oturmuş boş boş kucağındaki nakışına bakıyor.

(Ara)

Bugün öğleden sonra Agnes'i Peder Roche'a götürdüm. Dizi daha da kötüleşti. Artık hiç yürüyemiyor ve üzerinde kırmızı bir damar belirmeye başladı. Emin değilim ama bütün dizi kızarmış ve şişmiş gibi. Daha fazla beklemeye korktum.

1320'de kan zehirlenmesi için bir tedavi yoktu ve kızcağızın dizinin yaralanması tamamen benim

suçum. Ben iniş yerini aramakta ısrar etmeseydim, Agnes düşmeyecekti. Paradoksların buradaki varlığının olanlar üzerinde bir etki yapmasına izin vermeyeceğini de biliyorum, ama bu tehlikeyi göze alamadım. Sözde benim hastalanmamam da gerekiyordu.

Bu yüzden Imeyne çatı katına çıkınca, Agnes'i tedavi etmesini rica etmek için kiliseye götürdüm. Kiliseye varıncaya kadar bardaktan boşanırcasına yağmur yağdı, ama Agnes ıslanmaktan şikayet etmedi ve bu beni o kırmızı damardan daha fazla korkuttu.

Kilise karanlıktı, küf kokuyordu. Papazın ön taraftan gelen sesini duyabiliyordum, sanki biriyle konuşuyordu. "Lord Guillaume hâlâ Bath'tan dönmedi. Emniyeti için korkuyorum," dedi.

Herhalde Gawyn dönmüş olacak diye düşündüm ve dava hakkında konuşacaklarımı duymak istediğim için ilerlemedim. Kucağımda Agnes ile durup dinledim.

Roche, "iki gündür yağmur yağıyor," dedi, "batıdan da sert bir rüzgar esiyor. Koyunları tarlalardan getirmeliyiz."

Karanlık kilisenin içine bir dakika kadar baktıktan sonra nihayet onu seçebildim. Haç perdesinin önünde diz çökmüş, dua eder gibi ellerini birleştirmişti.

"Kahyanın bebeğinin karnı ağrıyor, sütü midesinde tutamıyor. Köylülerden Tabord da hastalandı."

Duasını Latince etmiyordu, sesinde Holy Re-Formed Kilisesi'nin rahiplerinin tekdüze ritminden de, papazların belagatinden de eser yoktu. Ciddi, gerçekçi, şimdi sizinle konuştuğum gibi konuşuyordu.

Tanrı'nın bu dönemin insanı için çok gerçek, yaşadıkları maddi dünyadan daha canlı olduğu düşünülüyordu. Ölüm döşeğindeyken Roche bana, "Evine dönüyorsun," demişti. Bu zamanın insanların da işte buna, yani maddi hayatın aldatıcı ve önemsiz, aslolanın ölümsüz ruhun hayatı oluşuna inandıkları zannediliyordu. Tıpkı benim bu yüzyılı ziyaret etmem gibi onlar da dünyada ziyaretçiydiler. Ama bunu gösteren pek fazla bir şey göremedim. Eliwys vazife bilinciyle akşamları dualarını edip ibadetlerini yerine getirdikten sonra, yerinden kalkıp ibadetinin kocası, kızları ve Gawyn için duyduğu endişeyle hiçbir alakası yokmuş gibi eteklerini silkeliyor. Imeyne de kutsal emanetinin asılı olduğu zinciri ve dua kitabını yanından ayırmıyor, ama tek düşündüğü sosyal konumu. Rutubetli kilisede durup Peder Roche'un duasını dinleyinceye kadar, Tanrı'nın onlar için gerçek olduğunu gösteren hiçbir davranış görmemiştim.

Acaba Roche, Tanrı'yı ve cenneti, sizi ve Oxford'u görebildiğim kadar canlı görebiliyor mu? Avluya yağmur yağıyor, gözlüğünüz buğulandığı için çıkarıp atkınıza siliyorsunuz. Acaba cennetle Tanrı da sizin kadar yakın ve ulaşılması güç mü görünüyor?

Peder Roche, "Ruhlarımızı kötülükten koru ve bizi selametle cennetine ulaştır," der demez Agnes işaret almış gibi kucağımda doğruldu ve "Beni Peder Roche'a götür," dedi.

Peder Roche ayağa kalktı ve bize doğru geldi. "Ne oluyor? Kim var orada?" "Benim, Lady Katherine," dedim. "Agnes'ı getirdim. Dizi. .." Ne diyecektim? Mikrop mu kapmış? "Dizine bakmanızı istiyorum."

Bakmaya çalıştı, ama kilisenin içi çok karanlık olduğundan kızı kucağına alıp evine götürdü. Burası da daha aydınlık sayılmazdı. Evi sığındığım barakadan büyük değildi, tavanı da orası kadar alçaktı. İçeride olduğumuz sürece başını kirişlere çarpmamak için eğilmek zorunda kaldı.

Tek bir pencerenin kepengini açtı, içeri rüzgarla birlikte yağmur doldu. Sonra bir mum yakıp Agnes'ı kaba tahta masanın üstüne oturttu. Sargıyı açarken, Agnes ondan kaçmaya çalıştı.

"Kımıldamadan otur, Agnus," dedi, "sana İsa'nın cennetten nasıl indiğini anlatayim."

“Noel günü,” dedi Agnes.

Roche yaranın etrafını yoklayıp şişmiş yerlere parmağını bastırırken durmadan konuşuyordu. “Çobanlar korkudan taş kesilmişler, çünkü bu pırıltılı ışığın ne olduğunu bilmiyorlarmış. Cennette çalınan çanların seslerini de hiç duymamışlar. Bir de bakmışlar ki Tanrı’nın meleği üzerlerine iniyor.”

Dizine dokunmaya kalkıştığımda, Agnes çığlık atıp ellerimi itmişti, ama Roche’un koca parmaklarıyla kızarmış derisine bastırmasına sesini çıkarmadı. Kesinlikle kırmızı bir damar oluşmaya başlamıştı. Roche oraya nazikçe dokunup ışığı yaklaştırdı.

Gözlerini kısarak bakarken, “Ve armağanlar taşıyan üç kral,” dedi, “uzak bir diyardan gelmişler.” Kırmızı damara dikkatle bir daha dokunduktan sonra dua edecekmiş gibi ellerini birleştirdi, içimden, dua etme, bir şeyler yap, diye geçirdim.

Ellerini indirip yüzüme baktı. “Korkarım yara zehirlenmiş,” dedi. “Zehri çekmek için zufaotu demleyeceğim.” Ocağın başına gidip soğumuşa benzeyen birkaç kömür parçasını karıştırdıktan sonra, demir bir kaba bir kovadan su doldurdu.

Kova pisti, kap pisti, Agnes’in yarasını muayene eden elleri pisti. Orada durup kabı ateşe koymasını ve ellerini pis bir torbaya daldırmasını izlerken geldiğime pişman oldum. Roche Imeyne’den daha iyi değildi. Kan zehirlenmesi için Imeyne’nin lapaları ne kadar faydalıysa, otlar ve tohumları kaynatmak da o kadar faydalıydı. Gerçekten oradaymış gibi Tanrıyla konuşsa bile, duasının da bir yararı yoktu.

Neredeyse, “Elinden gelen sadece bu mu?” diyecekken ondan imkansız gerçekleştirmesini beklediğimi fark ettim. Enfeksiyonun tedavisi penisilindi, t-hücrelerinin takviye edilmesi idi, antiseptiklerdi ve heybesinde bunların hiçbiri yoktu.

Bay Gilchrist’in derslerinden birinde Ortaçağ hekimlerinden söz ettiğini hatırladım. Kara Ölüm sırasında kanamalı hastaları arsenik ve keçi idrarıyla tedavi etmeye çalışan sersemeler olduklarını söylemişti. İyi de ne yapmalarını bekliyordu ki? Antibiyotikleri mi vardı? Hastalığa neyin sebep olduğunu bile bilmiyorlardı. Kirli parmaklarının arasında kurumuş yapraklar tutan Peder Roche elinden geleni yapıyordu.

“Şarabınız var mı?” diye sordum. “Eski şarabımız?”

Şaraplarında çok az vardı, biralarıysa neredeyse hiç alkol içermiyordu, ama durdukça alkollenirdi ve alkol de antiseptikti.

“Hatırladığım kadarıyla yaraya dökülen bayat şarap bazen enfeksiyonu durdurabiliyor,” dedim.

Enfeksiyon nedir diye de sormadı, hiçbir şey hatırlamazken bunu nasıl hatırlayabildiğimi de sormadı. Hemen kiliseye gidip keskin kokulu şarapla dolu toprak bir testi getirdi. Şarabı sargının üzerine döktüm, yarayı da şarapla yıkadım.

Testiyi yarayı yıkamaya devam edebilmek için eve götürdüm ve belki kutsal şaraptır diye düşünerek Rosemund’un odasında yatağın altına sakladım. Imeyne’nin tek ihtiyacı buydu, bulursa Roche’u kafirlikten yaktırırdı. Yatmadan önce yaraya biraz daha şarap döktüm.

Noel arifesine kadar yağmur yağdı, buz gibi esen rüzgarla çatıdaki menfezden içeri girerek ateşi cızırdatıp tüttürdü.

Kivrin her fırsatta Agnes'in dizine şarap döktü ve ayın yirmi üçünde öğleden sonra yara artık daha iyi görünüyordu. Hâlâ şişti, ama kırmızı damar kaybolmuştu. Kivrin pelerini başına çekip Peder Roche'a haber vermek için kiliseye koştu, ama adam kilisede yoktu.

Imeyne de Eliwys de Anges'in dizinin yaralandığını fark etmemişti. Deli gibi Sir Bloet'nin ailesinin gelişine, tabii geleceklere eğer, hazırlanmaya çalışıyorlar, kadınların yatması için çatı katını temizliyorlar, salondaki hasırların üzerine gül yaprakları serpiyorlar, çeşit çeşit ekmek, tart ve puding pişiriyorlardı. Hatta tartlardan biri yem teknesinin içindeki İsa şeklindeydi, kundak bezi de örgü biçiminde hamurdan yapılmıştı.

Öğleden sonra Peder Roche sıırıslıklam ıslanmış halde titreyerek malikaneye geldi. Buz gibi yağmurda salon için sarmaşık toplamaya gitmişti. Imeyne mutfakta İsa şeklindeki tartı pişiriyordu. Kivrin papazı içeri aldı, giysilerinin kurumaması için ateşin başına oturttu.

Maisry'e seslendi, kız gelmeyince avluyu geçip mutfaka giderek bir kupa dolusu sıcak bira aldı. Birayla geri döndüğünde Maisry Roche'un yanına oturmuş, dolaşık kirli saçlarını eliyle toplamıştı. Roche da kızın kulağına kazyağı sürüyordu. Maisry Kivrin'i görür görmez elini kulağına götürdü ve muhtemelen Roche'un ilacının büyük kısmını silmiş oldu. Salondan dışarı kaçtı.

Kivrin, "Agnes'in dizi daha iyi," dedi. "Şişlik indi, yara da yeniden kabuk bağlıyor."

Peder şaşırmış görünmeyince Kivrin içinden acaba yanıldım mı, yoksa kan zehirlenmesi değil miydi, diye geçirdi.

Gece yağmur kara çevirdi. Lady Eliwys ertesi sabah, "Gelmeyecekler," dedi. Sesinden rahatladığı belliydi.

Kivrin de onunla aynı fikirdeydi. Gece neredeyse otuz santim kar yağmıştı ve hâlâ aynı hızla yağmaya devam ediyordu. Imeyne gelmeyeceklerini kabullenmiş gibi görünse de hazırlıklara devam ediyor, çatı katından aşağı kalaylı tabaklar indiriyor, Maisry'e bağıriyordu.

Öğle vaktinde kar birden durdu ve saat iki gibi hava açmaya başlayınca Eliwys herkese yabancılıklarını giymesini emretti. Kivrin kızları giydirirken, kızların ipek iç gömleklerinin süslülüğüne hayret etti. Agnes üstüne koyu kırmızı kadife bir fistan giydi. Gümüş tokalı bir de kemer taktı. Rosemund'un yaprak yeşili fistanının uzun yırtmaçlı kolları vardı, alçak korsajından sarı iç gömleğinin işlemeleri görünüyordu. Kivrin'e ne giymesi gerektiği hakkında bir şey söylenmemişti, ama kızların örgülerini çözüp omuzlarına döküp taradıktan sonra Agnes, "Mavini giymelisin," dedi. Yatağın ayakucundaki sandıktan Kivrin'in elbisesini çıkardı. Kızların süslü giysilerinin yanında fazla yakışsız durmuyordu, ama yine de dokusu fazla iyi, rengi de fazla maviydi.

Saçını ne yapacağını bilemedi. Evlenmemiş kızlar bayramlarda saçlarını açık bırakır, bir file veya kurdeleyle toplarlardı, ama Kivrin'in saçları toplanmayacak kadar kısaydı ve sadece evli kadınlar başlarını örterlerdi. Öylece bırakamazdı, kırpık saçları berbat görünüyordu.

Anlaşılan Eliwys de aynı fikirdeydi. Kivrin kızları aşağı indirdiği zaman dudağını ısırды ve Maisry'i çatı katına gönderip ince, neredeyse şeffaf bir örtü getirtti. Başının ön tarafı açıkta kalacak şekilde saçlarına tutturdu. Kivrin'in saçlarının ön kısmı görünüyordu, ama kırpık uçları saklanmış

oldu.

Açan güneşle birlikte Eliwys'in asabiyeti de geri dönmüş gibiydi. Maisry'den başladı, kız salona çamurlu ayaklarıyla girince tokadı yedi. Eliwys'in aklına birdenbire hazır olmayan onlarca şey geldi, herkese bir kusur buldu. Lady Imeyne belki onuncu defa, "Courcy'e gitmiş olsaydık..." diye söze başlayınca kadını adeta azarladı.

Kivrin Agnes'ı önceden giydirmenin kötü bir fikir olduğunu düşünmüştü. Vakit öğleni geçtiğinde kızların işlemeli kolları kirlenmişti. Agnes da kadife eteğinin yan tarafına boydan boya un dökmüştü.

Akşamüstü olmuş, fakat Gawyn hâlâ gelmemiş, herkesin siniri patlama noktasına varmış, Maisry'nin kulakları kıpkırmızı kesilmişti. Lady Imeyne Kivrin'e altı tane mum alıp Peder Roche'a götürmesini söyleyince, kızları evden çıkarma fırsatı bulduğuna sevinmişti.

Asabi bir tavırla, "Ona her iki ayını de okumasını söyle," dedi. "Yazık, sözde o ayınler Rabbin doğumu için. Courcy'e gitmeliydik."

Kivrin Agnes'a pelerinini giydirdi, Rosemund'a seslendi. Yürüyerek kiliseye gittiler. Roche orada değildi. Mihrabın ortasında yanmayan büyük sarımsı bir mum duruyordu. Papaz bunu gün batımında yakacak ve gece yarısının geldiğini mumum erimesinden anlayacaktı. Buz gibi kilisede dizlerinin üstünde duracaktı.

Roche evinde de yoktu. Kivrin mumları masaya bıraktı. Meydana dönerken Roche'un eşeğinin kilisenin bahçe kapısının yanında durmuş kar yaladığını gördüler.

Agnes, "Hayvanlara yem vermeyi unuttuk," dedi.

Kivrin yabanlık giysileri düşünerek, "Hayvanlara yem vermeyi mi?" diye sordu.

"Noel gecesi bu. Siz evdeki hayvanlarınızı beslemez misiniz?"

Rosemund, "Bir şey hatırlamıyor," dedi. "Noel gecesi Rabbin ahırda doğması şerefine hayvanları besleriz."

Agnes sordu: "Noel'i de mi hatırlamıyorsun?"

Kivrin, "Çok az," dedi. Noel arifesinde Oxford'u, Carfax'taki plastik çamlar ve lazer ışıklarıyla süslenmiş mağazaları, alışverişi son dakikaya bırakan kalabalığı, bisikletlerle dolu ana caddeyi, yağan karın ardından belli belirsiz görünen Magdalen kulesini düşündü.

"Önce çanları çalarlar, sonra yemek yersin, sonra ayin olur, sonra da Noel kütüğü," dedi Agnes.

Rosemund, "Hepsini karıştırdın," dedi. "Önce Noel kütüğünü yakarız, arkasından ayine gideriz.

Agnes kötü kötü ablasına bakıp, "Hayır, önce çan çalınır," dedi, "sonra ayin."

Ambardan biraz samanla bir çuval yulaf alıp atları beslemeye ahıra gittiler. Gringolet ahırda değildi, demek Gawyn daha dönmemişti. Döner dönmez onunla konuşmak zorundaydı. Randevu tarihine bir haftadan az bir zaman kalmıştı ve hâlâ iniş yerini bilmiyordu. Lord Guillaume'un gelişiyile birlikte her şey değişebilirdi.

Eliwys her şeyi kocasının gelişine kadar ertelemiş, bu sabah yine kızlarına babalarının bugün gelmesini beklediğini söylemişti. Lord Guillaume Kivrin'i Oxford'a veya Londra'ya götürmeye, ailesini aramaya kalkışabilir ya da Sir Bloet onu yanlarında Courcy'e götürmeyi teklif edebilirdi. Onunla hemen konuşması gerekiyordu. Ama burada konuklar varken, onu yalnız yakalamak daha kolaydı. Noel telaşı ve patırtısı içinde Kivrin'i iniş yerini göstermeye bile götürebilirdi.

Kivrin Gawyn dönebilir diye, atların yanında olabildiğince oyalandı, ama Agnes sıkıldı ve tavuklara yem vermeye gitmek istedi. Kivrin gidip kahyanın ineğini beslemeyi önerdi.

Rosemund, "O artık bizim ineğimiz," dedi.

İniş yerini bulmaya çıktığı gün hayvanın kemikli sırtına nasıl yaslandığını hatırlayıp,

“Hastalandığım gün o inek bana yardım etti,” dedi. “Nezaketi için teşekkür etmek isterim.”

Bir zamanlar domuzların durduğu ağılın yanından geçtiler. “Zavallı domuzcuklar,” dedi Agnes. “Olsalardı onlara elma verirdim.”

Rosemund, “Gökyüzü kuzeyde yine karardı,” dedi. “Bence gelmeyecekler.”

“Evet, ama gelecekler,” dedi Agnes. “Sir Bloet bana hediye getireceğine söz verdi.”

Kahyanın ineği aynı yerde, sondaki kulübenin arkasında durmuş, yine kararmaya yüz tutmuş bezelye asmasından geri kalanları yiyordu.

Agnes bir metre uzaktan ineğin ağzına bir tutam saman uzatıp, “İyi Noeller, inek hanım,” dedi.

“Yalnızca geceyarısı konuşurlar,” dedi Rosemund.

“Geceyarısı gelip görmek istiyorum, Lady Kivrin,” dedi Agnes. İnek başını uzatınca geri kaçtı.

“Gelemezsin, kazkafalı. O saatte ayinde olacaksın.”

İnek boynunu uzatıp kocaman bir adım attı. Agnes geri çekildi. Kivrin hayvana bir tutam saman verdi.

Agnes gıptayla izledi. “Herkes ayinde oluyorsa, hayvanların konuştuğunu nereden biliyorlar?”

“Peder Roche konuştuklarını söylüyor,” dedi Rosemund.

Agnes Kivrin’in eteklerinin arkasından çıkıp bir tutam saman daha aldı. “Ne diyorlarmış?” Samanı ineğe doğru uzattı.

“Nasıl besleyeceğini bilmiyormuşsun, öyle diyorlar,” dedi Rosemund.

“Hayır, öyle demezler.” Agnes elini ileriye uzattı. İnek ağzını açıp dişlerini göstererek samana atıldı. Agnes samanı atıp, Kivrin’in arkasına kaçtı. “Yüce Rabbimizi övüyorlarmış. Peder Roche öyle dedi.”

At kişnemeleri duyuldu. Agnes kulübelerin arasına koştu. “Geldiler!” diye bağırarak geri geldi.

“Sir Bloet geldi. Gördüm. Şimdi atlarıyla avluya girdiler.”

Kivrin telaşla samanın geri kalanını ineğin önüne attı. Rosemund torbadan bir avuç yulaf çıkarıp avcundan yemesi için hayvana uzattı.

Agnes, “Haydi gel, Rosemund,” dedi. “Sir Bloet geldi!”

Rosemund avcunda kalan yulaf tanelerini silkeledi. “Ben Peder Roche’un eşeğini de besleyeceğim.” Kiliseye doğru yürüdü, eve doğru dönüp bakmadı bile.

Agnes, “Ama geldiler, Rosemund” diye bağırıp arkasından koştu. “Ne getirmişler görmek istemiyor musun?”

Belli ki istemiyordu. Rosemund kilise bahçesinin kapısının yanında, karların arasından çıkmış bir tutam tilkikuyruğunu yiyen eşeğin yanına varmıştı bile. Rosemund eğilip hayvanın burnuna bir avuç yulaf uzattı, ama eşek oralı olmadı, sarı dişleriyle koca bir tutam ot kopardı. Rosemund yulafi uzatmaya devam etti.

Kivrin, “Rosemund,” dedi. “Eşeği ben beslerim. Sen gidip misafirleri karşıla.”

“Sir Bloet bana hediye getireceğini söyledi,” dedi Agnes.

Rosemund avcunu açıp yulafi yere döktü. “Ondan bu kadar hoşlanıyorsan, neden babama söylemiyorsun, seni onunla evlendirsin.” Malikaneye doğru yürümeye başladı.

“Ben daha küçüğüm.”

Kivrin, Rosemund da öyle, diye düşündü. Agnes’in elini tutup Rosemund’un peşinden gitti. Rosemund çenesini havaya kaldırmış, eteklerini kaldırma zahmetine bile girmeden önden hızlı hızlı yürüyor, Agnes’in “Dur, bizi bekle” demesini duymazdan geliyordu. .

Konuklar çoktan avluya girmişlerdi. Rosemund da ağıla varmıştı. Kivrin, Agnes’ı koşturarak

adımlarını sıklaştırdı. Aynı anda avluya girdiler. Kivrin şaşkınlıkla durdu.

Resmi bir karşılama, ailenin kapıya çıkıp kasıntı konuşmalar ve kibar gülümsemelerle konuklarını buyur etmesini beklemişti, ama bu tıpkı okuldaki dönemin ilk gününe benziyordu. Herkes elinde heybeler ve sandıklar taşıyor, sevinç çılgınlıkları ve kucaklaşmalarla birbirlerini selamlıyordu. Hep bir ağızdan konuşup gülüşüyorlardı. Rosemund bile gözden kaçmamıştı. Kolalı devasa bir bone takmış iriyarı bir kadın Agnes'ı kucagina alıp öptü. Üç küçük kız sevinç çılgınlıkları atarak Rosemund'un etrafını sardı.

Hizmetkarlar -belli ki onlar da yabancıklarını giymişlerdi-mutfağa üzeri örtülü bir sepetle kocaman bir kaz göturdüler ve atları ahıra soktular. Hâlâ Gringolet'in sırtından inmemiş olan Gawyn eğilmiş Imeyne ile konuşuyordu. Kivrin onun, "Hayır, piskopos Wiveliscombe'da" dediğini duydu. Ama Imeyne mutsuz görünmüyordu, demek ki başdiyakozdan mesajı almıştı.

Imeyne dönüp canlı, Kivrin'inkinden bile parlak mavi renkte pelerin giymiş bir kadının atından inmesine yardım etti ve kadını gülümseyerek Eliwys'in yanına götürdü. Eliwys de gülümsüyordu.

Kivrin içlerinden hangisinin Sir Bloet olduğunu seçmeye çalıştıysa da, gümüş kabartmalı dizginli atların sırtında, kürklü pelerinler giymiş en az altı erkek vardı. Tanrı'ya şükür hiçbiri elden ayaktan düşmüş değildi, hatta bir ikisi oldukça hoş görünümüydü. Agnes'a Sir Bloet'i sormak için döndü, ama kız kolalı bone takmış kadının elinden daha kurtulamamıştı. Kadın kızın başını okşayarak, "O kadar büyümüşsün ki seni neredeyse tanıyamayacaktım," diyordu. Kivrin gülmek için kendini tuttu. Demek bazı şeyler hiç değişmiyordu.

Konukların birkaçı kızıl saçlıydı. İçlerinden biri de Imeyne ile yaşıt olmasına rağmen soluk pembe saçlarını genç bir kız gibi açık bırakmış bir kadındı. İncecik, memnuniyetsiz bir ağzı vardı ve hizmetkarların eşyaları indirmelerinden hiç memnun olmadığı belliydi. Bir uşağın elindeki sepeti sertçe çekip yeşil kadife tunikli şişman bir adama verdi.

Adamın da saçları kızıldı. Genç erkeklerin en yakışıklısının da. Yirmili yaşlarının sonlarındaydı, yuvarlak yüzü çilliydi, ama en azından yüzünde sevimli bir ifade vardı.

Agnes, "Sir Bloet," diye bağırdı. Kivrin'in yanından fırladı, şişman adamın dizlerine çarptı.

Kivrin, of olamaz dedi içinden. Şişman adamın pembe bukleli cadalozla ya da kolalı bone takmış kadınla evli olduğunu düşünmüştü. Adam en aşağı elli yaşındaydı ve yaklaşık yüz otuz kiloydu. Agnes'a gülümsediğinde çürükten kararmış kazma dişleri görünüyordu.

Agnes adamın tuniğini çekiştirip, "Bana hediye getirdin mi?" diye sordu.

Adam hâlâ öbür kızlarla birlikte duran Rosemund'a doğru bakarak, "Evet," dedi. "Hem sana, hem de ablana."

Agnes, "Rosemund'u çağırayım," deyip Kivrin durdurmaya fırsat bulamadan ok gibi Rosemund'un yanına koştu. Bloet hantal adımlarla peşinden gitti. O yaklaşırken kızlar kıkırdaşıp ayrıldılar. Rosemund Agnes'a ölümcül bir bakış attıktan sonra gülümseyerek elini uzattı. "İyi günler, hoş geldiniz efendim."

Çenesini olabildiğince yukarı kaldırmıştı ve solgun yanaklarında ateş gibi yanan iki nokta vardı, ama Bloet bunları mahcubiyet ve heyecan olarak algıladı. Kızın küçük parmaklarını tombul parmaklarının arasına adı ve "İlkbaharda kocanı bu kadar resmi karşılamayacaksın," dedi.

O noktalar daha da kızardı. "Hâlâ kış mevsimindeyiz, efendim."

"Yakında bahar gelecek," dedi ve kahverengi dişlerini göstere göstere güldü.

Agnes, "Nerede benim hediyem?" diye sordu.

"Agnes, bu kadar açgözlü olma." Eliwys gelip kızlarının arasında durdu. "Misafir hediye

isteyerek mi karşılanır?” Bloet’ye bakıp gülümsedi. Bu evliliğin gerçekleşmesinden çekiniyorsa eğer, hiç belli etmiyordu. Onu yeni görmüş olan Kivrin’den bile daha rahat görünüyordu.

Sir Bloet, “Baldızıma bir hediye sözüm var,” deyip elini aşırı sıkı kemerine attı ve küçük bir kese çıkardı. “Bir tane de sözlüme getirdim.” Küçük kesenin içinden taşlarla kaplı bir broş çıkardı. “Gelinim için bir muhabbet düğümü. Takarken beni düşün.”

Pofurdayarak öne eğilip pelerinine taktı. Kivrin, umarım felç geçirir, diye düşündü. Şişman parmaklar boynuna değerken Rosemund kımıldamadan durdu, yanakları kıpkırmızıydı.

Eliwys hayranlıkla, “Yakut,” dedi. “Bu güzel hediye için sözlüne teşekkür etmeyecek misin, Rosemund?”

Rosemund ifadesiz bir sesle, “Broş için teşekkür ederim,” dedi.

“*Benim* hediyem nerede?” Adam parmaklarını yeniden kesenin içine daldırırken bir o ayağına, bir öbürüne basarak dans etti. Keseden çıkardığı şeyi avcunun içinde tuttu. Agnes’a doğru eğilip avcunu açtı.

Agnes sevinçle, “Çıngırak!” diye bağırıp sallamaya başladı. Kızak atlarına takılanlara benzeyen küçük yuvarlak çingıraklardandı. Tepesinde küçük madeni bir halkası vardı.

Agnes ısrarla Kivrin’den odaya çıkıp bilezik gibi bileğine takmak için bir kurdele almalarını istedi. Kivrin’in giysilerinin durduğu sandıktan kurdeleyi çıkarırken, “Bunu babam panayırdan getirdi,” dedi. Boyası hareliydi ve öyle sertti ki Kivrin çingırağın halkasından güçlkle geçirebildi. Woolworth’s mağazasındaki en ucuz kurdeleler, hatta Noel hediyeleri için kullanılan kağıttan kurdeleler bile bu kıymetli olduğu belli olan şeyden çok daha iyiydi.

Kivrin kurdeleyi kızın bileğine bağladı, alt kata döndüler. Karşılama ve eşyaları indirme patirtüsü içeri taşınmıştı. Hizmetkarlar şilte ve sandıklarla heybeye benzeyen şeyler taşıyorlardı. Sir Bloet’nin onu alıp götürmesinden endişe etmesine hiç gerek yoktu. Bütün kışı burada geçirecek gibi görünüyorlardı.

Kendisine ne yapacaklarını tartışacaklar diye korkmasına da gerek yoktu. Kivrin’e başını çevirip bakan bile olmamıştı. Hatta Agnes annesinin yanına gidip bileziğini göstermelerinde ısrar ettiğinde bile kimse bakmamıştı. Eliwys, Sir Bloet, Gawyn ve muhtemelen birinin oğlu ya da yeğeni olan o yakışıklı adamla derin bir sohbete dalmıştı. Ve yine ellerini büküp duruyordu. Bath’tan gelen haberler kötü olmalıydı.

Lady Imeyne salonun bir ucunda iriyarı kadınla ve papaz cüppeli solgun yüzlü bir adamla konuşuyordu. Yüzündeki ifadeye bakılırsa Peder Roche’tan yakınıyordu.

Kivrin bu gürültülü keşmekeşten faydalanıp Rosemund’u kızların arasından çekti ve misafirlerin adlarını sordu. O solgun adam az çok tahmin ettiği gibi Sir Bloet’nin papazıydı. Mavi pelerinli kadın da evlatlığıydı. Kolalı bone takmış iriyarı kadın, Sir Bloet’nin erkek kardeşinin karısıydı, Dorset’ten misafir gelmişti. Kızıl saçlı iki genç ile kıkırdaşan kızlar da yengenin çocuklarıydı. Sir Bloet’nin çocuğu yoktu.

Elbette bu yüzden herkesin onayladığı biriyle evleniyordu. Soyun devamı 1320’lerde çok önemli bir meseleydi. Kadın ne kadar genç olursa, kendisi sağ kalmasa bile, içlerinden en az biri yetişkinliğe kadar sağ kalacak çok sayıda varis doğurma şansı da o kadar çok olurdu.

Suluk kızıl saçlı felaket mi felaket ihtiyar kadın da Sir Bloet’in evlenmemiş ablası Lady Yvolde’ydi. Birlikte Courcy’de oturuyorlardı. Kivrin kadının zavallı Maisry’ye elinden bir sepet düşürdüğü için bağırmasını izlerken, belinde bir deste anahtar olduğunu gördü. Bu evin onun idaresinde olduğu anlamına geliyordu, ya da Paskalya’ya kadar onun idaresindeydi. Zavallı

Rosemund'un bu kadının karşısında hiç şansı yoktu.

Aralarında Rosemund'a hiç olmazsa bir müttefik çıkmasını ümit ederek, "Peki diğerleri kim?" diye sordu.

Rosemund çok barizmiş gibi, "Hizmetkarlar" dedi ve koşarak kızların yanlarına gitti.

En az yirmi kişiydiler ve bunlara atlarla ilgilenen seyisler dahil değildi. Sinirli Eliwys bile bu kalabalık hizmetkar ordusu karşısında şaşkına dönmüş gibiydi. Kivrin soylu evlerinde onlarca hizmetkar bulunduğunu okumuş, ama bu sayının yanlış olduğunu düşünmüştü. Eliwys ile Imeyne'nin neredeyse hiç hizmetçisi yoktu. Noel kütüğünü hazırlamak için neredeyse köy halkının tamamını kullanmak zorunda kalmışlardı. Kivrin bu durumu kısmen içinde buldukları sıkıntılı döneme vermişse de, taşradaki malikanelerde bulunan hizmetkar sayısının abartılmış olduğunu zannetmişti. Demek abartılmamıştı.

Hizmetkarlar salona akın edip yemek servisini yaptılar. Kivrin akşam yemeği yenip yenmeyeceğini bilmiyordu, ne de olsa Noel arifesinde perhiz yapılırdı, ama solgun papaz duayı bitirmez, hizmetkar ordusu belli ki Lady Imeyne'nin emriyle ekmek, sulandırılmış şarap, küllü suya batırıldıktan sonra kızartılmış kuru morinadan oluşan yemeği getirdi.

Agnes heyecandan tek bir lokma bile yiyemedi, sofraya toplandıktan sonra ateşin karşısında uslu uslu oturmak istemedi. Çıngırağını çalıp salonda koşturarak köpeklere hiç rahat vermedi.

Sir Bloet'nin uşaklarıyla kahya, Noel kütüğünü getirip etrafa kıvılcımlar saçarak ocağa koydular. Kadınlar gülüşerek geri çekildiler, çocuklar da neşeli çığlıklar attılar. Evin en büyük çocuğu Rosemund, kütüğü önceki yılın kütüğünden alınıp saklanmış bir dalı eğri büğrü köklerden birinin ucuna usulca değdirerek yaktı. Kütük tutuşunca gülüşüp alkışladılar. Agnes da kolunu deli gibi sallayarak çıngırağını çaldı.

Rosemund çocukların ayin için geceyarısına kadar yatmadıklarını söylemişti, ama Kivrin Agnes'ı yanına yatırıp birazcık uyutmaya ikna etmeyi umuyordu. Ama gece ilerledikçe Agnes da iyice azıttı, o kadar çığlıklar atıp çıngırak çaldı ki, Kivrin sonunda çıngırağı kızın elinden almak zorunda kaldı.

Kadınlar ateşin karşısına oturup sohbet ettiler. Erkekler kollarını göğüslerinde kavuşturmuşlar, küçük gruplar halinde ayakta duruyorlardı. Papaz dışında hepsi birkaç kere dışarı çıktılar ve karı silkelemek için ayaklarını yere vurup kahkahalar atarak geri geldiler. Kırmızı yüzlerinden ve Imeyne'nin onaylamaz bakışlarından bir fiçı birayla perhizi bozdukları belliydi.

Salona üçüncü kez girdikleri zaman Bloet ocağın karşısına oturdu, ayaklarını ateşe uzatıp kızları izlemeye başladı.

Kıkırdaşan üç kızla Rosemund körebe oynuyorlardı. Ebe olan Rosemund sedirlere yaklaşıncaya Bloet uzanıp kızı kucağına çekiverdi. Herkes kahkahayla güldü.

Imeyne uzun geceyi papazla oturup adama Peder Roche hakkındaki şikayetlerini sayıp dökerek geçirdi. Roche cahildi, beceriksizdi, geçen pazar günü ayinde Confiteor duasını Adjutorum'dan önce okumuştü. Kivrin, bu papaz ellerini ateşte ısıtıp ayıplayarak başını iki yana sallarken, şu anda o buz gibi kilisede dizlerinin üstünde, diye düşündü.

Alevler yatışıp geride parlak korlar kaldı. Rosemund, Bloet'nin kucağından kurtulup koşarak oyuna geri döndü. Gawyn gözlerini Eliwys'ten ayırmadan altı kurdu nasıl öldürdüğünü anlattı. Papaz da ölüm döşeginde günah çıkarırken yalan söyleyen bir kadının hikâyesini anlattı. Kadının alınına kutsal yağı sürerken, kadının derisinden duman çıkmış ve gözlerinin önünde yağ kapkara kesilmişti.

Papaz hikâyesinin yarısına gelmişti ki Gawyn ayağa kalktı, ellerini ateşe tutup ovuşturdu ve dilenci bankına gitti. Oturup çizmelerini çıkardı.

Bir dakika sonra Eliwys de ayağa kalkıp yanına gitti. Kivrin Gawyn'e ne dediğini duyamadı, ama Gawyn ellerinde çizmeleriyle ayağa kalktı.

Gawyn'in, "Mahkeme bir daha ertelendi," dediğini duydu. "Davayı gören hakim hastalanmış."

Eliwys'in ne karşılık verdiğini duyamadı, ama Gawyn evet der gibi başını salladı ve "Bu iyi haber. Yeni hakim Swindone'lu ve Kral Edward'a karşı daha mesafeli," dedi. Ama ikisi de bunu iyi bir haber gibi karşılamış görünmüyorlardı. Eliwys'in yüzü, Imeyne'den Gawyn'in Courcy'e gönderildiğini duyduğu zamanki kadar beyazdı.

Eliwys parmağındaki kalın yüzüğünü çevirdi. Gawyn tekrar oturup çorabının tabanındaki çalı çırpıyı süpürüp çizmelerini giydi. Sonra başını kaldırıp bir şey daha söyledi. Eliwys başını yana çevirdi. Kivrin gölgede kalan yüzündeki ifadeyi göremedi, ama Gawyn'inkini görebiliyordu.

İçinden, salondaki insanlar da görüyor diye geçirip telaşla çifti izleyen biri var mı diye etrafına bakındı. Imeyne ateşli ateşli şikayet etmeye devam ediyordu, ama Sir Bloet'in ablası onları izliyordu. Ağzı ayıplar gibi gerilmişti. Ateşin karşısında oturan Sir Bloet ile diğer erkeklerinkiler de.

Kivrin bu gece Gawyn ile konuşma fırsatı bulacağını ummuştu, ama bu meraklı insanların arasında bunu yapamayacağı belliydi. Bir zil çaldı, Eliwys irkilip kapıya doğru baktı.

Papaz usulca, "Bu Noel çanı," dedi. Çocuklar bile oyunlarını bırakıp dinlediler.

Bazı köylerde kilise çanı İsa'nın doğumundan sonra geçen yıl sayısı kadar çalınırdı. Çoğu köyde geceyarısından bir saat önce çalınırdı. Kivrin Peder Roche'un hatta Lady Yvolde'nin papazının bile binlere kadar saymayı bildiğinden şüpheliydi, ama yine de içinden saymaya başladı.

Kütükler ve çırallar taşıyan üç uşak içeri girip ateşi canlandırdılar. Ateş duvarlara büyük, biçimsiz gölgeler vurarak harladı. Agnes zıplayıp eliyle işaret etti. Sir Bloet'nin yeğenlerinden biri de eliyle tavşan gölgesi yaptı.

Bay Latimer dönem insanların Noel kütüğünün yaptığı gölgelere bakarak geleceği okuduklarını söylemişti. Acaba, hepsi tehlikedeyken ve Lord Guillaume'un başı dertteyken bu insanları neler bekliyordu?

Kral ceza olarak hüküm giymiş suçluların ellerinden arazi ve mülklerini almıştı. Belki Fransa'ya taşınmaya, belki de Sir Bloet'nin ianesiyle geçinip kahyanın karısının burun kıvrımlarına katlanmaya mecbur kalacaklardı.

Belki Lord Guillaume bu gece müjdeli haberler ve Agnes'a aldığı şahinle eve dönerdi. Bundan böyle mutlu mesut yaşarlardı. Eliwys hariç. Ve tabii Rosemund da. Rosemund'a neler olacaktı?

Kivrin içinden, olan olmuş, diye geçirdi. Karar çoktan verilmişti. Lord Guillaume evine dönecek ve Gawyn ile Eliwys'in durumunu öğrenecekti. Rosemund Sir Bloet'ye teslim edilecekti. Agnes büyüyecek, evlenecek, ya doğum yaparken, ya kan zehirlenmesinden, ya koleradan ya da zatürreden ölecekti.

Hepsi de öldüler, diye düşündü ve buna inanamadı. Yedi yüzyıldan uzun bir zamandır ölüydü bu insanlar.

Agnes, "Bakın!" diye bağırdı. "Rosemund'un başı yok!" Ateşten duvarlara vuran çarpık çurpuk gölgeleri işaret etti. Rosemund'un garip biçimde uzamış gölgesi omuzlarında bitiyordu.

Kızıl saçlı oğlanlardan biri Agnes'a doğru koştu. Gölgenin şeklini değiştirmek için parmak uçlarında sıçrayarak, "Benim de başım yok," dedi.

Agnes neşeyle bağırdı. "Başın yok, Rosemund. Bu sene çıkmadan öleceksin!"

Eliwys kızın üstüne yürüdü. "Öyle şey söyleme." Herkes başını kaldırıp ona baktı.

Agnes, "Kivrin'in başı var," dedi. "Benim de var, ama zavallı Rosemund'un yok."

Eliwys Agnes'ı iki kolundan tuttu. "Saçma sapan oyunlar bunlar.Öyle bir şey yok."

"Gölge..." Agnes ağlayacak gibiydi.

"Lady Katherine'in yanına otur, yerinden kıınıldama," dedi Eliwys. Kızı Kivrin'in yanına getirip adeta sıranın üstüne itti. "Sen çok azdın artık."

Agnes Kivrin'in yanına sokuldu, ağlayıp ağlamamaya karar vermeye çalışıyordu. Kivrin sayarken şaşırmişti, ama kaldığı yerden devam etti. Kırk altı, kırk yedi.

Agnes, "Çıngırağımı istiyorum," diyerek yerinden inmeye yeltendi.

"Hayır. Sessizce oturmamız gerek." Agnes'ı kucağına oturttu.

"Bana Noel'i anlat."

"Anlatamam, Agnes. Hatırlamıyorum."

"Bana anlatacak hiç mi bir şey hatırlamıyorsun?"

Kivrin, her şeyi hatırlıyorum, diye düşündü. Dükkanlar kurdeleler, satenler, yaldızlı kağıtlar, kadifelerle dolar taşar. Her şey kırmızı, dore ve mavidir, benim çivitle boyanmış pelerininimden daha canlı bir mavidir. Her yer ışıklarla kaplıdır, her yerden müzik sesi gelir. Büyük Tom ve Magdalen Noel ilahileri çalar.

It Came Upon the Midnight Clear ilahisini çalmaya çabalayan Carfax çanlarını, ana caddede çalınan şarkıları düşündü. O ilahiler daha yazılmamıştı bile. İçini bir sıla hasreti kaplayıverdi.

Agnes, "Çıngırağımı çalacağım," diyerek Kivrin'in kucağından inmeye çabaladı. "Ver bana." Bileğini uzattı.

"Yanıma biraz uzanırsan bağlarım," dedi Kivrin.

Dudaklarını büzüp, suratını astı. "Uyumak zorunda mıyım?"

"Hayır, sana bir masal anlatacağım." Kivrin kaybolmaması için kendi bileğine bağladığı çıngırağın kurdelesini çözdü. "Evvel zaman içinde..." Sustu. Evvel zaman ifadesi 1320'lere kadar gidiyor muydu? Bu zamanda insanlar çocuklarına ne tür masallar anlatıyorlardı? Kurtlar ve kutsal yağ sürünce derisi kararan cadıların masallarını mı?

Çıngırağı kızın tombul bileğine bağlamaya uğraşırken, "Evvel zaman içinde bir kız varmış," dedi. Kırmızı kurdelenin kenarları tarazlanmaya başlamıştı. Çözülüp çözülüp bağlanmaya dayanamayacaktı. "Şeyde yaşarmış..."

"Şu kız mı?" diye sordu bir kadın sesi.

Kivrin başını kaldırdı. Bloet'nin ablası Yvolde'ydi, hemen arkasında da Imeyne vardı. Kadın gözlerini Kivrin'e dikmiş, ağzı hoşnutsuzlukla bükülmüştü. Başını iki yana salladı.

"Hayır, bu Ulrich'in kızı değil," dedi. "O kız kısa boylu ve esmerdi."

"De Ferrer'in evlatlığı da mı değil?"

Yvolde, "O kız öldü," dedi. Kivrin'e, "Kim olduğunu hatırlamıyor musun?" diye sordu.

"Hayır hanımım," dedi Kivrin. Gözlerini yerde tutması gerektiğini çok geç hatırlamıştı.

Agnes kendiliğinden atıldı. "Başına vurmuşlar."

"Ama bak adını ve konuşmayı hatırlıyorsun. İyi bir aileden misin?"

Kivrin sesinin uysalca çıkmasına çalışarak "Ailemi hatırlamıyorum, hanımım," dedi.

Yvolde, "Konuşması batılı gibi," dedi. "Bath'a haber yolladınız mı?"

"Hayır," dedi Imeyne. "Gelinim oğlumun gelişini bekleyecek. Oxenford'tan haber almadınız mı?"

"Almadık, ama orada çok hastalık varmış."

Rosemund yanlarına geldi. "Lady Katherine'in ailesini tanıyor musunuz, Lady Yvolde?"

Yvolde sıksa suratını ona çevirdi. "Hayır. Kardeşimin verdiği broş nerede?"

Rosemund kekeleydi. “Ben şey... pelerinimde.”

“Git getir,” dedi Lady Imeyne. “Görmek istiyorum.”

Rosemund’un çenesi yukarı kalktı ama pelerinlerin asılı durduğu yere gitti.

“Kardeşimin varlığına da hediyelerine de hiç ilgi göstermiyor,” dedi Yvolde. “Onunla yemekte tek kelime bile konuşmadı.”

Rosemund broşun takılı olduğu peleriniyle geri geldi. Bir şey söylemeden Imeyne’ye uzattı. Agnes, “Görmek istiyorum,” deyince, eğilip kardeşine de gösterdi.

Broşun altın halkasının üstünde kırmızı taşlar vardı. İğnesi ortasındaydı. Kaldırılıp kumaşa batırılması gerekiyordu. Halkanın dışında bir yazı vardı: “*Io suiicen Iui dami amo .*”

Agnes altın halkayı işaret etti. “Ne diyor?”

Rosemund, hiç umurunda değil der gibi bir tavırla, “Bilmiyorum,” dedi.

Yvolde’nin çenesi kasıldı. Kivrin telaşla, ““Sevdiğim dostumun yerindesin’ diyor Agnes.” Ve bunu der demez ne yaptığını anladı. Başını kaldırıp Imeyne’ye baktı, ama kadın bir şey fark etmemiş gibiydi.

“Böyle bir söz çiviye asılacak yerde göğsünde durmalı,” dedi Imeyne. Broşu alıp Rosemund’un fistanına iğneledi.

“Ve sen de çocukça oyunlar oynayacağın yerde,” dedi Yvolde, “bir nişanlıya yakışır şekilde kardeşimin yanında olmalısın.” Elini Bloet’nin ateşin karşısında uyukladığı yere doğru uzattı. Rosemund yalvarırcasına Kivrin’e baktı.

Imeyne soğuk bir sesle, “Git, böyle cömert bir hediye getirdiği için Sir Bloet’ye teşekkür et.”

Rosemund pelerinini Kivrin’e verip ocağa doğru gitti.

“Gel Agnes,” dedi Kivrin. “Dinlenmen gerek.”

“Çamı dinleyeceğim.”

Yvolde ‘lady’ kelimesini garip biçimde vurgulayarak, “Lady Katherine,” dedi, “bize bir şey hatırlamadığını söyledin, ama Lady Rosemund’un broşundaki yazıyı rahatça okudun. Demek okuma biliyorsun.”

Kivrin, içinden, okuma biliyorum, diye geçirdi. Dönem insanların üçte birinden daha az bir kesim okuyabiliyordu. Bu oran kadınlarda çok daha azdı.

Yüzüne buraya geldiği ilk günkü gibi bakan Imeyne’ye göz attı. O gün giysilerini ellemiş, ellerini incelemişti.

Kivrin Yvolde’nin gözlerinin içine bakarak, “Hayır,” dedi. “Ben Patemoster duasını bile okuyamıyorum. Broşu Rosemund’a verirken ne yazdığını kardeşiniz söyledi.”

Agnes, “Hayır, söylemedi,” dedi.

Kivrin kadının buna asla inanmayacağını ve kardeşine soracağını, onun da hiç böyle bir şey söylemediğini düşünerek, “Sen çingırağına bakıyordun o sırada,” dedi.

Ama Yvolde tatmin olmuş gibiydi. “Böyle birinin okuma bildiğini hiç zannetmiyordum zaten,” dedi. Elini tuttu ve birlikte Sir Bloet’nin yanına gittiler.

Kivrin sedire yığılıp kaldı.

Agnes, “Çingırağımı istiyorum,” dedi.

“Yatmazsan bileğine bağlamam.”

Agnes kucağına sokuldu. “Önce masal anlat. Evvel zaman içinde bir kız varmış.”

“Evvel zaman içinde bir kız varmış,” dedi Kivrin. Imeyne ile Yvolde’ye baktı. Sir Bloet’nin yanına oturmuş Rosemund’la konuşuyorlardı. Kız çenesini yukarda tutarak bir şey söyledi. Yanakları

kıpkırmızıydı. Sir Bloet güldü, eli broşun üstüne kapandı, ardından Rosemund'un göğsüne doğru kaydı.

Agnes ısrarlı bir sesle tekrarladı. "Bir zamanlar bir kız varmış ..."

"Büyük bir ormanın kıyısında yaşarmış. Babası, 'Sakın yalnız başına ormana girme' demiş..."

Agnes esnedi. "Ama kız babasını dinlememiş."

"Evet, dinlememiş. Babası onu çok sever, hep kızının iyiliğini istermiş, ama kız onu dinlemezmiş."

Agnes Kivrin'e yaslandı. "Ormanda ne varmış?"

Kivrin Rosemund'un pelerinini kızın üstüne çekti. İçinden, hırsızlarla haydutlar, dedi. Zampara erkeklerle cadaloz ablaları. Yasak aşk yaşayanlar. Kocalar. Hakimler. "Tehlikenin her türlü," dedi.

Agnes uykulu uykulu, "Ve kurtlar" dedi.

"Evet kurtlar." Imeyne ile Yvolde'ye baktı. Sir Bloet'den biraz uzaklaşmış, fısıldaşarak Kivrin'e bakıyorlardı.

"Kıza ne olmuş?" Agnes'ın gözleri neredeyse kapanacaktı.

Kivrin kızı bağrına bastı. "Bilmiyorum," diye mırıldandı. "Bilmiyorum."

Agnes uykuya dalalı daha beş dakika olmamıştı ki, çanlar sustuktan sonra yeniden daha hızlı çalmaya başladı ve ahaliyi ayine çağırdı.

Lady Imeyne “Peder Roche da pek erken başlar. Daha gece yarısı olmadı ki,” der demez, Wychlade ve Bureford ile doğudan çok uzaktan sadece bir yankı gibi Oxford’un çanlarının sesleri duyuldu.

Kivrin, işte Osney çanlar, işte Carfax, dedi içinden. Acaba bu gece kendi zamanında da çalışıyorlar mıydı?

Sir Bloet güçbela ayağa kalkıp ablasının da kalkmasına yardım etti. Hizmetkarlarından biri koşarak pelerinleriyle birlikte sincap kürkü kaplı bir harmani getirdi. Gevezelik eden kızlar yığından pelerinlerini alıp sohbetlerini kesmeden sırtlarına geçirdiler. Lady Imeyne dilenci bankında uyuklayan Maisry’yi sarsıp uyandırdı. Dua kitabını getirmesini emretti. Maisry esneyip ayaklarını sürüyerek merdivene doğru gitti. Rosemund gelip abartılı bir dikkatle Agnes’in üstüne örtülmüş pelerinine uzandı.

Agnes derin uykudaydı. Kivrin kızı uyandırmak istemediği için tereddüt etti, ama bitkin düşmüş beş yaşında kızların bile bu ayinden muaf sayılmayacaklarından emindi. Usulca, “Agnes,” dedi.

“Onu kiliseye kucağında götürmen gerek,” dedi Rosemund, bir yandan da Sir Bloet’nin broşuyla uğraşıyordu. Kahyanın en küçük oğlu beyaz pelerininin eteklerini yere sürüyerek getirip Kivrin’in karşısında durdu.

Kivrin kilisenin çanının kızı uyandırmamasına hayret edip bir daha “Agnes,” dedi ve kızı hafifçe sarstı. Çan akşam dualarından çok daha kuvvetli çalışıyordu, sesi öbür çanların seslerini bastırıyordu.

Agnes’in gözleri açılıverdi. Uykulu bir sesle Rosemund’a, “Beni uyandırmadın,” dedi. Sonra uykusu iyice açıldı ve “Uyandıracaktın, söz vermiştin,” diye bağırdı.

“Pelerinini giy,” dedi Kivrin. “Kiliseye gitmeliyiz.”

“Kivrin, çingırağımı takacağım.”

“Taktın ya.” Kızın kırmızı pelerininin önünü iğneyi boynuna batırmadan tutturmaya çalıştı.

“Hayır, takmadım.” Elini koluna attı. “Çingırağımı takacağım ben!”

Rosemund eğilip yerden aldı. “Al, burada. Bileğinden yere düşmüş. Ama şimdi bununla uğraşmanın zamanı değil. Bak, çanlar bizi ayine çağırıyor.”

“Çalmayacağım ki. Sadece takacağım.”

Kivrin bir dakika içinde herkesin hazırlanmasına inanamadı. Sir Bloet’in uşaklarından biri ateşten aldığı bir dal parçasıyla fenerleri yakıp hizmetkarlara veriyordu. Aceleyle çingırağı kızın bileğine bağlayıp kızların ellerinden tuttu.

Lady Eliwys elini Sir Bloet’nin havaya kaldırdığı elinin üstüne koydu. Lady Imeyne Kivrin’e küçük kızlarla peşlerinden gitmelerini işaret etti. Diğerleri de, Sir Bloet’nin ablasıyla Lady Imeyne ve Sir Bloet’nin maiyeti bir geçit alayındaymış gibi ağırbaşlılıkla artlarına düştüler.

Kar durmuş, yıldızlar görünüyordu. Köy beyaz örtüsünün altında sessizdi. Kivrin, don tam zamanında, diye düşündü. Viran evler farklı görünüyordu, inişli çıkışlı çitlerle kirli sıvalı evlerin görüntüsü karla bezenmiş ve yumuşamıştı. Fenerlerin ışığı kar tanelerinin billura benzeyen yüzlerine çarpıp ışılatıyordu, ama Kivrin’in nefesini kesen şey yıldızlardı. Yüzlerce, binlerce yıldız vardı ve

her biri gökyüzünde mücevherler gibi parlıyordu. Agnes, “Parlıyor,” dedi. Kivrin kızın karı mı yoksa yıldızları mı kastettiğini anlayamadı.

Çan eşit aralıklarla ve sakince çaldı, onun da sesi buz gibi havada farklı çıkıyordu. Daha yüksek değilse de daha dolgun ve nedense daha berraktı. Kivrin şimdi diğer çanları duyuyor, onların da sesleri farklı çıksa da ayırt edebiliyordu. Her zaman çalan Swindone çanına kulak kabarttı ama duyamadı. Oxford çanlarını da duyamıyordu. Yoksa seslerini duyduğumu mu sandım, diye düşündü.

Rosemund, “Çıngırağımı çalıyorsun, Agnes,” dedi.

“Çalmıyorum. Sadece yürüyorum.”

“Kiliseye bakın,” dedi Kivrin. “Ne güzel, değil mi?”

Meydanın karşı tarafında deniz feneri gibi yanıyordu. İçten ve dıştan aydınlatılmıştı, vitray camlarından karların üzerine yakut ve safir ışıklar vuruyordu. Etrafı ışıklarla bezeliydi, bahçesini doldurmuş ışıklar çan kulesine kadar uzanıyordu. Meşaleler. Kivrin katranlı kokularını duyuyordu. Beyaz tarlalardan gelen başka meşaleler de vardı, kilisenin ardındaki tepeden aşağı iniyordu.

Birden aklına Oxford’daki Noel geceleri geldi; alışverişi son dakikaya bırakanlar için açık dükkanlar, Brasenose’un aydınlık pencerelerinden bahçeye vuran sarı ışıklar. Ve Balliol’ün rengarenk lazer ışıklarından şeritlerle aydınlatılmış Noel ağacı.

Lady Imeyne, Lady Yvolde’ye, “Noel’de sizin yanınıza gelmek isterdik,” dedi. “O zaman ayini yapacak doğru düzgün bir papazımız olurdu. Buranın papazı Rabbin duasını bile okuyamıyor.”

Buranın papazı buz gibi kilisede dizlerinin üstünde saatler geçiriyor, diye düşündü Kivrin. Dizlerinde delikler açılmış pantolonuyla saatlerce dizlerinin üstünde duruyordu ve buranın papazı şimdi de bir saat boyunca çanı çalmak zorundaydı. Biraz sonra da okuma bilmediği için baştan sona ezberlemek zorunda kaldığı ayrıntılı bir ayin yapacaktı.

“Maalesef zayıf bir vaaz ve zayıf bir ayin olacak,” dedi Imeyne.

Lady Yvolde, “Yazık, Bu zamanda Tanrı’yı sevmeyen ne çok insan var,” dedi, “ama Tanrı’ya dünyayı düzene sokması ve insanlığı yeniden fazilete sevk etmesi için dua etmeliyiz.”

Kivrin, Lady Imeyne’nin duymak istediği şeyin bu olduğundan şüpheliydi.

“Bath piskoposuna bize bir papaz göndermesi için haber yolladım,” dedi.

Yvolde, “Kardeşim Bath’ta büyük sıkıntı olduğunu söylüyor,” dedi.

Neredeyse kilise bahçesine varmışlardı. Kivrin artık tüten meşalelerin ve birkaç kadının elindeki küçük yağ kandillerinin ışığında yüzleri seçebiliyordu. Kızarmış ve aşağıdan ışık vurmuş yüzleri biraz tekinsiz görünüyordu. Bay Dunworthy olsa, zavallı bir şehidi kazıkta yakmak için toplanmış öfkeli bir grup olduklarını zannederdi, diye düşündü. Işıktan, diye düşündü. Meşale ışığında herkes canı gibi görünüyordu. Elektriği keşfetmelerine şaşmamalıydı.

Kivrin kilisenin kapısındaki bazı insanları tanıdı: Ondan kaçan iskorbütlü oğlan, Noel yemeklerinin pişirilmesine yardım eden iki genç kız, Cob. Kahyanın karısı ermin yakalı bir pelerin giymişti, elinde dört tarafı hakiki camla kaplı madeni bir fener vardı. Neşeye çobanpüskülünün asılmasına yardım eden sıracalı kadınla konuşuyordu. Herkes konuşuyor, üşümek için hareket ediyordu, siyah sakallı bir adam o kadar güldü ki meşalesi kahyanın karısının baş örtüsünü tehlikeli biçimde sıyırdı.

Kilise görevlilerinin bütün o içki ve şamata yüzünden sonunda ayini durdurmak zorunda kaldıklarını hatırladı Kivrin. Cemaatten bazıları kesinlikle akşamı perhizi bozarak geçirmiş gibi görünüyordu. Kahya Rosemund’un Maisry’nin babası olduğunu söylediği adamla hararetle hararetle konuşuyordu. İkisinin de yüzleri ya soğuktan, ya meşale ışığından, ya içkiden ya hepsi yüzünden

kıpkırmızıydı, ama adamlar tehlikeli değil neşeli görünüyorlardı. Kahya konuşurken ikide bir Maisry'nin babasının omuzlarına sertçe vuruyor ve her vurduğunda baba Kivrin'i zannettiğinden daha zeki olduğunu düşündürecek şekilde, mutlu ve çaresiz kıkırtılarla gülüyordu.

Karısı kolunu tutunca, kahya kolunu çekip kadının elinden kurtardı, ama Lady Eliwys ile Sir Bloet bahçe kapısından içeri girer girmez, Maisry ile babası yol vermek için hemen geri çekildiler. Maiyet kilise bahçesine girerken diğerleri de aynı şekilde geri çekilip seslerini kestiler. Soyluların arkasından ağır kapılardan kilisenin içine girince yeniden ama daha alçak sesle konuşmaya başladılar.

Sir Bloet kılıcının tokasını çözüp bir uşağa verdi. Kapıdan içeri girer girmez Lady Eliwys'le beraber diz çöktüler. Haç perdesine kadar yine birlikte yürüyüp tekrar diz çöktüler.

Kivrin ve küçük kızlar da onları takip ettiler. Agnes haç çıkarınca çingırağı kilisenin içinde kof bir sesle tıngırdadı. Kivrin, bileğinden çıkarmalıydım, diye geçirdi içinden. Acaba sıradan çıkıp, kızı Lady Imeyne'nin kocasının mezarının kenarına götürüp bileğinden çözem mi, diye düşündü. Ama Lady Imeyne sabırsızlıkla Lady Yvolde'yle birlikte kapıda bekliyordu.

Kızları ön tarafa götürdü. Sir Bloet çoktan ayağa kalkmıştı bile. Eliwys bir süre daha dizlerinin üstünde kaldıktan sonra ayağa kalktı. Sir Bloet kilisenin kuzey kısmına kadar ona refakat etti, hafifçe eğilip selam verdikten sonra erkekler tarafına geçti.

Kivrin de kızlarla birlikte diz çöktü, dua eden Agnes haç çıkardığı zaman fazla ses çıkarmazdı. Çıkarmadı da, ama kalkarken ayağı elbisesinin eteğine takıldı ve dışarıda çalan çan kadar yüksek bir tıngırtı çıkardı. Tabii Lady Imeyne hemen arkalarındaydı. Kivrin'e ters ters baktı.

Kivrin kızlarla birlikte Eliwys'in yanına gidip durdu. Lady Imeyne diz çöktü, ama Lady Yvolde reverans yapmakla yetindi. Imeyne doğrulur doğrulmaz, bir uşak koyu renk kadife kaplı bir diz minderini koşturup Lady Yvolde'nin diz çökmesi için yere, Rosemund'un yanına bıraktı. Başka bir hizmetkar da Sir Bloet'nin önüne bir minder koyup diz çökmesine yardım etti. İri gövdesiyle çökerken pofurdayarak uşağın koluna tutundu, yüzü kıpkırmızı oldu.

Kivrin özlemle Lady Yvolde'nin minderine bakarak, St. Mary Kilisesi'nin sıralarının arkasına asılı plastik diz minderlerini düşündü. Ne büyük bir nimet olduğu şimdiye dek hiç aklına gelmemişti. Sert tahta sıralar ne büyük nimetti. Ayağa kalktıktan sonra ayin boyunca ayakta durmak zorundaydılar.

Zemin buz gibiydi. Yanan ışıklara rağmen kilise soğuktu. Çoğu duvarlara ve Aziz Katherine heykelinin önüne yerleştirilmiş yağ fenerleriydi. Pencerelerin önünde ince uzun sarımsı birer mum yanıyordu, ama muhtemelen Peder Roche'un istediği etkiyi yapmamıştı mumlar. Parlak alevlerin arkasında renkli camlar daha koyu renkli, adeta siyah görünüyordu.

Mihrabın iki ucundaki gümüş şamdanlarda da sarımsı mumlar yanıyordu, önlerine çobanpüskülü yığılmıştı. Yukarıda haç perdesi boyunca da çobanpüskülü asılmıştı. Peder Roche Imeyne'nin mumlarını sivri parlak yaprakların arasına yerleştirmişti. Güzel bir iş çıkarmıştı. Kivrin, kilisenin süslemesi Lady Imeyne'yi bile memnun eder herhalde diye düşünüp yan gözle kadına baktı.

Imeyne dua kitabını kavuşturduğu ellerinin arasında tutuyordu ama gözleri açıktı ve haç perdesinin tepesine bakıyordu. Ağzı hoşnutsuzlukla gerilmişti. Kivrin mumların yerini beğenmediğini düşündü, ama en mükemmel yerde duruyordu mumlar. Haçı, Mahşer Günü'nü ve nefin neredeyse her yerini aydınlatıyordu.

Mumlar kilisenin bambaşka görünmesini sağlamıştı. Tıpkı Noel gecesini St. Mary Kilisesi gibi. Daha sıcak, daha tanıdıktı. Dunworthy onu geçen Noel'deki ekümenik ayine götürmüştü. Latince dinlemek için Holy Re-Formed Kilisesi'ndeki geceyarısı ayinine gitmeyi düşünmüştü. Papazdan

ekümenik ayinde İncil okumasını istedikleri için, adam ayini öğleden sonra dörde almıştı.

Agnes yine çingırağıyla oynuyordu. Lady Imeyne birleştirdiği ellerinin üzerinden dönüp kötü kötü baktı, Rosemund da Kivrin'in üstünden eğilip kardeşine "Şşş," dedi.

Kivrin kimsenin duymaması için Agnes'in kulağına eğilip, "Ayin bitene kadar çingırağını çalamazsın," diye fısıldadı.

Agnes kilisenin her yerinden duyulan bir fısıltıyla, "Ben çalmıyorum ki," dedi. "Kurdele bileğimi sıkıyor. Bak."

Kivrin öyle bir şey göremedi. Aslında sıkı bağlamak için zaman harcasaydı, şimdi her hareketinde çalmazdı. Ama ayin başlamak üzereyken, aşırı yorulmuş bir çocukla bunu tartışmanın bir manası yoktu. Elini kurdelenin düğümüne uzattı.

Agnes çingırağı bileğinin üst kısmına getirmeye çalışmış olmalıydı. Zaten tarazlanmış olan kurdele sıkışıp düğüm olmuştu. Aralarında duranlara göz atarak tırnaklarıyla gevşetmeye çalıştı. Ayin Peder Roche'un ve varsa yardımcılarının koridordan kutsal su taşıyıp Asperges okuyarak sırayla gelmeleriyle başlayacaktı.

Kivrin kurdeleyi düğümün iki yanından tutup çekiştirdi, kesmeden çıkarılmayacak bir hale geldi, ama biraz olsun gevşedi. Yine de bileğinden çıkacak kadar geniş değildi. Kilisenin kapısına göz attı. Çan sesi kesilmişti ama Peder Roche hâlâ ortada görünmüyordu. Üstelik geçebileceği bir yol da kalmamıştı. Köy halkı kilisenin arka tarafını tamamen doldurmuştu. Biri ayini görebilmesi için çocuğunu Imeyne'nin kocasının mezarının üstüne çıkarmıştı, ama henüz görececek bir şey yoktu.

Çingırakla uğraşmaya devam etti. İki parmağını kurdelenin altına sokup gevşetmeye çalıştı.

Agnes o yüksek fısıltısıyla, "Koparma sakın!" dedi. Kivrin çingırağı avcunda tutabilmesi için telaşla kaydırıldı.

"Böyle tut," diye fısıldayıp kızın parmaklarını çingırağın üstüne kapadı. "Sıkıca tut."

Agnes küçük yumruğunu sıktı. Kivrin elini onun yumruğunun üstüne koyup alçak sesle, "Çingırağını sıkı sıkı tutarsan çalmaz," dedi.

Agnes hemen yumruklarını meleksi bir dindarlıkla alnına götürdü.

"Aferin." Kivrin kızı koluyla sardı. Tekrar kilise kapısına doğru baktı. Kapılar hâlâ kapalıydı. Rahat bir nefes alıp, başını mihraba çevirdi.

Peder Roche mihraptaydı. Kenarları Agnes'in kurdelesinden daha tarazlı, sarımsı beyaz bir cübbenin üstüne işlemeli beyaz bir atkı takmıştı ve elinde bir kitap tutuyordu. Belli ki Kivrin'i beklemişti, orada öylece durup Agnes'la uğraşmasını izlemişti, ama yüzünde ayıplamadan, hatta sabırsızlıktan eser bile yoktu. Bambaşka bir ifade vardı yüzünde. Birden ona cam bölmenin ardından kendisine bakan Bay Dunworthy'yi hatırlattı.

Lady Imeyne adeta homurtuya benzer bir sesle genzini temizleyince, Roche kendine geldi. Kitabı, kirlili bir cübbeyle ayağına epeyce büyük gelen ayakkabılar giymiş ve mihrabın önüne diz çökmüş olan Cob'a verdi. Sonra kitabı geri alıp okumaya başladı.

Kivrin de Latince düşünüp, tercümanın çevirisinin yankısını duyarak onunla birlikte okuyordu.

Peder Roche Latince okumaya başladı. "Kim gördü sizi ey Çobanlar? Söyleyin kim göründü yeryüzünde?"

Peder sustu, kaşlarını çatıp Kivrin'e baktı.

Kivrin, eyvah unuttu, diye düşündü. Devamı olduğunu anlamadığını umarak, korkuyla Imeyne'ye baktı, ama Imeyne başını kaldırmış, sertçe Roche'a bakıyordu. İpek örtünün altında dişlerini sıktağı belliydi.

Roche hâlâ çatık kaşlarıyla Kivrin'e bakıyordu. "Söyle sizi kim gördü?" dedi. Ve Kivrin rahat bir nefes aldı. "Söyle bize kim göründü?"

Bu doğru değildi. Anlaması için bir sonraki satırı dudaklarını oynatarak okudu. "Yeni doğmuş çocuğu gördük"

Kivrin'in söylediğini gördüğünü gösteren bir şey yapmadı, ama doğruca ona bakıyordu. "Yeni doğmuş..." dedi ve yine sustu.

Kivrin, "Yeni doğmuş çocuğu gördük" diye fısıldadı ve Imeyne'nin başını çevirip kendisine baktığını hissetti.

Roche, "Ve melekler Rabbe methiyeler düzdüler," dedi. Bu da doğru değildi, ama Lady Imeyne önüne dönüp hoşnutsuz bakışlarını Roche'un üzerine çevirdi.

Piskopos mutlaka bundan, mumlardan, tarazlanmış cübbeden ve kim bilir papazın yaptığı daha hangi hatalardan haberdar olacaktı.

Kivrin dudaklarını oynatarak, "Söyle, kim gördü?" dedi ve Roche birdenbire kendine gelmiş gibi göründü.

"Söyle kim gördü sizi? Ve bize İsa'nın doğumunu anlat. Yeni doğmuş çocuğu gördük ve melekler Rabbe methiyeler düzdüler."

Confiteor Deo'ya başladı, Kivrin de fısıldayarak onunla birlikte okudu, ama Roche duayı hatasız bitirdi. Kivrin biraz rahatladı, ama Roche Oramus Te için mihraba geçerken adamı yakından inceledi.

Cübbesinin altına siyah bir papaz giysisi giymişti, ikisi de bir zamanlar en iyi malzemeden yapılmışa benziyordu. Giysiler Roche'a kısa gelmişti. Mihrabın üzerine eğilince papaz giysisinin altından kahverengi çorabının en az on santimlik kısmı göründü. Muhtemelen bunlar ya kendinden önceki papazın giysileriydi, ya da Imeyne'nin papazının eskileriydi.

Holy Re-Formed Kilisesi'nin papazı kahverengi kazakla kot pantolonun üstüne polyester bir cübbe giymişti. Öğleden sonra yapmalarına rağmen, ayinin tamamıyla otantik olduğunu söylemişti. Karşılıklı okuma usulünün tarihinin sekizinci yüzyıla kadar gittiğini, Rabbin çilesini adım adım anlatan tasvirlerin Torino'dakinin birebir kopyası olduğunu söylemişti. Ama kilise eskiden bir kırtasiye dükkanıydı, mihrap olarak açılır kapanır bir masa kullanmışlardı ve dışarıdaki Carfax çanı bir ilahiyi katlediyordu.

Cob ellerini birleştirdi. "Kyrie eleison," dedi.

Peder Roche, "Kyrie eleison," dedi.

Cob, "Christe eleison" dedi.

Agnes neşeyle karıştı: "Christe eleison."

Kivrin parmağını dudağına götürüp kızı susturdu. Rab merhametlidir. İsa merhametlidir. Rab merhametlidir.

Kyrie'yi ekümenik ayinlerde kullanmışlardı, muhtemelen bunun sebebi Holy Re-Formed Kilisesi'nin rahibinin diğer papazla ayin saatini değiştirmesi yüzünden takışmasıydı. Milenyum Kilisesi'nin papazı Kyrie'yi okumaya itiraz etmiş ve başından sonuna kadar yüzünden soğuk bir hoşnutsuzluk duyduğu anlaşılmıştı. Tıpkı Lady Imeyne gibi.

Peder Roche artık rahat görünüyordu. Hiç takılmadan İncil okumaya geçti. "Inituim sancti Evangelii secundum Luke," dedi ve hiç takılmadan Latince okumaya başladı. "O günlerde Sezar Augustus bütün Roma dünyasına vergi konması için buyruk çıkardı."

St. Mary'de de aynı ayetler okunmuştu. Milenyum Kilisesi'nin ısrarıyla, Halk İncili'nden okunmuştu.

“Birdenbire meleğin yanında, Tanrı’yı öven büyük bir topluluk belirdi, yücelerdeki Tanrı’ya övgüler olsun, yeryüzündeki iyi insanlara esenlikler olsun, dediler.” İncil’i öptü. “*Per evangelica dicta deleantur nostro delicta.*”

Bunu vaaz takip etmeliydi, eğer varsa tabii. Çoğu köy kiliselerinde papaz ancak büyük ayinlerde, o da ancak temel din bilgileri dersinden farksız bir vaaz verir, yedi büyük günahı ya da merhamete vesile olacak amelleri sayardı. Vaaz herhalde Noel sabahındaki ayinde verilecekti.

Ama Peder Roche köylülerin rahat etmek için sütunlara ve birbirlerine yaslanmasıyla neredeyse tamamen kapanmış koridorun ön tarafına doğru geldi ve konuşmaya başladı.

“İsa’nın gökyüzünden dünyaya indiği günlerde, Tanrı insanların onun gelişini anlayabilecekleri alametler gönderdi. Ve son günlerin de alametleri olacak. Kıtlıklar ve kıranlar yaşanacak ve Şeytan her tarafta dolaşacak.”

Kivrin içinden, ah hayır, diye geçirdi, sakın kara bir atın sırtında şeytanı gördüğünden bahsetme.

İmeyne’ye göz attı. Yaşlı kadın kızgın görünüyordu, ama Kivrin papazın ne dediğinin bir önemi olmadığını anladı. Kadın piskoposa şikayet edeceği hatalar ve kusurlar bulmakta kararlıydı. Lady Yvolde biraz sinirli gibiydi. Cemaatin yüzünden, hangi yüzyılda olursa olsun, vaaz dinleyenlere has o bıkkın sabır ifadesi okunuyordu. Kivrin aynı bakışları geçen Noel’de kilisede de görmüştü.

St. Mary’deki vaaz atıkların giderilmesi hakkındaydı ve Christ Kilisesi’nin başpapazı, “Hıristiyanlık bir ahırda başladı. Bir lağımda mı son bulacak?” diyerek giriş yapmıştı.

Ama hiçbir şey fark etmemişti. Vakit geceyarısı olmuştu, St. Mary’nin taş kaplı zemini ve hakiki bir mihrabı vardı. Gözlerini kapayınca halı kaplı nefi, şemsiyeleri ve lazer mumları görmüyordu. Plastik diz minderini önünden çekip taş zeminde diz çökmüş ve Ortaçağ’da ayinin nasıl olacağını hayal etmişti.

Bay Dunworthy hayal ettiği hiçbir şeye benzemeyeceğini söylemiş ve tabii ki haklı çıkmıştı. Ama ayin hakkında yanılmıştı. Kivrin ayini tıpkı bu şekilde hayal etmişti, taş bir zemin, mırıldanarak okunan Kyrie, tütsü ve içyağı kokuları ve soğuk.

“Rab ateş ve kıranla gelecek, her şey helak olacak,” dedi Roche. “Fakat son zamanlar geldiğinde bile, Tanrı’nın merhameti bizi terk etmeyecek. Bize yardım ve teselli elini uzatacak ve bizi selamete cennete ulaştıracak.”

Selamete cennete. Bay Dunworthy’yi düşündü. “Gitme,” demişti. “Hayal ettiğin hiçbir şeye benzemeyecek.” Ve haklı çıkmıştı. O hep haklıydı.

Ama çiçek hastalığı, katil haydutlar ve cadı yakma olaylarını düşünmesine rağmen o bile bunu, Kivrin’in kaybolacağını hayal edemezdi. Randevuya bir haftadan az bir zaman kalmışken, iniş yerinin neresi olduğundan hâlâ habersiz olacağını o bile düşünemezdi. Koridorun karşı tarafında durmuş Eliwys’i izleyen Gawyn’e baktı. Ayinden sonra onunla konuşmak zorundaydı.

Peder Roche mihraba geçti. Agnes yaslanınca Kivrin koluyla kızı sardı. Zavallı kızcağız, bitkin düşmüş olmalıydı. Şafakla birlikte kalkmış, bütün gün deli gibi etrafta koşuşturup durmuştu. Acaba ayin daha ne kadar sürecekti?

St. Mary’deki bir saat on beş dakika sürmüş, para toplanırken Dr. Ahrens’in çağrı cihazı çalmaya başlamıştı Telaşla çıkarken, Kivrin ile Dunworthy’ye, “Bir bebek geliyor,” diye fısıldamıştı. “Güne ne kadar da uygun.”

Acaba şimdi onlar da kilisedeler mi, diye düşünürken, orada bugünün Noel olmadığını hatırladı. Onlar Noel’i Ortaçağ’a geçmesinden üç gün sonra, hasta yatarken yaşamışlardı. Orada hangi gündü şimdi? 2 Ocak. Noel tatili bitmek üzereydi, herhalde bütün süslemeler de toplanmıştı.

Kilisenin içi sıcak olmaya başlamıştı. Mumlar da bütün havayı bitiriyordu sanki. Peder Roche ayinin ritüelleşmiş kısımlarını icra ederken, arkasında kıpırdanıp ayaklarını yere sürüyenlerin seslerini duyuyordu ve Agnes ağırlığını giderek daha fazla veriyordu. Sanctus kısmına geçilince, diz çökebileceği için sevindi.

Oxford'u ocak ayının ikinci günü gözünde canlandırmaya çalıştı. Mağazalar, Yeni Yıl indirimini ilan ederlerdi, Carfax çanı da artık sessizliğe gömülmüş olurdu.

Dr. Ahrens hastanede tatil sonrası midesini bozanlarla uğraşır, Bay Dunworthy de yeni dönem hazırlıklarıyla meşgul olurdu. Hayır, olmaz diye düşündü. Gözlerinin önüne ince camın ardındaki hali geldi. Benim için endişeleniyordur.

Peder Roche kupayı kaldırdı, diz çöküp mihrabı öptü. Erkekler tarafında yere sürtünen ayak sesleri ve fısıldaşmalar daha çoktu şimdi. O tarafa baktı. Gawyn çömelmişti, canı sıkılmış gibiydi. Sir Bloet uyuyordu.

Agnes da ağırlığını Kivrin'in üstüne öyle vermişti ki, Paternoster duası için ayağa kalkmasına imkan yoktu. Kivrin buna kalkışmadı da. Herkesin ayağa kalkmasını fırsat bilip kızı iyice kendine çekti ve başını düzeltti. Dizi acıdı. Yere çökerken dizini iki taş arasına koymuş olacaktı. Yer değiştirdi, dizini hafifçe kaldırdı, pelerinin ucunu katlayıp altına yerleştirdi.

Peder Roche kupaya bir parça ekmek koydu ve Haec Commixtio'yu okudu ve herkes Agnus Dei için diz çöktü. “*Agnus dei, qui tollis peccata mundi: miserere nobis*” ‘Tanrı’nın kuzusu, dünyanın günahlarını ortadan kaldıran, bize merhamet et.’”

Agnus dei. Tanrı'nın kuzusu. Kivrin Agnes'a bakıp gülümsedi. Kız derin uykudaydı, bütün ağırlığını Kivrin'in üstüne bırakmıştı, ağzı aralıktı, ama hâlâ çingırağını avcunda sıkı sıkı tutuyordu. Kivrin içinden, benim kuzum, dedi.

St. Mary'nin taş zemininde diz çökerken, soğuğu ve mumları hayal etmişti, ama ne Roche'un bir hata yapmasını bekleyen Imeyne'yi, ne Eliwys'i, ne Gawyn'i ne de Rosemund'u düşünebilmişti. Hele eskimiş pantolonu ve haydutlara yakışacak suratıyla Peder Roche'u hiç.

Yüzyıl da geçse, yedi yüz otuz dört yıl da, yavru köpeği, haşarılıkları ve iltihaplanmış diziyile Agnes'ı aklının ucundan bile geçiremezdi. Geldiğime memnunum, diye düşündü. Her şeye rağmen.

Peder Roche kupayla haç işareti yaptı ve içti. “*Dominus vobiscum,*” dedi ve Kivrin'in arkasında bir patırtı başladı. Gösterinin asıl kısmı bitmişti, şimdi cemaat ezilmemek için kiliseden çıkıyordu. Anlaşılan iş gitmeye gelince Rabbin ailesine hiç hürmet gösterilmiyordu. Konuşmaya başlamak için dışarı çıkmayı bile beklemiyorlardı. Ayinin son kısmını zor duyuyordu.

Peder Roche gürültünün arasında, “*İte, Missa est,*” dedi. Daha Roche kaldırdığı elini indirmeden, Lady Imeyne sıradan çıktı. Hemen Bath'a doğru yola çıkıp piskoposla görüşmek niyetindeymiş gibi bir hali vardı.

Lady Yvolde'ye, “Mihrabın yanındaki iç yağından mumları gördün mü?” dedi. “Ona getirdiğim balmumundan yapılmış olanları koymasını söylemişim.”

Lady Yvolde başını iki yana sallayıp kötü kötü Roche'a baktı. İki kadın hemen peşlerinde Rosemund'la birlikte hızla dışarı çıktılar.

Görünüşe göre Rosemund'un eve kadar Sir Bloet'le yürümeye hiç niyeti yoktu ve bu fırsatı kaçırmadı. Köy halkı konuşup gülüşerek üçünün arkasını doldurdu. Sir Bloet oflayıp puflayarak ayağa kalkmayı başardığında, onlar çoktan eve varmış olacaktı.

Kivrin de ayağa kalkmakta zorlanıyordu. Ayakları uyuşmuştu, Agnes da ölü gibi uyuyordu. “Agnes,” dedi. “Uyan. Eve gitme vakti geldi.”

Sir Bloet ayağa kalkmıştı, yüzü harcadığı çabadan neredeyse mosmor halde, gelip Eliwys'e kolunu uzattı. "Kızın uyuyakalmış," dedi.

Eliwys Agnes'a baktı. "Evet."

Adamın koluna girdi, kapıya doğru yürüdüler.

"Kocan söz verdiği halde gelmedi."

"Hayır." Kivrin Sir Bloet'nin kolundaki elini sıktığını gördü.

Dışarıda çanlar hep birden, şiddetli, düzensiz bir tempoyla çalmaya başladı. Harika bir sestti. Kızı sarsarak, "Agnes," dedi. "Çıngırağını çalma zamanı."

Kız kıınıldamadı bile. Kivrin uyuyan çocuğu omzuna almaya çalıştı. Agnes'ın kolları gevşekçe Kivrin'in omzundan aşağı sarktı, çingirak hafif bir ses çıkardı.

"Bütün gece çingırağını çalmak için bekledin." Kivrin tek dizinin üstüne kalktı. "Uyan, kuzucuğum."

Yardım edecek birini bulmak için etrafına baktı.İçeride neredeyse kimse kalmamıştı. Cob pencereleri dolaşp çatlamış parmak uçlarıyla mumları söndürüyordu. Gawyn ile Sir Bloet'nin yeğenleri geride kılıçlarını kuşanıyorlardı. Peder Roche ortalarda yoktu. Acaba çanı şen ve coşkuyla çalan o muydu?

Kivrin'in uyuşmuş ayakları karıncalanmaya başladı.İnce ayakkabısının içinde ayaklarını hareket ettirdikten sonra ağırlığını verdi. Korkunç bir histi, ama dayanılırdı. Agnes'ı daha da yukarıya itip kalkmayı denedi. Ayağı etekliğine takıldı ve öne doğru sendeledi.

Gawyn onu yakaladı. "Lady Katherine, hanımım Eliwys gelip size yardım etmemi söyledi." Agnes'ı zahmetsizce kucağına alıp omzuna yerleştirdi ve geniş adımlarla kiliseden çıktı. Kivrin de aksayarak yanı sıra yürüdü.

Kalabalık bahçeden çıkınca Kivrin, "Teşekkür ederim," dedi. "Kollarım kopacaktı."

"Tombul kız," dedi Gawyn.

Agnes'ın çingırağı bileğinden kayıp, diğer çanlar gibi tıngırdayarak karın üstüne düştü: Kivrin eğilip yerden aldı. Düğüm neredeyse görünmeyecek kadar küçülmüş, kısa uçların gerisi incecik ipliklere ayrılmıştı, ama eline aldığı anda çözülüverdi. Küçük bir fiyonkla Agnes'ın sarkan bileğine bağladı.

Gawyn, "Sıkıntıda olan bir hanıma yardım ettiğime memnunum," dedi, ama Kivrin onu duymadı.

Meydanda yalnızdılar. Aile efradının geri kalanı neredeyse malikanenin kapısına varmıştı. Kahyanın Lady Imeyne ile Lady Yvolde'nin geçitten geçmeleri için fener tuttuğunu gördü. Kilisenin bahçesi hâlâ kalabalıktı, biri yolun kenarına bir ateş yakmıştı. İnsanlar ateşin etrafına toplanmış, ellerini ısıtıyorlardı. Tahta bir çanak elden ele geçiyordu, ama burada, meydanın ortasında ikisinden başka kimse yoktu. Asla çıkmayacağını zannettiği fırsat gelmişti işte.

"Bana saldıranlar bulmaya çalıştığınız için, beni ormanda kurtarıp buraya getirdiğiniz için size teşekkür etmek istiyordum," dedi. "Beni bulduğunuz yer buraya ne kadar uzaktaydı? Beni oraya götürebilir misiniz?"

Gawyn durdu ve yüzüne baktı. "Size söylemediler mi? Bulduğum bütün mallarınızı eve getirdim. Eşyalarınızı almışlardı, peşlerine düştüm ama bir şey bulamadım." Tekrar yürümeye başladı.

Sorularının hepsini soramadan diğerlerine yetişmek korkusuyla hızlı hızlı konuştu. "Sandıklarımı getirdiğinizi biliyorum. Teşekkür ederim. Ama beni bulduğunuz yeri görmek istememin nedeni bu değildi."

Lady Imeyne durmuş, arkasına dönüp onlara doğru bakıyordu. Imeyne neden oyalandıklarını

anlamak için kahyayı göndermeden önce sormak zorundaydı.

“Saldırıda yaralandığım zaman hafızamı kaybettim,” dedi. “Beni bulduğunuz yeri görürsem, bir şeyler hatırlayabilirim belki diye düşündüm.”

Gawyn tekrar durdu, şimdi kilisenin yukarısındaki yola doğru bakıyordu. İnip kalkarak hızla yaklaşan ışıklar vardı yolda. Kiliseye geç kalanlar mıydı?

“Orayı bilen tek kişi sizsiniz,” dedi, “Yoksa sizi rahatsız etmezdim. Ama bana yerini söylerseniz, kendim...”

“Orada bir şey yok,” dedi. Hâlâ ışıklara bakıyordu. “Arabanızla sandıklarınızı eve getirdim.”

“Biliyorum,” dedi Kivrin. “Ve de teşekkür ederim, ama...”

“Hepsi samanlıkta,” dedi. Gelen at sesine doğru döndü. İnip kalkan ışıklar at sırtındaki adamların ellerindeki fenerlerdi. Dört nala kiliseyi geçip köye girdiler. En az on iki kişiydiler, Lady Eliwys ile diğerlerinin durdukları yere gelip atlarını durdurdular.

Kivrin, kocası geldi, diye düşündüğü anda Gawyn Agnes’ı kucağına verip kılıcını çekti ve o tarafa koştu.

Kivrin, kendi kendine, ah olamaz deyip Agnes’in ağırlığı yüzünden hantal adımlarla koşmaya başladı. Gelen Eliwys’in kocası değildi. Bunlar peşlerindeki adamlardı, saklanma sebepleriydi. Eliwys burada olduklarını söylediği için Imeyne’ye bu yüzden sinirlenmişti.

Meşaleli adamlar atlarından indiler. Eliwys hâlâ atlarının sırtında oturan üç adama doğru gitti, sonra vurulmuş gibi dizlerinin üstüne düştü.

Kivrin’in nefesi kesildi, ah olamaz, diye geçirdi içinden. Koşarken Agnes’in çingırağı deli gibi çalıyordu.

Gawyn üzerlerine atıldı, fenerlerin ışığında kılıcı parladı ve o da dizlerinin üstüne çöktü. Eliwys ayağa kalktı ve at sırtındaki adamlara doğru birkaç adım attı, kolu karşılar gibi havaya kalktı.

Kivrin durdu, nefes nefeseydi. Sir Bloet öne çıktı, diz çöktü ve ayağa kalktı. At sırtındakiler kukuletalarını arkaya attılar. Başlarında şapka ya da taca benzeyen bir şey vardı. Gawyn hâlâ dizlerinin üstündeydi, kılıcını kınına soktu. At sırtındaki adamlardan biri elini kaldırdı, bir şey parıldadı.

Agnes uyku mahmuru sordu: “Ne var?”

“Bilmiyorum.”

Agnes görebilmek için Kivrin’in kollarında döndü. Şaşkınlıkla, “Bunlar üç kral,” dedi.

Noel Gecesi 1320 (eski takvim) Az önce yanında iki rahiple piskoposun bir elçisi geldi. Gece ayininden hemen sonra atla geldiler. Lady Imeyne çok sevinçli. Yeni bir papaz istediğini bildiren mesajına cevaben geldiklerini düşünüyor, ama ben aynı fikirde değilim. Yanlarına hiç hizmetkar almadan gelmişler ve sanki gizli ve ivedi bir görevdeymiş gibi gergin bir hava içindeler.

Gelişlerinin Lord Guillaume ile bir ilgisi olmalı, ama duruşmalar kilise mahkemesinde değil laik mahkemede görülüyor. Belki piskopos Lord Guillaume'un ya da II. Edward'ın yakınıdır; kocasının serbest kalması için Eliwys'le bir anlaşma yapmak için gelmişlerdir.

Burada olmalarının sebebi her ne ise, gayet kibarlar. Agnes onları ilk gördüğünde, Hirodes'in gönderdiği üç başkahin zannetti. Gerçekten de kraliyet ailesinden gibi görünüyorlar. Piskoposun elçisinin ince, aristokrat bir yüzü var ve hepsi de krallar gibi giyinmişler. Birinin üstünde sırtına beyaz ipekten haç işlenmiş mor kadifeden bir pelerin var.

Lady Imeyne adamı Peder Roche'un cehaleti, beceriksizliği ve katlanılmazlığını anlattığı acıklı hikâyesiyle hemen esir aldı. "Papazlığı hak etmiyor," dedi. Ne yazık ki (Peder Roche'un şansına) o adam elçi değil, elçinin katibiymiş. Altın işlemeli kırmızı bir pelerin giymiş olan adam elçiymiş.

Üçüncüsü Sistersiyan keşişlerinden -en azından sırtında o keşişlerin giydiği beyaz giysiden var, ama kumaşı benim peleriminkinden bile daha ince yünlüden, kuşağı da ipek kordondan. Tombul parmaklarında krallara layık yüzükler var, ama hali, hareketleri hiç de bir keşiş gibi değil. İkisi de daha atlarından inmeden şarap istediler. Üstelik katibin buraya gelmeden önce epeyce içtiği de belli. Atından inerken neredeyse düşüyordu, şişman keşiş salona kadar adamın koluna girmek zorunda kaldı.

(Ara)

Buraya geliş nedenleri konusunda yanılmışım. Eve girer girmez Eliwys ile Sir Bloet piskoposun elçisiyle birlikte bir köşeye çekildiler ama yalnızca birkaç dakika konuştular. Eliwys'in Imeyne'ye, "Guillaume'dan haberleri yok," dediğini duydum.

Imeyne şaşırmadı, hatta bu haberle ilgilenmiş gibi bile görünmedi. Adamların yeni bir papaz getirmek üzere geldiklerini zannettiği belli. Üstelik adamların üstüne çok düşüyor. Noel yemeğinin derhal getirilmesini emretti, ısrarla elçinin en yüksek yere oturmasını istedi. Adamlarsa yemekten çok içmekle ilgileniyorlar. Imeyne onlara şarap kadehlerini kendi elleriyle getirdi. Bir yudumda bitirip hemen biraz daha istediler. Katip şarap sürahisini getiren Maisry'yi eteğinden tuttu, kızı kendine çekip elini içgömleğinden içeri soktu. Kız elbette hemen elleriyle kulaklarını kapadı.

Burada olmalarının tek güzel tarafı, var olan kargaşaya müthiş bir katkı yapmaları. Gawyn'le ancak bir dakika konuşabildim, ama yarın bir ara kimseye fark ettirmeden -özellikle de Imeyne'nin dikkati şu anda sürahiyi Maisry'nin elinden alıp şarabını kendi dolduran elçinin üzerindeyken-, onunla konuşup iniş yerini göstermesini isteyebilirim. Daha bol bol zamanım var. Neredeyse bir hafta.

Ayın yirmi sekizinde iki kişi daha öldü, ikisi de Headington'daki dansa gidenlerdendi. Latimer de felç geçirdi.

Mary telefonda, "Tromboemboliye neden olan bir miyokardit gelişti," demişti. "Şu anda tamamen tepkisiz durumda."

Dunworthy'nin sorumluluğundaki konukların yarısından fazlası gripten yatıyordu ve hastanede en şiddetli vakalar için yalnızca bir oda vardı. Dunworthy, Finch ve karantina konuklarından bir yıl hemşirelik eğitimi almış William, saat başı ateş ölçüp, portakal suyu dağıtıyorlardı. Dunworthy yatacak yer buluyor, ilaç veriyordu.

Ve çok korkuyordu. Mary'ye Badri'nin "Bu doğru olamaz," ve "Sıçanlardı," dediğinden bahsettiğinde Mary, "Ateş yüzünden, James," demişti. "Gerçeklerle bir ilgisi yok. Benim de durmadan kraliçenin fillerinden söz eden bir hastam var." Ama Dunworthy Kivrin'in 1348'de olduğu fikrini bir türlü kafasından atamıyordu.

İlk gece Badri, "Hangi yıldayız?" diye sormuştu. "Bu doğru olamaz."

Gilchrist ile tartıştıktan sonra Andrews'u arayıp Brasenose'un ağına giriş izni alamadığını haber vermişti. Andrews, "Fark etmez," demişti. "Konum koordinatları zaman koordinatları kadar önemli değil. Jesus'tan kazının L&L.sini alırım. Parametre kontrollerinin yapılması için onlarla konuştum, sorun olmayacağını söylediler."

Telefonların görüntüsü yine kesilmişti, ama Andrews'un sesi Dunworthy'nin yeniden Oxford'a gelmesi konusunu açmasından korkmuş gibi gergindi. "Kayma üzerinde biraz araştırma yaptım," dedi. "Kuramsal bir sınır yok, ama uygulamada asgari kayma, ıssız bölgelerde bile her zaman sıfırdan büyük olur. Azami kayma şimdiye dek beş yılı hiç geçmedi ve bunlar insansız inişlerdi. İnsanlı inişte gerçekleşen en büyük kayma bir on yedinci yüzyıl inişinde oldu, iki yüz yirmi altı gün."

"Başka bir şey olabilir mi?" diye sordu Dunworthy. "Kayma haricinde ters gidebilecek başka herhangi bir şey?"

Andrews, "Koordinatlar doğruysa, olamaz," demiş ve parametre kontrollerini bitirir bitirmez haber vereceğine söz vermişti.

Beş yıl sonrası 1325'ti. O zaman salgın daha Çin'de bile başlamamıştı. Ve Badri Gilchrist'e kaymanın asgari seviyede olduğunu söylemişti. Koordinatlarda da bir terslik olamazdı. Hastalanmadan önce Badri koordinatları kontrol etmişti. Ama korku içini kemirmeye devam ediyordu. Boş birkaç dakikasını, teknisyenlere telefon edip sekanslama ulaştıktan ve Gilchrist laboratuvarı açtıktan sonra gelmeye ve sonucu okumaya razı olacak birini bulmaya çalışarak geçirdi. Sekanslamanın dün gelmiş olması gerekiyordu, ama Mary telefon ettiğinde hâlâ beklediklerini söyledi.

Akşamüstü tekrar aradı. "Bir koğuş hazırlayabilir misin?" diye sordu. Telefonun görüntüsü düzelmişti. Üstündeki steril giysilerle uyumuş gibi görünüyordu. Maskesi boynundan tek bağcığının ucunda sarkıyordu.

Dunworthy, "Bir koğuş açtım ya zaten," dedi. "Dolu. Bugün öğlenden sonra itibariyle otuz bir vakamız var."

"Bir tane daha açacak yerin var mı? Henüz ihtiyaç yok ama..." dedi bitkince. "Bu gidişle olacak.

Tam kapasite çalışıyoruz. Personelden birkaç kişi de ya gribe yakalandı, ya da işe gelmek istemiyor.”

“Sekanslama daha gelmedi mi?”

“Hayır. WIC’den az önce aradılar. İlk seferde yanlış sonuç almışlar, yeni baştan yapmak zorunda kalmışlar. Yarın burada olması gerekiyor. Şimdi de Uruguay virüsü olduğunu düşünüyorlar.” Gülümsedi. “Badri Uruguaylı biriyle temas etmedi, değil mi? Yatakları en erken ne zaman hazırlarsın?”

“Bu akşam,” dedi Dunworthy. Fakat Finch portatif yataklarının neredeyse hiç kalmadığını haber verdi. Sağlık kuruluna gidip bir düzine yatak almak için münakaşa etmesi gerekiyordu. Koşu iki sınıfta ancak ertesi sabah kurabildiler.

Karyoların toplanması ve yatakların yapılmasına yardım eden Finch temiz çarşaflarının, maskelerinin ve tuvalet kâğıtlarının kalmadığını bildirdi. Bir çarşafı yatağın altına sıkıştırırken, “Bırakın hastaları konuklara bile yetmez,” dedi. “Sargı bezimiz de bitti.”

Dunworthy, “Savaşta değiliz,” dedi. “Yaralı falan gelmeyecek. Diğer kolejlerin teknisyenlerinden Oxford’da olan var mı, öğrenebildin mi?”

“Evet efendim. Hepsini aradım, ama hiçbiri Oxford’da değilmiş.” Çenesinin altına bir yastık sıkıştırdı. “Herkesin tuvalet kâğıdını tasarruflu kullanması için duyurular astım, ama hiçbir işe yaramadı. Özellikle Amerikalılar çok müsrifler.” Kılıfı yastığa geçirdi. “Ama hallerine çok üzülüyorum. Duymuşsunuzdur, dün gece Helen hastalandı ve yerine geçecek kimse yok.”

“Helen kim?”

“Bayan Piantini. 39.7 derece ateşi var. Amerikalılar Chicago Surprise’larını yapamayacaklar.”

Dunworthy içinden herhalde bu Tanrı’nın bir lütfü, dedi. “Sor bakalım, artık çalışma yapmayacaklarsa bile, telefonlarıma bakmaya devam edebilecekler mi? Birkaç önemli telefon bekliyorum. Andrews aradı mı?”

“Hayır efendim, daha aramadı. Görüntü de yine kesildi.” Yastığı kabarttı. “Çan işi çok kötü oldu, Stedmans çalabilirlerdi tabii, ama onun modası geçti. Başka bir seçenek olmaması çok yazık.”

“Teknisyenlerin listesini aldın mı?”

“Evet efendim.” Açılmamakta direnen bir portatif yatakla boğuşuyordu. Başıyla işaret etti. “Yazı tahtasının yanında.”

Dunworthy kâğıtları alıp en üsttekine baktı. Kâğıt değişen düzenlerde sıralanmış birden altıya kadar sayı sütunlarıyla doluydu.

Finch kâğıtları elinden alıp, “Bunlar değil,” dedi. “Bunlar Chicago Surprise’ın vuruşları.” Dunworthy tek bir yaprak verdi. “İşte bu. Teknisyenleri kolejlere göre sıralayıp telefon numaralarını da yazdım.”

Colin sırtında ıslak ceketini, elinde yapışkan bant rulosu ve muşambaya sarılı bir çıkınla içeri girdi. “Papaz bunları koğuşlara asmamı söyledi,” dedi ve bir afiş çıkardı. Üstünde, “Zihniniz mi bulanık? Sersemlemiş gibi mi hissediyorsunuz? Zihin bulanıklığı grip belirtisi olabilir” yazıyordu.

Banttın parçaları koparıp afişini tahtaya yapıştırdı. “Bunları hastaneye asarken, Bayan Gudubet ne yaptı dersiniz?” dedi. Yığından bir afiş daha aldı. Bunda da, “Yüz Maskenizi Takın” yazılıydı. Finch’in önünde portatif karyolayı açtığı duvara yapıştırdı. “Hastalara İncil Okuyun.” Bandı cebine soktu. “Ben de yakalanmam, umarım,” dedi. Afişleri kolunun altına sıkıştırıp kapıya doğru yürüdü.

“Maskeni tak,” dedi Dunworthy.

Colin sırtıttı. “Gudubet de öyle dedi. Tanrı dürüst olanların sözlerini dinlemeyenleri cezalandırır.” Gri ekose atkısını cebinden çıkardı. “Maske yerine bunu takarım” dedi ve soyguncu

gibi ağzıyla burnunu kapayıp arkadan bağladı.

Dunworthy, “Kumaş virüslerden korumaz,” dedi.

“Biliyorum. Ama rengi korkutup kaçırır.” Ok gibi dışarı koştu.

Dunworthy koğuşun hazır olduğunu haber vermek için Mary’yi aradı ama ulaşamayınca hastaneye gitti. Yağmur biraz hafiflemiş, çoğu maskeli insanlar yeniden dışarı çıkmışlardı. Alışverişten dönüyor, eczanenin önünde sıra oluyorlardı. Ama sokaklar alışılmadık derecede sessizdi.

Biri çanları susturmuş, diye düşündü. Buna adeta üzüldü.

Mary ofisinde bir ekrana bakıyordu. Dunworthy koğuşlardan söz etmeye fırsat bulamadan “Sekanslama geldi,” dedi.

“Gilchrist’e haber verdin mi?”

“Hayır,” dedi Mary. “Bu Uruguay virüsü değil. Güney Carolina virüsü de değil.”

“Nedir ya?”

“Bu bir H9N2. Carolina da Uruguay da H3’tür.”

“Peki, nereden gelmiş?”

“WIC bilmiyor. Bilinen bir virüs değil.” Dunworthy’ye bir bilgisayar çıktısı verdi. “Yedi kez mutasyona uğramış, bu da neden öldürdüğünü açıklıyor.”

Dunworthy çıktıya baktı. Rakam sütunlarıyla dolu kağıt çan grubunun vuruşlarına benziyordu ve onun kadar anlaşılmazdı. “Bir yerden gelmiş olmalı.”

“Şart değil. Yaklaşık on yılda bir salgın potansiyeli olan büyük bir antijen kayması olur. Yani Badri’den çıkmış olabilir.” Kağıdı geri aldı. “Çiftlik hayvanlarına yakın bir yerde mi yaşıyor?”

“Çiftlik hayvanı mı? Headington’da bir apartman dairesinde oturuyor.”

“Mutasyona uğramış suşlar bazen insan suşlu bir kuş virüsünün kesişmesiyle meydana çıkar. WIC olası kanatlı temaslarını ve radyasyona maruziyet olup olmadığını kontrol etmemizi istedi. Bazen röntgen ışınları viral mutasyonlara yol açabiliyor.”

Bir anlam çıkaracakmış gibi bilgisayar çıktısını inceledi. “Bu alışılmadık bir mutasyon. Hiç hemaglutinin geni rekombinasyonu yok, sadece son derece büyük bir nokta mutasyonu var.”

Gilchrist’e söylememesine şaşmamalıydı. Adam sekanslama geldiği zaman laboratuvarı açacağını söylemişti, ama bu haberi duyarsa kapalı tutması gerektiğine iyice inanacaktı.

“Tedavisi var mı?”

“Bir analog üretilir üretilmez olacak. Ve de aşı. Prototip üstünde çalışmaya başladılar bile.”

“Ne kadar sürer?”

Prototipi üretmek üç ila beş gün sürer, imalata geçmek için de en az bir beş gün daha gerekir. Tabii proteinleri kopyalamakta bir güçlükle karşılaşmazlarsa. Herhalde onuncu gün aşı yapmaya başlarız.”

Onuncu gün. Aşı yapmaya ancak on gün sonra başlayabileceklerdi. Karantina alanını aşılama ne kadar sürecekti? Bir hafta mı? İki mi? Gilchrist ile o geri zekâlı protestocular laboratuvarın açılmasının güvenli olduğuna kanaat getirinceye kadar ne kadar zaman geçecekti?

“Çok uzun bir süre,” dedi.

“Biliyorum,” dedi Mary. İçini çekti. O zamana kadar kim bilir kaç vaka daha olacak? Bu sabah yirmi vaka daha geldi.”

“Sence bu mutasyona uğramış bir suş mu?”

Mary durup düşündü. “Hayır. Bence Badri’nin Headington’daki dansta birinden kapmış olması daha yüksek bir olasılık. Oraya Yeni Hindu dininden olanlar, aşılarla ya da modern tıbbı inanmayan

birileri gelmiş olabilir. Hatırlarsan, 2010'daki Kanada kaz gribinin kaynağı bir Hıristiyan bilim komünü çıkmıştı. Mutlaka bir kaynağı var. Ve bulacağız.”

“Ya bu arada Kivrin ne olacak? Ya randevu zamanına kadar kaynak bulunamazsa? Kivrin'in ayın altısında gelmesi gerekiyor. O zamana kadar kaynağı bulunur mu?”

Mary bitkince, “Bilmiyorum,” dedi. “Hızla onluk haline gelen bir yüzyıla dönmek istemeyebilir. Belki de 1320'de kalmak ister.”

Dunworthy içinden, tabii 1320'deyse, dedi ve Badri'yi görmeye gitti. Noel gecesinden beri sıçanlardan hiç söz etmemişti. Balliol'e Dunworthy'yi görmeye geldiği gündeydi. Dunworthy'yi görünce, “Laboratuvar mı?” diye mırıldandı. Ona hayali bir not vermeye çalıştıktan sonra bitkin düşüp uykuya daldı.

Dunworthy içeride sadece birkaç dakika kalıp, Gilchrist'i görmeye gitti.

Brasenose'a vardığında yağmur yine şiddetlenmişti. Gürültücü protestocular afişlerinin altına sığınmış titreşiyorlardı.

Kapı görevlisi masasının yanında duran küçük Noel ağacının süslerini söküyordu. Başını kaldırıp Dunworthy'yi görünce telaşlandı. Dunworthy adamın yanından geçip kapıdan içeri girdi.

Adam arkasından seslendi. “İçeri giremezsiniz, Bay Dunworthy. Okula girişler yasaklandı.”

Dunworthy avluya girdi. Gilchrist'in dairesi laboratuvarın arkasındaki binadaydı. Kapı görevlisinin her an ona yetişip durdurmasından korkarak, hızlı hızlı yürüdü.

Laboratuvarın kapısında, “YETKİSİ OLMAYAN GİREMEZ” yazılı sarı büyük bir tabela vardı. Pervazına da elektronik bir alarm takılmıştı.

“Bay Dunworthy.” Gilchrist yağmur altında hızlı adımlarla ona doğru geldi. Kapıdaki görevli telefonla haber vermiş olmalıydı. “Laboratuvar yasak bölge.”

“Ben sizi görmeye geldim.”

Kapı görevlisi simli bir çelengi sürükleyerek yanlarına geldi. “Üniversite polisini çağırayım mı?”

Gilchrist, “Gerek yok,” dedi. “Odama çıkalım. Size göstermek istediğim bir şey var.”

Dunworthy'yi ofisine çıkardı, dağınık masasına geçip oturdu ve bir tür filtresi olan maskesini taktı.

“Az önce WIC ile görüştüm,” dedi. Sesi uzaktan geliyor gibi boğuk çıkıyordu. “Bu kaynağı bilinmeyen sekanslanmamış bir virüs.”

“Artık sekanslandı,” dedi Dunworthy“Analogla aşısı da birkaç gün içinde gelecek. Dr.Ahrens Brasenose'na aşı için öncelik tanınmasını sağlayacak. Ben de aşılama tamamlanır tamamlanmaz sonucu okuyacak bir teknisyen bulacağım.”

“Maalesef bu imkansız,” dedi Gilchrist. “1300'lerdeki grip salgını vakası üzerine bir araştırma yürütüyorum. On dördüncü yüzyılın ilk yarısında halkı güçsüz düşüren ve dolayısıyla Kara Ölüm karşısında dirençlerini kıran bir dizi salgın olduğunu gösteren bulgular mevcut.”

Eline eski görünümlü bir kitap aldı. “Ekim 1318 ile Şubat 1321 arasındaki salgınlara dair altı ayrı bahis buldum.” Kitabı açıp okumaya başladı. “Hasattan sonra Dorset'in tamamı çok sayıda insanın ölümüne sebep olan şiddetli bir hummayla karşılaştı. Bu humma başta ağrı ve vücudun her yerinde kırıklıkla başlıyordu. Doktorlar hacamat yapıyorlardı, ama yine de çok fazla kayıp yaşandı.”

Humma. Humma çağında -tifo, kolera ve kızamık, üstelik hepsi de baş ağrısı ve kırıklıkla başlardı.

“1319. Bath mahkemelerinin duruşmaları ertelendi.” Gilchrist eline başka bir kitap aldı.

“Mahkemeye öyle bir göğüs hastalığı musallat oldu ki, davaya bakacak ne hakim ne de jüri kaldı.” Gilchrist maskesinin üzerinden Dunworthy’ye baktı. “Halkın ağ hakkındaki korkularının mesnetsiz ve çılgınca olduğunu söylediniz. Ne var ki bu korku sağlam tarihi gerçeklere dayanıyor gibi görünüyor.”

Sağlam tarihi gerçekler. Kitaplarda geçen hummalar ve göğüs hastalıkları her şey olabilirdi. Kan zehirlenmesi, tifüs veya isimsiz yüzlerce enfeksiyondan biri. Ve bunların hepsi konuyla alakasızdı.

“Virüs ağdan geçmiş olamaz,” dedi. “Büyük salgına, 1. Dünya Savaşı’nın hardal gazı kullanılan çarpışmalarına, Tel Aviv’e inişler yapıldı. Yirminci Yüzyıl Bölümü nokta atışından iki gün sonra St. Paul’e keşif ekipmanı gönderdi. Bu tarafa hiçbir şey geçmedi.”

“Öyle diyorsunuz.” Gilchrist bir bilgisayar çıktısını havaya kaldırdı. “Olasılık hesapları bir mikroorganizmanın ağdan geçmesi ihtimalinin yüzde 0,003 olduğunu gösteriyor. Ağ açıldığında yaşayabilen bir mikrovirüsün kritik alan dahilinde bulunma olasılığı ise yüzde 22.1.”

“Bu rakamları nereden buldunuz Tanrı aşkına?” dedi Dunworthy. “Şapkadan mı çıkardınız? Olasılık hesaplarına göreymiş! Kivrin geçtiği sırada orada birinin bulunma ihtimali de sadece yüzde 0.04’tü, istatistiksel olarak önemsiz gördüğünüz bir olasılık.”

“Virüsler son derece dayanıklı organizmalardır. Aşırı düşük veya yüksek ısılarla ve neme maruz kaldıklarında hareketsizleşseler bile çok uzun süre canlı kaldıkları biliniyor. Belirli koşullar altında yapılarını süresiz olarak sürdürebilecek şekilde kristalleşirler. Solüsyona konduklarında tekrar bulaşıcı hale gelirler. On altıncı yüzyıldan kalma canlı tütün kristalleri bulundu. Eğer açılırsa, virüsün ağdan geçme riski oldukça büyük ve bu şartlar altında ağın açılmasına izin vermem imkânsız.”

“Virüs ağdan geçmiş olamaz,” dedi Dunworthy.

“Öyleyse neden sonucu okutmakta bu kadar ısrarcısiniz?”

“Çünkü ...” Dunworthy kendine hakim olmak için sustu. “Çünkü sonucun okunması bize inişin planlandığı gibi gidip gitmediğini ya da bir terslik olup olmadığını söyleyecek.”

“Ah, demek bir hata olduğunu kabul ediyorsunuz,” dedi Gilchrist. “Öyleyse neden bir hata ağdan bir virüs geçmesine yol açmış olmasın ki? Bu olasılık mevcut olduğu sürece, laboratuvar kilitli kalacak. Bay Basingame’in eylem planımı onaylayacağından şüphem yok.”

Dunworthy içinden, bütün meselemiz Basingame zaten, diye geçirdi. Bunun ne virüsle, ne protestocularla, ne de 1318’deki göğüs hastalığıyla bir ilgisi vardı. Bütün mesele Basingame karşısında haklı çıkmaktı.

Gilchrist, Basingame’in yokluğunda dekanlığa vekalet ediyordu ve Basingame’in karşısına parlak bir emrivakiyle çıkmak niyetiyle tasniflemeyi, inişi hep aceleye getirmişti. Ama başaramamıştı. Başarı yerine elinde bir salgın, kayıp bir tarihçi ve okulu protesto eden insanlar vardı. Şimdi tek düşündüğü yaptıklarını haklı çıkarmak, kendini kurtarmaktı, bu Kivrin’i feda etmek anlamına gelse bile.

“Ya Kivrin ne olacak? Kivrin de eylem planınızı onaylıyor mu?”

“Bayan Engle 1320 yılına gitmeye gönüllü olduğunda bütün risklerden haberdardı.”

“Onu orada bırakmak niyetinde olduğunuzdan da haberdar mıydı?”

“Bu konuşma bitmiştir, Bay Dunworthy.” Gilchrist ayağa kalktı. Laboratuvarı virüsün kaynağı belirlenince ve ağdan geçmediği ispatlanınca açacağım.

Dunworthy’ye kapıyı gösterdi. Kapı görevlisi dışarıda bekliyordu.

Dunworthy, “Kivrin’i bırakmanıza izin vermeye hiç niyetim yok,” dedi.

Gilchrist maskenin altında dudaklarını büktü. “Benim de bu halkın sağlığını tehlikeye atmanıza

izin vermeye hiç niyetim yok.” Görevliye döndü. “Bay Dunworthy’yi kapıya kadar geçir. Brasenose’da bir daha girmeye kalkışırsa, polisi ara.” Kapıyı çarparak kapadı.

Görevli, Dunworthy’yi sanki saldırganlaşacakmış gibi, gözlerini üzerinden ayırmadan kapıya kadar götürdü.

Dunworthy, saldırganlaşabilirim, diye düşündü. Kapıya vardıklarında, “Telefonunuzu kullanmak istiyorum,” dedi. “Üniversite işleri.”

Adam tedirgin görünüyordu, ama telefonu masanın üstüne koyup Balliol’ün numarasını tuşlamasını izledi. Finch telefonu açınca, “Basingame’in yerini bulmak zorundayız. Acil durum. İskoç Balıkçılar Lisans Bürosu’nu ara, otel ve pansiyonların da listesini çıkar. Bir de Polly Wilson’ın numarasını ver bana.”

Numarayı not etti, konuşmayı bitirdikten sonra Wilson’ın numarasını tuşladı. Sonra vazgeçip Mary’yi aradı.

“Virüsün kaynağını bulmana yardım etmek istiyorum,” dedi.

“Gilchrist ağı açmaz ki.”

“Hayır,” dedi Dunworthy “Kaynağı bulman için ne yapabilirim?”

“Daha önce ne yaptıysan. Temas edilenleri bul, sana bahsettiğim şeyleri araştı. Radyasyona maruz kalma, kanatlı hayvanlara ya da çiftlik hayvanlarına yakın yerde bulunma, aşuya karşı olan dinler. Temas listesine ihtiyacın olacak.”

“Colin’i gönderir, aldırırım.”

“Birine hazırlatırım. Eğer virüs Badri’den bulaşmaya başlamışsa, dört ila sekiz gün geriye giderek temas ettiği kişileri kontrol etsen iyi olur. Bir rezervuardan alınan virüsün kuluçka süresi daha uzun olabilir.”

“Bu işi William’a vereceğim,” dedi. Telefonu görevliye doğru itti. Adam hemen masanın arkasından çıkıp onunla kaldırıma kadar geldi. Dunworthy adamın Balliol’e kadar yanında gelmemesine şaşırıldı.

Balliol’e varır varmaz Polly Wilson’ı aradı. “Laboratuvara girmeden ağın konsoluna ulaşmanın bir yolu var mı?” diye sordu. “Doğrudan üniversitenin bilgisayarına girebilir misin?”

“Bilmiyorum,” dedi kız. “Üniversitenin bilgisayarı kale gibi korunur. Ne tür güvenlik tedbirleri var bakmam lazım. Eğer başarabilirsem, sonucu okuyacak bir teknisyeniniz var mı?” “Bakıyorum,” dedi. Telefonu kapadı.

Colin sıırıslıklam ıslanmış halde yeni bir bant almaya geldi. “Duydun mu, sekanslama gelmiş. Virüs bir mutantmış.”

Dunworthy, “Evet,” dedi. “Hastaneye gidip teyzenden temas edilenlerin listesini almanı istiyorum.”

Colin kucağındaki afişleri bıraktı.

“Bir tür biyolojik silahmış. Bir laboratuvardan kaçmış.”

Dunworthy acı acı, ama Gilchrist’inkinden değil, diye düşündü. “William Gaddson nerede, biliyor musun?”

“Hayır.” Colin yüzünü buruşturdu. “Herhalde merdivenlerde birilerini öpüyordur.”

William kantinde, karantina konuklarından birine sarılmıştı. Dunworthy perşembeden pazar gününe kadar Badri’nin nerelere gittiğini öğrenmesini, Basingame’in aralık ayı kredi kayıtlarının bir kopyasını almasını söyledi. Sonra da teknisyenleri aramak için dairesine gitti.

Teknisyenlerden biri Moskova’da On Dokuzuncu Yüzyıl için ağ çalıştırıyordu, ikisi kayak

yapmaya gitmişti. Diğerleri ya evde yoklardı, ya da Andrews tarafından uyarıldıkları için telefona cevap vermiyorlardı.

Colin temas edilenlerin listesini getirdi. Liste bir felaketti. Olası Amerika bağlantıları haricinde bilgiler arasında hiçbir bağlantı kurmaya çalışılmamıştı. Ve listede çok fazla isim vardı. Birinci derecedekilerin yarısı Headington'daki dansa katılmıştı, üçte ikisi Noel alışverişine çıkmıştı, içlerinden yalnızca ikisi metroya binmişti. Samanlıkta iğne aramaktan farksızdı.

Gecenin neredeyse yarısını dini bağlantıları kontrol ederek ve eşleştirmeler yaparak geçirdi. Kırk ikisi İngiltere Kilisesi'ne, dokuzu Holy Re-Formed Kilisesi'ne bağlıydı. On yedisi bir yere bağlı değildi. Sekizi Shrewbury College öğrencisiydi, on yedisi Noel Baba'yı görmek için Debenham's mağazasında kuyrukta beklemişti, dokuzu Montoya'nın kazısında çalışmıştı, otuzu da Blackwells'ten alışveriş yapmıştı.

Yirmi bir kişinin ikinci derecede temas edilenlerden en az ikisiyle çapraz teması olmuştu. Debenham's mağazasındaki Noel Baba listedeki otuz iki kişiyle temas etmişti (ama on biriyle temas vardiyasından sonra pub'da olmuştu). Ancak hiçbirinin izini Badri hariç birinci dereceden olanlara kadar süremedi.

Mary sabah hastaneye alınamayan vakaları getirdi. Üzerinde steril giysiler vardı, ama maske takmamıştı. "Yataklar hazır mı?" diye sordu.

"Evet. On yataklı iki koğuşumuz var."

"İyi. Hepsine ihtiyacım olacak."

Hastaların eğreti koğuşlara yerleşmelerine yardım edip William'ın stajyer hemşiresine emanet ettiler. Dunworthy'yle avluyu geçerken, "Boş bir ambulans bulur bulmaz sedyedeki hastaları da getiririz," dedi Mary.

Yağmur tamamen durmuştu, gökyüzü açılacakmış gibi aydınlanmıştı.

Dunworthy sordu. "Analog ne zaman gelir?"

"Enaz iki gün sonra."

Kapıya vardılar. Mary taş geçide yaslandı. "Bu iş bittiği zaman ağdan geçeceğim," dedi. "Hiçbir salgının, endişenin ve çaresizce beklemenin olmadığı bir yüzyıla gideceğim."

Elini kır saçlarının arasından geçirdi. "Onluk olmayan bir yüzyıla." Gülümsedi. "Yalnızca bir tane var, değil mi?"

Dunworthy başını iki yana salladı.

"Sana hiç Krallar Vadisi'nden bahsetmiş miydim?"

"Büyük salgın sırasında gördüğünü söylemiştin."

Mary başını öne doğru salladı. "Kahire'de karantina olduğu için uçağa Addis Ababa'dan binmek zorunda kaldık. Oraya giderken taksi şoförüne bizi Krallar Vadisi'ne götürmesi için rüşvet verdim, böylece Tutankhamon'un mezarını görecektik. Çılgınlıktı. Salgın Luksor'a varmıştı bile, karantinaya yakalanmaktan kıl payı kurtulduk. Üzerimize iki kere ateş açıldı." Başını iki yana salladı. "Ölebilirdik. Kız kardeşim arabadan inmek istemedi, ama ben basamaklardan inip mezarın kapısına çıktım. Carter bulduğunda işte böyleydi diye düşündüm."

Görmeyen gözlerle Dunworthy'ye baktı, anılarına dalmıştı. "Mezarın girişini buldukları zaman kilitliydi, yetkililerin gelip açmalarını beklemeleri gerekiyordu. Carter kapıya bir delik açtı, bir mum yakıp delikten içeri baktı." Sesi dingindi. "Carnarvon, bir şey görebiliyor musun, diye sordu. Carter da evet, dedi, harika şeyler."

Gözlerini kapadı. "O kapalı kapının önünde durduğum ânı hiç unutmadım. Şimdi bile gözümde

gayet net canlanıyor.” Gözlerini açtı. “Belki bu iş bitince yine giderim oraya. Tutankhamon’un mezarının açılışına.”

Eğilip kapıdan dışarı baktı. “Ah, yağmur başlamış yine. Geri dönmek zorundayım. Ambulans döner dönmez diğer hastaları gönderirim.” Sertçe yüzüne baktı. “Sen neden maskeni takmıyorsun?”

“Gözlüğüm buğulanıyor takınca. Sen neden takmıyorsun?”

“Maskemiz tükenmek üzere. T-hücrelerini takviye ettirdin, değil mi?”

Dunworthy başını iki yana salladı. “Zamanım olmadı.”

“Zaman yarat,” dedi Mary. “Maskeni de tak. Hastalanırsan, Kivrin’e bir faydan dokunmaz.”

Dairesine dönerken, Kivrin’e şimdi de bir faydam dokunmuyor, diye düşündü. Laboratuvara giremiyorum, Oxford’a teknisyen getirtemiyorum, Basingame’i bulamıyorum. Başka kiminle irtibat kurması gerektiğini düşündü. İskoçya’daki bütün seyahat acentalarını, balıkçı rehberlerini, tekne kiralama firmalarını aramıştı. Adamdan hiçbir iz yoktu. Belki de Montoya haklıydı, Basingame İskoçya’da değildi, bir kadınla tropik bir yerlere gitmişti.

Montoya. Kadını tamamen unutmuştu. Noel ayınından beri onu görmemişti. Montoya da kazısına giriş iznini imzalatabilmek için Basingame’i arıyordu, Noel günü Basingame’in somon mu yoksa alabalık mı avladığını sormak için telefon etmişti. Sonra telefon edip, aldırmasın diye mesaj bırakmıştı. Belki alabalık mı yoksa somon mu avladığını öğrenmişti, belki de Basingame’e ulaşmıştı.

Merdivenlerden odasına çıktı. Montoya Basingame’in yerini bulmuş ve ondan izin almışsa doğruca kazısına giderdi. Kimseye haber vermek için beklemezdi. Montoya’nın Basingame’i aradığını bildiğinden bile emin değildi.

Kötü hava şartları ya da geçit vermez yollar engel olmazsa, Basingame Montoya’dan karantinayı öğrenir öğrenmez geri dönerdi. Montoya ona karantinadan bahsetmemiş de olabilirdi. Aklını kazısına taktığı için, adama yalnızca imzasına ihtiyacı olduğunu söylemiş olabilirdi.

Bayan Taylor, dört sağlıklı grup üyesi ve Finch, Dunworthy’nin oturma odasında halka şeklinde dizilmiş, dizlerinin üstünde duruyorlardı. Finch elinde bir kâğıt tutuyor ve dudaklarını oynatarak sayıyordu. Utangaç bir tavırla, “Ben de hemşirelerin görevlerini belirlemek için koğuşlara gidecektim,” dedi. “İşte William’ın raporu.” Kâğıdı Dunworthy’ye verip çabucak dışarı kaçtı.

Bayan Taylor ile dört arkadaşı eşyalarını topladılar. Bayan Taylor, “Willson diye biri aradı,” dedi. “Koçbaşının işe yaramadığını, Brasenose’un konsoluna girmeniz gerektiğini söyledi.”

“Teşekkürler.”

Bayan Taylor arkasında sıra olmuş grup üyeleriyle birlikte dışarı çıktı.

Dunworthy kazıya telefon etti. Cevap yoktu. Montoya’nın dairesini, Brasenose’daki ofisini ve tekrar kazıyı aradı. Hiçbiri cevap vermedi. Dairesinin numarasını tuşladı ve William’ın raporuna göz gezdirirken, çaldırmaya devam etti. Badri cumartesi bütün gün ve pazar sabah saatlerinde kazıda çalışmıştı. Bunu öğrendiğine göre William Montoya’ya ulaşmış olmalıydı.

Birden kazıyı merak etti. Witney’in dışarısında, kırsal alanda National Trust’a ait bir çiftlikteydi. Herhalde orada ördekler, tavuklar, domuzlar vardı. Ve Badri bütün bir günü orada çamur kazarak geçirmişti, bir rezervuarla temas etmek için bulunmaz bir şanstı.

Colin iliklerine kadar ıslanmış halde içeri girdi. Spor çantasını karıştırmaya başladı. “Afişler bitti,” dedi. “Yarın Londra’dan biraz daha gönderecekler.” Top şekerini bulup çıkardı ve üstüne yapışmış havlara aldırmadan olduğu gibi ağzına attı. “Merdivenlerde kim duruyordu, biliyor musun?” Kendini pencerenin önündeki sedire atıp Ortaçağ kitabını açtı. “William ile bir kız. Çifte kumrular gibi konuşup öpüşüyorlar. Yanlarından zor geçtim.”

Dunworthy kapıyı açtı. William gönülsüzce pardesülü esmeri bırakıp yanına geldi.

“Bayan Montoya’nın nerede olduğunu biliyor musun?”

“Hayır,” dedi William. “Sağlık kurulundakiler kazıda olduğunu söylediler, ama telefonu açmıyor. Herhalde kilise bahçesinde ya da çiftlikte telefonu duymadığı bir yerde. Çığlıkçı kullanmayı düşündüm, ama sonra arkeoloji okuyan şu kızı hatırladım...” Başını küçük esmere doğru salladı. “Kazıdaki görev dağılımı listesini gördüğünü söylemişti. Badri’nin adı cumartesi ve pazar gününde yazılmış.”

“Çığlıkçı da nedir?”

“Hatta bağılıyorsun, karşı tarafta telefonun sesini yükseltiyor. Aradığın kişi bahçede veya duştaysa, duysun diye.”

“Bu telefona da takar mısın?”

“Bana göre biraz karmaşık. Ama takabileceğin bir öğrenci tanıyorum. Telefon numarası odamda.”

Esmerle el ele tutuşup odadan çıktı.

Colin, “Bayan Montoya kazıdaysa, seni karantina sınırından geçirebilirim,” dedi. Şekerini ağzından çıkarıp inceledi. “Kolay olur. İzlenmeyen bir sürü yer var. Nöbetçiler yağmur altında durmaktan hoşlanmıyorlar.”

“Karantinayı kırmaya hiç niyetim yok,” dedi Dunworthy. “Biz bu salgını durdurmaya çalışıyoruz, yaymaya değil.”

“Kara Ölüm sırasında veba da böyle yayılmış.” Yine şekerini ağzından çıkarıp baktı, artık iğrenç sarı bir renk almıştı. “Hastalıktan kaçmaya çalışırken, yanlarında götürmüşler.”

William başını kapıdan içeri uzattı. “Arkadaşım cihazı takmasının iki gün alacağını söylüyor, ama kullanmak isterseniz kendi telefonunda var.”

Colin ceketini kaptı. “Gidebilir miyim?”

“Hayır,” dedi Dunworthy. “Şu ıslak giysilerini de çıkar. Grip olmanı istemiyorum.” William’la birlikte merdivenlerden indi.

“Arkadaşım Shrewsbury’de lisans öğrencisi,” dedi.

Bahçenin ortasına ulaşmışlardı ki Colin onlara yetişti. “Grip olmam imkânsız. Aşı oldum ya” dedi. “Kara Ölüm zamanında karantina olmadığı için her tarafa yayılmış.” Ceketinin cebinden atkısını çıkardı. “Botley Roads sınırdan dışarı sızmak için güzel bir yer. Barikatın kenarında bir pub var. Nöbetçiler ısınmak için arada bir oraya giriyorlar.”

Dunworthy, “Ceketinin önünü ilikle,” dedi.

Kızın Polly Wilson olduğu anlaşıldı. Polly Dunworthy’ye konsola giriş yapabileceği optik bir casus üstünde çalıştığını söyledi, ama henüz bir başarı elde edememişti. Dunworthy kazı yerine bir daha telefon etti ve yine cevap alamadı.

Polly, “Bırakın çalsın,” dedi. Belki telefona yetişmek için uzun bir yol aşması gerekiyordu. Çığlıkçının menzili beş yüz metre.”

Dunworthy telefonu on dakika çaldırdıktan sonra kapadı. Beş dakika bekleyip tekrar denedi, bu sefer yenilgiyi kabul etmeden önce tam on beş dakika çaldırdı. Polly özlemle William’a bakıyor, Colin ıslak ceketinin içinde titriyordu. Dunworthy çocuğu götürüp yatırdı.

Çocuk şekerini çantasına koyarken, “Ya da ben gizlice karantina sınırını aşıp sizi aramasını söyleyebilirim,” dedi. “Gitmek için çok yaşlıyım diye düşünüyorsan, ben sınırları aşmakta çok iyiyimdir.”

Dunworthy, William ertesi sabah dönünceye kadar bekledikten sonra Shrewsbury’e gitti ve kazıyı

bir daha aradı ama bir sonuç elde edemedi. Polly onu kapıya kadar geçirirken, “Yarım saatte bir aramaya ayarlarım,” dedi. “William’ın başka kız arkadaşı var mı, bilmiyorsunuz değil mi?”

“Bilmiyorum.”

Ansızın Christ Kilisesi yönünden çan sesleri geldi, yağmurda kuvvetli vuruşlarla çaldı. Polly başını o tarafa eğip, “Biri o berbat çan setini tekrar mı açtı ne?” dedi.

Dunworthy, “Yok,” dedi, “Amerikalılar çalıyor.” Başını sesin geldiği yöne eğip Bayan Taylor’ın Stedmans’a razı olup olmadığını anlamaya çalıştı, ama altı çan sesi duyuyordu, Osney’in altı eski çanının seslerini: Birbiri ardınca Douce, Gabriel ve Marie. Clement, Hautclerc ve Taylor. “Ve de Finch.”

Çok iyi çalıyorlardı, hiç de o dijital çan setine benzemiyordu. Gayet berrak ve anlaşılır çalıyorlardı. Dunworthy çan kulesinde daire biçiminde dizilip dizlerini büktüklerini ve kollarını kaldırdıklarını, Finch’in kâğıttan sayılara baktığını gözünde canlandırabiliyordu.

Bayan Taylor, “Her icracı kesintisiz olarak çanının başında kalmalıdır,” demişti. Dunworthy’nin işleri sürekli yarıda kesilmişti, ama yine de garip bir neşe hissetti. Bayan Taylor grubunu Noel gecesi Norwich’e götürememişti, ama çanlarının başından da ayrılmamıştı. Bir kutlama, bir zafer gibi kulakları sağır edercesine, coşkuyla çalıyorlardı. Sanki Noel sabahıymış gibi. Montoya’yı bulacaktı. Basingame’i de. Ya da karantinadan çekinmeyen bir teknisyen. Kivrin’i bulacaktı.

Balliol’e döndüğünde telefon çalıyordu. Polly’nin aradığını umarak, merdivenleri koşarak çıktı. Arayan Montoya’ydı.

“Dunworthy,” dedi. “Selam. Ben Lupe Montoya. Ne var ne yok?”

“Neredesiniz?”

“Kazıdayım.” Söylemesine gerek yoktu. Yarı yarıya kazılmış Ortaçağ kilisesinin harap nefinin önünde duruyordu. Kadının kazıya dönmek için neden yanıp tutuştuğunu şimdi anlıyordu. Yer neredeyse otuz santim su kaplıydı, kazının üstüne çeşit çeşit brandalar ve muşambalar örtmüştü ama en az on yerden sular damlıyor, sarkan örtülerin birleştiği yerlerden şelale gibi su akıyordu. Mezartaşları, brandalara tutturduğu akülü lambalar, duvarlara dayalı duran kürekler, her şey çamurla kaplanmıştı.

Montoya da çamurla kaplanmıştı. Terörist ceketiyle, ne cehennemdeyse Basingame’in giyeceği türden dizüstü balıkçı çizmeleri giymişti. Bunlar da ıslak ve çamurluydu. Telefonu tutan eli kurumuş çamur kaplıydı.

Dunworthy, “İki gündür sizi arıyorum,” dedi.

“Pompanın sesinden telefonu duyamıyorum.” Görüntünün dışında kalan bir şeyi, muhtemelen pompayı işaret etti, ama Dunworthy brandaya düşen yağmur damlalarının sesinden başka bir gürültü duyamıyordu. “Kayış koptu, bende de başka kayış yok. Çan sesleri duyuyorum. Karantinanın bittiğini mi duyuruyorlar?”

“Yok. Tam bir salgının ortasındayız. Yedi yüz seksen vaka var. On altı da ölü. Gazeteleri görmediniz mi?”

“Buraya geldiğimden beri hiçbir şey görmedim, kimseyle de karşılaşmadım. Son altı gündür bu lanet olasıca kazı alanını su üstünde tutmaya çalışıyorum, ama bu işi tek başıma yapamıyorum. Pompasız hiç yapamam.” Kirli eliyle siyah saçlarını arkaya attı. “Karantina bitmediyse, çanları neden çalıyorlar?”

“Chicago Surprise Minor.”

Montoya sinirlendi. “Durum o kadar kötüyse, neden daha faydalı bir iş yapmıyorlar?”

Dunworthy içinden, yapıyorlar ya dedi, senin aramanı sağladılar.

“Onlara burada yapacak bir iş bulabilirdim.” Montoya tekrar saçlarını arkaya attı. O da Mary kadar yorgun görünüyordu. “Gerçekten karantinanın kaldırıldığını, buraya yardım edecek birilerinin gelebileceğini ummuştum. Daha ne kadar sürer dersiniz?”

Dunworthy brandaların arasından çağlayan gibi akan yağmur sularına bakarak, çok uzun diye düşündü. İhtiyacın olan yardım zamanında gelmeyecek.

“Basingame ile Badri Çadhuri hakkında bilgiye ihtiyacım var,” dedi. “Virüsün kaynağını bulmaya çalışıyoruz. Badri’nin kimlerle temas ettiğini öğrenmemiz gerekiyor. Ayın on sekizinde ve on dokuzu sabahı Badri kazıda çalışmış. O sırada başka kimler vardı?”

“Ben vardım.”

“Başka?”

“Başka kimse yoktu. Aralık ayında yardım edecek insan bulmakta çok zorlandım. Öğrencilerimin hepsi tatil başlar başlamaz gittiler. Bulduğum bütün gönüllüleri kazıya getirdim.”

“Yalnızca ikiniz mi vardınız? Emin misiniz?”

“Evet. Çok iyi hatırlıyorum, çünkü cumartesi günü kral lahdini açtık ve kapağı açmakta çok zorlandık. Gillian Ledbetter cumartesi günü çalışma listesindeydi, ama son dakikada arayıp bir randevusu olduğunu söyledi.”

Dunworthy, William’la tabii, diye düşündü. “Pazar günü Badri’den başka biri var mıydı?”

“Badri sadece sabah çalıştı, başka kimse yoktu. Londra’ya gitmesi gerektiği için ayrıldı. Bakın, kapamak zorundayım. Kısa zamanda yardım edecek birilerini bulamayacaksam, işimin başına dönmem gerek.”

Ahizeyi kulağından çekerken, Dunworthy, “Durun!” diye bağırdı. “Kapamayın.”

Kadın sabırsızlıkla ahizeyi yeniden kulağına götürdü.

“Birkaç soru daha sormam gerekiyor. Çok önemli. Virüsün kaynağı ne kadar çabuk bulunursa, karantina da o kadar çabuk kalkar. Siz de kazınızda çalışacak yardımcıları kavuşursunuz.”

Montoya ikna olmuş gibi görünmüyordu ama bir tuşa basıp ahizeyi elinden bıraktı. “Konuşurken çalışmamın bir sakıncası yoktur umarım.”

Dunworthy rahatladı. “Yok. Lütfen buyrun.”

Kadın hızla görüntüden çıktı, geri döndü ve başka bir tuşa bastı. “Kusura bakmayın, ses az geliyor,” dedi. Montoya telefonu muhtemelen çalıştığı yere taşırken görüntü kumlandı. Ekranda tekrar belirdiğinde Montoya bir mezartaşının yanındaki çamurlu bir çukurun içinde çömelmişti. Dunworthy bunun Badri ile kapağını neredeyse düşürecekleri lahit olduğunu düşündü.

Üstünde baştan başa zırlı, kollarını göğsünde kavuşturmuş, demir eldivenli ellerini omuzlarına koymuş, kılıcı ayaklarının dibine yerleştirilmiş bir şövalye kabartması bulunan kapak dengesiz biçimde lahtın yanına dayandığından, süslü oyma yazıları okunmuyordu. Dunworthy’nin görebildiği yalnızca, “*Requiesc...*” yazısıydı. *Requiescat in pace*. “Huzur içinde yatsın.” Tanrı belli ki şövalyeye bunu lütfetmemişti. Taşa oyulmuş miğferinin altındaki uyuyan yüzde hoşnutsuzluk vardı.

Montoya açık mezarın üstüne ince bir plastik örtü örtmüştü. Yağmur damlaları plastiğin üstünde boncuk boncuk duruyordu. Dunworthy lahtın diğer tarafında, Colin’in kitapta gördüğü gibi, içinde yatan ölünün korkunç bir tasvirinin olup olmadığını merak etti. Lahtın başına sürekli su sıcıyor, plastik örtüyü aşağı çekiyordu.

Montoya doğruldu, çamurla dolu yassı bir kutu çıkardı. Lahtin köşesine koyarken, “Evet,” dedi, “bana soracaklarınız vardı hani?”

“Evet. Badri oradayken kazıda başka kimsenin olmadığını söylediniz.”

Montoya alnındaki teri sildi. “Yoktu. Off, burası çok sıkıntılı.” Ceketini çıkarıp lahit kapağına astı.

“Ya yerel halk? Kazıyla bağlantısı olmayan insanlar?”

“Burada birileri olsaydı, mutlaka iş verirdim.” Kutunun içindeki çamuru karıştırıp, birkaç kahverengi taşı meydana çıkardı. “Kapak bir ton çekiyordu ve kaldırır kaldırmaz yağmur yağmaya başladı. Buraya kimin yolu düşse hemen işe koşardım, ama burası o kadar uzak bir yerde ki kimse gelip geçmiyor.”

“Ya National Trust çalışanları?”

Taşları suyun altına tutup temizledi. “Onlar sadece yazları burada oluyorlar.”

Dunworthy kazı alanında virüsün kaynağı olduğu ortaya çıkacak birinin olmasını ummuştu. Badri’nin bölge halkından, National Trust personelinden biriyle ya da gezinen bir ördek avcısıyla temas ettiğini düşünmüştü. Ama miksovirüslerin taşıyıcısı olmazdı. O esrarengiz taşralının taşıyıcı değil hasta olması gerekirdi. Ve Mary İngiltere’deki bütün hastanelerle ve kliniklerle irtibat kurmuştu. Karantina alanı dışında tek bir vaka bile yoktu.

Montoya taşları teker teker destek direklerinden birine asılmış lambaya tuttu, ışıpta evirip çevirdi, hâlâ çamurlu kenarlarına baktı.

“Ya kuşlar?”

“Ne kuş?” Dunworthy lahtin kapağını kaldırmak için geçen serçelerden birini çağırıp çağırmadığını soruyormuş gibi anlaşıldığını fark etti.

“Virüs kuşlardan yayılıyor olabilir. Ördek, kaz, tavuk.” Ama tavukların rezervuar olabileceğinden emin değildi. “Kazıda hiç kanatlı var mı?”

“Tavuk mu?” Taşı ışığa tutan eli havada kaldı.

Dunworthy açıkladı. “Virüslere bazen hayvan ve insan virüslerinin kesişmesi yol açıyor. En yaygın rezervuarlar kümes hayvanları, ama kimi zaman balıklar da sorumlu olabiliyor. Ya da domuzlar. Kazıda hiç domuz var mı?”

Hâlâ Dunworthy’ye aklını kaçırmış gibi bakıyordu.

“Kazı National Trust’ın bir çiftliğinin içinde, değil mi?”

“Evet, ama asıl çiftlik üç kilometre mesafede. Burası bir arpa tarlasının ortasında. Civarda ne domuz var, ne kuş, ne de balık.” Taşlarını incelemeye devam etti.

Ne kuş, ne domuz, ne de yerel halk. Virüsün kaynağı kazı yeri de değildi. Muhtemelen hiçbir yer değildi. Badri’nin gripi, Mary’nin dediği gibi ara sıra olduğu üzere kendiliğinden mutasyona uğramış, yoktan var olmuş ve tıpkı vebanın bu kilise mezarlığının her şeyden habersiz sakinlerinin üzerine indiği gibi, Oxford’un üstüne inmişti.

Montoya yine taşları ışığa tutup çamur birikintilerini tırnağıyla kazdıktan sonra üzerlerini ovuşturuyordu. Dunworthy birden kadının inceledikleri şeylerin kemik olduğunu fark etti. Belki de omurgaydı ya da şövalyenin parmak kemikleriydi. *Requiescat in pace.*

Montoya anlaşılan aradığını bulmuştu. Ceviz büyüklüğünde ‘kenarları kavisli’ düzgün olmayan bir kemikti. Geri kalanları kutuya atıp, gömlek cebinden kısa saplı bir diş fırçası çıkardı ve kaşlarını çatıp çukur kenarlarını ovmaya başladı.

Gilchrist kaynak olarak kendiliğinden gelişen bir mutasyonu asla kabul etmezdi. On dördüncü yüzyıla ait bir virüsün ağdan geçtiği fikrine sağlanıp kalmıştı. Dunworthy kilise bahçesindeki çamurlu su birikintilerinde yüzen ördekler bulsa bile, Gilchrist pes etmezdi, çünkü dekanlığa vekalet etmeye

bayılıyordu.

“Bay Basingame’e ulaşmam gerekiyor,” dedi. “Nerede?”

“Basingame mi?” Montoya hâlâ çatık kaşlarla kemiğe bakıyordu. “Hiçbir fikrim yok.”

“Ama ben onu bulduğunuzu sanıyordum. Noel günü telefon ettiğiniz zaman sağlık kurulundan izin almak için onu bulmanız gerektiğini söylemişsiniz.”

“Biliyorum. Tam iki gün İskoçya’daki bütün somon ve alabalık rehberlerini aradıktan sonra daha fazla bekleyemeyeceğim dedim. Bana sorarsan, İskoçya’da bile değil.” Kot pantolonunun cebinden bir çakı çıkarıp kemiğin kenarlarını kazımaya başladı. “Sağlık kurulundan söz etmişken, gidip onlara biraz daha yardıma ihtiyacım olduğunu söyler misiniz? Onlara kazının yeri doldurulmaz bir tarihi değer taşıdığını ve en az beş kişi göndermezlerse telafi edilmez biçimde zarar göreceğini söyleyin.” Çakı bir şeye takıldı. Montoya kaşlarını çatıp biraz daha kazıdı.

“Yerini bilmiyorsanız, Basingame’den izni nasıl aldınız? Onun imzalayacağı bir form gerektiğini söylemişsiniz.”

“Öyleydi.” Kemiğin ucu kopup plastik örtünün üstüne düştü. Montoya kemiği inceleyip tekrar kutunun içine attı. Artık kaşları çatık değildi. “Unuttum.”

Tekrar mezarın başında diz çöktü, toprağı kazıp kemik aramaya koyuldu. Colin’in şekerini incelediği zamanki kadar dalmış görünüyordu. Acaba Kivrin’in hâlâ geçmişte olduğunu hatırlıyor muydu, yoksa salgını unuttuğu gibi onu da mı unutmuştu?

Dunworthy kadının telefonu kapadığının farkına bile varmayacağını düşündü. Öğrendiklerini Mary’ye söylemek ve ikinci derecedekiler listesindekileri sorguya çekmek için hastaneye döndü. Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyor, oluklardan etrafa saçılıyor, yeri doldurulmaz tarihi değer taşıyan şeyleri alıp götürüyordu.

Finch ile çan grubu hâlâ iş başındaydılar, belirlenmiş düzende vuruşlarını yapıyor, tıpkı Montoya gibi kendilerini kaptırmış görünüyorlardı. Çan sesi yağmurda yüksek ve kasvetli çıkıyordu, tıpkı bir alarm sesi, bir yardım çığı gibi.

Noel Gecesi 1320 (eski takvim). Düşündüğüm kadar zamanım yok. Az önce mutfaktan geldiğimde, Rosemund, Lady Imeyne'nin beni çağırdığını söyledi. Imeyne piskoposun elçisiyle derin ve ciddi bir sohbe dalmıştı. Yüzündeki ifadeden Peder Roche'un kabahatlerini sayıp döktüğünü zannettim ama Rosemund'la yanlarına gittiğimiz zaman beni gösterip "Bahsettiğim kadın işte bu," dedi.

Kız değil, kadın dedi ve sesi eleştirir, adeta suçlar gibiydi. Acaba piskoposun elçisine benim Fransız casusu olduğum teorisini mi anlatmıştı?

"Hiçbir şey hatırlamadığımı söylüyor," dedi, "ama konuşabiliyor ve okuyabiliyor." Rosemund'a döndü. "Broşun nerede?"

"Pelerinimde. Çatı katına koydum."

"Git getir."

Rosemund isteksizce gitti. O gider gitmez Imeyne, "Sir Bloet torunuma üstünde Roma dilinde yazılar olan bir broş getirdi," dedi. Zafer kazanmış gibi yüzüme baktı. "Yazıların ne anlama geldiğini söyledi. Bu gece de kilisede daha papaz okumadan ayinin sözlerini söyledi."

Elçi şaraptan boğulmuş sesiyle, "Sana harfleri kim öğretti?" diye sordu.

Bana yazının ne anlama geldiğini Sir Bloet söyledi, demeyi düşündüm ama adamın çoktan inkar etmiş olmasından korktum. "Bilmiyorum," dedim. "Ormanda yolum kesildiğinden beri hiçbir şey hatırlamıyorum, çünkü başıma vurdular."

Imeyne, "Kendine ilk geldiğinde kimsenin anlamadığı bir dilde konuştu," dedi ama beni neyle suçlamaya çalıştığını da, elçinin bu durumla ne ilgisi olduğunu da bilmiyordum.

"Kutsal Peder, bizden ayrıldıktan sonra Oxenford'a mı gideceksiniz?" diye sordu.

Elçi temkinli bir tavırla, "Evet," dedi. "Burada ancak bir iki gün kalabiliriz."

"Bu kadını Godstow'daki iyi rahibelerin yanına götürmenizi rica ediyorum."

"Biz Godstow'a gitmiyoruz." Bunun bir bahane olduğu açıktı. Manastır Oxford'dan ancak yedi sekiz kilometre uzaktaydı. "Ama döndüğüm zaman, piskopostan kadın hakkında bir şeyler öğrenirsem size haber yollarım."

"Bence bir rahibe, çünkü Latince konuşuyor ve ayinden bölümleri ezbere biliyor," dedi Imeyne. "Onu manastırına götürmenizi rica ediyorum, o zaman başka manastırlara sorup kim olduğunu öğrenirler."

Piskoposun elçisi çok daha gergin bir tavır takındı, ama bu teklifi kabul etti. Yani onlar gidene kadar buradayım. Elçi birkaç gün dedi. Şansım varsa Masum Çocuklar Günü'ne kadar gitmezler. Ama Agnes'ı yatırır yatırmaz, Gawyn ile konuşmaya gideceğim.

Agnes'ı şafak sökene dek yatıramadı. Israrla üç kral demeye devam ettiği adamların gelişiyle iyiden iyiye uyanmıştı ve yorgunluktan bitmiş halde olmasına rağmen bir şey kaçırmam korkusuyla bir yere uzanmaya bile yanaşmıyordu.

Eliwys'in yemekleri getirmesine yardım ederken Kivrin'in peşinden koşturup, açım diye sızlandı. Sonra da sofraya kurulup ziyafet başlayınca hiçbir şey yemek istemedi.

Kivrin'in kızla tartışacak zamanı yoktu. Avlunun diğer tarafındaki mutfaktan tabla tabla yemek taşınıyordu. Geyik eti ve kızarmış domuz ile Kivrin'e kesildiği zaman içinden karatavuklar uçuşacakmış gibi gelen tart sofraya geldi. Holy Re-Formed Kilisesi'nin papazına göre geceyarısı ayininden Noel sabahındaki ayine kadar perhiz yapılırdı, ama piskoposun elçisi de dahil olmak üzere herkes, kızarmış sülünle kazı, safranlı tavşan yahnisini iştahla yedi. Ve de içti. "Üç kral" durmadan şarap istiyorlardı.

Ama haddinden fazla içmişlerdi zaten. Keşiş Maisry'e aç gözlerle bakıyordu. Geldiğinde zaten sarhoş olan katipse neredeyse masanın altındaydı. Piskoposun elçisi ikisinden de fazla içiyor, durmadan Rosemund'a içki kasesini getirmesini işaret ediyor, her kadehte işaretleri kabalaşıyor, daha da anlaşılma hale geliyordu.

Kivrin içinden güzel diye geçirdi. Adam öyle sarhoş olacak ki, belki de Lady Imeyne'ye beni Godstow'daki manastıra götüreceğine söz verdiğini unuttur. İniş yerini sorma fırsatı bulma umuduyla kaseyi Gawyn'in oturduğu yere doğru götürdü, ama Sir Bloet'nin adamlarından biriyle gülüşüyordu. Kivrin'den biraz daha bira ve et getirmesini istediler. Agnes'ın yanına döndüğü zaman, küçük kız derin bir uykuya dalmış, başı önüne düşmüştü. Kızı dikkatle kucaklayıp Rosemund'un odasına çıkardı.

Yukarıdaki kapı açıldı. "Lady Katherine." Eliwys'in kucağı yatak takımlarıyla doluydu. "Çok şükür buradasın. Yardımına ihtiyacım var."

Agnes uykusunda döndü.

"Çatı katından çarşafı getir," dedi. "Kiliseden gelen misafirler bu yatakta yatacaklar. Sir Bloet'nin ablasıyla nedimleri de çatı katında."

Agnes, Kivrin'in kucağında kıvrandı. "Ben nerede yatacağım?"

Eliwys, "Biz samanlıkta yatacağız. Ama yataklar yapılmıncaya kadar beklemek zorundasın, Agnes. Git oyna."

Agnes'in teşvike ihtiyacı yoktu. Çıngırağını çalmak için kollarını sallayarak hopluya zıplaya aşağı indi.

Eliwys kucağındakileri Kivrin'e verdi. "Bunları çatı katına götür. Kocamın oymalı sandığından da kürk yatak örtüsünü getir."

"Piskoposun elçisiyle adamları kaç gün kalırlar dersin?"

"Bilmiyorum." Eliwys endişeli görünüyordu. "İki haftadan fazla kalmasınlar diye dua ediyorum yoksa etimiz yetmez. İyi yastıkları almayı da unutma."

Randevuya yetişmesi için iki hafta yeter de artardı. Zaten bir yere gidecek gibi görünmüyorlardı. Kivrin çarşafı kucaklayıp çatı katından indiğinde, elçi büyük koltukta yüksek perdeden horlayarak uyukluyordu. Katip de ayaklarını masaya uzatmıştı. Keşiş, Sir Bloet'nin hizmetçilerinden biriyle bir

köşeye çekilmiş, kadının başındaki örtüyle oynuyordu. Gawyn ortalarda yoktu.

Kivrin çarşafarla yatak örtüsünü Eliwys'e götürdü. Eliwys yatak takımlarını samanlığa götürmesini istedi. "Agnes çok yoruldu," dedi. "Bir an önce yatırmak istiyorum."

Eliwys dalgınca peki der gibi başını sallayıp ağır yastıklardan birini dövdü. Kivrin aşağı inip avluya çıktı. Gawyn ahırda da, birahanede de yoktu. Avludaki helanın yakınlarında oyalandı, içeriden iki kızıl saçlı delikanlı çıkıp ona meraklı gözlerle bakınca samanlığa yollandı. Belki Gawyn yine Maisry'le oynaşıyordu, ya da meydanda köylülerin eğlencesine gitmişti. Tavanarasının tahta zeminine saman yayarken dışarıdan gelen kahkahaları duyuyordu.

Samanların üstüne kürklerle yorganları yadıktan sonra aşağı indi ve Gawyn'i bulmak için geçitten dışarı çıktı. Ahali kilise bahçesinin önüne bir şenlik ateşi yakmıştı. Etrafında durmuş ellerini ısıtıyorlar, büyük boynuzlardan içki içiyorlardı. Ateşin ışığında Maisry'nin babasıyla köy muhtarının içkiden kızarmış yüzlerini seçti, ama Gawyn'i göremedi.

Kilisenin bahçesinde de yoktu. Rosemund pelerinine sarınmış, bahçe kapısında duruyordu.

Kivrin sordu. "Bu soğukta burada ne arıyorsun?"

"Babamı bekliyorum. Gawyn gün ağarmadan gelmesini beklediğini söyledi."

"Gawyn'i gördün mü?"

"Gördüm. Ahırdaydı."

Kivrin endişeyle ahıra doğru baktı. "Hava çok soğuk, burada bekleme. Eve girmelisin. Ben Gawyn'e söylerim, baban gelince sana haber verir."

"Olmaz. Burada bekleyeceğim," dedi Rosemund. "Noel'de yanımıza geleceğine söz verdi." Sesi hafifçe titredi.

Kivrin fenerini yukarı kaldırdı. Rosemund ağlamıyordu, ama yanakları kızarmıştı. İçinden, acaba Sir Bloet ne yaptı da kız ondan saklanıyor, diye geçirdi. Belki de kızı keşiş korkutmuştu, ya da sarhoş katip.

Kızın koluna girdi. "Mutfakta da bekleyebilirsin, hem orası sıcaktır."

Rosemund başını öne doğru salladı. "Babam mutlaka gelecek. Söz verdi."

Gelince ne yapacaktı? Piskoposun adamlarını kapı dışarı mı edecekti? Rosemund'un nişanını mı bozacaktı? "Babam bana bir zarar gelmesine asla izin vermez," demişti Kivrin'e, ama evlilik anlaşması çoktan imzalanmışken, "pek çok güçlü dostu bulunan" Sir Bloet ile arasını açacak ve nişanı bozacak durumda değildi.

Kivrin Rosemund'u mutfığa götürdü ve Maisry'e bir kupa şarap ısıtıp kıza içirmesini söyledi. "Ben gidip Gawyn'e baban gelince sana haber vermesini söyleyeyim," dedi ve doğruca ahıra gitti, ama Gawyn'i yine ahırda da birahanede de bulamadı.

Imeyne'nin onu yine bir yere göndermesinden şüphe ederek eve girdi. Ama Imeyne istemeden uyandı, anlaşılın elçinin yanında oturmuş azimle konuşuyordu. Gawyn ateşin başındaydı, etrafını Sir Bloet'nin adamları çevirmişlerdi, aralarında heladan çıkan iki kızıl saçlı da vardı. Sir Bloet ablası ve Lady Eliwys ile ocağın yanında oturuyordu.

Kivrin kendini paravanların yanındaki dilenci bankına bıraktı. İniş yerini sormak bir yana, Gawyn'in yanına yaklaşmanın bile imkânı yoktu.

Agnes, "Ver onu bana!" diye bağırdı. Diğer çocuklarla birlikte Rosemund'un odasına çıkan merdivenlerdeydi. Küçük oğlanlar Blackie'yi elden ele geçiriyor, okşuyor, kulaklarıyla oynuyorlardı. Kivrin samanlıktayken, Agnes ahıra gidip yavruyu getirmiş olmalıydı.

Agnes yavruyu almak için atılıp, "O benim köpeğim," diye bağırdı. Küçük oğlan yavruyu sertçe

çektii. “Ver onu bana!”

Kivrin ayağa kalktı.

Gawyn yüksek sesle, “Ormanda giderken, bir kıza rast geldim,” dedi. “Hırsızların saldırısına uğramış ve yaralanmıştı. Başı yarılmıştı, çok fena kanıyordu.”

Kivrin durakladı, oğlanın kolunu yumruklayan Agnes’a göz attıktan sonra yerine oturdu.

Gawyn devam etti. “Zarif hanım,” dedim ‘Sana bunu kim yaptı?’ Ama yaralandığı için konuşamıyordu.”

Agnes yavruyu geri alıp sıkıca göğsüne bastırdı. Kivrin gidip zavallı hayvanı kurtarmalıydı, ama olduğu yerde kaldı ve Rosemund’un görünmesinin örtüsünden iyi göremediği için azıcık yer değiştirdi. İçinden, beni nerede bulduğunu anlat Gawyn, dedi. Anlat onlara, nerede buldun.

“‘Kulunuzum, o alçakları bulacağım’ dedim, ‘ama sizi böyle perişan halde bırakıp gitmekten korkuyorum.’” Eliwys’e doğru baktı. “Ama kız kendini topladı, ona zarar verenleri bulmam için bana yalvardı.”

Eliwys ayağa kalkıp kapıya gitti. Kapıda bir an durdu, kaygılı bir hali vardı, sonra gelip yerine oturdu.

Agnes, “Hayır!” diye ciyakladı. Sir Bloet’nin kızıl saçlı yeğenlerinden biri Blackie’yi almış, tek eliyle başının yukarısına kaldırmıştı. Kivrin hemen gidip kurtarmazsa, zavallı köpekçii sıkıp öldüreceklerdi. Hem amacı olanları anlatmak değil, Eliwys’i etkilemek olan “Bakireyi Ormanda Nasıl Kurtardım” macerasını daha fazla dinlemenin de bir anlamı yoktu. Kalkıp çocukların yanına gitti.

Gawyn, “Haydutlar fazla uzaklaşmamışlardı,” dedi. “İzlerini kolayca bulup takip ettim, atımı mahmuzlayıp peşlerinden gittim.”

Sir Bloet’nin yeğeni Blackie’yi ön ayaklarından tutmuş sallıyordu, yavru acı acı viyaklıyordu.

Agnes onu görünce “Kivrin!” diye bağırip kendini Kivrin’in bacaklarına attı. Sir Bloet’nin yeğeni yavruyu hemen Kivrin’e verip geri çekildi. Diğer çocuklar da dağıldılar.

Agnes yavruya uzandı. “Kurtardın onu.”

Kivrin başını iki yana salladı. “Yatma vakti geldi,” dedi.

Agnes hiç inandırıcı olmayan bir mızıldamayla “Yorgun değilim *ben!*” dedi. Gözlerini ovuşturdu.

Kivrin Agnes’ın yanına çömeldi. “Blackie yorulmuş,” dedi. “Sen yanında yatmazsan uyumaz ki.”

Bu sebep kızın ilgisini çekti ve Agnes bir bahane ileri süremeden Blackie’yi geri verip bir bebek gibi kucağına yerleştirdi. “Blackie masal anlatmanı istiyor,” dedi. İkisini birden kucağına alıp kapıya doğru yürüdü.

“Çok geçmeden kendimi hiç bilmediğim bir yerde buldum,” dedi Gawyn. “Karanlık bir ormanda.”

Kivrin kucağında Agnes’la dışarı çıkıp avluyu geçti. Agnes köpeği kucağında sallayarak, “Blackie kedili masalları sever,” dedi.

“Öyleyse ona kedili bir masal anlat.” Agnes tahta merdivenden tavanarasına çıkarken, Kivrin de yavruyu tuttu. Yavru hırpalanmaktan bitkin düşmüş, uyuyakalmıştı. Kivrin onu da ot yatağın yanına samanların üstüne bıraktı.

Agnes yavruyu tekrar kucağına aldı. “Kötü bir kedi,” dedi. “Ben uyumayacağım. Sadece Blackie’nin yanında yatacağım, o yüzden elbisemi çıkarmama lüzum yok.”

Kivrin, “Hayır, yok,” dedi. Yavruyla Agnes’ın üzerlerini kalın kürkle örttü. Samanlık soyunulmayacak kadar soğuktu.

“Blackie çingırağımı takmak istiyor.” Kurdeleyi yavrunun başından geçirmeye çalıştı.

“Hayır, istemiyor.” Çingırağı elinden alıp üstlerine bir kürk daha örttü. Kendi de küçük kızın yanına kıvrıldı. Agnes küçük gövdesini Kivrin’e yasladı.

Esneyerek, “Bir zamanlar kötü bir kedi varmış,” dedi. “Babası ona sakın ormana gitme demiş, ama babasını dinlememiş.”Uykuya yenik düşmemek için büyük çaba harcıyordu, gözlerini ovuşturarak kötü kediye maceralar uydurdu, ama sonunda karanlıkla yatağın sıcaklığına yenik düştü.

Kivrin, Agnes’in solukları hafif ve düzenli bir hal alıncaya kadar bekledikten sonra Blackie’yi usulca kızın elinden alıp samanların üstüne yatırdı.

Agnes uykusunda kaşlarını çatıp, eliyle yavruyu arayınca Kivrin kıza sarıldı. Kalkıp Gawyn’i aramalıydı. Randevuya bir haftadan az bir zaman kalmıştı.

Agnes dönüp biraz daha sokuldu, saçları Kivrin’in yanağına değiyordu.

Kivrin, seni nasıl bırakacağım, diye düşündü. Ya Rosemund’u? Ya Peder Roche’u? Ve uyuyakaldı.

Uyandığında, hava neredeyse aydınlanmıştı. Rosemund Agnes’in yanına kıvrılmış uyuyordu. Kivrin onları uyandırmadan kalktı, aşağı indi, uykusunda ayın çanlarını duymadığından korkarak avluyu geçti, ama Gawyn hâlâ ateşin karşısında nutuk atıyordu. Elçi hâlâ oturmuş Lady Imeyne’yi dinliyordu.

Keşif kollarını Maisry’e dolamış halde köşede oturuyordu, ama katip ortadan kaybolmuştu. Herhalde sızmıştı, adamı götürüp yatırmışlardı.

Çocukları da yatırmış olacaktı. Kadınların bir kısmı da çatı katına istirahate çekilmişlerdi. Kivrin, Sir Bloet’nin ablasını da, Dorset’ten gelen yengesini de göremedi.

“Durun, alçaklar!” diye bağırdım,” dedi Gawyn. “Sizinle adil bir dövüş istiyorum.” Kivrin hâlâ kendisini nasıl kurtardığını mı anlattığını, yoksa Sir Lancelot’un maceralarına mı geçtiğini merak etti. Anlamak mümkün değildi ve eğer maksadı Eliwys’i etkilemekse, boşunaydı çabası. Eliwys salonda değildi. Gawyn’in dinleyicilerinden geri kalanlar da etkilenmiş görünmüyorlardı. İkiisi oturdukları sedirin üstünde zar atıyorlardı. Sir Bloet çenesini muazzam göğsüne yaslamış uyuyordu.

Anlaşılan Kivrin uyuyakaldığı için Gawyn’le konuşma şansını kaçırmış değildi ve duruma bakılırsa bir süre daha böyle bir fırsat bulamayacaktı. Agnes’in yanında kalsa da olurdu. Bir fırsatını bulacak, ya pusuya yatıp Gawyn’i helaya giderken yakalayacak, ya da ayine giderken yanına yanaşıp, “Ayinden sonra benimle ahırda buluş,” diye fısıldayacaktı.

Piskoposun adamlarının da şarap tükenmedikçe gitmeye niyetleri yoktu, ama bu işi fazla uzatmaya da gelmezdi. Erkeklerin aklına yarın ava gitme fikri gelebilir, hava değişebilirdi ve piskoposun elçisiyle uşakları gitseler de gitmeseler de, randevuya sadece beş gün kalmıştı. Hayır, dört. Noel olmuştu bile.

“Sert bir hamle yaptı.” Gawyn göstermek için ayağa kalktı. “İstedığı gibi indirebilseydi, kafamı ikiye yarardı.”

Imeyne, “Lady Katherine,” dedi. Ayağa kalkmış, Kivrin’e yanına gelmesini işaret ediyordu. Elçi merakla ona bakıyordu. Neler tezgahladıklarını düşündü ve kalbi hızla atmaya başladı, ama Kivrin yanlarına gidmeden Imeyne elçinin yanından ayrıldı ve elinde çarşafa sarılı bir çıkınla yanına geldi.

“Bunları ayın için Peder Roche’a götürmeni istiyorum,” dedi. Kivrin’in içindeki mumları görmesi için bezi biraz araladı. “Söyle ona bunları mihraba koysun, eliyle söndürmesin, fitilleri kırılıyor. Kiliseyi de hazırlasın, ayini piskoposun elçisi yapacak. Kilisenin Tanrı’nın evi gibi görünmesini istiyorum, domuz ahırını gibi değil. Bir de söyle, temiz bir cübbe giysin.”

Kivrin, nihayet doğru düzgün bir ayine kavuşuyorsun, diye düşündü. Hızla avluyu geçip, geçitten meydana çıktı. Ve benden de kurtuldun. Geriye bir tek Peder Roche'tan kurtulmak, elçiyi onu azletmeye ya da alıp Bicester Manastırı'na götürmeye ikna etmek kaldı.

Meydanda kimsecikler yoktu. Sönmeye yüz tutmuş ateşin solgun alevleri gri aydınlıkta oynaşyordu ve etrafında eriyen kar gölcükler halinde tekrar donuyordu. Köylüler yatmış olmalıydı. Yoksa Peder Roche da mı yatmıştı, ama evinden duman tütmüyordu, kapısını çalınca açan da olmadı. Patikadan yürüyüp yan kapısından kiliseye girdi. İçerisi hâlâ karanlıktı ve geceyarısından daha soğuktu.

El yordamıyla Azize Katherine'in heykeline doğru yürürken usulca seslendi. "Peder Roche."

Roche cevap vermedi, ama Kivrin mırıltısını duyuyordu. Haç perdesinin arkasındaydı, mihrabın önünde diz çökmüştü.

"Bu gece yolculuk edenleri selamete evlerine ulaştır ve onları yollardaki tehlikelerden, hastalıklardan koru," dedi. Alçak sesi Kivrin'e o gece hasta yatağında, alevler arasından gelen sakin ve avutucu sesini hatırlattı. Ve Bay Dunworthy'yi. Bir daha seslenmedi, buz gibi heykele yaslanıp olduğu yerde kaldı ve Roche'un karanlıktan gelen sesini dinledi.

"Sir Bloet ailesi ve hizmetkarlarıyla birlikte Courcy'den ayine geldiler," dedi. Tıpkı Kivrin'in bileğindeki kayıt cihazına konuşması gibi sakin bir sesle duasına devam etti. "Henefelde'den Theodulf Freeman de geldi. Dün gece kar durdu ve gökyüzü İsa'nın kutsal doğumunun gecesinde açıldı." Ayine gelenleri saydı, havadan bahsetti.

Artık pencerelerden içeri ışık girmeye başlamıştı, haç perdesinin desenlerinin arasından onu, yıpranmış, kenarları kirlenmiş cübbesini görebiliyordu. Aristokrat elçinin ve ince yüzlü katibinkiyle kıyaslandığında yüzü kaba ve zalim kalıyordu.

"Bu kutsal gece, ayinin bitiminde piskoposun bir habercisinin yanında iki papazla gelişiyi sona erdi. Üçü de çok bilgili ve iyi kişiler."

Kivrin içinden, altına ve şık kıyafetlere kanma, diye geçirdi. Sen onların onuna bedelsin. Imeyne, "Noel ayinini piskoposun elçisi yapacak," demişti ve elçinin perhiz yapmaması ya da ayine hazırlanmak için kiliseye gitme zahmetine girmemesi onu hiç rahatsız etmişe benzemiyordu. Kivrin içinden, sen onlar gibi ellisine bedelsin, dedi. Hatta yüz tanesine.

"Oxenford'ta hastalık olduğundan konuşuluyor. Köylülerden Tord iyileşmeye başladı ama ayine gelmemesini tembihledim. Uctreda ayine gelemeyecek kadar zayıf düşmüştü. Ona çorba götürdüm ama yiyemedi. Walthef danstan sonra çok fazla bira içmekten istifra etti. Gytha şenlik ateşinden bir dal çekerken elini yaktı. Son günler, gazap zamanı ve hesap günü gelse de korkmam. Çünkü çok yardım gönderdin."

Kivrin biraz daha durup dinlerse, onun için hiç de iyi olmayacaktı. Güneş artık doğmuş, yükselmeye başlamıştı, pencerelerden giren altın renkli ışıktaki mumların aktığını, diplerinde donduğunu görüyordu, mihrap örtüsünün üstünde büyük bir leke yapmıştı. Imeyne içeri girdiğinde kilise bu halde olursa, gazap ve hesap gününü işte o zaman görürdü.

"Peder Roche," dedi.

Roche hemen arkasına döndü ve ayağa kalkmaya çalıştı. Dizleri belli ki soğuktan uyuşmuştu. Şaşırmış, hatta korkmuş gibiydi. Kivrin hemen, "Benim, Katherine," dedi, Roche'un görebilmesi için pencereden giren ışığa doğru yürüdü.

Roche haç çıkardı, hâlâ korkmuş görünüyordu. Kivrin, belki de dua ederken içi geçmişti, hala kendine gelemedi, diye düşündü.

Kivrin haç perdesinin etrafından dolaşıp yanına geldi. “Lady Imeyne mumları gönderdi,” dedi. “Bunları mihrabın iki yanına gümüş şamdanlara koymanızı söyledi. Dedi ki...” Imeyne’nin buyruklarını söylemeye utandığından sustu. “Kiliseyi ayin için hazırlamanıza yardım etmeye geldim. Ne yapmamı istersiniz? Şamdanları parlatayım mı?” Mumları Roche’a uzattı.

Roche ne mumları alıp, ne de bir şey söyleyince Kivrin kaşlarını çatıp, pederi Imeyne’nin gazabından koruma hevesiyle bir hata yapıp yapmadığını düşündü. Kadınların ayin kaplarına ve malzemelerine dokunmasına izin verilmezdi. Herhalde mumlara dokunmaları da yasaktı.

“Yardım etmeme izin yok mu?” diye sordu. “Mihraba gelmemem mi gerekirdi?”

Roche birden kendine gelir gibi oldu.

“Tanrı’nın kullarının giremeyecekleri hiçbir yer yoktur,” dedi. Mumları elinden aldı ve mihrabın üstüne koydu. “Ama sizin gibi biri böyle sıradan şeylerle uğraşmamalı.”

Kivrin hemen atıldı. “Bu Tanrı’nın işi,” dedi. Ağır şamdanlardan yarı yarıya yanmış mumları çıkardı. Şamdanların yanlarına mum damlamıştı. “Biraz kum lazım,” dedi. “Bir de mumu kazımak için bıçak.”

Roche hemen getirmeye gitti. Kivrin de onun yokluğundan istifade ederek, aceleyle haç perdesindeki mumları değiştirdi.

Roche, kum, birkaç kirli bez parçası ve bıçak bulamadığı için zayıf bir özürle geri geldi. Kivrin fazla zamanları kalmamasından endişe ederek işe mihrap örtüsüyle başlayıp mum lekesini ovalamaya koyuldu. Piskoposun elçisi yerinden kalkıp ayine hazırlanmak için hiç acelesi varmış gibi görünmüyordu, ama Imeyne’ye daha ne kadar katlanabileceğini kimse bilemezdi.

Benim de zamanım kalmadı, diye düşünerek, şamdanları temizlemeye girişti. Bol bol zamanının olduğunu düşünmüştü, ama bütün geceyi Gawyn’in peşinde dolaşmakla geçirmiş ve yanına bile yaklaşmamıştı. Gawyn yarın ava çıkmaya ya da Güzel Bakireleri Kurtarma oyunu oynamaya karar verebilirdi. Veya elçiyle adamları bütün şarabı bitirip, onu da yanlarına alıp bol şarabı olan bir yer aramaya çıkabilirdi.

Roche, “Tanrı’nın kullarının giremeyecekleri hiçbir yer yoktur,” demişti. İniş yeri haricinde, diye düşündü. Evimin haricinde.

Şamdanın mum girmiş kıvrımlarını ıslak kumla ovaladı, bir parça kopup Roche’un kazdığı şamdana çarptı. “Affedersiniz,” dedi. “Lady Imeyne...” sustu.

Roche’a onu göndermeyi düşündüklerini söylemenin bir yararı yoktu. Onun için Lady Imeyne’ye ricada bulunmaya kalkışırca, bu durumunu daha da kötüleştirirdi. Kivrin Roche’un sırf ona yardım etmeye çalıştığı için Osney’e gönderilmesini istemiyordu.

Roche cümlesini tamamlamasını bekliyordu. “Lady Imeyne size ayini piskoposun elçisinin yapacağını söylememi tembihledi,” dedi.

“İsa Mesih’in doğum gününde öyle yüce bir kişiyi dinlemek büyük bir lütuf,” dedi. Parlattığı kupayı bıraktı.

İsa Mesih’in doğum günü. Paslanmaz çelik şamdanlarda lazerli mumların ışıldadığı sıcacık St. Mary Kilisesi’ni sabah ayininde gözünde canlandırmaya çalıştı, ama sadece hayal ürünü, sönük ve sahte bir şey gibiydi.

Şamdanları mihrabın iki yanına yerleştirdi. Pencereden giren renkli aydınlıkta sönükçe parladı. Imeyne’nin gönderdiği mumları yerleştirdi, soldaki şamdanı paralel durması için hafifçe itti.

Roche’un cübbesi için elinden bir şey gelmezdi. Adamın başka cübbesi olmadığını Imeyne de pekala biliyordu. Cübbesinin koluna ıslak kum yapışmıştı. Kivrin eliyle süpürüp temizledi.

“Gidip ayın için Rosemund ile Agnes’ı uyandırırım,” dedi ve Roche’un cübbesinin önünü silkeledi, sonra da kendini tutamayıp devam etti. “Lady Imeyne piskoposun elçisinden beni Godstow’daki manastıra götürmesini istedi.”

Roche, “Tanrı seni bize yardım etmen için gönderdi,” dedi. “Buradan gitmene izin vermez.”

Kivrin meydana doğru yürürken içinden, keşke sana inanabilsem, dedi. Hâlâ köyde hayat belirtisi yoktu, ama iki çatıdan duman tütmeye başlamış, bir inek de dışarı çıkmıştı. Ateş yakılan yerin yanında karların eridiği alandaki otları yiyordu. Herhalde hepsi uyuyordur, Gawyn’i uyandırıp iniş yerini sorabilirim, diye düşündüğü sırada Rosemund ile Agnes’ın kendisine doğru geldiklerini gördü. Üstleri başları epey berbat haldeydi. Rosemund’un yaprak yeşili elbisesiyle Agnes’ın saçları saman tozu ve hasır parçalarıyla kaplıydı. Kivrin’i görünce Rosemund’un elinden kurtulup ona doğru koştu.

Kivrin kızın kırmızı fistanındaki saman parçalarını silkelerken, “Senin uyuyor olman lazımdı,” dedi.

“Birileri geldi,” dedi Agnes. “Bizi uyandırdılar.”

Kivrin soran bakışlarla Rosemund’a baktı. “Babanız mı geldi?”

“Hayır. Kim olduklarını bilmiyorum. Elçinin hizmetkarları herhalde.”

Öyleydi. Dört kişiydiler, iki de yüklü eşek vardı yanlarında. Sistersiyan sınıfından olmasalar da onlar da keşişti. Efendilerine ancak yetişebilmişlerdi. Kivrin’le kızların gözlerinin önünde iki koca sandık, birkaç çuvalla kocaman bir şarap fıçısı indirdiler.

Agnes, “Herhalde epeyce kalacaklar,” dedi.

“Evet,” dedi Kivrin. Seni buraya Tanrı gönderdi. Buradan gitmene izin vermez. Neşeyle, “Haydi gel,” dedi, “Saçını tarayayım.”

Agnes’ı içeri götürüp elini yüzünü yıkadı. Kısa uyku Agnes’ın huysuzluğunu gidermemişti. Kivrin saçını tararken kıpırdanıp durdu. Saçlarındaki samanların temizlenip dolaşıklığın açılması ayine kadar sürdü. Kız kiliseye gidinceye kadar yol boyu sızlanmaya devam etti.

Anlaşılan elçinin eşyalarının arasında şarap haricinde merasim giysileri de vardı. Piskoposun elçisi göz kamaştıran beyaz elbisesinin üstüne siyah kadife bir cübbe giymişti. Keşişlerinin ipekli giysileriyle yaldızlı işlemeleri metrelerce uzaktan fark ediliyordu. Katip de Peder Roche da ortada görünmüyorlardı. Roche muhtemelen kirli cübbesi yüzünden sürgün edilmişti. Kivrin bütün bu şaşaayı görmesine izin verilmiştir umuduyla kilisenin arka tarafına baktı, ama köylülerin arasında papazı göremedi.

Onlar da epey sarhoş görünüyorlardı, bazılarının akşamdan kalma oldukları çok belli oluyordu. Tıpkı piskoposun elçisi gibi. Ayini donuk bir sesle vızıldar gibi ve Kivrin’in anlayamadığı bir aksanla okudu. Peder Roche’un Latincesine hiç benzemiyordu. Bay Latimer ile Holy Re-Formed’un papazının öğrettiklerine de. Sesli harflerin tamamı yanlıştı ve excelsis kelimesindeki c harfini de adeta z gibi söylüyordu. Latimer’in uzun ünlüler üzerinde yaptırdığı alıştırmaları, papazın ısrarla doğru Latince c harfinin g olarak okunduğunu söylemesini hatırladı.

Ve bu doğru Latinceydi, diye düşündü. “Seni bırakmayacağım,” demişti. “Korkma,” demişti. Ve ben onu anlamıştım.

Ayin ilerledikçe elçi de bir an önce bitirmek istermiş gibi hızlı okumaya başladı. Lady Imeyne farkına varmamış görünüyordu. İyi bir şey yaptığını bilmenin kibirli huzuru içinde, sözde dünyevi şeyleri terk etmek hakkındaki ayini dinlerken başını hoşnutlukla sallıyordu.

Ancak sıra halinde kiliseden çıkarken kapıda durdu, dudaklarını beğenmez bir ifadeyle büzerek

çan kulesine baktı. Kivrin içinden, yine ne var, diye geçirdi. Çanın üstünde toz mu gördün?

Çan sesini bastırarak öfkeyle, “Kilisenin halini gördünüz mü, Lady Yvolde?” dedi. “Mihrap pencerelerine hiç mum koymamış, sadece köylülerin kullandığı kandiller vardı.” Durdu. “Geride kalıp bu konuyu onunla konuşmam gerek. Piskoposun önünde kilisemizi küçük düşürdü.”

Sert adımlarla çan kulesine gitti, yüzünde haklı bir öfke vardı. Kivrin, papaz pencerelere mum koysaydı, mutlaka yanlış yere yanlış tür mum koymuş olacaktı, diye düşündü. Ya da yanlış şekilde söndürecekti. Keşke Roche’u uyarmanın bir yolu olsaydı, ama Imeyne çan kulesinin yolunu yarılammıştı bile. Agnes da ısrarla Kivrin’in elini çekiştiriyordu.

“Çok yorulduğum,” dedi. “Yatmak istiyorum.”

Kivrin kızı ikinci tur eğlenceye başlayan köylülerin arasından çıkarıp samanlığa götürdü. Şenlik ateşine odun atılmıştı, birkaç genç kadın el ele tutuşmuş, ateşin etrafında dans ediyordu. Agnes samanlıkta kendi isteğiyle yattı, ama Kivrin daha eve girmeden peşinden koşup onu avluda yakaladı.

Kivrin ellerini beline koyup sertçe, “Agnes,” dedi, “senin ayakta ne işin var? Yorgunum demedin mi?”

“Blackie hasta.”

“Hasta mı? Nesi var?”

“Hasta,” dedi Agnes. Kivrin’in elini tutup samanlığa götürüp tavanarasına çıkardı. Blackie samanları, üstünde cansız bir külçe halinde yatıyordu. “Ona lapa yapar mısınız?”

Kivrin yavruyu yerden alıp dikkatle arka üstü yatırdı. Katılmıştı çoktan. “Ah Agnes. Ne yazık, ölmüş.”

Agnes çömelip ilgiyle yavruya baktı. “Büyükanneemin papazı da öldü,” dedi. “Blackie humma mı olmuş?”

Kivrin içinden, Blackie’yi çok fazla ellediniz, diye geçirdi. Elden ele geçirilmiş sıkıştırılmış, ayaklar altında kalmış, neredeyse boğulmuştu. Şefkatten ölmüştü. Hem de Noel’ de, ama Agnes fazla üzülmüş gibi görünmüyordu.

Parmağını kararsızca yavrunun kulağına götürdü. “Cenazesi olacak mı?”

Kivrin, olmayacak, dedi içinden. Ortaçağ’da ayakkabı kutusuna koyup hayvan gömme âdeti yoktu. Dönem insanı ölü hayvanlardan çalılıkların içine, akarsulara atarak kurtulurdu. “Ormana götürüp gömeriz,” dediyse de donmuş toprağı kazmayı nasıl başaracaklarını bilmiyordu. “Bir ağacın altına.”

Agnes ilk defa üzülmüştü. “Peder Roche Blackie’yi kilise bahçesine gömsün,” dedi.

Peder Roche Agnes için her şeyi yapardı, ama Kivrin onun bir hayvanı Hıristiyan adetleriyle gömmeye razı olacağını hiç sanmıyordu. Ev hayvanlarının ruhu olan mahluklar olduğu düşüncesi ancak on dokuzuncu yüzyılda yaygınlaşmıştı. Victoria döneminde bile köpeklerle kediler Hıristiyan âdetlerine uygun biçimde gömülmezdi.

Kivrin, “Onun için dua edeceğim,” dedi.

“Peder Roche onu mutlaka kilise bahçesine gömmeli.” Agnes’in yüzü buruşmuştu. “Sonra da çan çalmalı.”

“Noel bitinceye kadar onu gömemeyiz. Noel’den sonra Peder Roche’a ne yapılması gerektiğini sorarım.”

Cesedi şimdilik ne yapmalıydı? Kızların uyuduğu yerde öylece bırakamazdı. “Gel Blackie’yi aşağı indirelim,” dedi. Yüzünü buruşturmamaya çalışarak hayvanı aldı ve merdivenden aşağı indirdi.

İçine koyacak bir kutu ya da torba gibi bir şey aradı ama bulamayınca bir köşede duran tırpanın arkasına koydu. Agnes’a üstüne avuç avuç saman döktü.

Agnes samanları dökerken, “Peder Roche Blackie için çanı çalmazsa, cennete gidemez,” dedi ve ağlamaya başladı.

Kivrin’in kızı yatıştırması yarım saatini aldı. Kızı kollarına alıp salladı, “Hişş, hişş” diyerek ıslak yanaklarını sildi.

Avludan gelen sesleri duyabiliyordu. Yoksa Noel eğlencesi avluya mı taşınmıştı? At kişnemeleri duyuldu.

“Gidip avluda neler oluyor, bakalım,” dedi. “Belki baban gelmiştir.”

Agnes doğruldu, burnunu sildi. “Ona Blackie’yi anlatayım,” dedi ve Kivrin’in kucağından indi.

Dışarı çıktılar. Avlu at ve insan kaynıyordu. Agnes sordu: “Ne yapıyorlar?”

“Bilmem.” Ama ne yaptıkları çok açıktı. Cob elçinin kır atını ahırdan çıkarıyor, hizmetkarlar sabah indirdikleri çuvallarla sandıkları dışarı çıkarıyorlardı. Eliwys kapıda durmuş endişeyle avluya bakıyordu.

“Gidiyorlar mı?” diye sordu Agnes.

“Hayır,” dedi Kivrin. Hayır. Gidemezler. İniş yerini bilmiyorum daha.

Beyaz elbisesiyle pelerinini giymiş keşiş dışarı çıktı. Cob tekrar ahıra girdi, elinde bir eyerle Kivrin’in çobanpüskülü toplamaya gittiklerinde bindiği kısrağı getirdi.

Agnes, “Gidiyorlar,” dedi.

“Biliyorum. Gittiklerini görebiliyorum.”

Kivrin Agnes'in elinden tutup samanlığın emniyetine sığınmaya gitti. Adamlar gidinceye kadar saklanmalıydı. Agnes, "Nereye gidiyoruz?" diye sordu.

Kivrin hızla Sir Bloet'nin sandık taşıyan iki uşağının etrafından dolaştı. "Tavanarasına."

Agnes aniden durdu. "Yatmak istemiyorum ben," diye bağırdı. "Yorulmadım ki."

Avlunun diğer ucundan biri seslendi. "Lady Katherine!"

Kivrin Agnes'ı kucağına alıp hızlı hızlı samanlığa doğru yürüdü. "Yorgun değilim ben!" diye ciyakladı Agnes. "Değilim!"

Rosemund koşup yanına geldi. "Lady Katherine! Beni duymadın mı? Annem seni istiyor. Piskoposun elçisi gidiyor." Kivrin'in kolunu tutup onu eve doğru döndürdü.

Eliwys hâlâ kapıda duruyor, onlara bakıyordu. Elçi dışarı çıkmış, Eliwys'in yanında sırtında kırmızı peleriniyle duruyordu. Kivrin Imeyne'yi göremedi. Herhalde içeride Kivrin'in eşyalarını topluyordu.

Rosemund Kivrin'i eve doğru götürürken, "Piskoposun elçisinin Bernecestre'deki manastırda acil bir işi çıktı," dedi, "Sir Bloet de onunla birlikte gidiyor." Kivrin'e mutlulukla bakıp gülümsedi. "Sir Bloet Courcy'e kadar onlara refakat edecekmiş, bu gece orada kalıp yarın Bernecestre'de olacaklarmış."

Bernecestre. Bicester. En azından Godstow'a gitmiyordu. Ama Godstow yollarının üzerindeydi. "Ne işi?"

Rosemund, önemsizmiş gibi, "Bilmiyorum," dedi. Kivrin kız için önemsiz olduğunu düşündü. Sir Bloet gidiyordu, önemli olan da buydu. Rosemund neşeyle hizmetkarların, eşyaların ve atların arasından geçip annesine doğru yürüdü.

Elçi hizmetkarlarından biriyle konuşuyor, Eliwys de çatık kaşlarla onu izliyordu. Şimdi arkasını dönüp hızla ahırın açık kapılarının ardına girerse, ikisi de onu göremezdi, ama Rosemund hâlâ kolundan tutmuş çekiyordu.

"Rosemund, samanlığa dönmem gerekiyor. Pelerinimi orada bı. .."

"Anne!" Agnes annesine doğru atıldı, neredeyse bir ata çarpacaktı. Hayvan kişneyip başını sertçe salladı, uşaklardan biri dizginlerine atıldı.

Rosemund, "Agnes!" diye bağırdı ve Kivrin'in kolunu bıraktı, ama artık çok geçti. Eliwys ile elçi onu görmüş, yanlarına doğru gelmeye başlamışlardı.

Eliwys kızını yakalayıp kendine çekti. "Atların arasında dolaşmamalısın."

"Köpeğim öldü."

"Bu koşmak için bir sebep değil," dedi Eliwys. Kivrin kadının kızının söylediğini duymadığını anladı. Eliwys elçiye döndü.

"Kocanıza ödünç aldığımız atlar için müteşekkir olduğumuzu bildirin, biz Bemecestre'ye giderken atlarımız dinlensin," dedi. O da aklı başka yerdeymiş gibi konuşuyordu. "Courcy'den atları bir uşakla gönderirim."

Agnes annesinin eteğini çekti. "Köpeğimi görmek ister misin?"

"Sus," dedi Eliwys.

"Katibim bugün bizimle gelmiyor," dedi. "Maalesef dün eğlenceyi fazla kaçırmış, şimdi fazla

içmesinin acısını çekiyor. Affınızı diliyorum, hanımefendi, bugün burada kalsın, yarın iyileşince ardımızdan gelir.”

Eliwys, “Elbette kalabilir,” dedi. “Onun için yapabileceğimiz bir şey var mı? Kocamın annesi...”

“Yok. Kendi haline bırakın. Baş ağrısının en iyi ilacı uykudur. Akşama iyileşir.” Kendisi de eğlenceyi fazla kaçırmış gibi görünüyordu. Baş çatlayacak kadar ağrıyormuş gibi gergin ve dalgındı. O aristokrat yüzü parlak sabah aydınlığında grimsiydi. Titreyerek pelerinine sarındı.

Kivrin’e doğru dürüst bakmamıştı. Kivrin, bu telaş arasında Lady Imeyne’ye verdiği sözü unutmuş olabilir mi, diye düşündü. Imeyne’nin hâlâ Roche’u azarlamakla meşgul olmasını ve birden ortaya çıkıp elçiye hatırlatmamasını umarak, korkuyla avlu kapısına baktı.

“Keşke kocam da burada olsaydı,” dedi Eliwys, “sizi daha iyi ağırlayabilseydik. Kocam ...”

Elçi sözünü kesti. “Uşaklarıma bakmalıyım.” Elini uzattı. Eliwys tek dizinin üstüne çöküp adamın yüzüğünü öptü. O ayağa kalkmadan, elçi ahıra doğru gitmeye başlamıştı bile. Eliwys adamın arkasından endişeyle baktı.

Agnes, “Onu görmek istemiyor musun?” diye sordu.

“Şimdi olmaz,” dedi Eliwys. “Rosemund, Sir Bloet ile Lady Yvolde’ye veda etmen gerek.”

Agnes, “Çok soğumuş,” dedi.

Eliwys Kivrin’e döndü. “Lady Katherine, Lady Imeyne nerede, haberin var mı?”

Rosemund, “Kilisede kaldı,” dedi.

“Herhalde hâlâ dua ediyordur” dedi Eliwys. Parmaklarının ucunda yükselip kalabalık avluya baktı. “Nerede bu Maisry?”

Kivrin, saklanıyordur, diye düşündü. Ben de öyle yapsam iyi olacak.

Rosemund sordu: “Gidip aramamı ister misin?”

“Hayır. Sen git Sir Bloet’ye veda et. Lady Katherine, gidip Imeyne’yi kiliseden getir de piskoposun elçisini uğurlasın. Rosemund, neden şurada durmuyorsun? Nişanlına veda etmen lazım.”

Kivrin, “Gidip Lady Imeyne’yi bulayım,” dedi. Bir yandan da geçitten geçirim, hâlâ kilisedeyse, kulübelerin arkasına saklanır, ormana girerim diye düşünüyordu.

Gitmek üzere döndü. Sir Bloet’nin hizmetkarlarından ikisi ağır bir sandıkla mücadele ediyorlardı. Tam önünde küt diye yere bıraktılar. Sandık yan tarafına devrildi. Kivrin geriledi, atların arka taraflarından uzak durmaya çalışarak etraflarından dolaştı.

“Dur, bekle!” Rosemund ona yetişti. Kolunu tuttu. “Sir Bloet’ye veda ederken sen de gel.”

“Rosemund...” Kivrin geçide doğru baktı. Her an Lady Imeyne elinde dua kitabıyla avluya girebilirdi.

“Lütfen,” dedi Rosemund. Benzi atmıştı, korkuyor gibiydi.

“Rosemund...”

“Bir dakikadan fazla sürmez, sonra büyükannemi getirmeye gidebilirsin.” Kivrin’i ahıra doğru sürükledi. “Gel. Hazır yengesi yanındayken.”

Sir Bloet atının eyerlenmesini seyrederken bir yandan da şahane bir başörtüsü olan kadınla konuşuyordu. Kadının örtüsü bu sabah da muazzamdı ama aceleyle başına geçirdiği de belliydi. Epeyce yana kaymıştı.

“Elçinin o acil işi neymiş?” diyordu.

Sir Bloet çatık kaşlarıyla başını iki yana salladı, sonra Rosemund’a gülümsedi ve ona doğru geldi. Kız Kivrin’in koluna sıkıca tutunup geriledi.

Sir Bloet’nin yengesi başındaki örtüyü sallayarak Rosemund’a selam verdikten sonra devam etti.

“Bath’tan haber mi gelmiş?”

“Dün gece de bu sabah da hiç haberci gelmedi,” dedi.

“Haber gelmediyse, neden ilk geldiğinde bu acil işinden hiç söz etmedi?” dedi yenge.

Sir Bloet sabrı tükenmiş gibi, “Bilmiyorum,” dedi. “Dur. Nişanlıma veda edeyim.” Rosemund’un eline uzandı. Kivrin kızın elini çekmemek için nasıl bir çaba harcadığını gördü.

Sertçe, “Hoşça kalın, Sir Bloet,” dedi.

“Kocandan böyle mi ayrılacaksın? Ona bir veda öpücüğü vermeyecek misin?”

Rosemund bir adım attı ve yanağına bir öpücük kondurduktan sonra hemen uzanamayacağı mesafeye çekildi. “Verdiğiniz broş için çok teşekkür ederim,” dedi.

Bloet gözlerini kızın beyaz yüzünden pelerininin yakasına indirdi. Broşa parmağıyla dokundu ve “Sevdiğim dostumun yerindesin,” dedi.

Agnes koşarak yanlarına geldi. Bir yandan da bağırıyordu. “Sir Bloet! Sir Bloet.” Bloet kızı kucaklayıp havaya kaldırdı.

“Hoşçakal demek için geldim,” dedi Agnes. “Köpeğim öldü.”

Bana bir öpücük verirsen, “düğün hediyesi olarak sana bir köpek getiririm,” dedi.

Agnes kollarını adamın boynuna dolayıp kırmızı yanaklarından şapırtıyla öptü.

Sir Bloet Rosemund’a bakarak, “Sen öpmekte ablan gibi cimrilik etmiyorsun,” dedi. Agnes’ı yere bıraktı. “Sen de kocana iki öpücük verecek misin?”

Rosemund karşılık vermedi.

Sir Bloet birkaç adım atıp broşa dokundu. “*Io suiicien lui dami ama*” dedi. Ellerini kızın omuzlarına koydu. “Broşumu her taktığımda beni düşün.” Eğilip kızı boynundan öptü.

Rosemund ondan kaçmaya çalışmadı, ama kanı yüzünden çekildi.

Sir Bloet kızı bıraktı. Sanki tehdit eder gibi, “Paskalya’da seni almaya geleceğim,” dedi.

“Bana kara bir köpek getirecek misin?”

Lady Yvolde yanlarına geldi. “Hizmetkarlarınız seyahat pelerinimi ne yapmışlar?”

Rosemund, “Ben gidip getireyim,” deyip Kivrin’i de peşinden sürükleyerek eve koştu.

Sir Bloet’nin yanından uzaklaşır uzaklaşmaz Kivrin, “Lady Imeyne’yi bulmam gerek,” dedi. “Bak, neredeyse gitmek üzereler.”

Doğruydu. Hizmetkarlar, sandıklar ve atlar bir kabile oluşturmuşlardı. Cob da avlu kapısını açmıştı. Üç kralın önceki gece bindikleri atlara sandıklarla heybeler yüklenmiş, dizginleri birbirine bağlanmıştı. Sir Bloet’nin yengesi ile kızları çoktan atlarına binmişlerdi. Piskoposun elçisi Eliwys’in kısırağının yanında durmuş eyerini sıkılaştırıyordu.

Sadece birkaç dakika, diye düşündü Kivrin. Bırak kilisede biraz daha kalsın, birkaç dakika sonra gitmiş olacaklar.

“Annen Lady Imeyne’yi bulmamı söyledi.”

Rosemund, “Önce benimle salona gelmelisin.” Kivrin’in kolunu tutan elleri hâlâ titriyordu.

“Rosemund, vakit yok. ...”

“Lütfen,” dedi. “Ya içeri gelip de beni bulursa?”

Kivrin, Sir Bloet’nin boynundan nasıl öptüğünü hatırladı. “Seninle geleceğim” dedi, “ama acele etmeliyiz.”

Avluyu koşarak geçtiler, kapıdan içeri girdikleri zaman şişman keşişe rastladılar. Rosemund’un odasından iniyordu ve kızgın bir hali vardı ya da akşamdan kalmaydı. İkisine de dönüp bakmadan dışarı çıktı.

Salonda kimse yoktu. Masanın üstünde hâlâ kupalar, et tabakları duruyor, kendi haline bırakılmış ateş tüterek yanıyordu.

“Lady Yvolde’nin pelerini çatı katında,” dedi Rosemund. “Beni bekle.” Basamakları Sir Bloet arkasından geliyormuş gibi koşarak çıktı.

Kivrin paravanların yanına gidip dışarı baktı. Meydana açılan geçidi göremiyordu. Elçi bir eli eyer kaşında, atın yanında durmuş, üzerine doğru eğilmiş keşişin anlattıklarını dinliyordu. Kivrin odanın kapalı kapısına bakıp düşündü. Acaba katip gerçekten içkiden mi rahatsızlanmıştı, yoksa elçiyle arası mı açılmıştı? Keşişin hareketlerinden kızgın olduğu belliydi.

Rosemund, “İşte,” dedi. Bir eliyle pelerini tutup, diğer eliyle merdivene tutunarak aşağı indi. “Bunu Lady Yvolde’ye götür. Bir dakikanı bile almaz.”

İşte Kivrin’in beklediği fırsat da buydu. “Götürürüm.” Ağır pelerini Rosemund’dan aldı. Dışarı çıkar çıkmaz pelerini ilk karşısına çıkan uşağa verip Sir Bloet’nin ablasına vermesini söyleyecek ve sonra doğruca geçide gidecekti. Lütfen kilisede birazcık daha kalsın, diye dua etti. Lütfen meydana çıkabileyim. Kapıdan dışarı adımını atar atmaz Lady Imeyne ile burun buruna geldi.

Imeyne kollarındaki pelerine baktı. “Sen neden hazır değilsin daha? Senin pelerinin nerede?”

Kivrin gözücuyla piskoposun elçisine baktı. İki eliyle eyere tutunmuş, ayağını Cob’un kavuşturduğu ellerine basıyordu. Keşiş atına binmişti bile.

“Benim pelerim kilisede kalmış,” dedi. “Hemen gidip alayım.”

“Zaman yok. Gidiyorlar.”

Kivrin gözlerini çaresizce avluda gezdirdi, ama hepsi de uzaktaydılar: Eliwys ahırın önünde Gawyn’le birlikte duruyordu, Agnes heyecanlı heyecanlı Sir Bloet’nin yeğenine bir şeyler anlatıyordu, Rosemund ortalarda yoktu, herhalde hâlâ evin içinde saklanıyordu.

“Lady Yvolde pelerinini getirmemi istedi de.”

“Maisry götürür. Maisry!”

Kivrin içinden dua etti, lütfen ortaya çıkmasın.

Imeyne “Maisry!” diye bağırdı. Kız kulağını tutarak mutfaktan dışarı çıktı. Lady Imeyne pelerini Kivrin’in kollarından çekip aldı ve Maisry’nin kucağına attı. “Burnunu çekmeyi bırak da şunu Lady Yvolde’ye götür.”

Kivrin’in bileğinden tutup piskoposun yanına götürdü. “Kutsal babamız, Lady Katherine’i unuttunuz. Godstow’a götüreceğinizi vaat etmişsiniz.”

“Godstow’a gitmiyoruz.” Piskopos güçbela eyere oturdu. “Bernecestre’ye gidiyoruz.”

Gawyn Gringolet’e binmiş, kapıya doğru gidiyordu. O da onlarla gidiyor, dedi içinden. Belki Courcy yolunda onu iniş yerine gitmeye ikna edebilirim. Ya da yerini söylemeye ikna ederim. Bir fırsatını bulup kaçar ve kendim bulurum.

“Bernecestre’ye kadar sizinle gelse, sonra bir keşiş onu Godstow’a kadar götürse, olmaz mı? Manastırına dönmesini istiyorum.”

Piskoposun elçisi dizginleri eline aldı. “Vaktimiz yok,” dedi.

Imeyne adamın kırmızı cübbesini tuttu. “Neden böyle birdenbire gidiyorsunuz? Sizi gücendirdik mi?”

Elçi Kivrin’in atının yularını tutan keşişe baktı. “Hayır.” Imeyne’nin başının üstünden adama belli belirsiz bir işaret yaptı. Kadının cübbesini tutan eline bakarak, “*Dominus vobiscum, et cum spiritu tuo,*” diye mırıldandı.

“Ya yeni papaz ne olacak?”

“Size papazlık etmesi için katibimi bırakıyorum,” dedi.

Kivrin, yalan söylüyor, diye düşündü ve sertçe adamın suratına baktı. Elçi keşişle yine gizlice bakışınca, Kivrin belki de bu telaşın sebebi sadece bu ihtiyar dırdırcı kadından kaçmaktır, diye düşündü.

“Katibinizi mi?” Imeyne memnun olmuştu, adamın eteğini bıraktı.

Elçi atını mahmuzladı, avluyu geçti. Agnes’a çarpmaktan son anda kurtuldu. Kız kaçıp Kivrin’e koştı ve başını eteklerinin arasına soktu. Keşiş, Kivrin’in kısrağına binip adamın peşinden gitti.

Lady Imeyne arkasından, “Tanrı sizinle olsun, Yüce Peder,” diye seslendi, ama adam kapıdan çıkmıştı bile.

Arkalarından diğerleri de yola çıktılar. Gawyn Eliwys’in fark etmesi için en arkaya kalıp atını dörtnala kaldırdı. Ve Kivrin’i Godstow’a götürmemiş, iniş yerinden uzaklaştırmamışlardı. Öyle rahatladı ki Gawyn’in onlarla birlikte gitmesine bile üzülmedi. Courcy yarım günlük yoldu. Bu gece bile dönebilirdi.

Herkes rahatlamış gibiydi, belki sadece Noel ertesinin rehavetiydi, ne de olsa dün sabahtan beri herkes ayaktaydı. Kimse kirlî tabaklar ve yarısı boşalmış servis kaplarıyla dolu sofraları toplamaya kalkışmadı. Eliwys kendini koltuğa bıraktı, kollarını yanlardan aşağı sarkıttı ve kayıtsızca masaya baktı. Birkaç dakika sonra Maisry’e seslendi. Kız cevap vermeyince bir daha seslenmedi. Başını sandalyenin oymalı sırtına yaslayıp gözlerini kapadı.

Rosemund uzanmak için çatı katına çıktı. Agnes da ocağın karşısında Kivrin’in yanına oturup başını kucağına koydu, çingırağıyla oynamaya başladı.

Yalnızca Lady Imeyne rehavete kapılmayı reddetti. “İbadetleri yeni papazımın yaptırmasını istiyorum,” dedi. Rosemund’un odasının kapısını çalmak için yukarı çıktı.

Eliwys gözlerini açmadan tembelce itiraz edip, elçinin katibin rahatsız edilmemesini tembihlediğini söylediye de, Imeyne kapıyı birkaç kere sertçe çaldı ama karşılık alamadı. Birkaç dakika bekleyip bir daha çaldıktan sonra aşağı indi. Merdivenin dibinde diz çöküp dua kitabını okumaya başladı. Çıkar çıkmaz adamın yolunu kesmek için gözlerini kapıdan ayırmıyordu.

Agnes parmağıyla çingırağına vururken, ağzını açarak esnedi.

“Neden çatıya çıkıp ablanın yanına yatmıyorsun?”

Agnes doğrulup oturdu. “Yorgun değilim ki. Haydi, babasının ormana gitme dediği kıza ne olmuş, anlat.”

“Anlatırım ama yatarsan,” dedi Kivrin. Masala başladı. Agnes ancak iki cümle dayanabildi.

Agnes’ın köpeği Kivrin’in aklına ancak akşamüstü geldi. Herkes, hatta papazdan ümidini kesip yatmaya giden Lady Imeyne bile uykuya dalmıştı. Bir ara Maisry de gelip masalardan birinin altına girip kıvrılmıştı. Gürültüyle horluyordu.

Kivrin dizlerini Agnes’ın başının altından usulca çekip yavruyu gömmeye gitti. Avlu boştu. Meydanın ortasındaki ateş hâlâ tütüyordu, ama etrafında kimse kalmamıştı. Herhalde köylüler de akşamüstü şekerlemesi yapıyorlardı.

Blackie’nin cesedini çıkarıp tahta bir kürek almak için ahıra girdi. İçerde sadece Agnes’ın midillisi kalmıştı. Kivrin çatık kaşlarla hayvana bakıp, katibin elçinin ardından Courcy’ye nasıl gideceğini düşündü. Belki adam yalan söylememişti, istesin istemesin, katip buranın yeni papazı olacaktı.

Kivrin yavrunun katılaştığı cesediyle küreği alıp kiliseye gitti, binanın kuzey tarafına dolaştı. Yavruyu yere bırakıp sertleşmiş karı kırmaya başladı.

Toprak taş gibi sertti. İki ayağıyla birden üstüne basmasına rağmen, kürekle bir çentik bile açamadı. Tepeye ormanın başladığı yere doğru tırmandı, bir dişbudak ağacının dibindeki karı kazdı ve yavruyu gevşek funda toprağına gömdü.

Agnes'a yavruya bir Hıristiyan cenazesi yaptığını söyleyebilmek için "*Requiescat in pace,*" dedikten sonra tepeden aşağı indi.

Keşke Gawyn şimdi çıkıp gelseydi. Hazır herkes uykudayken, iniş yerine götürmesini isteyebilirdi. Ağır ağır meydana doğru yürürken at sesi duymak için kulak kabarttı. Herhalde Gawyn ana yoldan gelirdi. Küreği domuz ağılının dallardan örülmüş çitine dayadıktan sonra evin etrafından dolaşıp avlu kapısına gitti, ama yine bir ses duyamadı.

Öğleden sonra saatlerinin aydınlığı solmaya yüz tutmuştu. Gawyn yakında gelmezse, hava iniş yerine gidilemeyecek kadar kararacaktı. Yarım saat sonra Peder Roche akşam ibadeti için çan çalacak ve herkesi uyandıracaktı. Ama ne zaman dönerse dönsün, Gawyn'in atının bakımını yapması gerekecekti. O sırada gizlice ahıra girip, sabah iniş yerine götürmesini isteyebilirdi Gawyn'den.

Belki de yerini söyleyiverir, kendi başına bulabilmesi için bir harita çizerdi. Böylece ormana Gawyn'le gitmek zorunda kalmazdı. Lady Imeyne Gawyn'i randevu günü bir işe koşacak olursa, atlardan birini alıp kendi başına gidebilirdi.

Üşüyünceye kadar kapıda durdu, sonra duvarın kenarından domuz ağılına gidip avluya girdi. Avlu hâlâ boştu, ama Rosemund sırtında peleriniyle evin girişindeydi.

"Neredeydin?" dedi. "Her yerde seni aradım. Katip..."

Kivrin'in yüreği ağzına geldi. "Ne var? Gidiyor mu yoksa?" Adam ayılmıştı ve yola çıkmaya hazırdı. Lady Imeyne de adamı kendisini Godstow'a götürmeye ikna etmişti.

Rosemund "Hayır," deyip salona girdi. Burada da kimse yoktu. Eliwys ile Imeyne herhalde yukarıda katibin yanındaydılar. Rosemund broşunu çıkardı, pelerinini sırtından attı. "Adam rahatsızlandı. Peder Roche seni aramaya gönderdi beni." Merdivenlerden yukarı çıkmaya başladı.

"Rahatsızlandı mı?" diye sordu Kivrin.

"Evet. Büyükannem Maisry ile yemesi için bir şeyler göndermiş."

Kivrin merdivene tırmanırken içinden, ve adamı işe koşmak için tabii, dedi. "Maisry de adamı hasta halde mi bulmuş?"

"Evet. Ateşi varmış."

Kivrin kaşlarını çattı. Adam akşamdan kalma, diye düşündü. Ama Lady Imeyne tanıyaması bile, Roche içkinin etkilerini görünce mutlaka tanırdı.

Aklına korkunç bir fikir geldi. Adam benim yattığım yatakta yatıyordu, dedi içinden. Benim virüsüm mü bulaştı yoksa?

"Nasıl belirtiler var?"

Rosemund kapıyı açtı.

Küçük odada çok az yer kalmıştı. Peder Roche yatağın yanındaydı, Eliwys biraz arkasında duruyordu, elini Agnes'ın başına koymuştu. Maisry pencerenin önünde çömelmişti. Lady Imeyne de yatağın ayakucunda ilaç sandığının yanında diz çökmüş, pis kokan lapalarından biriyle uğraşıyordu. Odada başka bir koku daha vardı, mide bulandıran bir koku ve öyle güçlüydü ki hardal ve pırasalı lapanın kokusunu bile bastırmıştı.

Agnes hariç herkes korkmuş gibiydi. Agnes meraklı ve ilgili görünüyordu. Kivrin, tıpkı Blackie'ye yaptığı gibi, diye düşündü. Adam öldü, benim hastalığıma yakalandı ve öldü. Ama çok saçmaydı bu. Aralık ayının ortasından beri buradaydı. Bu da kuluçka süresinin iki hafta olduğu

anlamına gelirdi ve ondan başka kimseye bulaşmamıştı. Ne Peder Roche'a, ne Eliwys'e. Hastayken sürekli yanındalardı.

Katibe baktı. Yatakta arkasında içgömleğiyle üstü açık halde yatıyordu. Bacakları çıplaktı. Giysilerinin geri kalanı yatağın ayakucuna itilmişti, mor pelerini yere doğru sarkmıştı. Gömleği sarı ipektendi, bağcıkları çözülmüş, göğsü açıktaydı. Ama Kivrin adamın kılsız derisini de, kollarındaki ermin şeritleri de fark etmedi. Adam çok hastaydı. Ben hiç bu kadar kötü olmadım, diye düşündü. Ölüm döşeğindeyken bile.

Yatağın yanına gitti. Ayağı yarı yarıya dolu bir şarap testisine çarptı. Testi yuvarlanıp yatağın altına girdi. Katip irkildi. Yatağın başucunda ağzı mühürlü bir testi daha duruyordu.

Lady Imeyne taş kasede bir şeyler ezerken, "Ağır yemeklerden fazla kaçırıldı," dedi. Ama bunun yemek zehirlenmesi olmadığı çok açıktı. Testilere rağmen, aşırı alkol de değildi sebep. Bu adam hasta, diye düşündü. Hem de çok hasta.

Açık ağzından hızlı hızlı nefes alıyor, dili dışarıya sarkmış halde zavallı Blackie gibi soluyordu. Dili kırmızıydı ve şişmişti. Benzi koyu kırmızıydı. Yüzünde dehşete kapılmış gibi çarpık bir ifade vardı.

Yoksa zehirlenmiş miydi? Piskoposun elçisi gitmekte o kadar acele etmişti ki neredeyse Agnes'ı ezecekti. Eliwys'e de katibi rahatsız etmemelerini söylemişti. 1300'lerde kilise böyle şeyler yapardı, değil mi? Manastır ve katedrallerdeki esrarlı ölümler...

Ama bunun hiçbir anlamı yoktu. Bütün mesele katibin durumunu gıda zehirlenmesi, karın zarı iltihabı, ya da insanları Ortaçağ'da öldüren diğer onlarca açıklanamaz şeyden biri gibi göstermekse, piskoposun elçisiyle keşiş yola telaşla çıkmaz ve kurbanı rahatsız etmemelerini emretmezlerdi. Lady Imeyne'nin Peder Roche'a yapmak istediği gibi, adamı azledebilecekken, elçi neden emrindeki adamını zehirlesindi ki?

Lady Eliwys sordu: "Kolera mı acaba?"

Kivrin belirtilerini hatırlamaya çalışırken, içinden hayır diye geçirdi. Akut ishal ve kusma ile birlikte yoğun sıvı kaybı. Dehidrasyon, morarma, aşırı susama.

"Susadınız mı?" diye sordu.

Katip duyduğunu gösteren bir hareket yapmadı. Şiş gibi duran gözleri aralıktı.

Kivrin elini adamın alınına koydu. Katip hafifçe irkildi, kızarmış gözlerini kırpıştırıp açtı, sonra kapadı.

"Ateşten yanıyor," dedi. Bir yandan da kolera bu kadar yüksek ateşe yol açmaz, diye düşünüyordu. "Bana ıslak bir bez getirin."

Eliwys "Maisry!" dedi, ama Rosemund elinde muhtemelen Kivrin için kullandıkları aynı kirli paçavrayla yanında bitiverdi.

Hiç olmazsa nemliydi. Kivrin katibi izleyerek bezi dikdörtgen biçiminde katladı. Adam hâlâ hızlı hızlı soluyordu ve bezi alınına koyunca canı yanmış gibi yüzünü buruşturdu. Ellerini karnına götürdü. Apendisit mi? Olamazdı, genelde apandisite düşük ateş eşlik ederdi. Tifoda ateş kırk dereceye kadar çıkabilirdi, ama böyle hemen değil. Dalak büyümesine de sebep olur, bu da karın ağrısı yapardı.

"Canınız mı acıyor?" diye sordu. "Nereniz ağrıyor?"

Gözleri tekrar aralandı, elleri huzursuzca örtünün üstünde gezindi. Bu yüksek ateş, bu huzursuz hareketler tifo belirtisiydi, ama ancak hastalığın sekizinci ya da dokuzuncu günündeki son safhasında görülürdü. Yoksa papaz geldiğinde hasta mıydı?

Geldiklerinde atından inerken tökezlemiş, keşiş onu tutmak zorunda kalmıştı. Ama akşam

haddinden fazla yiyip içmiş, Maisry'e sataşmıştı. Çok hasta biri bunları yapamazdı, hem tifo yavaş yavaş ilerler, baş ağrısıyla ve hafifçe yükselen ateşle başlardı. Ateş kırk dereceye üçüncü haftaya kadar ulaşmazdı.

Kivrin adamın üzerine biraz daha eğildi, içgömleğinin yakasını çekip tifonun gül renkli döküntülerini aradı. Göremedi. Boynunun yan tarafı biraz şiş gibiydi, ama şişmiş lenf bezleri hemen her enfeksiyonda görülürdü. Adamın içgömleğinin kolunu yukarı sıyırdı. Kolunda da döküntü yoktu, ama tırnakları mavimsi kahverengiydi, bu da yeterli miktarda oksijen alamadığını gösteriyordu. Hem siyanoz koleranın belirtisiydi.

“İstifra etti mi, ishali var mı?” diye sordu.

“Yok,” dedi Lady Imeyne. Sert bir keten parçasına yeşilimsi bir macun sürdü. “Çok fazla tatlı ve baharatlı yedi, bu da kanını hararetlendirdi.”

Kusma yoksa, kolera olamazdı ve ne olursa olsun ateşi çok yüksekti. Belki de bu kendi yakalandığı virüstü, ama hastayken ne karın ağrısı çekmiş, ne de dili böyle şişmişti.

Katip elini kaldırdı, alnındaki bezi itip yastığa düşürdü. Sonra eli yatağa düştü. Kivrin bezi aldı. Kupkuru olmuştu. Virüsten başka ne bu kadar yüksek ateşe yol açabilirdi? Aklına tifodan başka bir şey gelmiyordu.

Roche, “Burnu kanadı mı?” diye sordu.

“Hayır,” dedi Rosemund, bezi Kivrin'in elinden aldı. “Kanadığını gösteren bir şey görmedim.”

“Bezi ıslat ama sıkma,” dedi Kivrin. “Peder Roche, bana yardım edin de hastayı kaldıralım.”

Roche katibi omuzlarından tutup doğrulttu. Başının altında, yastığın üstünde hiç kan yoktu.

Roche adamı nazikçe yatırdı. “Tifo olduğunu mu düşündün?” dedi. Sesinde meraklı, adeta ümitli bir hava vardı.

Kivrin, “Bilmem,” dedi.

Rosemund bezi verdi. Kivrin'in sözünü dinlemişti. Bezden buz gibi su damlıyordu.

Kivrin eğilip bezi katibin alnına koydu.

Adamın kolları birden havaya kalktı ve şiddetle bezi Kivrin'in elinden çekip attı, sonra doğrulup oturdu ve kollarıyla bacaklarını şiddetle savurmaya başladı. Yumruğu bacağının yan tarafına denk gelince Kivrin'in dizleri bükülürdü, neredeyse yatağın üstüne düşecek gibi oldu.

Dengesini bulmaya çabalarken, “Affedersiniz, affedersiniz,” dedi. Adamın ellerini tutmaya çalıştı. “Affedersiniz.”

Kan çanağına dönen gözleri şimdi ardına kadar açılmış, doğruca ileriye bakıyordu. Adeta çılgık atar gibi yüksek sesle ve tuhaf bir tonla, “*Gloriam tuam*” diye haykırdı.

“Affedersiniz.” Kivrin adamın bileğini tutunca diğer kolunu savurup Kivrin'in göğsüne indirdi.

“*Requiem aeternum dona eis,*” diye kükredi. Dizlerinin üstünde doğrulduktan sonra yatağın ortasında ayağa kalktı. “*Et lux perpetua luceat eis.*”

Kivrin birden adamın ölüm döşeğindeki okunan duayı okumaya çalıştığını fark etti.

Peder Roche katibin içgömleğini tutunca adam silkinip elinden kurtuldu ve dans eder gibi tekmeler savurup fırıl fırıl dönmeye başladı.

“*Miserere nobis.*”

Duvara yaklaşmıştı, şimdi ona yetişemiyorlardı. Ayaklarıyla tahtalara vurduğunun, her dönüşte kollarını savurduğunun farkında bile değil gibiydi. “Yetişebileceğimiz yere gelince ayak bileklerinden tutup devirmemiz gerek,” dedi Kivrin.

Peder Roche başını öne doğru salladı, nefes nefese kalmıştı. Diğerleri donup kalmışlardı, adamı

durdurmaya bile çalışmıyorlardı. Imeyne hâlâ dizlerinin üstündeydi. Maisry elleriyle kulaklarını örtmüş ve pencereye yapışmıştı, gözlerini de sıkı sıkı yummuştu. Rosemund ıslak bir bez daha getirmiş, Kivrin tekrar adamın başına koymayı deneyecekmiş gibi kolunu uzatmış duruyordu. Agnes ağzı açık halde katibin yarı çıplak vücuduna bakakalmıştı.

Katip pençeye dönmüş elleriyle içgömleğinin yakasını yırtmaya çalışır gibi çekiştirirken dönerek onlara yaklaştı.

“Şimdi,” dedi Kivrin.

Peder Roche ile birlikte adamın ayak bileklerine atıldılar. Katip dizlerinin üstüne düştü, sonra kollarını iki yana açıp ellerinden kurtuldu ve kendini yataktan doğruca Rosemund’un üstüne attı. Kız bezi bırakmadan ellerini havaya kaldırdı ve katip kızın göğsüne çarptı.

“*Miserere nobis,*” dedi ve birlikte yere devrildiler.

Kivrin, “Kıza bir zarar vermeden kollarından yakala,” dedi, ama katip çırpınmayı kesmişti. Rosemund’un üstünde kıpırtısız yatıyordu, ağzı neredeyse kızın dudaklarına değiyordu, kolları gevşekçe iki yana düşmüştü.

Peder Roche katibi artık direnmeyen kollarından tutup yuvarlayarak kızın üstünden indirdi. Adam yan tarafının üstüne düştü, ara ara nefes alıp vermiyor artık köpek gibi solumuyordu.

Agnes, “Öldü mü?” diye sorunca kızın sesi sanki büyüü bozmuş gibi odadakileri sersemlikten kurtardı. Hepsini öne atıldılar. Lady Imeyne yatağın direğine tutunup güçlkle ayağa kalktı.

Agnes annesinin eteğini tutup, “Blackie öldü,” dedi.

Imeyne adamın yanında diz çöküp, “Ölmedi,” dedi, “ama kanındaki hararet beynine çıktı. Olur böyle.”

Kivrin, hayır, böyle olmaz, diye düşündü. Bildiği hiçbir hastalığın böyle bir belirtisi yoktu. Ne olabilir? Omurilik menenjit mi? Sara mı?

Rosemund’un üzerine eğildi. Kız gözlerini sımsıkı yummuş, yerde kaskatı yatıyordu. Yumruk yaptığı elleri, sıkmaktan beyazlaşmıştı. “Sana bir zarar verdi mi?”

Rosemund gözlerini açtı. “Beni yere yapıştırdı,” dedi. Sesi hafifçe titriyordu.

“Ayağa kalkabilecek misin?”

Rosemund evet der gibi başını salladı. Eliwys hâlâ eteğini tutan Agnes’la öne doğru bir adım attı. Birlikte Rosemund’u ayağa kaldırdılar.

Ağrılığını annesine verip, “Ayağım acıyor,” dedi, ama bir dakika sonra üstüne basabiliyordu. “Adam ... birdenbire...”

Eliwys kızına destek olup, yatağın ayakucuna götürüp oymalı sandığın üstüne oturttu. Agnes ablasının yanına tırmandı. “Piskoposun katibi üstüne atladı,” dedi.

Katip bir şey mırıldanınca Rosemund korkuyla adama baktı. Annesine, “Tekrar kalkar mı?” diye sordu.

“Yok.” Ama Rosemund’un kalkmasına yardım edip kapıya götürdü. Agnes’a, “Ablam ateşin yanına götür, birlikte oturun,” dedi.

Agnes ablasının kolunu tutup odadan çıkardı. Kivrin kızın merdivenden inerken, “Katip ölünce onu götürüp kilise bahçesinde yakarız,” dediğini duydu. “Blackie gibi.”

Katip çoktan ölmüş gibi görünüyordu. Aralık gözleri, boş boş bakıyordu. Peder Roche yanında diz çöküp omuzlarından tutarak kaldırıncaya, başıyla kolları Kivrin’in gece ayinden dönerken Agnes’ı kucağında taşıdığı zamanki gibi gevşekçe sarktı. Kivrin aceleyle kuştüyü yatağın örtüsünü açtı. Roche adamı yatağa yatırdı.

Imeyne lapasının başına döndü. “Başındaki harareti dindirmemiz gerek,” dedi. “Beynine hararet veren şey baharatlar.”

Kivrin papaza bakarak, “Hayır,” diye fısıldadı. Katip kolları iki yanında avuçları yukarı bakar halde yatıyordu. İnce içgömleği sol omzundan aşağı kaymış, kolunu açıkta bırakmıştı. Koltukaltında kırmızı bir şişlik vardı. Kivrin, fısıltıyla, “Olamaz,” dedi.

Şişlik parlak kırmızıydı ve yumurta kadar büyüktü. Yüksek ateş, şişmiş dil, sinir sisteminin zehirlenmesi, koltukaltında ve kasıkta hıyarcıklar.

Kivrin yataktan bir adım uzaklaştı. “Olamaz,” dedi. “Başka bir şeydir.” Başka bir şey olmalıydı. Kan çıbanı falan. Ya da bir tür ülser. Uzanıp gömleği koltukaltından çekti.

Katibin elleri büküldü. Roche adamın bileklerini tutup yatağa bastırdı. Yumru sertti ve etrafındaki deri hareli morumsu kara bir renk almıştı.

“Olamaz,” dedi Kivrin. “Daha 1320 yılındayız.”

“Bu hararetini alır,” dedi Imeyne. Lapayı önünde tutup, zorlanarak ayağa kalktı. “Gömleğini açın da şu lapayı süreyim.” Yatağa doğru yürüdü.

“Olmaz!” Kivrin kadını durdurmak için ellerini uzattı. “Uzak durun! Ona dokunmayın sakın!”

“Tuhaf konuşuyorsun.” Imeyne Roche’a baktı. “Mide hummasından başka bir şey değil.”

“Humma falan değil bu!” Kivrin Roche’a döndü. “Elini bırakın, yanından da çekilin. Humma değil bu. Veba.”

Hepsi, Roche, Imeyne ve Eliwys, Maisry kadar bön bir ifadeyle yüzüne baktılar.

Çaresizce, daha ne olduğundan bile habersizler diye düşündü. Çünkü daha böyle bir hastalık yok. Henüz Kara Ölüm diye bir hastalık mevcut değildi. 1333 yılına değin Çin’de bile baş göstermemişti. İngiltere’ye de ancak 1348’de ulaşmıştı. “Ama öyle,” dedi Kivrin. “Bütün belirtiler var bu adamda. Hıyarcıklar, şişmiş dil ve deri altında kanama.”

Imeyne, “Mide rahatsızlığından başka bir şey değil,” dedi. Kivrin’i itip yatağın yanına geçti.

Kivrin, “Yapma ...” diyecek oldu ama Imeyne çoktan eğilmiş, adamın çıplak göğsüne lapayı sürmek üzereydi.

“Tanrı bize acısın,” dedi ve elinde lapayla geriledi.

Eliwys korkuyla sordu: “Mavi hastalık mı?”

Ve Kivrin birden her şeyi anladı. Buraya dava yüzünden, Lord Guillaume’un başı kralla dertte olduğu için gelmemişlerdi. Lord onları buraya göndermişti, çünkü Bath’ta veba vardı.

Agnes, “Dadımız öldü,” demişti. Lady Imeyne’nin papazı Hubard da ölmüştü. “Rosemund mavi hastalıktan öldüğünü söylüyor,” demişti Agnes. Sir Bloet de davanın hakiminin hastalanması yüzünden ertelendiğinden bahsetmişti. Eliwys bu yüzden Courcy’e haber göndermek istememişti. Imeyne’nin Gawyn’i piskoposa göndermesine bu yüzden sinirlenmişti. Çünkü Bath’ta veba vardı. Ama mümkün değildi bu. Kara Ölüm Bath’a ancak 1348 sonbaharında ulaşacaktı.

“Hangi yıldayız?” diye sordu.

Kadınlar dillerini yutmuş gibi yüzüne baktılar. Unuttuğu lapa hâlâ Imeyne’nin elindeydi. Kivrin Roche’a döndü. “Hangi yıldayız?”

Adam korkuyla, “Hasta mısın, Lady Katherine?” dedi. Katip gibi nöbet geçirmesinden korkarak bileklerine uzandı.

Kivrin ellerini hızla çekti. “Bana hangi yılda olduğumuzu söyleyin.”

“III. Edward’ın saltanatının yirmi birinci yılındayız,” dedi Eliwys.

III. Edward, II.’si değil. O panik içinde, kralın tahta ne zaman çıktığını hatırlayamadı. “Bana yılı

söylesenize!”

Katip yataktan söze karıştı. “*Anno domine,*” dedi. Şiş diliyle dudaklarını ıslatmaya çabaladı. “Bin üç yüz kırk sekiz.”

ÜÇÜNCÜ KİTAP

---

*Kendi ellerimle beş yavrumu bir mezara gömdüm...
Ne çan çalındı. Ne gözyaşı aktı. Dünyanın sonudur bu.*

AGNIOLA DI TURA

Siena, 1347

Dunworthy sonraki iki günü Finch'in listesindeki teknisyenlerle İskoçya'daki balıkçı rehberlerini arayarak ve Bulkeley-Johnson'da bir koğuş daha hazırlayarak geçirdi. Okulda kalan karantina konuklarından on beşi daha gribe yakalanmıştı, aralarında tam kırk dokuz vuruş kaçıran Bayan Taylor da vardı.

Finch, "Ölü gibi bayılıp kaldı ve çanı bıraktı," dedi. "Çan korkunç bir ses çıkararak döndü, ipi canlıymış gibi kıvrım kıvrım kıvrandı. Boynuma dolandı, neredeyse boğuluyordum. Bayan Taylor kendine geldikten sonra devam etmek istedi, ama iş işten geçmişti tabii. Onunla konuşmanızı istiyorum, Bay Dunworthy. Kadıncağızın morali çok bozuk. Arkadaşlarını yüzüstü bıraktığı için kendini asla affetmeyeceğini söylüyor. Sizin suçunuz değil, dedim. Bazen işler kontrolümüzden çıkıverir, değil mi ama?"

"Evet," dedi Dunworthy.

Oxford'a gelmeye ikna etmek bir yana, tek bir teknisyene bile ulaşamamıştı. Üstelik Basingame'i de bulamamıştı. Finch'le birlikte İskoçya'daki bütün otelleri, ardından da bütün pansiyonlarla kiralık kulüpleri tek tek aramışlardı. William Basingame'in kredi kartının kayıtlarını ele geçirmişti, ama umduğu gibi ücra bir İskoç kasabasında satın alınmış yem veya balıkçı çizmesi kaydına rastlamamıştı. Ayın on beşinden sonra hiçbir harcama yapılmamıştı.

Telefon sistemi de gittikçe kötüleşiyordu. Görüntü yine kesilmişti. Salgın yüzünden bütün hatların meşgul olduğunu bildiren bant kaydı, artık iki numara tuşladıktan sonra hemen devreye giriyordu.

Numaraları tekrar tekrar tuşlarken, ambulans beklerken, Bayan Gaddson'ın şikayetlerini dinlerken Kivrin için endişelenmeyi unutuyordu. Andrews bir daha aramamıştı, aradıysa bile Dunworthy'ye ulaşmayı başaramamıştı. Badri hiç durmadan ölümü sayıklıyor, hemşireler dikkatle söylediklerini kâğıt parçalarına not ediyorlardı. Dunworthy teknisyenleri, balıkçı rehberlerini, birinin telefonuna cevap vermesini beklerken, Badri'nin ağzından çıkanları inceliyor, ipuçları bulmaya çalışıyordu. Badri, "kara" demişti. "Laboratuvar" ve bir de, "Avrupa."

Telefonlar daha da kötüye gitti. Bant kaydı daha ilk numarayı tuşlar tuşlamaz devreye girdi, hatta birkaç seferinde çevir sesi bile gelmedi. Dunworthy bir an pes edip, temas edilenler listelerini incelemeye başladı. William birinci derecedekiler listesindeki isimlerin tıbbi kayıtlarını ele geçirmeyi başarmıştı. Dunworthy kayıtları inceden inceye okuyup radyasyon tedavisi ve dışçı randevuları aradı. Birinci derecedekilerden biri çene filmi çektiymişti, ama ikinci defa baktığında röntgenin ayın yirmi dördünde, yani salgının başlamasından sonra çekildiğini gördü.

Sayıklamayan hastalara evde hayvan besleyip beslemediklerini ya da son zamanlarda ördek avına çıkıp çıkmadıklarını sormak için hastaneye gitti. Koridorlar sedyelerde yatan hastalarla doluydu. Acil servisin girişini tıkamış, asansörün önüne çaprazlama yerleştirilmişti. Asansöre ulaşmak imkânsızdı. Merdivenlere yöneldi.

William'ın sarışın stajyer hemşiresi onu karantina koğuşunun kapısında karşıladı. Beyaz kumaş önlük giymiş, maske takmıştı. Eldivenli elini kaldırıp, "Maalesef içeri giremezsiniz," dedi.

Dunworthy, Badri ölmüş, diye düşündü. "Bay Çadhuri'nin durumu kötüleşti mi?"

"Hayır. Aslında biraz daha sakin uyuyor. Ama steril giysilerimiz tükendi. Londra'dan yarın göndereceklerini söylediler. Personel kumaş giysilerle idare ediyor, ama ziyaretçilere verecek

giysimiz yok.” Elini cebine sokup bir kâğıt parçası çıkardı. “Söylediklerini yazdım,” diyerek Dunworthy’ye uzattı. “Çoğu anlaşılmaz sözler. Sizin adınızı söylüyor, bir de Kivrin diye birinin... doğru mu söyledim?”

Dunworthy kapıda bakarak evet der gibi başını salladı.

“Bazen münferit kelimeler çıkıyor ağzından, ama çoğu anlamsız şeyler.”

Kız duyduğu gibi yazmaya çalışmıştı, bir kelimeyi anladığı zamansa altını çizmişti. Badri, “Yapamıyorum,” demişti. “Sıçanlar” ve “çok endişeleniyorum”.

Pazar sabahı olduğunda karantina konuklarının yarısından fazlası hastalanmıştı ve hasta olmayan herkes hastabakıcılık yapıyordu. Dunworthy ile Finch hastaları koğuşlara yerleştirme fikrini tamamen terk etmişlerdi, zaten portatif yatakları da kalmamıştı. Ya hastalananları kendi yataklarında bırakıyor ya da yataklarıyla birlikte, geçici hastabakıcıların bitap düşmemeleri için Salvin’deki odalara naklediyorlardı.

Çan grubundakiler birer birer yatağa düştüler ve Dunworthy onları eski kütüphaneye yatırdı. Hâlâ yürüyebilecek durumda olan Bayan Taylor ısrarla arkadaşlarını ziyaret etmek istedi.

Koridoru geçerken harcadığı çabadan nefes nefese, “Elimden yalnızca bu geliyor,” dedi, “onları yüzüstü bıraktıktan sonra.”

Dunworthy kadının William’in getirip üstüne çarşaf yaydığı şişme yatağa yatmasına yardım etti. “Gönül istiyor, ama bedende derman yok,” dedi.

Kendisi de çok yorgundu, uykusuzluktan ve arkası kesilmeyen yenilgilerden bitap düşmüştü. Sonunda çay için su kaynatmakla sürgü yıkamaktan fırsat bulabildiği bir boşlukta Magdalen’in teknisyenlerinden birine ulaşmayı başarmıştı.

Teknisyenin annesi “Şu anda hastanede,” demişti. Kadın da rahatsız ve yorgun görünüyordu.

“Ne zaman hastalandı?”

“Noel günü.”

Birden ümitlenmişti. Belki de aradıkları kaynak bu teknisyendi. “Kızınızda ne gibi belirtiler var?” diye sormuştu. “Baş ağrısı? Ateş? Sersemlik?”

“Apendisiti patladı.”

Pazartesi sabahı konukların dörtte üçü hastalanmıştı. Finch’in tahmin ettiği üzere temiz çarşafaları, maskeleri ve daha da önemlisi antibiyotikleri ve aspirinleri tükenmişti. Finch Dunworthy’ye bir liste uzattı. “Bunları göndersinler diye hastaneyi aramaya çalıştım,” dedi, “ama telefonlar artık çalışmıyor.”

Dunworthy malzeme almak için yürüyerek hastaneye gitti. Acil servisin bulunduğu sokak, ambulanslar, taksiler ve “Başbakan Bizi Burada Ölüme Terk Etti” yazılı bir afiş taşıyan protestocularla hıncahınc doluydu. Aralarından güç bela geçip kapıya geldiği sırada, Colin koşarak binadan dışarı çıktı. Her zamanki gibi üstü başı ıslaktı, burnu soğuktan kızarmıştı.

“Telefonlar çalışmıyor,” dedi. “Hatlar aşırı yüklenmiş. Ben de mesaj getirip götürüyorum.” Ceketinin cebinden bir tomar kâğıt parçası çıkardı. “Mesaj götürmemi istediğin biri var mı?”

Dunworthy içinden evet, dedi, Andrews’a. Basingame’e. Kivrin’e.

“Yok,” dedi.

Colin ıslanmış kâğıtları cebine soktu. “Gidiyorum ben o zaman. Mary Teyze’yi arıyorsan, acil serviste. Az önce beş hasta daha geldi. Bir aile. Bebek ölmüş.” Ok gibi arabaların arasından geçip uzaklaştı.

Dunworthy kapıyı itip içeri girdi ve listesini asistan doktora gösterdi. Doktor onu malzeme

deposuna gönderdi. Koridorlar hâlâ sedyelerle doluydu, ama artık iki yanda uzunlamasına sıralanmışlardı. Arada dar bir geçit kalmıştı. Pembe maskeli bir hemşire sedyelerden birinin üzerine eğilmiş, hastaya bir şey okuyordu.

“Rab mülk edinmek için gideceğiniz ülkede sizi yok edinceye dek salgın hastalıkla cezalandırarak.” Dunworthy hemşirenin Bayan Gaddson olduğunu çok geç fark etti, ama kadın kendini okumaya öyle kaptırmıştı ki başını kaldırıp bakmadı.

Dunworthy içinden, salgın hastalıkla cezalandırarak, dedi ve Badri’yi düşündü. “Sıçanlardı” demişti. “Hepsini öldürdü. Avrupa’nın yarısını.”

Koridorun köşesini dönerken, Kivrin veba zamanında olamaz, diye düşündü. Andrews azami kaymanın beş yıl olduğunu söylemişti. 1325’te daha Çin’de bile başlamamıştı veba. Andrews inişi yalnızca iki şeyin otomatik olarak durduracağını söylemişti: kayma ve koordinatlar. Ve Badri Dunworthy’nin sorularını yanıtlayabilecek duruma geldiğinde, ısrarla Puhalski’nin koordinatlarını kontrol ettiğini söylemişti.

Depoya girdi. Masada kimse yoktu. Zili çaldı.

Her soruşunda, Badri stajyerin koordinatlarının doğru olduğunu söylemişti, ama parmakları çarşafın üstünde endişeyle hareket etmiş, rakamlar tuşlayıp durmuştu. Bu doğru olamaz. Bir terslik var.

Zili bir daha çaldı. Rafların arasından bir hemşire çıktı. Emekli olmuş, ama salgın yüzünden görev başına çağrılmış bir hemşire olduğu belliydi. En az doksan yaşındaydı. Beyaz üniforması eskilikten sararmıştı, ama kaskatı kolalıydı. Dunworthy’nin listesini alırken kumaşı hışırdadı.

“Tedarik yetkiniz var mı?”

“Yok.”

Kadın listesiyle birlikte üç sayfalık bir form verdi. “Tüm taleplerde koğuş hemşiresinin imzası şarttır.”

Dunworthy sinirlendi. “Bizde koğuş hemşiresi falan yok,” dedi. “Koğuşumuz da yok. İki öğrenci yurdunda kalan elli hastamız var ve hiç malzememiz kalmadı.”

“Öyleyse, imzanın sorumlu hekimden alınması gerek.”

“Sorumlu hekimin bakması gereken bir hastane dolusu hastası var. Belge imzalayacak zamanı yok. Salgın var yahu!”

Hemşire soğuk bir sesle, “Bunun farkındayım,” dedi. “Bütün taleplerin sorumlu hekim tarafından imzalanması şart.” Üniformasını hışırdatarak rafların arasına döndü.

Dunworthy tekrar acil servise gitti. Mary oradan gitmişti. Asistan doktor onu karantina koğuşuna gönderdi, ama orada da yoktu. Mary’nin imzasını taklit etmeyi düşündü, ama onu görmek ve teknisyenlere ulaşamadığını, Gilchrist’i aşmayı ve ağı açmayı başaramadığını haber vermek de istiyordu. Tek bir aspirin bile almayı bile başaramıyordu ve ocak ayının üçü olmuştu bile.

Epeyce aradıktan sonra nihayet Mary’yi laboratuvarda buldu. Telefonla konuşuyordu, Demek telefonlar tekrar çalışmaya başlamıştı, ama ekranında götüntü yerine kar vardı. Mary ekrana bakmıyordu. Gözü temas edilen kişilerin dallara ayrılmış tablosundaydı. “Bu sorun tam olarak nedir?” diyordu. “İki gün önce elimizde olacağını söylemişsiniz.”

Karlı görüntüde görünmeyen kişi bir gerekçe öne sürerken susup dinledi.

İnanmaz bir tavırla, “Geri döndürüldü de ne demek?” diye sordu. “Burada gripli bin kişi var.”

“İyi, tekrar gönderin o zaman!” diye bağırdı. “Acil ihtiyacımız var! Burada insanlar ölüyor! Derhal duruma... alo? Orada mısınız?” Ekran karardı. O sırada Dunworthy’yi gördü.

Eliyle ofisine gitmesini işaret etti. “Orada mısınız? Alo?” ahizeyi çarparak yerine koydu. “Telefonlar çalışmıyor, personelimin yarısı virüsten yatağa düştü, geri zekâlının biri karantina sınırından içeri girmesine izin vermediği için analoglar da gelmedi.”

Yığılırcasına konsolun önüne oturup şakaklarını ovuşturdu. “Affedersin,” dedi. “Kötü bir gün geçirdim.Öğleden sonra üç ölü getirdiler. Biri daha altı aylıktı.”

Önlüğünün yakasında hâlâ çobanpüskülü vardı.Önlük de çobanpüskülü de giymekten yıpranmıştı. Mary de inanılmaz derecede yorgun görünüyordu. Gözleri çukura kaçmıştı. Dunworthy, kim bilir ne kadar zamandır uyumadı, diye düşündü. Soracak olsa herhalde cevap veremezdi.

Parmaklarıyla gözlerini ovuşturdu. “İnsan elinden bir şey gelmediği fikrine asla alışamıyor,” dedi.

“Evet, öyle.”

Mary, Dunworthy’nin orada olduğunu şimdi fark etmiş gibi başını kaldırıp yüzüne baktı. “Bir şey mi istiyordun,James?”

Mary uyumamıştı, yardım edeni yoktu, hastaneye üç ölü gelmişti ve biri de henüz bebektir. Kivrin’e gelinceye kadar endişelenecek türlü sorunu vardı.

Dunworthy ayağa kalktı. “Hayır.” Formu uzattı. “Yalnızca imzana ihtiyacım var.”

Mary bakmadan imzaladığı formu geri verirken, “Bu sabah Gilchrist’i görmeye gittim,” dedi.

Dunworthy bakakaldı, konuşamayacak kadar şaşırmış ve etkilenmişti.

“Onu ağı daha erken açmaya ikna edebilir miyim diye gittim. Aşılamanın tamamlanmasını beklemeye gerek olmadığını anlattım. Virüs havuzunda önemli oranda aşılama yapılması taşıyıcıları etkin düzeyde ortadan kaldırır.”

“Ama söylediklerinin hiçbiri onu biraz olsun etkilemedi.”

“Etkilemedi. Virüsün geçmişten geldiğine fazlasıyla inanmış durumda.” Mary içini çekti. “A tipi miksoviruslerin döngüsel mutasyonlarının tablolarını çıkarmış. Bunlara göre 1318 ile 1319 arasındaki A tipi miksoviruslerden biri H9N2.” Tekrar alını ovuşturdu. “Aşılama tamamlanıncaya ve karantina kaldırılıncaya kadar laboratuvarı açmayacak.”

Dunworthy, “Ne zaman olacak bu?” diye sordu ama aklında güzel bir fikir vardı.

“Karantina ya aşılamanın tamamlanmasından sonra bir hafta ya da son vakanın görülmesinden sonra on beş gün daha devam ettirilmek zorundadır.”

Son vaka.Yeni vaka görülmeden geçen iki hafta.“Bütün ülkenin aşılama ne kadar zaman alır?”

“Önce yeterli miktarda aşımızın olması gerek, fazla uzun sürmez. Büyük salgında yalnızca on sekiz gün almıştı.”

On sekiz gün. Yeterli miktarda aşı üretildikten sonra. Ocağın sonunu bulurdu. “Çok uzun bir süre,” dedi.

“Biliyorum. Kaynağı saptamamız şart.” Konsola döndü. “Yanıt burada, biliyorsun. Ama yanlış yere bakıyoruz.” Yeni bir tablo açtı. “Korelasyonlar kuruyorum, veterinerlik öğrencilerini, hayvanat bahçesi yakınlarında veya kırsal kesimlerde yaşayanları araştırıyordum. Bu DeBrett’te listelenmiş ikinci derecedekileri gösteriyor, keklik avına çıkanlar falan. Ama kanatlı hayvanla teması olanlar sadece Noel’de hindi yemişler.”

Temas edilenler tablosunu açtı. Hâlâ listenin en başında Badri’nin adı vardı. Uzun uzun, kemiklerine bakan Montoya gibi dalgın dalgın tabloya baktı.

“Bir doktorun öğrenmesi gereken ilk şey, bir hasta kaybettiğinde kendini fazla üzmemektir,” dedi. Dunworthy, yoksa Badri’yi ya da Kivrin’i mi kastediyor, diye düşündü.

“Ağı atıracağım,” dedi Dunworthy.

“Umarım atırırsın.”

Yanıt ne tablolarla, ne de ortak zelliklerdeydi. Yanıt, listedeki kişilere sorulan tüm sorulara, tüm yanlış yönlendirmelere rağmen ismi listenin en başında olan Badri’deydi. Badri ilk vakaydı ve inişten dört ila altı gün önce bir rezervuarla bir şekilde teması olmuştu.

Badri’yi görmeye gitti. Odanın dışındaki masanın başında başka bir hemşire vardı. On yedisinden büyük görünmeyen, uzun boylu ve gergin bir delikanlıydı.

Dunworthy, “Hemşire...” diye soracak oldu, ama sarışın hemşirenin adını bilmediğini fark etti.

“Hastalandı,” dedi gen. “Dn. Virüse yakalanan yirminci hemşire oldu. Artık personel bulamıyorlar. nc sınıf öğrencilerinden yardım istediler. Ben aslında birinci sınıftayım ama ilkyardım eğitimi aldım.”

Dn. Tam bir gün geçmiş ve Badri’nin söylediklerini not eden olmamıştı. “Yanıdayken Badri’nin ne söylediğini hatırlayabiliyor musun?” Birinci sınıf ğrencisi. “Anlayabildiğin bir kelime falan söyledi mi?”

“Siz Bay Dunworthy’siniz, değil mi?” Eline bir steril giysi paketi tutuşturdu. “Eloise hastanın ağzından çıkan her şeyi istediğinizi söylemişti.”

Dunworthy yeni gelen takımı giydi. Bu seferki beyazdı, sırtındaki açıklık boyunca kk siyah haçlar vardı. Dunworthy bu steril giysileri almak için nereye başvurduklarını merak etti.

“Eloise çok hastalandı, durmadan not alınması gerektiğini, çok önemli olduğunu söyleyip durdu.”

Delikanlı Dunworthy’yi Badri’nin odasına soktu, yatağın yukarısındaki ekranlara, ardından da Badri’ye baktı. Dunworthy içinden, bu ocuk hiç olmazsa hastanın yüzüne bakıyor, diye geçirdi.

Badri kollarını çarşafın dışına uzatmıştı, Colin’in kitabında resmi olan şvalyeninkilere benzemiş elleriyle arşafi çekiştiriyordu. Çukura kaçmış gözleri açıktı, ama ne içeri girenlere ne de durmadan hareket eden ellerinin tutamadığı çarşafa bakıyordu.

Delikanlı, “Bunu ders kitaplarında okumuştum, ama gözlerimle görmemiştim,” dedi. “Solunum vakalarının son dönemlerinde yaygın görülen bir semptomdur.” Konsolun başına gidip birkaç tuşa bastıktan sonra sol üstteki ekranı işaret etti. “Hepsini yazdım.”

Anlaşılmaz olanları bile not etmişti. Duraklamaları göstermek için elipsler koymuş, emin olmadığı sözcüklerin arkasına (aynen) yazmıştı. “Yarı” yazmıştı ve “yedekle (aynen)”, bir de “Neden gelmiyor?”

“Bunların çoğu dünden” dedi. İmleci ekranın alt kısmına kaydırıldı. “Bu sabah da biraz konuştu. Tabii şimdi bir şey söylemiyor.”

Dunworthy Badri’nin yanına oturup elini tuttu. Lastik eldivenlerin üstünden bile buz gibiydi eli. Ateşini gösteren ekrana göz attı. Badri’nin artık ateşi düşmüş, cildindeki o koyu kırmızılık da geçmişti. şimdi benzi kl rengiydi.

“Badri,” dedi, “benim Dunworthy. Sana bir şeyler sormam gerek.”

Karşılık vermedi. Soğuk eli, eldivenli elinde gevşekçe duruyor, diğeriyse çarşafın üstünde kıpırdanıyordu.

“Dr. Ahrens hastalığı bir hayvandan, yabani bir rdekte veya kazdan almış olabileceğini düşünüyor.”

Delikanlı merakla Dunworthy’ye, sonra da hiç karşılaşılmamış tıbbi bir olay sergilemesini beklemiş gibi Badri’ye baktı.

“Badri, hatırlayabiliyor musun? İnişten bir hafta önce hiçbir kazla ya da rdekle temasın oldu

mu?”

Badri'nin eli kımıldadı. Dunworthy iletişim kurmaya çalıştığını düşünüp kaşlarını çatarak eline baktı. Ama elini açınca Badri'nin parmakları avcunu, bileğini çimdiklemeye çalıştı.

Dunworthy birden burada oturup sorular sorarak ona eziyet etmekten utanç duydu, ama Badri artık duymuyordu, hatta Dunworthy'nin orada olduğunun bile farkında değildi, belki de umursayacak halde değildi.

Badri'nin elini çarşafın üstüne bıraktı. Hafifçe okşayıp, “Dinlen,” dedi, “dinlenmene bak.”

Delikanlı, “Sizi duyduğunu sanmam,” dedi. “Bu kadar ilerledikten sonra pek kendilerinde olmuyorlar.”

Bir serum taktı, ayarladı, endişeyle baktı, sonra bir daha ayarladı. Kaygı içinde Badri'ye baktıktan sonra üçüncü kez ayarladı ve dışarı çıktı. Dunworthy oturmaya ve Badri'nin çarşafı çekiştirmeye çalışan ama başaramayan ellerini izlemeye devam etti. Tutunmaya çalışıyordu. Arada bir, duyulmayacak kadar alçak sesle bir şey mırıldanıyordu. Dunworthy Badri'nin kolunu yukarıdan aşağıya doğru nazikçe ovuşturdu. Bir süre sonra Badri'nin elleri yavaşladı. Dunworthy bunun iyiye mi, yoksa kötüye mi işaret olduğunu bilemedi.

“Mezarlık,” dedi Badri.

Dunworthy, “Hayır,” dedi. “Hayır.”

Badri'nin kolunu ovarak biraz daha oturdu, ama biraz sonra bu endişesini daha da artırıyor gibi geldi. Ayağa kalktı. “Dinlenmeye bak,” dedi ve dışarı çıktı.

Delikanlı masaya oturmuş Hasta Bakımı kitabını okuyordu.

“Lütfen bana haber verin...” Dunworthy cümlesini bitiremeyeceğini anladı. “Lütfen bana ...”

“Tabii efendim,” dedi delikanlı. “Nerede olacaksınız?”

Dunworthy üzerine yazacak bir kâğıt parçası bulmak için elini cebine sokup malzeme listesini çıkardı. Bunu neredeyse tamamen unutmuştu. “Balliol'de olacağım,” dedi, “biriyle haber gönderin.” Malzeme deposuna indi.

Dunworthy formu uzattığı zaman, ihtiyar hemşire, “Düzgün doldurmamışsınız,” dedi.

Kadına listeyi uzattı. “İmzalattım ya. Siz dolduruverin.”

Kadın hoşnutsuz bir ifadeyle listeye baktı. “Maske de, ateş ölçer de kalmadı.” Küçük bir aspirin şişesine uzandı. “Sintamisinle AZL de yok.”

Aspirin şişesinde herhalde yirmi tablet vardı. Cebine koydu. Ana caddeden eczaneye yürüdü. Yağmur altında ellerinde “HAKSIZLIK!” ve “HORTUMCULAR!” yazılı pankartlar taşıyan küçük bir protestocu kalabalığı vardı. Eczaneye girdi. Burada da maskeyle ateş ölçer kalmamıştı. Aspirin ise fahiş fiyata satılıyordu. Ellerindeki bütün aspirini satın aldı.

Geceyi ilaç dağıtarak ve Badri'nin tablosunu inceleyip virüsün kaynağını gösterecek bir ipucu arayarak geçirdi. Badri Aralık ayının onunda On Dokuzuncu Yüzyıl için Macaristan'a bir iniş yürütmüştü, ama tabloda Macaristan'ın neresine olduğu bilgisi yoktu. Yatağa düşmemiş konuklarla flört eden William da bilmiyordu ve telefonlar yine kesilmişti.

Sabah Badri'nin durumunu sormak için telefon etmek istedi, ama telefonlar hâlâ kesikti. Çevir sesi bile gelmiyordu, ama ahizeyi yerine bıraktığı anda telefon çaldı.

Arayan Andrews'tu. Parazit yüzünden sesi çok az duyuluyordu. “Çok uzun sürdü, kusura bakmayın,” diyordu. Sonra hiç anlaşılmayan bir şey söyledi.

“Duyamıyorum,” dedi Dunworthy.

“Dedim ki size çok zor ulaştım. Telefonlar...” Yine parazit. “Parametre kontrollerini yaptım. Üç

farklı L&L kullandım ve... üçgenlere ayırdım..." Gerisini duyamadı.

Ahizeye, "Azami kayma ne kadarmış?" diye bağırdı.

Hat biraz düzeldi. "Altı gün..." Yine parazit başladı. "Elli kilometrelik bir alanda tüm LLler için olası azami kayma yine beş yıl çıktı." Tekrar parazit araya girdi ve hat kesildi.

Dunworthy telefonu kapadı. Tatmin olması gerekirdi, ama içinde hiçbir his uyanmadı. Kivrin orada olsun ya da olmasın, Gilchrist'in ayın altısında ağrı açmaya hiç niyeti yoktu. İskoç Turizm Bürosu'nu aramak için telefona uzanırken bir daha çaldı.

"Ben Dunworthy," deyip gözlerini kısarak ekrana baktı, ama ekranda yine karlı bir görüntü vardı.

Boğuk ya da uyku mahmuru bir kadın sesi, "Kim?" diye sordu. "Affedersiniz, Ben..." Anlaşılmayan bir şey söyledi ve ekran karardı.

Tekrar arar diye bir süre bekledikten sonra Salvin'e döndü. Magdalen'in çam saat başını vuruyordu. Durmaksızın yağın yağmurda cenaze çanına benziyordu. Bayan Piantini de çanı duymuş olacaktı ki geceliğiyle bahçede durmuş, duyulmayan bir tempoyla kollarını kaldırıyor. Dunworthy kadını içeri sokmaya çalışırken, "Orta, yanlış, ava," dedi.

Finch karşılıklarına çıkıverdi. Aklı başından gitmiş gibiydi. Kadının öbür koluna girdi. "Çanlar yüzünden efendim," dedi. "Kadıncağızı üzüyor. Bence bu şartlar altında çalmamaları gerekir."

Bayan Piantini Dunworthy'nin elinden kurtuldu. Öfkeyle, "Her icracı kesintisiz olarak çanının başında kalmalıdır," dedi.

"Aynen katılıyorum," dedi Finch, kadının kolunu çan ipiymiş gibi sıkı sıkı tutup yatağına götürdü.

Colin kayarak gelip yanlarında durdu. Yine sıırıslılandı ve soğuktan neredeyse morarmıştı. Ceketinin önü açıldı, Mary'nin gri atkısı bir işe yaramadan boynundan aşağı sarkıyordu. Dunworthy'nin eline bir mesaj tutuşturdu. "Badri'nin hemşiresinden," dedi. Şeker kutusunu açıp ağzına mavi bir şeker attı.

Not da ıslanmıştı. "Badri sizi istiyor," yazıyordu. Badri kelimesi silinmiş, yalnızca B harfi okunuyordu.

"Hemşire durumunun kötüleştiğini söyledi mi?"

"Hayır, sadece mesajı iletmemi söyledi. Teyzem de geldiği zaman aşısını yaptırın, dedi. Analogun ne zaman geleceğini bilmiyormuş."

Dunworthy Finch'in Bayan Piantini'yi güçbela yatağına yatırmasına yardım ettikten sonra aceleyle hastaneye gidip karantina koğuşuna çıktı. Yine başka bir hemşire vardı, bu seferki şiş ayaklı orta yaşlı bir kadındı. Ayaklarını ekranların üstüne dayamış cep televizyonunu seyrediyordu ama Dunworthy gelince hemen ayağa kalktı.

Önünü kesti. "Siz Bay Dunworthy misiniz? Dr. Ahrens hemen alt katta, kendisini bulmanızı istedi."

Kadın alçak sesle, hatta kibarca söyledi, diye düşündü. Beni üzmemeye çalışıyor. İçerde olanı görmemi istemiyor. Haberi önce Mary'nin vermesini istiyor.

"Badri, değil mi? Badri öldü."

Kadının yüzünde sahici bir şaşkınlık ifadesi belirdi. "Ah, hayır. Bu sabah çok daha iyi. Notumu almadınız mı? Yatağında oturuyor."

"Oturuyor mu?" Hemşirenin yüzüne bakakaldı, yoksa bu kadın da ateşten sayıklıyor muydu ne?

"Hâlâ çok bitkin tabii, ama ateşi normal, bilinci de yerinde. Dr. Ahrens ile acil serviste buluşacaksınız. Acil olduğunu söyledi."

Dunworthy merakla Badri'nin odasının kapısına baktı. "Söyleyin, en kısa zamanda onu görmeye"

geleceğim,” dedi ve telaşla kapıdan çıktı.

Ve içeri girmek üzere olan Colin’e çarpmaktan son anda kurtuldu. “Ne işin var senin burada? Teknisyenlerden biri mi telefon etti?”

“Yeni görevim sensin” dedi Colin. “Teyzem Mary aşını yaptıracığına güvenmiyor. Seni aşağı indirip aşını yaptırtmam gerekiyor.”

Koridorda hızlı hızlı yürümeye başladı. “Olmaz. Acilde acil bir işim var.”

Colin koşup ona yetişti. “İyi öyleyse, acil işinden sonra yaptırırsın. Teyzem aşısını yaptırmadan hastaneden çıkarma sakın, dedi.”

Asansörün kapısı açılınca Mary’yi karşılarında buldular. Suratı asıktı. “Bir vakamız daha oldu,” dedi. “Montoya.” Acil servise doğru yürümeye başladı. “Witney’den getiriyorlar şimdi.”

“Montoya mı? imkânsız. Kazısında tek başınaydı.”

Mary çift kanatlı kapıyı itip içeri girdi. “Demek ki değilmiş.”

“Ama demişti ki. .. virüs olduğundan emin misin? Yağmur altında çalışıyordu. Belki başka bir hastalıktır.”

Mary başını iki yana salladı. “Ambulans ekibi ön tahlil yaptı. Virüsle uyuyor.” Hasta kabul masasında durup asistan doktora, “Daha gelmediler mi?” diye sordu.

Doktor hayır der gibi başını salladı. “Karantina sınırından içeri yeni girdiler.”

Mary ona inanmıyormuş gibi kapıya gidip dışarı baktı. Onlara döndü. “Bu sabah ondan bir telefon aldık, kafası çok karıştı. En yakınındaki Chipping Norton Hastanesi’ni arayıp bir ambulans göndermelerini istedim. Ama kazı alanının resmen karantina bölgesine dahil olduğunu söylediler. Bizimkilerden birini de gönderemedim. Sonunda sağlık müdürlüğünü özel izinle bir ambulans göndermeye ikna ettim.” Tekrar dışarı baktı. “Kazıya ne zaman gitmişti?”

“Şey...” Dunworthy hatırlamaya çalıştı. Montoya Noel günü İskoç balıkçı rehberlerini sormak için aramıştı, ardından öğleden sonra arayıp, artık uğraşmaması için bir not bırakmıştı, çünkü Basingame’in imzasını taklit etmeye karar vermişti. “Noel günü,” dedi. “USK açıksa tabii. Ya da ayın yirmi altısında. Yok, o Noel’in ertesi günüydü. Yirmi yedisinde. O zamandan beri de kimseyle görüşmedi.”

Nereden biliyorsun?”

“Onunla konuştuğum zaman, kazı alanını tek başına kurutamadığından yakınmıştı. Yardım edecek öğrenciler göndermeleri için USK’yı aramamı istedi.

“Ne zaman oldu bu?”

“İki... yok üç gün önce.” Kaşlarını çattı, insan yatmayınca günler su gibi akıyordu.

“Seninle konuştuktan sonra çiftlikten yardım edecek birini bulmuş olabilir mi?”

“Kışın orada kimse olmaz.”

“Hatırladığım kadarıyla Montoya ulaşabildiği herkesi çalıştırıyordu. Belki gelip geçen birini işe almıştır.”

“Etrafta kimse olmadığını söyledi. Kazı çok ıssız bir yerde.”

“Eh, birini bulmuş olmalı. Yedi gündür orada, kuluçka süresi de on iki ila kırk sekiz saat.”

Colin, “Ambulans geldi!” diye bağırdı.

Mary kapıyı itip peşinde Dunworthy ve Colin’le birlikte dışarı çıktı.İki maskeli ambulans görevlisi sedyeyi indirdiler. Dunworthy birini tanıdı. Badri’yi getirenlerden biriydi.

Colin sedyeye eğilmiş, merakla gözleri kapalı yatan Montoya’ya bakıyordu. Kadının başının altına bir yastık koymuşlardı, yüzü Bayan Breens’inki gibi koyu kırmızıydı. Colin biraz daha eğildi ve

Montoya yüzüne karşı serpintiyle öksürdü.

Dunworthy çocuğu ceketinin yakasından tutup geriye çekti. “Gel buraya. Virüs kapmak mı istiyorsun? Neden maskeni takmıyorsun sen?”

“Hiç kalmadı ki.”

“Buraya hiç gelmemen gerekir senin. Hemen Balliol’e dön...”

“Dönemem. Aşını yaptırtmam gerek.”

“Öyleyse şurada otur.” Dunworthy çocuğu girişteki bir sandalyeye götürdü. “Ve hastalardan da uzak dur.”

Colin uyarırcasına, “Benden kaçmasan iyi edersin,” dedi, ama sandalyeye oturup cebinden top şekerini çıkardı ve ceketinin koluna sildi.

Dunworthy sedyenin başına döndü. Mary, “Lupe,” diyordu, “sana bazı sorular sormamız gerekiyor. Ne zaman hastalandın?”

“Bu sabah,” dedi Montoya. Sesi kısılmıştı. Dunworthy birden telefon eden boğuk sesli kadının olduğunu anladı. “Dün gece korkunç bir baş ağrısı başladı.” Çamurlu elini kaldırıp alnına sürdü. “Gözlerimi yorduğum için oldu diye düşündüm.”

“Kazıda yanında kim vardı?”

“Kimse yoktu.” Montoya şaşırılmış gibiydi.

“Ya teslimat falan? Witney’den sana malzeme getiren oldu mu?”

Montoya başını iki yana sallamak istedi, ama belli ki bu hareket canını yaktı. “Hayır. Her şeyimi yanımda götürmüştüm.”

“Kazıda sana yardım eden kimse yoktu, öyle mi?”

“Yoktu. Bay Dunworthy’den UKS’yi arayıp birilerini göndermelerini söylemesini istedim, ama aramadı.” Mary Dunworthy’ye bakınca, Montoya da o tarafa baktı. Dunworthy’ye “Birini gönderecekler mi?” diye sordu. “Onlar göndermezlerse, asla bulamam.”

“Neyi bulamazsın?” Montoya’nın söylediklerine güvenmeli miydi, yoksa sayıklamaya mı başlamıştı?

“Kazı yarı yarıya sular altında,” dedi.

“Neyi bulamazsın?”

“Kivrin’in kayıt cihazını.”

Dunworthy’nin gözünün önüne aniden Montoya’nın mezarın başında durmuş, çamurlu bir kutuda taşa benzeyen kemik parçalarını ayırması geldi. Bilek kemikleri. Onlar bilek kemikleriydi ve kadın aslında kayıt cihazı olan bir kemik çıkıntısı arıyordu. Kivrin’in kayıt cihazını.

“Henüz bütün mezarları açmadım,” dedi. “Hâlâ yağmur yağıyor. Hemen oraya birini göndermek gerek.”

“Mezarları mı dedin?” Mary neden bahsettiğini anlamadı ve Dunworthy’ye döndü. “Neden söz ediyor?”

“Bir Ortaçağ kilisesinin bahçesini kazıp Kivrin’in cesedini arıyor,” dedi acı acı. “Kivrin’in bileğine yerleştirdiğiniz kayıt cihazını arıyor.”

Mary dinlemiyordu. Asistan doktora, “Temas edilenlerin tablosunu istiyorum,” dedi. Dunworthy’ye döndü. “Badri de kazı yerine gitmişti, değil mi?”

“Evet.”

“Ne zaman?”

“Ayın on sekizi ve on dokuzunda.”

“Kilise bahçesine mi?”

“Evet. Montoya’yla birlikte bir şövalye lahti açıyorlardı.”

Bir sorunun cevabıymış gibi, “Bir mezar,” dedi Mary. Montoya’nın üstüne eğildi. “Lahit kaç yıllık?”

“1318,” dedi Montoya.

“Bu hafta şövalye lahtinde çalıştın mı?”

Montoya başını öne doğru sallamak istedi ama durdu.Özür diler gibi, “Başımı sallayınca çok dönüyor,” dedi. “İskeleti taşımak zorunda kaldım. Lahtin içine su girmişti.”

“Lahitte hangi gün çalıştın?”

Montoya kaşlarını çatı. “Hatırlayamıyorum. Çanlardan önceki gün galiba.”

Dunworthy, “Ayın otuz biri,” dedi. Kadının üstüne eğildi. “O günden sonra da çalıştın mı?”

Montoya yine başını iki yana sallamaya çalıştı.

Asistan, “Temas edilenlerin tablosunu açtım,” dedi.

Mary hızla masanın başına gidip klavyeyi önüne çekti. Birkaç tuşa basıp ekrana baktı, birkaç tuşa daha bastı.

Dunworthy sordu. “Ne var?”

Mary parmağını ekranda aşağı kaydırarak bir şey aradı. “Virüsler olağanüstü dayanıklı organizmalardır,” dedi. “Uzun süre pasif kalabilir ve tekrar canlanabilirler. Mısır mumyalarından canlı virüsler alındı.” Parmağı bir tarihin üstünde durdu. “Ben de öyle düşünmüştüm. Badri hastalanmadan dört gün önce kazıdaymış.”

Asistan doktora döndü. “Derhal kazı yerine bir ekip gitmesini istiyorum,” dedi. “USK’dan izin alın. Virüsün kaynağını bulduğumuzu söyleyin.” Yeni bir pencere açıp parmağını isimlerin üstünde gezdirdi, sonra bir şeyler tuşladı. Doğrulup ekrana baktı. “Badri ile bağlantısı olmayan dört hastamız vardı. İki hastalanmalarından dört gün önce kazı alanındaydı. Diğer de üç gün önce.”

Dunworthy, “Virüs kazı alanından mı yayılıyor?” diye sordu.

“Evet.” Mary üzüntüyle yüzüne baktı. “Korkarım Gilchrist haklı çıktı. Virüs geçmişten geliyor. Şövalyenin mezarından.”

“Kivrin de kazı alanındaydı.”

Şimdi anlamaz gözlerle bakma sırası Mary’deydi. “Ne zaman?”

“İnişten önceki pazar günü. Ayın on dokuzunda.”

“Emin misin?”

“Gitmeden önce söyledi. Ellerinin gerçekten yıpranmış görünmesini istiyordu.”

“Aman Tanrım. İnişten dört gün önce virüse maruz kaldıysa, o sırada henüz aşıları yapılmamıştı. Virüs çoğalıp sistemini işgal etme fırsatı bulmuş olabilir. Hastalanmış olabilir.”

Dunworthy Mary’nin kolunu tuttu. “Olamaz. Dönem halkına mikrop bulaştırma olasılığı olsaydı, ağ açılmazdı.”

“Mikrop bulaştıracığı kimse olmazdı diğer tarafta. Tabii virüs şövalyenin mezarından gelmediyse. Şövalye 1318 yılında ölmediyse. Dönem halkı virüsü çoktan almış olurlardı. Bağışıklıkları olurdu.” Hızla Montoya’nın yanına gitti. “Kivrin kazıya ne zaman geldi? Şövalye lahtinde çalıştı mı?”

“Bilmem. Ben orada değildim ki. Gilchrist ile toplantım vardı.”

“Kim bilir? O gün orada başka kim vardı?”

“Kimse yoktu. Herkes tatil için evine gitmişti.”

“Kivrin ne iş yapacağını nereden biliyordu?”

“Gönüllüler giderken, arkalarından geleceklere notlar bırakırlar.”

“O sabah kim vardı kazıda?”

Dunworthy, “Badri,” dedi ve karantina koğuşuna koştu.

Doğruca Badri’nin odasına girdi. Şiş ayaklarını ekranlara dayamış otururken gafil avlanan hemşire, “Steril giysisiz içeri giremezsiniz,” deyip arkasından koştu ama Dunworthy odaya girmişti bile.

Badri yastığına yaslanmış yatıyordu. Solgun ve bitkindi ama Dunworthy içeri dalınca başını kaldırdı ve konuşmaya çalıştı.

Dunworthy sordu. “Kivrin şövalyenin mezarında çalıştı mı?”

“Kivrin mi?” Sesi de duyulmayacak kadar güçsüz çıkıyordu.

Hemşire kapıyı küt diye açtıverdi. “Bay Dunworthy, buraya böyle giremezsiniz ...”

“Pazartesi günü,” dedi Dunworthy. “Ona yapacaklarını anlatan bir not bırakman gerekiyormuş. Ona mezarda çalışmasını mı söyledin?”

“Bay Dunworthy mikroba maruz kalıyorsunuz...”

Mary eline lastik eldivenler geçirerek içeri girdi. “Üstünde giysi olmadan buraya girmemelisin, James,” dedi.

“Ben de söyledim, Dr. Ahrens,” dedi hemşire, “ama içeri dalıverdi. ...”

“Kazı alanında Kivrin’e mezarda çalışmasını söyleyen bir not bıraktın mı?”

Badri başını ağır ağır aşağı doğru salladı.

Dunworthy Mary’ye döndü. “Kız virüse maruz kaldı,” dedi. “Pazar günü. Gitmesinden dört gün önce.”

Mary fısıltıyla, “Olamaz,” dedi.

Badri yatakta doğrulmaya çabaladı. “Ne var? Ne oldu? Kivrin nerede?” Bir Dunworthy’ye, bir Mary’ye baktı. “Onu geri aldınız, değil mi? Neler olduğunu anlar anlamaz, çıkardınız, değil mi? Onu çıkarmadınız mı yoksa?”

Mary de, “Ne oldu?” dedi. “Ne demek istiyorsun?”

“Onu oradan çıkarmak zorundasınız,” dedi Badri. “Kivrin 1320’de değil, 1348’de.”

“Bu imkânsız,” dedi Dunworthy.

“1348 mi?” Mary şaşkına dönmüştü. “Ama olamaz. O yıl Kara Ölüm yılıdır.”

Dunworthy, 1348’e gitmiş olamaz, diye düşündü. Andrews azami kaymanın ancak beş yıl olabileceğini söylemedi mi? Badri de Puhalski’nin koordinatlarının doğru olduğunu söylemişti.

Mary bir daha, “1348 mi?” dedi. Dunworthy onun hâlâ ateşten sayıkladığını umar gibi ekranlara göz attığını gördü. “Emin misin?”

Badri evet der gibi başını salladı “Kaymayı görür görmez bir yanlışlık olduğunu anladım...” Sesi en az Mary’ninki kadar şaşkıncı.

Dunworthy sözünü kesti. “Kivrin’i 1348’e gönderecek kadar büyük bir kayma olamaz. Andrews’a parametre kontrolleri yaptırдыm. Kaymanın en fazla beş yıl olduğunu söyledi.”

Badri başını iki yana salladı. “Mesele kayma değildi ki. Sadece dört saatlik bir kayma vardı. Çok küçük bir kaymaydı. Geçmişte bu kadar geriye gidilen bir inişte asgari kayma en az kırk sekiz saat olmalıydı.

“Kayma fazla büyük değildi. Hatta fazla küçüktü. Andrews’a asgari kaymayı sormadım, yalnızca azamisini sordum.

“Ne oldu bilmiyorum. Müthiş bir baş ağrısı çekiyordum. Ağrı kurduğum süre boyunca hep başım ağrıdı.”

“Virüs yüzünden,” dedi Mary. Afallamıştı. “Baş ağrısı ve zihin bulanıklığı ilk belirtilerdir.” Yatağın yanındaki sandalyeye çöktü. “1348.”

1348. Aklı almıyordu bir türlü. Kivrin’in virüse yakalandığından, kaymanın çok fazla olmasından endişe edip durmuştu ve bunca zamandır Kivrin 1348’deydi. Veba Oxford’u 1348’de vurmuştu. Noel zamanı.

“Kaymanın ne kadar küçük olduğunu görür görmez bir terslik olduğunu anladım,” dedi Badri. “Koordinatları gözümün önüne getirdim...”

Dunworthy suçlar gibi, “Puhalski’nin koordinatlarını kontrol ettiğini söylemiştin,” dedi.

“Puhalski daha birinci sınıf öğrencisiydi. Hiç böyle uzak bir iniş gerçekleştirilmemişti. Gilchrist’in ne yaptığından haberi bile yoktu. Size söylemeye çalıştım. Kivrin randevu yerine gelmedi mi?” Dunworthy’nin yüzüne baktı. “Onu neden geri almadınız?”

Mary, “Bilmiyorduk,” dedi, hâlâ donakalmış halde oturuyordu. “Sen bize bir şey söyleyemedin ki. Sayıkladın durdun.”

“Veba elli milyon insanı öldürdü,” dedi Dunworthy. “Avrupa’nın yarısını öldürdü.”

“James.”

Badri, “Size söylemeye çalıştım,” dedi. “O yüzden sizi aramaya çıktım. Randevu yerinden ayrılmadan onu geri alalım diye.”

Onlara anlatmaya çalışmıştı. Puba kadar koşarak gelmişti. Sırtına paltosunu bile giymeden şakır şakır yağın yağmurda, alışveriş kalabalığının, poşetlerin, şemsiyelerin arasından itiş kakış koşmak zorunda kalmıştı. Sırılsıklam ıslanmış, donmuş halde puba gelmişti, ateşten çenesi titriyordu. Bir terslik var.

Size söylemeye çalıştım. Çalışmıştı da. “Avrupa’nın yarısını öldürdü,” demişti. “Sıçanlardı,”

demişti. “Hangi yıl?” Ona anlatmaya çabalamıştı.

Dunworthy yatağın ayakucunu tutup sıkarak, “Kayma değilse, koordinatlarda bir yanlışlık olmalı,” dedi.

Badri köşeye kısıtılmış bir hayvan gibi yatağında büzüldü.

“Puhalski’nin koordinatlarının doğru olduğunu söyledin.”

Mary uyarır gibi, “James,” dedi.

“Koordinatlar terslik yaratabilecek tek şeydi,” diye bağırdı. “Onun haricinde her şey inişi durdururdu. İki kere kontrol ettim dedin. Hata bulamadığını söyledin.”

“Bulamadım,” dedi Badri. “Ama koordinatlara güvenmedim. Yıldız hesaplamalarında göze çarpmayacak bir hata yapmış olmasından korktum.” Benzi attı. “Kendim karşılaştırdım. İnişin yapılacağı günün sabahı.”

İnişin yapılacağı günün sabahı. Müthiş bir başağrısı çektiği zaman. Ateşinin çoktan yükseldiği, zihin karışıklığı yaşamaya başladığı zaman. Dunworthy onun konsolun tuşlarına basmasını, kaşlarını çatarak ekranlara bakmasını hatırladı. Onu izledim, diye düşündü. Orada durup Kivrin’i vebanın içine göndermesini seyrettim.

“Ne oldu bilmiyorum,” dedi Badri. “Şey yapmış olmalıyım...”

Dunworthy, “Veba bütün köyleri kırıp geçirdi,” dedi. “O kadar çok insan öldü ki ölüleri gömecek kimse kalmadı.”

“Çocuğu rahat bırak, James,” dedi Mary. “Onun suçu değil. Hastaydı.”

“Hasta!” dedi Dunworthy. “Kivrin senin virüsüne maruz kaldı. 1348 senesinde şimdi.”

“James.”

Ne diyeceğini duymak için beklemedi. Kapıyı duvara çarparak açtı ve dışarı fırladı.

Colin sandalyesinin ön ayaklarını kaldırmış, arkaya doğru yaslanmıştı. “Hah buradasın,” dedi.

Dunworthy hızlı adımlarla önünden yürüyüp gitti.

“Nereye gidiyorsun?” Sandalyenin ayakları gürültüyle yere indi. “Teyzem aşısını yaptırmadan gitmesine izin verme dedi.” Arkasından koşup elini tuttu. “Neden maskeni takmıyorsun?”

Dunworthy kanatlı koğuş kapısını itip geçti.

Colin de kayarak kapıların arasından geçti. “Teyzem sakın bırakma dedi.”

Dunworthy, “Aşı için vaktim yok,” dedi. “1348’de şu anda.”

“Teyzem mi?”

Dunworthy koridorda yürümeye devam etti.

Colin yetişmek için koşarak, “Kivrin mi?” dedi. “Ama olamaz. O yıl Kara Ölüm yılı, değil mi?”

Dunworthy merdivenlere açılan kapıyı itti ve basamakları ikişer ikişer atlayarak inmeye başladı.

“Anlamıyorum,” dedi Colin. “Nasıl oldu da 1348’e gitti?”

Dunworthy alt katın kapısını itip açtı ve koridordan telefon kulübesine doğru gitti. Bir yandan da cebinden Colin’in verdiği cep ajandasını çıkarmaya çalışıyordu.

Colin, “Onu nasıl geri getireceksin?” dedi. “Laboratuvar kilitli.”

Dunworthy ajandasını çıkarıp sayfalarını çevirdi. Andrews’un numarasını en arkaya yazmıştı.

“Bay Gilchrist seni içeri sokmaz. Laboratuvara nasıl gireceksin? Seni içeri almayacağını söyledi.”

Andrews’un numarası en son sayfadaydı. Ahizeyi eline aldı.

“Seni içeri alırsa, ağı kim çalıştıracak? Bay Çadhuri mi?”

Dunworthy, “Andrews,” dedi ve numarayı tuşladı.

“Gelmeyecek sanıyordum. Hastalık yüzünden.”

Dunworthy ahizeyi kulağına dayadı. “Onu orada bırakmayacağım.”

Telefona bir kadın cevap verdi. “Burası 24837,” dedi. “H. F. Shepherds firması.”

Dunworthy elindeki numaraya baktı. “Ronald Andrews’u arıyordum,” dedi. “Kaç numara dediniz?”

Kadın sabırsızca, “24837,” dedi. “Burada öyle biri yok.”

Telefonu çarparak kapadı. “Geri zekâlı telefon servisi” dedi. Numarayı bir daha tuşladı.

“Gelmeye razı olsa bile, Kivrin’i nasıl bulacaksınız?” Colin Dunworthy’nin omzunun üzerinden telefona baktı. “Orada olmayacak ki. Randevuya daha üç gün var.”

Dunworthy çalma sinyalini dinlerken, Kivrin’in nerede olduğunu anlayınca ne yaptığını düşündü. Hiç kuşkusuz randevu yerine dönüp, orada beklemişti. Tabii dönebilirdi. Hastalanmadıysa. Skendgate’e hastalık getirdiği için onu suçlamadılarsa.

Aynı kadın sesi, “Burası 24837,” dedi. “H. F. Shepherds firması.”

Dunworthy, “Kaç dediniz?” diye bağırdı.

Kadın bıkkınlıkla, “24837,” dedi.

“24837, öyle mi? Ben de bu numarayı arıyorum zaten.”

Colin Andrews’un numarasını sayfada göstermek için uzandı. “Hayır, o değil. Numaraları karıştırdın.” Ahizeyi elinden aldı. “Dur, ben çevireyim.” Numarayı tuşlayıp ahizeyi geri verdi.

Çalma sesi farklıydı şimdi, daha uzaktan geliyordu. Dunworthy Kivrin’i düşündü. Veba her yere bir anda ulaşmamıştı. Noel zamanı Oxford’a gelmişti ama Skendgate’e ne zaman ulaştığını bilmenin bir yolu yoktu.

Telefon açılmıyordu. On, on bir kere çaldırdı. Vebanın ne taraftan geldiğini hatırlayamıyordu. Fransa’dan gelmişti. Demek doğudan, Manş denizinin ötesinden gelmişti. Skendgate Oxford’un batısındaydı. Noel ertesine kadar köye ulaşmamış olabilirdi.

Colin’e, “Kitap nerede?” diye sordu.

“Hangi kitap? Randevu defterin mi? İşte burada.”

“Sana Noel’de hediye ettiğim kitap. Neden yanına almadın?”

“Yanıma mı?” Colin şaşırılmıştı. “En az on kilo gelir o kitap.”

Hâlâ telefon açılmıyordu. Dunworthy telefonu kapadı, ajandasını alıp kapıya doğru yürüdü. “Daima yanında olmasını beklerdim. Bir salgının ortasındayız, bilmiyor musun?”

“İyi misin, Bay Dunworthy?”

“Git de al,” dedi.

“Ne? Hemen şimdi mi?”

“Balliol’e git ve getir. Veba Oxfordshire’a ne zaman ulaşmış öğrenmem gerek. Şehre değil, köylerine. Bir de hangi yönden gelmiş?”

Colin yanında koştururken, “Peki sen nereye gidiyorsun?” diye sordu.

“Gilchrist’e laboratuvarı açtırmaya.”

“Grip yüzünden açmadıysa, veba yüzünden hiç açmaz,” dedi Colin.

Dunworthy kapıyı açıp dışarı çıktı. Şiddetli bir yağmur yağıyordu. AB protestocuları hastanenin saçağının altına toplanmışlardı. İçlerinden biri ona doğru gelip bir el ilanı uzattı. Colin haklıydı. Gilchrist’e virüsün kaynağını söylemenin bir faydası olmayacaktı. Virüsün ağdan geçtiğine inanmaya devam edecekti. Vebanın geçeceği korkusuyla ağı açmaya korkacaktı.

Cebinde kalem ararken, “Bana bir kâğıt ver,” dedi.

Colin sordu. “Kâğıt mı? Ne için?”

Dunworthy protestocunun elinden ilanı kaptı ve arkasına yazmaya başladı. “Bay Basingame ağı açma yetkisi veriyor,” dedi.

Colin ne yazdığına baktı. “Buna asla inanmaz. Hem de bir el ilanının arkasında.”

“Öyleyse bana bir kâğıt getir,” diye bağırdı.

Colin’in gözleri irileşti. Yatıştıran bir sesle, “Getireyim. Sen burada bekle, tamam mı?” dedi. “Sakin bir yere gitme.”

Koşarak içeri girdi ve elinde birkaç yaprak fotokopi kâğıdıyla hemen geri geldi. Dunworthy kâğıtları çocuğun elinden kapıp izin emriyle Basingame’in adını yazdı. “Git kitabımı getir. Brasenose’da buluşalım.”

“Ya palton ne olacak?”

“Zamanımız yok,” dedi. Kâğıdı dörde katlayıp cebine koydu.

“Yağmur yağıyor. Taksiye binsen?”

“Taksi yok ki.” Dunworthy yürümeye başladı.

Colin arkasından seslendi. “Teyzem beni öldürecek. Aşını yaptırmak benim sorumluluğumdaydı.”

Taksiye binmeliydi. Brasenose’a vardığında yağmur iyice şiddetlenmişti, bir saat içinde kara çevirecek gibiydi. Dunworthy soğğun iliklerine işlediğini hissetti.

Yağmur hiç olmazsa protestocuları dağıtmıştı. Brasenose’un önünde düşürdükleri birkaç ıslak el ilanından başka bir şey kalmamıştı. Brasenose’un girişine metal bir kapı çekilmişti. Görevli kulübesine sığınmıştı, panjuru da kapalıydı.

“Aç!” diye bağırdı. Kapıyı gürültüyle sarstı. “Hemen aç!”

Görevli panjuru açıp dışarı baktı. Gelenin Dunworthy olduğunu görünce telaşlandı, sonra da saldırgan bir tavır takındı. “Brasenose karantinada,” dedi. “Giriş yasak.”

“Hemen aç şu kapıyı.”

“Maalesef, açamam efendim. Bay Gilchrist virüsün kaynağı bulunana kadar içeri kimsenin alınmamasını emretti.”

“Kaynağı öğrendim,” dedi Dunworthy. “Aç kapıyı.”

Görevli panjuru indirdi, bir dakika sonra da kapının önüne geldi. “Noel süsleri miymiş?” diye sordu. “Süslerin mikroplu olduğunu söylüyorlardı.”

“Hayır. Aç şu kapıyı. Beni içeri al.”

“Bilmem ki, belki de açmamalıyım efendim.” Adam huzursuzdu. “Bay Gilchrist. ..”

“Artık Bay Gilchrist yetkili değil,” dedi. Cebinden katlanmış kâğıdı çıkarıp kapının demirinin arasından adama uzattı.

Görevli yağmur altında kâğıdı açıp okudu.

Dunworthy, “Gilchrist artık dekan vekili değil,” dedi. “Bay Basingame inişin yetkisini bana verdi. Aç şu kapıyı.”

“Bay Basingame.” Adam yağmurda şimdiden dağılmaya başlamış imzaya baktı. “Gidip anahtarları getireyim.”

Elinde kâğıtla kulübeye girdi. Dunworthy kapıya yaslandı, titreyerek dondurucu yağmurdan korunmaya çalıştı.

Kivrin’in soğuk toprakta yatmasından endişe edip durmuştu, oysa kızcağız şimdi odun kesecek kimse kalmadığı için insanların soğuktan öldüğü, içeri alacak kimse kalmadığı için hayvanların tarlalarda kırıldığı bir yerde bir facianın ortasındaydı. Siena’da seksen bin, Roma’da üç yüz bin,

Floransa'da yüz binin üzerinde. Avrupa'nın yarısı.

Görevli sonunda elinde büyük bir anahtar halkasıyla kulübeden çıkıp kapıya geldi. Anahtarı ararken, "Hemen açıyorum efendim," dedi.

Kivrin 1348 yılında olduğunu anlar anlamaz, iniş yerine geri dönmüştü mutlaka. Onca zamandır orada, ağın açılmasını bekliyordu, onu almayacaklarını düşünüp çılgına dönmüş olmalıydı.

Tabii farkına vardırısa. 1348'de olduğunu anlamasının bir yolu yoktu. Badri Kivrin'e kaymanın birkaç gün olacağını söylemişti. Kutsal günlerin tarihini kontrol edecek ve tam olması gereken zamanda olduğunu zannedecekti. Hangi yılda olduğunu sormak aklına bile gelmeyecekti. 1320'de olduğunu sanacak ve bu arada veba ona doğru ilerliyor olacaktı.

Kapının kilidi tıkırdayarak açıldı, Dunworthy içeri giremeyecek kadar itti. "Laboratuvarı açman gerekiyor," dedi.

"Anahtarı bunların arasında değil." Görevli tekrar kulübeye girdi.

Geçit buz gibiydi, eğik yağın yağmur içeri giriyor, hâlâ üşütüyordu. Dunworthy kulübenin kapısına yanaşıp içeriden gelen sıcaktan faydalanmaya çalıştı. Titrememek için ellerini ceplerine soktu.

Haydutlardan ve hırsızlardan korkup durmuştu ve bu arada Kivrin cesetlerin sokaklara yığıldığı, salgının paniğiyle Yahudilerle yabancıları kazıklara bağlayıp yaktıkları 1348 yılındaydı.

Gilchrist'in parametre kontrollerini yapmamasından endişelenip durmuş, korkularını Badri'ye de bulaştırmış ve zaten telaşa kapılmış olan teknisyen, koordinatlardan söz etmişti. Çok endişeliydi.

Birden görevlinin içeride fazla uzun kaldığını, Gilchrist'i uyarabileceğini fark etti.

Kulübenin kapısına yanaştığı sırada görevli elinde bir şemsiye ile dışarı çıktı ve soğuktan yakındı. Şemsiyeyi paylaşmayı önerdi.

Dunworthy, "Zaten sıırıslıklamım," dedi ve adamın önünden geniş adımlarla yürümeye başladı.

Laboratuvarın kapısına sarı plastik bir şerit gerilmişti. Görevli şemsiyeyi bir elinden diğerine geçirerek, cebinde alarmın anahtarını ararken Dunworthy şeridi kopardı.

Dunworthy arkaya dönüp Gilchrist'in dairesine göz attı. Gilchrist'in dairesi laboratuvara bakıyordu ve oturma odasında ışık yanıyor, ama Dunworthy içeride bir hareket göremedi.

Görevli, anahtar kartı buldu. Alarmı kapattı ve bu sefer de kapının anahtarını aramaya başladı. "Ben yine de Bay Gilchrist'in izni olmadan laboratuvarı açabileceğimden emin değilim," dedi.

"Bay Dunworthy!" Colin avlunun ortasından sesleniyordu. İkisi birden başlarını kaldırıp baktılar. Colin koşarak yanlarına geldi, iliklerine kadar ıslanmıştı, atkısına sardığı kitap da kolunun altındaydı. Nefes nefese, "Oxford... civarına... mart ayına... kadar ulaşmamış," dedi. "Kusura bakmayın... koşarak... geldim."

"Hangi kesimlerine ulaşmamış?"

Colin kitabı ona verip ellerini dizlerine koydu ve eğilip derin derin nefes almaya başladı. "Yaz... mıyor."

Dunworthy atkıyı çözdü ve Colin'in kenarını kıvırdığı sayfayı açtı, ama gözlüğündeki su damlaları yüzünden okuyamadı, açtığı sayfalar da hemen ıslandı.

"Melcombe'ta başladığını ve kuzeyde Bath'a ve doğuya doğru ilerlediğini yazıyor," dedi Colin. "Diyor ki Noel'de Oxford'da, ertesi ekim ayında da Londra'daymış, ama Oxfordshire civarına ilkbaharın sonlarına kadar ulaşmamış. Birkaç köy temmuza kadar salgından uzak kalmış."

Dunworthy boş gözlerle okunamayan sayfalara baktı. "Bu bize hiçbir şey ifade etmiyor," dedi.

"Biliyorum." Colin doğruldu, hâlâ derin derin nefes alıyordu. "Ama en azından vebanın Noel'de

bütün Oxfordshire'ı etkilediğini yazmıyor. Belki Kivrin temmuza kadar etkilenmeyen o köylerden birindedir.”

Dunworthy ıslak sayfaları atkının sallanan ucuyla silip kitabı kapadı. Alçak sesle, “Bath’tan doğuya ilerlemiş,” dedi. “Skendgate. Oxford-Bath yolunun hemen güneyinde kalıyor.”

Görevli nihayet bir anahtarda karar kılmıştı. Anahtarı kilide soktu.

“Andrews’u bir daha aradım, ama hâlâ cevap veren yok.”

Görevli kapıyı açtı.

“Teknisyen olmadan ağı nasıl çalıştıracaksın?” dedi Colin.

Görevli, “Ağı mı çalıştıracaksınız?” dedi, anahtar hâlâ elindeydi. “Ben sizin bilgisayardan veri almak istediğinizi sanmıştım. Bay Gilchrist izniniz olmadan ağı çalıştırmanıza izin vermez.” Basingame’in izin belgesini çıkarıp baktı.

Dunworthy, “İzni ben veriyorum,” dedi ve adamı hafifçe iterek içeri girdi.

Görevli içeri atıldıysa da açık şemsiyesi kapıya takıldı, sapını yakalamaya çalıştı.

Colin şemsiyenin altına atılıp Dunworthy’nin peşinden içeri girdi.

Gilchrist ısıtmayı kapattırılmış olacaktı. Laboratuvar dışarısı kadar soğuktu, ama yine de Dunworthy’nin her zamanki gibi ıslak olan gözlüğü hemen buğulanıverdi. Çıkarıp ıslak ceketıyla silmeye çalıştı.

Colin eline tomar haline getirilmiş uzun bir kâğıt mendil tutuşturdu. “Tuvalet kâğıdı,” dedi. “Bay Finch için topluyordum. Asıl mesele, doğru yere inerse bile onu bulmak yeterince zor olacak. Bire bir aynı yer ve zamana gitmek çok karmaşık bir iş demiştin.”

“Zaman ve yeri tam olarak biliyoruz,” dedi Dunworthy. Gözlüğünü tuvalet kâğıdıyla sildikten sonra tekrar taktı. Camlar hâlâ bulanıktı.

Görevli, “Maalesef gitmenizi istemek zorundayım,” dedi. “Bay Gilchrist olmadan buraya girmenize izin veremem...” Sustu.

“Hay lanet,” dedi Colin. “Bu Gilchrist mi?”

“Bu ne demek oluyor?” dedi Gilchrist. “Ne işiniz var burada?”

“Kivrin’i geri getireceğim.”

Gilchrist, “Kimden izin aldınız?” diye sordu. “Burası Brasenose’un ağı, siz de izinsiz girerek suç işliyorsunuz.” Görevliye döndü. “Ben, Bay Dunworthy bu binaya girmeyecek diye talimat vermedim mi?”

“Bay Basingame izin vermiş,” dedi görevli. Islak kâğıdı uzattı.

Gilchrist kâğıdı adamın elinden kaptı. “Basingame!” Kâğıda baktı. “Bu Basingame’in imzası değil,” dedi hiddetle. “İzinsiz girmek ve şimdi de evrakta sahtecilik. Bay Dunworthy, sizi şikayet edeceğim. Bay Basingame döndüğünde, ona bütün yap...”

Dunworthy Gilchrist’in üzerine yürüdü. “Ben de Bay Basingame’e dekan vekilinin bir inişi sonlandırmayı reddettiğini, bilerek bir tarihçinin hayatını tehlikeye attığını, laboratuvara girişi yasakladığını ve bunun sonucunda tarihçinin zamandaki konumunun tespit edilemediğini anlatacağım.” Kolunu konsola doğru salladı. “Bu sonuç ne söylüyor, haberin var mı? Zaman yolculuğunu kavrayamayan bir alay embesil yüzünden ki bunlara sen de dahilsin, on gündür teknisyenimin okumasına izin vermediğin bu sonuç ne anlama geliyor? Ne demek biliyor musun? Kivrin 1320’de değil. Şu anda 1348’de, vebanın tam ortasında.” Dönüp ekranları işaret etti. “Ve iki, haftadır orada. Senin aptallığın yüzünden. Senin...” Sustu.

“Benimle böyle konuşmaya hakkınız yok,” dedi Gilchrist. “Bu laboratuvarında bulunmaya da

hakkınız yok. Derhal çıkmanızı istiyorum.”

Dunworthy karşılık vermedi. Konsola doğru bir adım attı.

Gilchrist görevliye, “Disiplin kurulu başkanını çağır,” dedi. “Bunların dışarı atılmasını istiyorum.”

Ekran sadece boş değil, aynı zamanda karanlıktı. Konsolun üstündeki düğmeler de öyleydi. Şalteri indirilmişti. “Şalteri indirmişsiniz,” dedi. Sesi Badri’ninki kadar cansız çıktı. “Ağı kapamışsınız.”

“Evet,” dedi Gilchrist. “İyi ki de öyle yapmışım. Bakın böyle izinsiz içeri dalıvermeye hakkınız olduğunu düşündünüz.”

Elini boş ekrana koydu, kekeleyerek, “Ağı kapamışsınız,” dedi.

Colin ona doğru bir adım attı. “İyi misin, Bay Dunworthy?”

Gilchrist, “Ortaçağ Bölümü’nün yetkilerine hiç saygınız olmadığından,” dedi, “içeri girmenin bir yolunu bulup ağı açmaya kalkışacağınızı düşünmüştüm. Bunu engellemek için gücü kestim, anlaşılana en doğrusunu yapmışım.”

Dunworthy kötü haber alan insanların yıkıldıklarını duymuştu. Badri, Kivrin’in 1348’de olduğunu söylediği zaman, bunun ne anlama geldiğini kavrayamamıştı, ama bu haber onu fiziksel bir güçle yıkmıştı sanki. Nefes alamıyordu. “Ağı kapamışsınız,” dedi. “Yer ve zaman tespiti artık kayboldu.”

“Kayıp mı oldu? Saçmalık. Mutlaka bir yedeği falan vardır. Şalteri tekrar açarsak. ..”

Colin, “Bu artık Kivrin’in nerede olduğunu bilmediğimiz anlamına mı geliyor?” diye sordu.

“Evet,” dedi Dunworthy ve yere düşerken, tıpkı Badri gibi konsola çarpacağına diye düşündü. Ama çarpmadı. Rüzgarın yere devirdiği bir adam gibi, yumuşak bir iniş yaptı ve bir âşık gibi Gilchrist’in kollarına yığıldı.

Colin’in, “Biliyordum,” dediğini duydu. “Aşını yaptırmadığın için böyle oldu. Teyzem beni öldürecek.”

“İmkânsız,” dedi Kivrin. “1348 olamaz.” Ama Imeyne’nin papazının ölmesi, halihazırda hiç hizmetkarlarının olmaması, Eliwys’in Gawyn’in Oxford’a gönderilmesini istememesinin nedeni şimdi anlaşılıyordu. Lady Yvolde, “Orada çok hastalık var,” demişti. Kara Ölüm Oxford’u 1348 Noeli’nde vurmuştu. “Ne oldu?” Kivrin’in sesi iradesinin dışında yükseldi. “*Ne oldu?* Benim 1320’ye gitmem gerekiyordu. 1320’ye! Bay Dunworthy gitme demişti zaten. Ortaçağ’dakiler ne yaptıklarını bilmiyorlar, demişti, ama beni yanlış *seneye* göndermiş olamazlar!” Sustu. “Buradan çıkmalısınız! Bu Kara Ölüm!”

Herkes yüzüne öyle anlamaz gözlerle baktı ki Kivrin tercümanın gene bozulduğunu zannetti. Bir daha söyledi. “Bu Kara Ölüm! Mavi hastalık!”

Eliwys usulca, “Yok,” deyince, Kivrin, “Lady Eliwys, Lady Imeyne ile Peder Roche’u salona indirin,” dedi.

Eliwys, “İmkânsız,” dediyse de elindeki lapa kasesini kutsal bir emanetmiş gibi sıkı sıkı tutan Lady Imeyne’yi kolundan tutup dışarı çıkardı. Peşlerinden Maisry de kulaklarını elleriyle örtüp dışarı fırladı.

Kivrin Roche’a, “Siz de gitmelisiniz,” dedi. “Ben katibin yanında kalırım.”

Katip yataktan, “Yüzündeeeee...” diye mırıldanınca Roche dönüp ona baktı. Katip doğrulmaya çabalayınca Roche adama yaklaşacak oldu.

“Yapmayın!” Kivrin Roche’u kolundan tuttu. “Yanına yaklaşmayın.” Roche ile yatağın arasına girdi. Tercümanın çevirmesini umarak, “Hastalığı bulaşıcı,” dedi. “Yani sâri. Pirelerle yayılıyor bir de...” Damlacık yoluyla bulaşmayı nasıl izah edebileceğini düşünmeye çalıştı. “Hastanın ağzından çıkan salgılarla bulaşıyor. Ölümcül bir hastalık, yaklaşan hemen herkesi öldürür.”

Endişeyle papazın yüzüne bakıp, söylediklerini anladı mı acaba, diye düşündü. Tabii anlayabilirse. 1300’lü yıllarda ne mikrop diye bir şey biliniyordu, ne de hastalıkların bulaşma yolları. Bu çağda yaşayanlar Kara Ölüm’ün Tanrı’nın bir cezası olduğuna inanıyorlardı. Hastalığın kırsal alanların üstünde dolaşan zehirli sislerle, bir ölünün bakışıyla ve sihirle yayıldığını zannediyorlardı.

Katip, “Peder,” dedi. Roche Kivrin’i aşır geçmeye çalıştı ama Kivrin önünü kesti.

“Onu ölüme terk edemeyiz,” dedi Roche.

Kivrin, ama ettiler, diye düşündü. Kaçır geride bıraktılar. İnsanlar öz çocuklarından vazgeçtiler, doktorlar gelmeyi reddettiler, bütün din adamları kaçtı.

Kivrin eğilip Lady Imeyne’nin lapa için yırttığı bez şeritleri aldı. “Ağzınızı burnunuzu bunlarla örtün.”

Bezlerden birini Roche’a verdi. Roche beze bakıp kaşlarını çattı, sonra katlayıp yüzüne bastırıldı.

Kivrin, “Bağlayın,” deyip bir şerit daha aldı. Üçgen biçiminde katlayıp haydut maskesi gibi ağızıyla burnunu kapadı ve arkadan bağladı. “İşte böyle.”

Roche dediğini yaptı, bağladı ve Kivrin’e baktı. Kivrin kenara çekildi. Peder katibin üstüne eğilip elini adamın göğsüne koydu.

Kivrin, “Yapmayın,” deyince başını kaldırıp baktı. “Mecbur kalmadıkça ona dokunmayın.”

Roche muayene ederken Kivrin adamın tekrar yataktan fırlayıp üstüne atılmasından korkarak

nefesini tuttu, ama katip hiç kıvıldamadı. Kolunun altındaki hıyarcıktan kan ve yeşilimsi bir iltihap sızmaya başladı.

Kivrin Roche'un kolunu tuttu. "Sakın dokunmayın," dedi. "Boğuşurken patlamış olmalı." Kanla iltihabı Imeyne'nin bezleriyle silip sardı ve omzundan sıkıca bağladı. Katip ne yüzünü buruşturdu, ne inledi. Kivrin yüzüne bakınca adamın kıpırdamadan ileriye baktığını gördü.

"Öldü mü?"

Roche, "Hayır," deyip elini yine adamın göğsüne koydu. Kivrin göğsünün hafifçe inip kalktığını gördü. Roche maskesinin altından, "Gidip dua kitabımı almam lazım," dedi. Onun da konuşması en az katibinki kadar zor anlaşılıyordu.

Kivrin içinden hayır, dedi. Paniğe kapıldı. Sakın gitme. Ya ölürse? Ya yine kalkarsa yerinden?

Roche doğruldu. "Korkma," dedi. "Geri geleceğim."

Hızla dışarı çıktı, kapıyı açık bırakınca Kivrin kapamak istedi. Aşağıdan gelen sesleri, Eliwys ile Roche'un seslerini duydu. Ona kimseye bir şey söylememesini tembihlemeliydi. Agnes, "Kivrin'in yanında kalmak istiyorum," deyip uluyarak ağlamaya başladı. Rosemund kızarak kardeşine karşılık verdi, bağırması kardeşinin ağlamasını bastırdı.

Agnes çileden çıkmış bir sesle, "Kivrin'e söyleyeceğim," diye bağırınca Kivrin kapıyı itip mandalını taktı.

Agnes buraya girmemeliydi, Rosemund da. Kimse girmemeliydi. Mikrop kapmamalıydılar. Kara Ölüm'ün çaresi yoktu. Korunmanın tek yolu yakalanmamaya çalışmaktı. Çılgın gibi düşünüp veba hakkında bildiklerini hatırlamaya çalıştı. Bu hastalığı on dördüncü yüzyılı incelerken öğrenmişti, Dr. Ahrens de aşılarını yaparken biraz bahsetmişti.

İki farklı türü vardı -hayır üç. Biri doğrudan kana karışıyor ve kurbanı birkaç saatte öldürüyordu. Hıyarcıklı veba sıçan pirelerinden geçiyordu ve lenf bezinde şişliklere sebep olan türdü. Diğeri ise pnömonik vebaydı, hıyarcık çıkmıyordu. Hasta öksürüp kan kusuyor ve mikrop damlacıklarla yayılıyordu, müthiş bulaşıcıydı. Ama katipte hıyarcıklar vardı, o kadar bulaşıcı değildi. Hastanın yanında durmakla bulaşmazdı, pirenin bir insandan başkasına atlaması gerekirdi.

Birden gözünde katibin Rosemund'un üstüne düşüp kızı yere devirmesi canlandı. Ya kıza da geçtiyse? Olamaz, geçmemiştir. Bunun tedavisi yok.

Katip yatakta dönünce Kivrin adamın başına gitti.

"Susadım." Şişmiş diliyle dudaklarını yaladı. Adama bir kupayla su getirdi. Katip hırsıyla birkaç yudum içti, su boğazına kaçtı ve suyu Kivrin'in üstüne püskürttü.

Kivrin ıslanan maskeyi koparırcasına çekerken geriledi. Deli gibi üstünü başını silerken bir yandan da kendi kendine, bu hıyarcıklı veba, diyordu. Bu türü damlacıkla bulaşmaz. Sen veba olamazsın, aşısın oldun. Ama başka virüslere karşı da aşılınmış, bağışıklık sistemi güçlendirilmişti. Hiç hastalanmaması gerekmez miydi? 1348'e de gelmemesi gerekirdi.

"Ne oldu?" diye fısıldadı.

Bu bir kayma olamazdı. Bay Dunworthy kayma kontrolleri yapmadıklarına çok kızmıştı, ama kayma bile olsa inişte birkaç hafta kayma olurdu, böyle yıllar değil. Ağda bir aksama meydana gelmiş olmalıydı.

Bay Dunworthy, Bay Gilchrist'in ne yaptığını bilmediğini söylemişti. İşte bir şey ters gitmiş ve ta 1348'e gelmişti, ama tarihin yanlış olduğunu anlar anlamaz inişi neden sonlandırmamışlardı? Bay Gilchrist'te onu geri getirecek dirayet olmasa bile, Bay Dunworthy'de vardı. Neden ağı tekrar açtırmamıştı?

Çünkü orada değildim, diye düşündü. Yer ve zaman tespitinin alınması en az iki saat alırdı. O sırada ormanda geziniyordu. Ama ağı açık tutarlardı. Bay Dunworthy ağı tekrar kapattırmaz ve randevu zamanını beklerdi. Kivrin için açık tutardı ağı.

Kapıya koşup sürgüyü kaldırdı. Gawyn'i bulmalıydı. İniş yerini öğrenmek zorundaydı.

Katip onunla gelecekmiş gibi doğrulup çıplak bacağını yataktan aşağı attı. "Yardım et bana," dedi ve diğer bacağını da oynatmaya çalıştı.

Kivrin öfkeyle, "Sana yardım edemem," dedi. "Ben buraya ait değilim." Mandalı yerinden kaldırdı. "Gawyn'i bulmam gerek." Ama bunu der demez, Gawyn'in elçi ve Sir Bloet'le birlikte Courcy'e gittiğini hatırladı. Kaçmak için telaş ederken neredeyse Agnes'ı ezecek olan elçiyle birlikte.

Mandalı bırakıp adama döndü. "Diğerlerinde de veba var mıydı?" diye sordu. "Piskoposun elçisinde de hastalık var mı?" Adamın benzinin kül rengi olduğunu, titreyip pelerinine sarındığını hatırladı. Hepsine, Bloet'ye, kibirli ablasına ve geveze kızlara bulaştıracaktı. Ve Gawyn'e. "Buraya geldiğinizde hastalık kaptığınızı biliyordunuz, değil mi? Değil mi?"

Katip, bir çocuk gibi, kollarını bükmeden ona doğru kaldırdı. "Yardım et," dedi ve arkaya düştü, başıyla omzu yatağın kenarından aşağı sarktı.

"Siz yardımı hak etmiyorsunuz. Buraya veba getirdiniz."

Biri kapıyı çaldı.

Kızgınlıkla, "Kim o?" diye bağırdı.

"Roche." Peder geldiği için içinde bir rahatlama ve sevinç hissettiyse de kımlıdamadı. Hâlâ vücudunun yarısı yatağın dışında duran katibe baktı. Ağı açıktı, şişmiş dili ağızını doldurmuştu.

"Beni içeri al," dedi Roche. "Günah çıkarttırmam gerek."

Günah mı çıkaracaktı bu adam? "Hayır" dedi.

Roche kapıya daha sertçe vurdu.

"Sizi içeri alamam," dedi Kivrin. "Bu hastalık bulaşıcı. Yakalanabilirsiniz."

"Adamın ölme ihtimali var. Cennete girebilmesi için itirafını dinlemem gerek."

Kivrin, bu adam cennete falan gitmeyecek, diye düşündü. Buraya vebayı o getirdi.

Katip gözlerini açtı. Gözleri kan çanağına dönmüş ve şişmişti. Nefes alıp verirken hafif hışırtılar çıkarıyordu. Ölüyor, diye düşündü.

Roche seslendi. "Katherine."

Evinden uzakta ve ölüyor. Tıpkı benim gibi. O da buraya bir hastalık getirmişti, kimse yakalanmadıysa, bunun sebebi kendisinin yaptığı bir şey değildi. Eliwys, Imeyne ve Roche onunla ilgilenmişlerdi. Kivrin hepsine mikrop bulaştırmış olabilirdi. Roche başında dua etmiş, ellerini tutmuştu.

Kivrin katibin başını nazikçe kaldırıp adamı düzgünce yatırdıktan sonra kapıya gitti.

Hafifçe araladı. "Ona son duasını ettirmenize izin vereceğim," dedi, "ama önce sizinle konuşmam gerek."

Roche cübbesini giymiş ve maskesini de çıkarmıştı. Elindeki sepette kutsal yağ ile aşai rabbani ekmeği vardı. Artık daha büyük bir güçle nefes alan katibe bakarak elindekileri yatağın ayak ucundaki sandığın üstüne koydu. "İtirafını dinlemek zorundayım," dedi.

Kivrin, "Size anlatmam gerekenleri dinleyene kadar olmaz," dedi. Derin bir nefes aldı. Tercümeyle dikkatle kulak vererek, "Katipte hıyarcıklı veba var," dedi. "Korkunç bir hastalıktır. Yakalanan hemen herkes ölür. Sıçanların üstündeki pirelerle, hastalananların nefesleri, giysileri ve

eşyalarıyla bulaşır.” Anlaması için içinden dua ederek endişeyle Roche’un yüzüne baktı. O da endişeli görünüyordu ve şaşkın.

“Korkunç bir hastalık. Tifoya veya koleraya benzemez. İtalya’da ve Fransa’da yüzbinlerce kişiyi öldürdü bile. Bazı yerlerde o kadar çok insan öldü ki, ölüleri gömecek kimse kalmadı.”

Roche’un yüzünden ne düşündüğü anlaşılıyordu. “Kim olduğunu ve nereden geldiğini hatırlamışsın,” dedi. Bu bir soru değildi.

Kivrin içinden, Gawyn beni ormanda bulduğunda vebadan kaçtığımı düşünüyor, diye geçirdi. Evet, dersem, hastalığı buraya benim getirdiğimi düşünecek. Ama bakışında suçlayan bir ifade yoktu ve bu adamın anlamasını sağlamak zorundaydı.

“Evet,” dedi ve bekledi.

Roche sordu: “Ne yapmamız gerekiyor?”

“Diğerlerini bu odadan uzak tutmalıyız. Onlara evde kalmalarını ve içeri kimseyi almamalarını söyleyin. Köylülere de evlerinden çıkmamalarını tembihlemelisiniz. Ölü bir sıçan görürlerse yanına yaklaşmasınlar. Bundan sonra köy meydanında eğlence ve dans da olmamalı. Köylüler malikaneye, avluya ve kiliseye girmesinler. Hiçbir yerde toplanmamaları gerek.”

Roche, “Ben Lady Eliwys’e Agnes ile Rosemund’u içeride tutmasını söylerim,” dedi. “Köylülere de evden çıkmamalarını tembihlerim.”

Katip garip bir ses çıkarınca ikisi birden dönüp yatağa baktılar.

“Bu vebaya yakalananlara yardım için yapabileceğimiz hiçbir şey yok mu?” Veba sözcüğünü beceriksizce söyledi.

Kivrin dönem halkının ne gibi çareler denediklerini hatırlamaya çalıştı. Küçük çiçek demetleri taşımış, toz haline getirilmiş elmas içmiş, hıyarcıkların üstüne sülük yapıştırmışlardı ama hiçbiri işe yaramamıştı. Dr. Ahrens ne denerlerse denesinler, tetra-siklin ve streptomisin gibi antibiyotiklerden başka hiçbir şeyin işe yaramayacağını söylemişti. Bu ilaçlar da yirminci yüzyılda keşfedilmişti.

“Ona sıvı şeyler verip sıcak tutmalıyız,” dedi.

Roche katibe baktı. “Tanrı mutlaka ona yardım eder,” dedi.

Kivrin, etmeyecek diye geçirdi içinden. Etmemişti de. Avrupa’nın yarısı. “Tanrı, Kara Ölüm’e karşı bize yardım edemez,” dedi.

Roche başını öne doğru sallayıp kutsal yağı aldı.

Kivrin kalan son bez parçasını yerden alırken, “Maskenizi takmalısınız,” dedi. Adamın ağızıyla burnunu kapayacak şekilde bağladı. “Onunla ilgilenirken bunu hep takmaktasınız.” Kendisinin takmadığını fark etmemesini umdu.

Roche, “Bu hastalığı bize Tanrı mı gönderdi?” diye sordu.

“Hayır,” dedi Kivrin. “Hayır.”

“O halde şeytan mı gönderdi?”

İçinden evet demek geldi. Avrupa’nın yarısı Kara Ölüm’den şeytanın sorumlu olduğuna inanmıştı. Şeytanın uşaklarının peşine düşmüş, cüzzamlılarla Yahudilere işkence yapmış, yaşlı kadınları taşlamış, genç kızları yakmışlardı.

“Kimse göndermedi. Bu bir hastalık. Kimsenin suçu değil. Tanrı elinden gelse bize yardım ederdi, ama ...” Ama ne? Bizi duymuyor mu? Çekip gitti mi? Yok mu?

İkna etmeyen bir sesle, “O gelemez,” dedi.

“Biz onun yerine mi hareket etmeliyiz?” dedi Roche.

“Evet.”

Roche yatağın yanında diz çöktü. Başını ellerine doğru eğdi, sonra tekrar kaldırdı. “Tanrı’nın seni bir sebeple aramıza gönderdiğini biliyordum.”

Kivrin de diz çöküp ellerini birleştirdi.

Roche duaya başladı. “*Mittere digneris sanctum Angelum.* Bu evde toplananları korumak ve gözetmek için bize cennetten meleğini gönder.”

Kivrin kayıt cihazına, “Roche’un hastalanmasına izin verme,” dedi. “Rosemund’un hastalanmasına izin verme. Katip, hastalık ciğerlerine ulaşmadan ölsün.”

Roche tıpkı hasta olduğu zamanki gibi okuyordu. Kivrin katibin de kendisi gibi huzura kavuşması için dua etti. Ama adamın huzurlu olup olmadığını anlayamadı. Adam günahlarını itiraf edecek durumda değildi, sürülen yağ da canını yakıyor gibiydi. Peder yağı avuçlarına değdirince yüzünü buruşturdu. Roche dua ederken solukları da sanki daha gürültülü çıkmaya başladı. Roche başını kaldırıp adama baktı. Kollarında küçük morumsu çürükler beliriyordu. Yani cilt altındaki damarlar birer birer çatlıyordu.

Roche dönüp Kivrin’e baktı. “Bunlar son günler mi?” diye sordu. “Tanrı’nın havarilerinin haber verdikleri kıyamet mi geliyor?”

Kivrin içinden evet, diye geçirirken, “Hayır,” dedi. “Hayır, yalnızca kötü bir zamandayız. Korkunç bir zaman bu, ama herkes ölmeyecek. Bundan sonra çok güzel günler gelecek. Rönesans, sınıf reformları ve müzik. Harikulade dönemler. Yeni ilaçlar çıkacak, insanlar vebadan, suçüçeğinden ya da zatürreden ölmeyecek. Herkesin yeterince yiyeceği olacak, kışın bile evleri sıcacık ısınacak.” Noel için süslenmiş sokakları, vitrinlerle ışıklarla bezenmiş Oxford’u düşündü. “Her yerde ışık olacak, bir de kendi kendine çalan çanlar.”

Anlattıkları katibi yatıştırmış gibiydi. Nefesleri hafiflemiş, uykuya dalmıştı.

Kivrin, “Artık ondan uzaklaşın,” dedi ve Roche’u pencereye götürdü. Önüne taşı getirdi. “Ona dokunduktan sonra ellerinizi yıkamalısınız.”

Tasta çok az su vardı. Roche’un kocaman ellerini yıkamasını seyrederken, “Hasta için kullandığımız kaselerle kaşıkları da yıkamalıyız,” dedi. “Giysileriyle bezleri de yakmalıyız. Veba onlarda.”

Roche ellerini cübbesinin eteğine sildi ve Eliwys’e yapılması gerekenleri anlatmaya gitti. Uzun bir bez ve bir tas dolusu suyla geri döndü. Kivrin bezi geniş şeritler halinde yırtıp bir tanesini yüzüne bağladı.

Tastaki su kısa zamanda bitti. Katip uyanmış, durmadan su istiyordu. Kivrin Roche’u mümkün olduğunca hastadan uzak tutmaya çalışarak kupayı adamın dudaklarına götürdü.

Roche akşam ibadetini yapmak ve çanı çalmak için kiliseye gitti. Kivrin arkasından kapıyı kaparken aşağıdan gelen seslere kulak kabarttıysa da bir şey duymadı. Belki de uyudular diye düşündü, ya da hastalandılar. Imeyne’nin elinde lapayla hastanın üzerine eğilmesi, Agnes’in yatağın ayakucunda durması geldi aklına. Rosemund adamın altında kalmıştı.

Yatağın yanında bir aşağı bir yukarı yürürken, artık çok geç, diye düşündü. Kuluçka süresi ne kadardı? İki hafta mı? Hayır, aşının etkili olması o kadar sürüyordu. Üç gün mü? İki mi? Hatırlayamıyordu. Katip ne zamandır mikrop saçıyordu? Noel yemeğinde kimin yanına oturduğunu hatırlamaya çalıştı, ama adama hiç bakmamıştı. O esnada Gawyn’i gözlüyordu. Katiple ilgili hatırlayabildiği en belirgin sahne, Maisr’nin eteğini tutmasıydı.

Gidip kapıyı açtı ve seslendi. “Maisry!”

Cevap veren olmadı, ama bu bir şey ifade etmezdi. Maisry muhtemelen ya uyuyor ya saklanıyordu

ve katipte zatürre değil hıyarcıklı veba vardı, hem hastalık pirelerle yayılıyordu. Katip hastalığını kimseye bulaştırmamış da olabilirdi, fakat döner dönmez Roche’u katibin yanında bırakıp sıcak kömür getirmek için ve elbette herkesin iyi olduğundan emin olmak için mangalı alıp aşağı indi.

Rosemund ile Eliwys kucaklarında dikişleriyle ateşin başında oturuyorlardı, Lady Imeyne de yanlarında dua kitabını okuyordu. Agnes üstünde ittiği oyuncak arabasıyla konuşuyordu. Maisry yüksek masanın yanında duran peykelerin birine uzanmış uyuyordu, yüzü uykuda bile asıktı.

Agnes arabasını Imeyne’nin ayağına çarpınca yaşlı kadın başını eğip, “Uslu uslu oynamazsan oyunağımı alırım, Agnes,” dedi. Sesindeki aksilik, Rosemund’un aceleyle bastırmaya çalıştığı gülüşü, yüzlerindeki ateşin aydınlığında görünen sağlıklı pembelik Kivrin’in içini çok rahatlatmıştı. Evdeki herhangi bir akşamdan farksızdı.

Eliwys dikiş dikmiyordu. Makasıyla uzun bez şeritler kesiyor ve ikide bir başını kaldırıp kapıya bakıyordu. Imeyne’nin kitabından dua okuyan sesinde endişe vardı. Rosemund bez yırtarken başını kaldırıp kaygıyla annesine baktı. Eliwys ayağa kalktı, paravanların arkasına geçip dışarı çıktı. Kivrin kadının birinin geldiğini duyduğunu sandı, ama bir dakika geçmeden geri gelip yerine oturdu ve bezi eline aldı.

Kivrin ses çıkarmadan merdivenleri indi, ama yeterince sessiz değildi. Agnes arabasını bırakıp “Kivrin!” diye bağırdı ve kendini kucağına attı.

Kivrin kızı boştaki eliyle kendinden uzaklaştırdı. “Aman, bu kömürler sıcak.”

Elbette sıcak değildi kömürler. Sıcak olsaydı, değiştirmek için aşağı inmezdi, ama Agnes birkaç adım geri gitti.

“Neden yüzünü örttün?” diye sordu Agnes. “Bana masal anlatır mısınız?”

Eliwys de ayağa kalkmıştı, Imeyne başını çevirmiş ona bakıyordu. Eliwys sordu: “Katip nasıl?”

Istırap içinde, demek istediye de, “Ateşi biraz düştü,” demekte karar kıldı. “Benden uzak durmalısınız. Giysilerime hastalık bulaşmış olabilir.”

Hepsi birden ayağa kalktılar, Imeyne bile kitabını boynundaki kutsal emanetine bastırıp ona bakarak ateşin başından uzaklaştı.

Noel kütüğü hâlâ yanıyordu. Kivrin eteğiyle tutarak mangalın kapağını kaldırıp gri kömürleri ocağın kenarına boşaltdı. Havaya küller uçtu, kömürlerden biri kütüğe çarptı ve yere düşüp sıçradı.

Agnes güldü, herkes kömürün yerde yuvarlanıp bir peykenin altına girmesini izledi. Eliwys hariç, o, arkasını dönmüş paravanlara doğru bakıyordu. Kivrin, “Gawyn atları alıp döndü mü?” diye sordu ve sorduğuna pişman oldu. Eliwys’in gergin yüzünden cevap zaten okunuyordu. Üstelik sorusu Imeyne’nin dönüp buz gibi gözlerle ona bakmasına neden oldu.

Eliwys başını çevirmeden, “Hayır,” dedi. “Acaba piskoposun diğer adamları da hastalanmış mıdır?”

Kivrin elçinin kül rengi yüzünü, keşişin bitkin halini hatırladı. “Bilmem.”

“Hava soğuyor,” dedi Rosemund. “Belki Gawyn bu gece kalmaya karar vermiştir.”

Eliwys bir şey söylemedi. Kivrin ateşin önünde diz çöküp ağır ocak süngüsüyle kömürleri karıştırdı ve kor kömürleri üste çıkardı. Süngüyle mangalın içine itmeye çalıştıktan sonra vazgeçip mangalın kapağıyla doldurdu.

“Bunu başımıza sen getirdin,” dedi Imeyne.

Kivrin’in yüreği ağzına geldi, başını kaldırdı, ama Imeyne ona bakmıyordu. Gözleri Eliwys’in üzerindeydi. “Başımıza bu cezayı senin günahların getirdi.”

Eliwys dönüp Imeyne’ye baktı. Kivrin yüzünde şok ya da öfke görmeyi umarken ikisini de

göremedi. Kayınvalidesine aklı başka yerdeymiş gibi kayıtsızca baktı.

Imeyne, “Tanrı zina yapanları da, evlerini de cezalandırır,” dedi, “tıpkı şimdi seni cezalandırdığı gibi.” Dua kitabını yüzüne doğru salladı. “Vebayı buraya getiren senin günahların.”

Eliwys soğuk bir tavırla, “Piskoposa haber gönderen sendin,” dedi. “Peder Roche’tan memnun değildin. Onlarla birlikte hastalığı buraya davet eden sensin.”

Dönüp dışarı çıktı.

Imeyne tokat yemiş gibi kaskatı durduktan sonra gidip yerine oturdu. Dizlerinin üzerine eğilip parmaklarını dalgın dalgın boynundaki zincirin üstünde gezdirdi.

Agnes, “Bana şimdi masal anlatır mısın?” diye sordu.

Imeyne dirseklerini peykeye dayayıp ellerini alınına bastırdı.

“Bana inatçı kızın masalını anlat,” dedi Agnes.

“Yarın. Yarın sana bir masal anlatırım.” Mangalı alıp üst kata çıktı.

Katibin ateşi yine yükselmişti. Saçma sapan konuşuyor, ayinden bölümleri müstehcen sözlermiş gibi bağırarak okuyordu. Durmadan su istiyordu. Roche ile sırayla avludan su taşıdılar.

Kivrin bir elinde kova diğer elinde mumla, Agnes’a görünmemek için parmaklarının ucuna basarak aşağı indi, ama hepsi uyuyordu, Lady Imeyne hariç. Diz çökmüş dua ediyordu, sırtı dimdik ve acımasızdı. Bunu başımıza sen getirdin.

Kivrin karanlık avluya çıktı. İki çan birbirlerinin temposunu hafifçe kaçırarak çalıyordu. Kivrin akşam ibadeti mi, yoksa cenaze çanları mı diye düşündü. Kuyunun yanında yarısı dolu bir kova duruyordu. Kovayı taşların üzerine boşaltıp taze suyla doldurduktan sonra mutfak kapısına bıraktı ve yiyecek bir şeyler almak için içeri girdi. Eve götürülürken yiyeceklerin üstüne örtülen ağır örtüler masanın ucuna serilmişti. Bezlerden birinin içine ekmekle soğuk et koyup çıkın yaptı. Çıkınla kovayı alıp yukarı çıktı. Mangalın önünde yere oturup yediler. İlk ısırıkta kendini daha iyi hissetti.

Katip de daha iyi görünüyordu. Biraz daldı, sonra terledi. Kivrin kaba mutfak beziyle adamı silerken, katip iyi gelmiş gibi içini çekti ve uykuya daldı. Uyandığında ateşi düşmüştü. Yatağın yanına iterek bir sandık götürdüler, üzerine bir yağ kandili koydular. Nöbetleşe hastanın başında bekleyip pencerenin önündeki sedirde uyudular. Hava uyutmayacak kadar soğuktu, ama Kivrin taş pervaza yaslanıp kıvrıldı ve kestirdi, her uyandığında katip biraz daha iyileşmiş gibi görünüyordu.

Tıp tarihinde hıyarcıkları yarmanın bazen hastaları kurtardığını okumuştular. Katibinkinden akan irin kesilmiş, göğsündeki hırıltı da durmuştu. Belki de kurtulacaktı.

Kara Ölüm’ün kayıtların gösterdiği kadar çok insan öldürmediği kanısında olan tarihçiler de vardı. Bay Gilchrist istatistiklerin korku ve eğitimsizlik yüzünden büyük ölçüde abartıldığını düşünüyordu. İstatistikler doğruysa bile veba her bir köyün yarısını öldürmemişti. Kimi yerlerde sadece bir ya da iki vaka görülmüştü. Bazı köylerde hiç ölen olmamıştı.

Nesi olduğunu anlar anlamaz katibi tecrit etmişlerdi, Kivrin de Roche’un hastaya yaklaşmasını epeyce önlemeyi başarmıştı. Mümkün olan her türlü tedbiri almışlardı. Üstelik akciğer vebasına da dönüşmemişti. Belki de bu kadarı yeterliydi ve zamanında müdahale etmişlerdi. Roche’a köyü kapatmaları, köye kimsenin sokulmaması gerektiğini söylemeliydi. Belki de veba üzerlerinden geçip gidecekti. Böyle yaptığı olmuştu. Hiç hastalık görülmemiş köyler vardı, İskoçya’nın bazı kesimlerine veba hiç ulaşmamıştı.

İç i geçmiş olmalıydı. Uyandığında hava aydınlanmaya yüz tutmuş, Roche da gitmişti. Yatağa baktı. Katip kıpırtısız yatıyordu, gözleri ardına kadar açıktı. Kivrin, adamın öldüğünü, Roche’un da mezarını kazmaya gittiğini zannetti, ama bunlar daha aklından geçerken adamın göğsündeki örtünün

inip kalktığını fark etti. Uzanıp nabzına baktı. Kalbi çok hızlı ve neredeyse hissedilmeyecek kadar zayıf atıyordu.

Çan çalmaya başlayınca Roche'un sabah ibadetine gittiğini anladı. Maskesini burnunun üzerine çekip yatağa eğildi. Usulca, "Peder," dedi, ama adam duyduğunu gösteren hiçbir hareket yapmadı. Elini alnına koydu. Ateşi düşmüştü ama cildi hiç de normal değildi. Kâğıt gibi kupkuruydu, kollarıyla bacaklarındaki kanamalar da kararmış ve yayılmıştı. Ağzını dolduran dili dişlerinin arasından dışarı çıkmış ve korkunç derecede morarmıştı.

Adam berbat kokuyordu, maskesinin üstünden bile alabildiği mide bulandırıcı bir koku saçıyordu. Pencerenin önündeki sedirin üstüne çıkıp keten bezi indirdi. Temiz, buz gibi hava mis gibiydi. Pervazdan dışarı sarkıp derin derin içine çekti.

Avluda kimseler yoktu, ama temiz soğuk havayı içine çekerken mutfak kapısında elinde dumani tüten bir kaseyle Roche belirdi. Evin kapısına doğru yürürken Lady Eliwys dışarı çıktı ve Roche'a bir şey söyledi. Roche ona doğru yürürken durdu, maskesini yüzüne çekip karşılık verdi. Kivrin, insanlardan uzak durmaya çalışıyor, diye düşündü. Roche eve girdi, Lady Eliwys de kuyunun başına gitti.

Kivrin bezleri pencerenin kenarına tutturup odadaki havayı yelpazeleyebileceği bir şey aradı. Sedirden aşağı atladı, mutfaktan getirdiği bezlerden birini alıp tekrar pencereye çıktı.

Eliwys hâlâ kuyunun başında kovayla su çekiyordu. Durdu, kovanın ipini bırakmadan dönüp avlu kapısına baktı. Gawyn atını yularından çekerek avluya girdi.

Eliwys'i görünce durdu, Gringolet ona çarptı ve kızgınlıkla başını salladı. Gawyn'in yüzünde yine o her zamanki ümit ve hasret dolu ifade vardı. Kivrin adamın yüz ifadesinin şu anda değişmemesine bile sinirlendi. Ama bilmiyor ki, diye düşündü. Courcy'den daha şimdi dönmüştü. Az sonra öğrenecekleri, Eliwys'in anlatacakları yüzünden Gawyn'e acıdı.

Eliwys kovayı kuyunun kenarına çekti. Gawyn Gringolet'in yularını tutarak ona doğru bir adım attı ve durdu.

Kivrin içinden, biliyor, dedi. Zaten biliyor. Piskoposun elçisi de hastalandı, Gawyn bizi uyarmak için geri döndü. Birden Gawyn'in atları getirmediğini fark etti. Keşiş de hastalandı, diğerleri de kaçtı.

Gawyn kımıldamadan Eliwys'in ağır kovayı kuyunun taş kenarına kaldırmasını izledi. Kivrin, onun için her şeyi yapar, diye düşündü. Onu ormanda yüzlerce haydudun elinden alır, ama bundan kurtaramaz.

Ahıra girmek için sabırsızlanan Gringolet silkindi. Gawyn yatıştırmak için elini hayvanın burnuna götürdü, ama çok geç kalmıştı. Eliwys onu fark etmişti.

Kovayı bıraktı. Kova, Kivrin'in ta yukardan duyabileceği bir şapırtı çıkararak düştü. Bir an sonra Eliwys Gawyn'in kollarındaydı. Kivrin'in eli ağzına gitti.

Kapı hafifçe vuruldu. Açmak için sedirden aşağı atladı. Agnes gelmişti.

"Bana şimdi masal anlatır mısın?" Üstü başı kir pas içindeydi. Dünden beri saçlarını kimse örmemişti. Saçları bonesinin altından her yana fişkırmıştı. Anlaşılan ocak başında uyumuştü. Elbisesinin kollarından biri külle kaplıydı.

Kivrin kızın kolunu silkelememek için kendini güç tuttu. Kapıyı kapayacak kadar itip, "İçeri giremezsin," dedi. "Sen de hastalanırsın."

"Benimle oynayacak kimse yok," dedi Agnes. "Annem gitti, Rosemund da hâlâ uyuyor."

Kivrin sertçe, "Annen su almaya gitti," dedi. "Büyükannen nerede?"

“Dua ediyor.” Kivrin’in eteğine uzanınca, Kivrin hemen geri çekildi.

“Bana dokunma,” dedi.

Agnes’in dudakları bükülüyordu. “Neden kızdın bana?”

Kivrin bu kez daha nazikçe, “Sana kızgın falan değilim,” dedi. “Ama içeri gelemezsin. Katip çok hasta. Yanına yaklaşan...” Agnes’a mikrop bulaşmasını anlatabilmenin bir yolu yoktu. “... yaklaşan da hastalanır.”

“Ölecek mi?” Kapıdan içeriye görmeye çalıştı.

“Korkarım, evet.”

“Ya sen?”

“Hayır.” Kivrin artık korkmadığını fark etti. “Rosemund biraz sonra uyanır. Sana masal anlatmasını iste.”

“Peder Roche ölecek mi peki?”

“Hayır. Haydi git, Rosemund uyanıncaya kadar arabanla oyna.”

“Katip öldükten sonra masal anlatır mısın?”

“Anlatın. Haydi, aşağı.”

Agnes duvara tutunarak gönulsüzce üç basamak indi. “Hepimiz mi öleceğiz?”

“Hayır.” Becerebilirim ölmeyeceğiz. Kapıyı kapayıp sırtını dayadı.

Katip hâlâ görmeyen gözlerini yukarıya dikmiş, kımıldamadan yatıyordu. Bütün varlığı bağışıklık sisteminin daha önce hiç karşılaşmadığı ve kullanacağı hiçbir savunma silahı olmayan düşmanla yaptığı çarpışmaya yönelmişti.

Kapı tekrar çalındı. “Aşağı in, Agnes,” diye seslendi, ama gelen Roche’tu. Mutfaktan bir kase sıcak çorbayla kor kömür getirmişti. Kömürleri mangala boşalttı, sonra çömelip üstlerine üfledi.

Ilık ve berbat kokan kaseyi Kivrin’e vermişti. Acaba içindeki hangi malzeme ateşi düşürmüştü?

Roche ayağa kalkıp kaseyi aldı. Kaşıkla katibe içirmeye çalıştılar ama adamcağızın kocaman dilinden süzülüp ağzının kenarlarından dışarı aktı.

Biri kapıyı tıklattı.

Kivrin, çarşafı silmeye uğraşırken, “Agnes, sana içeri giremezsin dedim,” diye sesledi.

“Büyükannem seni çağırıyor.”

Roche, “Lady Imeyne hasta mı?” diye sordu. Kapıya gitti.

“Hayır. Rosemund hasta.”

Kivrin’in kalbi küt küt atmaya başladı.

Roche kapıyı açtı, ama Agnes içeri girmedi. Eşikte durup pederin maskesine baktı.

Roche endişeyle, “Rosemund mu hasta?” diye sordu.

“Yere düştü.”

Kivrin onları itip merdivenlerden aşağı indi.

Rosemund ateşin başındaki peykelerden birinde oturuyor, Lady Imeyne de başında duruyordu.

Kivrin, “Ne oldu?” diye sordu.

Rosemund şaşkın bir sesle, “Düştüm,” dedi. “Kolumu çarptım.” Büküğü dirseğini, Kivrin’e uzattı.

Lady Imeyne bir şey mırıldandı.

“Ne?” Kivrin yaşlı kadının dua ettiğini anladı. Etrafına bakıp Eliwys’i aradı. Salonda yoktu. Maisry korkuyla masaya sokulmuş duruyordu. Kivrin’in aklından Rosemund’un hizmetçi kıza takılıp düşmüş olabileceği geçti.

“Bir şeye mi takıldın?”

“Hayır.” Sesi hâlâ şaşkıncı. “Başım ağrıyor.”

“Başını mı vurdun?”

“Hayır.” Rosemund elbisesinin kolunu yukarı sıyırdı. Çizilmişti, ama kanamamıştı. Kivrin içinden kırmış olabilir mi, diye geçirdi. Kız kolunu garip bir açıyla tutuyordu. Kivrin nazikçe tutup oynattı. “Böyle acıyor mu?”

“Hayır.”

Kolunu yavaşça büktü. “Böyle?”

“Hayır.”

“Parmaklarımı oynatabiliyor musun?”

Rosemund dirseğini açmadan birer birer parmaklarını oynattı. Kivrin kaşlarını çattı, aklı karışmıştı. İncinmiş olabilirdi, ama bu kadar rahatça oynatamazdı o zaman. “Lady Imeyne,” dedi. “Peder Roche’u çağırır mısınız?”

Imeyne kibirli bir tavırla, “O bize yardım edemez,” dediyse de merdivenlerden yukarı çıktı.

Kivrin Rosemund’a, “Kırıldığını sanmıyorum,” dedi.

Rosemund kolunu indirirken, irkilip tekrar kaldırdı. Benzi attı, üst dudağında ter damlaları belirdi.

Kivrin, kırılmış olmalı, diye düşünüp tekrar kızın koluna uzandı. Kız kolunu çekti ve Kivrin daha ne olduğunu anlayamadan oturduğu yerden yere düştü.

Bu sefer başını vurdu. Kivrin taşa sertçe çarpınca çıkardığı sesi duydu. Kızın yanında diz çöktü. “Rosemund, Rosemund. Beni duyuyor musun?”

Kız kıpırdamadı. Düşerken tutunmak ister gibi incinmiş kolunu uzatmıştı. Kivrin koluna dokununca irkildi, ama gözlerini açmadı. Kivrin deli gibi etrafına bakıp Imeyne’yi aradı ama kadın merdivenlerde yoktu.

Rosemund gözlerini açtı. “Beni bırakma.”

“Yardım çağırmam gerek.”

Rosemund başını iki yana salladı.

Kivrin, kalın kapıdan sesini duyamayacağını bilse de, “Peder Roche!” diye seslendi. Lady Eliwys paravanların arkasından koşarak geldi ve kendini yere attı.

“Mavi hastalık mı?” diye sordu.

Hayır. “Düştü,” dedi Kivrin. Elini Rosemund’un çıplak koluna koydu. Sıcaktı. Rosemund gözlerini kapamış, uykuya dalmış gibi düzenli ağır nefesler alıyordu.

Kivrin elbisesinin kolunu kızın omzuna kadar sıyırdı. Koltukaltını görebilmek için kolunu kaldırdı. Rosemund çekmeye çalışsa da sıkıca tutup bırakmadı.

Katibinki kadar büyük değildi, ama parlak kırmızıydı ve çoktan sertleşmişti. Hayır, dedi içinden. Olamaz. Rosemund inleyip kolunu çekmeye çabaladı. Kivrin nazikçe elbisesini indirip kolunu yere bıraktı.

Agnes merdivenlerin yarısına kadar gelip seslendi. “Ne oldu? Rosemund hastalandı mı?”

Kivrin, bunun olmasına izin veremem, diye düşündü. Yardım bulmalıyım. Hepsi mikroba maruz kaldılar, Agnes bile. Ve onlara yardımı dokunacak hiçbir şey yok burada. Antibiyotiklerin keşfine daha altı yüzyıl var.

Imeyne, “Senin günahların yüzünden oldu,” dedi.

Kivrin başını kaldırdı. Eliwys Imeyne’ye bakıyordu, ama dediğini duymamış gibi boş gözlerle.

“Gawyn ile ikinizin günahları.”

“Gawyn,” dedi Kivrin. İniş yerini gösterebilir, Kivrin de yardım getirebilirdi. Dr. Ahrens ne yapılması gerektiğini bilirdi. Ve Bay Dunworthy de. Dr. Ahrens ona aşıyla streptomisin verirdi.

“Gawyn nerede?” diye sordu.

Şimdi ümit ve hasret dolu gözlerle Eliwys ona bakıyordu. Kivrin, Gawyn sonunda ilgisini çekmeyi başardı, diye düşündü. “Gawyn,” dedi. “Nerede o?”

“Gitti,” dedi Eliwys.

“Nereye gitti? Onunla konuşmam gerek. Gidip yardım getirmeliyiz.”

“Yardım falan yok,” dedi Lady Imeyne. Rosemund’un yanında diz çöküp ellerini birleştirdi. “Bu, Tanrının cezası.”

Kivrin ayaga kalktı. “Nereye gitti?”

“Bath’a,” dedi Eliwys. “Kocamı getirmeye.”

Bütün bunları kaydetmenin iyi olacağına karar verdim. Bay Gilchrist Ortaçağ'ın açılmasıyla Kara Ölüm hakkında birinci elden veri toplayabileceğimizi umduğunu söylemişti, sanırım kastettiği buydu.

Buradaki ilk veba vakası piskoposun elçisiyle birlikte gelen katip oldu. Geldiklerinde hasta olup olmadığını bilmiyorum. Belki hastaydı, o sebeple Oxford'a gidecek yerde hastalığını onlara bulaştırmadan önce adamı başlarından atmak için buraya geldiler. Ama diğerleri Noel sabahı gittikleri zaman adamcağız kesinlikle hastaydı ve bu da önceki gece köy halkının en az yarısıyla temas ettiği sırada hastalığının bulaşıcı olduğu anlamına gelir.

Hastalığı Lord Guillaume'un kızı Rosemund'a geçirdi. Kız ayın... galiba yirmi altısında hastalandı. Zaman kavramımı tamamen yitirmiş durumdayım. İkisinde de klasik bubo mevcut. Katibinki çatladı ve iltihap akıtıyor. Rosemund'un ki ise sert ve büyüyor. Neredeyse ceviz büyüklüğünde. Etrafındaki bölge de yangılı. İkisinde de yüksek ateş ve aralıklı olarak sayıklama görülüyor.

Peder Roche ile birlikte iki hastayı da tecrit ettik ve herkese evlerinden çıkmamalarını, birbirleriyle temastan kaçınmalarını söyledik, ama korkarım çok geç kaldık. Köy halkının hemen hepsi Noel yemeğindeydi. Ailenin bütün üyeleri de katiple birlikte buradaydı.

Keşke hastalığın bulaşıcı olduğunu ve kuluçka süresini belirtiler ortaya çıkmadan önce bilebilseydim. Vebanın üç formu olduğunu biliyorum: Bubonik, pnömonik ve septisemik. Öksürükle, nefes yoluyla ve dokunarak yayıldığından pnömonik formunun en bulaşıcı türü olduğunu da biliyorum. Katiple Rosemund'da bubonik formu var gibi görünüyor.

Öyle korkuyorum ki düşünemiyorum bile. Korku dalgalar halinde beni boğuyor adeta. Tam iyiyim derken, birden öyle bir gafil avlıyor ki, bu odadan, bu evden, bu köyden, bu hastalıktan kaçmamak için yatağın kenarına tutunmak zorunda kalıyorum.

Veba aşılarımı yaptırdım, bağışıklık sistemimi güçlendirdim biliyorum, ama katip bana her dokunduğunda korkudan büzülüyorum. Peder Roche maskesini takmayı sürekli unutuyor, onun ya da Agnes'in hastalığa yakalanmasından çok korkuyorum. Galiba katip ölecek. Rosemund da. Köyde birinin akciğer vebası olmasından, Gawyn'in geri dönmemesinden ve randevudan önce iniş yerini bulamamaktan korkuyorum.

(Ara)

Biraz daha sakinim şimdi. Beni duysanız da duymasanız da, sizinle konuşmak beni yatıştırıyor.

Rosemund genç ve kuvvetli. Hem veba herkesi öldürmedi. Hiç kimsenin ölmediği köyler bile vardı.

Rosemund'u yukarıdaki odaya çıkardılar, yatağın yanındaki dar yerde ona bir yer yatağı yaptılar. Roche ot şiltenin üstüne keten bir çarşaf yaydıktan sonra örtü getirmek için samanlığın tavan arasına gitti.

Kivrin, katibin halini, o korkunç dilini, kararmış derisini görünce Rosemund'un inat edip yatmayacağından korkmuştu, ama adama bakmadı bile. Fistanıyla ayakkabılarını çıkardıktan sonra minnetle dar şilteye yattı. Kivrin yataktan tavşan kürkünden örtüyü alıp kızın üstüne örttü.

Rosemund, "Ben de katip gibi haykırıp insanların üstüne atılacak mıyım?" diye sordu.

"Hayır." Kivrin gülümsemeye çalıştı. "Dinlenmeye çalış. Bir yerin ağrıyor mu?"

"Karnım." Rosemund elini karnına götürdü. "Ve başım. Sir Bloet ateşin erkekleri dans ettirdiğini söyledi. Beni korkutmak için masal uydurduğunu zannetmişim. Ağızlarından kan gelinceye kadar dans edip sonra da ölüyorlarmış. Agnes nerede?"

"Annenle birlikte çatı katında." Eliwys'e Agnes ile Imeyne'yi alıp çatı katına kapanmalarını söylemişti ve Eliwys dönüp ardına bakmadan dediğini yapmıştı.

"Babam yakında gelir," dedi Rosemund.

"Artık sessiz ol ve dinlen."

"Büyükannem insanın kocasından korkmasının ölümcül bir günah olduğunu söylüyor, ama elimde değil. Bana yakışsız biçimde dokunuyor ve doğru olamayacak şeyler anlatıp duruyor."

Kivrin içinden, umarım acı çekerek can verir, diye geçirdi. Umarım çoktan hastalık kapmıştır.

"Babam şimdi yola çıkmıştır bile," dedi Rosemund.

"Uyumaya çalışmalısın."

"Sir Bloet burada olsaydı, bana dokunmaya cesaret edemezdi," dedi ve gözlerini kapadı. "Bu sefer korkan o olurdu."

Roche kucağında yatak örtüleriyle içeri girdi ve tekrar çıktı. Kivrin örtüleri Rosemund'un üstüne örttü, yanlardan sıkıştırdı. Katibin üstünden aldığı kürkü de tekrar adamın üstüne örttü.

Katip sakince yatıyordu, ama nefesindeki hışırtı yeniden başlamıştı. Arada bir öksürüyordu. Ağzı açıktı ve dilinin gerisi beyaz bir pasla kaplıydı.

Bunun Rosemund'un başına da gelmesine izin veremem, diye düşündü. Daha on iki yaşında. Yapabileceği bir şey olmalıydı. Bir şey. Vebaya bir bakteri neden oluyordu. Streptomisin ile sulfa ilaçları bakteriyi öldürebilirdi, ama kendi başına bunları üretmezdi ve iniş yerini de bilmiyordu.

Gawyn de Bath yolundaydı. Elbette gidecekti. Eliwys ona koşmuş, boynuna sarılmıştı. Artık onun için her yere gider, her şeyi yapardı, bu kocasını geri getirmek olsa bile.

Gawyn'in Bath'a gidip dönmesinin ne kadar süreceğini hesaplamaya çalıştı. Yetmiş kilometrelik bir yoldu. Hızlı bir gidişle bir buçuk günde ulaşırdı. Gidiş geliş üç gün. Eğer gecikmezse, eğer Lord Guillaume'u bulabilirse, eğer kendi de hastalanmazsa. Dr. Ahrens tedavi edilmeyen vebalılarının dört beş gün içinde öldüklerini söylemişti, ama Kivrin katibin o kadar dayanabileceğini sanmıyordu. Adamın ateşi yine yükselmişti.

Rosemund'u yukarı taşıdıkları zaman Lady Imeyne'nin sandığını yatağın altına itmişti. Çekip çıkardı ve içindeki kurutulmuş otlarla tozlara bakmaya başladı. Dönem halkı veba sırasında sarı kantaron ve yabani yasemin gibi ilaçlar kullanmışlardı, ama toz elmas gibi bunlar da bir fayda

sağlamamıştı. Şifaotu işe yarayabilirdi, ama küçük keten keselerde hiç pembe veya mor çiçeğe rastlamadı.

Dönünce Roche'u derenin yanından söğüt dalı toplamaya yolladı. Dal parçalarını acı çayın içine batırdı. Roche tadına bakıp yüzünü buruşturdu. "Nedir bu?"

"Aspirin," dedi Kivrin. "Yani umarım öyledir."

Roche kupayı artık tadını umursamayacak durumda olan katibe içirdi. Ateşini biraz düşürür gibi oldu, ama Rosemund'un ateşi öğleden sonra düzenli olarak yükseldi ve sonunda titremeye başladı. Roche akşam ibadeti için gittiğinde kız artık nerdeyse dokunulmayacak kadar sıcaktı.

Kivrin ateşini düşürmek için üstünü açıp kollarıyla bacaklarını soğuk suyla ıslatmaya çalıştı, ama kız öfkeyle kıvrılıp bükülerek ondan kaçtı. Birbirine vuran dişlerinin arasından, "Bana böyle dokunmanız çok yakışksız, efendim," dedi. "Döndüğü zaman bunu babama söyleyeceğimden şüpheniz olmasın."

Roche geri gelmedi. Kivrin yağ kandillerini yaktı, Roche'un neden gelmediğini düşünerek kızın üstünü örtüp sıkıştırdı.

Loş ışıkta Rosemund daha kötü görünüyordu, yüzü solgun ve zayıflamış gibiydi. Kendi kendine mırıldanıyor, tekrar tekrar Agnes'a sesleniyordu. Bir defa da aksi aksi sordu. "Nerede o? Şimdiye çoktan gelmeliydi."

Kivrin de içinden, gelmeliydi, dedi. Akşam duasının çanları çalalı bir saat olmuştu. Roche mutfaktadır, diye düşündü. Bize çorba yapıyordur. Belki de Eliwys'e Rosemund'un durumunu haber vermeye gitmiştir. Hasta falan değil. Ama yine de pencereye çıkıp avluya baktı. Hava soğuyordu, karanlık gökyüzü bulutluydu. Avluda kimse yoktu. Hiçbir yerde ne ışık ne de ses vardı. Roche kapıyı açınca Kivrin pencereden aşağı atlayıp gülümsedi. "Nerede kaldınız? Ben de..." Sustu.

Roche cübbesini giymiş, kutsal yağ ile aşai rabbani ekmeği getirmişti. Kivrin Rosemund'a göz attı. İçinden, hayır, dedi, hayır olamaz. "Muhtar Ulf'un yanından geliyorum. İtirafını dinledim." Tanrı'ya şükür Rosemund için getirmemiş, diye düşündü. Sonra Roche'un dediklerini kavradı. Köyde veba başlamıştı.

"Emin misiniz?" diye sordu. "Veba çıbanı var mı?"

"Evet."

"Evde başka kaç kişi var?"

Yorgun bir sesle, "Karısıyla iki oğlu," dedi Roche. "Kadına maske takmasını söyledim, oğlanları da söğüt kesmeye gönderdim."

"İyi." İyi bir tarafı yoktu. Hayır, doğru değildi. En azından akciğer vebası değil, hıyarcıklı vebaydı, yani kadınla oğullarının hâlâ şansları vardı. Ama Ulf daha kaç kişiye bulaştırmıştı ve ona kim bulaştırmıştı? Ulf'un katiple bir teması olmamıştı. Mikrobu uşakların birinden almış olacaktı. "Başka hastalanan var mı?"

"Yok."

Bu hiçbir şey ifade etmezdi. Roche'u ancak çok hasta olduklarında çağırırlardı, yani korkuya kapıldıklarında. Köyde şimdiden üç dört vaka olabilirdi. Belki de on.

Pencerenin önüne oturup ne yapmak gerektiğini düşünmeye çalıştı. Hiç, dedi içinden. Yapabileceğin hiçbir şey yok. Birbiri ardınca köyleri silecek, aileleri, kasabaları yok edecek. Avrupa'nın yarısını.

Rosemund, "Hayır!" diye bağırıp yerinden kalkmaya çabaladı.

İkisi birden kızın üstüne atıldılar ama Rosemund çoktan arkaüstü yatmıştı. Üstünü örttüler,

tekmeleyip tekrar açtı. “Anneme söyleyeceğim Agnes, seni yaramaz kız,” diye mırıldandı. “Çıkarın beni.”

Gece hava daha da soğudu. Roche mangala kömür taşıdı. Kivrin de pencereye çıkıp keten bezi gerdi, ama içerisi hâlâ buz gibiydi. Kivrin ile Roche sırayla mangalın başına sokulup biraz kestirmeye çalıştılar ve Rosemund gibi titreyerek uyandılar.

Katip titremiyordu, ama soğuktan şikayet etti. Konuşurken sarhoş gibi, dili dolanıyordu. Elleriyle ayakları soğuk ve hissizdi.

Roche, “Ateşin yanında olmaları lazım,” dedi. Onları aşağı indirmeliyiz.”

Kivrin içinden, anlamıyorsun, dedi. Tek ümidimiz hastaları uzak tutmak, enfeksiyonun yayılmasına izin vermemek. Ama çoktan yayıldı bile, diye düşündü. Acaba Ulf’un kollarıyla bacakları da soğuyor muydu, ateş yanıyor muydu yanında? O kulübelerin birindeki ateşin başında oturmuştu bir kere. O ateş bir kediyi bile ısıtmazdı.

Kediler de öldü, diye düşünüp Rosemund’a baktı. Bütün vücudu titriyordu, şimdiden daha zayıf ve daha perişan görünüyordu.

“Hayat vücutlarından akıp gidiyor,” dedi Roche.

“Biliyorum.” Kivrin yatak örtülerini kaldırmaya başladı. “Maisry’e söyleyin, salona hasır yaysın.”

Katip merdivenlerden aşağı inebildi. Kivrin ile Roche iki koluna girip destek oldular. Ama Roche Rosemund’u kucagında taşımak zorunda kaldı. Eliwys ile Maisry salonun bir ucuna hasır yayıyorlardı. Agnes hâlâ uyuyordu, Imeyne de dün geceki yerinde diz çökmüştü, ellerini yüzünün önünde sımsıkı birleştirmişti.

Roche Rosemund’u yatırdı, Eliwys de üstünü örttü. Rosemund boğuk sesiyle, “Babam nerede?” dedi. “Neden burada değil?”

Agnes yattığı yerde döndü. Bir dakika sonra uyanacak, Rosmeund’un şiltesine tırmanacak, gözlerini katibe dikecekti. Agnes’ı hastalardan uzak tutmanın bir yolunu bulmalıydı. Başını kaldırıp kirişlere baktı, ama çok yüksekteydi. Çatı katının alt kısmında bile kirişler perde asılamayacak kadar yüksekte kalıyordu, zaten bütün örtü ve kürkler kullanılıyordu. Peykeleri döndürüp çekerek bir barikat oluşturdu. Roche ile Eliwys de yardıma geldiler. Masayı ters çevirip peykelere dayadılar. Eliwys Rosemund’un yanına gidip oturdu. Kız uyuyordu, yüzü ateşin aydınlığında kızarmıştı.

Kivrin, “Maske takman gerek,” dedi.

Eliwys peki der gibi başını salladı ama kımıldamadı. Rosemund’un bir tutam saçını yüzünden çekti. “O, kocamın göz bebeğidir” dedi.

Rosemund neredeyse bütün sabah uyudu. Kivrin Noel kütüğünü ocağın kenarına çekip ateşe odun yığdı. Sıcağı hissedebilmesi için katibin ayaklarını açtı.

Kara Ölüm boyunca, papa hekim tarafından iki ateş arasında bir odada oturulmuş ve hastalığa yakalanmamıştı. Bazı tarihçiler ısının veba basilini öldürdüğünü düşünmüşlerdi. Büyük olasılıkla papayı koruyan, mikrop saçan insanlardan uzak kalması olmuştu, ama denemeye değermişti. Rosemund’a bakarak her şeyi denemeye değer, diye düşündü. Ocağa daha fazla odun attı.

Peder Roche sabah duasına gitti, ama vakit öğleyi geçmişti. Çan sesi Agnes’ı uyandırdı. Barikatın üstüne çıkarken, “Peykeleri kim devirdi?” diye sordu.

Kivrin barikatın epeyce gerisinde durup, “Bu çiti geçmeyeceksin,” dedi. “Büyükannenin yanında duracaksın.”

Agnes bir sedirin üstüne tırmanıp, masanın üzerinden baktı. “Rosemund’u görüyorum,” dedi.

“Öldü mü?”

Kivrin sertçe, “Çok hasta,” dedi. “Yanımıza yaklaşmamalısın. Git arabanla oyna.”

“Rosemund’u göreceğim,” deyip bacağına masanın üstünden aşırıldı.

Kivrin bağırdı. “Hayır! Git büyükannenle otur.”

Agnes şaşkın şaşkın baktıktan sonra ağlamaya başladı. “Rosemund’u göreceğim,” diye bağırdı, ama suratını asıp büyükannesinin yanına oturdu.

Roche geldi. “Ulf’un büyük oğlu da hasta,” dedi. “Şişlikleri var.”

Sabah iki, öğleden sonra bir hasta haberi daha geldi. Biri de kahyanın karısıydı. Kadın hariç hepsinde hıyarcıklar ya da lenf bezlerinin üzerinde küçük şişlikler vardı.

Kivrin Roche ile birlikte kahyanın karısını görmeye gitti. Kadın bebeğini emziriyordu, ince keskin yüzü daha da sivrileşmişti. Ne öksürüyor, ne de kusuyordu, Kivrin hıyarcıkların henüz çıkmadığını ümit etti. Kahyaya, “Maskenizi takın,” dedi. Ümidi olmamasına rağmen ekledi, “Bebeğe ineğin sütünü verin. Çocukları annelerinden uzak tutun.” İki odada altı çocuk vardı. Tanrım, lütfen akciğer vebasını olmasın, diye dua etti içinden. Lütfen hiçbiri yakalanmasın.

Hiç olmazsa Agnes güvendedeydi. Kivrin bağırdığından beri barikatın yanına yaklaşmamıştı. Başka şartlar altında gülünç olacak öfkeli gözlerle Kivrin’e kötü kötü bakarak biraz oturmuş, sonra kalkıp arabasını almak için yukarı çıkmıştı. Yüksek masanın üstünde arabasına yer yapmıştı, şimdi de yemek yiyorlardı.

Rosemund uyanıktı. Kısık sesiyle Kivrin’den içecek bir şey istedi. Kivrin verir vermez de sessiz bir uykuya daldı. Katip bile dalmıştı, nefesindeki hışırtı daha alçak çıkıyordu. Kivrin şükran duyarak Rosemund’un yanına oturdu.

Gidip kahyanın çocuklarıyla uğraşan Roche’a yardım etmeli, hiç olmazsa maskesini taktığından ve ellerini yıkadığından emin olmalıydı, ama birden kendini kıpırdayamayacak kadar halsiz hissetti. Bir dakikacık uzansam, diye düşündü. Belki aklıma bir şey gelir.

“Gidip Blackie’yi göreceğim,” dedi Agnes.

Kivrin daldığı uykudan irkilerek uyandı ve etrafına bakındı.

Agnes kırmızı peleriniyle kırmızı kukuletasını giymiş, barikatın göze alabildiği kadar yakınına gelmişti. “Beni köpeğimin mezarına götüreceğine söz vermiştin.”

“Sus, ablanı uyandıracaksın,” dedi Kivrin.

Agnes ağlamaya başladı, istediğini yaptırmak istediği zamanlardaki gibi bağırarak değil de, sessiz hıçkırıqlarla içini çekerek ağlıyordu. Onun da sabrı tükendi artık, diye düşündü Kivrin. Bütün gün yalnız kaldı. Rosemund da, Roche da, ben de sabrımızın sınırına geldik. Herkes meşgul, aklı başka yerde ve korku içinde. Zavallıcık.

Agnes, “Söz verdin,” dedi, dudakları titredi.

Kivrin yumuşak bir sesle, “Seni şimdi köpeğine götüremem,” dedi, “ama sana bir masal anlatayım. Ama çok sessiz olmalıyız.” Parmağını dudaklarına götürdü. “Rosemund ile katibi uyandırmamalıyız.”

Agnes akan burnunu eliyle sildi. Epeyce yüksek bir fısıltıyla, “Bana ormana giden kızın masalını anlat,” dedi.

“Tamam.”

“Arabam da dinleyebilir mi?”

“Tabii,” diye fısıldadı. Agnes arabasını almak için salonda bir koşu kopardı, geri geldi ve barikatı aşmak için peykenin üstüne tırmandı.

“Masanın yanında yerde otur,” dedi Kivrin. “Ben de diğer tarafta oturacağım.”

“Seni duyamam ki.” Agnes’in yüzü yine asıldı.

“Duyarsın, hiç ses çıkarmazsan duyarsın.”

Agnes yere inip oturdu, sırtını peykeye yasladı, arabasını da yanına yerleştirdi. Arabasına, “Çok sessiz olmalısın,” dedi.

Kivrin gidip hastalarına hızla göz attıktan sonra kendini gene halsiz hissederek masaya yaslanıp oturdu.

Agnes, “Uzak bir diyarda,” diye başladı.

“Uzak bir diyarda bir kız yaşarmış. Büyük bir ormanın kıyısında ...”

“Babası, ‘Sakın ormana gitme,’ demiş, ama kötü bir kız olduğundan dinlememiş.”

Kivrin, “Kötü bir kız olduğundan söz dinlememiş,” dedi. “Pelerinini giymiş ...”

“Kukuletalı kırmızı pelerinini giymiş,” dedi Agnes, “Ve babası gitme demesine rağmen, ormana gitmiş.”

Babasının sözünü dinlememiş. Bay Dunworthy’ye, “Bana bir şey olmaz,” demişti. “Başımın çaresine bakabilirim.”

“Ormana gitmemeliydi, değil mi?” diye sordu Agnes.

Kivrin, “Ormanda ne var görmek istemiş. Sadece birazcık gider dönerim diye düşünmüş,” dedi.

Agnes hükmünü verdi. “Gitmemeliydi. Ben olsam gitmezdim. Orman karanlıktır.”

“Ormanlar karanlıktır, korkutucu seslerle doludur.”

Agnes, “Kurtlarla da,” dedi. Kivrin kızın kendisine olabildiğince yakın olmak için masaya iyice yanaştığını duydu. Küçük arabasını kucaklamış halde, dizlerinin üstünde tahtaya yaslandığını görür gibi oldu.

“Kız kendi kendine, burayı hiç sevmedim, demiş. Ama çok karanlık olduğundan patikayı da göremiyormuş. Ve birden üstüne bir şey atlayıvermiş.”

Agnes, “Kurt mu?” diye fısıldadı.

“Hayır. Ayıymış. Ayı demiş ki, ‘Ormanımda ne arıyorsun?’”

Agnes korkulu ve alçak sesiyle, “Kız çok korkmuş,” dedi.

“Evet. ‘Ah, lütfen beni yeme ayı’ demiş. ‘Kayboldum, evimin yolunu bulamıyorum’. Korkunç görünse de çok iyi yürekli bir ayıymış. ‘Ormandan çıkmaya yardım ederim ben’ demiş. Kız da, ‘Nasil? Burası çok karanlık’ demiş. Ayı, ‘Baykuşa sorarım’ demiş. ‘O karanlıkta da görür.’”

Kivrin masalı uydurdukça garip biçimde rahatladığını hissetti. Agnes sözünü kesmeyi bırakmıştı. Bir süre sonra ayağa kalkıp barikatın üzerinden baktı. “Ayı kargaya sormuş. ‘Ormandan çıkış yolunu biliyor musun?’ Karga, ‘Evet’ demiş.”

Agnes masaya yaslanmış, arabasını göğsüne bastırmış uyuyordu, pelerini çözülmüş yere düşmüştü.

Üstünü örtmek gerekirdi, ama Kivrin bunu göze alamadı. Bütün örtülere veba mikrobu bulaşmıştı. Köşede yüzü duvara dönük halde dua eden Lady Imeyne’ye baktı. Usulca, “Lady Imeyne,” dedi, ama kadın duyduğunu gösteren hiçbir hareket yapmadı.

Kivrin ateşe biraz daha odun atıp oturdu, sırtını masaya yasladı, başını da arkaya dayadı. Karga, “‘Ormandan çıkış yolunu biliyorum’ demiş. ‘Sana gösteririm.’ Ama ağaçların üstünden hızla uçup gitmiş, takip edememişler.”

Uyuyakalmış olmalıydı, çünkü gözlerini açtığı anda ateş sönmeye yüz tutmuştu, boynu da tutulmuştu. Rosemund ile Agnes hâlâ uyuyorlardı, ama katip uyanıktı. Kivrin’e seslendi, söyledikleri anlaşılacak

gibi değildi. Bütün dilini kaplayan beyaz pas ile nefesi öyle iğrençti ki, Kivrin nefes almak için başını yana çevirmek zorunda kaldı. Koltukaltındaki hıyarcıktan yine çürümüş et kokulu, koyu kıvamlı iltihap akmaya başlamıştı. Kivrin öğürmemek için dişlerini sıkarak sargısını değiştirdi, eski sargıyı salonun öbür ucuna götürdükten sonra ellerini yıkamak için kuyunun başına gitti. Soğuk havayı içine çekerek kovadan bir eline, sonra da diğerine soğuk su döktü.

Roche avluya girdi. Birlikte eve doğru yürürlerken, “Ulric, Hal’ın oğlu,” dedi, “ve kahyanın oğullarından biri, en büyüğü, Walthef.” Kapıya en yakın peykeye kendini bıraktı.

“Yorulmuşsunuz,” dedi Kivrin. “Biraz uzanıp dinlenin.”

Imeyne salonun diğer ucunda bacakları uyuşmuş gibi sendeleyerek ayağa kalkıp onlara doğru yaklaştı.

“Kalamam. Söğüt dalı kesmek için bıçak almaya geldim.” Ama ocağın yanında oturup boş gözlerle ateşe bakmaya devam etti.

Kivrin, “Hiç olmazsa birkaç dakika dinlenin,” dedi. “Ben size bira getireyim.” Kapıya doğru gitti.

“Bu hastalığı sen getirdin,” dedi Imeyne.

Kivrin döndü. Yaşlı kadın salonun ortasında durmuş, kötü kötü Roche’a bakıyordu. Dua kitabını iki eliyle göğsüne bastırmıştı. Altından kutsal emanetin asılı olduğu zincir sallanıyordu. “Bu hastalığı buraya senin günahların davet etti.”

Sonra Kivrin’e döndü. “Martin yortusunun duasını Aziz Eusebius gününde okudu. Cübbesi de kirli.” Tıpkı Sir Bloet’nin ablasına yakındığı gibi konuşuyordu. Papazın günahlarını sayıp dökerken zincirin halkalarını tespih gibi çekiyordu. “Mumları parmaklarıyla söndürdü, fitillerini kırdı.”

Kivrin kadına bakıp, kendisini haklı çıkarmaya uğraşüyor, diye düşündü. Piskoposa mektup yazıp yeni bir papaz istemişti, ona buldukları yeri bildirmişti. Vebayı buraya kendisinin getirdiği gerçeğine tahammül edemiyordu. Ama merhamet uyandıramıyordu. Roche’u suçlamaya hiç hakkın yok, diye düşündü Kivrin. Adam elinden geleni yaptı. Sen ne yaptın? Bir köşede diz çöküp dua ettin.

Buz gibi bir tavırla Imeyne’ye “Tanrı vebayı bir ceza olarak göndermedi,” dedi. “Bu bir hastalık.”

Imeyne, “Confiteor Deo’yu okumayı unuttu,” dediyse de köşesine geri dönüp tekrar diz çöktü. “Mihrap mumlarını haç perdesine koydu.”

Kivrin Roche’un yanına gitti. “Kimsenin suçu değil.”

Roche gözlerini ateşe dikmişti. “Bunu yapan Tanrı’ysa, çok korkunç bir günah için ceza veriyor olmalı,” dedi.

“Günah falan yok. Bu bir ceza değil.”

Katip, “*Dominus!*” diye bağıırıp kalkmaya çabaladı. Ciğerleri parçalanacakmış gibi öksürdü, ama ağzından bir şey gelmedi. Gürültüye uyanan Rosemund sızlanmaya başlayınca Kivrin, bu bir ceza değilmiş gibi, diye geçirdi içinden, ama kesinlikle öyle görünüyordu.

Rosemund’a uykunun hiçbir faydası olmamıştı. Ateşi tekrar yükseldi, gözleri de çukura kaçmıştı. En ufak bir harekette, birisi ona vuracakmış gibi irkiliyordu.

Kivrin, hastalık kızı öldürüyor, diye düşündü. Bir şeyler yapmak zorundayım.

Roche gidip tekrar gelince, Kivrin yukardan Imeyne’nin ilaç sandığını getirdi. Imeyne dudakları sessizce kıpırdanarak onu izledi, ama Kivrin sandığı kadının önüne koyup küçük keselerin içinde ne olduğunu sorunca ellerini yüzüne götürüp gözlerini kapadı.

Kivrin bazılarını tanıyordu. Dr. Ahrens onu tıbbi bitkiler konusunda çalıştırdığı için karakafes otunu, ciğer otunu ve solucan otu yapraklarını tanıdı. Küçük bir kesede akli başında olan bir insanın

kimseye vermeyeceği cıva sülfür vardı. Bir kese de en az diğeri kadar tehlikeli olan yüksük otu.

Tanıdığı bütün bitkileri kaydattığı suda bekletti. Koku yaz esintisi gibi harikaydı, tadı da söğüt kabuğu çayından kötü değildi, ama bir işe yaramadı. Gece indiğinde katip durmadan öksürüyordu, Rosemund'un karnında ve kollarında da kırmızı lekeler belirmeye başlamıştı. Koltukaltındaki şişlik yumurta büyüklüğünde ve bir o kadar da sertti. Dokununca acıdan bağıırıyordu.

Kara Ölüm sırasında hekimler hıyarcıkların üstüne lapa koymuş ya da deşmişlerdi. Ayrıca hastaları hacamat etmiş, arsenik vermişlerdi. Katip de hıyarcık çatladıktan sonra daha iyi görünüyordu ve hâlâ hayattaydı. Ama buboyu yarmak enfeksiyonu yayabilir, ya da daha beteri kana karışmasına yol açabilirdi.

Su ısıttı, bezleri sıcak suyla ıstatıp hıyarcığın üstüne koydu. İlk dokunuşta Rosemund feryat etti. Kivrin hiçbir işe yaramayan soğuk suya dönmeye mecbur kaldı. Soğuk bezi kızın koltukaltında tutarken, aslında hiçbir şey işe yaramıyor, diye düşündü. Hiçbir işe.

İniş yerini bulmam şart, diye düşündü. Ama orman kilometrelerce uzanıyordu, içinde yüzlerce meşe ağacı ve onlarca açıklık vardı. Asla bulamazdı. Hem Rosemund'u da bırakamazdı.

Belki Gawyn geri dönerdi. Bazı şehirlerin kapıları kapatılmıştı. Belki Bath'a giremez, belki yollarda birileriyle konuşur ve Lord Guillaume'un ölmüş olabileceği kanısına varırdı. İçinden, geri dön, dedi. Acele et, geri dön.

Tekrar Imeyne'nin keselerinin başına dönüp içindekilerin tadına bakmaya koyuldu. Sarı toz, sülfürdü. Hekimler bunu salgınlarda yakıp havayı dezenfekte etmekte kullanmışlardı. Ortaçağ tarihinde sülfürün bazı bakterileri öldürdüğünü okuduklarını hatırladı, ama yalnızca şimdi hatırlayamadığı sulfa bileşimleri halinde. Ancak yine de hıyarcığı deşmekten daha güvenliydi.

Denemek için ateşin üstüne biraz sülfür serpti. Boğazını maskenin üstünden bile yakan sarı bir duman çıktı. Katip nefes almaya çabaladı, Imeyne de köşesinden kuru kuru öksürmeye başladı.

Kivrin bozuk yumurta kokusunun birkaç dakika içinde dağılacağını ummuştu, ama gözleri yakan sarı duman havada tabut örtüsü gibi asılı kaldı. Maisry önlüğünün içine öksürerek dışarı kaçtı, Eliwys de dumandan kaçmak için Imeyne ile Agnes'ı alıp çatı katına çıktı.

Kivrin evin kapısını açıp mutfak bezlerinden biriyle içerinin havasını dışarı süpürdü, bir süre sonra hava biraz temizlendi, ama boğazı hâlâ yanıyordu. Katip öksürmeye devam etti, ama Rosemund susmuştu, nabızı da hissedilmeyecek kadar yavaşlamıştı.

Kivrin kızın sıcak kuru bileklerini tuttu. "Ne yapacağımı bilmiyorum," dedi. "Her şeyi denedim." Roche öksürerek içeri girdi.

Kivrin, "Sülfürden," dedi. "Rosemund kötüledi."

Roche kızın nabzına baktıktan sonra tekrar dışarı çıktı. Kivrin bunu iyiye yordu. Rosemund'un durumu gerçekten kötü olsaydı, Roche gitmezdi.

Birkaç dakika sonra üzerinde cübbesi, elinde kutsal yağ ve ekmekle geri geldi.

"Ne oldu?" diye sordu. "Kahyanın karısı öldü herhalde."

Roche, "Hayır," deyip Rosemund'a baktı.

"Hayır." Kivrin ayağa fırlayıp Rosemund ile papazın arasına girdi. "İzin vermem."

"Günah çıkarmadan ölmemelidir." hâlâ kıza bakıyordu.

Kivrin onun bakışlarını takip etti. "Rosemund ölmüyor."

Şimdiden ölü gibiydi. Çatlamış dudakları aralıktı, cansız gözlerini kırpmıyordu. Zayıf yüzünü saran incecik cildi sarımsı bir renk almıştı. Çaresizlikle, hayır diye geçirdi içinden. Buna engel olmak için bir şey yapmalıyım. Daha on iki yaşında.

Roche elinde kupayla ilerleyince Rosemund yalvarırcasına kollarını kaldırdı. Ve kolları düştü. “Veba çıbanını yarmamız gerek,” dedi Kivrin. “Zehri dışarı akıtmalıyız.”

Roche’un itiraz edeceğini, önce kızın itirafını dinlemek isteyeceğini sanmıştı, ama öyle yapmadı.

Kupayla kutsal yağı yere bırakıp bıçak getirmeye gitti.

Kivrin peşinden, “Keskin olsun,” diye seslendi. “Şarap da getirin.” Su kabını yeniden ateşe koydu. Kivrin Roche’un getirdiği bıçağı suyla yıkayıp sapının yanındaki kiri tırnaklarıyla kazıdı. Sapını fistanının eteğine sarıp bıçağı ateşe tuttu, sonra üstüne kaynar su, sonra şarap, sonra tekrar kaynar su döktü.

Rosemund’u ateşin yakınına taşıdılar, aydınlıktan mümkün olduğunca faydalanmak için çıbanı ateşe doğru çevirdiler. Roche kızın başının yanında diz çöktü. Kivrin kızın kolunu nazikçe içgömleğinden dışarı çıkardı, kumaşı buruşturup altına yastık yaptı. Roche kızın kolunu tutup hıyarcığı açacak şekilde döndürdü.

Neredeyse elma kadar büyümüşü ve bütün omzu kızarmış ve şişmişti. Hıyarcığın kenarları yumuşak, adeta pelte gibiydi, ama ortası hâlâ sertti.

Kivrin Roche’un getirdiği şarap şişesini açtı, bir bezin üstüne biraz şarap döküp hıyarcığı nazikçe sildi. Sanki derinin altına bir taş yerleştirilmiş gibiydi. Bıçağın keseceğinden bile kuşkuluydu.

Bıçağı eline aldı, bir atardamarı kesmekten, enfeksiyonu yaymaktan, her şeyi daha da kötüleştirmekten korkarak şişliğin üstünde tuttu.

Roche, “Artık acı hissetmez,” dedi.

Kivrin Rosemund’a baktı. Hıyarcığın üstüne bastırıldığında bile kımıldamamıştı. Gözleri ilerideki korkunç bir şeye dikilmişti. Kivrin, onu öldürsem de, daha kötü olamaz, diye düşündü.

“Kolunu tutun,” dedi. Roche kolunu bileğinden ve ortasından tutup yere bastırdı. Rosemund gene kımıldamadı.

Kivrin, iki hızlı, temiz kesik, diye düşündü. Derin bir nefes aldı ve bıçağı şişliğe değdirdi.

Rosemund’un kolu kasıldı, omzunu bıçaktan kaçırıp döndürdü ve zayıf eli bir pençeye dönüştü. Kısılmış sesiyle, “Ne yapıyorsun?” dedi. “Seni babama söyleyeceğim.”

Kivrin bıçağı hızla geri çekti. Roche kızın kolunu yakalayıp tekrar yere bastırdı. Rosemund güçsüzce diğer eliyle papaza vurdu.

“Ben Lord Guillaume D’Iverie’nin kızıyım,” dedi. “Bana böyle davranamazsınız.”

Kivrin bıçağı uzanamayacağı mesafeye çekip, bir yere değdirmemeye çalışarak ayağa kalktı. Roche uzanıp tek eliyle Rosemund’un iki bileğini kolayca tuttu. Kız güçsüzce Kivrin’e tekme attı. Kupa devrildi, şarap koyu bir gölcük halinde yere döküldü.

Kivrin, “Onu bağlamamız gerek,” dedi ve bıçağı bir katil gibi havada tuttuğunu fark etti. Eliwys’in yırttığı bezlerden birine sarıp, başka bir bezi daha şeritler halinde yırttı.

Roche kızın bileklerini başının üstünde bağlarken, Kivrin de ayak bileklerini ters çevrilmiş peykelerden birinin bacağına bağladı. Rosemund karşı koymadı ama Roche içgömleğini açık göğsünün üstüne çekince, “Seni tanıyorum,” dedi. “Sen Lady Katherine’e saldıran haydutsun.”

Roche eğilip bütün ağırlığıyla kızın kolunu bastırdı ve Kivrin de şişliği kesti.

Kan sızmaya, ardından da fişkirmaya başladı. Kivrin bir atardamarı kestiğini sandı. Roche ile bez yığımına atıldılar. Kivrin kalın bir tutam alıp yaraya bastırdı. Bezler kandan sıırılsıklam ıslandı. Roche’un uzattığı temiz bezi almak için elini kaldırdığı anda küçük kesikten tekrar kan fişkirdi. Kendi fistanının eteğini bastırınca Rosemund Agnes’in yavru köpeği gibi, alçak çaresiz bir ses çıkardı ve kendini bıraktı.

Kızı öldürdüm, diye düşündü.

“Kanamayı durduramıyorum,” dedi, ama kan çoktan dinmişti. Eteğini yaranın üstünde tutup yüze, sonra iki yüze kadar saydıktan sonra bir köşesinden tutup dikkatle kaldırdı.

Kesiğe hâlâ kan doluyordu ama şimdi koyu kıvamlı sarımsı yeşil bir iltihapla karışıktı. Roche bezle silmeye yeltendi, ama Kivrin, “Hayır, veba mikrobuyla dolu,” deyip bezi elinden aldı. “Dokunmayın.”

Mide bulandırıcı iltihabı sildi. İltihap biraz daha aktıktan sonra yerini sulu kana bıraktı. “Sanırım hepsi bu kadar,” dedi. “Bana şarabı verin.” Üstüne dökmek için temiz bir bez aradı.

Hiç kalmamıştı. Kanı durdurmak için hepsini kullanmışlardı. Şarap şişesini dikkatle eğip kesiğin üstüne biraz şarap akıttı. Rosemund kıılmıdamadı. Bütün kanı akıp gitmiş gibi benzi kül rengini almıştı. Akmıştı da. Ve ona verecek kan da yok. Temiz bir bezim bile yok.

Roche kızın bileklerini çözüyordu. Gevşek elini kocaman ellerinin arasına aldı. “Artık kalbi daha güçlü atıyor,” dedi.

Kivrin, “Daha fazla bez lazım,” deyip gözyaşlarına boğuldu.

“Babam bu yüzden sizi astıracak,” dedi Rosemund.

Rosemund'un bilinci kapalı. Dün gece enfeksiyonu boşaltmak için bubosunu yarmaya çalıştım ve galiba durumu daha da kötüleştirdim. Çok kan kaybetti. Çok solgun, nabızı da öyle zayıf ki bileğinden hissedemiyorum bile.

Katip de daha kötü. Cilt altındaki kanamalar devam ediyor ve sona yaklaştığı açık. Dr. Ahrens'in tedavi edilmeyen hıyarcıklı vebanın dört ila beş günde ölümlle sonuçlandığını söylediğini hatırlıyorum, ama katibin o kadar dayanması mümkün değil.

Lady Eliwys, Lady Imeyne ve Agnes hâlâ iyiler, ama Lady Imeyne suçlayacak birini aramakla adeta aklını bozdu. Bu sabah Maisry'nin kulaklarını tokatladı, kızcağıza tembelliği ve ahmaklığı yüzünden Tanrı'nın hepimizi cezalandırdığını söyledi.

Maisry gerçekten de ahmak ve tembel. Agnes'ı beş dakika bile emanet edemezsiniz. Bu sabah onu Rosemund'un yarasını yıkamak için su getirmeye gönderdim, yarım saat sonra suyu getirmeden geri geldi.

Hiçbir şey söylemedim. Lady Imeyne'nin kıza tekrar vurmasını istemedim. Lady Imeyne'nin beni suçlaması an meselesi. Maisry'nin unuttuğu suyu almaya giderken dua kitabının üstünden beni izlediğini gördüm ve ne düşündüğünü tahmin edebiliyorum. Kaçmamış olmakla veba hakkında çok şey bildiğimi, sözde hafızamı kaybetmiş olmam gerektiğini, yaralı değil hasta olduğumu düşünüyor.

Bu suçlamalarla, Lady Eliwys'i de vebaya benim sebep olduğuma inandırmasından korkuyorum. Beni dinlemesi gerektiğine ikna etmesinden korkuyorum. Barikatı dağıtıp, onları kurtarması için Tanrı'ya yalvarmaları gerektiğine ikna etmesinden korkuyorum.

Peki, kendimi nasıl savunacağım? Ben Kara Ölüm hakkında her şeyin bilindiği gelecekte geldim, ama streptomisin olmadan nasıl tedavi edileceğini ve nasıl geri döneceğimi bilmiyorum mu diyeceğim?

Gawyn hâlâ dönmedi. Eliwys merak ve korkudan deliye döndü. Roche akşam ibadetine gitti, Eliwys de başı açık, sırtında pelerini olmadan kapıda durmuş yolu gözlüyor. Acaba aklına Bath'a doğru yola çıktığında Gawyn'in çoktan hastalığı kapmış olabileceği geliyor mu? Courcy'e piskoposun elçisiyle birlikte gitmişti ve geri geldiğinde vebadan haberi vardı.

(Ara)

Muhtar Ulf da ölüm döşeğinde, karısıyla bir oğlu da hasta. Hıyarcık yok, ama kadının kasıklarında birkaç tane küçük yumru var. Roche'a sürekli maskesini takmasını ve mecbur kalmadıkça hastalara dokunmamasını hatırlatmak gerekiyor.

Tarihi belgeselerde halkın veba salgınında paniğe kapıldığı, hastalara bakmayıp kaçtıkları, en beteterlerinin de din adamları olduğu söyleniyordu, ama hiç de öyle değil.

Herkes korku içinde fakat elinden geleni yapıyor. Roche bir harika. Muayene ettiğim süre boyunca oturup muhtarın karısının elini tuttu. En tiksindirici işlerde, Rosemund'un yarasını yıkarken, lazımlıkları boşaltırken, katibin altını temizlerken yüzünü bile buruşturmuyor. Hiç korkmuş gibi bir hali yok. Bu cesareti nereden alıyor bilmiyorum.

Sabah ve akşam ibadetlerinde dua etmeye devam ediyor. Tanrı'ya bizi gerçekten duyuyormuş gibi Rosemund'u, hastalığın belirtilerini, neler yaptığımızı anlatıyor. Tıpkı benim size anlattığım gibi.

Merak ediyorum Tanrı orada mı, yoksa kendini, aşılması imkansız, zamandan daha beter bir yere mi kapadı?

(Ara)

Vebayı işitebiliyoruz. Definlerden sonra köy kiliselerinin çanları çalınıyor; erkekler için dokuz, kadınlar için üç, bebekler için de bir kere. Sonra bir saat boyunca düzenli vuruşlar. Esthcote'ta bu sabah iki defin oldu. Osney de dünden beri aralıksız çan çalıyor. Buraya ilk geldiğimde duyduğumdan bahsettiğim güneybatıdaki çan artık durdu. Bu, vebanın oradaki işini bitirdiği anlamına mı geliyor, yoksa çanı çalacak kimse kalmadı mı, bilmiyorum.

(Ara)

Lütfen Rosemund ölmesin. Lütfen Agnes da hastalanmasın. Lütfen Tanrım, Gawyn'i geri gönder.

İniş yerini bulmaya çalıştığı gün Kivrin'den kaçan çocuk da gece vebadan yatağa düştü. Peder Roche akşam duasına gittiğinde annesi onu bekliyordu. Çocuğun sırtında hıyarcık vardı. Annesiyle Roche çocuğu tutarken Kivrin hıyarcığı yardı.

Kivrin bu işi yapmak istemedi. Iskorbüt çocuğu zaten zayıf düşürmüştü ve Kivrin kürek kemiklerinin altından geçen bir atardamar olup olmadığını bilemiyordu. Rosemund'un durumunda bir iyileşme yok gibi görünüyordu, ama Roche nabzının daha güçlendiğini iddia ediyordu. Kız tek damla kanı kalmamış gibi bembeyazdı ve hiç kıılmıyordu. Çocuk da kan kaybetmeye dayanamayacak gibiydi.

Ama oğlanın sırtı neredeyse hiç kanamadı ve Kivrin daha bıçağı yıkamadan yanaklarına renk geldi.

Hiç olmazsa iskorbüte iyi geleceğini düşünerek, "Kuşburnu çayı içirin," dedi. "Ve söğüt kabuğu." Bıçağın ağzını ateşe tuttu. İniş yerini bulamayacak kadar bitkin düşüp başında oturduğu günkü ateşten daha büyük sayılmazdı. Çocuğu ısıtması imkânsızdı. Annesine gidip biraz çalı çırpı toplamasını söylese, kadın mikrobu bir başkasına bulaştırabilirdi. "Size biraz odun getirelim," dedi ve bunu nasıl yapacaklarını kendi de merak etti.

Evde Noel ziyafetinden kalan odunlar vardı, ama diğer her şey gibi onlar da hızla tükeniyordu. Kesilmiş odunların çoğunu Rosemund ile katibi sıcak tutmak için harcamışlardı ve mutfak duvarının kenarına yığılı kütükleri kesecek kimse yoktu. Muhtar hastaydı, kahya da karısıyla oğluna bakıyordu.

Kivrin çıra olarak kullanmak için biraz ağaç kabuğuyla yarılmış odunlardan bir kucak alıp kulübeye götürdü. Çocuğu da malikaneye götürmek isterdi, ama Eliwys hem katibe hem kızına bakıyordu ve her an yere yıkılacak gibi görünüyordu.

Eliwys bütün gece Rosemund'un başında beklemiş, söğüt kabuğu çayı içirmiş ve yarasının sargısını değiştirmişti. Bezleri kalmadığı için başörtüsünü yırtıp sargı yapmıştı. Paravanları görebildiği bir yerde oturuyor, birinin geldiğini duymuş gibi birkaç dakikada bir kalkıp kapıya gidiyordu. Omuzlarına dökülen siyah saçlarıyla neredeyse Rosemund kadar küçük görünüyordu.

Kivrin odunları çocuğun annesine götürüp sıçan kafesinin yanına pis zemine bıraktı. Sıçan kafeste yoktu, bir suçu olmamasına rağmen öldürmüş olacaktı. Kadın Kivrin'e "Tanrı bizi korusun," dedi. Ateşin yanına çömelip dikkatle odun yerleştirmeye koyuldu.

Kivrin çocuğu bir daha yokladı. Sırtındaki yaradan hâlâ berrak bir sıvı sızıyordu ki iyiye işaretti. Rosemund'un yarası neredeyse saatlerce kanamış, sonra tekrar şişip sertleşmişti. Kivrin, yarayı bir daha yaramam da, diye düşündü. Daha fazla kan kaybetmeye dayanamaz.

Eliwys'i biraz yatıştırırsam mı yoksa odun kesmeyi mi denesem, diye düşünerek eve doğru yürümeye başladı. Kahyanın evinden çıkan Roche kahyanın çocuklarından ikisinin daha hastalandığı haberini verdi.

En küçük iki çocuğuydu hastalanan. Ve akciğer vebası olduğu belliydi. İkisi de öksürüyor, anne de aralıklı olarak sulu balgam çıkarıyordu. Tanrı bizi korusun.

Kivrin salona girdi. İçerisi hâlâ sülfürden dumanlıydı. Katibin kolları sarımsı ışıpta neredeyse kapkara görünüyordu. Ateşin de kadının kulübesindekinden farkı kalmamıştı. Kivrin kesilmiş odunların sonunu da içeriye taşıdıktan sonra Eliwys'e biraz uzanmasını, Rosemund ile kendisinin

ilgileneceğini söyledi.

Eliwys kapıya bakarak, “Olmaz,” dedi. Adeta kendi kendine konuşur gibi ekledi, “Üç gündür yolda.”

Bath yetmiş kilometre uzakta, atla en az bir buçuk günlük yoldaydı. Dönüş de bir o kadar sürerdi, tabii Bath'ta at değiştirme imkânı bulabildiyse. Gider gitmez Lord Guillaume'u bulabildiyse, bugün dönebilirdi. Kivrin içinden, tabii eğer dönebilirse, diye geçirdi.

Eliwys bir ses duymuş gibi yeniden kapıya baktı, duyduğu ses alçak sesle arabasına şarkı söyleyen Agnes'tan çıkıyordu. Bir peçeteyi battaniye gibi arabanın üstüne örtmüş, kaşıkla yemek yedirir gibi yapıyordu. Kivrin'e, “Mavi hastalığa tutuldu,” dedi.

Kivrin günün geri kalanını ev işleriyle uğraşarak, su taşıyarak, fırınlanmış bir kemikten çorba pişirerek, oturakları boşaltarak geçirdi. Kahyanın memeleri şişen ineği avluya girip Kivrin'i takip etmeye başladı. Pes edip sağıncaya kadar Kivrin'i boynuzlarıyla dürttü. Roche kahya ile çocuğun evine yaptığı ziyaretler arasında odun yardı. Kivrin de keşke odun kesmeyi öğrenseydim, diye hayıflanarak büyük kütüklerde beceriksizce çentikler açtı.

Karanlık basmadan hemen önce kahya gelip küçük kızına bakmaları için onları çağırdı. Kivrin, şu ana dek sekiz vaka oldu, diye düşündü. Köyde yalnızca kırk kişi yaşıyordu. Avrupa nüfusunun üçte biri ila yarısının vebaya yakalanıp ölmüş olması gerekiyordu ve Bay Gilchrist bu sayının abartıldığı kanısındaydı. Köy nüfusunun üçte biri, on üç vaka ederdi; yalnızca beş kişi daha. Yarısı olması için on iki kişinin daha hastalanması yeterdi. Ve kahyanın çocukları çoktan mikroba maruz kalmışlardı bile.

Kivrin çocuklara baktı, büyük kız tıknaz ve babası gibi esmerdi. En küçük oğlan, cılız bebek, annesi gibi keskin hatlara sahipti. Hepiniz hastalanacaksınız, diye düşündü.

Bebek ağlamaya başlayınca kız kucağına alıp pis parmaklarını bebeğin ağzına soktuğu zaman bile hiçbir şey hissedemedi Kivrin. İçinden on üç diye dua etti, en fazla yirmi.

Geceyi çıkaramayacağı aşikar olmasına rağmen, katip için de bir şey hissedemiyordu. Adamın diliyle dudakları kahverengi sümüksü bir sıvıyla kaplıydı. Öksürdüğü içinde kanlı çizgiler olan sulu salya çıkarıyordu. Adamlar duyusuzca, bir makine gibi ilgileniyordu.

Uykusuzluktandır, diye düşündü. Hepimiz uykusuzluktan uyuştuk. Ateşin kenarına uzanıp uyumaya çalıştı, ama uykunun, yorgunluğun ötesine geçmiş gibiydi. Sekiz kişi daha, diye düşündü. Anne de yakalanacaktı, muhtarın karısıyla çocukları da. Geriye dört kalır. Lütfen Tanrım, aralarında Agnes ya da Eliwys olmasın. Roche olmasın.

Sabah Roche, aşçıyı kulübesinin önünde karların üstünde yarı donmuş, kan tükürür halde buldu. Kivrin içinden dokuz etti, dedi.

Aşçı bakacak kimsesi olmayan bir dul olduğu için kadını salona taşıyıp, inanılmaz ve korkunç biçimde hâlâ sağ olan katibin yanına yatırdılar. Kanamalar artık bütün vücudunu kaplamıştı, göğsüne mavimsi mor çizgiler yayılmıştı. Kollarıyla bacakları ise kapkara kesilmişti. Yanaklarını bürüyen siyah kısa sakalın altında yüzü de kararıyordu.

Rosemund hâlâ bembeyaz ve kıpırtısız yatıyor, yaşamla ölüm arasında gidip geliyordu. Eliwys en ufak bir hareket, en alçak bir ses ölümün kollarına düşürülecekmiş gibi kızına sessizce ve dikkatle bakıyordu. Kivrin şiltelerin arasında parmaklarının ucuna basarak dolaşıyordu. Sessiz olması gerektiğini hisseden Agnes'in sınırları tamamen bozulmuştu.

Sızlandı, barikata asıldı, Kivrin'den köpeğini, midillisini görmeye götürmesini, yiyecek bir şeyler getirmesini, ormana giden yaramaz kızın masalını bitirmesini istedi.

Kivrin'in dişlerini kamaştıran bir sesle, "Masalın sonunda ne oluyor?" diye mızıldandı. "Kızı kurtlar mı yiyor?"

Dördüncü kez sormasının sonunda Kivrin, "Bilmiyorum," diye tersledi. "Git büyükannenin yanında otur."

Agnes hâlâ köşede arkasını dönüp diz çökmüş duran Lady Imeyne'ye küçümseyerek baktı. Bütün gece orada durmuştu. "Büyükannem benimle oynamaz ki."

"Öyleyse sen de Maisry ile oyna."

Oynadı ama yalnızca beş dakika. Maisry'yi öyle bunalttı ki, kız sonunda intikamını acımasızca aldı ve Agnes çığlık çığlığa Maisry'nin onu çimdiklediğini söyleyerek geri geldi.

Kivrin, "Maisry'yi suçlamıyorum doğrusu," dedi ve ikisini çatı katına yolladı.

Sonra oğlan çocuğunu görmeye gitti. Çocuk öyle toparlanmıştı ki yatağında oturuyordu. Eve döndüğünde Maisry'yi yüksek koltukta derin uykuda buldu.

"Agnes nerede?"

Eliwys dalgın dalgın etrafına bakındı. "Bilmem. Çatı katındaydılar."

Kivrin platforma çıktı. "Maisry, uyan. Agnes nerede?"

Maisry bön bön yüzüne bakarak gözlerini kırıştırdı.

"Onu yalnız başına bırakmamalıydın," dedi. Çatı katına çıktı, Agnes orada yoktu. Rosemund'un odasına baktı, orada da değildi.

Maisry uyuduğu koltuktan kalkmıştı, duvara yaslanmış duruyordu, dehşete kapılmış gibi bir hali vardı. Kivrin, "Kız nerede?" diye sordu.

Maisry savunmaya geçerek ellerini kulaklarına götürdü ve bön bön yüzüne baktı.

"Doğru," dedi Kivrin. "Kızın yerini söylemezsen, kulaklarını tokatlarım."

Maisry yüzünü eteğine gömdü.

"Nerede?" Kivrin kızı kolundan tutup çekti. "Ona göz kulak olman gerekiyordu. Senin sorumluluğundaydı!"

Maisry vahşi bir hayvan gibi tiz bir sesle ulumaya başladı.

"Kes şunu!" dedi Kivrin. "Nereye gitti, göster!" Hizmetçiyi paravanlara doğru itti.

O sırada içeri giren Roche, "Ne oluyor?" diye sordu.

"Agnes. Agnes'ı bulmalıyız. Köye gitmiş olabilir."

Roche başını iki yana salladı. "Onu görmedim. Herhalde müşterilatin birindedir."

Kivrin, "Ahır," dedi. Rahatlamıştı. "Midillisini görmeye gitmek istiyordu."

Ama ahırda da yoktu. Kivrin gübre kokulu karanlığın içine seslendi. "Agnes!" Kızın midillisi kişneyip bölmesinden çıkmaya çabaladı. Kivrin hayvana en son ne zaman yem verildiğini ve köpeklerin nereye gittiklerini düşündü. "Agnes!" Sandıkların tek tek içlerine, yemliklerin arkasına, küçük bir kızın saklanabileceği ya da uyuyakalabileceği her yere baktı.

Samanlıkta olabilir, diye düşündü. Ahırdan çıkınca aniden yüzüne vuran aydınlıktan gözlerini elleriyle korudu. Roche da mutfaktan çıktı. "Onu buldunuz mu?" diye seslendi, ama sesini Roche'a duyuramadı. Başını dinler gibi yana eğmiş, avlu kapısına bakıyordu.

Kivrin de kulak kabarttı ama bir şey duyamadı. "Ne var?" diye seslendi. "Ağladığını duyabiliyor musunuz?"

Roche, "Bu Lord," dedi ve kapıya koştu.

Kivrin de peşinden koştu. Roche durmuş, avlu kapısını açıyordu. Kivrin, "Peder Roche," dedi ve atın sesini duydu.

Onlara doğru dörtnala geliyor, donmuş toprakta toynakları yüksek bir ses çıkarıyordu. Roche evin efendisini kastetmişti, Eliwys'in kocasının sonunda geldiğini zannediyordu. Ardından, içinden ansızın bir ümit yükseldi; belki Bay Dunworthy'dir.

Roche kalın sürgüyü kaldırıp yana itti.

Streptomisinle dezenfektana ihtiyacımız var, Rosemund'u yanına alıp hastaneye götürmeli. Kıza kan nakli yapılması lazım.

Roche kapıyı itti.

Kivrin, ve de aşı diye düşündü. Ağızdan verilecek aşı getirse daha iyi olur. Agnes nerede? Agnes'ı hastalanmadan buradan alıp götürmeli.

Aklı başına geldiğinde at da kapıya varmıştı. Kivrin "Hayır!" dedi, ama artık çok geçti. Roche kapıyı açmıştı bile.

Kivrin deli gibi etrafında onu kovup uzaklaştıracak bir şey ararken, "Buraya giremez!" diye bağırdı. "Vebaya yakalanacak."

Küreği, Blackie'yi gömdükten sonra boş domuz ağılının yanına bırakmıştı. Almaya koştu. "Kapıdan girmesine izin verme," diye seslendi. Roche geleni uyarmak için kollarını havaya kaldırdı, ama avluya girmişti bile.

Roche'un kolları aşağı düştü. "Gawyn!" dedi. Yağız at Gawyn'inkine benziyordu, ama sırtında bir oğlan vardı. Rosemund'dan büyük görünmüyordu. Yüzü ve giysilerinde çamur lekeleri vardı. At da çamur içindeydi, hızlı hızlı soluyor, ağızdan köpükler çıkıyordu. Çocuk da nefes nefeseydi. Burnuyla kulakları soğuktan kıpkırmızı kesilmişti. Onlara bakarak attan inmeye yeltendi.

Kivrin modern dile kaymamaya dikkat ederek, "Buraya girmemen gerekiyor," dedi. "Bu köyde veba var." Küreği kaldırıp bir silah gibi çocuğa doğrulttu.

Oğlan attan incekken durdu ve tekrar eyere oturdu.

Çocuk anlamamıştır diye ekledi. "Mavi hastalık."

Ama çocuk başını öne doğru salladı. "Her yerde hastalık var," dedi ve dönüp eyer çantasından bir şey aldı. "Bir mesaj getirdim." Roche'a deri bir cüzdan uzattı. Roche almak için ata doğru birkaç adım attı.

Kivrin, "Olmaz!" diye bağırp küreği savurdu. "Yere at. Bize dokunma sakın."

Oğlan cüzdandan rulo yapıp bağlanmış bir parşömen çıkararak Roche'un ayaklarının dibine attı.

Roche yerden alıp açtı. Çocuğa, "Mesajda ne diyor?" diye sorunca, Kivrin içinden, tabii ya okuyamıyor, dedi.

"Bilmiyorum," dedi çocuk. "Batlı piskoposundan. Bana bütün papazlara ulaştırmam söylendi."

Kivrin, "Ben okuyayım mı?" dedi.

"Belki de Lord göndermiştir," dedi Roche. "Belki gecikeceğini haber veriyordur."

Kivrin, "Evet," diyerek elinden aldı, ama öyle olmadığını biliyordu.

Latinceydi. Çok süslü harflerle yazıldığı için zor okunuyordu, ama önemli değildi. Kivrin bunu daha önce okumuştı. Bodleian'da.

Küreği omzuna dayayıp mesajı tercüme etmeye başladı.

"Geniş bir alana yayılan bulaşıcı hastalık piskoposluk bölgemizdeki birçok muntikanın cemaatini papazsız bırakmıştır."

Roche'a baktı. Olmaz, dedi içinden. Burası olmaz. Bunun olmasına izin vermeyeceğim.

"Gönüllü papaz bulunamadığından dolayı..." Papazlar ölmüş ya da kaçmışlardı, yerlerine geçmeye kimseyi ikna edemiyorlardı ve insanlar günah çıkaramadan ölüyorlardı.

Kivrin okumaya devam etti, ama önündeki siyah harfleri değil, Bodleian'da çözdüğü solmuş kahverengi yazıları görüyordu. Bu mektubun tumturaklı ve gülünç olduğunu düşünmüştü. Bay Dunworthy'ye "İnsanlar sağda solda ölüyorlar," demişti, "ve piskoposun tek derdi kilise protokolü." Ama şimdi bitkin çocukla Roche'a okurken, mektup da ona bitkin ve tükenmiş geliyordu. Ve çaresiz.

"Ölüm halindelerse ve bir papazın hizmetinden faydalanamıyorlarsa, birbirlerine günah çıkarmaları gerekmektedir. İşbu mektupla ve İsa Mesih'i temsilen, sizi bu şekilde hareket etmeye davet ederiz."

Okumayı bitirince Roche da, çocuk da bir şey söylemedi. Acaba çocuk ne taşıdığını biliyor muydu? Kâğıdı tekrar yuvarlayıp oğlana verdi.

Çocuk eyerin üstünde yorgunluktan sallanarak, "Üç gündür at sırtındayım," dedi. "Biraz dinlenemez miyim şurada?"

Kivrin çocuğa acıdıysa da, "Güvenli olmaz," dedi. "Yanına yiyecek, atına da yem verelim."

Roche mutfığa yönelince Kivrin Agnes'ı hatırlayıverdi. "Yolda küçük bir kız gördün mü? Kırmızı başlıklı, kırmızı pelerinli, beş yaşında bir kız?"

"Görmedim," dedi çocuk. "Ama yollarda çok insan var. Vebadan kaçıyorlar."

Roche bir heybeyle geri geldi. Kivrin aygıra biraz saman getirmek için döndüğü sırada Eliwys ikisine de çarparak geçti. Etekleri bacaklarına dolanıyor, açık saçları arkasında uçuşuyordu.

Kivrin arkasından, "Yapma..." diye seslendi, ama Eliwys atın yularına yapışmıştı bile.

Oğlanın gömleğinin kolunu tuttu. "Nereden geliyorsun? Kocamın adamı Gawyn'e rastladın mı?"

Çocuk korktu. Dizginleri çekip, "Ben Bath'tan geliyorum. Piskopostan bir mesaj getirdim," dedi. At kişneyip başını salladı.

Eliwys kendini kaybetmiş gibi, "Ne mesajı?" diye bağırdı. "Gawyn'den mi?"

"Söylediğiniz adamı tanımıyorum," dedi çocuk.

Kivrin yanına yaklaştı. "Lady Eliwys."

Eliwys yulara asılarak, "Gawyn'in gümüş kakmalı eyerli yağız bir aygırı var," dedi, "mahkemede şahitlik etmeye giden kocamı getirmek için Bath'a gitti."

Çocuk, "Bath'a giden yok," dedi. "Herkes kaçıyor oradan."

Eliwys at şahlanmış gibi sendeledi ve düşecek gibi oldu.

"Mahkeme, kanun falan kalmadı.Ölüler sokaklarda yatıyor. Onlara bakan ölüyor. Bazıları dünyanın sonu geldi diyor."

Eliwys yuları elinden bırakıp geriledi. Dönüp ümitle Kivrin ile Roche'a baktı. "Öyleyse yakında evde olurlar," dedi. "Yolda görmediğinden eminsin, değil mi? Yağız bir ata biniyor."

"Yağız at çok vardı." Atını mahmuzlayıp Roche'a doğru yürüttü, ama Eliwys yerinden kılmıdamadı.

Roche yiyecek heybesiyle öne çıktı. Çocuk eğilip aldı, Eliwys'i devirmesine ramak kalarak atını çevirdi. Eliwys kaçmaya çalışmadı.

Kivrin atılıp atın yularını tuttu. "Piskoposun yanına dönme."

Oğlan çekip yuları kurtarmaya çalıştı. Kivrin'den daha fazla korkmuştu.

Kivrin elinden bırakmadı. "Kuzeye git," dedi. "Veba daha oraya ulaşmadı."

Oğlan yuları elinden kurtarıp atını mahmuzladı ve dörtnala avludan çıktı.

Kivrin arkasından seslendi. "Ana yollardan uzak dur. Kimseyle konuşma."

Eliwys hâlâ olduğu yerde duruyordu.

Kivrin ona, "Gel, Agnes'ı bulalım," dedi.

“Kocamla Gawyn, Sir Bloet’i uyarmak için önce Courcy’e giderler,” dedi. Kivrin’in kolundan tutup eve götürmesine itiraz etmedi.

Kivrin Eliwys’i ateşin yanına oturtup samanlığa bakmaya gitti. Agnes orada da yoktu, ama Noel gecesi bıraktığı kendi pelerinini buldu. Sırtına alıp tavanarasına çıktı. Roche ile diğer binaları da aradılar ama kızı bulamadılar. Ulakla konuşurken soğuk bir rüzgar çıkmıştı ve hava kar kokuyordu.

Roche, “Belki de evdedir,” dedi. “Koltuğun arkasına baktınız mı?”

Kivrin evi yeni baştan aradı.

Koltuğun arkasına, yatakların altına baktı. Maisry hâlâ bıraktığı yerde sızlanıyordu. Kivrin kızı tekmelememek için kendini zor tuttu. Duvara dönmüş duran Lady Imeyne’ye Agnes’ı görüp görmediğini sordu.

Dudakları sessizce kıpırdayan kadın onu duymazdan geldi.

Kivrin kadının omzunu tutup sarstı. “Dışarı çıktığını gördünüz mü?”

Lady Imeyne döndü ve ışıltılı gözlerle yüzüne baktı. “Bütün suç onun,” dedi.

“Agnes’in mi?” Kivrin çok sinirlenmişti. “Nasıl onun suçu olabilir ki?”

Imeyne başını iki yana sallayıp Maisry’e baktı. “Tanrı Maisry’nin kötülüğü yüzünden bizi cezalandırıyor.”

“Agnes kayıp, üstelik de hava kararıyor,” dedi Kivrin. “Kızı bulmamız şart. Nereye gittiğini görmediniz mi?”

Imeyne, “Bütün suç onun,” diye fısıldadı ve yüzünü duvara döndü.

Vakit geç oluyor, rüzgar paravanların etrafında ıslık çalıyordu. Kivrin koşarak geçitten köy meydanına çıktı.

Tıpkı iniş yerini tek başına aramaya çıktığı günkü gibiydi hava. Karla kaplı meydanda kimseler yoktu. Koşarken rüzgar kamçı gibi giysisini dövüyordu. Kuzeydoğu tarafından uzaktan çan sesleri geliyordu. Ağır ağır çalınıyordu, cenaze çanıydı.

Agnes çan kulesini severdi. Kivrin kuleden içeri girip çanın ipini yukarıya kadar görebildiği halde kıza seslendi. Dışarı çıkıp kulübelere baktı ve kızın nereye gitmiş olabileceğini düşünmeye çalıştı.

Üşümediyse, kulübelere girmezdi. Köpeği... Köpeğinin mezarını görmek istiyordu. Kivrin ona hayvanı ormana gömdüğünü söylememişti. Agnes yavrunun kilise bahçesine gömülmesi gerektiğini söylüyordu. Kivrin bahçede olmadığını görüyordu, ama yine de bahçe kapısına yürüdü.

Agnes buraya gelmişti. Küçük çizmelerinin izleri mezardan mezara gidiyor, oradan da kilisenin kuzey tarafına doğru devam ediyordu. Kivrin başını kaldırıp tepeye, ormanın başladığı yere baktı. Ya ormana girdiyse, diye düşündü. Onu bir daha bulamayız.

Koşarak kilisenin etrafını dolaştı. Ayak izleri kesilip tekrar kiliseye dönüyordu. Kivrin kilisenin kapısını açtı. İçerisi karanlık ve rüzgarın kasıp kavurduğu bahçeden daha soğuktu. “Agnes!” Cevap gelmedi, ama mihrabın olduğu yerden fare tıkırtısına benzeyen hafif bir ses geliyordu. “Agnes!” Lahtin arkasındaki karanlığa baktı. “Orada mısınız?”

Titrek alçak bir ses, “Kivrin,” dedi.

“Agnes!” Sese doğru koştu. “Neredesin?”

Azize Catherine heykelinin ayağındaki mumların arasında kırmızı peleriniyle büzülmüştü. Heykelin kaba taş eteklerine yapışmıştı, gözleri korkudan irileşmişti. Kızarmış yüzü gözyaşlarıyla ıslanmıştı. “Kivrin,” diye bağırıp kollarına atıldı.

Kivrin öfkeyle karışık bir rahatlama hissetti. “Ne yapıyorsun burada, Agnes?” Kızı sıkı sıkı

kucakladı. “Her yerde seni aradık.”

Agnes ıslak yüzünü Kivrin’in boynuna gömdü. “Saklanıyordum. Arabamı köpeğimi görmeye götürdüm, sonra da düştüm.” Eliyle burnunu sildi. “Sana seslendim, ama gelmedin.”

“Nerede olduğunu bilmiyordum ki tatlım.” Kızın saçlarını okşadı. “Neden kiliseye girdin?”

“Kötü adamdan saklanıyordum.”

“Hangi kötü adam?” Kivrin’in kaşları çatıldı.

Kilisenin kapısı açıldı, Agnes küçük kollarını sıkı sıkı Kivrin’in boynuna doladı. Korkuyla fısıldadı: “İşte kötü adam.”

Kivrin, “Peder Roche,” diye seslendi. “Buldum onu. Burada.” Kapı kapandı, ayak sesleri duyuldu. Agnes’a, “Bu Peder Roche,” dedi, “o da seni arıyordu. Nereye gittiğini bilmiyorduk.”

Agnes kollarını biraz gevşetti. “Maisry kötü adam gelip seni alacak, dedi.”

Roche nefes nefese yanlarına geldi ve Agnes başını yine Kivrin’in omzuna gömdü. Roche endişeyle, “Hasta mı?” diye sordu.

“Sanmıyorum. Çok üşümüş. Pelerinimi üzerine örtün.”

Roche beceriksizce Kivrin’in pelerininin bağcığını çözüp kızı sardı.

Agnes Kivrin’in kucağında döndü, “Kötü adamdan saklandım,” dedi.

“Hangi kötü adamdan?”

“Sizi kilisede kovalayan kötü adamdan. Maisry dedi ki, gelip seni almış, sonra da mavi hastalık vermiş.”

Kivrin içinden, eve dönünce Maisry’yi dişlerini takırdatana kadar iyice bir sarsacağım, diye geçirip, kıza, “Kötü adam falan yok,” dedi. Ayağa kalktığı anda Agnes’ın kolları gene boynunu sıktı.

Roche duvarın kenarından el yordamıyla papaz kapısına gidip açtı. İçeri mavimsi bir ışık doldu.

Agnes “Maisry dedi ki köpeğimi o adam almış,” dedi titreyerek. “Ama beni alamadı. Saklandım.”

Kivrin ellerinden gevşekçe sarkan, ağzının kenarları kanlı kara köpek yavrusunu düşündü. İçinden hayır deyip, koşarak dışarı çıktı. Agnes buz gibi kilisede uzun zaman kaldığı için titriyordu. Kivrin’in boynuna yaslanmış yüzü sıcaktı. Kendi kendine, ağlamaktadır, dedi. Kıza başının ağrıyıp ağrımadığını sordu.

Agnes başını önce iki yana sonra da öne salladı, ama cevap vermedi. Kivrin olamaz, diye düşünerek adımlarını sıklaştırdı. Roche hemen arkasından geliyordu. Kahyanın evinin önünden geçip avluya girdiler.

Eve vardıkları zaman Agnes, “Ormana girmedim,” dedi. “Ama yaramaz kız girmişti, değil mi?”

“Evet.” Kivrin kızı ocağın başına götürdü. “Ama girse de bir şey olmazdı. Babası onu bulup eve götürürdü. Sonra da sonsuza kadar mesut yaşarlardı.” Agnes’ı peykenin üstüne yatırıp pelerinini çıkardı.

“Bir daha da ormana hiç girmedi,” dedi Agnes.

“Hiç girmedi.” Kivrin çocuğun ıslak papuçlarıyla çoraplarını çıkardı. Pelerinini ateşin kenarına yaydı. “Şimdi yat bakalım. Ben sana sıcak çorba getireyim.” Agnes uysalca pelerinin üstüne yattı. Kivrin kenarlarını kızın üstüne örttü.

Çorbayı getirince Agnes içmek istemedi ve hemen uyuyakaldı.

Eliwys ile Roche’a hiddetle, “Soğuk almış,” dedi. “Akşama kadar dışarıda kalmış. Üşütmüş.” Roche akşam duasına gidince kızın üstünü açıp koltukaltlarını, kasıklarını muayene etti. Hatta arkasını çevirip sırtında çocuğunki gibi bir yumru aradı.

Roche çanı çalmadı. Kendi yatağından aldığı anlaşılın eski püskü bir şilteyle geri geldi, Agnes’ı

bunun üstüne yatırdı.

Diğer kasabaların çanları çalıyordu. Oxford ile Godstow'un ve güneybatıdakinin. Kivrin Courcy'nin çifte çanını duyamadı. Endişeyle Eliwys'e baktı, ama kadın çanları duymuyor gibiydi. Dönüp Rosemund'a göz attı.

Çan sesleri kesildiği anda Courcy'ninki başladı. Sesler garip, boğuk ve yavaş geliyordu. Kivrin Roche'a baktı. "Cenaze çanı mı çalıyorlar?"

Adam Agnes'a bakarak, "Hayır," dedi. "Bugün bayram."

Kivrin hangi günde olduklarını artık şaşırılmıştı. Piskoposun elçisi Noel sabahı gitmiş, öğleden sonra hastalığın veba olduğunu anlamıştı. O gün bitmek bilmemişti sanki. Dört gün, diye düşündü. Dört gün geçmiş.

Noel zamanı gelmek istemişti, çünkü bu dönemde o kadar çok kutsal gün vardı ki, köylüler bile hangi günde olduklarını bilirlerdi ve randevu gününü kaçırmazdı. Gawyn yardım getirmek için Bath'a gitti, Bay Dunworthy. Elçi de bütün atları alıp götürdü ve ben nerede olduğunu bilmiyorum.

Eliwys ayağa kalkmış çanları dinliyordu. "Bunlar Courcy'nin çanları mı?"

"Evet," dedi Roche. "Korkmayın. Masum Çocuklar Günü için çalıyorlar."

Kivrin Agnes'a bakarak, Masum Çocuklar Günü, diye düşündü. Kız uyuyordu, titremesi de kesilmişti, ama hâlâ cildi sıcaktı.

Aşçı bağırarak bir şeyler söyledi. Kivrin barikatı aşırp kadının yanına gitti. Aşçı şiltesinin üstünde çömelmiş, ayağa kalkmaya uğraşıyordu. "Eve gitmem lazım," dedi.

Kivrin kadını sakinleştirip yatırdı, bir tas su içirdi. Kovadaki su bitmek üzereydi. Kovayı alıp dışarı çıktı.

Agnes, "Kivrin'e söyleyin yanıma gelsin," dedi. Uyanmış, oturuyordu.

Kivrin kovayı elinden bıraktı. "Buradayım." Yanında diz çöktü. "Buradayım." Agnes yüzüne baktı. Küçük suratı öfkeyle buruşmuş ve kızarmıştı.

"Kivrin gelmezse kötü adam gelip beni alacak. Söyle hemen gelsin."

Randevuyu kaçırdım. Rosemund'a bakmak ve Agnes'ı aramaktan günleri şaşırıdım, zaten iniş yerini de bilmiyordum.

Herhalde endişeden hasta olmuştunuzdur, Bay Dunworthy. Canilerin ve haydutların eline düştüğümü sanmışsınızdır. Eh, öyle de denebilir. Şimdi de Agnes'ı aldılar.

Hıyarcığı yok ama ateşi var.Öksürmüyor ve kusmuyor da. Yalnızca ateş. Ve çok yüksek. Beni tanımiyor, durmadan beni çağırıyor. Roche'la birlikte ıslak süngerlerle ateşi düşürmeye çalıştık ama tekrar yükseldi.

(Ara)

Lady Imeyne de hastalandı. Peder Roche bu sabah onu köşesinde yerde buldu. Bütün gece orada kalmış olabilir. Son iki gece boyunca yatmadı, dizlerinin üstünde kendisini ve inananları koruması için dua ediyordu.

Ama Tanrı onu korumadı. Akciğer vebasına tutuldu. Kanlı safra kusuyor ve durmadan öksürüyor.

Roche'un da benim de kendisiyle ilgilenmemize izin vermiyor. Roche'a beni göstererek, "Hep bunun suçu," dedi. "Saçlarına bak. Kız falan değil. Kıyafetlerine bak. Üzerinde oğlan çocuklarının giydiği yeleklerden var." Çatı katındaki sandıkların birinden bulduğum deri pantolonu giydim. Fistanım Lady Imeyne üstüme kustuğu için kirlendi. İçgömleğimi de sargı ve bez olarak kullanmak için yırttım.

Roche Imeyne'ye söğüt kabuğu çayı içirmeyi denedi, ama kadın çayı tükürdü. "Ormanda saldırıya uğradım, diye yalan söyledi," dedi. "Onu buraya bizi öldürsün diye göndermişler."

Konuşurken çenesinden aşağı kanlı salya aktı. Roche çenesini sildi. "Böyle şeylere hep bu hastalık yüzünden inanıyorsun," dedi.

Imeyne, "Bizi zehirlemesi için göndermişler onu," dedi. "Bak torunlarımı nasıl zehirledi. Şimdi de beni zehirleyecek, ama bana bir şey yedirip içirmesine izin vermem."

Roche sertçe, "Sus," dedi. "Sana yardım eden biri için böyle konuşma."

Imeyne başını deli gibi iki yana salladı. "Hepimizi öldürmenin yolunu arıyor. Yakın onu. Şeytanın hizmetkarı o."

Roche'u hiç bu kadar hiddetli görmemiştim. Gene hayduta benzeyiverdi. "Ne konuştuğunu bilmiyorsun. Onu bize yardım etsin diye Tanrı gönderdi."

Keşke doğru olsaydı, keşke onlara bir faydam dokunsaydı, ama olmuyor. Agnes haykırarak beni çağırıyor. Rosemund büyü yapılmış gibi öylece yatıyor. Katip karardıkça kararıyor ve benim elimden hiçbir şey gelmiyor. Hem de hiç.

(Ara)

Kahyanın bütün ailesi hastalandı. Yalnızca en küçük oğlan Lefric'te hıyarcık var. Çocuğu buraya getirip yumruyu yardım. Diğerleri için elimden bir şey gelmez. Hepsinde akciğer vebasası var.

(Ara)

Kahyanın bebeği öldü.

(Ara)

Courcy'nin çanları çalıyor. Dokuz kere çaldı. Kimin için? Piskoposun elçisi mi? Atlarımızı çalmasına yardım eden şişman keşiş için mi? Sir Bloet mi? Umarım onun içindir.

(Ara)

Korkunç bir gün. Kahyanın karısıyla iniş yerini bulmaya çıktığım gün benden kaçan oğlan öldü. Kahya ikisi için de mezar kazıyor, ama toprak öyle donmuş ki çukur bile açacağından kuşkuluyum. Rosemund ile Lefric'in durumları daha kötü. Rosemund artık yutkunamıyor, nabızı da düzensiz ve zayıf. Agnes o kadar kötü değil, ama ateşini bir türlü düşüremiyorum. Roche akşam duasını burada yaptı.

Duadan sonra şöyle dedi: "İyi İsa, elinden gelen yardımı gönderdin biliyorum, ama bu kara vebayı yenmeye yetmiyor. Kutsal hizmetkarın Katherine bu dehşetin bir hastalık olduğunu söylüyor, ama nasıl olabilir ki? İnsandan insana geçmiyor, herkesi bir anda hasta etti."

Öyle.

(Ara)

Muhtar Ulf öldü.

Kahyanın karısı Sibbe.

Kahyanın kızı Joan.

Aşçı (adını bilmiyorum).

Waltheof, kahyanın en büyük oğlu. Hepsi öldü.

(Ara)

Köyün yarısından fazlası hasta. Lütfen Eliwys de hastalanmasın. Roche da.

Yardım istedi, ama kimse gelmeyince herkesin öldüğünü, Friars Minor manastırındaki keşiş John Clyne gibi geriye bir tek kendisinin kaldığını sandı. “Ölümün gelmesini bekliyorum...”

Hemşireyi çağırmak için düğmeye basmak istedi, ama düğmeyi bulamadı. Yatağın yanındaki komodinde bir el zili vardı, ona uzandı, ama parmaklarında kuvvet yoktu. Zil tangırtyyla yere düştü. O feci Büyük Tom gibi, bitmez bilmez korkunç bir ses çıkardı. Ama gelen olmadı.

Ama uyandığında zil gene komodinin üstündeydi, demek daldığında biri gelmişti. Gözlerini kısıp bulanık görünen zile baktı ve ne kadar zamandır uyduğunu düşündü. Epeyce uzun bir süre.

Odaya bakıp anlamanın bir yolu yoktu. Aydınlıktı, ama ışığın ne açısı, ne de gölgesi vardı. Öğleden sonra da olabilirdi, öğleye doğru da. Başucunda da, duvarda da dijital saat yoktu. Dönüp arkasındaki duvarlarda duran ekranlara bakacak dermanı da yoktu. Bir pencere vardı, dışarıyı görece kadar doğrulamıyordu, ama yağmur yağdığını görebiliyordu. Brasenose’a gittiğinde de yağmur yağıyordu, hâlâ aynı gün olabilirdi. Belki de sadece bayılmıştı ve gözlemede tutmak için buraya getirmişlerdi.

“Sizi şöyle cezalandıracağım,” dedi bir ses.

Dunworthy gözlerini açıp gözlüğüne uzandı, ama bulamadı. “Üzerinize dehşet salacağım. Verem ve sıtma gözlerinizin ferini söndürecek.”

Bayan Gaddson’dı konuşan. Yatağının yanında bir sandalyeye oturmuş, İncil okuyordu. Yüzünde maske, üzerinde önlük yoktu, ama İncil naylona sarılıydı. Dunworthy gözlerini kısıp kitaba baktı.

“Şehirlerinize çekildiğinizde, aranızda salgın hastalık göndereceğim.”

“Hangi gündeyiz?”

Kadın sustu, merakla yüzüne baktıktan sonra sakince okumaya devam etti. “Düşman eline düşeceksiniz.”

Uzun zamandır burada olamazdı. Badri’yi görmeye hastaneye gittiğinde, Bayan Gaddson hastalara İncil okuyordu. Belki de hâlâ aynı gündü ve Mary gelip henüz bu kadını dışarı atmamıştı.

Hemşire, “Yutkunabiliyor musunuz?” dedi. Malzeme deposundaki ihtiyar hemşireydi.

“Size bir ateş ölçer vermem gerek,” diye gakladı. “Yutabilir misiniz?”

Dunworthy ağzını açınca kadın kapsülü dilinin üstüne koydu. Dunworthy’nin suyu içebilmesi için başını tutup kaldırdı, üniforması hışırdadı.

“Yuttunuz mu?”

Kapsül boğazında kalmıştı, ama gene de başını öne doğru salladı. Bu hareket başını ağrıttı.

“İyi, öyleyse şunu çıkarabilirim.” Dunworthy’nin kolunun üst kısmından bir şey çıkardı.

Dunworthy öksürüp kapsülü çıkarmamaya çalışarak sordu: “Saat kaç?”

Hemşire gözlerini kısıp arkasındaki ekranlara bakarken, “Sizin için dinlenme vakti,” dedi.

“Hangi gündeyiz?” Ama kadın aksayarak çoktan odadan çıkmıştı. Bayan Gaddson’a “Hangi gündeyiz?” diye sordu ama o da gitmişti.

Uzun zamandır burada olamazdı. Hâlâ başı ağrıyordu ve ateşi vardı. Gribin erken belirtileri. Belki de birkaç saattir hastaydı. Belki hâlâ aynı gündeydiler, onu odaya çıkarmalarından hemen sonra, ona bir çağrı düğmesi ile ateş ölçer verilmeden önce uyanmıştı.

“Ateş ölçme vakti.” Başka bir hemşireydi. Ona Willam Gaddson’ı soran güzel sarışın hemşire.

“Bir tane yuttum.”

“O dündü. Haydi bir tane daha için.”

Badri'nin odasındaki birinci sınıf öğrencisi bu kızın hastalandığını söylemişti. “Ben sizin grip olduğunuzu sanıyordum,” dedi Dunworthy.

“Öyleydi, ama iyileştim. Siz de iyileşeceksiniz.” Kız su içebilmesi için elini ensesine koyup başını kaldırdı.

“Ayın kaç bugün?”

“On biri. Aslında hemen söyleyemedim, biraz düşünmem gerekti. İşler biraz yoğunlaştı. Neredeyse personelin tamamı hastalandı ve herkes çift vardiya çalışmak zorunda kaldı. O yüzden ben de günümü şaşırdım.” Kız konsolun tuşlarına bastı, kaşlarını çatarak ekranlara baktı.

Kız söylemeden tahmin etmeliydi. Ateş, sayıklamalı gecelerle ilaçla sersemleştigi sabahları, bitmeyen tek bir öğleden sonraya dönüştürmüştü, ama vücudu zamanı takip etmiş, saatleri vurmüştü. Bu yüzden kız daha söylemeden cevabı biliyordu. Randevuyu kaçırmıştı.

Kendi kendine, randevu falan yok dedi acı acı. Gilchrist ağı kapadı. Orada olsa da, hastalanmasa da bir şey değişmezdi. Ağ kapalıydı ve yapabileceği hiçbir şey yoktu.

Ocak on bir. Kivrin iniş yerinde ne kadar beklemişti? Bir gün mü? İki gün mü? Üç gün bekledikten sonra yanlış günde ve yanlış yerde beklediğini mi düşünmüştü? Oxford-Bath yolunun kenarında, bir işe yaramayan pelerinine sarınarak, hırsızların ya da kurtların saldırısına uğramamak için ateş yakmaktan çekinerek bütün bir gece beklemiş miydi? Ya da vebadan kaçanlara görünmekten çekinerek. Kimsenin onu almayacağını ne zaman anlamıştı?

“İstedığınız bir şey var mı?” Kız bir enjektörü kolundaki tüpe batırdı.

“Bu beni uyutacak bir şey mi?”

“Evet.”

“İyi.” Dunworthy minnetle gözlerini kapadı.

Birkaç dakika, bir gün ya da bir ay uyudu. Uyandığında ışık, yağmur ve gölgesiz aydınlık aynıydı. Colin yanındaki sandalyeye oturmuş Noel'de verdiği kitabı okuyor, bir yandan da bir şey emiyordu. Dunworthy, o kadar uzun süre olamaz, diye düşünerek çocuğa baktı. Top şeker bitmemişti.

“Ah, güzel.” Colin kitabı çat diye kapadı. “O korkunç hemşire seni uyandırmayacağıma söz verirsem yanında kalabileceğimi söylemişti. Seni ben uyandırmadım, değil mi? Kendi başına uyandığını söylersin?”

Top şekerini ağzından çıkarıp inceledikten sonra cebine soktu. “Onu gördün mü? Ortaçağ'dan kalmış olmalı. Bayan Gaddson kadar feci.”

Dunworthy gözlerini kısıp çocuğa baktı. Şekeri cebine koyduğu yeşil ceket yeniydi, boynundaki gri ekose atkı çimen yeşilinin üstünde daha da çirkin duruyordu ve Colin bu ceketle daha büyük görünüyordu. Sanki Dunworthy uyurken büyümüş gibi.

Colin kaşlarını çattı. “Benim, Colin. Tanıdın mı?”

“Evet, tabii tanıdım. Neden maskeni takmıyorsun?”

Çocuk sıırttı. Takmama gerek yok. Artık virüs saçmıyorsun. Gözlüğünü ister misin?”

Dunworthy ağrısının yeniden başlamaması için dikkatle başını öne doğru salladı.

Daha önce uyandığında beni tanımadın da.” Komodinin çekmecesini karıştırıp gözlüğünü verdi. “Çok kötüydün. Öleceksin sandım. Bana Kivrin deyip durdun.”

“Hangi gündeyiz?”

Colin sabırsızlıkla, “Ayın on ikisindeyiz,” dedi. “Bu sabah da sordun. Hatırlamıyor musun?”

Dunworthy gözlüğünü taktı. “Hayır.”

“Hiçbir şey hatırlamıyor musun?”

Kivrin’i nasıl yüzüstü bıraktığımı hatırlıyorum, diye düşündü. Onu 1348’de bıraktığımı hatırlıyorum.

Colin sandalyesini daha yakına çekip kitabı yatağın üstüne koydu. “Hemşire ateş yüzünden hatırlamayacağımı söyledi de.” Dunworthy’nin suçuymuş gibi biraz kızgın çıkıyordu sesi. Seni görmeme izin vermedi. Bana hiçbir şey söylemedi. Bence büyük haksızlık. İnsanı bekleme odasında oturtuyorlar, durmadan burada yapacak bir şeyin yok, eve git diyorlar. Bir şey sorduğun zaman da, ‘Doktor biraz sonra gelecek’ diyorlar. Çocuk muamelesi yapıyorlar. Yani insanın bir şeyler öğrenmesi gerekir, değil mi? Bu sabahki hemşireyi tanıyor musun? Beni sepetledi. ‘Bay Dunworthy çok hasta, rahatsız etmeni istemiyorum’ dedi. Sanki edeceğim gibi.”

İçerlemiş görünüyordu, ama bitkin ve endişeliydi. Dunworthy çocuğun koridorlarda dolaşmasını, bekleme odasında oturup bir haber beklemesini hayal etti. Büyümüş görünmesine şaşmamalıydı. “Az önce de Bayan Gaddson sana sadece iyi haberi söylememi, kötü haberlerin seni tekrar hasta edip öldüreceğini söyledi. Sonra her şey benim suçum olurmuş.”

“Bayan Gaddson hâlâ moralleri yüksek tutuyor, demek.” Dunworthy Colin’e gülümsedi. “Herhalde o kadının hastalanma ihtimali sıfır.”

Colin şaşırmış gibi yüzüne baktı. “Salgın durdu,” dedi. “Gelecek hafta karantinayı kaldırıyorlar.”

Demek Mary’nin onca yalvarmasının sonunda analog nihayet gelmişti. Acaba Badri ölmeden yetişti mi, diye düşündü. Ardından Bayan Gaddson’ın söylememesini tembihlediği kötü haberi merak etti. Ama bana kötü haberi zaten verdiler, diye düşündü. İniş sonucu kayboldu ve Kivrin 1348’de.

“Bana biraz iyi haber ver,” dedi.

“İki gündür kimse hastalanmadı. Malzemeler de nihayet geldi, doğru düzgün yemek yiyebiliyoruz.”

“Gördüğüm kadarıyla yeni giysilerin de var.”

Colin yeşil ceketine baktı. “Bu annemin Noel hediyelerinden. Şeyden sonra göndermiş...” Susup kaşlarını çattı. Bana birkaç filmle, yüz kalıbı hamuru da göndermiş.”

Dunworthy, acaba kadın Colin’in hediyelerini gönderme zahmetine girmeden önce salgının bitmesini mi bekledi, diye düşündü. Ya Mary buna ne demişti?

Colin ayağa kalktı. “Bak. Ceketin önü kendi kendine kapanıyor. Şu düğmeye basıyorsun, tamam. Artık bana önünü kapa demek zorunda değilsin.”

Hemşire üniformasını hışırdatarak içeri girdi. “Sizi uyandırdı mı?”

Colin, “Demiştim,” diye mırıldandı. “Uyandırmadım, hemşire.Öyle sessizdim ki, sayfaları çevirdiğimi bile duymadı.”

Kadın başka bir şey soramadan Dunworthy, “Beni uyandırmadı ve beni hiç rahatsız etmiyor,” dedi. “Bana iyi haberleri anlatıyordu.”

“Bay Dunworthy’ye hiçbir şey anlatmamalıydın. Dinlenmesi gerekiyor.” Askıya bir serum poşeti astı. “Bay Dunworthy hâlâ ziyaretçi kabul edemeyecek kadar hasta.”

Çocuğu kışkırlayıp dışarı çıkarmak istedi.

Colin itiraz etti. “Ziyaretçilere bu kadar karşısanız, neden Bayan Gaddson’ın başında İncil okumasına engel olmuyorsunuz? O kadın herkesi hasta eder.” Kapıda durup hemşireye kötü kötü baktı. “Yarın gene gelirim. İstedğin bir şey var mı?”

“Badri nasıl?” Dunworthy kendini duyacağı cevaba hazırladı.

“Daha iyi,” dedi Colin. “Neredeyse iyileşiyordun, ama hastalık nüksetti. Ama şimdi çok daha iyi. Seni görmek istiyor o da.”

Dunworthy, “Hayır,” dedi ama hemşire kapıyı çekmişti bile.

Mary, “Badri’nin suçu değil,” demişti. Elbette değildi. Zihin bulanıklığı ilk belirtilerden biriydi. Andrews’un numarasını bir türlü tuşlayamaması aklına geldi. Bayan Piantini’nin çan çalarken hata üstüne hata yapıp her seferinde “Affedersiniz,” deyişini hatırladı.

“Affedersiniz,” diye mırıldandı. “Badri’nin suçu değildi. Kendi suçuydu. Stajyerin hesaplamalarına aklını öyle takmıştı ki korkularını Badri’ye de bulaştırmıştı. Öyle endişelenmişti ki Badri koordinatları tekrar girmeye karar vermişti.

Colin yatağın üstünde bıraktığı kitabını kendine doğru çekti. Kitap ona o kadar ağır geldi ki açık tutmak için çabalarken kolu titredi, ama kitabı yatağın parmaklığına dayadı ve aradığını buluncaya kadar yattığı yerden okuyamadığı sayfaları çevirdi.

Kara Ölüm Oxford’u Noel’de vurmuştu, üniversiteleri kapattırmış ve bu da civar köylere kaçmayı başarabilenlerin vebayı da beraberlerinde götürmelerine sebep olmuştu. Ölen binlerce insan arasında olmayan şanslıların sayısı o kadar azdı ki “ölüleri gömecek insan kalmamıştı.” Sağ kalan birkaç kişi de üniversitelere kapanıp saklanmış ve suçlayacak birilerini aramışlardı.

Gözlüğü gözünde uyuyakaldı, ama hemşire gelip gözlüğünü çıkardığında uyandı. “Bu kez gelen William’ın hemşiresiydi, kız gülümseyerek yüzüne baktı.

Gözlüğü çekmeceye koyarken, “Affedersiniz,” dedi, “sizi uyandırmak istememiştim.”

Dunworthy gözlerini kısıp kıza baktı. “Colin salgının bittiğini söyledi.”

Hemşire arkasındaki ekranlara baktı. “Evet. Virüsün kaynağını buldukları sırada analog da geldi, tam zamanında. Antiviral ilaçlara ve t-hücresi takviyelerine rağmen, morbidite oranının yüzde seksen beş, ölüm oranının da yüzde otuz iki olacağı tahmin ediliyordu. Buna bir de malzeme eksikliği ve personel sayısındaki düşüşü ekleyin. Tahmin edildiği üzere ölüm oranı yüzde on dokuzaya yaklaştı, çok sayıda hastanın durumu da hâlâ kritik.”

Kız bileğini tutup arkadaki ekranlara baktı. “Ateşiniz biraz düşmüş,” dedi. “Çok şanslısınız, biliyor musunuz? Analog, mikrobu önceden almış kimseye etki etmedi. Dr. Ahrens...” dedi ve durdu. Acaba Mary ne demişti? Dunworthy’nin yolcu olduğunu mu? Kız tekrar, “Çok şanslısınız,” dedi. “Şimdi uyumaya çalışın.”

Uyudu. Uyandığında Bayan Gaddson İncil’iyle saldırmaya hazır halde tepesinde dikiliyordu. Gözlerini açar açmaz, “Rab sizi ve soyunuzu korkunç belalarla ve her türden hastalıklarla vuracak,” dedi. “Mısır’ın bütün hastalıklarını başınıza getirecek.”

Dunworthy de, “Ve düşman eline düşeceksiniz,” diye mırıldandı.

“Ne?”

“Hiç.”

Kadın yerini kaybetmişti. Sayfaları çevirerek, hastalık sözcüğünü aradı ve okumaya koyuldu. “... Tanrı edindiği tek oğlunu dünyaya gönderdi.”

Dunworthy içinden, başına neler geleceğini bilseydi, asla göndermezdi, diye geçirdi. Hirodes’i, masumların katlini ve Getsemane’yi.

“Bana Matta’dan okuyun,” dedi. “Bölüm 26, ayet 39.”

Bayan Gaddson sustu, sinirlenmiş gibiydi. Sonra sayfaları çevirip *Matta İncili*’ni açtı. “Biraz ilerledi ve yüz üstü yere kapanıp dua etmeye başladı. Baba eğer mümkünse, bu kase benden geçsin.

Dunworthy, Tanrı oğlunun nerede olduğunu bilmiyordu, diye düşündü. Tek oğlunu bu dünyaya

göndermiş ve inişte bir terslik olmuştu; Tanrı'nın ona ulaşamaması için biri ağı kapamıştı. Oğlunu tutuklamışlar ve başına dikenli bir taç oturtmuşlar, sonra da bir çarpmıha çivilemişlerdi.

“27. Bölüm,” dedi Dunworthy. “Ayet 46.”

Kadın dudaklarını büzüp sayfayı çevirdi. “Bunların hiç de uygun bölümler olduğunu ...”

“Okuyun.”

“Ve dokuzuncu saat dolaylarında İsa, Eli, Eli lema sebaktani? Yani Tanrım, Tanrım beni neden terk ettin, diye bağırdı.”

Kivrin'in olan bitenlerden haberi yoktu. Yanlış yerde ve yanlış zamanda olduğunu, veba sırasında günlerini şaşırıldığını, inişte bir aksama olduğunu zannetmişti. Onu terk ettiklerini düşünmüştü.

“Evet?” dedi Bayan Gaddson. “Başka bir isteğiniz?”

“Yok.”

Bayan Gaddson sayfaları çevirip tekrar Eski Ahit'i açtı. “Çünkü kılıçla, kıtlıkla, salgın hastalıkla yok olacaklar. Uzaktakiler salgın hastalıktan ölecek.”

Dunworthy her şeye rağmen uyudu ve nihayet sonu gelmez bir öğleden sonra haricinde bir zamana uyandı. Yağmur hâlâ yağıyordu, ama odada şimdi gölgeler vardı ve çanlar saat dördü vuruyordu. William'in hemşiresinin yardımıyla tuvalete gitmeye hazırlanırken, uyuduğu sırada Colin'in gelip gelmediğini merak etti, ama hemşire terliklerini almak için komodinin kapağını açınca kitabın orada durduğunu gördü. Hemşireden yatağını oturur pozisyona getirmesini istedi. Kız gidince gözlüğünü takıp kitabı tekrar eline aldı.

Veba öyle rastgele, öyle acımasızca yayılmıştı ki, halk bunun doğal bir hastalık olduğuna inanmamıştı. Cüzzamlıları, yaşlı kadınları ve akıl hastalarını kuyuları zehirlemekle suçlamış ve lanetlemişlerdi. Garip görünümlü olan, yabancı olan herkesten şüphe edilmişti. Sussex'te iki yolcu taşlanarak öldürülmüştü. Yorkshire'da genç bir kadını yakmışlardı.

Colin içeri girdi. “Demek buradaymış,” dedi. “Ben de kaybettim sanmıştım.”

Üzerinde yeşil ceket vardı ve gene sıırıslıklamdı. “El zili çantalarını Bayan Taylor'a, ta Holy Re-Formed Kilisesi'ne kadar götürmek zorunda kaldım ve şakır şakır yağmur yağıyor.” Bayan Taylor'ın adı geçince Dunworthy'nin içi ferahladı. Kötü haberin bu olmasından korkarak üniversitede konuk olarak kalanların sağlıklarını sormadığını fark etti.

“Bayan Taylor iyi o halde?”

Colin ceketinin alt kısmına dokununca ön tarafı etrafa su sıçratarak açılıverdi. “Evet. Ayın on beşinde kilisede çan bilmem nesi yapacaklarmış.” Eğilip Dunworthy'nin ne okuduğuna baktı.

Dunworthy kitabı kapayıp çocuğa verdi. “Ya grubun geri kalanı? Bayan Piantini nasıl?”

“Hâlâ hastanede yatıyor. Öyle zayıfladı ki, görsen tanıyamazsın.” Kitabı açtı. “Kara Ölüm'ü okuyordun, değil mi?”

“Evet,” dedi Dunworthy. “Bay Finch hastalanmadı ya?”

“Hayır. Bayan Piantini'nin yerine çalacak. Canı çok sıkkın. Londra'dan gelen malzemelerin arasından tuvalet kâğıdı çıkmadı. Bayan Gudubet'le tuvalet kâğıdı için kavga ettiler.” Colin kitabı tekrar yatağın üstüne koydu. “Sizin kıza ne olacak?”

“Bilmiyorum.”

“Onu geri getirmek için yapabileceğin hiçbir şey yok mu?”

“Yok.”

“Kara Ölüm feciymiş,” dedi Colin. “O kadar çok insan ölmüş ki, gömmemişler bile. Öylece üst üste yığıp bırakmışlar.”

“Kivrin’i bulmam imkânsız, Colin. Gilchrist ağı kapayınca, zaman ve konum bilgilerini kaybettik.”

“Biliyorum, ama elimizden bir şey gelmez mi?”

“Gelmez.”

“Ama...”

Hemşire, “Ziyaretçilerinizin kısıtlanması için doktorunuzla görüşeceğim,” dedi ve Colin’i yakasından tutup odadan çıkardı.

Dunworthy, “Bayan Gaddson’dan başlayın o zaman,” dedi. “Ve Mary’ye söyleyin beni görmeye gelsin.”

Mary gelmedi, ama Montoya geldi. Kazı yerinden az önce geldiği hemen anlaşılıyordu. Dizlerine kadar çamurla kaplıydı, siyah kıvrıcık saçları da çamurdan grilemişti. Colin de yanındaydı, yeşil ceketine çamur bulaşmıştı.

“Hemşireye görünmeden gizlice girmek zorunda kaldık,” dedi.

Montoya epeyce kilo kaybetmişti. Yatağın parmaklığını tutan elleri inceikti, saati bileğine artık bol geliyordu.

“Daha iyisiniz ya?” diye sordu.

Dunworthy kadının ellerine bakarak yalan söyledi. “Daha iyiyim.” Tırnaklarının içi çamur doluydu. “Ya siz nasılsınız?”

“Daha iyi,” dedi Montoya.

“Hastaneden taburcu olur olmaz, kazı yerine gidip kaydediciyi aramış olacaktı. Oradan da doğruca buraya gelmişti.

Dunworthy sordu. “Öldü, değil mi?”

Montoya’nın elleri yatağın parmaklığını sıktı ve bıraktı. “Öldü.”

Hiç olmazsa Kivrin doğru yere gitmişti. Konum koordinatları yalnızca birkaç kilometre kaymış ama Oxford-Bath yolunu ve Skendgate’i bulmayı başarmıştı. Ve gitmeden önce yakalandığı bir gribin kurbanı olarak orada ölmüştü. Veya vebadan sonra açlıktan ya da çaresizlikten. Kivrin yedi yüz yıldır ölüydü.

“Buldunuz demek.” Bu bir soru değildi.

Colin, “Neyi?” diye sordu.

“Kivrin’in kayıt cihazını.”

“Yoo,” dedi Montoya.

Dunworthy hiç rahatlamamıştı. “Ama bulacaksınız.”

Kadının parmaklığı tutan elleri biraz titredi. “Bunu Kivrin istedi,” dedi. “İniş günü. Kayıt cihazının kemik çıkıntısına benzemesini öneren de oydu, kendi sağ kalamazsa bile kayıt cihazı sağlam kalsın diye. ‘Bay Dunworthy boşuna endişe ediyor’ dedi, ‘ama bir şeyler ters gidecek olursa, Kilisenin bahçesine gömülmenin bir çaresine bakacağım ki,’ Montoya’nın sesi titredi, “bulmak için İngiltere’nin yarısını kazmak zorunda kalmayın.”“

Dunworthy gözlerini kapadı.

Colin patladı. “Ama kayıt cihazını bulmadan, ölmüş olup olmadığını bilemezsiniz. Nerede olduğunu bile bilmiyoruz, dediniz. Öldüğünden nasıl emin olabiliyorsunuz?”

“Kazı yerinde sıçanlar üstünde deneyler yapıyorduk. Enfeksiyon kapmak için virüse on beş dakika maruz kalmaları yetiyor. Kivrin o mezarda üç saatten fazla çalıştı. On dördüncü yüzyılın kısıtlı tıbbi imkânlarını göz önüne aldığımızda, komplikasyon gelişmesi neredeyse kesin.”

Kısıtlı tıbbi imkânlar. Tedavi olarak sülük ve kargabüken kullanıldığı; sterilizasyonun, mikrobun ve t-hücrelerinin adlarının bile duyulmadığı bir asırdı. Kivrin'in vücuduna kirli lapalar yapıştırır, dualar okur ve damarlarını açarlardı. Gilchrist'in kitabında, "doktorların hacamat yapmalarına rağmen çok sayıda insan öldü," yazıyordu.

Montoya, "Antibiyotikler ve bağışıklık güçlendiriciler olmadan virüsün ölüm oranı yüzde kırk dokuz," dedi. "Olasılıklar..."

Dunworthy acı acı, "Bunlar Gilchrist'in rakamları mı?" dedi.

Montoya yan gözle Colin'e bakıp kaşlarını çattı. "Kivrin'in virüsü alma olasılığı yüzde yetmiş beş. Veba mikrobunu kapması ihtimaliyse yüzde altmış sekiz. Hıyarcıklı vebanın morbidite oranı yüzde doksan birdir, ölüm oranıysa..."

Dunworthy, "Kivrin vebaya yakalanmadı," dedi. "Veba aşısı olmuştu. Dr. Ahrens ya da Gilchrist size bundan söz etmedi mi?"

Montoya gene Colin'e baktı.

Colin kadına meydan okurcasına bakarak, "Ona söylemeyin demişlerdi," dedi.

"Neyi söylemeyeceksiniz? Gilchrist hasta mı?" Dunworthy ekranlara baktıktan sonra Gilchrist'in kollarına yığıldığını hatırlıyordu. Yoksa düşerken ona da virüs mü bulaştırmıştı?

Montoya, "Gilchrist üç gün önce gripten vefat etti," dedi.

Dunworthy Colin'e baktı. "Benden başka neyi saklamamı tembih ettiler? Ben hastayken başka kimler öldü?"

Montoya Colin'i susturmak ister gibi sıska elini kaldırdı, ama iş işten geçmişti.

"Büyük teyzem Mary," dedi Colin.

Maisry kaçtı. Roche'la birlikte, hastalanmasından ve bir yerde düşüp kalmış olmasından endişe edip her yeri aradık ama kahya, oğlu Walthef'in mezarını kazdığı sırada Maisry'i ormana doğru giderken gördüğünü söyledi. Agnes'in midillisine biniyormuş.

Ya vebayı başka yerlere bulaştıracak ya da ancak vebanın ulaştığı bir köye kadar gidebilecek. Artık etrafımızı iyice sardı. Çanlar temposuz, aklını kaçırmış biri tarafından çalınıyor sanki. Dokuz kere mi, yoksa üç kere mi vurduğu anlaşılmıyor. Acaba bir bebek mi öldü, yoksa geveze kızlardan biri mi diye düşünüyorum.

Agnes hâlâ kendine gelememi, nabzı da çok zayıf. Ateşler içinde yanıyor, haykırıp debeleniyor. Durmadan çığlık çığlığa beni çağırıyor, ama yanına yaklaşmama izin vermiyor. Onunla konuşmayı denediğimde de sinir krizi geçirir gibi çığlıklar ve tekmeler atıyor.

Eliwys, Agnes ile Lady Imeyne'ye bakmaktan perişan oldu. Lady Imeyne yanına gittiğim zaman "Şeytan," diye bağıyor, bu sabah neredeyse gözümü morartıyordu. Yanına yaklaşmama tek izin veren kişi katip ve artık onun için yapabileceğimiz bir şey kalmadı. Bugünü çıkarması imkânsız. O kadar kötü kokuyor ki onu odanın öbür ucuna taşımak zorunda kaldık. Hıyarcığından gene irin akmaya başladı.

(Ara)

Kahyanın ortanca oğlu Gunni öldü.

Boynunda sıracı izi olan kadın.

Maisry'nin babası.

Roche'un yardımcısı, Cob.

(Ara)

Lady Imeyne'nin durumu çok kötü. Roche son duasını ettirmeye çalıştı ama kadın günah çıkarmaya yanaşmadı.

Roche, "Ölmeden önce Tanrı'yla aranı düzeltmek zorundasın," dedi ama Imeyne başını duvara çevirip, "Bunlar hep onun suçu," dedi.

(Ara)

Otuz bir vaka. Yüzde yetmiş beşten fazla bir oran bu. Roche köy meydanının bir kısmını bu sabah definlere açtı, çünkü kilisenin bahçesi artık doldu.

Maisry geri gelmedi. Herhalde sakinlerinin bırakıp kaçtığı bir malikanenin baş köşesine kurulmuş uyuyordur. Bütün bunlar sona erdiğinde eski ve soylu bir ailenin atası olacak muhtemelen.

Belki bizim zamanımızın sorunu da budur, Bay Dunworthy. Kurucuları Maisry, piskoposun elçisi ve Sir Bloet ne de olsa. Roche gibi, kalıp yardım etmeye çalışan bütün insanlar vebaya yakalanıp öldüler.

(Ara)

Lady Imeyne kendinde değil. Roche son duasını etti. Etmesini ben söyledim.

“Onu hastalık böyle konuşturuyor. Ruhu Tanrı’dan yüz çevirmedi,” dedim, ama doğru değil bu. Bağışlanmayı hak etmiyor olabilir, ama vücudunun zehirlenmesini, çürümesini de hak etmiyor. Tanrı’yı suçladığı için onu kınayamıyorum. Bu kimsenin suçu değil. Bir hastalık bu.

Kutsal şarap tükendi, zeytinyağı da kalmadı. Roche artık mutfaktaki yemek yağını kullanıyor. Yağın acımsı bir kokusu var. Imeyne’nin şakaklarına ve avuçlarına yağ sürünce cildi karardı.

Bu bir hastalık.

(Ara)

Agnes daha kötü. Yattığı yerde yavru köpeği gibi soluyup, “Kivrin’e söyleyin, gelip beni alsın. Burayı hiç sevmedim,” diye feryat etmesini izlemek çok korkunç.

Roche bile bu manzaraya dayanamıyor. Bana, “Tanrı bizi neden böyle cezalandırıyor?” diye sordu.

“Cezalandırmıyor. Hastalık bu,” dedim. Sorusunun cevabı bu değil ve bunu o da biliyor.

Bütün Avrupa biliyor, Kilise de biliyor. Kilise birkaç yüzyıl daha mazeretler bulmaktan vazgeçmedi, ama gerçeğin üstünü örtemedi; Tanrı buna göz yumdu. Kimsenin imdadına koşmadı.

(Ara)

Çanlar artık durdu. Roche bana bu vebanın durduğuna işaret olabilir mi diye sordu. “Belki Tanrı sonunda yardımımıza koşabilmiştir,” dedim.

Ama hiç sanmıyorum. Toumai’de kilise görevlileri, insanları korkutuyor diye çanların çalınmaması için emir çıkarmışlar. Belki bir emir de Batlı piskoposu çıkarmıştır.

Çan sesi gerçekten de ürkütücüydü, ama sessizlik daha beter. Sanki dünyanın sonu gelmiş gibi.

Kendisinin hasta yattığı onca zamandır Mary ölüydü. Analog geldiği gün hastalanmıştı. Hemen zatürre olmuş ve ikinci gün de kalbi durmuştu. Ocak'ın altısında. Epifani Yortusu'nda.

Dunworthy, "Bana söylemeliydiniz," demişti.

Colin itiraz etmişti. "Ama söyledim. Hatırlamıyor musun?"

Hem de hiç hatırlamıyordu, Bayan Gaddson'ın odasına serbestçe girmesine izin verildiği zaman, Colin, "Sana hiçbir şey söylemezler," dediğinde dahi anlamamıştı. Mary'nin ziyaretine gelmemesini bile garipsememişti.

Colin, "Hastalandığı zaman sana söylemişim," demişti. "Öldüğünü de söyledim, ama o kadar hastaydın ki anlamadın."

Colin'in odasının önünde haber beklemesini, sonra yanına gelip kendisine durumu anlatmaya çalışmasını gözünün önünde canlandırdı. "Çok özür dilerim, Colin."

"Elinde değildi ki, hastaydın. Senin suçun değildi."

Dunworthy Bayan Taylor'a bunu söylediği zaman, kadın ona ne kadar inandıysa, kendisi de şimdi Colin'e o kadar inanıyordu. Colin'in de söylediğine inandığını sanmıyordu.

"Önemli değil," dedi Colin. "Hemşire hariç herkes çok nazik davrandı. İyileşmeye başlamadan sonra bile sana söylememe izin vermedi, ama Bayan Gudubet hariç herkes çok iyi davrandı. Bana İncil'den Tanrı'nın günahkarları nasıl helak ettiğini okuyup durdu. Bay Finch anneme haber verdi, ama annem gelemeyince cenaze için yapılacak her şeyi o halletti. Çok nazikti. Amerikalılar da öyle. Bana durmadan şeker verdiler."

Dunworthy o zaman, "Çok üzüldüm," demişti, ihtiyar hemşire gelip Colin'i dışarı çıkardıktan sonra da aynı şeyi söylemişti. "Çok üzüldüm."

Colin bir daha gelmedi. Çocuğa hemşire mi engel oluyordu bilmiyordu, ama özür dilemesine rağmen Colin onu affetmeyecekti.

Colin'i terk etmiş, onu Bayan Gaddson'ın, hemşirenin ve ona hiçbir şey söylemeyen doktorların insafına bırakmıştı. Iskoçya'nın bir nehrinde somon avına çıkan ve erişilmesi imkânsız olan Basingame gibi, ulaşılamayacak bir yere gitmişti. Ve ne derse desin, Colin eğer gerçekten isterse, hasta olsun ya da olmasın Dunworthy'nin yardımına koşacağına ve yanında olacağına inanıyordu.

Montoya gittikten sonra Dunworthy'ye, "Kivrin'in de öldüğünü düşünüyorsun, değil mi?" diye sormuştu. "Bayan Montoya gibi?"

"Ne yazık ki."

"Ama Kivrin'in veba olması imkânsız demiştin. Ya ölmediyse? Ya şu anda randevu yerinde sizi bekliyorsa?"

"Kivrin grip virüsü almıştı, Colin."

"Sen de almıştın, ama ölmedin. Belki o da ölmemiştir. Bence gidip Badri'yi görmelisin. Bakalım bir fikri var mı? Belki makineyi yeniden çalıştırır ya da başka bir şey yapar."

"Anlamıyorsun," demişti Dunworthy. "Bu cep feneri değil ki. Bir inişi, bir düğmeye basıp açamazsın."

"Evet, ama belki Badri yeni bir tane yapabilir. Yeni bir iniş. Aynı zamana."

Aynı zamana. Koordinatları önceden bilinse bile, bir inişin hazırlanması günler alırdı. Ve

Badri'nin elinde koordinatlar yoktu. Sadece günü biliyordu. O günü temel alarak yeni bir koordinatlar dizisi 'yapabilirdi', konum bilgileri aynı kaldıysa, yüksek ateş sırasında Badri onları da karıştırmadıysa ve eğer paradokslar ikinci bir inişe izin verirse.

Bütün bunları Colin'e izah etmenin, ona Kivrin'in standart tedavinin hacamat olduğu bir asırda gripten sağ kurtulmuş olamayacağını anlatmanın bir yolu yoktu. Ansızın kendini bir şey anlatamayacak kadar bitkin hissetmiş, "işe yaramaz, Colin," demişti. "Affedersin."

"Demek onu orada öylece bırakacaksınız.Ölsün ya da ölmesin. Badri'ye sormayacaksınız bile."

"Colin..."

"Teyzem senin için her şeyi yaptı. Hiç pes etmedi!"

Hemşire içeri girip, bet sesiyle "Ne oluyor burada?" diye sormuştu. "Hastayı üzmeyle devam edersen, seni göndermek zorunda kalacağım."

Colin, "Ben de zaten gidiyordum," deyip dışarı fırlamıştı.

Öğleden sonra da, akşam da, ertesi sabah da gelmemişti.

Nöbeti William'ın hemşiresi devralınca kıza, "Odama ziyaretçi girişi serbest mi?" diye sordu.

Kız ekranlara bakıyordu. "Evet. Dışarıda sizi bekleyen biri var."

Gelen Bayan Gaddson'dı. İncil'ini açmıştı bile.

Zehirli gözlerle ters ters yüzüne bakarak, "Luka, bölüm 23, ayet 33," dedi. "Çarmıhla çok ilgilendiğiniz için. 'Kafatası denilen yere varınca, İsa'yı iki suçluyla birlikte çarmıha gerdiler.'"

Tanrı oğlunun yerini bilseydi, ona bunu yapmalarına asla izin vermezdi, diye düşündü. Onu çekip çıkarırdı. Gelip onu kurtarırdı.

Kara Ölüm sırasında halk Tanrı'nın onları terk ettiğine inanmıştı. "Bizden neden yüz çevirdin?" diye yazmışlardı. "Neden feryatlarımızı duymazdan geldin?" Belki de Tanrı onları duymamıştı. Belki de gökyüzünde kendisi de hasta vaziyette yatıyordu ve gelememişti.

"Saat üçe kadar bütün ülkenin üstüne karanlık çöktü. Ve güneş karardı..."

Halk dünyanın sonunun, mahşer gününün geldiğine ve şeytanın sonunda zafer kazandığına inanmıştı. Dunworthy kazandı da, diye düşündü. Ağı kapamıştı. İniş sonucunu kaybetmişti. Gilchrist'i düşündü. Acaba ölmeden önce ne yaptığını anlamış mıydı, yoksa Kivrin'i öldürdüğünün farkına varamadan, baygın mı yatmıştı.

"Ve İsa onları şehrin dışına Beytanya'ya kadar çıkardı ve ellerini kaldırıp onları kutsadı. Ve öyle oldu ki onları kutsarken yanlarından ayrıldı, göğe çıkarıldı."

Yanlarından ayrıldı ve göğe çıkarıldı, Tanrı onu almaya geldi, diye düşündü. Ama çok geçti. Çok geç.

William'ın hemşiresi gelinceye kadar okumaya devam etti. Hemşire canlı bir tavırla, "Uyku zamanı," diyerek Bayan Gaddson'ı dışarı çıkardı. Yatağın yanına geldi, yastığı başının altından çekip sertçe vurarak kabarttı.

Dunworthy, "Colin geldi mi?" diye sordu.

"Dünden beri onu görmedim." Yastığı tekrar başının altına koydu. "Şimdi uyumaya çalışmanızı istiyorum."

"Ya Bayan Montoya geldi mi?"

"Dünden beri gelmedi." Dunworthy'ye bir ilaç kapsülüyle kâğıt bir bardak verdi.

"Hiç mesaj var mı bana?"

"Yok." Boş bardağı elinden aldı. "Uyumaya çalışın."

Mesaj yok. Kivrin Montoya'ya kilise bahçesine gömülmeye çalışacağını söylemişti. Ama kilise

mezarlıklarında yer kalmamıştı. Veba kurbanlarını hendeklere, çukurlara gömmüşlerdi. Nehirlere atmışlardı. Salgının sonlarına doğru artık gömmeyi bırakmışlardı. Üst üste yığıp ateşe vermişlerdi.

Montoya kayıt cihazını asla bulamayacaktı. Bulursa içinde ne mesaj olacaktı? “İniş yerine gittim, ama açılmadı. Ne oldu?” Kivrin, panikle giderek yükselen sitemkar sesiyle, “Eli, Eli, beni neden terk ettin?” diye bağıracaktı.

William’ın hemşiresi öğle yemeğini yemesi için onu bir sandalyeye oturttu. Kompostosunu içmeyi bitirmişti ki Finch geldi.”

Dunworthy’nin tepsisini işaret edip, “Konserve meyvelerimiz bitmek üzere,” dedi. “Tuvalet kâğıdı da. Döneme nasıl başlamamızı bekliyorlar, hiçbir fikrim yok.” Yatağın ayakucuna oturdu. Üniversite dönem başlangıcını ayın yirmi beşi olarak belirledi, ama o güne kadar hazır olmamız mümkün değil. Salvin’de hâlâ on beş hastamız var, toplu aşılama daha başlamadı bile ve ben son grip vakalarını gördüğümüzden şüpheliyim.”

“Colin’den ne haber?” dedi Dunworthy “İyi mi?”

“Evet, efendim. Dr. Ahrens’in vefatından sonra biraz içine kapanmıştı ama siz iyileşmeye başlayınca neşesi biraz yerine geldi.”

“Ona yardım ettiğin için sana teşekkür etmek istiyorum. Colin cenazeyle ilgilendiğini söyledi.”

“Ah, seve seve yardım ettim, efendim. Başka kimsesi yoktu ki. Artık tehlike geçtiği için annesinin geleceğinden emindim, ama bu kadar kısa zamanda ayarlayamayacağını söyledi. Güzel çiçekler yolladı. Zambaklar ve goncalar. Cenaze törenini Balliol’un şapelinde yaptık.” Oturduğu yerde kımıldandı. “Ha, şapel dedim de aklıma geldi, umarım sakıncası yoktur. Holy Re-Formed’a şapeli ayın on beşindeki çan konseri için kullanmaları konusunda izin verdim. Amerikalılar Rimbaud’dan çalacaklar. Sağlık kurulu kiliseyi aşı merkezi olarak kullanıyor. Umarım uygundur.”

Dunworthy, “Evet,” dedi. Mary’yi düşünüyordu. Cenazenin ne zaman yapıldığını merak etti. Ardından çan çalınmış mıydı?

Finch endişeyle, “İsterseniz onlara St. Mary Kilisesi’ni kullanmalarını söyleyebilirim,” dedi.

“Hayır, ne münasebet,” dedi Dunworthy. “Şapel gayet uygun. Yokluğumda iyi iş çıkardığın belli.”

“Şey, elimden geleni yaptım efendim. Bayan Gaddson beni epey zorladı.” Ayağa kalktı. “Sizi istirahatinizden alıkoymayayım. Size getirebileceğim, sizin için yapabileceğim bir şey var mı?”

“Hayır, yapabileceğin bir şey yok.”

Finch kapıya yürüdü, sonra durdu. “Başınız sağ olsun, Bay Dunworthy,” dedi. “Dr. Ahrens ile çok yakın olduğunuzu biliyorum.”

Finch gittikten sonra, yakın diye düşündü. Hiç de yakın değildim. Mary’nin üzerine eğilmesini, ateşini ölçmesini, ekranlara bakmasını hatırlamaya çalıştı. Colin’in yeni ceketiyle yatağının yanında durup, “Teyzem Mary öldü. Beni duymuyor musun?” dediğini hatırlamaya uğraştı. Ama hafızasında böyle bir kayıt yoktu.

Hemşire içeri girip onu uyutan yeni bir ilaç poşeti taktı. Uyandığında kendini çok daha iyi hissetti.

William’ın hemşiresi, “T-hücreleri takviyesi işe yarıyor,” dedi. “Çok vakada bunu gözlemliyoruz. Bazılarında mucizevi iyileşmeler oluyor.”

Hemşire onu tuvalete götürdü, öğle yemeğinden sonra da koridora çıkardı. Eğilip terliklerini giydirirken, “Ne kadar çok yürürseniz o kadar iyi,” dedi.

Dunworthy içinden, hiçbir yere gitmiyorum, dedi. Gilchrist ağı kapadı.

Hemşire serum poşetini omzuna bağladı, portatif motoru da poşete taktı ve sabahlığını giydirdi. Ayağa kalkmasına yardım ederken, “Depresyon için endişe etmeyin,” dedi. “Gripten sonra sık

görülen bir semptomdur. Kimyasal dengemiz düzeline geçecektir.”

Dunworthy’yi koridora çıkardı. “Belki bazı dostlarınızı ziyaret etmek istersiniz. Koridorun ucundaki koğuştaki Balliol’den iki hasta var. Bayan Piantini dördüncü yatakta. Biraz neşelense hiç fena olmaz.”

Dunworthy, “Bay Latimer...” diye başladı ve sustu. “Bay Latimer hâlâ hastanede mi?”

“Evet,” dedi hemşire. Sesinden Latimer’in felci atlatamadığını anladı. “İki kapı ileride yatıyor.”

Dunworthy ayaklarını sürüyerek Latimer’in odasına yürüdü. Hastalanmasından sonra Latimer’i görmeye gitmemişti, önce Andrews’un aramasını beklediğinden, sonra da steril giysi kalmadığından. Mary felcin bütün vücudunu etkilediğini ve işlev kaybı olduğunu söylemişti.

Latimer’in odasının kapısını itip içeri girdi. Latimer kolları iki yanına uzanmış halde yatıyordu. Serum takılı sol kolu hafifçe bükülmüştü. Boğazından ve burnundan aşağı tüpler iniyordu. Başından ve göğsünden çıkan teller yatağın yukarısındaki ekranlara bağlanmıştı. Teller yüzüne değiyordu ama rahatsız olduğunu belli eden bir hareket yapmıyordu.

“Latimer?” Yatağın yanına gidip durdu.

Duyduğunu gösteren bir belirti yoktu. Gözleri açıldı, ama sese tepki vermedi. Birbirine karışmış tüplerin altındaki yüzünde de bir değişiklik olmadı. Uzaklara dalmış gözleriyle sanki Chaucer’dan bir satır hatırlamaya çalışıyormuş gibiydi.

Daha yüksek sesle, “Bay Latimer,” dedi ve ekranlara baktı. Ekranlarda da bir değişiklik olmadı.

Hiçbir şeyin farkında değil, diye düşündü. Elini sandalyenin sırtına koydu. “Olan biten hiçbir şeyi bilmiyorsun, değil mi?” dedi. “Mary öldü. Kivrin 1348 yılında ve senin haberin bile yok. Gilchrist ağı kapadı.”

Ekranlarda gene bir değişiklik olmadı. Çizgiler düzgünce ve kayıtsızca uzayıp gitmeye devam etti.

“Gilchrist ile sen onu Kara Ölüm’ün ortasına gönderdiniz,” diye bağırdı. “Ve sen öylece yatmış...” Sustu, kendini sandalyeye bıraktı.

Colin, “Sana Teyzem Mary’nin öldüğünü söylemeye çalıştım,” demişti. “Ama çok hastaydın.” Colin söylemeye çalışmıştı, ama o tıpkı Latimer gibi kayıtsız ve habersiz öylece yatmıştı.

Colin beni asla affetmeyecek, diye düşündü. Annesini cenazeye gelmediği için affetmeyeceği gibi. Ne demişti Finch? Bu kadar kısa zamanda buraya gelmeyi ayarlayanın çok zor olduğunu mu söylemişti? Çocuğun Bayan Gaddson’ın insafına ve çan grubundakilere emanet edilmiş halde, cenazede tek başına durup annesinin gönderdiği çiçeklere bakışını zihninde canlandırdı.

“Annem gelemedi,” demişti, ama buna inanmıyordu. Elbette gelebilirdi, tabii gerçekten isteseydi.

Beni asla affetmeyecek, diye düşündü. Kivrin de affetmeyecek. O Colin’den daha büyük; her türden hafifletici sebep aklına gelmiştir. Hatta gerçek sebep bile. Ama kim bilir hangi canilerin ve haydutların insafına terk edilmiş haldeyken, içten içe, gelip onu alamadığıma inanmayacaktır. Eğer gerçekten isteseydim...

Dunworthy sandalyenin sırtına tutunarak güçlükle ayağa kalktı ve Latimer’e de, ekranlara da bakmadan koridora çıktı. Duvara dayanmış boş bir sedyeye yaslanıp durdu.

Koğuştan Bayan Gaddson çıktı. “Hah, buradasınız,” dedi. “Ben de size okumaya geliyordum.” İncil’ini açtı. “Kalkmanıza izin verdiler mi?”

“Evet.”

“Şu Bay Finch konusunda bir şeyler yapmalısınız. Amerikalıların gece gündüz saatlerce prova yapmalarına göz yumuyor. Gürültüden şikayet edince bana çok kaba davrandı. Willy’ciğime de hemşirelik yaptırmaya kalkıştı. Hemşirelik! Hem de Willy’ciğim hastalanmaya bu kadar yatkın

haldeyken. Daha önce gribe yakalanmaması büyük bir mucize.”

Dunworthy Willy'nin salgın boyunca muhtemelen virüs taşıyan sayısız kızla temas ettiğini düşünerek içinden, kesinlikle öyle, diye geçirdi. Acaba hastalanmaması yüzde kaç ihtimaldi?

Bayan Gaddson, “Tabii ki Bay Finch'in bunu yapmasına izin vermedim,” diyordu. “Ona dedim ki, ‘Bu sorumsuz davranışınızla Willy’ciğimin sağlığını tehlikeye atmanıza itiraz ediyorum. Yavrum ölümcül bir tehlike içindeyken eli kolu bağlı duracak değilim.’”

Ölümcül tehlike. “Gidip Bayan Piantini’yi görmem gerek,” dedi Dunworthy.

“Gidip yatmalısınız. Oldukça kötü görünüyorsunuz.” İncil’i ona doğru salladı. “Okulun hastanesinin böyle idare edilmesi bir skandal. Hastaların başıboş dolaşmalarına izin veriyorlar. Tekrar hastalanıp öleceksiniz. Ve bu başkasının değil, sizin suçunuz olacak.”

Dunworthy, “Hayır,” dedi ve koğuş kapısını itip içeri girdi.

Bütün hastaların taburcu edildiğini ve koğuşun neredeyse boş olmasını bekliyordu, ama bütün yataklar doluydu. Hastaların çoğu yataklarında oturmuş, okuyor ya da portatif televizyonlar seyrediyorlardı. Biri yatağının yanındaki tekerlekli sandalyeye oturmuş, dışarıda yağın yağmuru seyrediyordu.

Dunworthy onu bir saniye sonra tanıyabildi. Colin hastalığının nüksettiğini söylemişti, ama bunu beklemiyordu. Yaşlı bir adama benziyordu, esmer yüzü siskalaşmış, gözlerinin altında ve ağzının kenarlarında uzun çizgiler belirmişti. Saçları tamamen ağarmıştı. “Badri.”

Badri arkasına döndü. “Bay Dunworthy.”

“Bu koğuştaki yattığını bilmiyordum,” dedi Dunworthy.

“Beni buraya taşıdılar, şeyden sonra...” durdu. “Daha iyi olduğunuzu söylediler.”

“Evet.”

Dunworthy içinden buna dayanmam, diye geçirdi. Nasılsın? Daha iyiyim, teşekkürler. Ya sen? İyileşiyorum. Tabii biraz depresyon var, ama normalmiş.

Badri tekerlekli sandalyesini pencereye çevirince Dunworthy, yoksa o da mı katlanamıyor, diye düşündü.

Badri yağmura bakarak, “Tekrar girdiğim zaman koordinatlarda bir yanlışlık yaptım,” dedi. “Yanlış veri girdim.”

Dunworthy ona, “Hastaydın, ateşin vardı,” demeliydi. Zihin bulanıklığının hastalığın ilk belirtilerinden olduğunu söylemeliydi. “Senin suçun değildi,” demeliydi.

Badri tıpkı ateşi yüksekken yaptığı gibi parmaklarıyla bornozunu çekiştirdi. “Hasta olduğumu fark etmedim. Bütün sabah başım ağrımıştı, ama bunu ağda çalışmama yordum. Bir terslik olduğunu anlamalı ve inişi sonlandırmalıydım.”

Kivrin’e hocalık yapmaya razı olmamalıydım, randevuyu bekleyecek yerde, Gilchrist’e ısrar edip parametre kontrollerini yaptırmalıydım.

Badri kuşağını elinde bükürken, “Hastalandığınız gün ağrı açmalıydım,” dedi. “Hemen açmalıydım.”

Dunworthy elinde olmadan Badri’nin yatağının üstündeki ekranlara baktı, ama yatağın üstündeki duvar boştu. Badri’nin bileğinde ateş ölçer bile yoktu. Acaba Badri’nin, Gilchrist’in ağrı kapadığından haberi olmaması mümkün müydü? İyileşmesinden endişe ediyorlarsa, Mary’nin ölümünü sakladıkları gibi, bunu da Badri’den saklamış olabilirlerdi.

“Beni taburcu etmeye razı olmuyorlar,” dedi. “Onları beni taburcu etmeye zorlamalıydım.”

Dunworthy, ona söylemek zorundayım, diye düşündü, ama söylemedi. Orada öylece durup içi

acıyarak Badri'nin kuşağına eziyet etmesini izledi.

“Bayan Montoya bana olasılık istatistiklerini gösterdi,” dedi. “Sizce Kivrin öldü mü?”

Dunworthy, umarım ölmüştür, diye düşündü. Umarım nerede olduğunu anlamadan virüsten ölmüştür. Onu orada bıraktığımızı anlamadan. “Senin suçun değildi,” dedi.

“Ağın açılması sadece iki gün gecikti. Orada beklediğinden emindim. Sadece iki gün geçmişti.”
“Ne?”

“Ayın altısında hastaneden çıkmak için izin istedim, ama ayın sekizine kadar taburcu etmek istemediler. Elimden geldiğince çabuk açtım ağı, ama orada değildi.”

Dunworthy, “Sen neden bahsediyorsun?” dedi. “Ağı nasıl açabildin? Gilchrist kapamıştı.”

Badri başını kaldırıp yüzüne baktı. “Yedeklemeyi kullandık.”

“Ne yedeklemesi?”

“Bizim ağda yaptığım yer ve konum tespitini.” Badri'nin sesi şaşkın çıkıyordu. “Siz Ortaçağ bölümünün inişinden öyle endişe ediyordunuz ki, bir aksaklık olursa diye, yedekleme yapmanın iyi olacağını düşündüm. Salı günü size sormak için Balliol'e geldim, ama sizi bulamadım. Sizinle görüşmem gerektiğini bildiren bir not bıraktım.”

“Bir not.”

“Laboratuvar açtı. Balliol'ün ağını kullanarak fazladan bir yer ve zaman tespiti yaptım. Siz çok endişe ediyordunuz.”

Birden Dunworthy'nin dizlerinin bağı çözüldü. Yatağa oturdu.

“Size söylemeye çalıştım, ama derdimi anlatamayacak kadar hastaydım.”

Bunca zamandır bir yedek vardı. Gilchrist'i laboratuvarı açtırmaya ikna etmeye, Basingame'i bulmaya çalışarak, Polly Wilson'ın üniversitenin bilgisayarına girmenin bir yolunu bulmasını bekleyerek günler geçirdim ve bu esnada aradığım şey Balliol'ün ağında duruyormuş. Badri sayıklarken, “Laboratuvar açık mı?” demişti. “Yedek,” demişti. Yedek.

“Ağı tekrar açabilir misin?”

“Tabii açabilirim, ama vebaya yakalanmamışsa bile...”

Dunworthy sözünü kesti. “Yakalanmadı. Aşılansmıştı.”

“...orada olmayabilir. Randevu gününün üzerinden sekiz gün geçti. Bunca zamandır orada beklemiş olamaz.”

“Başka biri geçebilir mi?”

“Başka biri mi?” diye sordu Badri.

“Onu alıp getirmek için. Başka biri aynı inişi kullanabilir mi?”

“Bilmiyorum.”

“Denememiz için hazırlıklarını tamamlaman ne kadar sürer?”

“En fazla iki saat. Zaman ve yer koordinatları hazır zaten, ama ne kadar kayma olur bilemem.”

Koğuş kapısı açılıverdi ve Colin içeri girdi. “Hah, buradasın,” dedi. “Hemşire yürüyüşe çıktığını söyledi, ama hiçbir yerde bulamadım seni. Kayboldun sandım.”

Dunworthy Badri'ye bakarak, “Hayır,” dedi.

“Hemşire seni geri getirmemi söyledi.” Colin Dunworthy'nin koluna girip kalkmasına yardım etti.

“Aşırıya kaçmayacakmışsın.” Onu kapıya doğru yürüttü.

Dunworthy kapıda durdu. “Ayın sekizinde açtığında hangi ağı kullandın?” diye sordu.

“Balliol'ünkini. Brasenose'unki kapatıldığı zaman kalıcı hafızanın bir kısmının silinmesinden korkmuştum. Hasar değerlendirme işlemi yapacak zaman da yoktu.”

Colin sırtıyla kapıyı açtı. “Nöbetçi hemşire yarım saat sonra gelecek. Seni ayakta görmese iyi olur.” Çekilip kapının kapanmasına izin verdi. “Kusura bakma, daha önce gelemedim ama aşılama programını Godstow’a götürmem gerekiyordu.”

Dunworthy kapıya yaslandı. Çok fazla kayma olabilirdi ve teknisyen tekerlekli sandalyedeydi. Bırakın odasına gitmeyi, koridorun ucuna kadar yürüyebileceğini sanmıyordu. Çok endişeliydi. Badri’nin, “Çok endişeliydiniz, ben de koordinatları tekrar girmeye karar verdim,” demek istediğini sanmıştı, ama öyle dememişti Badri. “Yedekleme yaptım,” demişti. Yedekleme.

Colin, “İyi misin?” diye sordu. “Yeniden hastalanmıyorsun ya?”

“Hayır.”

“Bay Çadhuri’den iniş sonucunu yeniden almasını istedin mi?”

“Hayır. Yedeği varmış.”

Colin hayecanlandı. “Yedeği mi? Yani başka bir iniş mi olacak?”

“Evet.”

“Bu onu kurtarabileceğin anlamına mı geliyor?”

Dunworthy durup koridordaki sedyeye dayandı. “Bilmiyorum.”

“Ben sana yardım ederim,” dedi Colin. “Ne yapmamı istiyorsun? Ne söylersen yaparım. Getir götür işlerini yaparım. Sen hiçbir şeye elini sürmezsin.”

“İşe yaramayabilir,” dedi Dunworthy. “Kayma...”

“Ama deneyeceksin, değil mi? Değil mi?”

Her adımda sanki bir kayış göğsünü sıkıştırıyordu. Badri’nin durumu bir kere kötüye gitmişti. Başarsalar bile, ağ onun geçmesine izin vermeyebilirdi.

“Evet,” dedi, “deneyeceğim.”

“Süper!”

Lady Imeyne, Guillaume D'Iverie'nin annesi.

(Ara)

Rosemund'un durumu kötüye gidiyor. Artık bileğinden nabzını hissedemiyorum. Cildi de sapsarı ve balmumu gibi, bunun iyiye işaret olmadığını biliyorum. Agnes direniyor. Ne hıyarcığı ne de kusması var, bu iyiye işaret sanırım. Eliwys onun saçlarını kesmek zorunda kaldı. Durmadan saçlarını çekiyor, gelip örmem için feryat ediyordu.

(Ara)

Roche Rosemund'u kutsal yağla kutsadı. Kızcağız günah çıkaramadı. Agnes daha iyi görünüyor ama biraz önce burnu kanadı. Çıngırağını istedi.

(Ara)

Seni alçak! Onu almana izin vermeyeceğim. O daha çocuk. Ama senin uzmanlığın da çocuklar, değil mi? Masumları katletmek. Kahyanın bebeğini, Agnes'in yavru köpeğini, kulübede yardım çağırmaya giden çocuğu öldürmedin mi? Bu kadarı yeter. Onu da almana izin vermeyeceğim, orospu çocuğu!
Vermeyeceğim!

Agnes yeni yılın ikinci günü Kivrin'e seslene seslene can verdi.

Eliwys elini sıkarak, "Kivrin burada," dedi. "Lady Katherine burada."

"Yok işte," diye bağırdı. Sesi kısılmıştı ama hâlâ güçlüydü. "Söyle gelsin."

"Söyleyeceğim." Eliwys başını kaldırıp Kivrin'e baktı. Yüzünde biraz şaşkın bir ifade vardı.

"Git, Peder Roche'u çağır," dedi.

"Ne var?"

Roche ilk gece son duasını etmiş, Agnes sinir krizi geçirir gibi çırpınıp tekmeler atmıştı. O zamandan beri de adamı yanına yaklaştırmıyordu. "Hasta mısınız?"

Eliwys gözlerini Kivrin'den ayırmadan başını iki yana salladı. "Geldiğinde kocama ne söyleyeceğim?" dedi ve Agnes'in elini yan tarafına bıraktı. Kivrin kızın öldüğünü ancak o zaman anladı.

Kivrin morumsu mavi çürüklerle kaplı küçük gövdesini yıkadı. Eliwys'in tuttuğu eli kapkara kesilmişti. Dayak yemiş gibi görünüyordu. Öyle de oldu, diye düşündü Kivrin, hırpalandı ve işkence gördü. Ve öldürüldü. Masumların katli.

Agnes'in elbisesiyle içgömleği berbat olmuş, kan ve kusmuktan kaskatı kesilmişti. Gündelik keten içgömleği de çoktan şeritler halinde yırtılmıştı. Kivrin kızı kendi beyaz pelerinine sardı. Roche ile kahya gömdüler.

Eliwys gelmedi. Kivrin zamanın geldiğini söyleyince, "Rosemund'un yanında kalmalıyım," dedi. Eliwys'in Rosemund için yapabileceği bir şey yoktu, kız hâlâ büyü yapılmış gibi kıpırtısız yatıyordu. Kivrin yüksek ateşin beyninde hasar bıraktığını düşünüyordu. "Ve Gawyn gelebilir," dedi Eliwys.

Hava çok soğuktu. Kahya ile Roche ağızlarından büyük buhar bulutları çıkararak Agnes'ı mezara indirdiler. Beyaz nefeslerinin görüntüsü Kivrin'i çileden çıkardı. İçinden acı acı, tüy kadar hafif, tek elinizle bile indirebilirsiniz, diye geçirdi.

Diğer bütün mezarların görüntüsü de onu sinirlendirdi. Kilise mezarlığı da Roche'un köy meydanında ayırdığı bölüm de dolmuştu. Lady Imeyne'nin mezarı neredeyse kilise bahçesinin yolunun üstündeydi ve kahyanın bebeğinin bir mezarı bile yoktu. Peder Roche vaftiz edilmemesine rağmen annesinin ayakucuna gömülmesine izin vermişti.

Kivrin öfkeyle, ya kahyanın en küçük oğlu, ya katip, diye düşündü. Onları nereye yerleştirmeyi düşünüyorsunuz? Kara Ölüm'ün Avrupa'nın sadece yarısını öldürmesi gerekiyordu, tamamını değil.

Roche, "*Requiescat in pace, Amen,*" dedi ve kahya küçük yığının üstüne donmuş toprak atmaya başladı.

Haklıydınız, Bay Dunworthy, dedi içinden. Beyaz sadece kirleniyor. Her konuda haklısınız, değil mi? Buraya gelmememi, başıma korkunç şeylerin geleceğini söylemiştiniz. Eh, geldi işte. Ve siz ben sana söylemişim, demek için sabırsızlanıyorsunuz. Ama bu zevki tadamayacaksınız, çünkü iniş yerini bilmiyorum ve bilen tek kişi de büyük olasılıkla öldü.

Kahyanın Agnes'in üstüne toprak atmayı bitirmesini de, Roche'un Tanrı'yla yaptığı içten sohbetini tamamlamasını da beklemedi. Meydanı geçmeye başladı, hepsine öfkeliydi. Orada küreğiyle durduğu için daha fazla mezar kazmaya hevesli kahyaya, gelmediği için Eliwys'e, gelmediği için Gawyn'e. Kimse dönmüyor diye düşündü. Kimse.

Roche ona seslendi. “Katherine!”

Kivrin arkasına döndü. Roche nefesi bir bulut gibi etrafını sararak koşar adım yanına geldi.

“Ne var?” diye tersledi.

Roche ciddi bir tavırla yüzüne baktı. “Ümitlenmekten vazgeçmemeliyiz,” dedi.

Kivrin patladı. “Neden? Yüzde seksen beşe ulaştık ve daha başlamadık bile. Katip ölüyor, Rosemund ölüyor, sen mikrop aldın. Niçin vazgeçmeyeyim?”

“Tanrı bizi tamamen terk etmedi,” dedi. “Agnes şimdi O’nun kollarında güvende.”

Acı acı, güvende diye düşündü. Toprak altında. Soğukta. Karanlıkta. Ellerini yüzüne örttü.

“O şimdi vebanın ulaşamayacağı bir yerde, cennette. Tanrı’nın sevgisi hep bizimle,” dedi Roche, “Bizi bundan hiçbir şey ayıramaz, ne ölüm, ne hayat, ne melekler ne de şu anda olanlar...”

“Ne de olacaklar,” dedi Kivrin.

“Ne yüksekler, ne derinlikler, ne de herhangi bir yaratık.” Ellerini kutsar gibi nazikçe Kivrin’in omuzlarına koydu. “Seni bize yardıma gönderen de O’nun sevgisiydi.”

Kivrin Roche’un omuzlarındaki ellerini sıkı sıkı tuttu. “Birbirimize yardım etmek zorundayız.”

Öylece bir dakika kadar durdular, sonra Roche, “Gidip çanı çalayım ki Agnes’in ruhu selametle geçebilsin,” dedi.

Kivrin peki der gibi başını sallayıp ellerini çekti. “Ben de gidip Rosemund ile diğerlerine bakayım.” Avluya girdi.

Eliwys, Rosemund’un yanında kalması gerektiğini söylemişti ama Kivrin eve girdiğinde kadını Rosemund’un yanında göremedi. Eliwys pelerinine sarınmış, Agnes’in yattığı şilteye kıvrılıp yatmış, gözlerini de kapıya dikmişti. “Belki de salgından kaçanlar atını almışlardır,” dedi. “O yüzden gelmesi bu kadar gecikti.”

Kivrin buz gibi bir sesle, “Agnes’ı defnettik,” dedi ve gidip Rosemund’a baktı.

Kız uyanıktı. Kivrin yanına çömelip elini tutunca yüzüne baktı.

“Ah Rosemund.” Gözyaşları Kivrin’in gözlerini, burnunu yaktı. “Tatlım, nasıl hissediyorsun kendini?”

“Açım,” dedi Rosemund. “Babam geldi mi?”

“Gelmedi.” Şimdi bu bile Kivrin’e mümkün gibi geliyordu. “Sana biraz çorba getireyim. Ben dönünceye kadar dinlen sen. Çok hastaydın.”

Rosemund uysalca gözlerini kapadı. Gözleri eskisi kadar çukura kaçmış görünmüyordu, ama altlarında hâlâ koyu halkalar vardı. “Agnes nerede?” diye sordu.

Kivrin kızın dolaşmış esmer saçlarını eliyle arkaya doğru taradı. “Uyuyor.”

“İyi. Etrafta bağırıp çağırarak oynamasını istemiyorum. Çok gürültü yapıyor.”

“Ben gidip çorbayı getireyim.” Eliwys’in yanına gitti. “Lady Eliwys, müjde,” dedi heyecanla, “Rosemund kendine geldi.”

Eliwys tek dirseğinin üstünde doğrulup, başka bir şey düşünüyormuş gibi kayıtsızca kızına baktıktan sonra tekrar uzandı.

Kivrin telaşlanıp elini kadının alnına koydu. Sıcak geldi ama elleri dışarıda üşüdüğü için emin olamadı. “Hasta mısın?” diye sordu.

Aklı hâlâ başka yerdeymiş gibi, “Hayır,” dedi Eliwys. “Ona ne diyeceğim ben?”

“Rosemund’un daha iyi olduğunu söyleyebilirsin.” Bu sözler Eliwys’e ulaştı. Yataktan kalkıp Rosemund’un yanına gidip oturdu. Ama Kivrin çorbayla mutfaktan döndüğü zaman tekrar Agnes’in şiltesinde kürklü pelerininin altına kıvrılmış yatıyordu.

Rosemund uyuyordu, ama önceki gibi korkutucu bir ölüm uykusu değildi bu seferki. Cildi elmacık kemiklerine yapışmış gibi görünse de rengi düzelmişti.

Eliwys de uykuya dalmıştı ya da uyuyor numarası yapıyordu ki böylesi daha iyiydi. Kivrin mutfaktayken katip sürünerek şiltesinden çıkmış, barikatın yarısına kadar tırmanmıştı. Kivrin adamı geri çekmeye kalkışınca sert bir yumruk savurdu. Kivrin adamı zapt etmek için Roche'u çağırmak zorunda kaldı.

Katibin sol gözü ülserleşmişti, veba adamı yiyip bitiriyordu. Pençeye dönüşmüş ellerini durmadan gözüne götürüyordu. “*Domine Jesu Christe,*” diye bağırdı, “*fideliium defunctorium de poenis infennis.*” Cehennem azabından çıkan inananların ruhlarını kurtar.

Kivrin de adamın pençeleriyle mücadele ederken içinden dua etti, evet onu şimdi kurtar.

Imeyne'nin ilaç sandığını bir daha karıştırıp acıyı dindirecek bir şeyler aradı. Afyon tozu yoktu. 1348'de İngiltere'de afyon çiçeği var mıydı ki? Afyon çiçeğinin yapraklarına benzeyen turuncu ince kıvrıntılar buldu ve sıcak suda demledi, ama katip içemedi. Ağzı açık yaralardan berbat haldeydi, diliyle dişleri kurumuş kanla kaplanmıştı.

Kivrin, bunu hak etmiyor, diye düşündü. Buraya veba getirmiş olsa bile. Kimse bunu hak etmiyor. “Lütfen,” diye duaya başladı ama arkasını nasıl getireceğini bilemedi.

Zaten duası da kabul olmadı. Katip kanlı koyu renkli bir safra kusmaya başladı. İki gün boyunca kar yağdı ve Eliwys giderek kötüleşti. Hıyarcığı yoktu, öksürmüyor ve kusmuyordu. Kivrin kadının yalnızca keder ve suçluluk duygusundan hastalandığından kuşkulanıyordu. Durmadan, “Ben ona ne söyleyeceğim?” diyordu. “Bizi buraya emniyette olalım diye yollamıştı.”

Kivrin ateşini ölçtü. Sıcaktı. Hepsi vebaya yakalanacaklar, diye düşündü. Lord Guillaume güvende olmaları için ailesini buraya gönderdi, ama birer birer yakalanacaklar. Bir şeyler yapmak zorundayım. Ama aklına hiçbir çare gelmiyordu. Vebadan korunmanın tek yolu kaçmaktı, ama zaten buraya kaçmışlardı ve kaçmak çare olmamıştı. Hem Rosemund ile Eliwys hastayken kaçamazlardı.

Ama Rosemund her geçen gün daha da kuvvetleniyor, diye düşündü. Eliwys de veba olmadı. Sadece ateşi var. Belki de başka bir yerde gidebileceğimiz bir mülkleri daha vardır. Mesela kuzeyde.

Veba henüz Yorkshire'a ulaşmamıştı. Yollarda insanlardan uzak durmalarını, hastalığa maruz kalmamalarını sağlayabilirdi.

Rosemund'a Yorkshire'da evleri olup olmadığını sordu. Rosemund peykelerden birine yaslanmış oturuyordu. “Yok,” dedi, “ama Dorset'te var.” Veba Dorset'e çoktan ulaşmıştı. Ve Rosemund daha iyi olsa da birkaç dakikadan fazla oturamayacak kadar halsizdi. Ata binmesi imkânsızdı. Kivrin içinden, tabii atımız olsaydı, diye geçirdi.

“Babamın Surrey'de de bir yeri var,” dedi. “Agnes doğduğu zaman orada kalıyorduk.” Kivrin'e baktı. “Agnes öldü mü?”

“Evet.”

Rosemund şaşırmamış gibi başını salladı. “Çılgınlık attığını duydum.”

Kivrin söyleyecek bir söz bulamadı.

“Babam da öldü, değil mi?”

Buna da verilecek bir cevap yoktu. O da, Gawyn de büyük ihtimalle ölmüşlerdi. Gawyn Bath'a gideli sekiz gün olmuştu. Ateşi hâlâ düşmeyen Eliwys sabah, “Artık fırtına dindiğine göre gelecektir,” demişti. Ama kendi bile buna inanmıyor gibiydi.

“Hâlâ gelebilir,” dedi Kivrin. “Kar yüzünden gecikmiş olabilir.”

Kahya elinde kürekle içeri girdi ve barikatın önünde durdu. Oğlunu yoklamak için her gün

geliyor, ters çevrilmiş masanın üstünden sessizce gözlerini dikip oğluna bakıyordu. Ama şimdi çocuğa şöyle bir baktıktan sonra küreğine yaslanıp Kivrin ile Rosemund'a baktı.

Başlığıyla omuzları karla kaplıydı, kürek de kardan ıslanmıştı. Herhalde yine bir mezar kazıyordu, diye düşündü Kivrin. Bu sefer kimin?

“Biri mi öldü?” diye sordu adama.

“Hayır.” Kuşkuyla Rosemund'a bakmaya devam etti.

Kivrin ayağa kalktı. “Bir şey mi istemiştin?”

Soruyu anlamamış gibi boş gözlerle Kivrin'e baktıktan sonra tekrar gözlerini Rosemund'a çevirdi. “Yok,” dedi ve küreğini alıp dışarı çıktı.

Rosemund arkasından baktı. “Agnes'in mezarını mı kazmaya gidiyor?”

Kivrin usulca, “Hayır,” dedi. “Agnes kilise bahçesine gömüldü çoktan.”

“Öyleyse benimkini mi kazmaya gitti?”

Kivrin sarsıldı. “Hayır. Hayır! Sen ölmeyeceksin. İyileşiyorsun. Çok hastalandın, ama en kötüsünü atlattın. Şimdi dinlenmeli ve uyumalısın ki kuvvetlenebilesin.”

Rosemund söz dinleyerek yatıp gözlerini yumdu, ama bir dakika geçmeden tekrar açtı. “Babam öldüğüne göre, kral drahomamı kullanacaktır. Sence Sir Bloet hâlâ hayatta mıdır?”

Kivrin içinden, umarım değildir, diye geçirdi. Sonra zavallı çocuk, bunca zamandır evleneceğinden mi korkuyordu, diye düşündü. Zavallıcık. Vebanın tek iyi yanı onun için nişanlısının ölmesi. Tabii öldüyse. “Sen şimdi onu düşünme. Dinlenip gücünü geri kazanmaya bak.”

“Kral bazen eski bir nişanı kabul eder,” dedi. Zayıf elleri battaniyeyi sıkıyordu. “Tabii her iki taraf da razı gelirse.”

Kivrin içinden, sen hiçbir şeyi kabullenmek zorunda değilsin, dedi. O öldü. Piskopos onları öldürdü.

“Razı gelmezlerse, kral beni istediği kişiyle evlendirir. Hiç olmazsa Sir Bloet'i tanıyorum.”

Kivrin, olamaz diye düşündü ve bunun muhtemelen kız için en iyisi olduğunu anladı. Rosemund'un aklına Sir Bloet'ten daha beterleri, canavarlar, caniler geliyordu ve Kivrin de böylelerinin var olduğunu çok iyi biliyordu.

Rosemund kralın borçlu olduğu ya da sadakatini satın almak istediği bir asile, belki de Kara Prens'in bela çıkaran destekçilerinden birine satılacak ve Tanrı bilir nereye, hangi koşulların içine götürülecekti.

Şehvet düşkününü ihtiyarlarla şirret görümcülerden çok daha beter şeyler vardı. Baron Garnier karısını yirmi yıl zincire bağlı tutmuştu. Anjou Kontu karısını diri diri yakmıştı. Ve Rosemund'un hastalandığında bile onu koruyacak ne ailesi, ne bir dostu olacaktı.

Kivrin birdenbire, onu alıp Bloet'in bulamayacağı, vebanın ulaşamayacağı bir yere götüreceğim diye düşündü.

Öyle bir yer yoktu. Veba çoktan Bath ile Oxford'a ulaşmış, güneye ve doğuya, Londra'ya doğru ilerliyordu, sonra da Kent'e, kuzeye Yorkshire'a ulaşacak, oradan tekrar Manş'ı aşıp Almanya'ya ve alçak ülkelere gidecekti. Ölülerle dolu bir gemiyle Norveç'e bile ulaşmıştı. Güvenli olan bir yer yoktu.

Rosemund, “Gawyn burada mı?” diye sordu. Sesi tıpkı büyükannesiyile annesi gibi çıktı. “Courcy'e gitsin, Sir Bloet'e yanına geleceğimi söylesin.”

Eliwys yattığı yerden, “Gawyn mi?” dedi. “Gawyn mi geliyor?”

Kivrin içinden, hayır kimsenin geldiği yok, dedi. Bay Dunworthy'nin bile.

Randevuyu kaçırmamasının bir önemi yoktu. Kaçırmasa bile, orada kimse olmazdı. 1348 yılında olduğunu bilmiyorlardı. Bilselerdi, onu burada asla bırakmazlardı.

Ağda bir sorun çıkmış olmalıydı. Bay Dunworthy parametre kontrolleri yapılmadan gönderilmesinden korkmuştu. “O kadar uzağa yapılan inişte öngörülmeleyen komplikasyonlar olabilir,” demişti. Belki de öngörülmeleyen bir komplikasyon inişi saptırmış ya da onu kaybetmelerine sebep olmuştu. Şimdi Kivrin’i 1320’de arıyorlardı. Randevuyu neredeyse otuz yıl farkla kaçırdım, diye düşündü.

Eliwys gene, “Gawyn,” diyerek yattığı yerden doğrulmaya çalıştı.

Doğrulamadı. Veba belirtileri göstermemesine rağmen durumu giderek kötüleşiyordu. Kar yağmaya başlayınca rahatlamış bir tavırla, “Artık fırtına dindiğine göre gelecektir,” demiş ve kalkıp Rosemund’un yanına gitmişti ama öğleden sonra tekrar yatmak zorunda kalmış ve ateşi de düzenli olarak yükselmişti.

Roche bitkin halde onun günah çıkarmasını dinledi. Herkes bitkindi. Dinlenmek için bir yere oturur oturmaz uyuyakalıyorlardı. Oğlu Lefric’e bakmaya gelen kahya, barikatın önünde dururken horlamaya başlamıştı. Kivrin’in de ateşi karıştırırken içi geçmiş, elini fena halde yakmıştı.

Eliwys’in üstünde haç çıkaran Roche’a bakarak, böyle devam edemeyiz, diye düşündü. Peder yorgunluktan düşüp ölecek. Vebadan yatağa düşecek.

Onları buradan götürmeliyim, diye geçirdi içinden. Veba her yere ulaşmadı. Hiç kimsenin hastalanmadığı köyler vardı. Polonya’ya, Bohemya’ya uğramamıştı. Kuzey İskoçya’da da ulaşmadığı bölgeler vardı.

“*Agnus dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.*” Sesi Kivrin’in hastalığında başucunda dua ettiği zamanki kadar rahatlatıcıydı ve Kivrin bir işe yaramadığını biliyordu.

Roche cemaatini asla terk etmezdi. Kara Ölüm’ün tarihi, cemaatini yapmayı reddeden, kiliselere, manastırlara kapanan ya da kaçıp giden din adamlarıyla doluydu. Acaba o istatistikler de mi yanlıştı?

Hepsini götürmenin bir yolunu bulsa da, dua edilirken bile dönüp kapıya bakan Eliwys, Gawyn ile kocasının gelişini beklemekte ısrar ederdi.

Roche kiliseye gidince Eliwys, “Peder Roche onu karşılamaya mı gitti?” diye sordu. “Yakında gelir. Mutlaka vebaya karşı uyarmak için önce Courcy’ye gitmiştir, oradan sonrası sadece yarım günlük yol.” İsrar edip Kivrin’e şiltesini kapının önüne taşıttı.

Kivrin kapıdan giren esintiden korunması için barikatı yeniden yaparken, katip birden haykırıp kasılmaya başladı. Elektrik verilmiş gibi bütün vücudu kasılıverdi, yüzünde korkunç bir sırıtma belirdi ve ülserli gözü boşluğa dikildi.

Kivrin Rosemund’a çorba içirdiği kaşığı adamın dişlerinin arasına sokmaya uğraşırken, “Yapma adamcağıza bunu!” diye bağırdı. “Yeterince çekmedi mi?”

Vücudu sertçe silkindi. “Yeter artık!” diyerek hıçkırdı. “Dur artık!”

Katibin vücudu gevşeyiverdi. Kivrin kaşığı dişlerinin arasına sıkıştırdı ve ağzından bir damla kara sıvı aktı.

Öldü, diye düşündü ve inanamadı. Adamın yüzüne baktı, ülserli gözü aralıktı, yüzü şişmiş, uzayan sakallarının altındaki derisi kararmıştı. İki yanındaki ellerini yumruk yapmıştı. Orada yatarken insana benzemiyordu artık. Rosemund’un görmemesi için battaniyeyi adamın yüzüne çekti.

Rosemund doğrulup merakla sordu. “Öldü mü?”

“Evet. Tanrı’ya şükür.” Ayaga kalktı. “Gidip Peder Roche’a haber vereyim.”

“Beni burada yalnız bırakmanı istemiyorum.”

“Annen burada,” dedi Kivrin. “Kahyanın oğlu da. Birkaç dakika sonra gelirim.”

“Korkuyorum.”

Kivrin kaba battaniyeye bakarak içinden, ben de, dedi. Ölmüştü ama bu bile acısını dindirmemişti. Hâlâ ıstırap içinde, hâlâ dehşet içinde gibiydi ama yüzü artık insana bile benzemiyordu. Cehennem azabı.

“Lütfen beni bırakma,” dedi Rosemund.

“Peder Roche’a söylemem lazım,” dedi ama katiple Rosemund’un arasına oturup kız uyuyuncaya kadar bekledi, sonra da Roche’u bulmaya gitti.

Avluda da, mutfakta da yoktu. Kahyanın ineği geçitte ağılın dibindeki samanları yiyordu, Kivrin’in peşinden sallanarak meydana geldi.

Kahya kilise bahçesinde mezar kazıyordu, göğsü karlı toprakla aynı hizadaydı. Adam çoktan biliyor, diye düşündü, ama imkânsızdı bilmesi. Kalbi çarpmaya başladı.

“Peder Roche nerede?” diye seslendi, ama kahya ne karşılık verdi ne de başını kaldırıp baktı. İnek gelip Kivrin’in yanında durup böğürdü.

“Git başımdan.” Kahyanın yanına koştu.

Mezar kilise bahçesinde değildi. Bahçe kapısının ötesinde köy meydanındaydı. Yanında sıra sıra iki mezar daha vardı. Yanlarında demir kadar sert toprak kümelenmişti.

Kivrin, “Ne yapıyorsun?” diye sordu. “Kimin mezarları bunlar?”

Kahya yığına bir kürek dolusu toprak attı. Donmuş topraklar taş gibi ses çıkardı.

“Neden üç mezar kazıyorsun? Kim öldü?” İnek boynuzuyla omzunu dürttü. Kıvrılıp hayvandan uzaklaştı. “Kim öldü?”

Kahya küreği taş gibi sert toprağa sapladı. “Bunlar son günler, oğul.” Ayağıyla küreği toprağa bastırdı. Kivrin bir an korkuya kapıldı, ama sonra erkek giysileri içinde kendisini tanımadığını anladı.

“Benim, Katherine.”

Kahya ona bakıp başını öne doğru salladı. “Dünyanın sonu geldi,” dedi. “Ölmeyenler de ölecek.” Öne doğru eğilip bütün ağırlığını küreğin üstüne verdi.

İnek başını kolunun altına sokmaya çalıştı.

“*Defol git!*” Hayvanın burnuna vurdu. İnek temkinle mezarların etrafından dolaşıp geri çekildi. Kivrin mezarların aynı boyda olmadığını fark etti.

Birinci mezar büyüktü, ama yanındaki Agnes’ininki kadardı. Kahyanın içinde durduğu mezarsa fazla uzun görünmüyordu. Rosemund’a onun mezarını kazmadığını söyledim, diye düşündü. Ama kazıyordu işte.

“Bunu yapmaya hakkın yok,” dedi. “Oğlunla Rosemund iyileşiyorlar. Lady Eliwys sadece yorgun düştü, üzüntüsünden hastalandı. Ölmeyecekler.”

Kahya başını kaldırıp yüzüne baktı. Yüzü salonda devrilmiş eşyaların önünde durup Rosemund’un ölçüsünü aldığı zamanki kadar ifadesizdi. “Peder Roche bize yardım için gönderildiğini söylüyor, ama dünyanın sonu geldiğinde ne yapabilirsin?” Gene küreğe yüklendi. “Bu mezarlara ihtiyacınız olacak. Herkes, herkes ölecek.”

İnek hızlı hızlı mezarın diğer tarafına yürüdü, yüzü kahyanın yüzüyle aynı hizadaydı. Başını adamın suratına doğru eğdi, ama kahya fark etmedi.

Kivrin, “Başka mezar kazmayacaksın,” dedi. “Yasaklıyorum.”

Kazmaya devam etti, Kivrin’i de fark etmemiş gibiydi.

“Onlar ölmeyecek,” dedi Kivrin. “Kara Ölüm halkın neredeyse yarısını öldürdü. Biz kotamızı çoktan doldurduk.”

Kazmaya devam etti.

Eliwys gece öldü. Kahya Rosemund’un mezarını Eliwys’in sığabilmesi için uzatmak zorunda kaldı. Eliwys’i gömdükleri zaman, Kivrin adamın Rosemund için yeni bir mezar kazmaya başlamış olduğunu gördü.

Kahyaya bakarken, onları buradan götürmeliyim, diye düşündü. Adam küreği omzuna atmış duruyordu. Eliwys’in mezarını doldurduktan sonra, tekrar Rosemund’unkini kazmaya koyuldu. Hastalığa yakalanmadan onları alıp götürmeliyim.

Çünkü yakalanacaklardı.Önlerinde onları bekliyordu, giysilerindeki, yataklarındaki, soludukları havadaki basillerde onları bekliyordu ölüm. Bir mucize eseri şimdi hastalanmazlarsa da, veba ilkbaharda, ulaklar, köylüler ve piskopos elçileri yüzünden Oxfordshire’ın tamamına yayılacaktı. Burada kalamazlardı.

İskoçya diye düşündü ve eve doğru yürümeye başladı. Onları Kuzey İskoçya’ya götürebilirim. Veba o kadar uzağa erişemedi. Kahyanın oğlu eşeğe binebilirdi. Rosemund’a da bir sedye yapabilirlerdi.

Rosemund şiltesinde oturuyordu. Kivrin içeri girer girmez, “Kahyanın oğlu çılglık çılgılığa seni çağırıp durdu,” dedi.

Kanlı yapışkan bir sıvı kusmuştu. Şiltesi kusmukla kirlenmişti. Kivrin temizlerken, çocuk başını bile tutamadı. Rosemund ata binebilse bile, çocuk binemez diye düşündü ümitsizce. Hiçbir yere gidemeyiz.

Gece aklına randevu yerindeki araba geldi. Belki kahya arabayı tamir etmesine yardım edebilirdi. Rosemund da içinde seyahat edebilirdi. Bir mum alıp ocaktaki ateşten yaktı ve ahırda duran arabaya bakmaya gitti. Kapıyı açınca Roche’un eşeği anırdı. Mumu havaya kaldırıncaya kaçışan bir şeyin çıkardığı hışırtıyı duydu.

Parçalanmış sandıklar barikat gibi arabanın önüne yığılmıştı ve sandıkları çekerken bunun bir işe yaramayacağını anladı. Araba eşeğin çekemeyeceği kadar büyüktü, zaten dingili de kayıptı. Herhalde gözüpek bir köylü çitini onarmak ya da yakmak için almış olacaktı. Belki de vebayı defetmek için.

Dışarı çıktığında avlu zifiri karanlıktı ve yıldızlar Noel gecesinde olduğu gibi ışıltılıydı. Agnes’in bileğinde küçük çingırağıyla omzunda uyuyakalmasını ve ölümleri haber veren çan seslerini düşündü. Daha erken, diye düşündü. Şeytan daha ölmedi. Dünyada kol geziyor.

Uzun süre uyumadan yatıp başka bir plan kurmaya çalıştı. Kar fazla kalın değilse, belki eşeğin çekebileceği tekerlekli sedye gibi bir şey yapabilirlerdi. Veya çocukları eşeğe bindirip eşyalarını sırtlarında taşıyabilirlerdi.

Sonunda uykuya daldı ve neredeyse dalar dalmaz tekrar uyandı ya da ona öyle geldi. Hava hâlâ karanlıktı ve Roche üzerine eğilmişti. Sönmek üzere olan ateş yüzüne aşağıdan vurmuş, bu da ormandaki açıklıktaki gibi onu bir caniyeye dönüştürmüştü. Uyku sersemi elini uzatıp nazikçe adamın yanağına dokundu.

Roche, “Lady Katherine,” deyince kendine geldi.

Rosemund’a bir şey oldu, diye düşündü ve dönüp kıza baktı, ama Rosemund elini yanağının altına sokmuş, rahat rahat uyuyordu.

“Ne var? Hastalandın mı?”

Roche başını iki yana salladı. Ağzını açtı, sonra tekrar kapadı.

“Biri mi geldi?” Kivrin yataktan kalktı.

Roche gene başını iki yana salladı.

Kimse hastalanamaz, diye düşündü Kivrin. Hastalanacak kimse kalmadı. Kapının yanına kahyanın yattığı yerdeki battaniye yığınınına baktı, ama adam orada yoktu. “Kahya mı hastalandı?”

Roche, tuhaf ve şaşkın bir sesle, “Kahyanın oğlu öldü,” dedi. Ve Kivrin çocuğun yerinde olmadığını gördü. “Akşam duası için kiliseye gitmiştim...” Roche’un sesi titredi. “Benimle gel,” dedi ve hızla dışarı çıktı.

Kivrin eski battaniyeyi kapıp aceleyle peşinden avluya çıktı.

Saat aşağı yukarı altı olmalıydı. Güneş ufku henüz üzerindeydi, kapalı gökyüzünü ve karları pembeye boyamıştı. Roche çoktan geçitte gözden kaybolmuştu. Kivrin battaniyeyi omuzlarına örtüp arkasından koştu.

Kahyanın ineği geçitte durmuş, başını domuz ağılının kırık çitinden içeri sokmuş, samanları yiyordu. Kivrin’i görünce başını kaldırıp mööledi.

Kivrin ellerini çırpıp, “Hoo,” diye bağırdı, ama hayvan başını çitten çıkarıp üzerine geldi.

“Seni sağacak vaktim yok,” dedi, hayvanı butlarından itip güçbela yanından geçti.

Yanına yetiştiğinde Peder Roche meydanı yarılammıştı bile. “Ne var? Söylers misin?” dedi, ama adam durup ona bakmadı bile. Meydandaki mezar sırasına doğru gidince, Kivrin rahatlayıp içinden, kahya oğlunu papaz olmadan kendi başına gömmeye kalkıştı herhalde, diye geçirdi.

Küçük mezar doldurulmuş, üzerine karlı toprak yığılmıştı. Kahya, Rosemund’un mezarını bitirmiş, büyük bir mezar daha kazmıştı. İçinden kenarına dayalı küreğin sapı görünüyordu.

Roche Lefric’in mezarına gitmedi. Yeni kazılmış olanın başında durdu ve aynı sersemlemiş ses tonuyla, “Akşam duası için kiliseye gitmiştim...” dedi. Kivrin mezarın içine baktı.

Görünüşe göre kahya kendini gömmeye çalışmıştı, ama daracık yerde bu işi yapmakta zorlanmıştı. Küreği mezarın ucuna dayayıp toprağı kendi elleriyle çekmeye başlamıştı. Donmuş elinde iri bir toprak parçası tutuyordu.

Bacakları neredeyse tamamen toprakla kaplıydı, bu da adama sanki banyo yapıyormuş gibi uygunsuz bir hal vermişti. Kivrin, “Onu doğru düzgün gömmemiz gerek,” dedi ve küreğe uzandı.

Roche başını iki yana salladı. Uyuşmuş gibi, “Bu kutsal toprak” dedi. Ve Kivrin Roche’un intihar ettiğini düşündüğünü anladı.

İçinden fark etmez, diye geçirdi ve her şeye rağmen, yaşadıkları dehşet üstüne dehşete rağmen Roche’un hâlâ Tanrı’ya inandığını fark etti. Kahyayı bulduktan sonra akşam duası için kiliseye gitmişti. Hepsi ölse bile, ibadetine devam edecek ve okuduğu dualarda aykırı bir şey bulmayacaktı.

Kivrin, “Bu bir hastalık,” dedi ama gerçekten öyle miydi bilmiyordu. “Bulaşıcı veba. Kana bulaşır.”

Roche dediklerini anlamadan yüzüne baktı.

“Mezarı kazarken hastalanmış olmalı,” dedi. “Veba beyni zehirler. Akli başında değildi.”

Roche, “Lady Imeyne gibi,” dedi. Adeta memnun olmuştu.

Kivrin, inancına aykırı olsa da kahyayı sınırın dışına bir yere gömmek istemiyor, diye düşündü.

Roche’un kahyanın cesedini düzeltmesine yardım etti, ama adam çoktan katılmıştı. Onu kaldırmaya ya da kefene sarmaya kalkışmadılar. Roche yüzüne siyah bir örtü örttü. Sırayla üzerine toprak attılar. Donmuş toprak taş gibi takırdadı.

Roche papaz giysisini ve dua kitabını almaya gitmedi. Önce Lefric’in, sonra da kahyanın mezarının yanında durup dualarını etti. Kivrin de yanında durup ellerini birleştirdi ve akli başında

değildi, diye düşündü. Altı çocuğuyla karısını gömdü, tanıdığı hemen herkesi o gömdü ve ateşi yükselmediyse bile, mezarın içine girip donarak ölmeyi beklediysen, yine de onu veba öldürmüş sayılır.

Kahya intihar mezarını hak etmiyordu. Aslında hiçbir mezarı hak etmiyor, diye düşündü. Onun bizimle birlikte İskoçya'ya gelmesi gerekiyordu. Ve hissettiği ani sevinç karşısında dehşete kapıldı.

Kahyanın Rosemund için kazdığı mezara bakarak, artık İskoçya'ya gidebiliriz, dedi içinden. Rosemund eşeğe binebilir. Roche ile ben de battaniyeleri ve yiyecekleri taşırız. Gözlerini açıp göğe baktı. Artık güneş yükseldiği için bulutlar sanki öğle vakti dağılıverecekmiş gibi hafiflemiş görünüyordu. Bu sabah yola çıkarlarsa, öğle vakti ormandan çıkıp Oxford-Bath yolunu bulabilirlerdi. Gece bastırıldığında da York yolunda olurlardı.

“*Agnus de i, qui tollis peccata mundi,*” dedi Roche, “*dona eis requiem.*”

Eşek için yanımıza yulaf almalıyız, diye düşündü, odun kesmek için de balta. Ve battaniye.

Roche duayı bitirdi. “*Dominus vobiscum et cum spiritu tuo.*” *Requiescat in pace. Amen,*” dedi ve çan çalmaya gitti.

Buna vakit yok, dedi içinden Kivrin. Eve doğru yürüdü. Roche ölüm çanlarını çalmayı bitirdiğinde yarı yarıya toplanmış olurdu. Roche'a planını anlatacaktı. Roche da eşeği yükler, sonra da yola çıkarlardı. Avluyu koşarak geçip eve girdi. Ateşi tutuşturmak için yanlarına kömür almaları gerekirdi. İmeyne'nin ilaç sandığını kullanabilirdi.

Salona girdi. Rosmeund hâlâ uyuyordu. Böylesi daha iyiydi. Yola çıkmaya hazır olmadan kızı uyandırmanın anlamı yoktu. Yanından parmaklarının ucuna basarak geçip sandığı aldı ve içindekileri boşalttı. Ateşin yanına koyup mutfığa gitmek üzere döndü.

“Uyandım, ama sen yoktun,” dedi Rosemund. Doğrulup oturdu. “Gittin sandım.”

“Hep birlikte gidiyoruz. İskoçya'ya gidiyoruz.” Rosemund'un yanına gitti. “Sen yola çıkmadan önce dinlen. Ben biraz sonra dönerim.”

“Nereye gidiyorsun?”

“Mutfığa. Acıktın mı? Sana biraz yulaf lapası getireyim. Şimdi yat ve dinlen.”

“Yalnız kalmak istemiyorum,” dedi kız. “Yanımda biraz daha kalsan olmaz mı?”

Kivrin içinden, bunun için zamanım yok, diye geçirdi. “Mutfığa kadar gidip döneceğim. Peder Roche da burada. Duyuyor musun? Çanı çalıyor. Birkaç dakikaya dönerim. Tamam mı?” Neşeyle Rosemund'a gülümsedi. Kız da gönülsüzce başını öne doğru salladı. “Hemen dönerim.”

Neredeyse koşarak dışarı çıktı. Roche hâlâ çan çalıyordu, ağır ağır düzenli vuruşlarla. Acele et, diye düşündü. Fazla zamanımız yok. Mutfığı arayıp yiyecekleri masanın üstüne koydu. Bir teker peynirle bol miktarda ekmek kalmıştı. Ekmekleri tabak gibi iç içe bir heybeye koydu, peyniri de üstüne yerleştirdi ve kuyunun yanına götürdü.

Rosemund evin kapısında pervaza tutunmuş duruyordu. “Ben de mutfakta senin yanında dursam?” dedi. Fistanıyla ayakkabılarını giymişti, ama soğuk havada daha şimdiden titriyordu.

Kivrin telaşla yanına giderken, “Hava çok soğuk,” dedi. “Ve senin dinlenmen gerek.”

“Sen gittiğin zaman dönmeyeceksin diye korkuyorum.”

“İşte buradayım,” dedi ama içeri girip Rosemund'un peleriniyle kucak dolusu kürk getirdi.

“Burada, kapının önünde oturup beni seyredebilirsin.” Pelerini Rosemund'un omuzlarına yerleştirip kızı oturttu, kürkleri de kuş yuvası gibi etrafına yerleştirdi. “Tamam mı?”

Sir Bloet'nin verdiği broş hâlâ pelerinin yakasındaydı. Zayıf elleri titreyerek broşun iğnesiyle oynadı. “Courcy'ye mi gidiyoruz?” diye sordu.

Kivrin broşun iğnesini yerine taktı. *Io suiicien lui dami amo.* ‘Sevdiğim dostumun yerindesin. “İskoçya’ya gidiyoruz. Orada vebadan uzak oluruz.”

“Sence babam vebadan ölmüş müdür?”

Kivrin tereddüt etti.

“Annem geciktiğini ya da bir sorun çıktığı için gelemediğini söylüyordu. Belki ağabeylerin hastalanmıştır, onlar iyileşince dönecektir, diyordu.”

Kivrin bir kürkü kızın ayaklarının altına sıkıştırdı, “Dönebilir,” dedi. “Ona bir mektup bırakırız, nereye gittiğimizi bilir.”

Rosemund başını iki yana salladı. “Sağ olsaydı, beni almaya gelirdi.”

Kivrin kızın sıksa omuzlarına bir yatak örtüsü sardı. “Yanımızda götürmek için yiyecek bir şeyler almalıyım,” dedi.

Rosemund başını peki der gibi salladı. Kivrin doğruca mutfığa gitti. Duvara yaslanmış bir çuval soğanla bir çuval elma vardı. Elmalar pörsümüş, çoğunun üstünde kahverengi lekeler belirmişti, ama Kivrin yine de çuvalı dışarı sürükledi. Hem pişirmeye gerek yoktu, hem de ilkbahardan önce hepsinin vitamini ihtiyacı olacaktı.

Rosemund’a “Elma ister misin?” diye sordu.

“Evet.” Kivrin çuvalı karıştırıp sert ve buruşmamış bir elma aradı. Kırmızımsı yeşil bir elma çıkarıp deri pantolonuna sürtüp parlattı. Hastayken yediği elmanın tadının ne kadar güzel geldiğini hatırlayıp gülümsedi ve kıza uzattı.

Ama ilk ısırıktan sonra Rosemund’un iştahı kesilmiş gibiydi. Sırtını kapının kenarına yaslayıp sessizce gökyüzüne bakarak Roche’un çaldığı çanı dinledi.

Kivrin de elmaları ayıklamaya koyuldu, yanlarına almaya değer olanları ayırırken bir yandan da eşeğin ne kadar yük taşıyabileceğini düşündü. Yanlarına eşek için yulaf da almaları gerekiyordu. Yolda hiç ot olmazdı, ama İskoçya’ya vardıkları zaman hayvan fundalıklarda karnını doyururdu. Yanlarına su almaları gerekmezdi. Çok sayıda dere vardı. Ama suyu kaynatmak için bir kap almak lazımdı.

“Ailen seni aramaya hiç gelmedi,” dedi Rosemund.

Kivrin, geldiler ama ben orada değildim, diye düşündü. “Gelmedi,” dedi.

“Acaba onlar da vebadan ölmüşler midir dersin?”

“Hayır.” Hiç olmazsa onların bir yerde ölüp kaldıklarını ya da çaresiz yattıklarını düşünmek zorunda değilim. Hiç olmazsa iyi olduklarını biliyorum.

“Sir Bloet’in yanına gidince, bize nasıl yardım ettiğini anlatacağım,” dedi Rosemund. “Seni ve Peder Roche’u yanımda tutmak istediğimi söyleyeceğim.” Başını gururlu bir tavırla kaldırdı. “Kendi nedimelerim ve papazımı yanımda götürebilirim.”

Kivrin ciddi bir sesle, “Teşekkür ederim,” dedi.

Elma çuvalını ekmekle peynir torbasının yanına koydu. Çan sesi kesildi, ama yankısı hâlâ soğuk havada çınlıyordu. Kovayı alıp kuyuya indirdi. Biraz yulaf lapası pişirip içine çürük elmaları katacaktı. Yolculuk için doyurucu bir yemek olurdu.

Rosemund’un elması ayağının yanından geçip kuyunun kenarına yuvarlandı ve durdu. Kivrin eğilip elmayı yerden aldı. Tek bir ısırık alınmış elmanın içi, buruşuk kırmızı kabuğunun yanında bembeyazdı. Yeleğine sürtüp temizledi. “Elmanı düşürmüşsün.” Geri vermek için döndü.

Rosemund’un avcu elmayı düşüğünde yakalamak istemiş gibi hâlâ açıktı.

“Ah Rosemund.”

Peder Roche ile birlikte İskoçya'ya gidiyoruz. Bu cihaza kaydedilenleri hiçbir zaman dinleyemeyeceğinize göre sanırım bunları size anlatmamın bir gereği yok ama, belki günün birinde birinin ayağı takılıp bulur ya da Bayan Montoya Skendgate'teki işini bitirince kuzey İskoçya'da bir kazı yapmaya karar verir diye, bize ne olduğunu öğrenmenizi istedim.

Kaçmanın yapılacak en kötü şey olduğunu biliyorum, ama Peder Roche'u buradan alıp götürmek zorundayım. Malikanenin her yeri, yataklar, giysiler, hava veba mikrobuyla dolu. Ve her yerde sıçanlar dolaşüyor. Rosemund'un cenazesini yaparken Roche'un cübbesiyle atkısını almaya gittiğim zaman kilisede de bir tane gördüm. Bunlardan hastalık kapmasa bile veba etrafımızı sarmış durumda ve onu burada kalmaya ikna etmem zaten imkânsız. Gidip insanlara yardım etmek isteyecektir.

Yollardan ve köylerden uzak duracağız. Bir haftalık yiyeceğimiz var, o zamana kadar epeyce kuzeye ilerlemiş oluruz. Bir kasabadan yiyecek satın alabiliriz. Katibin yanında bir kese gümüş para vardı. Merak etmeyin. İyi olacağız. Bay Gilchrist'in dediği gibi, "Mümkün olan her türlü tedbiri aldım."

Süper, Kivrin'i kurtarabileceği fikri için belki de en doğru sözcük diye düşündü. Colin onu odasına götürdüğünde adım atacak hali kalmamıştı ve ateşi gene yükselmişti. Colin onu yatağına yatırıp, "Dinlen sen," dedi. "Gidip Kivrin'i kurtaracaksan bir daha hastalanmak olmaz."

"Badri'yi görmem gerek," dedi. "Bir de Finch'i."

Colin, "Ben her şeyi hallederim," dedi ve dışarı fırladı.

Badri ile kendisinin taburcu işlemlerinin halledilmesi gerekiyordu, bir de Kivrin'in hasta olması ihtimaline karşı tıbbi destek ekibi. Veba aşısı yaptırması da gerekecekti. Acaba etkisini göstermesi ne kadar sürerdi? Mary Kivrin'in veba aşısını kayıt cihazının yerleştirilmesi için hastanede olduğu sırada yapmıştı, yani inişten iki hafta önce, ama bağışıklık kazanması belki de o kadar uzun sürmezdi.

Hemşire ateşini ölçmeye geldi. Bileğindeki ateş ölçere bakarak, "Nöbetim bitmek üzere," dedi.

"Ne zaman taburcu olabilirim?"

"Taburcu mu?" Kız şaşırmış gibiydi. "Kendinizi daha iyi hissediyorsunuz galiba."

"Evet," dedi Dunworthy. "Ne zaman?"

Hemşire kaşlarını çattı. "Birazcık yürüyecek güçte olduğunu hissetmekle eve gitmeye hazır olmak arasında epey fark vardır," dedi. Serumunu ayarladı. "Aşırıya kaçmasanız iyi olur."

Hemşire dışarı çıktıktan birkaç dakika sonra Colin yanında Finch ve elinde Ortaçağ kitabıyla geri geldi. "Belki kıyafetler ve diğer şeyler için lazım olur diye düşündüm." Kitabı Dunworthy'nin bacaklarının üstüne attı. "Ben gidip Badri'yi getireyim." Koşarak çıktı.

"Çok daha iyi görünüyorsunuz, efendim. Çok sevindim. Ama size Balliol'de çok ihtiyacımız var. Mesele gene Bayan Gaddson. Balliol'ün William'ın sağlığını bozduğunu iddia ediyor. Salgın sırasında zorlanması ve Petrarca okumasının direncini kırdığını söylüyor. Gidip dekana şikayet etmekle tehdit ediyor bizi."

"Buyursun gitsin. Basingame İskoçya'da bir yerde," dedi Dunworthy. "Hıyarcıklı vebaya maruz kalmadan ne kadar önce aşı yaptırmak gerekiyormuş, öğren. Laboratuvarın da iniş için hazırlanmasını istiyorum."

"Şimdilik depo olarak kullanıyoruz," dedi Finch. "Londra'dan birkaç parti malzeme geldi, ama özel olarak belirtmeme rağmen hiçbirinden tuvalet kâğıdı çıkmadı. .."

Dunworthy, "Malzemeleri kantine taşı," dedi. "Ağın en kısa zamanda hazır olmasını istiyorum."

Colin kapıyı dirseğiyle itti, öbür kolu ve bacağıyla açık tutup Badri'nin tekerlekli sandalyesini içeri soktu. Nefes nefese, "Onu koğuş hemşiresinin yanından gizlice geçirmek zorunda kaldım," dedi. Sandalyeyi yatağın yanına yürüttü.

Dunworthy, "Bir de ..." dedi ve Badri'ye bakıp sustu. Düşündüğü şey imkânsızdı. Badri ağrı çalıştıracak durumda değildi. Koğuştan buraya kadar getirilmek bile onu bitkin düşürmüştü ve şimdi de kuşağının yerine bornozunun cebiyle oynuyordu.

"İki RTN, bir ışık ölçer ve bir ağ geçidine ihtiyacımız var," dedi Badri. Sesi de bitkindi, ama o çaresizlik tonu kaybolmuştu. "Ayrıca iki iniş için de yetki almalıyız."

Dunworthy, "Ya Brasenose'daki protestocular ne olacak?" diye sordu. "İnişi engellemeye çalışırlar mı?"

Colin, "Hayır," dedi. "Şimdi National Trust merkezinin önündeler. Kazı alanını kapattırmaya

uğraşıyorlar.”

Dunworthy, güzel, diye düşündü. Montoya da kilise mezarlığını protestoculara karşı savunmaya çalışmakla fazlasıyla meşgul olacaktı. Kivrin’in kayıt cihazını arayamayacak kadar meşgul. Badri’ye “Başka neye ihtiyacın var?” diye sordu.

“Ayrı bir hafızayla yedeklemeye.” Cebinden çıkardığı kâğıda baktı. “Parametre kontrollerini yapmak için uzaktan bağlantıya.”

Listeyi Dunworthy’ye verdi, o da Finch’e uzattı. Dunworthy, “Kivrin için tıbbi destek de gerekiyor. Bir de bu odaya telefon bağlanmasını istiyorum.”

Finch kaşlarını çatarak listeye baktı.

Finch itiraz etmeden önce, “Sakın bana yok deme,” dedi. “Dilen, ödünç al, çal.” Badri’ye döndü. “Başka bir şey?”

“Taburcu olmam lazım,” dedi Badri, “ama sanırım en büyük engel bu.”

“Haklı,” dedi Colin. “Hemşire onu asla bırakmaz. Buraya bile gizlice getirmek zorunda kaldım.”

“Doktorun kim?”

“Dr. Gates,” dedi Badri, “ama...”

Dunworthy sözünü kesti: “Durumu izah ederiz, acil bir durum olduğunu anlatınız.”

Badri başını iki yana salladı. “Ona durumu asla söylememeliyiz. Siz hastayken ağrı açmak için beni taburcu etmesini istedim. Yeterince iyileşmediğimi düşünmesine rağmen izin verdi, ama ben tekrar hastalanınca...”

Dunworthy endişeyle yüzüne baktı. “Ağrı çalıştırabileceğinden emin misin? Salgın artık kontrol altında, Andrews’u getirtebilirim.”

“Zaman yok,” dedi Badri. “Hem bu benim suçumdu. Ağrı çalıştırmak istiyorum. Belki Bay Finch başka bir doktor bulabilir.”

Dunworthy, “Evet,” dedi. “Söyle benim doktoruma, onunla konuşmak istiyorum.” Colin’in kitabına uzandı.

“Bir kostüme ihtiyacım olacak.” Sayfaları karıştırıp Ortaçağ giysilerini gösteren resimler aradı. “Yapışkan şerit, fermuar, düğme olmayacak.” Boccaccio’nun bir resmini bulup Finch’e gösterdi. “Yirminci Yüzyıl’ın elinde bir şey yoktur. Tiyatro Derneği’ni ara, bak bakalım ellerinde bir şey var mı?”

“Elimden geleni yaparım, efendim.” Finch kaşlarını çatarak resme baktı.

Kapı çat diye açıldı ve hemşire üniformasını hışırdatarak hışımla içeri girdi. Hiç kuşkusuz İkinci Falkland Savaşı’nda kayıplara yol açan bir ses tonuyla, “Bay Dunworthy, bu ne büyük sorumsuzluk,” dedi. “Kendi sağlığını düşünmüyorsanız, hiç olmazsa başka hastalarinkini tehlikeye atmayın.” Gözleri Finch’e takıldı. “Bundan sonra Bay Dunworthy ziyaretçi kabul etmeyecek.”

Kötü kötü Colin’e bakıp, tekerlekli sandalyenin kollarını elinden çekip aldı. “Aklınızdan ne geçiyordu, Bay Çadhuri?” Sandalyeyi öyle sertçe çevirdi ki Badri’nin başı arkaya savruldu. “Hastalığınız bir kere nüksetti. Tekrarlanmasına göz yummaya hiç niyetim yok.” Badri’yi iterek odadan çıkardı.

Colin, “Söyledim size, onu buradan asla çıkaramayız,” dedi.

Hemşire kapıyı tekrar açtı. Colin’e bakarak, “Ziyaretçi yok,” dedi.

Çocuk fısıltıyla, “Sonra gene gelirim,” deyip kadının yanından koşarak dışarı çıktı.

Hemşire yaşlı gözleriyle özür diler gibi baktı. “Çocuğa bir şey yapacağımdan değil,” dedi.

Ama anlaşılacak yapacağı şeyler vardı ki Colin kadının nöbeti bitinceye kadar ortalarda görünmedi.

Sonra Badri'ye uzaktan bağlantı cihazını getirip Dunworthy'ye de veba aşısı hakkında rapor verdi. Finch sağlık kurulunu aramıştı. Aşıların tam bağışıklık sağlaması iki hafta alıyordu, yedi günde kısmen koruyordu. "Bay Finch kolera ve tifo aşısı da olmanın gerekip gerekmediğini soruyor."

"Zaman yok," dedi Dunworthy. Veba aşısı için de zaman yoktu. Kivrin üç haftadır oradaydı ve her geçen gün hayatta kalma şansını azaltıyordu. Ve Dunworthy henüz taburcu olmanın bir yolunu bulamamıştı.

Colin gider gitmez, William'ın hemşiresine telefon edip kıza doktoruyla görüşmek istediğini söyledi. "Taburcu olmaya hazırım," dedi.

Kız güldü.

"Tamamen iyileştim," dedi. "Bu sabah koridorda on tur attım."

Kız başını iki yana salladı. "Bu virüste nüksetme oranı çok yüksek," dedi. Bu riske giremem." Gülümsedi. "Gitmeyi bu kadar çok arzuladığınız yer neresi? Her neyse, siz olmadan bir hafta daha dayanabilir herhalde."

Dunworthy; "Dönem başlıyor da okulda," dedi ve gerçekten de başlamak üzere olduğunu fark etti. "Lütfen doktoruma onunla görüşmek istediğimi söyle."

"Dr. Warden da benim söylediklerimi tekrarlayacaktır," dedi ama mesajını iletmış olmalıydı ki doktor öğleden sonra sallanarak odasına girdi.

Doktorun salgın sebebiyle yaş haddinden ayrıldığı emeklilik hayatından çalışma hayatına geri döndüğü belli oluyordu. Büyük salgın sırasındaki tıbbi koşullar hakkında anlamsız ve uzun bir hikâyeye anlattıktan sonra çatlak sesiyle, "Benim zamanımda hastaları tamamen iyileşinceye kadar hastanede tutardık" dedi.

Dunworthy onunla tartışmaya kalkışmadı. Hemşireyle birlikte Yüzyıl Savaşları'ndan kalma anılar paylaşarak yaşlı adımlarla koridorda uzaklaşmaya kadar bekledikten sonra, serum askısını alıp Finch'ten ilerleme raporu almak için acil servisin yanındaki telefon kulübesine gitti.

Finch, "Hemşire odanızda telefona izin vermiyor," dedi. "ama veba hakkında iyi haberlerim var. Gamma globulinle birlikte streptomisin enjeksiyonları ve t-hücresi takviyesi geçici bir bağışıklık sağlıyor. Mikroba maruz kalınmasından on iki saat önce başlanabiliyor."

"Güzel, bana ilaçları verecek ve beni taburcu edecek bir doktor ayarla. Genç olsun. Colin'i de yanıma gönder. Ağ hazır mı?"

"Neredeyse, efendim. Gerekli iniş ve geri getirme izinlerini aldım. Uzaktan bağlantı cihazı da buldum, şimdi gidip alacağım."

Dunworthy telefonu kapayıp odasına döndü. Hemşireye yalan söylememişti. Her geçen saniye kendini daha kuvvetli hissediyordu ama odasına döndüğünde göğüs kafesinin alt tarafında bir sıkıntı vardı. Bayan Gaddson gelmiş, hevesle İncil'in sayfalarını karıştırıyor, kıranlar, sıtmalar ve ıstıraplar arıyordu.

"Bana Luka 11. bölüm, 9. ayeti okuyun," dedi Dunworthy.

Kadın istediği yeri buldu. "Size diyorum ki dileyin, size verilecektir." Şüpheyle kızgın kızgın Dunworthy'ye baktı. "Arayın bulacaksınız; kapıyı çalın, size açılacaktır."

Ziyaret saatinin bitimine yakın elinde mezurayla Bayan Taylor geldi. "Colin ölçülerinizi almamı istedi," dedi. "Kocakarı, çocuğu içeri sokmuyor." Belinin ölçüsünü aldı. "Ona Bayan Piantini'yi ziyarete geldiğimi söyledim. Kolunuzu uzatın." Kolunun ölçüsünü aldı. "Şimdi çok daha iyi. Ayın on beşinde bizimle birlikte Rimbaud bile çalabilir. Bu performansı Holy Re-Formed için yapacağız biliyorsunuz, ama sağlık kurulu kiliselerine el koyduğu için Bay Finch büyük nezaket göstererek

Balliol'ün şapelini kullanmamıza izin verdi. Kaç numara ayakkabı giyiyorsunuz?"

Ölçüleri not etti, Colin'in ertesi gün geleceğini merak etmemesini, ağın neredeyse hazır olduğunu söyledi. Odadan çıkıp muhtemelen Bayan Piantini'yi ziyarete gitti ve birkaç dakika sonra Badri'den getirdiği mesajla geri döndü.

"Bay Dunworthy, yirmi dört parametre kontrolü yaptım," yazmıştı. "Yirmi dördü de asgari kayma gösteriyor. On biri bir saatten az, beşi beş dakikadan az kayma gösteriyor. Ne olduğunu anlamak için iraksama ve DAR kontrollerini yapıyorum."

Dunworthy kendi kendine, ben ne olduğunu biliyorum, dedi. Bu Kara Ölüm. Kaymanın işlevi, tarihi etkileyebilecek etkileşimleri önlemektir. Beş dakikalık kayma anakronizm ile süremin gerçekleşmesini engellemek zorunda kalacağı kritik karşılaşmalar olmadığı anlamına geliyordu. İnişin insansız bir alanda gerçekleşeceği anlamına geliyordu. Vebanın oraya ulaşmış olduğu anlamına geliyordu. Ve herkesin öldüğü anlamına.

Colin sabah gelmeyince, Dunworthy öğle vakti tekrar telefon kulübesine gidip Finch'i aradı. "Yeni hasta almak isteyen bir doktor bulamadım," dedi Finch. "Karantina dahilindeki bütün doktorları ve sağlık teknisyenlerini tek tek aradım. Çoğu gripten yatıyor. Birkaçı da..."

Durdu, ama Dunworthy ne diyeceğini anladı. Mutlaka yardımı dokunacak, aşıları yapacak Badri'yi taburcu edecek kişi de dahil olmak üzere ölmüştü.

Colin, "Teyzem pes etmezdi," demişti. Mary, hemşireye, Bayan Gaddson'a ve kaburgasının altındaki ağrıya rağmen vazgeçmezdi, diye düşündü. Burada olsaydı, elinden ne gelirse yapardı.

Odasına döndü. Hemşire kapısına "Kesinlikle Ziyaretçi Alınmamaktadır" yazan bir kâğıt yapıştırmıştı, ama kadın masasında da, Dunworthy'nin odasında da yoktu. Ama Colin içerideydi, elinde de kocaman ıslak bir paket vardı.

Sırıtarak, "Hemşire koğuştı," dedi. "Bayan Piantini gayet inandırıcı şekilde bayıldı. Görmeliydin. Bu işte çok başarılı." Paketin sicimiyle oynadı. "Diğer hemşire de nöbete geldi ama onun için de endişelenmene gerek yok. William Gaddson'la birlikte malzeme odasında." Paketi açtı. İçi giysi doluydu: Ortaçağ ile uzaktan yakından alakası olmayan uzun siyah kolsuz bir ceket, siyah pantolon ve siyah kadın taytı."

"Nereden buldun bunları? Hamlet prodüksiyonundan mı?"

Colin, "*III. Richard*'dan," dedi. "Kehle Koleji geçen dönem oynamış."

Dunworthy giysileri karıştırdı. "Pelerin var mı? Finch'e söyle, bir pelerin ayarlasın. Her şeyi örtecek uzun bir pelerin."

Colin dalgın dalgın, "Söylerim," dedi. Elini yeşil ceketinin bandına götürdü. Bant fırlayıp açıldı, Colin ceketini omuzlarına attı. "Ee? Ne düşünüyorsun?"

Finch'ten çok daha iyi bir iş çıkarmıştı. Çizmeler yanlıştı, bahçıvanların giydikleri lastik çizmelere benziyordu, ama kahverengi çuvalbezinden yapılmış gömlek ve şekilsiz boz renkli pantolon tıpkı kitaptaki köylü resmindekine benziyordu.

"Pantolonun şeridi var," dedi, "ama resimden kopyaladığım gömleğin altından belli olmuyor. Ben refakatçin olacağım."

Bunu beklemeliydi. "Colin," dedi, "benimle gelemezsin."

"Neden? Onu bulmana yardım edebilirim. Bir şeyler bulmakta üstüme yoktur."

"Mümkün değil. Bu..."

"Ah, şimdi bana Ortaçağ'ın ne kadar tehlikeli olduğunu anlatmaya başlayacaksın, değil mi? Eh, burası da oldukça tehlikeli, bak Teyzem Mary'ye ne oldu? Ortaçağ'da olsa, herhalde daha güvende

olurdu. Bir sürü tehlikeli şey yapıp duruyorum. İnsanlara ilaç götürüyorum, koğuşlara afişler asıyorum. Sen hasta yatarken, bilmediğin daha ne çok ...”

“Colin...”

“Tek başına gidemeyecek kadar yaşlısın. Teyzem Mary seninle ilgilenmemi istedi. Ya tekrar hastalanırsan?”

“Colin...”

“Annem gitmeme aldırılmaz.”

“Ama ben aldırırım. Seni yanımda götüremem.”

Çocuk acı acı, “Demek burada oturup beklemem gerekiyor,” dedi. “Kimse bana bir şey anlatmayacak, öldün mü yoksa kaldın mı bilemeyeceğim.” Ceketini aldı. “Haksızlık bu.”

“Biliyorum.”

“Hiç olmazsa laboratuvara geleyim.”

“Olur.”

“Ben hâlâ beni götürmen gerektiğini düşünüyorum,” dedi. Pantolonu katlamaya başladı. “Kostümünü burada bırakayım mı?”

“Bırakmasan daha iyi olur. Hemşire el koyabilir.”

“Nedir bunlar, Bay Dunworthy?” dedi Bayan Gaddson.

İkisi de yerlerinden sıçradılar. Kadın elinde İncil’iyle odaya girdi.

“Colin karantinada alıkonanlar için giysi topluyor da.” Çocuğun giysileri toplayıp çıkın yapmasına yardım etti.

Bayan Gaddson, “Giysilerin elden ele dolaşması enfeksiyonun yayılması için birebir,” dedi.

Colin çıkını kucakladığı gibi dışarı fırladı.

“Bu çocuğu buraya sokarak sağlığını tehlikeye atıyorsunuz. Dün akşam yanıma gelip hastaneden birlikte yürüyerek dönmemizi teklif etti. Dedim ki, ‘Benim için sağlığını tehlikeye atmana izin vermem!’”

Yatağın yanına oturup İncil’i açtı. “O çocuğun yanınıza girmesine izin vermeleri, büyük bir ihmalkarlık. Ama okulu idare ediş yöntemlerinizi gördükten sonra fazla şey beklememeliyim. Sizin yokluğunuzda Bay Finch tam bir zorba haline geldi. Fazladan bir rulo tuvalet kâğıdı istedim diye dün gece neredeyse boğazıma sarılacaktı. ...”

Dunworthy, “William’ı görmek istiyorum,” dedi.

Kadın tükürük saçarak, “Burada mı?” diye bağırdı. “Hastanede!” İncil’i çat diye kapadı. “Asla izin vermem. Hâlâ bulaşıcı vakalar var, benim Willy’ciğim...”

Dunworthy içinden, şu anda malzeme odasında hemşire kızla birlikte, diye geçirdi. “Söyleyin ona, hemen görüşmek istiyorum.”

İncil’i Mısır’ın üstüne felaketler getiren Musa gibi Dunworthy’ye doğru savurdu. “Öğrencilerinizin sağlığına gösterdiğiniz katı yürekli kayıtsızlığı tarih fakültesi dekanlığına şikayet edeceğim,” dedi ve hışımla odadan çıktı.

Kadının koridorda yüksek sesle birine söylendiğini duyuyordu, herhalde konuştuğu hemşire kız olacaktı ki, William az sonra saçlarını düzelterek içeri girdi.

“Streptomisin ve gamına globulin enjeksiyonu yaptırmam gerekiyor,” dedi. “Ayrıca Badri Çadhuri ile hastaneden taburcu olmak istiyoruz.

William başını öne doğru salladı. “Biliyorum. Colin bir tarihçiyi geri getirmeye çalıştığınızı söyledi.” Düşünceli bir hali vardı. “Şu hemşireyi tanıyorum...”

“Hemşire doktorun izni olmadan ilaç veremez, taburcu işlemleri için de doktor yetkisi lazım.”

“Kayıt bölümünden bir kız tanıyorum. Ne zamana istiyorsunuz?”

“En kısa zamanda.”

“Hemen hallederim.İki üç gün alabilir.” Tam dışarı çıkacakken durdu. “Kivrin’le bir kez karşılaşmıştım. Balliol’e sizi görmeye gelmişti. Çok hoş kız, değil mi?”

Dunworthy, Kivrin’i bu oğlana karşı uyardı ve unutmamalıyım, diye düşündü ve her şeye rağmen onu kurtarabileceğine inanmaya başladığını fark etti. Dayan, dedi içinden. Geliyorum. İki, bilemedin üç gün sonra.

Öğleden sonrayı koridorda aşağı yukarı yürüyüp güç kazanmakla geçirdi. Badri’nin yattığı koğuştaki bütün kapılara ‘Ziyaretçi Giremez’ yazıları asılmıştı. Dunworthy kapılara ne zaman yaklaşırsa, yaşlı hemşirenin sulu mavi gözlerini ensesinde hissediyordu.

Colin nefes nefese ve sırlıklam gelip, Dunworthy’ye bir çift çizme getirdi. “Kadının her yerde gözcüleri var,” dedi. “Bay Finch ağın hazır olduğunu söylememi istedi, ama tıbbi destek verecek hiç kimse bulamamış.”

“Söyle William’a ayarlasın. Taburcu işlemleri ve antibiyotik enjeksiyonlarını o ayarlıyor.”

“Biliyorum. Ondan Badri’ye bir mesaj ileteceğim. Hemen dönerim.”

Ama dönmedi. William da gelmedi. Dunworthy Balliol’ü aramak için telefon kulübesine giderken yarı yolda hemşireye yakalandı ve odasına geri götürüldü. Ya hemşirenin sıkı tedbirlerine Bayan Gaddson da dahil olmuştu, ya da Bayan Gaddson William yüzünden hâlâ ona kızgındı. Akşama kadar odasına gelmedi.

Çay saatinden hemen sonra daha önce görmediği güzel bir hemşire, elinde enjektörle içeri girdi. “Hemşireniz bir acil vakaya çağrıldı,” dedi.

Dunworthy enjektörü işaret edip sordu. “Nedir o?”

Kız boş eliyle konsolun birkaç tuşuna bastı. Ekranı bakıp birkaç şey daha girdikten sonra iğneyi yapmak için yanına geldi. “Streptomisin,” dedi.

Kız gayet rahattı, gizli bir iş yapıyor gibi değildi, demek William bir şekilde doktor izni işini halletmişti. Büyük enjektörü kateterine taktı, gülümsedi ve odadan çıktı. Konsolu açık bırakmıştı. Dunworthy yataktan kalkıp ekrana baktı.

Tıpkı Badri’ninkine benziyordu ve anlaşılmazdı. Son girdide “ICU 15802691 14-1-55 1805 150/RPT 1800CRS IMSTMC 4MUq6h NHS40-211-7 M AHRENS,” yazıyordu.

Yatağa oturup kaldı. Ah, Mary.

William kayıt bölümündeki arkadaşının sayesinde Mary’nin giriş şifresini ele geçirmiş ve bilgisayara girmiş olmalıydı. Kayıtlar büyük olasılıkla salgının kırtasiye işlerinde yarattığı sıkışıklık yüzünden oldukça geriden geliyordu. Yanlışlığı bir gün yakalarlardı ama becerikli William hiç kuşkusuz silinmesi meselesini de hallederdi.

Ekranı kaydırdı, 08.01.55 tarihine, yani öldüğü güne kadar Mary’nin girdileri vardı. Gücü tükeninceye kadar onunla ilgilenmiş olmalıydı. Kalbinin duruvermesine şaşmamalıydı.

Yaşlı hemşirenin enjeksiyonu görmemesi için ekranı kapayıp yatağa girdi. Acaba William taburcu işlemleri için de Mary’nin ismini mi kullanmayı düşünüyordu? Öyle olmasını umdu. Sağ olsaydı, mutlaka yardım etmek isterdi.

Akşam kimse gelmedi. Hemşire ayaklarını sürüyerek gelip bileğindeki göstergeden ateşini kontrol etti ve sekizde yeni ateş ölçer yutturmak için tekrar geldi. Ateşini konsola girerken bir şey fark etmedi. Saat onda gene genç ve güzel başka bir hemşire gelip streptomisin enjeksiyonunu yaptı ve bir

gamına globulin verdi.

Dunworthy uyuyabileceğini sanmıyordu, ama uyudu. Rüyasında Mısır'ı ve Krallar Vadisi'ni gördü.

“Bay Dunworthy.” Colin fısıldıyordu. “Uyan.” Yüzüne el fenerinin ışığı vurdu.

Gözlerini ışıktaki kırıştırdı. “Ne oluyor?” El yordamıyla gözlüğünü bulup taktı. “Ne oldu?”

“Benim Colin,” diye fısıldadı. Feneri kendi yüzüne çevirdi. Nedense üzerine büyük beyaz bir doktor önlüğü giymişti. Yüzü aşağıdan tuttuğu fenerin ışığında gergin ve tekinsiz görünüyordu.

“Bir şey mi oldu?”

“Hiçbir şey olmadı,” diye fısıldadı Colin. “Taburcu oluyorsun.”

Dunworthy hâlâ bir şey göremiyordu. Fısıltıyla sordu. “Saat kaç?”

“Dört.” Dunworthy'nin terliklerini ona doğru itip feneri dolaba çevirdi. “Acele et.” Sabahlığını askıdan alıp verdi. “Her an gelebilir.”

Dunworthy uyku sersemliğinden kurtulmaya çabalar, güçbela terlikleriyle sabahlığını giyerken neden sabahın köründe taburcu ettiklerini düşündü. Hemşire neredeydi?

Colin kapıya gidip gizlice dışarı göz attı. Feneri kapadı, üstüne çok büyük gelen önlüğün cebine koydu ve kapıyı sessizce kapadı. Çok uzun gelen bir saniye sonra tekrar açıp dışarı baktı. “Temiz,” dedi. “William hemşireyi malzeme odasına götürdü.”

“Kimi, ihtiyar hemşireyi mi?” Dunworthy hâlâ kendine gelememişti. “Neden hâlâ nöbette?”

“Onu değil, genç olanını. Biz gidene kadar kızı oyalayacak.”

“Ya Bayan Gaddson?” Colin mahcup göründü. “Bay Latimer'e okuyor,” dedi savunmaya geçmiş gibi. “Bir şeyler yapmak zorundaydım. Hem Bay Latimer onu duyamaz.” Odanın kapısını açtı. Dışarıda tekerlekli bir sandalye duruyordu. Colin sandalyenin kollarını tuttu.

“Yürüyebilirim,” dedi Dunworthy.

Colin fısıltıyla, “Zaman yok,” dedi. “Biri bizi görececek olursa, seni, görüntüleme bölümüne götürdüğümü söyleyeceğim.”

Dunworthy oturdu ve Colin'in itmesine izin verdi. Koridorda ilerleyip malzeme odasıyla Latimer'in odasının önünden geçtiler. Kapıdan Bayan Gaddson'ın sesini az da olsa duydu. Mısır'dan Çıkış bölümünden okuyordu.

Colin parmaklarının ucuna basarak Dunworthy'yi koridorun sonuna kadar götürdükten sonra, görüntülemeye götürülen bir hasta için imkânsız bir hızla başka bir koridora soktu, başka bir köşeyi döndürdü ve daha önce “Dünyanın Sonu Yakın” yazan levhanın asılı durduğu yan kapıdan dışarı çıkardı.

Hastanenin yan sokağı zifiri karanlıktı ve şakır şakır yağmur yağıyordu. Sokağın ucuna park edilmiş duran ambulansı güçlkle seçebildi. Colin ambulansın arka kapısına yumruğuyla vurunca ambulans görevlisi aşağı atladı. Bu Badri'yi hastaneye götüren ve Brasenose'daki gösteriye katılan sağlık teknisyeniydi. Yüzü kızarılarak sordu. “Binebilecek misiniz?”

Dunworthy evet der gibi başını sallayıp ayağa kalktı.

Kadın Colin'e “Kapıyı çek,” dedikten sonra ön tarafa doğru gitti.

Dunworthy arkasından bakarken, “Sakın bana onun da William'ın arkadaşı olduğunu söyleme,” dedi.

“Tabii ki öyle. Bana Bayan Gaddson'ın nasıl bir kaynana olacağını sordu.” Dunworthy'nin ambulansa çıkmasına yardım etti.

Dunworthy gözlüğündeki yağmur damllarını sildi. “Badri nerede?”

Colin kapıyı çekip kapattı. “Balliol’de. Ağı kursun diye önce onu götürdük.”

Endişeyle arka pencereden dışarı baktı. “Biz gitmeden hemşire alarına basmasa bari.”

Dunworthy, “Ben olsam bunun için korkmazdım,” dedi. William’ın kadınlar üstündeki gücünü hafife almıştı. İhtiyar hemşire herhalde şimdi malzeme odasında William’ın kucağına oturmuş, bir havluya adlarının baş harflerini işliyordu.

Colin el fenerini açıp sedyenin üstüne tuttu. “Kostümünü getirdim,” deyip, Dunworthy’ye siyah kolsuz ceketini uzattı.

Dunworthy sabahlığını çıkarıp ceketini giydi. Ambulans hareket edince neredeyse yere yuvarlanıyordu. Yan taraftaki sıranın üstüne oturup pantolonunu bacağına geçirdi.

William’ın teknisyen arkadaşı sireni açmamıştı, ama ambulansı öyle hızlı sürüyordu ki açsa daha iyi olurdu. Dunworthy bir eliyle askıya tutunup diğer eliyle pantolonunu çekti. Çizmelere uzanan Colin neredeyse başının üzerinden geçti.

“Sana bir pelerin bulduk,” dedi. “Bay Finch Klasik Tiyatro Derneği’nden ödünç aldı.” Pelerini alıp silkeledi. Viktoria tarzı, kırmızı astarlı siyah pelerini Dunworthy’nin omuzlarına yerleştirdi.

“Hangi oyunda kullanmışlar bunu? *Drakula mı?*”

Ambulans ani bir frenle durdu ve sağlık teknisyeni kapıyı sertçe açtı. Colin aşağı inmesine yardım edip kocaman pelerininin eteklerini tuttu. Avlu kapısından içeri girdiler. Yağmur pıtırtilarla başlarının üstündeki taşlara vuruyordu ve bir tangırtı sesi geliyordu.

Dunworthy karanlık avluya bakarak sordu. “Nedir bu ses?”

“Amerikalılar kilise bilmem nesi için prova yapıyorlar. Feci, değil mi?”

“Bayan Gaddson durmadan çalıştıklarını söylemişti, ama sabahın beşinde de prova yapacaklarını düşünmemiştim.”

“Konser bu gece.”

“Bu gece mi?” Dunworthy ayın on beşinde olduklarını anladı. Jülyen takvimine göre on altısı. Epifani Yortusu. Üç Müneccimin Gelişi.

Finch elinde şemsiyeyi telaşla yanlarına geldi. Şemsiyeyi Dunworthy’nin başına tuttu. “Kusura bakmayın, geciktim,” dedi. “Ama şemsiye bulamadım. Konuklardan kaçının giderken unuttuklarını bilemezsiniz. Özellikle de Amerikalılar...”

Avluyu geçmeye başladılar. “Her şey hazır mı?”

Finch şemsiyeyi Dunworthy’nin başında tutmaya çabalarırken, “Tıbbi destek henüz gelmedi,” dedi. “Ama William Gaddson az önce arayıp her şeyin ayarlandığını, hemşirenin biraz sonra burada olacağını bildirdi.”

Bu işe yaşlı hemşirenin gönüllü olduğunu duysa hiç şaşırılmazdı. “Umanın William bundan sonra bir suçlu hayatı sürmeye karar vermez,” dedi.

“Ah hiç sanmam, efendim. Annesi asla izin vermez.” Yetişmek için koşar adım yürüyordu. “Bay Çadhuri ön koordinatları giriyor. Bayan Montoya da burada.”

Dunworthy durdu. “Montoya mı? Neden?”

“Bilmiyorum efendim. Size bir haberi varmış.”

Şimdi olmaz, dedi içinden. Bu kadar yaklaşmışken, olmaz.

Laboratuvara girdi. Badri konsolun başındaydı, Montoya da sırtında terörist ceketini ve çamurlu kotuyla eğilmiş, ekrana bakıyordu. Badri ona bir şey söyledi. Kadın başını iki yana sallayıp kolundaki saate baktı. Başını kaldırıncaya Dunworthy’yi gördü ve yüzünde acımaya benzeyen bir ifade belirdi. Elini gömleğinin cebine soktu.

Dunworthy, hayır olamaz, diye düşündü.

Montoya ona doğru geldi. “Bunu planladığınızı bilmiyordum,” deyip cebinden katlanmış bir kâğıt çıkardı. “Yardım etmek istiyorum.” Kâğıdı uzattı. “Kivrin’in geçerken çalışmak zorunda kaldığı bilgi bu.”

Dunworthy elindeki kâğıda baktı. Bir haritaydı bu.

Montoya siyah bir çizginin üstündeki çarpı işaretini gösterdi. “Burası iniş yeri. Şurası da Skendgate. Kilisesinden tanırırsınız. Haç perdesinin üstünde duvar resimleri ve Aziz Anthony heykeli olan bir Norman kilisesidir.” Dunworthy’ye gülümsedi. “Kayıp eşyaların koruyucu azizi. Heykeli dün buldum.”

Haritadaki diğer işaretleri gösterdi. “Bir ihtimal Kivrin Skendgate’e gitmemişse, en olası köyler, Esthcote, Henefelde ve Shrivendun. Ayırt edeceğiniz özelliklerini kâğıdın arkasına yazdım.”

Badri ayağa kalkıp yanlarına geldi. Koğuştakinden daha halsiz görünüyordu ve görüntüsüne uygun olarak ihtiyar bir adam gibi yürüyordu. “Ne kadar değişken girersem gireyim, hâlâ hesaplamalarımda asgari kayma görünüyor.” Elini kaburgasının alt tarafına götürdü. “İki saatlik aralıklarla beş dakikalığına açılacak aralıklı geçitler ayarlıyorum. Böylece ağı yirmi dört saate kadar açık tutabileceğiz, şansımız varsa otuz altı saate kadar.”

Dunworthy Badri’nin bu iki saatlik aralıkların kaçına kadar dayanabileceğini düşündü. Daha şimdiden tükenmiş görünüyordu.

“Pırlıtlı ya da nem yoğunlaşması görünce randevu yerine geçin,” dedi Badri.

Colin, “Ya karanlık olursa?” diye sordu. Beyaz önlüğü çıkarmıştı, şimdi üzerinde refakatçi kostümü vardı.

“Gene de pırlıtlıyı görmelisiniz. Hem size sesleneceğiz.” Hafifçe inleyip elini yine yan tarafına götürdü. “Aşınızı yaptırdınız mı?”

“Evet.”

“İyi.Öyleyse yalnızca tıbbi desteği bekleyeceğiz.” Sertçe Dunworthy’ye baktı. “Bu işin altından kalkabilecek kadar iyi olduğunuzdan emin misiniz?”

“Ya sen?” dedi Dunworthy.

Kapı açıldı, William’ın hemşiresi üstünde yağmurlukla laboratuvara girdi. Dunworthy’yi görünce yanakları kızardı. “William tıbbi desteğe ihtiyacınız olduğunu söyledi. Nereye kurmamı istersiniz?”

Dunworthy, Kivrin’i William’a karşı uyardırmayı unutmamalıyım, diye düşündü. Badri hemşireye yer gösterdi. Colin de kızın yardımına koştu.

Montoya Dunworthy’yi kalkanların altında tebeşirle çizilmiş dairenin içine götürdü. “Gözlüğünüzü takacak mısınız?”

“Evet. Kilise mezarlığını kazıp gözlüğümü çıkarabilirsiniz.”

Montoya, “Orada bulamayacağımdan eminim,” dedi. “Oturmak ya da uzanmak ister misiniz?”

Kivrin’in elini yüzüne koymuş, yerde çaresizce yatışını hatırladı. “Ayakta dururum,” dedi.

Colin bir tıbbi malzeme sandığı taşıyarak geri geldi. Konsolun yanına koydu ve ağa doğru geldi. “Yalnız başına gidecek değilsin,” dedi.

“Yalnız gitmek zorundayım, Colin.”

“Neden?”

“Çok tehlikeli. Kara Ölüm sırasında orasının nasıl olduğunu hayal bile edemezsin.”

“Edebilirim. Kitabı baştan sona tam iki kere okudum, hem...” Sustu. “Kara Ölüm hakkında her şeyi biliyorum. Üstelik o kadar kötüyse, yalnız başına gitmemen gerekir. Sana ayak bağı

olmayacağım. Söz.”

Badri yanlarına geldi. “Hemşirenin geri kalan malzeme için yardıma ihtiyacı var,” dedi.

Colin, “Geri gelmezsen, başına ne geldiğini asla bilemeyeceğim,” dedi. Arkasını dönüp koşarak çıktı.

Badri Dunworthy’nin etrafında bir daire çizip ölçümler yaptı. Kaşlarını çatıp dirseğinden tuttu ve tekrar ölçtü. Hemşire elinde bir enjektörle yanına geldi. Dunworthy kolunu sıyırdı.

Dunworthy’nin kolunu alkollü pamukla silerken, “Bu yaptığınızı onaylamadığımı bilin,” dedi. “İkinizin de şu anda hastanede olması gerekir.” İğneyi yapıp sandığın başına döndü.

Badri Dunworthy’nin gömleğinin kolunu indirmesini bekledikten sonra kolunu oynatıp ölçüler aldı ve yeniden oynattı. Colin bir görüntüleme ünitesi taşıyarak içeri gidi ve Dunworthy’ye bakmadan tekrar dışarı çıktı.

Dunworthy gösterge ekranlarının değişmesini izledi. Kapı kapalı olmasına rağmen çan grubunun ahenkli sayılabilecek seslerini duyuyordu. Colin kapıyı açıp ikinci bir malzeme sandığını içeri sokmaya çalışırken çan sesleri bir anda yükseliverdi.

Colin sandığı hemşirenin hazırlıklarını yaptığı yere sürükledikten sonra, konsola doğru gidip rakamlar akan ekranlara bakan Montoya’nın yanında durdu. Dunworthy içinden, keşke oturarak gitmeyi tercih ederim deseysen, diye düşündü. Sert çizmeler ayaklarını sıkıyordu ve ayakta durmaktan yorulmuştu.

Badri kulaklığın mikrofonuna bir şey söyledi ve kalkanlar aşağı indi, yere değip hafifçe kıvrıldı. Colin bir şey söyleyince Montoya gözucuyla Dunworthy’ye baktı, kaşlarını çatıp başını öne doğru salladıktan sonra tekrar başını ekranlara çevirdi. Colin ağın yanına geldi.

“Ne yapıyorsun?” dedi Dunworthy.

“Şu perdelerden biri takılmış da.” Colin ağın diğer ucuna gidip kıvrılmış yeri çekiştirdi.

Badri, “Hazır mısınız?” dedi.

Colin, “Evet,” deyip geri geri kapıya doğru çekildi. “Hayır, durun.” Tekrar kalkanların yanına geldi. “Gözlüğünü çıkarman gerekmiyor mu? Ya biri iniş anında seni görürse?”

Dunworthy gözlüğünü çıkarıp ceketinin iç cebine soktu.

Colin, “Geri gelmezsen, peşinden gelirim,” dedikten sonra geri çekildi. “Hazır,” diye seslendi.

Dunworthy ekranlara baktı. Bulanık bir görüntüden başka bir şey göremedi. Badri’nin omzunun üzerinden eğilmiş duran Montoya da bulanıktı. Kadın saatine baktı. Badri mikrofonu bir şey söyledi.

Dunworthy gözlerini kapadı. Çan grubunun, *Sonunda Kurtarıcım Geldiğinde* ilahisini çaldıklarını duydu.

Badri, “Şimdi,” dedi. Bir tuşa bastı ve Colin ok gibi kalkanların altından geçip kendini Dunworthy’nin kollarına attı.

Rosemund'u kahyanın kazdığı mezara gömdüler. "Bu mezarlara ihtiyacınız olacak," demişti adam ve haklı çıkmıştı. Kendi başlarına asla kazamazlardı. Yapabildikleri tek şey kızı meydana taşımak oldu.

Rosemund'u mezarın yanına toprağın üstüne yatırdılar. Pelerinin içinde inanılmaz derecede zayıf görünüyordu, erimiş bitmişti. Sağ elinin hâlâ düşürdüğü elmayı tutar gibi kıvrık duran parmakları bir deri bir kemik kalmıştı.

Roche, "Günahlarını itiraf ettiğini duydun mu?" diye sordu.

Kivrin, "Evet," dedi. Ona, kız günah çıkarmış gibi gelmişti. Rosemund karanlıktan, vebadan, yalnız kalmaktan, sevgili babasını bir daha göremeyeceğinden korktuğunu itiraf etmişti. Kendine bile söylemeye dilinin varmadığı her şeyi itiraf etmişti.

Kivrin Sir Bloet'nin hediye ettiği broşu çıkarıp, pelerini başını da örtecek şekilde sıkıca gövdesine sardı. Roche, kızı uyuyan bir çocuk gibi kucaklayıp mezara indirdi.

Mezardan çıkmakta zorlanınca Kivrin adamın kocaman ellerinden tutup çekerek mezardan çıkardı. Roche duaya başladı. "*Domine, ad adjuvandum mefestina.*"

Kivrin endişeyle ona baktı. O da hastalanıp yatağa düşmeden buradan gitmeliyiz, diye düşündü ve yanlışı düzeltmedi. Kaybedecek bir saniyemiz bile yok.

"*Dormiunt in somno pacis,*" dedi ve küreği alıp mezarı doldurmaya başladı.

Bu iş bitmek bilmedi. Kivrin küreği ondan alıp, donarak katı bir yığına dönüşen toprağı ufalarken, bir yandan da gece bastırmadan ne kadar uzaklaşabileceklerini düşündü. Vakit daha öğlen olmamıştı. Hemen yola koyulurlarsa, Wychwood üzerinden gidip Oxford-Bath yolunu aşarak Midland Ovası'na çıkarlardı. Bir hafta içinde de İskoçya'ya varır, vebanın hiç uğramadığı Invercassley'e ya da Dornoch'a yaklaşmış olurlardı.

Roche küreğin tersiyle toprağı düzlerken, "Peder Roche," dedi. "İskoçya'ya gitmeliyiz."

Roche adını hiç duymamış gibi, "İskoçya mı?" diye sordu.

"Evet. Buradan gitmemiz gerek. Eşeği alıp İskoçya'ya gitmeliyiz."

Roche evet der gibi başını salladı. "Yanımıza kutsal şarapla ekmek de almamız lazım. Gitmeden önce Rosemund için çan çalayım ki ruhu selametle cennete ulaşsın."

Kivrin zamanlarının olmadığını söylemek istedi. Hemen şimdi yola çıkamaları gerekiyordu, ama başını sallayıp, "Ben gidip Balaam'ı getireyim," dedi.

Roche çan kulesine gidince Kivrin de koşarak eve doğru gitti. Başka bir şey olmadan hemen yola çıkmak istiyordu, sanki veba kiliseden, samanlıktan ya da evden öcü gibi fırlayıp üzerlerine atılacaktı.

Avluyu koşarak geçip ahıra girdi ve eşeği çıkardı. Küfeleri hayvanın sırtına bağladı.

Çan bir kere çaldı ve durdu. Kivrin de elinde kolanla durup bir daha çalmasını bekledi. Kadınlar için üç kere, diye düşündü ve Roche'un neden durduğunu anladı. Çocuklar için çan bir kere çalınırdı. Ah, Rosemund.

Kolanı bağladıktan sonra küfeleri doldurmaya başladı. Küfeler küçüktü, her şeyi almazdı. Çuvalları hayvanın sırtına bağlamak zorunda kalacaktı. İki eliyle kovadan yulaf avuçlayıp bez bir torbaya eşek için doldurdu, bir avuç da yere serpti. Torbanın ağzını Agnes'in midillisinin bölmesine asılı duran iple bağlamak istedi ama ipin bağlandığı kalın düğümü açamadı ve bıçak almak için

mutfağa koştı, önceden hazırladığı çuvalları da alıp geri geldi.

İpi kesti, kısa parçalara ayırdı, bıçağı elinden atıp eşeğin yanına gitti. Hayvan yulaf torbasına delik açmaya uğraşıyordu. Torbanın ağzını bağladı. Öbür çuvalları da kestiği ip parçalarıyla hayvanın sırtına bağladı ve çekerek avludan çıkarıp kiliseye götürdü.

Roche ortada görünmüyordu. Kivrin'in gidip battaniyelerle mumları getirmesi gerekiyordu, ama küfelere önce kutsal şarapla ekmeği yerleştirmek istiyordu. Yiyecek, yulaf, battaniye, mum. Başka ne unutmuştu?

Roche kapıda belirdi. Elinde hiçbir şey yoktu.

“Şarapla ekmek nerede?”

Roche kapıya yaslanıp Kivrin'e baktı. Yüzünde tıpkı değirmencinin haberini vermek zorunda kaldığı zamanki gibi bir ifade vardı. Kivrin, ama hepsi öldüler, diye düşündü, ölecek başka kimse kalmadı ki.

“Çanı çalmam lazım,” dedi ve çan kulesine doğru yürümeye başladı.

“Çoktan çaldın ya. Cenaze çanı çalmak için zamanımız yok. İskoçya'ya gitmek için yola çıkmamız gerek.” Eşeği bahçe kapısına bağladı, urgan üşümüş parmaklarını uğraştırdı. Roche'un peşinden koşup adamı kolundan yakaladı. “Ne var?”

Roche sertçe ona döndü, yüzündeki ifade Kivrin'i korkuttu. Bir hayduta, bir caniyeye benziyordu. “Akşam duası için çanı çalmalıyım,” dedi ve sertçe silkinip elinden kurtuldu.

Kivrin içinden, ah olamaz, dedi.

“Daha öğlen olmadı,” dedi. “Akşam duasına daha çok var.” Yorgunluktandır, diye düşündü. İkimiz de öyle yorgunuz ki doğru düzgün düşünemiyoruz. Tekrar adamın kolunu tuttu. “Gel, Peder. Gece inmeden ormandan çıkmak istiyorsak, hemen yola koyulmalıyız.”

“Vakit geçti,” dedi Roche. “Daha çanı çalmadım. Lady Imeyne kızacak.”

Ah hayır, diye düşündü. Ah hayır, hayır, olamaz.

“Ben çalarım,” deyip durdurmak için Roche'un önüne geçti. “Sen eve gidip dinlen.”

Roche öfkeyle, “Hava kararıyor,” dedi. Bağırarakmış gibi açtığı ağzından kanlı kusmuk fişkırdı ve Kivrin'in yeleşinin üstüne boşaldı.

Ah hayır, ah hayır, ah hayır.

Roche şaşkın halde batmış yeleğe baktı ve yüzündeki saldırgan ifade kayboluverdi.

Kivrin, malikaneye kadar gitmemiz mümkün değil diye düşünerek, “Gel, uzanmalısın,” dedi.

“Hasta mıyım ben?” hâlâ Kivrin'in kanlı yeleşine bakıyordu.

“Hayır, ama yorgunsun ve biraz dinlenmen gerek.”

Adamı kiliseye götürdü. Roche sendeleyince, eğer düşerse onu bir daha yerden kaldıramam diye düşündü. Roche'u içeri soktu, ağır kapıyı sırtını dayayıp açık tuttu ve onu duvara yaslayıp yere oturttu.

Roche başını taşa dayayıp, “Galiba çalışmaktan yorgun düştüm,” dedi. “Biraz uyumak istiyorum.”

“Evet, uyu biraz.” Roche gözlerini kapar kapamaz koşarak eve gitti ve battaniyeye şilte yapmak için uzun bir minder aldı. Geri geldiğinde Roche yerinde yoktu.

Karanlık nefin ötesini görmeye çalışarak, “Roche!” diye seslendi. “Neredesin?”

Cevap gelmedi. Battaniyeye minderi göğsüne bastırarak dışarı atıldı, ama Roche çan kulesinde de, bahçede de yoktu. Eve kadar gitmiş de olamazdı. Tekrar koşarak kiliseye girdi ve nefi geçti. İşte oradaydı. Azize Katherine heykelinin önünde diz çökmüştü.

Battaniyeyi yere yayıp, “Uzanman gerek,” dedi.

Roche uysalca uzandı, Kivrin minderini başının altına yerleştirdi. Roche yüzüne bakarak, “Veba, değil mi?” diye sordu.

“Hayır.” Üzerini örttü. “Yorgunsun, hepsi o. Uyumaya çalış.”

Roche Kivrin’e arkasını dönerek yan yattı, ama birkaç dakika sonra tekrar kalkıp oturdu, o saldırgan ifade geri gelmişti. Örtüyü üstünden attı. Kivrin’i suçlar gibi, “Akşam çanını çalmam lazım,” dedi. Kivrin güçbela ayağa kalkmasına engel oldu. Tekrar daldığı zaman yeleşinin yıpranmış etek kısmından şeritler yırtıp Roche’u bileklerinden haç perdesine bağladı.

Farkında olmadan, “Bunu ona yapma,” diye mırıldanıyordu. “Lütfen! Lütfen! Bunu ona yapma.”

Roche gözlerini açtı. “Tanrı böyle içten duaları mutlaka duyar,” dedi. Ve derin, sessiz bir uykuya daldı.

Kivrin koşarak dışarı çıktı, eşeğin yükünü boşalttı, hayvanın bağını çözdü. Yiyecek çuvalıyla bir fener alıp kiliseye götürdü. Roche hâlâ uyuyordu. Sessizce dışarı çıkıp eve koştu, kuyudan bir kova su çekti.

Roche hâlâ uyuyor gibiydi, ama Kivrin mihrabın örtüsünden bir parça yırtıp alını onunla ıslatınca gözlerini açmadan, “Gittin sandım, korktum,” dedi.

Adamın ağzının kenarındaki kurumuş kanı silerken, “Sen olmadan İskoçya’ya gitmem,” dedi.

“İskoçya’ya değil, cennete.”

Biraz bayat ekmekle peynir yedikten sonra uyumaya çalıştı, ama çok soğuktu. Roche dönüp uykusunda içini çektiği zaman adamın nefesini görebiliyordu.

Kulübelerden birinin etrafındaki çiti söküp haç perdesinin önüne yığdı ve ateş yaktı ama kapıları açık bırakmasına rağmen kilisenin içi dumanla doldu. Roche öksürüp tekrar kustu. Bu sefer yalnızca kan kusmuştu. Kivrin ateşi söndürdü, eve iki sefer yaparak bulabildiği bütün kürkleri ve örtüleri getirip Roche’a adeta bir yuva yaptı.

Gece Roche’un ateşi yükseldi. Örtüleri tekmeleyerek açtı ve anlamadığı sözlerle Kivrin’e öfke kustu. Bir keresinde hiddetle ama anlaşılır biçimde üst üste, “Defol, lanet sana!” dedi. “Hava kararıyor!”

Kivrin mihraptaki ve haç perdesinin üstündeki mumları topladı ve heykelin önüne dizdi. Roche’un havanın kararmasıyla ilgili sayıklaması kötüleşince, mumların hepsini yaktı ve adamın üstünü tekrar örttü. Bu biraz işe yaradığı gibi göründü.

Ateşi daha da yükseldi ve üzerindeki kürk yığınına rağmen dişleri takırdamaya başladı. Kivrin’e cildi çoktan kararmaya başlamış, derisinin altında damarları kanamaya başlamış gibi geldi. Bunu ona yapma. Lütfen.

Sabah olduğunda Roche daha iyiydi. Cildi hiç kararmamıştı, yalnızca mumların titrek ışığında alacalı gibi görünmüştü. Ateşi de biraz düşmüştü. Bütün sabahı ve öğleden sonrasının çoğunu uykuda geçirdi ve hiç kusmadı. Hava kararmadan önce Kivrin biraz daha su getirmeye gitti.

Bazıları kendiliklerinden, bazıları da duayla iyileşiyordu. Mikrop alan herkes ölmemişti. Akciğer vebasında ölüm oranı yalnızca yüzde doksandı. İçeri girdiği zaman Roche uyanıktı, puslu bir ışık huzmesinin içinde yatıyordu. Kivrin diz çöktü, başını destekleyip dudaklarına su dolu bir kupa götürdü.

Kivrin başını tekrar yastığın üstüne bırakınca, “Bu mavi hastalık,” dedi Roche.

“Sen ölmeyeceksin.” Yüzde doksand. Yüzde doksand.

“Günahlarımı dinlemen gerekiyor.”

Hayır. O ölemezdi. Burada tek başına kalacaktı. Bir şey söyleyemedi, başını iki yana salladı.

Roche Latince başladı. “Bağışla beni peder, günah işledim.”

O günah işlememişti. Hastalara bakmış, ölüm döşeğindeki kutsamış, ölüleri gömmüştü.

Bağışlanmayı Tanrı dilemeliydi asıl.

“Lady Imeyne’ye öfkelen dim. Maisry’e bağırdım.” Yutkundu. “Tanrı’nın bir azizine karşı şehvi duygular besledim.”

Şehvi duygular.

“Layık olduğumu düşünüyorsan, senden Tanrı’nın affını ve mağfiretini diliyorum, Peder.”

Bağışlanacak hiçbir şey yok, demek istedi. Senin günahların günah değil. Şehvi duygular. Rosemund’u yatakta tuttuk, köyü zararsız bir oğlan çocuğundan korumak için barikat kurduk ve altı aylık bir bebeği toprağa gömdük. Bu dünyanın sonu. Birkaç şehvi düşüncen mutlaka bağışlanır.

Kivrin tek kelime edemeden çaresizce elini kaldırdı, ama Roche fark etmemiş gibiydi. “Ah Tanrım,” dedi. “Seni gücendirdiğim için çok pişmanım.”

Seni gücendirdiğim için. Tanrı’nın azizi sensin, Tanrı nerede demek istedi. Neden seni kurtarmıyor?

Hiç yağ yoktu. Parmaklarını kovaya daldırıp gözlerinin, kulaklarının, ağzının ve ölüm döşeğinde ellerini tutan ellerinin üstünde haç işareti yaptı.

Roche, “*Quid quid deliquiste,*” dedi. Kivrin elini tekrar suya daldırıp tabanlarına haç çizdi.

“*Libera nos, quaesumus, Domine,*” dedi Roche.

Kivrin, “*Ab omnibus malis,*” dedi, “*praeteritis, praesentibus, et futuris.*” Bizi gelmiş geçmiş ve gelecek bütün kötülüklerden koru, sana yalvarıyoruz ey Rabbim.

Roche, “*Perducat te ad vitam aeternam,*” diye mırıldandı.

Ve bizi ebedi hayata kavuştur. Kivrin, “Amen,” dedi. Ve Roche’un ağzından boşalan kanı yakalamak için atıldı.

Roche bütün gece ve ertesi günün büyük bölümünde kusmaya devam etti, öğleden sonra bilinci kapandı. Nefesi yüzeysel ve düzensizdi. Kivrin yanında oturup yanan alnına ıslak bez koydu. Nefesi kesilip güçle solumaya başlayınca, “Ölme sakın,” dedi. “Sakın ölme. Sensiz ne yaparım? Yapayalnız kalacağım.”

Roche gözlerini hafifçe araladı. “Burada kalma,” dedi. Gözleri kıpkırmızı ve şişti.

Kivrin üzüntüyle, “Uyuduğunu sanmıştım,” dedi. “Seni uyandırmak istemedim.”

“Cennete dön,” dedi, “ve ıstırap içindeki ruhum için, buradaki zamanımın uzamaması için dua et.”

Istırap içindeki ruhum. Sanki Tanrı ona buradakinden daha fazla ıstırap çektirecekmiş gibi.

“Benim duama ihtiyacın yok senin.”

“Geldiğin yere dön,” dedi Roche. Eli bir darbeyi savuşturmak istermiş gibi havaya kalktı.

Kivrin elini yakalayıp cildini kanatmamak için nazikçe tuttu ve yanağına yasladı.

Geldiğin yere dön. Acaba vazgeçmeden önce ağ geçidini ne kadar açık tutmuşlardı? Dört gün mü? Bir hafta mı? Belki hâlâ açıktı. Bay Dunworthy bütün umutlar tükenmeden kapamalarına asla izin vermezdi. Ama hiç ümit yok ki, diye düşündü. 1320’de değilim. Dünyanın sonundayım.

“Dönemem,” dedi. “Yolu bilmiyorum.”

Roche elini elinden kurtarıp salladı. “Hatırlamaya çalış,” dedi. “Agnes, çatalı geç.”

Sayıklıyordu. Kivrin tekrar kalkmaya çalışmasından korkarak usulca dizlerinin üstünde doğruldu.

“Düştüğün yer,” dedi. Elini desteklemek için salladığı dirseğinin altına koydu ve Kivrin onun işaret etmeye çalıştığını anladı. “Çatalı geç.”

Çatalı geç.

“Çatalı geçtikten sonra?” diye sordu.

“Seni ilk bulduğum yer, cennetten düştüğün yer,” dedi ve kolları düştü.

“Beni Gawyn buldu sanıyordum.”

Söylediği şeyle hiç çelişmiyormuş gibi, “Evet,” dedi. “Seni malikaneye getirirken onunla yolda karşılaştım.”

Gawyn’le yolda karşılaşmıştı.

Kivrin’e hatırlatmaya çalıştı. “Agnes’in düştüğü yer,” dedi. “Çobanpüskülü toplamaya gittiğimiz gün.”

Kivrin içinden, neden oraya gittiğimiz gün söylemedin, dedi. Ama nedenini biliyordu. Tepede inat eden eşeğiyle uğraşıyordu.

Çünkü inişi gördü ve tepede durup ormandaki açıklıkta kolunu yüzüne atmış halde yatarken ona bakmıştı. Onun çıkardığı sesi duydum, diye düşündü. Ayak izlerini gördüm.

“Oraya git, oradan da tekrar cennete dön,” dedi ve gözlerini kapadı.

Kivrin’in bu tarafa geçişini görmüştü. Orada gözleri kapalı yatarken gelip başında durmuş, hastalanınca da onu eşeğine bindirmişti. Roche’u kilisede gördüğü zaman bile, Agnes onu bir azize sandığını söylediğinde bile anlamamıştı.

Çünkü böbürlenmeye bayılan ve Lady Eliwys’i etkilemeyi her şeyden çok isteyen Gawyn onu kendisinin bulunduğunu söylemişti. “Seni buldum ve buraya getirdim,” demişti ve belki de bunu bir yalan bile saymamıştı. Köyün papazı kim oluyordu? Onca zamandır, Rosemund hastayken ve Gawyn Bath’a gitmişken, ağ açılmış ve sonsuza dek kapanmıştı ve Roche başından beri yerini biliyordu.

“Beni beklemene gerek yok,” dedi. “Dönüşünü dört gözle bekliyorlardır.”

Kivrin usulca, “Şşş,” dedi. “Uyumaya çalış.”

Roche huzursuz bir uykuya daldı, elleri kıpırdanıyor, örtüleri çekiştiriyor, bir yerleri işaret ediyordu. Örtüleri üstünden çekip elini gene kasığına götürdü. Kivrin, zavallı adam, diye düşündü, bütün rezillikleri yaşamaktan kurtulamadı.

Kivrin onun ellerini tekrar göğsüne yerleştirip üstünü örttü, ama Roche örtüleri açıp gömleğinin eteğini yukarı çekti. Kasığını avuçladı, ürperip bıraktı ve bu hareketler aklına Rosemund’u getirdi.

Kaşları çatıldı. Kan kusması ve salgının ulaştığı safha ona hastalığının akciğer vebası olduğunu düşündürmüştü. Ceketini çıkarırken koltuğunun altında yumru da görmemişti. Gömleğinin eteğini kaldırıp kaba örülmüş tulumunu açığa çıkardı. Adamı kaldırmadan çıkarmasının imkânı yoktu ve kabarık dokusundan bir şey göremiyordu.

Rosemund’un koltukaltının ne kadar hassas olduğunu hatırlayıp elini nazikçe kasığında gezdirdi. Roche irkildi, ama uyanmadı. Kivrin ellerini tulumun üstünden bacağının içine ve dışına kaydırdı. Çok sıcaktı. “Affet,” dedi ve elini bacaklarının arasına soktu.

Roche çığlık attı ve kasıldı, dizleri sertçe havalandı, ama Kivrin tam zamanında geri çekildi. Eliyle ağzını kapamıştı. Devasa bir hıyarcık vardı, dokununca alev alev yanıyordu. Saatler önce yarılması gerekirdi.

Çığlık attığında bile Roche’un bilinci yerine gelmemişti. Yüzü alaca bir renk almıştı, gürültülü nefesi düzgündü. Kasılmaları yüzünden üstü açılmıştı. Kivrin üstünü örttü. Dizlerini gene kaldırdı, ama bu sefer daha yavaşça hareket etmişti. Kivrin örtüleri iyice sıkıştırıp, haç perdesinin üstünden son mumu aldı, Azize Katherine heykelinin önündeki mumlardan yakıp fenerin içine yerleştirdi.

“Hemen dönerim,” deyip kiliseden dışarı çıktı.

Neredeyse akşam olmasına karşın, dışarıdaki aydınlık yüzünden gözlerini kırıştırdı. Hava

kapalıydı, hafif bir rüzgar esiyordu ve dışarıısı kiliseden daha ılık gibiydi. Fenerin açık tarafını eliyle örtüp meydanı koşarak geçti.

Samanlıkta keskin bir bıçak vardı. Arabanın önündeki sandıkları çekerken ipleri kesmek için kullanmıştı. Hıyarcığı yarmadan önce sterilize etmesi gerekiyordu. Çatlayıp parçalanmadan önce şişmiş lenf bezini açacaktı. Kasıkta çıkan bubolar femoral artere çok yakın oluyordu. Patladığı zaman Roche kan kaybından hemen ölmezse bile, bütün zehir kana karışacaktı. Saatler önce yarılması gerekiyordu hıyarcığın.

Boş ağılın önünden koşarak avluya girdi. Ahırın kapısı açıktı, içeriden birinin çıkardığı sesleri duydu. Yüreği ağzına geldi. Feneri havaya kaldırıp, “Kim var orada?” diye sordu.

Kahyanın ineği bölmelerden birinin önünde durmuş, yere saçılmış yulafları yiyordu. Başını kaldırıp Kivrin’e doğru salladı ve tökezleyerek Kivrin’in üzerine atıldı.

“Vaktim yok.” Bıçağı dolaşmış iplerin arasından alıp koşarak ahırdan çıktı. İnek aşırı şişmiş memeleri yüzünden sendeleyerek peşinden gelip yürek dağılayıcı bir sesle böğürdü.

Kivrin ağlamak üzereydi. “Git başımdan,” dedi. “Yardım etmem gerek, yoksa ölecek.” Bıçağa baktı. Kirliydi. Mutfaktan aldığı zaman da kirliydi ve ipi kestikten sonra ahırın gübre kaplı pis zemininde bırakmıştı.

Kuyuya gidip kovayı aldı. Dipte bir karış su kalmıştı ve üstünde ince bir buz tabakası vardı. Bıçağı örtecek kadar bile su yoktu, ateş yakıp suyu kaynatmak da saatler sürerdi. Buna vakit yoktu. Hıyarcık çoktan patlamış olabilirdi. İhtiyacı olan şey alkoldü, ama ölenleri kutsarken ve hıyarcıkları yararken bütün şarabı kullanmışlardı. Aklına katibin Rosemund’un odasında bıraktığı şişe geldi.

İnek Kivrin’i dürttü. Sertçe, “Hayır,” dedi ve elinde fenerle kapıyı itip eve girdi.

Giriş karanlıktı, ama dar pencerelerden salona ışık giriyor, soğuk ocağı, masayı ve Kivrin’in üzerine saçtığı bir çuval elmayı aydınlatan uzun, sisli, altın renkli ışık huzmeleri vuruyordu.

Sıçanlar kaçışmadılar. Küçük kara kulaklarını eğip bükerek ona baktıktan sonra tekrar elmaları yemeye devam ettiler. Masanın üstünde en az bir düzine sıçan vardı. Biri Agnes’in üç bacaklı iskemlesine oturmuş, narin pençelerini dua eder gibi yüzüne kaldırmıştı.

Feneri yere bıraktı. “Defolun,” dedi.

Masanın üstündeki sıçanlar başlarını bile kaldırmadılar. Ama dua eden birleştirdiği pençelerinin üzerinden Kivrin’e davetsiz bir misafirmiş gibi soğuk ve hoşnutsuz bir ifadeyle baktı.

“Defolun buradan!” diye bağıırıp sıçanların üstüne koştu.

Gene kaçmadılar. İkisi tuz kabının arkasına geçti, biri pençeleriyle tuttuğu elmayı küt diye masaya düşürdü. Elma masanın kenarından hasır serilmiş zemine düştü.

Kivrin bıçağını masaya indirdi. Sıçanlar kaçıştılar. “Defolun!” Bıçağı tekrar kaldırdı. Eliyle elmaları yere süpürdü. Elmalar zıplayarak yere saçıldı. Agnes’in iskemlesinde oturan sıçan çıkan patırtıyla korkuyla kaçarken Kivrin’in üzerine doğru koştu. Kivrin bıçağı sıçana fırlattı, bıçak sıçrayıp taburenin altına girdi ve samanların arasında kayboldu.

“Defolun buradan!” Yüzünü ellerine gömdü.

İnek evin girişinden, “Mööö,” dedi.

Kivrin, “Bu bir hastalık,” diye fısıldadı. Elleri hâlâ ağzındaydı. “Kimsenin suçu değil.”

Gidip bıçakla feneri aldı. İnek eve girmek isterken kapıya sıkışmıştı. Acıklı bir sesle Kivrin’e mööledi.

Kivrin hayvanı öylece bırakıp, etrafındaki tıkırtılara aldırılmadan Rosemund’un odasına çıktı. Oda buz gibiydi. Eliwys’in pencereye gerdiği bez yırtılıp açılmış, tek köşesinden aşağı sarkıyordu.

Yatağın perdeleri katibin asılıp kopardığı yerde duruyordu, şilte de yataktan aşağı sarkmıştı. Yatağın altından alçak sesler geliyordu, ama sesi neyin çıkardığını görmeye kalkışmadı. Sandık hâlâ açıktı, kapağı yatağın ayakucuna dayanmıştı ve katibin kalın mor pelerini içinde katlanmış duruyordu.

Yatağın altına bir testi şarap yuvarlanmıştı. Yere yatıp kolunu yatağın altına uzattı. Şişe dokunmasıyla yuvarlanıp uzaklaştı. Yatağın altına girip yakaladı.

Tıpası yoktu, herhalde ayağıyla çarpıp yatağın altına yuvarladığı zaman çıkmış olacaktı. Testinin ağzına yakın yerde yapış yapış olmuş biraz şarap kalmıştı.

Çaresizce, “Olamaz,” dedi. Elinde testiyle oturdu kaldı.

Kilisede hiç şarap kalmamıştı. Hastaların son dualarını yaparken Roche hepsini kullanmıştı.

Birden aklına papazın Agnes’in dizi için verdiği şarap şişesi geldi. Sürünerek yatağın altına girdi ve devirmekten korkarak kolunu yatağın altında gezdirdi. İçinde ne kadar kaldığını hatırlamıyordu, ama hepsini kullandığını sanmıyordu.

Bütün dikkatine rağmen şişeyi neredeyse deviriyordu. Tam düşecekken şişeyi boynundan yakaladı. Yatağın altından geri geri çıkıp şişeyi salladı. Yarıya kadar doluydu. Bıçağı yeleğinin kuşağına takıp şişeyi de kolunun altına sıkıştırdı, katibin pelerini alıp aşağı indi. Sıçanlar geri gelmiş ve elmaları kemirmeye başlamışlardı ama bu defa taş basamaklardan aşağı inmeye başlayınca kaçıştılar. Kivrin de nereye gittiklerini görmeye uğraşmadı.

İnek gövdesinin yarısına kadar hole girmiş ve kapıda geçecek yer bırakmamıştı. Kivrin elindekileri paravanların iç tarafına bıraktı ve yeri eliyle süpürüp şişeyi dik olarak yere koydu ve ineğin mutsuzca böğürmesine aldırılmadan iterek geri geri dışarı çıkardı.

Hayvan kapıdan çıkar çıkmaz gene hemen Kivrin’in yanına yanaştı. “Hayır. Buna vakit yok.” Ama samanlığa gidip yukarı çıktı ve bir yaba dolusu saman attı. Sonra her şeyi kucaklayıp kiliseye koştu.

Roche bilincini gene kaybetmişti. Vücudu gevşemişti. Kalın bacaklarını iki yana açıp uzatmıştı, iki yanına bıraktığı ellerinin avuçları yukarı bakıyordu. Bir yumrukta yere serilmiş bir adama benziyordu. Nefes alıp verişleri ürpertiler geçiriyormuş gibi titrek ve ağırdı.

Kivrin mor pelerini üzerine örttü. “Döndüm, Roche,” deyip uzattığı koluna hafifçe vurdu ama Roche bir tepki vermedi.

Fenerin siperini kaldırıp içindeki mumla diğer mumları yaktı. Lady Imeyne’nin mumlarından geriye sadece üç tane kalmıştı, kalanlar da yarı yarıya erimişti. Saz mumlarıyla, Azize Katherine heykelinin nişindeki tombul donyağı mumu da yaktı ve iyice görebilmek için Roche’un bacaklarına yaklaştırdı.

Örtüyü açtı, “Tulumunu çıkaracağım,” dedi. “Hıyarcığı yarman lazım.” Tarazlanmış uçkurunu çözerken Roche hiç kımıldamadı, ama hafifçe inledi.

Kivrin tulumu kalçalarından aşağı indirip bacaklarından aşağı çekmeye çalıştı, ama çok dardı. Keserek çıkarması gerekecekti.

“Kesip çıkaracağım,” dedi. Emekleyerek bıçakla şarabı bıraktığı yere gitti. “Bir yerini kesmemeye çalışacağım.” Şişeyi koklayıp bir yudum içti ve öksürdü. Güzel. Şarap bayat ve keskindi. Bıçağın üzerine döktü, yaranın üzerine dökcek kadar kalmasına dikkat ederek biraz daha döktü.

“Roche, “*Beata*,” diye mırıldandı. Elleri kasıklarına gitti.

“Bir şey yok,” dedi Kivrin. Tulumun tek bacağını tutup yünü kesti. “Canın yanıyor biliyorum, ama hıyarcığı yaracağım.” Kaba kumaşı iki eliyle tutup ayırdı, neyse ki gürültülü bir sesle kolayca yırtıldı. Roche’un dizleri büküldü. “Hayır, hayır, dizlerini indir,” deyip dizlerine bastırdı. “Hıyarcığı yarman gerek.”

Ama dizlerini indiremedi. Şimdilik öyle bırakıp tulumu yırtma işini bitirdi. Hıyarcık Rosemund'unkinin neredeyse iki katı büyüklükteydi ve kapkaraydı. Saatler, hatta günler önce yarılması gerekirdi.

“Roche, lütfen dizlerini aşağı indir,” deyip bütün ağırlığıyla dizlerinin üstüne yüklendi. “Veba çıbanını yarmak zorundayım.”

Roche karşılık vermedi. Kivrin cevap verebilecek durumda olduğunu, kaslarının katibin durumundaki gibi kendi başına kasıldığını sanmıyordu, ama spazmın, tabii eğer bu bir spazmsa, geçmesini bekleyecek zamanı yoktu. Her an patlayabilirdi.

Bir dakika kadar geri çekilip bekledikten sonra papazın ayaklarının dibinde çömeldi. Bıçağı eline alıp, kıvrılmış bacaklarının altına uzandı. Roche inledi. Kivrin bıçağı birazcık aşağı çekip yavaşça ve büyük bir dikkatle hıyarcığa değdirinceye kadar ileriye hareket ettirdi.

Roche'un tekmesi tüm hızıyla tam kaburgalarının üzerine indi. Yere serildi, bıçak elinden kurtuldu, gürültüyle taş zemine çarpıp sekti. Tekme nefesini kesmişti. Öylece yatıp uzun hışırtılı nefesler almaya çalıştı. Doğrulamaya çalıştı. Sağ tarafına bir bıçak gibi bir sancı saplandı. Kaburgalarını tutarak arkaya düştü.

Roche hâlâ işkence gören bir hayvan gibi uzun korkunç çığlıklar atıyordu. Kivrin onu görebilmek için yavaşça sol tarafına döndü, bir yandan elini kaburgalarına bastırıyordu. Roche dizlerini göğsüne çekmiş, haykırarak bir çocuk gibi sallanıyordu. Kivrin hıyarcığı göremedi.

Ellerini yere bastırıp doğrulamaya çalıştı ve oturdu. Sonra ellerinden kuvvet alıp dizlerinin üstüne kalkmaya çalıştı. Haykırdı, kısa çığlıkları Roche'un kileri bastırdı. Birkaç kaburgası kırılmış olmalıydı. Kan görmekten korkarak avcuna tükürdü.

Nihayet dizlerinin üstünde doğrulmayı başarinca ağırlığını ayaklarına verip acıyla iki büklüm oldu. “Özür dilerim,” diye fısıldadı. “Canını yakmak istemedim.” Sağ eliyle yerden destek alıp dizlerinin üstünde sürünerek ona doğru gitti. Harcadığı çaba yüzünden daha derin nefes almak zorunda kaldı. Her nefeste yan tarafına bir bıçak saplanıyordu. “Bir şey yok, Roche,” diye fısıldadı. “Geliyorum. Geliyorum.”

Roche onun sesini duyunca dizlerini kasılır gibi göğsüne çekti. Kivrin, Roche'un yan tarafına, darbesinin ulaşamayacağı bir yere geçti. Tekmeyle düştüğü zaman heykelin mumlarından biri devrilmiş, Roche'un yanında sarı bir gölcük oluşturmuştu, ama hâlâ yanıyordu. Kivrin mumu kaldırıp elini Roche'un omzuna koydu. “Şşş Roche,” dedi. “Bir şey yok. Buradayım.”

Roche bağırmaı kesti. “Affedersin,” dedi ve adamın üzerine eğildi. “Canını yakmak istemedim. Sadece hıyarcığı yarmak istiyordum.”

Dizleri daha da yukarı çekildi. Kivrin kırmızı mumu alıp adamın çıplak kalçasına tuttu. Mum ışığında kapkara kesilmiş sert yumruyu görebiliyordu. Delinmemişti bile. Mumu biraz daha kaldırıp bıçağın nereye düştüğünü bulmaya çalıştı. Takırtıyla mezara doğru gitmişti. Madenin ışıltısını görmek için mumu o tarafa uzattı, ama bir şey göremedi.

Canını yakmamaya çalışarak dikkatle ayağa kalkmaya davrandı ama kalkamadan can acısıyla bağırıp öne eğildi.

“Ne var?” dedi Roche. Gözleri açıktı ve ağzının kenarında biraz kan vardı. Kivrin, belki de haykırırken dilini ısırıştır, diye düşündü. “Sana bir zarar mı verdim?”

“Hayır.” Kivrin emekleyerek yanına gitti. “Hayır, bir şey yok.” Koluyla kanı sildi.

“Benim,” dedi ve ağzını açınca biraz daha kan sızdı. “Benim için dua etmelisin.”

“Hayır,” dedi Kivrin. “Sen ölmeyeceksin.” Tekrar ağzını sildi. “Patlamadan önce hıyarcığı

yarman gerek.”

“Sakın.” Kivrin hıyarcığı yarmamasını mı yoksa onu bırakıp gitmemesini mi söylemeye çalıştığını anlayamadı. Dişlerini sıkıyor, arasından kan sızıyordu. Kivrin çığlık atmamaya çalışarak yere oturdu ve Roche’un başını kucağına yerleştirdi.

Roche, “*Requiem aeternam dona eis,*” dedikten sonra hırlamaya benzer bir ses çıkardı. “*Et lux perpetua.*”

Kan damağından sızıyordu. Kivrin başını yükseltip altına bir örtü sıkıştırdı. Gömleğinin koluyla ağzını ve çenesini sildi. Kolu kanla ıslandı. Papaz cübbesinin eteğine uzandı. Roche, “Yapma,” dedi.

“Merak etme, buradayım.”

“Benim için dua et.” Ellerini göğsünde birleştirmeye çalıştı. “Perişan...” Öksürdü ve söylemeye çalıştığı şey hırlamayı andıran bir sesle kesildi.

Kivrin, “*Requiem aeternam,*” dedi. Ellerini birleştirdi. “*Requiem aeternam dona eis, Domine.*”

“*Et lux...*”

Kivrin’in yanındaki kırmızı mum titreşip söndü ve kilisenin içini keskin bir duman kokusu sardı. Kivrin öbür mumlara baktı. Sadece bir tane kalmıştı, Imeyne’nin mumlarının sonuncusu, o da şamdanın kenarına kadar yanmış ve sönmek üzereydi.

“*Et lux perpetua,*” dedi Kivrin.

Roche, “*Luceat eis,*” dedi, kanlı dudaklarını yalamaya çalıştı. Dili şişip sertleşmişti. “*Dies irae, dies illa.*” Tekrar yutkundu ve gözlerini kapamaya çalıştı.

Kivrin, “Bunu ona daha fazla yaşatma,” diye fısıldadı. “Lütfen. Adil değil bu.”

Roche’un, “*Beata,*” dediğini zannetti ve devamını hatırlamaya uğraştı ama öyle devam etmiyordu dua.

Üzerine eğildi. “Ne dedin?”

“Son günlerde.” Şiş dili yüzünden söyledikleri zor anlaşılıyordu.

Kivrin biraz daha eğildi.

“Tanrı’nın bizi tamamen terk ettiğinden korkuyordum,” dedi.

Kivrin içinden, etti de, diye geçirdi. Roche’un ağzıyla çenesini sildi.

“Ama O’nun engin merhameti bizi terk etmedi.” Gene yutkundu. “Azizini bize yolladı.”

Elini kaldırdı ve öksürdü, ikisinin de üzerlerine kan boşandı, Roche’un dizleriyle göğsünü ıslattı. Kivrin deli gibi kanı silmeye başladı, kanı durdurmaya, başını yukarda tutmaya çabalıyordu. Gözyaşlarından silip silemediğini göremiyordu.

Gözlerini sildi. “Bir şeye yaramıyorum,” dedi.

“Neden ağlıyorsun?” dedi Roche.

“Sen benim hayatımı kurtardın.” Sesi hıçkırıklarla kesildi, “Ben seninkini kurtaramıyorum.”

“Bütün insanlar ölür,” dedi. “Ve hiç kimse, İsa bile kurtaramaz.”

“Biliyorum,” dedi Kivrin. Ellerini çenesinin altında birleştirip gözyaşlarını yakalamaya çalıştı. Yaşlar avuçlarında birikip Roche’un boynuna damladı.

“Yine de beni kurtardın,” dedi Roche. Şimdi sesi daha berrak çıkıyordu. “Korkudan kurtardın.” Hırıltılı bir nefes aldı. “Ve inançsızlıktan.”

Kivrin gözyaşlarını elinin tersiyle silip adamın elini tuttu. Eli buz gibiydi ve şimdiden katılaşmıştı.

“Yanımda olduğun için bütün insanların en kutsanmışısı benim,” dedi ve gözlerini kapadı.

Kivrin hafifçe kımıldayıp sırtını duvara yasladı. Hava kararmıştı, dar pencerelerden içeri hiç ışık

girmiyordu. Lady Imeyne'nin mumu cızırdayıp tekrar tutuştu. Roche'un başını birazcık itti. Roche inledi, elini elinden kurtarmak ister gibi çekti, ama Kivrin bırakmadı. Mumun alevi titreyip aniden parlaklaştı ve sonra onları karanlıkta bıraktı.

KIYAMET KİTABI DEŞİFRESİNDEN
(082808-083108)

Geri dönmeyi başaracağımı sanmıyorum, Bay Dunworthy. Roche bana iniş yerini söyledi, ama kaburgalarım kırıldı ve bütün atlar da gitti. Semer olmadan Roche'un eşeğine binemem.

Bayan Montoya'nın kayıt cihazını bulması için gerekeni yapacağım. Bay Latimer'e 1348'de sıfat çekimlerinin hâlâ yaygın olduğunu söyleyin. Bay Gilchrist'e de yanıldığını söyleyin. İstatistikler hiç abartılmamış.

(Ara)

Olanlar için kendinizi suçlamanızı istemiyorum. Elinizde olsa gelip beni kurtarırdınız biliyorum, ama ben zaten bir yere gidemezdim. Agnes'ı hasta bırakıp gidemezdim.

Gelmeyi ben istedim, gelmeseydim tek başlarına kalırlardı ne kadar korktuklarını, ve ne kadar cesur ve yeri doldurulmaz insanlar olduklarını kimse öğrenemezdi.

(Ara)

Tuhaf. İniş yerini bulamadığımda ve veba geldiğinde, bana o kadar uzak geliyordunuz ki, sizi bir daha asla bulamayacağımı sanıyordum. Ama şimdi başından beri hep yanımda olduğunuzu, hiçbir şeyin, ne Kara Ölüm'ün, ne yedi yüzyılın, ne ölümlerin, ne olacakların, ne de başka bir mahlukun beni sizin ilgi ve sevginizden ayırabileceğini biliyorum. Sevginiz her an benimleydi.

“Colin!” Dunworthy perdenin altından geçip ağın içine dalan Colin’i kolundan yakaladı. “Tanrı aşkına ne yaptığını sanıyorsun sen?”

Colin elinden kurtuldu. “Bence yalnız başına gitmemelisin!”

“Ağa böyle giremezsin! Burası karantina alanı değil. Ya ağ açılsaydı? Ölebilirdin!” Çocuğu tekrar kolundan tutup konsola doğru götürdü. “Badri! İnişi durdur!”

Badri yerinde değildi. Dunworthy miyop gözlerini kısıp konsolun olduğu tarafa baktı. Etrafları ağaçlarla çevriliydi, bir ormanın içindeydiler. Yerde kar vardı ve havada kristal gibi ışıltılar görülüyordu.

Colin, “Tek başına gidersen, seninle kim ilgilenecek?” dedi. “Ya tekrar hastalanırsan?” Gözleri Dunworthy’nin arkasına kaydı ve ağzı şaşkınlıktan açıldı. “Gittik mi?”

Dunworthy Colin’in kolunu bıraktı ve elini cebindeki gözlüğüne attı.

“Badri!” diye bağırdı. Gözlüğünü taktı, camları buzla kaplanmıştı. Koparırcasına çıkarıp camlarını sildi. “Badri!”

Colin “Neredeyiz?” diye sordu.

Dunworthy gözlüğün saplarını kulaklarına geçirip etrafındaki ağaçlara baktı. Yaşlı ağaçlardı bunlar, gövdeleri buzdan gümüşü bir renk almıştı.

Kivrin’in burada olmasını ummuştu, ama saçmaydı bu fikir. İnişi çoktan açmış, onu iniş yerinde bulamamışlardı, ama o, Kivrin’in hangi yılda olduğunu anlayınca iniş yerine dönüp bekleyeceğini ummuştu. Ama Kivrin de yoktu, daha önce geldiğini gösteren bir iz de.

Üzerinde durdukları kar tabakası pürüzsüzdü, hiç ayak izi yoktu. Ve Kivrin’in önceden bırakmış olabileceği bir şeyi gözden saklayacak kadar da kalındı, ama parçalanmış arabayla etrafa saçılmış sandıkları gizleyemezdi. Hem Oxford-Bath yolundan da bir iz yoktu.

“Nerede olduğumuzu bilmiyorum,” dedi.

Colin ayaklarını yere vurarak karın içinden yürüdü. “Eh, Oxford’da olmadığımızı biliyorum,” dedi. “Çünkü yağmur yağmıyor.”

Dunworthy başını kaldırıp ağaçların tepesinden görünen soluk, bulutsuz gökyüzüne baktı. Kivrin’in inişindekiyle aynı miktarda kayma olduysa eğer, şimdi kuşluk vakti olmalıydı.

Colin karların içinden kızılımsı söğütlere doğru koştu.

“Nereye gidiyorsun?”

“Bir yol aramaya. Bir yolun yakınına inmiş olmamız gerekiyordu, değil mi?” Ağaçların arasına dalıp gözden kayboldu.

“Colin!” diye seslenip peşinden gitti. “Geri dön.”

Colin söğütlerin ilerisinde bir yerden seslendi. “İşte burada! Yol burada!”

“Buraya gel!”

Colin söğüt dallarını aralayıp ortaya çıktı.

Dunworthy daha sakin bir sesle, “Buraya gel,” dedi.

Ağaçların arasından güçbela geçip açıklığa girdi. “Bir tepeye çıkıyor. Oraya çıkıp nerede olduğumuzu görebiliriz.”

Daha şimdiden ıslanmıştı, kahverengi ceketini söğütlerden dökülen karla kaplanmıştı. Tetikteydi,

kendini kötü habere hazırlamıştı.

“Beni geri göndereceksin, değil mi?”

“Mecburum,” dedi Dunworthy ama onu geri gönderme fikri yüreğini burktu. Badri ağı daha iki saat açmazdı ve ne kadar açık kalacağından da emin değildi. Colin’i geri göndermek için beklemekle geçirilecek iki saati yoktu, hem onu burada da bırakamazdı. “Sen benim sorumluluğundasın,” dedi.

Colin inatla, “Sen de benim,” dedi. “Teyzem Mary sana göz kulak olmamı söylemişti. Ya hastalığın nüksederse?”

“Anlamıyorsun. Kara Ölüm...”

“Bir şey olmaz. Gerçekten. Streptomisinle diğer her şeyi yaptırdım. William’a söyledim, hemşiresi hepsini ayarladı. Ağ açık olmadığı için beni şimdi geri gönderemezsin. Hava burada durup bir saat daha beklenmeyecek kadar da soğuk. Şimdi gidip Kivrin’i ararsak, o zamana kadar bulmuş oluruz belki.”

Burada duramayacakları konusunda haksız sayılmazdı. Soğuk çoktan Viktoria tarzı garip pelerininden içeri sızmaya başlamıştı bile. Colin’in çuvalbezinden ceketini de eski ceketinden daha inceydi, üstelik ıslanmıştı.

“Tepenin üstüne çıkalım,” dedi. “Ama önce tekrar bulabilmek için buraya bir işaret koymalıyız. Hep gözümün önünde olmanı istiyorum. Bir de seni aramakla zaman kaybetmeyeyim.”

Çantasını karıştırırken, “Kaybolmam,” dedi Colin. Yassı, üçgen şeklinde bir şey çıkardı. Konum belirleyiciyi getirdim. Açıklığa göre çoktan ayarladım.

Dunworthy’nin geçmesi için söğüt dallarını araladı. Yola çıktılar. Keçiyolu kadardı ve karla kaplıydı. Üzerinde sincaplarla bir köpeğin ya da büyük olasılıkla bir kurdun ayak izleri vardı. Colin tepenin yarısına çıkıncaya kadar uslu uslu Dunworthy’nin yanında yürüdü, sonra kendini daha fazla tutamayıp bir koşu kopardı.

Dunworthy göğsünde şimdiden başlayan sıkışmayla mücadele ederek peşinden gitti. Ağaçlar tepenin yarısında kesiliyordu. Tepenin açık kısmında insanın yüzünü ısıran buz gibi bir rüzgar esmeye başladı.

Colin tepeden ona, “Köyü görüyorum!” diye seslendi.

Dunworthy çocuğun yanına geldi. Rüzgar burada daha şiddetliydi, pelerinin içine işliyor, soluk gökyüzündeki uzun bulut şeritlerini sürüklüyordu. Güney tarafında uzakta göğe tüy gibi bir duman yükseliyor, sonra rüzgarla buluşup keskin bir hatla doğuya doğru dönüyordu.

Colin eliyle işaret ederek, “Gördün mü?” dedi.

Aşağıda inişli yokuşlu, kardan gözleri kamaştırarak kadar parlak bir ova yayılıyordu. Çıplak ağaçlarla yol, haritanın üstündeki işaretler gibi karın üstünde kapkara duruyordu. Oxford-Bath yolu karlı ovayı ikiye ayıran düz siyah bir çizgiydi, Oxford ise karakalem bir resim. Koyu renkli surların ardındaki karlı çatıları ve St. Michael’ın kare şeklindeki kulesini görebiliyordu.

“Kara Ölüm daha buraya ulaşmamış görünüyor, değil mi?” dedi Colin.

Haklıydı. Eski efsanevi Oxford dingin ve el değmemiş görünüyordu

Vebanın istilasına uğrayacağını, dar sokaklarında cesetler yığılı arabaların dolaşacağını, kolejlerin kapılarına tahtalar çakılıp terk edileceğini, her yerde can çekişenlerin, her yerde ölümlerin olacağını hayal etmek imkânsızdı. Kivrin’in göremediği o köylerin birinde olduğunu düşünmek imkânsızdı.

Colin güneyde bir yeri gösterdi. “Görmüyor musun?” dedi. “Şu ağaçların ardında.”

Dunworthy gözlerini kısıp ağaç kümelerinin arasındaki binaları seçmeye çalıştı. Gri dalların

arasında koyu bir şekil gördü, bir çan kulesiydi veya bir malikanenin köşesi.

Montoya'nın verdiği haritayı inceledi. Belirlenmiş iniş yerine mesafesini bilmeden, kadının düştüğü notlara rağmen haritadaki hangi köy olduğunu anlamamanın yolu yoktu. İniş yerinin güneyindelerse, o köy Skendgate için fazla doğuda kalıyordu, ama Skendgate'in olmasını düşündüğü yerde hiç ağaç yoktu. Hiçbir şey yoktu, karla kaplı dümdüz bir tarla vardı.

“Ee,” dedi Colin, “gidiyor muyuz?”

Görünen tek köy orasıydı, eğer bir köyse tabii. Yaklaşık bir kilometre mesafedeydi. Orası Skendgate değilse bile en azından doğru yöneydi ve Montoya'nın dediği ayırt edici özelliklerden biri varsa, hiç olmazsa nerede olduklarını anlamlardı.

“Yanımdan ayrılma ve kimseyle konuşma, anladın mı?”

Colin başını öne doğru salladı, dinlemediği belliydi. “Bence yol şu tarafta,” dedi ve koşarak tepenin diğer tarafına inmeye başladı.

Dunworthy de kaç köy olduğunu, ne kadar az zamanları kaldığını ve bir tepeye tırmanmakla bile ne kadar yorulduğunu düşünmemeye çalışarak peşinden gitti.

Çocuğa yetişince, “William'ı streptomisinle aşı yaptırmaya nasıl ikna ettin?” diye sordu.

“Sahte doktor izni ayarlamak için teyzemin kodunu istedi. Teyzemin alışveriş torbasının içindeki alet çantasındaydı.”

“Sen de William razı olana kadar kodu vermedin.”

“Evet. Ona görüştüğün bütün kızları annene anlatırım, dedim.” Ve tekrar koşarak öne geçti.

Gördüğü yol aslında bir çitti. Dunworthy çitin çevirdiği tarladan geçmek istemedi. “Yoldan ayrılmamalıyız,” dedi.

Colin itiraz etti. “Burası kestirme. Kaybolmayız ki. Konum belirleyicimiz var.”

Dunworthy tartışmak istemedi. Bir sapak arayarak yürümeye devam etti. Dar tarlalar ormanın içine uzanıyor, yol tekrar kuzeye doğru kıvrılıyordu.

Colin beş yüz metre daha gittikten sonra, “Ya köye giden bir yol yoksa?” diye sordu, ama bir sonraki dönemde vardı.

İniş yerinin yakınından geçen yoldan daha dardı ve kar yağdığından beri kimse geçmemişti. Yola girdiler, her adımda ayakları donmuş kar tabakasını kırıyordu. Dunworthy endişeyle ileriye bakıp köyü görmeye çalıştı ama ağaçlar çok sık olduğundan bir şey göremedi.

Kar yürüyüşlerini yavaşlatıyordu ve şimdiden nefesi kesilmişti, göğsündeki sıkışma demirden bir kelepçeye dönmüştü.

Colin, “Oraya gidince ne yapacağız?” dedi. Karda rahatça yürüyordu.

“Sen ortada görünmeyecek ve beni bekleyeceksin,” dedi Dunworthy. “İyice anlaşıldı mı?”

“Evet. Bunun doğru yol olduğundan emin misin?”

Dunworthy hiç emin değildi. Yol köyün olduğunu düşündüğü yönden uzaklaşıp batıya kıvrılıyor ve az ileride tekrar doğuya doğru dönüyordu. Ağaçların arasına bakıp bir taş duvar ya da sazdan bir dam görmeye çalıştı.

Colin kollarını ovuşturup, “Köy bu kadar uzakta değildi, o kadarından eminim,” dedi. “Saatlerdir yürüyoruz.”

Saatlerdir yürümüyorlardı, ama en az bir saat olmuştu ve daha köye değil, bir köy kulübesine bile rastlamamışlardı. Burada en az yirmi köy olmalıydı, ama nerede?

Colin konum belirleyiciyi çıkardı. “Bak,” diyerek Dunworthy'ye gösterdi. “Fazla güneye indik. Bence öbür yola geri dönelim.”

Dunworthy cihazın ekranına göz attıktan sonra tekrar haritaya baktı. İniş yerinin üç kilometre kadar güneyindeydiler. Onca yolu geri dönmek zorunda kalacaklardı ve ondan sonra da daha fazla yürüyebileceğinden emin değildi. Kendini çok bitkin hissediyor, göğsündeki kelepçe her adımda daha da sıkılaşıyordu. Ve kaburgalarından yukarıya doğru keskin bir acı saplanıyordu. Dönüp ilerideki dönemece baktı ve ne yapması gerektiğini düşündü.

Colin, “Ayaklarım dondu,” dedi. Ayağını kara vurunca bir kuş ürküp havalandı. Dunworthy kaşlarını çatıp başını kaldırdı. Hava kapıyordu.

Colin, “Çiti takip etmeliydik,” dedi. “Çok daha...”

Dunworthy, “Hişşt,” deyip onu susturdu.

Colin, “Ne var?” diye fısıldadı. “Biri mi geliyor?”

“Sus.” Colin’i, yolun kenarına çekip kulak kabarttı. At sesi duyduğunu sanmıştı, ama şimdi hiçbir şey duymuyordu. Sadece az önceki kuşun sesi de olabilirdi.

Colin’i bir ağacın arkasına çekti. Fısıltıyla, “Burada kal,” dedikten sonra yolun dönemecin ilerisini görebileceği yerine kadar sessizce yürüdü.

Yağız aygır bir çalıya bağlanmıştı. Dunworthy telaşla bir ladin ağacının arkasına geçip kımıldamadan durdu ve binicisini görmeye çalıştı. Yolda kimse yoktu. Duyabilmek için sessiz nefes alıp vermeye çalıştı, ama gelen olmadı. Atın nal seslerinden başka bir şey duyamadı.

At eyerliydi, gemleri gümüş işlemeliydi, ama zayıftı, kaburgaları belli oluyordu. Kolanı da gevşemişti, hayvan geriye doğru adım atınca eyer biraz yana kaydı. At başını silkeleyip dizginlerini çekiştirdi. Dizginlerden kurtulmaya çalışıyordu. Dunworthy yaklaşıncaya hayvanın bağlanmadığını, dizginlerin çalılara dolaştığını gördü.

Saklandığı yerden yola çıktı. Hayvan başını ona doğru çevirip çılgın gibi kişnemeye başladı.

“Tamam, tamam, bir şey yok,” diyerek dikkatle hayvanın sol tarafına yanaştı. Elini boynuna koydu, at kişnemeyi kesip Dunworthy’yi burnuyla dürtmeye başladı, yiyecek arıyordu.

Dunworthy etrafta karların arasından çıkmış bir tutam ot aradı ama çalının etrafındaki alanda hiçbir şey bitmemişti.

“Ne kadar zamandır burada takılıp kaldın, oğlum...” dedi. Aygırın binicisi atını sürerken vebaya mı tutulmuştu, yoksa ölmüştü de paniğe kapılan hayvan dizginleri bu çalıya takılıncaya kadar koşmuş muydu?

Ormanın içine doğru biraz yürüyüp ayak izleri aradı ama hiçbir şey yoktu.

Hayvan gene kişnemeye başlayınca çalılıktan kurtarmak için geri döndü, bir yandan da karın içinden çıkmış otları topladı.

Colin koşarak yanına geldi. “At ha? Süper!” dedi. “Nerede buldun?”

“Sana olduğun yerde kal demiştim.”

“Biliyorum ama atın kişnediğini duyunca, başının derde girdiğini sandım.”

“Sözümü dinlemen için bundan daha iyi sebep mi olur.” Otları Colin’e verdi. “Şunları hayvana yedir.”

Çalının üzerine eğilip dizginleri çekiştirdi. At kurtulmak için çekiştirdikçe dizginini dikenli çalıya çözülmeyecek şekilde dolaştırmıştı. Dunworthy çalıları bir eliyle geri çekip çözmek için öbür elini uzattı. Birkaç saniye içinde elleri çizik içinde kaldı.

Colin otları ata birkaç adım uzaktan uzattı. “Kimin atı bu?” Aç hayvan öne doğru atılınca, Colin otları elinden atıp geriye doğru sıçradı. “Bunun ehli olduğundan emin misin?”

At başını sert bir hareketle otlara eğince Dunworthy neredeyse ölümcül bir yara alıyordu, ama

dizgini kurtardı. Kanayan eline sarıp diğerini kurtarmaya koyuldu.

“Evet,” dedi.

Colin ürkekçe atın burnunu okşadı. “Kimin atı bu?”

“Bizim.” Eyeri sıkılaştırıp, itirazlarına aldırmadan Colin’in atın terkisine çıkmasına yardım ettikten sonra kendi de bindi.

Dunworthy topuklarıyla hafifçe dürtünce henüz serbest kaldığını anlamayan at başını suçlar gibi çevirdi, ama sonra sevinerek karlı yolda ilerlemeye başladı.

Colin korkuyla Dunworthy’nin böğrüne, tam da ağrıyan yerine yapıştı, ama daha yüz metre gitmeden doğruldu. “Nasıl yönlendiriyorsun?” Daha hızlı gitmek istersen ne yapıyorsun?” diye sormaya başladı.

Bir anda ana yola dönüverdiler. Colin çitin kenarına gidip tarlayı geçmek istediye de Dunworthy atı aksi yöne çevirdi. Sekiz yüz metre sonra yol çatallanınca sola saptı.

Epeyce gittiler ama yolun arasından geçtiği orman iyice sıklaşmıştı. Hava tamamen kapanmış, rüzgar da şiddetleniyordu.

“Görüyorum!” dedi Colin. Bir elini bırakıp, bir sıra dişbudağın arkasından görünen gri gökyüzü parçasının önündeki gri taş çatıyı gösterdi. Bir kilise, belki de bir ahırdı. Doğuya doğru uzanıyordu ve az sonra yoldan ayrılan dar bir patika görüldü. Bir derenin üstündeki köhne bir tahta köprüden sonra dar bir çayırı geçiyordu.

At kulaklarını dikmedi, hızlanmaya da kalkışmayınca Dunworthy evinin bu köyde olmadığını düşündü. Daha iyi diye geçirdi içinden, yoksa daha Kivrin’i soramadan at hırsızlığından asılırdık. Tam o sırada koyunları gördü.

Kirli gri yün yığınları halinde yan yatmışlardı, bazıları rüzgar ve kardan korunmak için ağaçların yanına toplanmışlardı.

Colin görmemişti. Arkasından, “Oraya varınca ne yapacağız?” diye sordu. “Gizlice mi gireceğiz, yoksa doğruca gidip karşımıza çıkanlara onu görüp görmediklerini mi soracağız?”

Dunworthy, soracak kimse yok ki, diye düşündü. Atı mahmuzladı, dişbudakların arasından geçip köye girdiler.

Ortadaki açıklığın kenarındaki kulübeler Colin’in kitabındaki resimlere benzemiyordu. Gözüne saz çatılar ilişti, ileride dişbudaklardan oluşan bir ağaçlığın ortasında bir kilise görünüyordu ama burada, iniş yeri kadar küçük açıklıkta, yalnızca ahşap bir evle alçak bir ahır vardı.

Malikane olamayacak kadar küçüktü, belki kahyanın eviydi ya da köy muhtarının. Sundurmanın tahta kapısı açık duruyordu, içeri kar birikmişti. Çatıdan duman tütmüyordu ve hiç ses yoktu.

Belki kaçmışlardı. Evin önündeki kar düzleşmiş ve sertleşmişti, avluda çok sayıda insan ve at dolaşmış gibi.

“Sen atın yanında kal,” dedi ve eve doğru yürüdü. Evin kapısı da kapalı değildi, ama iyice çekilmişti. Küçük kapıdan içeri daldı.

İçerisi buz gibiydi ve parlak kardan sonra öyle karanlık geldi ki, bir süre evin kırmızı silüetinden başka bir şey göremedi. Kapıyı ardına kadar açtı ama içeri hiç ışık girmedi ve her şey kırmızıya boyanmış gibi görüldü.

Burası kahyanın evi olmalıydı. Ahşap paravanla ayrılmış iki oda, yerde de hasır vardı. Masanın üstü çıplaktı, ocaktaki ateş söneli de dört gün olmuştu. Küçük odayı soğuk küllerin kokusu doldurmuştu. Kahyayla karısı kaçmıştı, herhalde köyün geri kalanı da ve hiç şüphesiz vebayı da beraberlerinde götürmüşlerdi. Kivrin’i de.

Göğsündeki sıkışma ansızın gene sancıya dönüşünce kapının pervazına yaslandı. Kivrin için onca şeyden korkmuştu, ama gitmiş olması hiç aklına gelmemişti.

Öbür odaya baktı. Colin başını kapıdan içeri uzattı. “At dışarıda duran bir kovadan su içip duruyor,” dedi. “İzin vereyim mi?”

“Evet.” Colin’in paravanın ötesinden kendisini görebileceği şekilde durdu. “Ama fazla içmesine izin verme. Günlerdir su içmedi.”

“Kovada o kadar çok su yok zaten.” Merakla içeriye baktı. “Bu köylülerden birinin evi, değil mi? Sahiden de çok yoksullarmış. Bir şey bulabildin mi?”

“Yok. Sen gidip ata bak. Uzaklaşmasın.”

Colin dışarı çıktı.

Bebek köşede bir yün çuvalının üstünde yatıyordu. Anlaşılan annesi öldüğünde hâlâ hayattaydı; kadın çamurlu yerde yatıyordu, ellerini bebeğe doğru uzatmıştı. İki de kararmış, neredeyse kapkara kesilmişlerdi. Bebeğin kundak bezi kurumuş kanla sertleşmişti.

“Bay Dunworthy!” Colin’in sesi telaşlıydı. Dunworthy çocuğun tekrar içeri girmesinden korkarak arkasına döndü, ama Colin hâlâ dışarıda, burnunu kovanın içine daldırmış su içen atın yanında idi.

“Ne var?”

“Şurada yerde bir şey var.” Colin kulübeleri işaret etti. “Galiba bir ceset.” Atın dizginlerini öyle sert çekti ki kova devrildi, karın üstüne ince bir su birikintisi yayıldı.

“Dur, bekle.” Ama Colin peşinde atla birlikte ağaçlığa doğru koşmaya başlamıştı bile.

Colin, “Bu...” dedi ve sustu. Dunworthy yan tarafını tutarak yanına koştu.

Genç bir erkek cesediydi. Başı donmuş kara bir gölcüğün içinde sırtüstü yatıyordu. Yüzünde ince toz gibi bir kar tabakası vardı. Hıyarcıkları patlamış olmalıydı. Colin’e baktı, ama çocuk artık cesede değil, ilerideki açıklığa bakıyordu.

Burası kahyanın evinin önündeki meydandan daha büyüktü. Kenarlarında on kadar kulübe vardı, karşı ucunda da bir Norman kilisesi. Meydanın ortasında, ezilmiş karların üstünde cesetler vardı.

Kilisenin yanında, kenarına karla kaplanmış toprak yığılı sığ bir hendek olmasına rağmen ölüleri gömmeye kalkışmamışlardı. Cesetlerin bir kısmı kilise bahçesine doğru sürüklenmeye çalışılmış gibiydi. Karda uzun kızak izine benzeyen izler vardı. Bir ceset de kulübesinin kapısında yığılıp kalmıştı, yarısı içeride yarısı dışarıdaydı.

Dunworthy, “Tanrı’dan korkun,” dedi. “Yargılama vakti geldi.”

“Sanki burada bir savaş yaşanmış,” dedi Colin.

“Öyle, savaş yaşanmış.”

Colin ilerleyip cesede baktı. “Hepsi ölmüş müdür sence?”

“Sakın dokunma,” dedi Dunworthy. “Yanlarına bile yaklaşma.”

“Gamma globulin yaptırdım,” dedi, ama yutkunarak geri çekildi.

“Derin nefesler al,” diyerek elini çocuğun omzuna koydu. “Ve başka bir şeye bak.”

Colin gözlerini azimle bir meşe ağacına dikti. “Kitapta böyle olacağı yazıyordu,” dedi. “Aslında çok daha kötü olmasından korkuyordun. Yani kötü koku falan yok.”

“Evet.”

Tekrar yutkundu. “Şimdi iyiyim,” dedi. Meydanın çevresine baktı. “Sence Kivrin nerede olabilir?”

Dunworthy içinden umarım burada değildir, dedi.

“Kilisede olabilir,” diyerek atla birlikte o tarafa yürümeye başladı. “Lahit orada mı bakmamız

gerek. Burası o köy olmayabilir.” At iki adım atıp başını arkaya attı, kulakları geriye çekildi. Korkuyla kişnedi.

Dunworthy dizginlerinden tutup, “Atı sundurmaya götür,” dedi. “Kan kokusu alıyor, ürktü. Sıkıca bağla.”

Atı cesedi göremeyeceği bir yere götürüp dizginlerini Colin’e verdi. Colin endişeli bir tavırla elinden aldı. “Bir şey yok,” deyip kahyanın evine doğu götürdü. “Ne hissettiğini biliyorum.”

Dunworthy hızla meydandan kiliseye doğru yürümeye başladı. Sığ hendekte dört ceset vardı. Hendeğin yanında da karla kaplı dört mezar gördü. İlk ölenlerdi herhalde, cenaze merasimi gibi şeylerin yapıldığı zaman ölmüşlerdi. Kilisenin ön tarafına dolaştı.

Kilisenin kapısında iki ceset daha vardı. Üst üste, yüzüstü yatıyorlardı. Üstteki yaşlı bir erkekti. Altındaki de bir kadın cesediydi. Kadının pelerininin etekleriyle bir elini görebiliyordu. Adamın kolları kadının başıyla omuzlarının üstüne düşmüştü.

Dunworthy adamın kolunu dikkatle kaldırdı, gövdesi pelerini de çekerek hafifçe yana kaydı. Pelerinin altındaki fistan kirliydi, üstünde kan lekeleri vardı, ama açık mavi olduğu belliydi. Kukuletayı arkaya çekti. Kadının boynunda bir ip vardı. Uzun sarı saçları birbirine dolaşmıştı.

Hiç şaşkınlık belirtisi göstermeden, onu asmışlar, diye düşündü.

Colin koşarak geldi. “Yerdeki izlerin ne olduğunu buldum,” dedi. “Cesetleri sürüklemişler. Ahırın arkasında boynunda ip olan küçük bir çocuk var.”

Dunworthy ipe, dolaşık saçlara baktı. O kadar kirliydi ki sarı olduğu anlaşılıyordu bile.

“Bahse girerim taşıyamadıkları için, kilisenin bahçesine sürüklemişlerdir.

“Atı ahıra götürdün mü?”

“Evet. Kiriş gibi bir şeye bağladım. Ama benimle gelmek istedi.”

“Karnı aç,” dedi Dunworthy. “Ahıra dön de hayvana biraz saman ver.”

“Bir şey mi oldu? Yeniden hastalanmıyorsun ya?”

Colin’in durduğu yerden Kivrin’in elbisesini görebildiğini sanmıyordu. “Hayır,” dedi. “Orada biraz saman olmalı. Ya da yulaf. Gidip atı besle.”

Colin savunmaya geçmiş gibi, “Tamam,” dedi ve eve doğru koşmaya başladı. Ama yarı yolda durdu. “Samanı vermem gerekmiyor, değil mi?” diye seslendi. “Önüne bıraksam olmaz mı?”

Dunworthy kızın eline bakarak, “Olur,” dedi. Elinde de bileğinin iç kısmında da kan vardı. Kolu düşüşünü yavaşlatmak ister gibi bükülmüştü. Dirseğinden tutup kolayca arkaya çevirebilirdi. Tek yapması gereken dirseğini tutmaktı.

Elini tutup kaldırdı. Katılaştığı ve soğuktu. Kir tabakasının altındaki teni kırmızıydı, derisi en az on yerden yarılmıştı. Bu Kivrin’in eli olamazdı. Eğer onun eliyse son iki haftada onu bu hale getirecek neler yaşamıştı?

Her şey kayıt cihazındaydı. Eli nazikçe çevirip implant izini aradı, ama oradaysa bile kir tabakası yüzünden göremedi.

Oradaysa, ne olacaktı? Colin’i çağırıp kahyanın mutfağından bir balta getirmesini isteyecek, sonra başına gelen dehşetli olayları anlatan sesini dinlemek için elini mi kopartacaktı? Kivrin olduğunu kesin olarak anlamak için nasıl cesedi çeviremiyorsa, bunu da yapamazdı.

Elini usulca gövdesinin yanına bıraktı, dirseğinden tutup sırtüstü çevirdi.

Hıyarcıklı vebadan ölmüştü. Mavi fistanının yan tarafında koltukaltındaki çıbanın patlayıp aktığı yerde pis sarı bir leke vardı. Kapkara kesilmiş dili öyle şişmişti ki, nefesini kesmek için dişlerinin arasına sokulmuş müstehcen bir nesne gibi ağzını doldurmuştu. Solgun yüzü de şişip çarpılmıştı.

Kivrin değildi. Hafifçe sendeledi, ayakta durmaya çalıştı ve çok geç de olsa kadının yüzünü örtmesi gerektiğini düündü.

“Bay Dunworthy!” Başını kaldırıp çaresizce gözlerini kırıştıtararak koşarak gelen çocuğa baktı.

“*Ne oldu? Onu buldun mu?*”

Colin’in önünü kesti. “Hayır. Onu aramayacağız.”

Colin eğilip arkasındaki kadına baktı. Kadının yüzü karın ve mavi elbisesinin üstünde mavimsi beyaz duruyordu. “Onu buldun, değil mi? Bu Kivrin mi?”

“Hayır.” Ama olabilirdi. Olabilirdi. Onun olabileceğini düşünerek başka cesetleri de çevirecek değilim. Dizleri ağırlığını taşımayacakmış gibi güçsüzleşti. “Sundurmaya kadar gitmeme yardım et,” dedi.

Colin inatla olduğu yerde durdu. “Eğer oysa, söyleyebilirsin. Dayanabilirim.”

Dunworthy içinden, ama ben dayanmam, dedi. Onun ölmesine dayanmam.

Kilisenin taş duvarına tutunarak kahyanın evine doğru yürümeye başladı, bir yandan da açık alana vardığında ne yapacağını düşünüyordu.

Colin sıçrayarak yanına gelip koluna girdi ve endişeyle yüzüne baktı. “Neyin var? Hastalanıyor musun?”

Dunworthy yürümeye devam etti. “Biraz dinlenmeye ihtiyacım var, o kadar,” dedi. Sonra istemese de, “Gittiği zaman Kivrin’in üstünde de mavi bir elbise vardı,” dedi. Gittiğinde, yerde çaresizce ve inançla dolu bir halde yatıp gözlerini kapadığında ve bu dehşetli yerde sonsuza dek kaybolduğunda.

Colin ahırın kapısını itip Dunworthy’yi iki kolundan tutarak içeri soktu. At, başını yulaf dolu çuvaldan kaldırıp onlara baktı.

“Hiç saman bulamadım,” dedi Colin. “Ben de ona biraz tahıl verdim, Atlar tahıl yerler, değil mi?”

“Evet.” Dunworthy kendini çuvalların üstüne bıraktı. “Hepsini yemesine izin verme. Çatlayıncaya kadar yer.”

Colin çuvalın yanına gidip hayvanın ulaşamayacağı kadar uzağa çekmeye başladı. “Niçin Kivrin olduğunu düşündün?”

“Mavi elbisesini gördüm,” dedi Dunworthy. “Kivrin’in elbisesi de o renkti.”

Çuval Colin için çok ağırdı. İki eliyle asılınca yan tarafı söküldü ve yerdeki samanların üstüne yulaf döküldü. At iştahla yemeye koyuldu. “Hayır, yani o insanların hepsi de vebadan ölmüşler, değil mi? Kivrin de aşı olmuştu. Yani veba olamazdı. Başka neden öldü?”

Dunworthy, bundan, diye düşündü. Çocukların ve bebeklerin hayvanlar gibi ölmelerini, çukurlara yığılmasını, üzerlerine toprak atılmasını, boyunlarına ip bağlanıp yerlerde sürüklenmesini gören kimse bunu atlatamazdı. Kivrin nasıl dayanabilirdi?

Colin çuvalı uzağa çekmeyi başardı. Küçük bir sandığın yanına devrilmesine aldırmadı. Nefes nefese gelip Dunworthy’nin karşısında durdu. “Tekrar hastalanmadığından eminsen, değil mi?”

“Eminim,” dedi ama titremeye başlamıştı bile.

“Belki de yorgun düştün,” dedi Colin. “Sen dinlen, ben hemen dönerim.”

Dışarı çıkıp ahırın kapısını kapadı. At şapırtıyla Colin’in döktüğü yulafları yiyordu. Dunworthy kirişe tutunarak ayağa kalkıp küçük sandığın yanına gitti. Sandığın pirinç kafesi paslanmıştı, kapağındaki deride de bir delik vardı ama onun dışında yepyeni görünüyordu.

Yanına oturup kapağını açtı. Kahya sandığı aletlerini saklamak için kullanmıştı. İçinde bir kangal

iple paslı bir kazma başı vardı. Kazmanın değdiği yerde, Gilchrist'in pub'da bahsettiği mavi astarı yırtılmıştı.

Colin elinde kovayla geri geldi. "Sana biraz su getirdim," dedi. "Suyu dereden aldım." Kovayı yere bırakıp cebinden küçük bir şişe çıkardı. "Yanımda sadece on aspirin var, o yüzden çok hastalanmasan iyi olur. Bunları Bay Finch'ten yürüttüm."

Şişeden avcuna iki aspirin düşürdü. "Biraz da sintamisin çaldım ama ne yazık ki sintamisin daha icat edilmemişti. Ama aspirinleri olacağını düşündüm." Aspirinleri Dunworthy'ye verip kovayı getirdi. "Tasları vardır ama herhalde hepsi mikropudur, o yüzden elinle içmek zorundasın."

Dunworthy aspirinleri iki avuç suyla yuttu. "Colin."

Colin kovayı ata götürdü. "Bence burası doğru köy değil. Kiliseye gittim, içeride bir lahit vardı ama bir leydiye aitti." Ceplerinden birinden haritayla konum belirleyiciyi çıkardı. "Hâlâ fazla doğudayız. Bence biz şuradayız." Montoya'nın düştüğü notlardan birini işaret etti. "Şu yola çıkıp doğruca doğuya gidersek. .."

"İniş yerine varırız," dedi Dunworthy. Duvara ve sandığa dokunmamaya çalışarak ayağa kalktı.

"Neden? Badri en az bir günümüz olduğunu söyledi ve daha sadece bir köye baktık. Bir sürü köy var. İçlerinden birinde olabilir."

Dunworthy atın dizginlerini çözdü.

Colin, "Ben atla gidip Kivrin'i arayabilirim," dedi. "Çok hızlı sürer, bütün köylere bakabilirim, onu bulur bulmaz da geri dönerim. Ya da ayrılırız, köyleri bölüşürüz. Kim onu önce bulursa bir işaret verir. Ateş yakabiliriz, o zaman diğeri ateşi görüp gelir."

"O öldü, Colin. Onu bulamayacağız."

"Öyle söyleme!" Sesi çok yüksek ve çocukça çıktı. "O ölmedi! Aşılarını yaptırmıştı!"

Dunworthy deri sandığı işaret etti. "Şu yanında getirdiği sandık."

"Ne olmuş yani? Buna benzeyen bir alay sandık vardır. Belki veba gelince kaçmıştır. Geri dönüp onu burada bırakamayız! Kaybolan ben olsaydım, birinin gelip beni kurtarmasını bekleydim ve kimse gelmeseydi?" Burnu akmaya başladı.

Dunworthy çaresizce, "Colin" dedi. "Bazen elinden geleni yaparsın, ama yine de kurtaramazsın."

"Teyzem Mary gibi," dedi Colin. "Elinin tersiyle gözyaşlarını sildi. "Ama her zaman öyle olmaz."

Her zaman, dedi içinden. "Hayır, her zaman olmaz."

Colin inatla, "Bazen onları kurtarabilirsin," dedi.

"Evet. Pekala." Atı tekrar bağladı. "Gidip onu arayalım. Bana iki aspirin daha ver, bırak etkisini gösterinceye kadar dinleneyim, sonra gidip ararız."

Colin, "Süper!" dedi. Şapırtıyla su içen hayvanın önünden kovayı aldı. "Ben biraz daha su getireyim," dedi.

Koşarak dışarı çıkınca, Dunworthy oturup sırtını duvara yasladı. "Lütfen," dedi. "Lütfen onu bulmamıza yardım et."

Kapı yavaşça açıldı. Colin arkasından gelen ışıktaki durdu. "Duydun mu?" dedi. "Dinle."

Ahırın duvarlarının boğduğu hafif bir ses geliyordu. Vuruşların arasında uzun aralıklar vardı, ama yine de duyuyordu. Ayağa kalkıp dışarı çıktı.

Colin güneybatıyı göstererek, "Şu taraftan geliyor," dedi.

"Atı getir."

"Kivrin olduğuna emin misin?" dedi Colin. "Orası yanlış yönde."

“Bu Kivrin,” dedi Dunworthy.

Daha atı eyerleyemedi çan sesi kesildi. Dunworthy yulara yapışıp, “Çabuk!” dedi.

Colin haritaya bakarken, “Tamam,” dedi, “Üç kere çaldı. Yerini tespit ettim. Güneydoğu tarafından geldi, değil mi? Burası Henefelde, tamam mı?” Haritayı Dunworthy’nin önüne uzatıp parmağıyla gösterdi. “Öyleyse, şuradaki köy olması gerek.”

Dunworthy haritada gösterdiği yere, sonra tekrar güneydoğuya doğru bakıp zihninde çan sesinin geldiği yönü belirlemeye çalıştı. Havadaki çınlamasını hâlâ hissetmesine rağmen, artık o kadar emin değildi. İçinden, aspirin etkisini umarım çabuk gösterir, diye geçirdi.

Colin, “Haydi öyleyse,” deyip atı ahırın kapısına doğru götürdü. “Bin de gidelim.”

Dunworthy ayağını üzengeye koyup, öbür bacağını hayvanın üzerinden aşırıldı. Ve anında başı dönmeye başladı. Colin kuşkuyla yüzüne baktıktan sonra, “Ben sürsem daha iyi olacak galiba,” dedi ve sıçrayıp Dunworthy’nin önüne oturdu.

Colin atın böğrünü fazla yumuşak mahmuzladı, dizginlerini de fazla sert çekti, ama at şaşılacak kadar uysalca meydana geçip yola çıktı.

Colin kendinden emin bir tavırla, “Köyün yerini biliyoruz,” dedi. “Tek yapmamız gereken o yöne giden bir yol bulmak.” Ve bunu der demez de yolu bulduğunu ilan etti. Epeyce geniş bir patikaydı ve yokuş aşağı indikten sonra çam ağaçlarının arasına giriyor, ama ağaçların arasında birkaç metre devam ettikten sonra ikiye ayrılıyordu. Colin arkasına dönüp soran gözlerle Dunworthy’ye baktı.

At tereddüt etmedi. Sağ taraftaki yolda ilerlemeye başladı. Colin sevinçle, “Bak, nereye gittiğini biliyor,” dedi.

Dunworthy içinden, hiç olmazsa aramızdan birinin bildiğine sevindim diye geçirirken, manzarayı görmemek ve zonklayan baş ağrısına dayanmak için gözlerini sıkıca yumdu. Başiboş kalan at belli ki evine gidiyordu. Ve Colin’e yeniden hastalanmaya başladığını söylemesi gerektiğini biliyordu. Sıcaklığından uzaklaşmamak için, çocuğun belini bir saniye bile bırakmak istemiyordu. Çok üşüyordu. Ateşi çıkıyordu tabii, bu zonklama, bu baş dönmesi, hepsi ateşlendi ve ateş iyiye işaretti. Vücut askerlerini toplayıp bütün kuvvetiyle virüsle savaşa başlıyordu. Üşüme yüksek ateşin yalnızca yan etkisiydi.

Colin, “Of, hava soğuyor,” deyip tek eliyle ceketine sarındı. “Kar yağmaz umarım.” Dizginleri bıraktı, iki eliyle atkısını çekip ağzıyla burnunu örttü. At dizginlerin bırakıldığını fark etmedi bile. Ağır ve düzgün adımlarla ormanın derinliklerine doğru ilerlemeye devam etti. Bir yol ayrımına, sonra bir başkasına geldiler ve her seferinde Colin haritayla konum belirleyiciye başvurduysa da Dunworthy hangi yolu seçeceklerine Colin’in mi karar verdiğini, yoksa atın bildiği yolda mı ilerlediğini anlayamadı.

Kar yağmaya başladı. Bir anda küçük kar taneleri yüzünden yol gözden kayboldu. Kar Dunworthy’nin gözlüğünün camlarına düşüp erimeye başladı.

Aspirin etkisini göstermeye başladı. Dunworthy oturduğu yerde dikleşip pelerinine sarındı. Eteğinin ucuyla gözlüğünü sildi. Parmakları soğuktan uyuşmuş, kıpkırmızı kesilmişti. Ellerini birbirine sürtüp üfledi. Hâlâ ormanın içindeydiler ve patika başlangıcından daha dardı şimdi.

Colin konum belirleyicinin üstüne düşen karları sildi. “Harita Skendgate’in Henefelde’den beş kilometre uzakta olduğunu söylüyor,” dedi. “Dört kilometre yol geldik. Demek ki varmak üzereyiz.”

Hiçbir yere varmak üzere değillerdi. Wychwood ormanının ortasında, bir keçi yolunda ya da geyiklerin geçtiği bir patikadaydılar. Bu yol, bir köylü kulübesine, bir kaya tuzu kütesine ya da atın hafızasında kalmış bir böğürtlen çalısına çıkıyor olabilirdi.

“Bak, demiştin ben,” dedi Colin. Ağaçların ilerisinden bir çan kulesinin tepesi görüldü. Aygır eşkin gitmeye başladı. Colin, “Dur,” deyip dizginlere asıldı. “Dur bir dakika.”

Dunworthy dizginleri alınca at isteksizce yavaşladı, ormandan çıktılar, karla kaplı bir çayırdan geçip bir yokuş çıktılar.

Köy aşağıda bir dizi dişbudak ağacının ilerisinde önlerine seriliverdi. Kar görüşlerini silikleştirdiği için, malikanenin, kulübelerin, kilisenin ve çan kulesinin yalnızca gri dış hatlarını seçebiliyorlardı. Burası doğru köy değildi, Skendgate’in çan kulesi yoktu, ama Colin fark ettiyse de bir şey söylemedi. Atı beceriksizce birkaç kere mahmuzladı ve dizginler hâlâ Dunworthy’nin elinde olduğu halde yavaş yavaş yokuştan aşağı inmeye başladılar.

Açıkta Dunworthy’nin görebildiği hiç ceset yoktu, ama sağ insan da yoktu. Kulübelere duman da tütmüyordu. Çan kulesi sessiz ve terk edilmiş gibiydi, etrafında ayak izi de görünmüyordu.

Yokuşun yarısına geldiklerinde Colin, “Bir şey gördüm,” dedi. Dunworthy de görmüştü. Oynaşan bir şeydi, kuş ya da bir dal olabilirdi. Colin ikinci kulübeyi işaret etti. “Şurada.” Kulübelerin arasından bağlanmamış, memeleri şişmiş bir inek çıktı ve Dunworthy korktuğundan emin oldu. Veba buraya da gelmişti.

Colin tiksintiyle, “Bir inek,” dedi. İnek başını kaldırıp Colin’in sesinin geldiği yöne baktı ve böğürerek onlara doğru gelmeye başladı.

“Millet nerede?” dedi Colin. “Çanı çalan biri olması gerek.”

Dunworthy kilisenin bahçesine bakarak, hepsi ölmüş, diye düşündü. Bahçede toprak yığılmış ve üstleri henüz karla tamamen kaplanmamış taze mezarlar vardı. Neyse ki hepsi kilise mezarlığına gömülmüş, diye düşündüğü sırada ilk cesedi gördü. Bir oğlan çocuğuydu, dinlenir gibi sırtını bir mezartaşına dayamış oturuyordu.

Colin cesedi işaret etti. “Bak, şurada biri var,” deyip atın dizginlerini çekti. “Hey, merhaba!”

Arkasına dönüp Dunworthy’ye baktı. “Acaba söylediklerimizi anlarlar mı?”

“O...”

Oğlan bir eliyle mezar taşına tutunarak acı içinde güçlkle ayağa kalktı ve silah aranır gibi etrafına bakındı.

Dunworthy, “Sana zarar vermeyeceğiz,” diye seslenirken bir yandan da bunun eski dilde nasıl söylendiğini düşünüyordu. Kayarak attan indi ve ani baş dönmesinin geçmesi için eyere tutundu. Doğruldu ve avcunu açarak elini oğlana doğru uzattı.

Oğlanın yüzü kir içindeydi. Suratı da gömleği de kir ve kandan yol yol lekelenmişti. Yukarı sıvanmış pantolonu da kandan sıırılsıklam ıslanmış ve kaskatı kesilmişti. Hareket etmek canını yakıyormuş gibi iki büklüm oldu ve yerde duran karla kaplanmış sopayı aldı ve onlara doğru savurdu. “*Ussak durasın. Bura hastahg var.*”

Dunworthy, “Kivrin!” diye bağırdı ve ona doğru koşmaya başladı.

Sopayı önünde silah gibi tutarak anlayabilecekleri şekilde, “Yaklaşmayın,” dedi. Sopanın ucu kırılıp sivriltilmişti.

Dunworthy ona doğru gitmeye devam etti. “Benim, Kivrin, Dunworthy.”

“Hayır!” Kivrin kırık küreğin sapını ona doğru sallayarak geriledi. “Anlamıyorsun. Veba bu.”

“Sorun yok, Kivrin. Aşı, olduk.”

Ne anlama geldiğini bilmiyormuş gibi, “Aşı” dedi. “Piskoposun elçisi yüzünden oldu. Geldiğinde hastaydı.” Colin koşarak gelince Kivrin sopayı yeniden kaldırdı.

Dunworthy, “Bir şey yok, Kivrin,” dedi. “Bu Colin. O da aşı oldu. Seni eve götürmeye geldik.”

Kivrin bir dakika boyunca uzun uzun yüzüne baktı, aralarına kar taneleri düşüyordu. “Beni eve götürmeye.” Sesinde hiçbir ifade yoktu. Ayaklarının dibindeki mezara baktı. Diğerlerinden daha kısa ve daha dardı. Çocuk mezarı gibi.

Bir dakika sonra başını kaldırıp Dunworthy’ye baktı, yüzü de ifadesizdi. Dunworthy ümitsizce, çok geç kaldım, diye düşündü. Üzerinde kanlı gömlekle, etrafı mezarlarla çevrili halde duran kıza baktı. Onu çoktan çarmıha germişlerdi. “Kivrin,” dedi.

Küreğin sapı elinden düştü. “Bana yardım etmelisiniz,” dedi ve dönüp kiliseye doğru yürümeye başladı.

Colin fısıltıyla sordu. “Onun Kivrin olduğundan emin misin?”

“Evet.”

“Nesi var?”

Dunworthy içinden çok geç diye geçirip destek almak için kolunu çocuğun omzuna attı. Beni asla affetmeyecek.

“Ne oldu? Kendini yine kötü mü hissediyorsun?”

“Hayır,” dedi, ama elini çekmeden önce bir dakika bekledi.

Kivrin kilisenin kapısında durmuş yine yan tarafını tutuyordu. Dunworthy, yakalanmış, diye düşündü. Kivrin vebaya yakalanmış. “Hasta mısınız?” diye sordu.

“Hayır.” Elini çekip kan görmeyi beklermiş gibi baktı. “Beni tekmeledi de.” Kilisenin kapısını itip açmaya çalışırken yüzünü buruşturdu ve Colin’in açmasına izin verdi. “Sanırım birkaç kaburgamı kırdı.”

Colin ağır kapıyı açtı ve içeri girdiler. Dunworthy gözlerini kırıştıırıp karanlığa alışmasını bekledi. Dar pencerelerden içeri hiç aydınlık girmemesine rağmen nerede olduğunu anladı. İleride sol tarafta alçak iri bir şekil -yoksa bir ceset mi?- ve ilk sütunların yakınında karanlık yığınlar gördü, ama ötesi zifiri karanlıktı. Colin yanında durmuş sarkık ceplerini karıştırıyordu.

Uzakta kendinden başka bir şeyi aydınlatamayan bir alev titreşti. Söndü. Dunworthy oraya doğru yürüdü.

Colin, “Dur bir dakika,” deyip bir cep feneri yaktı. Fenerin parlak ışığı içeri ilk girdiği andaki gibi gözlerini körleştirdi. Colin feneri kilisenin içinde, resimli duvarlarında gezdirdi. Işık Dunworthy’nin ceset sandığı şeye vurdu. Bu bir lahitti.

“Kivrin şu tarafta.” Dunworthy mihrabı işaret edince Colin feneri o tarafa çevirdi.

Kivrin haç perdesinin önünde yerde yatan birinin yanında diz çökmüştü. Yaklaşınca Dunworthy yerdekinin bir erkek olduğunu gördü. Vücudunun alt kısmıyla bacaklarına mor bir battaniye örtülmüş, iri elleri de göğsünde çaprazlanmıştı. Kivrin kömürle bir mumu yakmaya uğraşıyordu, ama mum eriyip şekilsiz bir balmumu topağına dönüştüğü için bir türlü yanmıyordu. Colin fenerle gelince minnetle ona baktı.

Gözlerini kısarak, “Roche’a yardım edin,” dedi. Adamın üzerine eğilip ellerine uzandı.

Dunworthy, adamın hâlâ sağ olduğunu sanıyor, diye düşündü. Ama Kivrin duygusuz, soğukkanlı bir sesle, “Bu sabah öldü,” dedi.

Colin feneri cesedin üzerine tuttu. Çaprazlanmış elleri fenerin çıplak ışığında battaniye kadar mor görünüyordu, ama adamın solgun yüzünde tam bir huzur ifadesi vardı.

Colin merakla sordu. “Neydi bu adam, şövalye falan mı?”

“Hayır,” dedi Kivrin. “Bir azizdi.”

Elini cesedin katılaşmış ellerinin üstüne koydu. Eli nasır tutmuştu, kanlıydı, tırnaklarının içi de kirle dolmuştu. “Bana yardım etmelisiniz.”

“Neye yardım edelim?” diye sordu Colin.

Dunworthy içinden, gömmesine yardım etmemizi istiyor, dedi, ama edemeyiz. Roche dediği adam çok iriydi. Herhalde sağlığında Kivrin’in tepesinden bakıyordu. Bir mezar kazmayı başarsalar bile, üçü birlikte adamı taşıyamazlardı. Kivrin de boynuna bir ip bağlayıp kilise bahçesine sürükleyerek çıkarmalarına asla izin vermezdi.

“Neye yardım edelim? Fazla vaktimiz yok.”

Hiç vakitleri yoktu. Akşamüstü olmuştu bile ve karanlık bastırdıktan sonra ormanda asla yollarını bulamazlardı. Hem Badri’nin aralıklı geçidi ne kadar açık tutabileceğini tahmin etmek de mümkün değildi. Badri yirmi dört saat, demişti, ama iki saat bile dayanacak hali yokmuş gibi görünüyordu ve geleli neredeyse sekiz saat olmuştu. Toprak donmuştu, Kivrin’in kaburgaları kırıldı ve aspirinlerin etkisi de geçiyordu. Soğuk kilisede tekrar titremeye başladı.

Onu gömemeyiz diye düşünürken, başucunda diz çökmüş Kivrin’e baktı. Her şey için çok geç kalmışken, ona bunu nasıl söylerim?

“Kivrin?” dedi.

Kivrin katılaşmış ele nazikçe vurdu. O sakin ve duygusuz sesle, “Onu gömemeyeceğiz,” dedi. “Rosemund’u onun mezarına gömmek zorunda kaldık, kahya şey olduktan...” Başını kaldırıp Dunworthy’ye baktı. “Bu sabah bir mezar daha kazmaya çalıştım ama toprak çok sertti, kürek kırıldı.” Tekrar yüzüne baktı. “Duasını ettim. Çanı da çalmaya çalıştım.”

Colin, “Seni duyduk,” dedi. “Seni o sayede bulduk zaten.”

“Dokuz kere çalmam gerekirdi,” dedi, “ama durmak zorunda kaldım.” Acıyı hatırlamış gibi elini yan tarafına götürdü. “Gerisini çalmama yardım etmelisiniz.”

“Neden?” diye sordu Colin. “Duyacak kimse kaldığını sanmam.”

Kivrin Dunworthy’ye bakarak, “Fark etmez,” dedi.

“Zamanımız yok,” dedi Colin. “Biraz sonra hava kararacak, iniş yeri de...”

“Ben çalarım,” dedi Dunworthy. Ayağa kalktı. “Siz burada kalın.” Kivrin zaten yerinden kılmıdamamıştı. “Ben çanı çalarım.” Kapıya doğru yürüdü.

Colin koşar adım yanına geldi. Fenerin ışığı yerde ve sütunlarda çılgınca gezindi. “Hava kararıyor,” dedi. “Hem sen ağı ne kadar açık tutabileceklerini bilmiyorum, dememiş miydin? Dur bir dakika.”

Dunworthy kapıyı itip açtı, kardan yansıyan aydınlıkta gözlerini kıstı, ama onlar kilisenin içindeyken, hava biraz kararmıştı. Gökyüzü iyice kapanmıştı, havada kar kokusu vardı. Kilise bahçesini hızla geçip çan kulesine yürüdü. Köye girerken gördükleri inek bahçe kapısından içeri dalıp mezarların üzerinden kara bata çika hızla onlara doğru geldi.

Colin “Duyacak kimse yoksa, çanı çalmanın anlamı ne?” diye sordu. Feneri kapamak için durakladıktan sonra koşarak Dunworthy’ye yetişti.

Dunworthy kuleye girdi. İçerisi kilise gibi karanlık ve soğuktu, üstelik sıçan kokuyordu. İnek başını içeri uzattı. Colin hayvanı iterek yanından geçti, eğimli duvara dayanıp durdu.

“İniş yerine dönmemiz gerektiğini, geçidin kapanacağını, burada kalacağımızı söyleyip duran sensin,” dedi Colin. “Kivrin’i bile aramaya zamanımız yok, dememiş miydin?”

Dunworthy bir an durup gözlerinin karanlığa uyum sağlamasını ve nefesinin düzelmesini bekledi. Çok hızlı yürümüş, göğsündeki sıkışma da gene başlamıştı. Başını kaldırıp çan ipine baktı. Karanlıkta başlarının üstünde sallanıyordu, yıpranmış ucundan otuz kırk santim yukarıda yağlı görünümlü bir düğüm vardı.

Colin ipe baktı. “Ben çalabilir miyim?”

“Sen çok küçüksün.”

“Değilim!” dedi ve ipe doğru sıçradı. Düğümün altından ucunu yakaladı, birkaç saniye asılı kaldıktan sonra bıraktı ama ip yerinden bile oynamadı. Çan bir yanına bir taşla vurulmuş gibi ahenksiz ve çok zayıf bir sesle çınladı, o kadar. “Ağırmiş,” dedi Colin.

Dunworthy kollarını kaldırıp kalın ipi tuttu. Soğuktu, tarazlanmış lifleri de sertti. Colin’den daha iyi bir iş çıkaramayacağını düşünerek sertçe asıldı ve ip avuçlarını kesti. *Dong.*

“Uf, çok yüksek!” Colin elleriyle kulaklarını kapadı ve neşeye yukarı baktı.

“Bir,” dedi Dunworthy. Amerikalıları hatırladı, dizlerini büktü ve ipe asıldı. İki. Ve üç.

Kivrin’in, kırık kaburgalarıyla çanı çalmayı nasıl başardığını merak etti. Çan sandığından çok daha ağır, sesi de çok daha kuvvetliydi. Kafasının, göğsünün içinde çınılıyordu sanki. *Dong.*

Bodur dizlerini büküp içinden sayan Bayan Piantini geldi aklına. Beş. Ne kadar zor bir şey yaptıklarını anlayamamıştı. Her vuruş ciğerlerindeki havayı boşaltıyordu sanki. Altı.

Durup dinlenmek istedi, ama kilisenin içinde dinleyen Kivrin’in çalmayı bıraktığını düşünmesini istemiyordu. Düğümü sıkıca tutup bir saniye taş duvara yaslandı ve göğsündeki sıkışmayı rahatlatmaya çalıştı.

“İyi misin?”

“Evet,” dedi ve ipe öyle sert asıldı ki ciğerlerinin yırtıldığını sandı. Yedi.

Duvara yaslanmamalıydı. Taşlar buz gibiydi. Titremesinin yeniden başlamasına neden oldu. Chicago Surprise Minor’u çalarken kaç vuruşun kaldığını sayıp kafasının içindeki zonklamaya yenilmemeye çalışan Bayan Taylor’ı düşündü.

Colin’in “Ben tamamlayabilirim,” dediğini zor duyabildi. “Gidip Kivrin’i getireyim, son iki vuruşu beraber yaparız. İkimiz birlikte asılırız.”

Dunworthy olmaz der gibi başını salladı. Nefes nefese, “Her icracı kesintisiz olarak çanın başında kalmalıdır,” dedi ve ipe asıldı. Sekiz. İpi bırakmamalıydı. Bayan Taylor bayılmış ve bırakmıştı, çan takla atmış, ip canlıymış gibi silkinmişti. Finch’in boynuna dolanmıştı, neredeyse boğuyordu. Ne olursa olsun sıkıca tutmalıydı.

İpi aşağı çekip ayakta duracağından emin oluncaya kadar asıldıktan sonra yükselmesine izin verdi. “Dokuz,” dedi.

Colin kaşlarını çatmış ona bakıyordu. Şüpheyle, “Yeniden hastalandın, değil mi?” dedi.

Dunworthy, “Hayır,” dedi ve ipi bıraktı.

İnek kapıdaydı. Hayvanı sertçe kenara itip kiliseye gitti ve içeri girdi.

Kivrin hâlâ Roche’un başında diz çökmüş duruyordu. Eli hâlâ cesedin sertleşmiş elini tutuyordu.

Karşısına geçip durdu. “Çanı çaldım.”

Kivrin başını kaldırıp baktı.

Colin, “Artık gitsek mi, ne dersiniz?” dedi. “Hava kararıyor.”

“Evet,” dedi Dunworthy. “Bence en iyisi. .. ” Baş dönmesi onu gafil avladı, sendeledi, neredeyse Roche’un üstüne düşüyordu.

Kivrin elini uzattı, Colin ona doğru atıldı. Dunworthy’yi kolundan yakalarken fenerin ışığı

tavanda dolaştı. Yere düştü ve diğer elini Kivrin'e uzattı ama Kivrin ayağa kalkıp geri geri gitti.

“Hastasın sen!” Bu bir suçlamaydı, bir ithamdı. “Vebaya yakalandın, değil mi?” Sesinde ilk kez bir duygu seziliyordu. “Değil mi?”

“Hayır,” dedi Dunworthy, “bu...”

Colin fenerini heykelin kıvrılmış koluna koyup Dunworthy'nin oturmasına yardım etti. “Hastalığı nüksetti. Benim afişlere hiç aldırmış etmedi.”

Dunworthy sırtını heykele yaslayıp oturdu. “Bu bir virüs,” dedi. “Veba değil. İkimiz de streptomisin ve gamına globulin aldık. Vebaya yakalanmayız.”

Başını heykele dayadı. “Virüs bu. İyileşeceğim. Sadece bir dakika dinlenmem lazım.”

Colin, “Ona çanı çalmamasını söylemişim,” dedi ve çuvalın içindekileri yere boşalttı. Boş çuvalı Dunworthy'nin omuzlarına sardı.

Dunworthy, “Hiç aspirin kaldı mı?” diye sordu.

“Üç saatte bir alman gerekiyor,” dedi Colin. “Hem susuz da içmemen gerekiyor.”

“Öyleyse biraz su getir.”

Colin destek beklermiş gibi Kivrin'e baktı, ama o hâlâ Roche'un cesedinin diğer tarafında durmuş temkinli bir ifadeyle Dunworthy'ye bakıyordu.

Dunworthy, “Hemen,” deyince Colin koşarak dışarı çıktı, botlarının sesleri duvarlarda yankılandı. Dunworthy gözlerini Kivrin'e çevirince kız bir adım geri gitti.

“Bu veba değil,” dedi. “Grip virüsü. Buraya gelmeden önce virüse maruz kaldığından ve burada hastalandığından korktuk. Hastalandın mı?”

Kivrin, “Evet,” deyip Roche'un yanına diz çöktü. “Bu adam hayatımı kurtardı.”

Mor battaniyeyi düzeltti ve Dunworthy onun aslında mor kadifeden bir pelerin olduğunu fark etti. Ortasına ipekten büyük bir haç işlenmişti.

“Bana korkmamamı söyledi.” Pelerini Roche'un göğsüne çekip ellerinin altına yerleştirdi ama sandaletli ayakları açıkta kaldı. Dunworthy omzundan çuvalı çekip nazikçe ölünün ayaklarına örttü. Sonra dikkatle ayağa kalkıp düşmemek için heykele tutundu.

Kivrin Roche'un ellerini okşadı. “Bana zarar vermek istemedi,” dedi.

Colin muhtemelen bir su birikintisinden yarı yarıya doldurduğu kovayla geri geldi. Nefes nefese kalmıştı. “İnek bana saldırdı!” dedi. Kovadan pis bir tas çıkardı. Aspirini Dunworthy'nin avcuna boşalttı. Beş tablet kalmıştı.

Dunworthy ikisini alıp yutmasına yetecek kadar az suyla içtikten sonra geri kalanını Kivrin'e uzattı. Kivrin diz çöktüğü yerden uzanıp ciddi bir tavırla tabletleri aldı.

Colin tası Kivrin'e verirken, “Hiç at bulamadım,” dedi. “Sadece bir katır var.”

“Eşek,” dedi Kivrin. “Maisry, Agnes'in midillisini çaldı.” Tası Colin'e verip gene Roche'un elini tuttu. “Ruhları cennete gidebilsin diye herkesin çanını çaldı.”

Colin fısıltıyla, “Artık yola çıksan iyi olacak,” dedi. “Dışarısı neredeyse tamamen karanlık.”

Kivrin duymamış gibi, “Rosemund için bile,” dedi. “Hem çok hastaydı. Ona zaman yok, İskoçya'ya gitmemiz gerek dedim.”

Dunworthy, “Karanlık basmadan gitmek zorundayız,” dedi.

Ne yerinden kıınıldadı, ne de Roche'un elini bıraktı. “Ben ölüm döşeğindeyken, elimi tuttu.”

“Kivrin,” dedi nazikçe.

Elini Roche'un yanağına koyup uzun uzun yüzüne baktıktan sonra dizlerinin üstünde doğruldu. Dunworthy ona elini uzattı, ama Kivrin eliyle yan tarafını tutarak kendi başına kalktı ve nefes doğru

yürüdü.

Kapıda durup tekrar karanlığa baktı. “Ölmek üzereyken, cennete dönebilmem için bana iniş yerini söyledi. ‘Beni burada bırakıp git ki, cennete geldiğimde seni orada bulayım’ dedi.” Karlı bahçeye çıktı.

Sessiz sakin kar taneleri kilisenin bahçe kapısında bekleyen aygırla eşeğin üstüne düşüyordu. Dunworthy Kivrin'in ata binmesine yardım etti. Kivrin dokunuşundan kaçmaya kalkışmadı, ama atın sırtına oturur oturmaz eğilip elinden kurtuldu ve dizginleri eline aldı. Dunworthy ellerini çeker çekmez eyerin yüksek arkalığına yaslanıp kaldı, başı da yana düştü.

Dunworthy artık ürpertiler geçiriyordu, Colin takırdadığını görmesin diye dişlerini sıktı. Eşeğe üçüncü denemede binebildi ve her an kayıp düşebilirim, diye düşündü.

Colin hoşnutsuzca ona baktı. "Katırı ben çeksem daha iyi olacak bence," dedi.

"Zaman yok," dedi Dunworthy. "Hava kararıyor. Sen Kivrin'in terkesine bin."

Colin atı bahçe kapısına götürdü, duvarın üstüne tırmanıp Kivrin'in arkasına geçti.

Dunworthy düşmeden eşeği mahmuzlamaya çalışırken, "Konum belirleyici yanında mı?" diye sordu.

"Yolu biliyorum," dedi Kivrin.

Colin, "Evet yanımda," dedi. Kaldırıp gösterdi. "Cep feneri de." Feneri açıp, geride bıraktıkları bir şeyi arıyormuş gibi kilise bahçesinde dolaştırdı. Sanki mezarları ilk defa fark ediyordu.

Feneri düzgün beyaz yığınların üstüne tuttu. "Herkesi buraya mı gömdünüz?"

"Evet," dedi Kivrin.

"Uzun zaman önce mi öldüler?"

Atı çevirip yokuş yukarı çıkmaya başladı. "Hayır," dedi.

İnek şişmiş memelerini sallayarak tepenin yarısına kadar peşlerinden geldi, sonra durup arkalarından acıklı acıklı böğürdü. Dunworthy dönüp ineğe baktı. Hayvan kararsızca Dunworthy'ye mööledikten sonra sallanarak yoldan aşağı inip köye dönmeye başladı. Neredeyse yokuşun başına varmışlardı, kar da hafiflemeye başlamıştı ama köye hâlâ şiddetle yağmaya devam ediyordu. Mezarların üstü artık tamamen kapanmış, kilise gözden kaybolmuştu. Çan kulesi ise zar zor seçiliyordu.

Kivrin arkaya pek fazla bakmadı. Dimdik oturmuş atı düzgünce sürüyordu. Arkasında oturan Colin, Kivrin'e değil eyerin arkalığına tutunuyordu. Kar düzensizleşti, sonra da tek tük taneler düşmeye başladı. Ormana girdiklerinde tamamen durmuştu.

Dunworthy atı takip ediyor, düzgün adımlarına yetişmeye çalışırken bir yandan da ateşe yenik düşmemeye çabalıyordu. Aspirin işe yaramıyordu, çok az suyla almıştı. Ateşin onu ele geçirdiğini, ormanı, eşeğin kemikli sırtını ve Colin'in sesini sildiğini hissediyordu.

Colin neşeyle Kivrin'le konuşuyor, ona salgını sanki bir maceraymış gibi anlatıyordu. "Karantina olduğunu, Londra'ya geri dönmemiz gerektiğini söylediler, ama ben dönmek istemedim. Bariyerleri gizlice aşarken nöbetçi beni gördü. 'Hey sen, dur orada!' dedi ve beni kovalamaya başladı. Ben de koşup bir yan sokağa daldım."

Durdular, Colin ile Kivrin attan indiler. Colin atkısını çıkardı, Kivrin de kanlı gömleğini kaldırıp atkıyı kaburgalarının etrafına sardı. Dunworthy ağrısının sandığından daha kötü olduğunu, hiç olmazsa ona yardım etmeyi denemesi gerektiğini düşündü, ama eşekten bir defa inerse bir daha binememekten korkuyordu.

Kivrin Colin'in binmesine yardım ettikten sonra kendisi de ata bindi. Tekrar yola koyuldular, her

dönemeçte yavaşlıyor, doğru yönde olup olmadıklarını kontrol ediyorlardı. Colin konum belirleyicinin üstüne eğilip bir şey gösteriyor, Kivrin de onaylar gibi başını sallıyordu.

Bir yol ayrımına geldikleri zaman Kivrin, “Burası eşekten düştüğüm yer,” dedi. “İlk geldiğim gece. Çok hastaydım. Onu haydut sanmıştım.”

Bir yol ayrımına daha geldiler. Kar durmuştu, ama ağaçların üzerindeki bulutlar karanlık ve yüklüydü. Colin fenerini konum belirleyicinin ekranına tutmak zorunda kaldı. Sağ taraftaki yolu işaret etti. Tekrar Kivrin’in arkasına geçti ve macerasını anlatmaya koyuldu.

“Bay Dunworthy dedi ki, ‘Yer ve zaman tespitini kaybettin’, sonra doğruca Bay Gilchrist’in yanına gitti ve ikisi de yere düştüler. Bay Gilchrist bilerek yapmış gibi görünüyordu, üstünü örtmemeye bile yardım etmedi. Feci titriyordu, ben de durmadan bağıırıyordum, ‘Bay Dunworthy! Bay Dunworthy!’ diye ama beni duymuyordu. Bay Gilchrist da durmadan, ‘Seni bundan bizzat sorumlu tutacağım’ diyordu.”

Gene kar atıştırmaya başladı, rüzgar da hızlandı. Dunworthy titreyerek eşeğin sert yelesine tutundu.

Colin, “Bana hiçbir şey anlatmıyorlardı,” diyordu. “Büyük teyzemin yanına girmek istediğim zaman da, ‘Çocuklar giremez’ diyorlardı.”

Rüzgara karşı gidiyorlardı, kar dondurucu esintilerle Dunworthy’nin pelerinine çarpıyordu. Eşeğin boynuna uzanacak kadar öne eğildi.

Colin, “Doktor dışarı çıktı,” dedi, “hemşireye bir şeyler fısıldamaya başladı ve teyzemin öldüğünü anladım.” Dunworthy’nin yüreği sanki haberi ilk kez duyuyormuş gibi burkuldu. İçinden, ah Mary, diye geçirdi.

Colin, “Ne yapacağımı bilemedim,” dedi, “orada oturup kaldım. Bayan Gaddson, kendisi feci bir kişiliktir, yanıma gelip bana İncil okumaya başladı. Bayan Gaddson’dan nefret ediyorum! Asıl grip olmayı hak eden oydu.”

Sesleri çınlamaya, ormanda yankılanmaya, ağaçlara çarpıp geri dönmeye başladı, aslında dediklerini anlayamaması gerekirdi, ama ne gariptir, sesler soğuk havada giderek berraklaşıyordu. Dunworthy seslerinin ta Oxford’dan, yedi yüzyıl öteden bile duyulduğunu düşündü.

Birden aklına bu korkunç yılda, bu berbat asırda Mary’nin henüz ölmemiş olduğu geldi. Bu fikir ona bir lütufmuş gibi göründü.

Colin, “İşte o zaman çan sesini duyduk,” dedi. “Bay Dunworthy senin yardım istemek için çaldığını söyledi.”

Kivrin, “Öyleydi,” dedi. “Böyle olmayacak. Düşecek.”

Colin, “Haklısın,” dedi ve Dunworthy tekrar attan indiklerini fark etti. Şimdi eşeğin yanında duruyorlardı. Kivrin ipten yuları tutuyordu.

“Sizi ata bindirmeliyiz,” deyip Dunworthy’yi belinden tuttu. “Eşekten düşeceksiniz. Gelin. İnin. Yardım edeyim.”

Colin’le birlikte onu eşekten indirdiler. Kivrin’in beline sarılmakla canını çok yaktığını tahmin etti.

Birbirine çarpan dişlerinin arasından, “Bir dakika oturup dinlensem,” dedi.

Colin, “Zaman yok,” dediyse de onu yolun kenarına oturtup bir kayaya yasladılar.

Kivrin elini gömleğinden içeri sokup üç tablet aspirin çıkardı. Açık avcunu uzatıp, “Alın bunları,” dedi.

“Onlar senin. Kaburgan için...”

Kivrin gülümsemeden sabit gözlerle yüzüne baktı. “İyileşir,” dedi. Ve gidip atı bir çalıya bağladı. “Biraz su ister misin?” dedi Colin. “Ateş yakıp biraz kar eritebilirim.”

“Düzelirim,” dedi Dunworthy. Aspirinleri ağzına atıp yuttu.

Kivrin üzengileri ayarlıyor, alışkın ellerle kayışları çözüyordu. Tekrar bağlayıp Dunworthy’nin yanına geldi ve ayağa kalkmasına yardım etti. Ellerini onun koltukaltlarına koyup, “Hazır mısınız?” dedi.

“Evet.” Dunworthy kalkmaya davrandı.

“Bu bir hataydı,” dedi Colin. “Onu bir daha bindiremeyeceğiz.” Ama bindirdiler. Ayağını üzengiye koydular, ellerini eyerin topuzuna sardılar ve yukarı kaldırdılar. Sonunda atın sırtına oturdu, hatta Colin’in önüne çıkıp oturması için elini bile uzattı.

Titremesi durmuştu ama bu iyiye mi kötüye mi işaretledi, bilmiyordu. Tekrar yola koyuldular. Bu kez Kivrin sarsak eşeğin sırtında önden gidiyordu. Çoktan konuşmaya başlayan Colin’in sırtına yaslanıp gözlerini kapadı.

“Ben de kararımı verdim, okul bitince Oxford’a gelip sizin gibi tarihçi olacağım,” diyordu. “Ama Kara Ölüm’e gelmek istemem. Ben Haçlı Seferleri’ne gitmek istiyorum.”

Colin’in sırtına yaslanıp konuşmalarını dinledi. Hava kararmıştı, Ortaçağ’da, iki sakat ve bir çocuk ormanın içindeydiler. Bir başka sakat olan Badri ağı açık tutmaya çalışıyordu ve her an tekrar hastalanabilirdi. Ama paniğe kapılmıyor, hatta endişe bile duymuyordu. Colin’in elinde konum belirleyici vardı. Kivrin de iniş yerini biliyordu. Başlarına bir şey gelmezdi.

İniş yerini bulamasalar ve burada kısılıp kalsalar bile, onu affetmese bile, Kivrin gene de iyi olacaktı. Onları alıp vebanın asla ulaşamadığı İskoçya’ya götürürdü. Colin de sihirbaz çantasından oltayla tava çıkarırdı. Somonla alabalık tutar, karınlarını doyururlardı. Hatta Basingame’i bile bulurlardı.

Colin, “Belgeselerde kılıçla nasıl savaştıklarını seyrettim, ata binmeyi de biliyorum,” dedi. Sonra, “Dur!” diye bağırdı.

Dizginleri sertçe çekti, at durdu. Burnu eşeğin kuyruğuna değdi. Eşek de durmuştu.

Küçük bir tepenin başındaydılar. Tepenin dibinde donmuş bir su birikintisiyle bir sıra söğüt vardı.

Colin, “Tekmele,” dedi. Ama Kivrin eşekten inmişti bile.

“Daha ileri gitmez,” dedi. “Daha önce de yaptı bunu. Benim gelişimi gördü. Ben onun Gawyn olduğunu sanmıştım, ama Roche’muş.” Hayvanın gemini çıkardı, eşek hemen dar patikadan geri gitmeye başladı.

Colin attan indi. “Binmek ister misin?”

Kivrin başını iki yana salladı. “İnip binmek, yürümekten daha fazla canımı yakıyor.” Uzaktaki tepeye bakıyordu. Ağaçlar o tepenin yarısına kadar çıkıyordu. Tepenin başı karla kaplıydı. Kar donmuş olacaktı, ama Dunworthy farkına varmamıştı. Bulutlar dağılıyor, aralarından solgun lavanta renkli gökyüzü görünüyordu.

“Benim Azize Katherine olduğumu sandı,” dedi. “Bu zamana geçişimi gördü. İhtiyaç anında yardımlarına koşmam için beni onlara Tanrı’nın gönderdiğini zannediyordu.”

Colin, “Yardım da ettin ama, değil mi?” dedi. Dizginleri beceriksizce çekti ve at yürümeye başladı. Kivrin de yanlarında yürüyordu. “Öbür köydeki durumu görmeliydin. Her yerde cesetler vardı. Onlara kimsenin yardım ettiğini sanmıyorum.”

Dizginleri Kivrin’e verdi. “Ben gidip ağ açık mı bakayım,” dedi ve koşmaya başladı. “Badri iki

saatte bir açacaktı.” Ağaçların arasına girip gözden kayboldu.

Kivrin atı tepenin eteğinde durdurup Dunworthy'nin inmesine yardım etti.

Dunworthy, “Eyeriyle gemini çıkaralım,” dedi. “Bulduğumuzda bir çalıya takılmıştı.”

Birlikte hayvanın gemini çıkardılar, eyerini çözdüler. Kivrin uzanıp hayvanın başını okşadı.

Dunworthy, “Ona bir şey olmaz,” dedi.

“Belki de.”

Colin her tarafa kar sıçratarak söğütlerin arasından çıkıverdi. “Açık değil.”

“Yakında açılır,” dedi Dunworthy.

Colin, “Atı da yanımızda mı götüreceğiz?” diye sordu. “Ben tarihçilerin geleceğe bir şey götürmelerine izin verilmiyor sanıyordum. Ama atı götürsek harika olurdu. Haçlı Seferleri'ne gittiğim zaman ona binerdim.”

Kar saçarak tekrar ağaçların arasına daldı. “Haydi millet, her an açılabilir.”

Kivrin başını öne doğru salladı. Atın böğrüne bir şaplak indirdi. Hayvan birkaç adım gittikten sonra durdu, başını çevirip soran gözlerle onlara baktı.

Colin ağaçların arasından seslendi. “Haydi gelin.” Ama Kivrin kıınıldamadı.

Elini kaburgalarının üstüne koydu.

Dunworthy, “Kivrin,” dedi, yardım etmek için ona doğru yürüdü.

“Bir şeyim yok,” deyip Dunworthy'ye arkasını döndü ve dalları ayırıp ağaçların arasına girdi.

Ağaçların altı alacakaranlıktı. Siyah meşe dallarının arasından görünen gökyüzü eflatun rengindeydi. Colin devrilmiş bir kütüğü açıklığın ortasına sürüklüyordu. “Kıl payı kaçırıp, iki saat daha beklemek zorunda kalırsak diye,” dedi. Dunworthy minnetle kütüğe oturdu.

Colin, Kivrin'e sordu: “Ağ açılınca nerede durmamız gerektiğini nasıl bileceğiz?”

“Yoğunlaşmayı göreceğiz,” dedi Kivrin. Meşe ağacının yanına gitti, eğilip ağacın dibindeki karı süpürdü.

“Ya hava iyice karanlık olursa?”

Kivrin ağaca yaslanıp oturdu, kendini köklerin üzerine bırakırken dudaklarını ısırırdı.

Colin de aralarında bağdaş kurdu. “Yanıma hiç kibrit almamışım, yoksa ateş yakardım,” dedi.

“Önemli değil,” dedi Dunworthy.

Colin cep fenerini yaktı, sonra da söndürdü. “Pili harcamasam iyi olacak, belki bir terslik olur,” dedi.

Söğütlerin arasında bir hareket oldu. Colin sıçradı. “Galiba başlıyor,” dedi.

Dunworthy, “At,” dedi, “bir şeyler yiyor.”

“Ha.” Colin tekrar oturdu. “Belki ağ açılmıştır da karanlık olduğu için görememişizdir?”

“Hayır,” dedi Dunworthy.

“Belki Badri'nin hastalığı nüksetmiştir, ağı açık tutamamıştır.” Sesinde korkudan çok heyecan vardı.

Beklediler. Meşe dallarının arasından yıldızlar görünmeye başladı. Colin Dunworthy'nin yanına oturup Haçlı Seferleri'nden söz etmeye başladı.

Kivrin'e, “Sen Ortaçağ hakkında her şeyi biliyorsun,” dedi, “düşündüm de benim hazırlanmama yardım edebilirsin. Bana öğretirsin işte.”

“Sen daha küçüksün,” dedi Kivrin. “Çok tehlikeli.”

“Biliyorum,” dedi Colin de. “Ama gerçekten gitmek istiyorum. Bana yardım et. Lütfen.”

“Umduğun gibi çıkmaz.”

“Yemekler çok mu kötü? Bay Dunworthy’nin verdiği kitapta bozuk et ve kuğu falan yediklerini okudum.”

Kivrin uzun uzun ellerine baktı. “Çoğu berbattı,” dedi alçak sesle, “ama harika şeyler de vardı.” Harika şeyler. Dunworthy, Balliol’ün kapısına yaslanmış Krallar Vadisi’nden bahseden Mary’yi düşündü. “Asla unutmayacağım,” demişti. Harika şeyler.

Colin, “Ya Brüksel lahanası?” dedi. “Ortaçağ’da da Brüksel lahanası yeniyor mu?”

Kivrin adeta gülümsedi. “Onun daha icat edildiğini sanmam.”

“Güzel!” Colin yerinden fırladı. “Duydunuz mu? Bence başlıyor. Çan sesine benziyor.

Kivrin başını kaldırıp kulak kabarttı. “Ben geldiğimde bir çan çalıyordu,” dedi.

Colin, “Haydi,” deyip Dunworthy’yi çekerek ayağa kaldırdı. “Duymuyor musun?”

Zayıf ve uzaktan gelen bir çan sesiydi.

“Şuradan geliyor.” Colin açıklığın kenarına atıldı. “Gelin!”

Kivrin kuvvet almak için elini yere dayadı ve dizlerinin üstünde doğruldu. Boşta kalan eli kendiliğinden kaburgalarına gitti.

Dunworthy ona elini uzattıysa da Kivrin tutunmadı. Usulca, “Bir şeyim yok,” dedi.

Meşe ağacının gövdesine tutunarak dikkatle ayağa kalktı, doğruldu ve ağacı bıraktı.

“Her şey kayıt cihazında,” dedi. Her şey.”

Dunworthy onun perişan saçlarına, kirli yüzüne bakarak, tıpkı John Clyn gibi, diye düşündü. Etrafı mezarlarla çevrili boş bir kilisede yazan gerçek bir tarihçiydi. Şeytan’ın pençesine düştüğüm için ölümlerin arasında ölümü beklediğim için şahit olduğum her şeyi yazıya dökmek mecburiyetindeyim. *Hatırlanması gerekenler zamanla yok olmasın ve bizden sonra geleceklerin hafızalarından silinmesin diye.*

Kivrin avuçlarını açıp alacakaranlıkta bileklerine baktı. “Peder Roche, Agnes, Rosemund ve hepsini,” dedi. “Hepsini kaydettim.”

Parmağını bileğindeki izin üzerinde gezdirdi. Alçak sesle, “*Io suicien lui dami amo*” dedi. “Sevdiğim bir dostumun yerindesin.”

“Kivrin.”

Colin, “Haydi gelin,” diye seslendi. “Başlıyor. Çan sesini duymuyor musunuz?”

Dunworthy, “Evet,” dedi. *Sonunda Kurtancım Geldiğinde* ilahisinin giriş kısmını tenor, Bayan Piantini çalıyordu.

Kivrin gelip Dunworthy’nin yanında durdu. Dua eder gibi ellerini birleştirdi.

Colin, “Badri’yi görebiliyorum!” dedi. Ellerini boru gibi ağzının kenarlarına götürdü. “Kivrin iyi!” diye seslendi. “Onu kurtardık!”

Bayan Piantini’nin tenor çanı çaldı, diğer çanlar neşeyle çınladı. Hava kar taneleri gibi ışıldamaya başladı.

Colin, “Süpermiş!” dedi. Yüzü ışıltı ışıltıydı.

Kivrin uzanıp Dunworthy’nin elini sıkı sıkı tuttu.

“Geleceğinizi biliyordum,” dedi ve ağ açıldı.

DİPNOT

[←]

1.DOMESDAY BOOK, 1086 yılında 1. William'ın emriyle oluşturulan nüfus ve arazi araştırmasına verilen isimdir. Aynı zamanda "Kıyamet Kitabı" anlamına da gelir. -çn

[←]

2.Chaucer'ın Canterbury Masalları'nın giriş bölümünden. -çn

[←]

3.Haçlı Seferleri döneminde Müslümanlara verilen isim. -çn